PAUL-LOUP SULITZER

# ÎNVINGĂTOAREA

Traducere Maria şi Cezar Ivănescu

EDITURA LIDER BUCUREŞTI

I.S.H.N. : [1])7.î-(m3-75-9
TETE DU DIABLE
('opyright © 1995, EDITIONS STOCK Tonte drepturile asupra ediției în limba română sînt rezervate Editurii LIDER-Bucureşti
li puiul cxecuiat sub comanda nr. 90 403
Companii Nu|ioiiulA a Imprimeriilor „C'ORBSI" S A Bucureşti KomAnin

„îndrăzneţii: acesta este preţul progresului, toate cuceririle sublime sînt mai mult sau mai puţin răsplata curajului."

Victor Hugo

"I ntr-un anumit moment din istoria lumii, să spunem pe 27 martie 1609, Catherine-Marie Pouillou îşi îngroapă tatăl. N-are încotro: era mort. După care contemplă îndelung munții din Auvergne, unicul orizont al propriei sale existențe pînă în ziua aceea, optsprezece ani şi şase luni de viață. Vă urăsc, le aruncă ea, într-o dispoziție că ar fi dat pămîntul de-a berbeleacul şi o dată cu el toate ființele, bărbații, femeile şi copiii care îşi duceau traiul pe văile şi coamele lor, pînă la şase sau şapte leghe împrejur. Dar înverşunarea ei sporeşte cînd se gîndeşte la lumea de dincolo. E destul să-şi aducă aminte şi o trec fiori de ură. Din lumea de dincolo a venit pribeagul după pradă şi, mai cu seamă, lumea aceea 1-a zăpăcit pe Pouillou Pattu atîta amar de ani. Aşa că, pînă la urmă, Pattu nu s-a întors de-acolo decît pentru a se căra de-a binelea, de tot...

Ei bine, mereu vie în memorie, imaginea lui stăruie: Pouillou Pattu, tatăl ei, întorcîndu-se de atîtea ori; Pouillou Pattu cu pălăria lui largă de Goudet, din păr de cîine, pălăria lui de domn, şi cu cizme din piele, dragă Doamne, cu două toarte, cu vesta de serj, cu poale lungi, trasă peste jiletcă şi cămaşa de cînepă, cu pelerina lui amplă, înțolit şi îmbățoşat, forța şi rîsul lui ca un tropot de cal, mirosul lui de bărbat, de sudoare, de tutun şi de trai bun, forța lui cînd te cuprinde cu mîinile de talie şi te ridică în cer. La fel de cîte ori se întorcea. Şi la fiecare întoarcere, tu, trăind aceleaşi sentimente contradictorii, unele mai pătimaşe decît altele, bătîndu-se cap în cap: fericirea de a-1 revedea, de a şti că n-a crăpat pe undeva pe cele drumuri, iubirea-şi cît de arzătoare! dar şi furia că nu simte nici un fel de remuşcare că a rămas atît de mult timp departe, exasperarea că un om cu atîtea bunuri sub soare se poate arăta nepăsător față de ele, arendîndu-le şi pierzînd astfel atîția bani, pînă cînd ca a început să se ocupe de administrație, cam de pe cînd avea doar opt

ani (la zece, îți ştia mai bine decît un episcop rugăciunile, nu numai numărul foarte exact al hectarelor de pămînt ale lui Pouillou, ci chiar cîte pietre are fiecare colibă, fiecare fermă şi socoteala pînă la ultimul grăunte trecut prin cele Irei mori, numărul celor şaptezeci şi una de vaci din cele trei staule, rostul uneltelor, pînă la cea mai neînsemnată, cine o mînuieşte, cînd o mînuieşte, la ce oră, dacă miriştea a fost arată dc mîntuială şi brazda trebuie răsturnată, dacă s-a arat, s-a grăpat, s-a vînturat, s-a cosit, dacă totul s-a plătit cu rea sau bună-credință, dacă muncitorul cutare trebuie alungat cu un şut în fund, iar pe celălalt să-1 păstreze), în aşa fel încît, totul fiind bine gîndit şi cîntărit, ea se ține de mare proprietăreasă şi, la urma urmei, c singura lui moştenitoare.

Numai cu o clipă în urmă, stînd şi privind îndelung munții din Auvcrgne, bombănea, mîrîia, mai mult chiar, înjura şi blestema, mai furioasă ca oricînd, iar acum o cuprinde tandrețea şi, pe deasupra, jalea, încleştîndu-i gîtul, trupul, făcînd-o pulbere.

Mă cuprinde o negrăită tristețe, nu-1 voi mai vedea niciodată pe Pouillou Pattu.

Pouillou, era numit Pattu* pentru că avea piciorul foarte mare. Aşa cum era el în totul. îndesat. Masiv. Dacă îndoia un genunchi în spate, în unghi drept, puteai să te aşezi pe călcîiul lui şi te ținea zece minute, oricît de greu ai fi fost.

L-au asasinat în chinuri: i-au ars picioarele şi i-au scos un ochi cu vătraiul. S-a întîmplat în pădurile acelea mari şi întunecoase, pe drumul dinspre Chaise-Dieu. Trebuie să fi sărit şase sau şapte pe el. Şi, judecînd după urme, nu se lăsase cu una-cu două. Probabil că a tăiat şi el vreo doi. Trupurile acelora au fost însă tîrîte şi ascunse.

Nu erau decît cinci ore de cînd ieşise de la notar. Semnase blestematul acela de act de vînzare - vînduse totul, chiar totul. Şi primise bani. Şase săculeți umflați.

Notarul însuşi insistase asupra pericolului de a călători singur cu o asemenea avere asupra lui.

Răspunsul a fost unul din acele ropote de rîs ale lui: nu voi fi singur.

N-a pronunțat nici un nume. Nu a spus cine urma să-1 însoțească, nici dacă avea să aibă mai mulți tovarăşi de drum.

Dar mai ai nevoie de probe? Tu?

Puțin înainte de prînz s-a întors din vale. Lucrătorii mai ridică o dată capetele cînd o văd trecînd, le simte privirile de cum trece de ei. Ei ştiu. Toată lumea ştie. Furia şi ura o învăluie din nou. A văzut bine cu coada ochiului un gard gata să cadă - cîteva scînduri ar fi trebuit înțepenite în cuie; numai cu trei-patru ore mai devreme n-ar fi rămas datoare, le-ar fi spus una, de să-i usture. Acum, însă, tace.

* Lăbosul.

Eu nu mai sînt nimic aici, nu mai sînt nimic, nimic nu mai este aI meu.

I ntră în casa cea mare, cea mai mare dintre cele trei case care, pînă acum două zile, aparțineau de aproape trei sute de ani familiei Pouillou. Aici s-a născut în ziua în care maică-sa a murit aducînd-o pe lume. Copilăria, adolescența aici şi le-a petrecut, între o mamă moartă şi necunoscută şi un tată absent zece luni pe an şi chiar mai mult.

Merge şi simte lacrimile umplîndu-i ochii, dar mai bine ar muri decît să plîngă. Traversează tinda, cu hîrdăul în dreapta, după cuptorul din piatră de Chaussats, cu staulul şi cocina în stînga, cu scara de lemn drept în față. Urcă. Trei camere la etaj, fiecare cu ferestre largi cît să-ți treci umerii şi capul. Sacul e gata, pe salteaua de paie. Nu 1-a desfăcut în ajun, cînd sosise, ba chiar 1-a mai umflat cu hainele rămase prin casă cît timp ea fusese la Issoire. Adaugă cămaşa şi celedouă jupoane purtate în ajun şi cartea, singura pe

care a avut-o vreodată; sînt vreo doi ani de cînd o are şi acum a început s-o citească - nouă pagini.

- Am cinci bănuți de aur, Therese, şi nimic mai mult. Toată averea mea. îți dau doi ție. Dacă noul proprietar te dă afară, vei avea ce să mănînci un timp.

Vorbeşte unei bătrîne care acum şase ani a venit să ia locul doicii angajate de Pouillou Pattu şi care a murit într-o noapte de o boală de piept. Ii vorbeşte fără să se uite la ea. N-o iubesc deloc, ce mai încoace şi-ncolo, n-am iubit-o niciodată, e o brută. O vacă are mai multă înțelegere decît ea. Mă-ntreb de ce mă voi fi lipsind eu oare de aproape jumătate din bănuții mei, care şi aşa nu sînt cine ştie ce, pentru cineva care într-adevăr nu mi-e la inimă.

Iese din casă fără să mai ia nimic. Lucrătorii o privesc ilin nou pe furiş. Nu salută pe nimeni şi ține gura pungă; pentru că ar fi fost destul s-o deschidă ca să spună ceva şi, gata, lacrimile ar fi strîns-o de gît.

Preț de o oră merge drept înainte, mai bine să crape decît să arunce fie şi o privire cîmpurilor şi fermelor, cascadei şi riului, morilor, să mai vadă tot ceea ce a fost al lui Pouillou Pattu şi deci şi al ei şi de care blestemata vînzare a despuiat-o. Ajunge în cele din urmă pe pămînturi străine şi îi e mai bine, e mai puțin amărîtă. Mi l-au ucis pe Pouillou Pattu (pe lîngă că i-au furat totul): cuvinte care îi cadențează paşii ca într-un marş şi care, fireşte, îi provoacă un nou val de furie.

în aşa fel încît simte o adevărată bucurie de fiecare dată cînd i se leagănă pe coapsă, lipit de ea, lucrul acela înfiorător de țeapăn pe care îl poartă în sac, de care nici o altă fată în afară de ea nu s-ar fi gîndit nici măcar să se apropie, nu să-1 mai şi poarte, dar ei (era o idee care îşi făcuse treptat loc în capul ei) îi va folosi, pe cuvîntul ei de Pouillou.

în acest moment din istoria lumii, Catherine-Marie Pouillou, zisă şi împielițata, n-ar fi putut să făurească cu adevărat proiecte atît de temerare. Deşi... Oricum, e

încă năucită de constatarea pe care a făcut-o părăsindu-şi pentru totdeauna casa şi domeniul înconjurător: că, la o adică, nu iubea prea multă lume, fapt pentru care îşi facea reproşuri. Nu i se părea normal. Prea multe năbădăi. în firea mea, vreau să spun. Bagă de seamă că nu tc-au numit împielițata pentru că ai fi fost afurisită în sensul propriu al cuvîntului. Bine, de acord, poate că ceva, ceva... Dar porecla ți s-a tras de la faptul că aveai - şi-1 mai ai şi-acum - un cap tare ca o nicovală şi furii de dai pe dinafară.

Şi-apoi, uită-te la tine. Picioare mari, mîini mari, mai înaltă decît majoritatea bărbaților. în stare să-i pui jos pe toți. îți mai aduci aminte de laba aia păroasă de căruțaş care încercase să-ți desfacă picioarele, acum doi ani? Se poartă de atunci ca o domnişoară. Să ți-o fi cerut frumos, cine ştie... Nu, puțea prea tare. Şi-apoi, doi bărbați frecîndu-se de burta ta, aşa, numai ca să vezi cum e, ți-a fost de-ajuns, cu atît mai mult cu cît jucăria aia a lor pe care pun atîta preț e plăcută ca o cataplasmă. Prima oară n-a simțit nimic decît un fel de sfîşiere. Nimic din care să faci un capăt de țară.

Exact din acest moment, un alt sentiment foarte ciudat o va însoți tot timpul cît va merge spre ținta ei. Mai întîi dîndu-i doar tîrcoale. Pe care ea le remarcă. Aşa a fost întotdeauna, înregistra tot ce-i trecea prin cap; aşa era ea. Ca şi cum înlăuntrul ei trăiau două ființe: una care acționa, se mişca, vorbea, încăpățînată, mofturoasă, îndărătnică, răcnind, furioasă cît zece, dar şi (nu prea des, e-adevărat) înduioşîndu-se, întristîndu-se peste măsură, smiorcăindu-se ca o mucoasă. Şi cealaltă, rece ca moartea, mereu gata să-i judece pe ceilalți şi mai ales pe ea însăşi, fără milă.

Şi totuşi, din această a doua ei parte, da, cea mai puțin aplecată spre efuziuni şi smiorcăieli, provine constatarea, din ce în ce mai precisă, că de acum încolo e liberă. Nimic şi nimeni nu o mai reține.

Se întoarse din mers. Vîrful Sancy a rămas în unnă, ca şi ținutul ei. Merge pe drumul oierilor, drum vechi de transhumanță. Nici o turmă n-a mai trecut pe-aici de un car de ani. în urmă cu o oră, două, văzuse într-o vale doi pădurari ocupați cu lerăstraiele lor. De atunci, nimeni.

Şi aş putea jura totuşi că cineva mă urmăreşte. Vom vedea.

îşi mîngîie sacul.

Ajunge la Issoire spre seară.

- Pot să-ți vorbesc deschis, Catherine-Marie?

- De ce să te mai osteneşti? Vorbeşte ca de obicei.

Numele lui e Cazes. Nu e chiar de pus la rană. Doar pe jumătate, cam cît sînt cei mai buni dintre oameni, care nu sînt tocmai ceea ce s-a făcut cel mai bine pe lume. Dar i se întîmplă lui moş Cazes să rîdă de el însuşi. Şi mai ales fusese prietenul lui Pouillou Pattu-două motive pentru a nu fi decît pe jumătate ursuz, viclean, ipocrit, şmecher. încolo, toate viciile bărbaților, fireşte.

- Ai aceeaşi limbă ascuțită. Ți-ai văzut tatăl?

- Am văzut ce a rămas din el.

Se aflau în casa lui Cazes, la Issoire. O casă frumoasă dc piatră, cu trei etaje, cu opt servitori şi cărți într-o încăpere tăcută dinadins pentru ele şi chiar, lucru nemaivăzut, o odaie unde nu făceai decît să te speli.

- Vorbeşte-mi despre omul care a fost văzut cu Pouillou Pattu, spuse ea.

- Arendaşul de la Chaise-Dieu mi-a trimis o scrisoare. Omul acela a părăsit cu siguranță ținutul.

- Vorbeşte-mi despre el.

Ce vrei să faci? Să te repezi pe urmele lui? Ai fi în stare. Mi-aduc aminte cum ai fugărit un băiat pentru că te atinsese nu ştiu pe unde...

Țîțele. Ştiu că sînt mari, dar nu era un motiv să...

Şi l-ai alergat cu un satîr.

Numele omului?

- Smaragdin.

- Ai zice că e un nume de maur.

- Poate chiar este. Darsmaragdos, în greacă, înseamnă smarald. Verde.

- Nu e un nume adevărat.

- Fără îndoială că nu. Dar altul nu i se cunoaşte. Aşa 1-a sli igat tatăl tău de cîteva ori, la hanul unde au petrecut o noapte. Şi înainte de asta au fost la hanul Romains, la Ambert.

Nu, nu se ştie de unde veneau ceilalţi doi. Da, erau călări şi păreau foarte buni prieteni. Nu, Smaragdin nu era cu Pouillou Pattu la notar şi nimeni nu i-a mai văzut împreună după aceea.

- Se pare că nimeni nu 1-a mai văzut pe acest om, pe nicăieri. Ai bani, Catherine-Marie?

- Mă scald în aur. Şi cum arată omul verde?

Mai degrabă scund, blond, foarte frumos - servitoarelor li s-a părut de-a dreptul fermecător.

- Pot să te ajut. Tatăl tău îmi era bun prieten.

- N-am nevoie de nici un ajutor.

- Nu ţi-a rămas nimic. Nu reuşesc să înţeleg de ce a făcut Pouillou Pattu acest lucru... •

- Avea el motivele lui.

- Poţi să rămîi la mine cît vrei.

Moş Cazes are o soţie şi şapte copii, dintre care patru fete. Catherine-Marie, se înţelege, va dormi cu ele (Ce să spun, abia de-mi ajung la mijloc, dacă mă-ntind, ele zboară pe fereastră. în sfîrşit, bine...).

- Şi ochii, mai întrebă ea, ce culoare au?

- Deschişi, foarte deschişi. Doar nu-ţi imaginezi că ai să poţi alerga după el?!

- Fireşte că nu, la urma urmei, nu sînt decît o biată fetişcană.

Doarme alături de cele patru fete, într-un singur pat în care ea ocupă aproape tot locul. Tovarăşele ei, dintre care vreo două erau aproape de aceeaşi vîrstă cu

ea, ar fi vrut să mai trăncănească. Dar ea s-a făcut că pică de somn. De altfel, a şi adormit aproape imediat.

Numai că ea se lasă să alunece pe nesimțite din pat încă înainte de ora patru, iese afară şi o ia pe drumul ce duce de la ' Issoire la Ambert. Nu ține însă drumul pentru că nu vrea ca ea, Catherine-Marie Pouillou, să fie văzută hoinărind, ea, care avusese atîta avere, să stîmească mila! Tu eşti, i-a zis moş Cazes, ultimul vulcan activ din Auvergne. Şi ea se simte al naibii de vulcanică. Merge repede, cu paşi mari, cu picioarele ei lungi, cu un băț trecut prin cele trei baiere ale sacului, şi pus pe umerii ci drepți. Nu ştie ce distanță este între Issoire şi Ambert. Nu-mi pasă, cînd am să ajung am să văd.

Plouă şi potecile pe care o apucă devin repede noroioase. I )ar ar trebui mult mai mult pentru a o face să încetinească pasul. I )acă e aşa, ar trebui să-1 fugăresc pe Smaragdin ăsta pînă la capătul lumii.

Poate pînă la Loara.

Se crapă de ziuă.

E foarte aproape de clipa în care va ucide primul om.

E îmbrăcat în femeie, în domnişoară, într-un costum dc vicontesă, dacă ar fi să dăm crezare blazoanelor de pe panourile de piele maronii ale trăsurii. O trăsură de călătorie. Atelajul e după ultima modă: rezemătoare pentru umeri; fcrccături, caii în linie, iar arcurile caroseriei, de fabricație italiană, sînt nişte cricuri mult mai confortabile, au înlocuit lanțurile grele sau curelele de piele. Dacă tot furi, să furi ce-i mai de preț şi mai luxos, şi-apoi, îşi zice el, la urma urmei, înainte dc a o jefui i-am făcut atîtea drăgălăşenii, că nu prea are dc ce se plînge. l-am lăsat chiar nădragii şi cămaşa mea di* schimb ca să nu rămînă cu fundu' gol (cam mare, ce-i drept!). Furtişagurile oferă uneori compensații.

Afacerea se cam împute, domnule, anunță Pissarugues dc pe capra vizitiului.

Spune-mi doamnă. Vezi bine că m-am travestit în femeie. Cîți sînt?

Să tot fie vreo trei-patru. Au archebuze şi pistoale.

Dar nu şi culevrine, flinte sau muschete. Asta e ceva.

Luă o bomboană roz din bomboniera de argint cizelată şi începu să o sugă. Nu era prima dată cînd se îmbrăca în haine femeieşti. Nu pentru că ar fi avut gusturi greceşti, dar încercați numai să intrați la o amantă sau într-o mănăstire, la întîlnirea cu o tînără călugăriță (sau mai multe), în nădragi şi cizme de călărie. Atunci să vă văd! Aruncă totuşi o privire spre răspîntie - cel puțin cinci stînjeni pînă la primul cal. Nu sînt patru, ci numai trei. Adevărat, mari şi voinici. Mercenari, deci germani. Sau poate basci. Ori elvețieni, de unde să ştii? In orice caz, oameni voinici, războinici cu mare experiență.

Se lasă cuprins de vechiul său sentiment, atît de familiar. O imensă bucurie, ca de fiecare dată cînd îşi juca viața la zaruri.

Fără îndoială că mercenarii îl vor ucide dacă îl vor dibui sub deghizarea asta.

Un val de veselie îl inundă.

Are înjur de douăzeci şi cinci, douăzeci şi şase de ani. E scund, cu toate că un metru şaizeci era o înălțime apreciabilă la vremea aceea, în care de la un metru şaptezeci în sus oamenii erau socotiți uriaşi. Trupul subțire e foarte bine proporționat. Mîinile şi picioarele fine. Mişcările lenevoase, indolente. în ce priveşte chipul e de o frumusețe provocatoare; de o frumusețe aproape feminină, spun unii care nu sesizează linia bărbiei, a buzelor şi mai ales privirea.

Pissarugues 1-a văzut ucigînd trei bărbați pe care i-a înfruntat cu sabia şi pumnalul, aşa cum erau înarmați şi ceilalți; 1-a văzut ucigîndu-i şi scăpînd el

însuşi fară o zgîrietură, fără să-i piară de pe buze surîsul aproape angelic, totul cu o îndemînare năucitoare.

S-a născut evident convins că lumea întreagă, în mare sau pe bucățele, e nebună şi că, în consecință, a fi mai nebun decît alții este cheia tuturor lucrurilor. Poate că nu este, cum i se întîmpla adesea să pretindă, nepotul lui Franşois Villon, ale cărui opere le cunoaşte pe de rost - tot aşa cum ştie latină şi greacă şi încă vreo două limbi.

E convins de josnicia lumii în general, a bărbaților şi mai ales a femeilor. Pînă acum doi ani nu credea în nimeni şi nimic. I )ar a avut o revelație. A crezut în ea şi crede şi acum. Nu l-ar li convins altfel pe Pouillou Pattu.

Se relaxează. Mercenarii au trecut pe lîngă trăsura lui. Pune la loc cele două pistoale pe care le ținea pe sub fustele de vicontesă şi bagă pumnalul în teacă.

- E unul care m-a speriat, zice Pissarugues. Cred că v-a recunoscut.

- A ezitat. îşi va da seama şi va da alarma. Trebuie să găsim doi cai şi un catîr. Să ne oprim în boschetele de colo. ('orsctul ăsta mă strînge prea tare.

Ploaia vine dinspre răsărit şi începe să toarne. Cînd Pissarugues opreşte caii, plouă cu găleata.

Cîți ani ai, Pissarugues?

Douăzeci şi trei la Sfîntul Ion.

Ai vrea să vii cu mine acolo unde mă duc?

Nu ştiu unde-iasta.

Da sau nu?

Trage valizele vicontesei, le deschide, dar nu le răscoleşte, găsi iul repede o cămaşă căreia îi smulge dantelele înainte de a o Irage pe el.

Da, zice Pissarugues, clătinînd din capul lui leonin.

Nu-ți garantez că te vei întoarce.

E aproape sigur că nu ne vom întoarce, nici el, nici eu, dnr iistca nu-s lucruri de spus lui Pissarugues. Sau,

dacă va fi să mă întorc înseamnă că am eşuat. De neimaginat.

Doi cai şi un catîr. Caii înşeuați şi nu răpciugoşi ca ăştia de la trăsură. Şi ia provizii de mîncare pentru mai multe zile, să spunem o săptămînă. Te aştept aici.

Pissarugues iese în ploaia şfichiuitoare, iar el se lungeşte direct pe pămînt mai întîi, nepăsător la apa îngheţată care îi răpăia pe trup, udîndu-1 de tot. în cele din urmă se strecoară totuşi sub trăsură, la adăpost, facîndu-şi o saltea confortabilă din toate rochiile şi dantelele vicontesei. Se gîndeşte oarecum la ea: fără nici o treabă cum se află, îi pare rău că nu o are lîngă el, ca să zicem aşa. Sau poate pe una din cele trei slujnice de la hanul Romains, de la Ambert, pe care le-au încălecat el şi Pouillou Pattu ca aldămaş al înţelegerii dintre ei.

Visează la femei şi la încă ceva ce-1 înnebuneşte mai dihai decît oricînd. Şi iată, totuşi, că femeile, toate cele pe care le-a avut şi cele pe care speră să le mai aibă, nenumărate, toate îi ies din minte, alungate de Vis. Un vis care îl umple pe de-a-ntregul, îi dă fiori şi-1 înfierbîntă, aşa încît iese lunecînd de sub trăsură, sub ploaia care se mai înteţise încă. Şi, cu toate că ştie că sînt acolo, că nimeni nu s-a putut atinge de ele (pentru că el este încă viu), că nu s-au deschis şi n-au plesnit, pierzîndu-şi conţinutul, vrea să le mai vadă o dată, să le pipăie, scotocinH sub cufere şi scînduri. Cele şase pungi doldora de aur, gata să plesnească.

Fata îl zăreşte pe cel de-al doilea bărbat la numai cîteva minute după ce 1-a descoperit pe primul. Şi faptul că cei doi nu merg alături, ci la o distanţă de treizeci, patruzeci de stînjeni unul de altul este un indiciu. Vînători angajaţi într-o urmărire? Unul merge pe urmele vînatului - vînatul fiind ea, fireşte un altul, în flancul stîng. Trebuie să mai fie, deci, şi un al treilea pe-acolo. Urcă un deal, se piteşte într-un tufiş, se mai caţără puţin şi iată-1 şi pe al treilea. îmbrăcat întocmai ca şi ceilalţi doi, prea asemănător ca să crezi că ar fi o

simplă întîmplare; nici suliță, nici halebardă, fiecare poartă cîte un pumnal cu lama lungă, un pistol la oblînc şi o muschetă pe umăr. Bande de pedestraşi sau, mai degrabă, de mercenari veniți din Germania, dintre cele care au trecut de două-trei ori prin Issoire.

Or fi cei care l-au asasinat pe Pouillou Pattu, cum să te îndoieşti? Şi acum o vor pe ea. Fie... De ce? Aşa...

Coboară de pe înălțimi şi îşi reia drumul prin vîlceaua de unde venise, în direcția Ambert. Ploaia care continuă să cadă a umflat pămîntul. Catherine-Marie îşi regăseşte propriile urme dc acolo de unde s-au întrerupt înainte de a se cățăra pe stîncă. (Sl ăbeşte pasul ca să se îndepărteze de urmăritori.

... Fie că l-au omorît pe Pouillou pentru ceva ce le făcuse el dar asta înseamnă că ura lor se revarsă şi asupra ei. Fie, «nai probabil, că l-au torturat înainte de a-1 omorî ca să le spună uu secret (cele şase pungi ?). Şi el nu le-a spus. Şi acum se întorc împotriva ei, în speranța că ea va fi mai vorbăreață.

0 ia la fugă. Sînt locuri pe unde a umblat de mai multe ori. La vînat. Aici a împuşcat ea doi căpriori. Mai înaintează inefi vreme de vreo douăzeci de minute, ajunge la un povîrniş, pe care îl ştie, şi mai lasă urme pe o distanță de cinci-şase sute

paşi. în fața ei se aflä un şir de mici creste pe care nu se 'imprimă nici o urmă. Ajunge acolo, face un ocol şi coboară paralel cu propria ei pistă.

Doar n-ai să faci aşa ceva, Catherine-Marie?

Nu? Stai să vezi!

1Descoperă vechiul loc de pîndă pe care i 1-a arătat Pouillou Pattu, acolo unde s-au aşezat de vreo zece ori, el şi ea. Deschide sacul. Scoate şi trage pe degetul mîinii drepte o apărătoare şi brățara protectoare pe încheietură - ea fiind sttngace. Apoi cele două minuni din lemn de tisă, pe care le fixează în mînerul de fier pe care Pouillou Pattu a poruncit să I ir gravate, înainte de a-i face acest fabulos dar, inițialele lui şi emblema pe

care o alesese ea: un cap de licorn. întinde apoi coarda din in tors-de fapt, mai multe sfori împletite şi unse cu ceară de albine prinzînd un capăt în crestătura de jos; apoi, în picioare, cu un gest rapid, pe celălalt, în crestătura de sus. Arcul e gata - Poillou Pattu a pus-o să repete de o mie de ori această treabă - şi măsoară exact cît înălțimea lui Catherine- Marie, Impielițata, adică cinci picioare, trei degete şi încă o linie*; putea atinge cu el o țintă mare cît o tigaie pînă la o sută cincizeci de stînjeni. Săgețile din lemn uscat - avea şapte în tolbă - sînt bine strunjite, prevăzute cu pene de curcan pentru stabilitatea zborului; patru dintre ele au țepi în vîrf, celelalte trei au vîrful lat, iar lungimea lor depăşeşte cu puțin două picioare.

Mai are timp doar să se ascundă în spatele unui trunchi de castan, cînd aude un om apropiindu-se încet înainte de a-1 vedea. Apare cam la douăzeci de stînjeni la poalele povîmişului. Ea şi-a strunit săgeata-arătătorul şi degetul mijlociu asigură priza; inelarul susține întinderea. Vîrful cu țepi ținteşte gîtul omului exact deasupra şnurului care încheie partea de sus a pieptarului de piele.

Uită că vei ucide, Catherine, uită tot. Tu trebuie să devii chiar această săgeată care va porni, viața ta întreagă se află în ea, nu există nimic altceva, goleşte-ți creierul, chiar picioarele tale sînt săgeata, nu mai respira. întinde arcul şi ține-l lîngă ureche. Apoi, cu o singură mişcare, coboară-l pînă la bărbie, pînă la buza de jos. Acum eşti chiar săgeata. Trage.

Omul cade cu gîtul străpuns, o parte din săgeată îi iese prin ceafa. Cade cu fața la pămînt, un braț se întinde, degetele rîcîie pămîntul, apoi înțepenesc.

Fata se mişcă deja încă de pe cînd săgeata se află în aer. Coboară, trece în fugă pe lîngă prima ei victimă, urcă din nou

* Puțin peste 1,71 m. Piciorul regelui, zis al lui Carol cel Mare, avea 12 degete şi prin urmare 144 de

linii sau 0,325 m. Un stînjen echivalează cu aproape 2 m (n. a.).

panta. Ea nu are drept armă decît arcul, cele şase săgeți care i au mai rămas şi cuțitul de vînătoare cu o lamă lungă cam de un picior.

lată-1 şi pe cel de-al doilea: săgeata i se înfige între omoplați, două degete mai jos de ceata - era cît pe ce să greşească ținta -, dar ea a tras de sus în jos, de la o distanță de mai mult de cincizeci de stînjeni. Şi mercenarul nu moare pe loc, mai încearcă să se ridice şi rămîne în genunchi. Scoate un prim strigăt răguşit de ajutor, apoi un al doilea. O clipă, ('athcrine înnebuneşte de frică sau aproape: al treilea bărbat, cel care mergea în mijloc, exact pe urmele ei, nu se poate să nu midA. Pînă acum ea a omorît fară zgomot. Acum s-a dat de gol.

Calmează-te.

Mai mult încă, profită de aceste țipete care răsună fară întrerupere: în loc să fie nevoită să alerge după cel de-al treilea, omul vine direct spre ea, oricum, spre tovarăşul lui care strigă. ('athcrine mai urcă panta vreo douăzeci, treizeci de paşi, se postează între două trunchiuri groase de stejari care alcătuiesc parcă o fereastră uriaşă pe un meterez. Nu percepe nici un /.gomot, dar curînd bărbatul acela, şeful grupului, fără îndoială, va li aici. Trece cam la doi stînjeni de ea. E un tip scund, îndesat, masiv; merge cu capul descoperit în ploaie şi are un păr roşu şi den, luns scurt, iar gîtul e vînjos ca cel al lui Pouillou Pattu. Ridică arcul, struneşte săgeata, întinde coarda.

1:1 se întoarce. Foarte încet. De parcă ar fi ghicit prezența fetei in spatele lui. Ține un pistol în mîna dreaptă, dar brațul îi iilunn în lungul trupului.

Omul spune ceva într-o limbă pe care ea nu o înțelege şi m acelaşi timp ridică mîna cu arma. La mai puțin de zece stînjeni • liNlanță, săgeata i se înfige în piept, în dreptul inimii.

Struneşte şi cea de-a patra săgeată la adăpostul Irunchiurilor. Degeaba. Focul de pistol pe care omul apucase •<rt I tragă s-a pierdut în văzduh. Roşcovanul nu mai mişcă, întins pe spate, cu un picior adunat sub el. Ea se apropie, cu arcul tot încordat, şi-i atinge trupul cu vîrful piciorului. Senzația de vomă urcă încet. Strigătele celui de-al doilea om atins de ea nu se mai aud.

Ai ucis trei oameni, îți dai seama?

Lasă arcul şi scoate cuțitul al cărui vîrf îl proptește în gîtul rănitului.

- Dacă mişti un deget, l-am înfipt. împunge în carne, dar nu provoacă nici o reacție: l-ai ucis, e limpede. Ca pe cei doi căpriori de acum doi ani. Lasă cuțitul şi cu mîna liberă scotoceşte pînă dă de un fel de pungă de piele pe care mortul o purta la centură: doi taleri şi doi bănuți, două pietre - una pentru aprinsul amnarului, alta pentru ascuțitul lamelor, o bucată de carne învelită într-o cîrpă sau o cămaşă, nişte mărunțiş, de data asta adunat într-o pungă de pînză, bani străini - şi, în sfîrşit, lucrul acela. Lucrul acela făcut dintr-un material alburiu care ar putea fi fildeş, mare cît o migdală, reprezentînd un pumn de bărbat, cu degetul mare cuprinzînd celelalte degete şi care, în locul unde ar fi încheietura, se închide printr-o minusculă cutiuță de ceasornic de argint cizelat.

Nu puteau exista două la fel. Mai ales că şi zgîrietura era la locul ei.

Pouillou Pattu îl purta cu el de zece, doisprezece ani, îl adusese dintr-o țară depărtată, din Portugalia, şi spunea că e o amuletă purtătoare de noroc.

- Dacă aş mai fi avut îndoieli, acum nu le mai am, i se adresează Catherine-Marie cadavrului. Tu mi l-ai ucis pe Pouillou Pattu şi l-ai făcut să sufere mult.

Mişcă lama cuțitului, o înfige în piept, sfişie cărnurile, farîmă oasele. îşi scoate săgeata care nu iese

uşor din cauza vîrfului țepos, apoi îi şterge vîrful şi tija cu cămaşa mortului.

Prima săgeată trasă o recuperează mai uşor. Gîtul străpuns nu opune nici o rezistență. Ea a despicat destui mistreți sau porci - care-i diferența?

... Diferența e în faptul că al treilea mercenar - sau al doilea în ordinea în care a tras ea acela mai trăieşte. Stă întins pe o rînă, cu pumnalul în mînă, dar fie că se preface, fie că este într-adevăr sleit. Pistolul lung de oblînc îi atîrnă şi ucum la centură, dar e sub el, pe pămînt, cu țeava blocată de propria greutate a omului.

Catherine îi dă tîrcoale de la distanță, prudentă. El ține ochii închişi şi respiră sau gîfîie uşor ca un cîine bolnav.

Ea struneşte din nou săgeata şi ține arcul întins.

- N-ai murit, zice ea.

Bărbatul îşi ridică pleoapele şi întoarce capul spre ea.

Mâdchen.

Nu înțeleg.

O fată. Tu ai tras?

Lasă pumnalul ăla.

I I surîde. Degetele se întredeschid şi arma îi scapă din înlnrt şi alunecă puțin pe panta şiroind de ploaie.

Nutzlos. E inutil. Voi muri. Ai să ucizi toți bărbații pe i'ttrc i vei întîlni în cale?

Vorbeşte cu puțin accent, dar se exprimă clar. Are cam douftzeci de ani, e blond, cu ochi albaştri şi poartă barbă scurtă ,.i mustAți. IJn băiat frumos.

Acum cinci zile, spune Catherine-Marie, un bărbat a lu i torturat şi asasinat pe drumul dinspre La Chaise-Dieu. Un I mi li.it foarte puternic, care s-a bătut probabil din toate puterile Iul,

A ucis doi dintre ai noştri.

lira tatăl meu.

()chii băiatului s-au închis din nou.

- Era tatăl meu, înțelegi?

Sîngele începe să-i curgă pe la colțurile gurii.

- Şi de ce mă vînați pe mine?

Nici un răspuns.

- Vrei să mă omori, aşa-i?

- Nu moartă, vie.

După care tace. Ea destinde arcul şi pune la loc în tolbă cea de-a patra săgeată, şi aceasta decorată cu un cap de licorn. Continuă să plouă, iar ea aşteaptă. Se gîndeşte chiar să încerce să scoată săgeata înfiptă între omoplații tînărului mercenar, dar ştie că nu va putea din pricina țepilor.

Şi nici nu-1 poate căra în spate pentru a coborî la Issoire spre a-1 îngriji: prea tîrziu, prea departe, prea greu - va trebui să explice de ce i-a ucis pe cei trei bărbați, ceea ce o va ține în loc.

- Cine vă comandă?

întrebarea e pusă a treia sau a patra oară. Muribundul a pronunțat fară îndoială un cuvînt, un nume, dar prea slab pentru ca să-1 poată înțelege.

Se aşază pe vine lîngă un copac, ținînd cuțitul în mînă, aşa cum a învățat-o Pouillou Pattu - cu lama în sus, la înălțimea şoldului. v

-Ai murit?

El clatină din cap. Şi fata întreabă din nou:

- îl cunoşti pe Smaragdin?

Trebuie să repete întrebarea. Răspunsul vine sub forma unei imperceptibile acceptări. Fața lui e de o albeață de cretă, cheaguri i s-au prelins de două ori din gură. Şi după aceea nimic; ea tot mai aşteaptă. Şi plînge. Numai cînd e foarte sigură că e mort, îi atinge fața. Nu trebuie să-i ridice pleoapele, a murit cu ochii închişi, dar îi mîngîie buzele, şaua nasului, îi aşază o şuviță rebelă din părul lui blond. Apoi îl întoarce pe burtă şi îşi smulge .flgeata, scurmînd în carne în două rînduri fiindcă se oprise să vomite.

Băiatul nu are nimic interesant asupra lui, nimic care sfl li provenit de la Pouillou Pattu.

Dar tot el a zis că Pouillou Pattu a ucis doi dintre ei. I )eci a luat şi el parte la ticăloşie, aşa că nu 1-a ucis degeaba.

Se îndreaptă spre mercenarul din flancul stîng. El poartă o vestă de zale fără mîneci şi un chimir pe care ea îl recunoaşte ca fiind al tatălui său (ea îi împletise şiretul de piele cu care se închidea).

- Şi tu ai fost unul dintre cîini.

îşi recuperează cu uşurință săgeata tăind gîtlejul şi muşchii gîtului.

Apoi se întoarce la Issoire, pe urmele paşilor celor trei hflrbați. Două leghe mai jos, descoperă animalele. Un cal şi doi eatîri împiedicați, fiecare purtînd un sac cu efecte pe care ea îi scotoceşte fără nici un rezultat. Calul este şarg, cu botul negru, cu picioare zdravene şi pieptul puternic. în clipa în care se pregăteşte să urce în şa - fară prea multă îndemînare, IUI călărise decît de vreo două, trei ori în viața ei - simte sub degete un fel de umflătură sub scara şeii. Aruncă o privire şi vede un şnur care pare să închidă o fantă. Desface şnurul şi (In într-adevăr peste o ascunzătoare. Scoate de acolo un pergament împăturit cu grijă. îl desface. E un plan sau, mai degrabă, o hartă, se văd parcă estuarul unui fluviu sau al unui rîu •ji cursul de apă, schițe de lacuri, iazuri sau chiar mări; în stînga, două bare paralele traversate de o săgeată; şi încă mai la stînga, chiar la marginea hărții, munți; ici-colo, la întîmplare, dar mai ales în partea dreaptă a desenului, semne ciudate: triunghiuri minuscule cu vîrful în sus, ale căror linii laterale ascendente se încrucişează unele peste altele.

Ce să fie oare?

Şi ce putea face un mercenar cu un asemenea lucru? Să pună pe el atîta preț încît să-1 țină bine ascuns?

Urcă în şa, iar catîrii o urmează docil. Ploaia se întrerupe în cele din urmă şi pe cer se zăreşte un petic de albastru. Ajunge la Ambert la începutul după-amiezei; ştie unde e hanul Romains, Pouillou Pattu a adus-o de mai multe ori aici pe vremea cînd o lua cu el peste tot, ea ghemuită în spatele lui şi ținîndu-se cu brațele de copil de pieptul lui atît de lat.

Romains, hangiul, vine în grabă, o recunoaşte şi clatină din cap.

- Ai dat măcar de calul şi catîrii tatălui tău, bietul de el!

El transportă ultimii doi săculeți grei, plini cu aur, pe care îi îngroapă, ca şi pe ceilalți, în spărtura unei stînci. Ploaia s-a oprit de cîteva clipe, timpul pare că ar da să se îndrepte.

Ridică o piatră de aproape o sută de livre cu care blochează crăpătura în care ascunsese cei şase săculeți. Pleacă potrivindu-şi paşii pe urmele pe care venise şi se dusese între trăsură şi ascunzătoare - călcînd pe pietre şi, cînd nu poate păşi pe pămîntul moale fară să rişte să lase urme, se leagănă din creangă în creangă ca un acrobat ce este, sau a fost. Rămîne într-o poziție din care poate supraveghea trăsura şi drumul pînă la răspîntie, aproape o jumătate de leghe. Are mare încredere în Pissarugues, atîta încredere cît poate avea el într-un bărbat sau o femeie. Adică puțină de tot... Nu că s-ar îndoi de cinstea celui pe care îl consideră scutierul lui. Dar de îndemînarea lui, da. Pissarugues a plecat să facă rost de cai de călărie; va găsi şi încă la un preț bun. Numai să nu se lase observat de Radtke şi mercenarii lui care, în această împrejurare, fie că îl vor face bucăți pentru a-1 obliga să vorbească, fie (Radtke va apela la o asemenea soluție) îl vor urmări pentru a-i conduce la pungile cu aur - şi mai ales la hartă.

Şi la el.

Se instalează într-o furcă alcătuită de crengi, îşi taie o I uieată de jambon, îl udă cu o sticlă de Burgundia - amîndouă p,Agite în trăsura vicontesei. Un fel de vînzător ambulant se vede III zare, doi ţărani cu un măgar, apoi o diligenţă.

Scoate harta de sub cămaşă şi o mai desfăşoară o dată. liste exact cea pe care i-o încredinţase lui Pouillou Pattu — I )nmnezeu ştie pe unde o fi acum, dar cu siguranţă nu se află la Rftdtke, altfel, el şi oamenii lui nu s-arîndîrji atîtîn căutarea lui.

în ultimele săptămîni se numise Smaragdin. Pseudonim cure îi venise pe buze în clipa în care studia o traducere făcută de francezul Remy Belleau a lucrării Odă iubitei de Sapho (li aducere cam liberă după gustul lui). Se spune că ştie greacă ,i so mişcă în voie în latină, spaniolă, italiană, engleză şi germană, fnrft să mai punem la socoteală cîteva idiomuri şi mai ■uipi mzătoare.

Ce temei ar avea toate astea? Nu prea ştie cînd şi unde . II nrtscut. I s-a spus că a fost găsit la începutul iernii 1583 HngA cadavrul unei femei moarte de ciumă; sub veşmîntul ei s-a jj.i iit o singură indicaţie asupra originii şi identităţii lui: un chimir cu aspect foarte uzat, marcat cu iniţialele V.F., şi conţinînd un viul de foi manuscrise, toate acoperite cu poeme scrise de iH'ceiişi mînă, dintre care unele cunoscute - opera lui Franşois Vlllon Toate acestea şi un bilet pe care probabil mîna stîngace <1 unei mame muribunde scrisese un prenume - Fran9ois, 1-a

• iiiivms că el este nepotul celui care scriseseLais, precum şi Miitvle sau Micul Testament.

Primele lui amintiri datează de pe la şase ani. Călugării dlll jurul lui-el se află în Spania, la Sevilla-oamenii în sutane ml Iezuiţi. Va afla că fusese cîndva îndrăgit de unul dintre ei, la l'uii% Au urmat călătoriile.

Anii au trecut şi el a fost pus să Hiy.liitrt, cu o blîndețe feroce, limbile vechi şi modeme, calculul,

• i ".inologia, arta leacurilor şi a unguentelor, istoria, filozofia, anatomia, absorbind totul ca un monstru; profesorii şi coadjuncții lor spirituali, adică acei nec plus ultra din ordinul lui Iisus, îşi pun în el mari speranțe: va fi unul din creierele anilor ce vor veni.

Numai că el fuge. Prima dată, la doisprezece ani. Dispare două luni; descoperit în Italia, îşi cere iertare cu o fermecătoare neruşinare... şi după un an şi jumătate pleacă din nou. Miroase a fuste la întoarcere. Iezuiții îl alungă mai întîi, apoi îl reprimesc, nerezistînd în fața sincerității cu care îşi mărturiseşte păcatele, a entuziasmului, aparent real, de a-şi relua studiile, a jurămintelor lui de a se angaja în extraordinar de lunga formație (zece ani pentru cei mai buni elevi) care poate face din el un iezuit. într-adevăr, nu se mişcă optsprezece luni, învață cu o uşurință deconcertantă. Cazuist deja foarte subtil, ajunge să țină piept celor mai versați profesori.

Şi pleacă. Definitiv. Nu-1 vor mai revedea niciodată. Nu va spune nimănui unde se duce, cu cine, ce vrea să facă şi nici ce ambiții are.

La sfîrşitul primăverii anului 1606, se împrieteneşte cu Pouillou Pattu. Are deci înjur de douăzeci şi trei de ani. D.e fapt, îi salvase viața celui din Auvergne într-un han spaniol. Dacă poate zdrobi capul cuiva o face cu o bancă, un cufăr, un dulap, cu oiştea unei căruțe sau, mai simplu, cu pumnii, deoarece Pouillou Pattu nu ştie să mînuiască spada. Cei trei spadasini care, în unna unor cuvinte, se repeziseră să-1 găurească, au văzut răsărind în fața lor un fel de drac, dansînd, rînjind, rîzînd, a cărui spadă se dovedi repede a fi un obiect înspăimîntător. în ziua aceea muriră doi oameni şi nici celui de-al treilea nu-i merse mult mai bine. Salvatorul lui Pouillou Pattu nu zăbovi, nu-şi spuse numele, explicînd că intervenise doar ca să se

amuze. Refuză să ia parte la un prînz şi chiar să împartă o sticlă de rioja; are, zicea el, o întîlnire urgentă la San Lucar de Barrameda; i|t lupt, sare în şa şi se tot duce. Trec aproape doi ani. Pouillou ruliu, căruia îi place atît de mult să hoinărească, profită pentru i linc ceva negoţ; tocmai cumpărase nişte dantelă de Bruges pe t mu o luase la schimb cu mătănii aduse din Ambert; a ajuns i luai pînă la Ostende ca să vadă marea şi întîmplarea face ca, pi Ivind un vas ce venea din Anglia, să-1 zărească la bord pe Npndasinul lui din Sevilla, la fel de fercheş. Cei doi bărbaţi se regăsesc şi se cunosc ceva mai bine. Se împrietenesc de-a lunelca. II o diferenţă cam de douăzeci de ani între ei, dar se ill|cleg de minune. Se vor mai revedea probabil în cîteva ocazii, lina din ele fiind, fără îndoială, noua călătorie a lui Pouillou l'ftttu, chiar la începutul iernii 1608, cînd au făcut înţelegerea cui e avea să ducă la întîmplarea din pădurile întunecate de pe di urnul dinspre La Chaise-Dieu.

E bine să ţinem seama de obişnuita şi fireasca neîncredere a uuvergnatului Pouillou Pattu, pentru care credulitatea nu e punctul lui slab, spre a evalua aptitudinea acestuia de a-1 face pe celălalt să-i împărtăşească visul. A dat dovadă de o desăvîrşită sinceritate sau, poate, de o viclenie infernală.

A agăţat jambonul vicontesei de o cracă şi se distrează tăind din el bucăţele - nu-i mai era chiar atît de foame - din partea de lîngă os, acolo unde carnea e de un roşu închis, aproape negru; e carnea care îi place lui cel mai mult. Se foloseşte nu de pumnalul italienesc cu lama triunghiulară, care provoacă răni îngrozitoare, ci de unul din acele cuţite de lansat, mai bine echilibrate. Din cea mai fragedă tinereţe se dovedise de o nemaipomenită îndemînare. La fel de repede descoperiseră că c imbatabil la jeu de paume*, joc practicat cu plăcere de călugări de Anul Nou sau de

Paşte; în jocurile cu gobile, canicuri şi alte bile sau biluțe, în ciocane (se împinge o minge cu o crosă),

* Un fel de strămoş al jocului de tenis.

era neîntrecut, juca chiar mai bine ca episcopul din Avranches şi canonicii lui, care treceau drept experți, pe un teren prevăzut în acest scop între Poarta Montmartre şi Poarta Saint-Honore. Popicele nu aveau nici o taină pentru el; nici bețişoarele, arşicele, aruncarea cu mingea, cu discul sau cu belciugele. Dar mai ales în mînuirea armelor se dovedise cu adevărat de neîntrecut, învățase să țină sabia şi dobîndise în mînuirea ei o dexteritate aproape magică - se pare că frecventase o sală de arme din strada Tiquetonne şi se perfecționase în Spania. îşi făcuse chiar o profesie din această excepțională abilitate, angajînd pariuri pe care le cîştiga întotdeauna; o dată sfidase chiar un adversar cerîndu-i să-1 atingă, în timp ce el însuşi lupta legat la ochi.

Taie o ultimă bucățică din jambonul roşu ca sîngele, apoi, în timp ce o mestecă, scoate nepăsător ocheanul. Ochiul lui nu 1-a înşelat: la o leghe bună de locul unde se află el, dar nu pe drumul dinspre Ussel, ci alături cu drumul, şi de o parte şi de cealaltă, de parcă ar fi vrut să nu fie văzuți, venea spre el un pîlc de vreo jumătate de duzină de bărbați. Şi încă cinci se apropiau dinspre nord.'

Şi tot atîția dinspre sud.

Bun, aşadar au aflat unde sînt. Pissarugues a vorbit, aşa cum am presimțit.

Sper să nu-1 fi ucis - mi-ar strica rău cheful.

- Sînt doar în trecere, zice Catherine-Marie Pouillou, împielițata, şefului bucătar de la hanul Romains din Ambert, care se foieşte în fața cuptoarelor, în fruntea unei armate de ajutoare, dregători de sosuri şi alte frigărui. Se repede apoi din cîțiva paşi la o slujnică, o apucă hotărît de şnurul corsajului, o ridică şi o trage după ea.

- Nu-ți fac mare lucru, fetițo. Avem doar două vorbe să ne spunem, tu şi cu mine.

I Jna tîrînd-o pe cealaltă, înnebunită de spaimă, ies din I «t iciltAric, traversează sala hanului, nu chiar pustie la ora aceea, ies în curtea din spate.

Nu mă face să repet de o mie de ori, aşacă ascultă bine Iu mine, zice Catherine-Marie Pouillou. Eu sînt Pouillou, fiica lui Pouil lou Pattu pe care mi l-au ucis. Acum cîteva zile, Pouillou Pnllu se afla aici, în compania unui alt bărbat mult mai scund şi destul de frumos, de altfel...

Foarte frumos, încuviinţă fata.

Te-ai culcat cu bărbatul acela. Nu cu Pouillou Pattu, cu

eelfllalt.

Ha, ha, nu prea am dormit, să-ţi spun drept.

Mai fă mult pe proasta şi am să-ţi smulg braţele. Curn nc numea?

Sma... ceva care se termina în in.

Slujnica de la hanul Romains e o brunetă, nu prea durdulie |î|ele ei sînt jumătate cît ale mele, mă enervează-, cu o gură ademenitoare (pentru bărbaţi, în sfîrşit, aşa cred), cu nişte ochi rare promit marea cu sarea. Nu o frumuseţe, dar dacă aş fi avut i iHdragi, probabil că m-ar fi prins cheful s-o călăresc puţin, repede şi bine.

Şi mai întîi de ce să-ţi răspund eu la toate întrebările astea? se sumeţi slujnica cu o neînchipuită obrăznicie. Aşa încît ('atherine-Marie o apucă de umeri, o ridică, o întoarce cu capul şi fundul în aer, chiar în aer s-ar putea spune, pentru că fata nu arc chiloţi.

Frumos fund, n-am ce zice, pesemne că e tot ce are ea mai bun.

-Tot nu vrei să-mi spui nimic? rînjeşte Catherine-Marie. I 'arcă eşti mai puţin neruşinată acum, deodată!

Numără pînă la cinci, fară să se grăbească şi ridică fata pe care o cufundase cu capul într-un butoi cu apă pentru spălat vasele. O lasă să respire.

-Numele?

Fata urlă. Bucătarii, veniți de la plite, îi contemplă fesele rotunde şi se distrează, păroşii! Bărbații sînt toți nişte cîini.

De data asta, Catherine-Marie numără pînă la cincisprezece. Şi ridică din nou povara.

• - Mai respiri? Cum se numea amorezul tău?

- Franțois.

- Franşois şi mai cum?

Ea nu ştie, nu ştie şi pace, nu ştie de-adevăratelea, jură pe evanghelie.

- L-ai văzut deci despuiat. Are cicatrice?

-Plin.

- Pe față?

- Pe față, da, o cicatrice foarte fină pe obrazul stîng. Lungă de două degete. Şi alte urme de răni mai vechi pe brațul drept...

- E dreptaci? Se foloseşte de dreapta mai mult decît de stînga?

- Da. Şi alte cicatrice pe coapse, la genunchi, pe piept. E dulce, e duios, are ochi surîzători care te sperie puțin şi te mîngîie în acelaşi timp, iar în pat...

- încetează, nu de-asta te-am întrebat. Ştii unde s-a dus cînd a plecat de-aici? Răspunzi, da?

Fapt e că, gîndindu-se la ceva, Catherine-Marie mai slăbise puțin strînsoarea. Şi servitoarea aluneca şi mai afund în butoi cu capul, pînă la umeri, cu brațele lipite de corp, strînse în încleştarea lui Catherine-Marie.

Nu ştie.

- N-a vorbit de o călătorie? N-a pomenit nici un nume de oraş sau de țară?

Vorbind de țară, Catherine-Marie nu se gîndeşte nicicum la o țară străină. Nici măcar nu-i trece prin cap. Ea vrea să spună doar: dincolo de Auvergne. Acest Franpois Smaragdin, sau cum l-o fi chemînd pe numele lui adevărat, se poate ascunde în Burgundia, în

Vivarais, adică în Provence. In orice caz, departe. La dracu-n praznic.

- Nu-mi aduc aminte, spune fata. Catherine-Marie ezită. O s-o înec dracului pînă la urmă

pe cretina asta! Aruncă o privire în spate - vreo treizeci- patruzeci de oameni, toți clienții hanului şi tot personalul urmăresc spectacolul, îi vine însă o idee:

- De unde ştii că se numeşte Franşois? Ți-a spus el? Nu. Dar fata îl auzise pe Pouillou Pattu şi pe celălalt. Şi

Pouillou i-a zis Fran9ois, o dată. Şi...

- Ei au rostit un nume. Tatăl tău, Pouillou, a zis un

nume.

Rochelle.

- Aveau o masă în fundul sălii, nici un client nu-i putea auzi, iar pe mine nu mă vedeau...

E un culoar dincolo de despărțitură, tocmai în fundul sălii hanului. Slujnica se foia pe-acolo, ducea nişte mere şi le scăpase pe jos şi se împrăştiaseră, iar ea a trebuit să se aplece şi să le adune, unul cîte unul...

Nu-mi povesti viața ta. Rochelle, eşti sigură? Da.

îți mai aduci aminte şi de alte cuvinte, înainte sau

după?

Nu.

Rochelle. O fi numele cuiva. Sau chiar...

Nu i-ai văzut la un moment dat consultînd o hartă? -Nu.

Au vorbit cumva de o călătorie? Fata nu auzise nimic.

- Păreau să fie foarte buni prieteni?

-Da.

Iată că asta se potriveşte cu mărturia jupînului Romains, hangiul. Şi el observase camaraderia dintre cei doi şi îi văzuse despărțindu-se în dimineața dinaintea morții lui Pouillou Pattu. Acesta plecase primul, călare

pe calul lui şi urmat de doi catîri. Bărbatul mai tînăr, Smaragdin, a plecat după vreo oră şi jumătate.

Catherine-Marie dă drumul victimei, o pune în capul oaselor, apoi o aşază cu fundul în butoi ca să-şi mai stingă focul pe unde o ardea mai tare. Şi se întoarce. Micul exercițiu la care s-a dedat n-a calmat-o nicicum. Sau poate doar aparent. Porneşte şi străbate mulțimea de gură-cască...

- Dați-vă la o parte, zice ea, privind roată împrejur.

... Calmă doar în aparență, fiindcă vulcanul continuă să bubuie înlăuntrul ei; pînă şi Pouillou Pattu îi spusese într-o zi: ai un caracter îngrozitor, Catherine-Marie, eşti căpoasă, nu-i bine să ții mereu atîta ranchiună, săptămîni, luni, poate chiar ani, cînd ai un dinte împotriva cuiva sau a ceva. Merita oare să rupi o coadă de lopată pe spinarea băiatului ăla numai pentru că a rîs de picioarele tale? Ca să nu mai spun că e şi adevărat: ai picioarele cam mari.

Fata traversează mica mulțime cu capul drept şi spinarea țeapănă. Nici o privire, nici în stînga, nici în dreapta.

Şi totuşi l-a văzut şi 1-a recunoscut, cu toate că vede pentru prima oară în viața ei acest chip. Dar seamănă prea tare cu cel pe care l-a săgetat ea şi care nu murise pe loc, cel căruia ea îi vorbise, băiatul acela frumos pe care ar fi fost gata să-1 îngrijească dacă ar fi avut vreo şansă.

Poate e fratele lui. Mai mare - cel de-aici e mai în vîrstă decît celălalt. Bărbatul nu poartă cuirasa de piele a mercenarilor, ori poate e ascunsă sub mantia largă de călătorie.

.i nici arme n-are la vedere. Se ține în primul rînd al celor ce < .•('unu la fundul slujnicei, dar mai retras, sub streaşina grajdului iipiniipe în întuneric. Ea îi simte privirea ațintind-o în timp ce luiiii III han.

Iii, ce mai e? zice jupîn Romains. Tu să plăteşti? I iii ii bietului nostru Pouillou Pattu este la ea acasă în hanul 1111*11 Am să-ți dau cea mai bună odaie.

('inează cu pofta ei obişnuită, cel mai adesea enormă;

i îndoapă cu trei pateuri diferite, înghite un pui întreg, două I im-Af i mari de vînat şi, la urmă, supa de bob - Pouillou Pattu

ii li înghițit fără să clipească măcar cam de trei, patru ori pe iiiln din toate aceste bucate îmbietoare; dar la nevoie, ca şi ■ ii. putea să rfiănînce într-o săptămînă trei castane şi să bea o A de apă.

N ici în sală, nici primprejur nu-1 mai zăreşte pe mercenarul lunii şi blond, înfăşurat în mantaua lui. Cu toate că acolo, undeva

III lundiil sălii, în penumbră, unde lumina luminărilor nu-i ajunge, (.1 ii remarcat doi bărbați nedoritori să-şi arate chipurile şi care • ii putea foarte bine să fie sau chiar sînt, probabil, alți doi mercenari.

Ei ar fi deci trei, cel puțin, şi eu doar una. Blondul cel mult c şeful lor, evident, pentru că este într-adevăr un bărbat h milos, şi se ascunde de mine, spre deosebire de ceilalți.

Ştie oare că i-am înfipt o săgeată fratelui său şi . ifioi l-am privit murind?

Dacă da, probabil că e furios pe mine.

- Cea mai bună odaie, insistă jupînul Romains. Ți-o iliilorcz.

Odaia, în orice caz, e fastuos luminată: opt luminări iH'l puțin, şi încă din cele groase. Se vedea ca ziua în amiaza nmre. Catherine-Marie se pregăteşte de culcare, se lungeşte •,.i adoarme foarte repede.

Cît timp a dormit? Trei, patru ore? Una dintre sforile pe care le agățase de uşă şi de cele două ferestre trage de încheietura ei şi o trezeşte.

Nu aude nimic, dar ştie că e acolo; în cele din urmă un bărbat intră tiptil în camera ei.

Sau mai mulți.

Taie o ultimă bucățică de jambon şi priveşte la bărbații care sînt pe cale să-1 încercuiască. Nu chiar de-a binelea, de fapt: dinspre est nu se vede nimic, sau cel puțin el nu vede pe nimeni. Cei şaisprezece sau şaptesprezece mercenari se apropie încet, numai cinci sînt călări, ceilalți vin pe jos cu archebuza sau arbaleta pe umăr. Seara se lasă foarte repede, curînd va fi chiar noapte; nu mai plouă, deşi cerul e tot întunecat şi doar cu cîteva clipe mai devreme s-au auzit mari rostogoliri de tunete dinspre nord-vest; se pregăteşte de furtună.

Unde eşti, Radtke?

Şi ce-ai făcut cu Pissarugues al meu?

El tot mai aşteaptă. De foarte multă vreme nu se mai miră de capacitatea sa de a lăsa timpul să curgă, învingîndu-şi nerăbdarea. Eu sînt un visător, ăsta-i adevărul (spețа cea mai rea, cred). Nu-şi poate aminti nici măcar o singură ocazie în care el să fi cedat unei agresiuni; chiar - şi asta spune totul - cînd e vorba de acest mare, imens vis care îl bîntuie; a cîntărit al naibii de mult avantajele şi dezavantajele, punct cu punct.

Şi iată-1 din nou acum lăsîndu-se pradă acestui vis.

Dar nu prea mult. Mercenarii sînt aici, la o sută de stînjeni şi chiar şi mai aproape - cei veniți dinspre nord. Sînt într-adevăr şaptesprezece. Radtke dispunea de cel puțin patruzeci de oameni cînd a început urmărirea - şi ce coincidență: chiar această urmărire are loc în regiunea sa, unde s-a petrecut una dintre cele mai sîngeroase peripeții, la Ambert, acolo unde Radtke t ii Iftcut debutul de mercenar cu prilejul celui de-al şaselea i i l ii u intre catolici şi hughenoți: acest fiu de tîrfâ cunoaşte perii 11 (inutul.

Mercenarii dinnord sînt foarte aproape. Cinci oameni. I h'.iiuița: cel mult douăzeci de coți*. Trec practic pe sub stejarul Iu i nte Franțiois Villon s-a

refugiat şi, la lumina slabă a lunii, îşi ni)'.mc cu destulă nepăsare tecile săbiilor.

Puțin cam prea nepăsători, cred că am înțeles planul in ii imului meu Radtke.

Stă aproape lipit de craca de care se agățase. Micul grup, li ivi rut pe o distanță cam de treizeci de stînjeni, se îndepărtează nu i Iul cu încetul. El îşi ia jambonul, îşi adună spada şi sacul de puric asortat cu nădragii şi cuirasa, se lasă să lunece pe trunchi piufl jos, pe covorul de frunze putrede, fară să se mai . 11 u 11 isească de urmele pe care le-ar putea lăsa. Pleacă în direcția «ipusă celei din care veniseră oamenii care tocmai îl depăşiseră, i li i i spre nord. După cîteva sute de paşi se întoarce şi schimbă dirccția - aşa că Radtke se va gîndi că eu m-am gîndit la ce se p,hulise el că mă gîndesc eu (şi la care chiar m-am gîndit acum t ileva minute). Să procedăm deci invers.

Şi o ia direct spre vest. Furtuna pare să se îndepărteze •■pic nord. Nu e chiar o lumină de lună plină, se vede însă destul de bine. Destul de bine pentru a observa urmele multor paşi. A ici s-au adunat mercenarii înainte de a se despărți în trei grupuri, CU scopul de a-1 încercui. Reface pista pe două sau trei leghe, aici trecînd pe lîngă o fermă unde nu e nici o lumină, dincolo pe lîngă un cătun ale cărui acoperişuri şindrilite lucesc după ploaia de după-amiază. Miros de fum - zona e locuită.

Continuă drumul pe versantul nordic al unui deal foarte înalt, tot numai pădure, ezitînd totuşi să se angajeze pe vreo cărare pe unde i s-ar fi putut întinde vreo capcană. înaintarea lui

* Aproximativ zece metri (n.a.).

într-o linişte desăvîrşită îi îngăduie să audă un soi de mormăit. Cu pumnalul în inîna stîngă şi sabia în dreapta, se apropie de locul de unde vine zgomotul şi se trezeşte în spatele unui om ghemuit lîngă un copac; se apleacă, aşteaptă, timp în care se asigură că pîndarul

acela e singur şi că nu-i vorba de nici o capcană. Trei paşi furişați îl aduc pînă în spatele adversarului, căruia îi pune pumnalul la gîtlej, în timp ce cu mîna dreaptă îi ridică bărbia - individul are pe cap un fel de cască sau mai degrabă un coif cu creasta terminată printr-un pinten.

Bun, se opreşte aici cu tăiatul gîtului. Se aşază.

- Ce faci aici cu comedia asta pe cap, Pissarugues?

Merg cot la cot. Pissarugues îi povesteşte cum a găsit coiful spaniol lovindu-1 cu piciorul din întîmplare, altfel spus, coiful era pe jos.

- E puțin cam ruginit, dar am început să-1 curăț şi în curînd o să fie ca nou.

Pissarugues e foarte mîndru dc coiful său şi-i pare rău că nu are o oglindă la îndemînă ca să se admire; cu siguranță că pare şi el soldat cu un asemenea coif pe cap. Din cînd în cînd, coiful alunecă şi el nu mai vede nimic în jur- e prea mic pentru capul lui, dar ăsta-i un fleac după părerea lui. Mai spune că e foarte necăjit din pricina cailor, a găsit unul la o fermă, nu departe, la cîteva leghe de-acolo, dar era şi mai prăpădit decît cei care trăgeau la trăsura vicontesei; a ajuns aproape pînă la Ussel în căutările lui şi a văzut cai foarte buni, dar cu mercenari în şa.

- Te-au văzut?

- Caii?

-Mercenarii.

Nu. Pissarugues îi spune că s-a făcut mic, mic de tot. Pissarugues îşi depăşeşte stăpînul cu un cap şi cîntăreşte cam titpli m i i, optzcci de livre* cînd e nemîncat de trei zile; nu are Mll, imn ce ar putea fi un muşchi pleacă dinspre urechi, coborînd i'M i m asta umerilor, care de altfel nu au creastă, fiind prea inliinjlfi; e în stare, sau pe-aproape, să ridice şi un cal.

I ai văzut trecînd?

I )a. Cu palmele deschise şi degetele răşchirate de două »II I .un vreo douăzeci de mercenari. Sau poate ceva mai puţini.

Ai mai văzut şi alţii?

Nu.

I ,-ai văzut pe Radtke? Un om foarte înalt, cu o bărbuţă 11'," .iln, cuirasă de piele neagră împodobită cu un fel de taler ■ I • 11 r 11 it atîmat de un lanţ din acelaşi metal? Merge încet, foarte i in <1, o face dinadins, pentru că poate fi şi foarte iute dacă vrea; un om care nu prea vorbeşte şi care porunceşte numai cu un < mu din deget, cu o capă mare, neagră-argintie pe umărul stîng, li i'.ilrt cu o baretă tot de argint, cu cizmele întotdeauna lustruite i iţ'.liiu lă, înalte pînă la jumătatea coapsei, cu mîinile înmănuşate; /1, peiitru a omorî pe cineva făcîndu-1 să sufere chinurile iadului, li place să taie pîntecele omului, după care îi scoate intestinul la i'.ipfUul de jos, îl leagă de un arbore sau de o grindă şi-1 pune pe nenorocit să meargă pînă se desfăşoară tot intestinul. L-ai văzut pe Radtke, Pissarugues?

Nu.

E destul de neplăcut, constată Franşois Vil Ion.

Oare de ce-oi fi vorbind atît, de ce nu mă pot stăpîni niciodată şi las să-mi meargă gura? Asta înseamnă cu siguranţă ccvn, ceva ce defineşte caracterul meu; să fie o ciudată nelinişte care mă împinge pe mine, căreia nu-i e frică de nimeni şi de nimic?

Şi ce făceai acolo, în spatele copacului ăla gros, în puterea nopţii, la pîndă?

* O livră = aproximativ 0,500 kg.

Pissarugues zice că nu făcea nimic, pîndea doar şi atît; se întorcea spre trăsură şi i s-a năzărit că vede pe cineva în stînga lui, mă rog, o umbră a unei umbre, urcînd pe coasta dealului cel mare.

- Eu eram, tontule, zice Franțois Villon, de fapt înciudat că se lăsase zărit. Dar tot am ajuns în spatele tău fară să mă auzi. Şi dacă nu ți-aş fi recunoscut ceafa ta delicată, ți-aş fi tăiat scurt beregata.

Merg. Cam de mult timp. E aproape miezul nopții, dacă nu cumva chiar trecut. Mănîncă din jambon, mai bine zis ciugulesc - nu trebuie să-i încredințezi un jambon întreg lui Pissarugues, l-ar înghiți cu os cu tot.

- La urma urmei, e foarte bine că mergem pe jos, Pissarugues. E un exercițiu. Mă îndoiesc că ar fi prea mulți cai acolo unde vrem să ajungem. Ți-am vorbit de cîmpia aceea fără sfirşit, unde poți merge săptămîni la rînd, şi luni, şi ea se tot lungeşte în fața ta, ți-am spus?

Poate o dată sau de două ori, zice Pissarugues care o auzise de cel puțin nouăzeci dacă nu chiar de mai multe ori.

- Ți-am vorbit de rîuri şi de lacuri, de munții aceia?

- Aşa mi se pare, răspunde Pissarugues.

- Eşti sigur că vrei să vii cu mine?

- Unde vă duceți, mă duc şi eu, dacă mă vreți.

S-au cunoscut, el şi Pissarugues, de un Crăciun, cu doi ani în urmă. în Munții Pirinei. I-a dat de băut lui Pissarugues, ceea ce este ultimul lucru pe care trebuie să-1 faci; se învinețise de la primul pahar-ostrogotul ăsta nu ține la băutură, dar nu ține chiar deloc; e destul să miroasă o sticlă şi gata, e beat, iar băutura îl face să zdrobească mutre şi obiecte. în afară de asta, nu avea nimic de spaniol, venea de pe celălalt versant; nu dăduse decît un pumn şi fusese prea de-ajuns ca să zdrobească țestele a doi băştinaşi; apoi vruseseră să-1 spînzure, după ce îl imunia cu secerile şi-1 croiseră cu biciuştile, dar nu-i putuseră

limia de gît fără ca el să primească asistența religiei; satul

vii preot, dar iată că tocmai trecuse unul pe un catîr, trăgînd

III UI mu lui alți doi catîri supraîncărcați. Mai întîi, omul lui I Uimnezeu își manifestase oarecare reticențe, era cam grăbit, lwt"io el; dar acceptase să primească ultima spovedanie a

damnatului... şi fugise cu el (şi cu catîrii), după ce dăduseră

Im Iii i itcva colibe ca să distragă atenția. Spre seară se văzuseră 11 ilIArcții trecînd într-un galop năprasnic, zicînd că erau pe ut înde unei infame canalii care nu se mulțumise să necinstească 111,11 multe călugărițe şi surori dintr-o mănăstire din Saragosa, • 1,11 fUgiscşi cu tezaurul monahal, deghizat în episcop.

Nu-mi preaplac mănăstirile şi schiturile, şi nici fetele alea ■ ni >| ieri te de văluri care, pentru că sînt urîte, cred că au dreptul m se mărite cu Dumnezeu. Şi mi se zbîrleşte părul numai la M,lildul că, după ce că nu sînt nici tinere, nici frumoase, mai şi I lui II iese ordinului lor toate bogățiile care ar putea fi altfel folosite.

Şi mă întreb ce oi fi făcut oare cu atîta aur pe care l-am li nat dc ici, de colo, întotdeauna de bună-credință? Mi-a lunecat printre degete, dovadă că nu țin deloc la el.

- Visezi cîteodată să ai aur, Pissarugues?

Pissarugues îi răspunde că el nu visează niciodată.

Nici cînd dormi?

- Cînd dorm, dorm, răspunde Pissarugues.

Merge cu un pas foarte apăsat. Iți vine a crede că, dacă I ar apuca, aşa, o fantezie (dar el nu are fantezie), ar fi capabil •>fl treacă drept înainte, răsturnînd arbori şi stînci din calea lui. Fireşte, face mult zgomot; dar Frantpoife Villon nu crede ea ar mai fi prin împrejurimi mercenari la pîndă. Şi-apoi, cum ar putea repera doi oameni în puterea nopții şi în inima unui peisaj bolborosind şi vuind de vîltorile apelor care curg dc peste tot?

I u viNCZ, Pissarugues. Visez treaz, dacă mă înțelegi. Ay<t lucit Intre realitate, cîtA există, şi visul meu, diferența...

() durere liilgerAtoare în partea de jos a abdomenului,

i cop Urzic ;i unei siluete la trcizcci de paşi, turbarea

dr a li InsI ut ins, deci prins; prăbuşirea sub lovitura unei •iltycți de arbtilclA şi, la urmă, izbitura cu fruntea de cine ştie ce liiiiii'lii de copac sau de o piatră.

Şi leşinul.

S II trezit din somn în secunda în care sfoara o trăgea de lliclielelura numii drepte şi de degete. Uşa, e sfoara legată de U)i) A '.Ai il din pat drept în picioare şi s-a ascuns în colțul odăii din dreapta ei, deci în spatele uşii carcera gata să se deschidă. (iii',i",,ii- pe bîjbîitc, dar foarte repede, pentru că 1-a aşezat la nulei iiinădc cu seara, taburetul pe care îl aruncă drept în fereastra ccii IIIIII apropiată. Zgomotul este întocmai celui făcut de un cotp cure se arunca pe fereastră. Cu cealaltă mînă controlează d( hi/ătura uşii şi aşteaptă ca omul să pătrundă suficient în • iiincia ('luai lînga taburet, rezemată de perete, se află măciuca. () upucA şi loveşte. Necunoscutul se prăbuşeşte. Mai loveşte o diilA III dreptul UŞII pentru a se asigura că nu mai vine şi un al doilea, clati nu e cazul. Şi iat-o plecînd ca fulgerul, numai în ciorapii de In 1 ieşind pe coridor, izbindu-seîn uşa de serviciu, coboi înd III goană seara strimtă de lemn, mai trccînd printr-o uşA plnA sA ajungă afară. Calul ci şarg c acolo, băiatul de la grajd şi el (e de mirare că nu doarme).

Nu in-iii văzut, Benoît.

Şi Asta i adevărul, zice Benoît în vreme ce ea sare în şn şi dispare.

(ialopeazA aproape o leghe, părăseşte drumul spre ( leimont, se angajează pe un altul care duce spre vest,

îndeamnă calul sA urce un deal împădurit şi se opreşte acolo.

Arc sub ochi, în lumina lunii, drumul pe care tocmai îl părăsise.

I In drum pe care fără întîrziere apar trei bărbați călări, între cure i se pare că-1 recunoaşte pe mercenarul cel blond şi înalt.

II urmăreşte cu privirea pînă cînd îi vededispărînd spre nord. I In ocol, revine la drum şi lasă într-adins o urmă foarte clară. Pista pe care o înseamnă astfel duce pînă la un pîrîu şi ea îşi îndeamnă calul să intre în apă. Un sfert de leghe mai departe, marchează malul ca şi cum, ieşind din vad, s-ar fi întors, rrtzgîndindu-se, şi a luat-o spre sud-est.

La o jumătate de leghe mai departe, găseşte malul pietros pomenit de jupîn Romains. Traversează şi pune piciorul pe pflmînt şi se duce să şteargă două, trei urme de potcoave. Porneşte spre nord, în sens contrar drumului pe care venise, urmînd vadul unui rîu semnalat tot de hangiu şi de ajutorul de bucătar, şi unul şi celălalt mari vînători. Nord-nord-est. Ajunge puifl la izvoarele micului afluent al rîului Dole. înaintea ei, în t li capta, se află Saint-Amant şi drumul care vine dinspre Ambert, vizibil la o sută de stînjeni. Un călăreț stă acolo, aşteptînd. E linul dintre cei trei pe care i-am văzut venind pe urmele mele. işti cum am prevăzut, ceilalți doi au făcut cale întoarsă, scotocind pe drum ca să descopere pe unde am şters-o.

Să aşteptăm şi noi.

Mai are pîine şi brînză în desagă şi o bucată mare de pnleu de mistreț de care hotărăşte să nu se atingă. S-a aşezat, cil pfltura de şa pe jumătate desfăşurată ca să se ferească de umezeală. încrezătoare în finețea auzului ei, îşi asumă chiar i incul să închidă ochii şi să ațipească. După cîtva timp, un /gotnot de voci o face să deschidă ochii. îl vede pe mercenarul i el înalt şi blond în drum, la poalele povîrnişului. Cu un gest şi vreo

două, trei cuvinte, probabil în limba aceea care trebuie nA fie germana, porunceşte călăreţului care aştepta să plece Nprc Ambert.

Cît despre el, o ia la galop. Spre vest, deci spre Saint- Amant. Catherine-Marie porneşte în urma lui, la o anumită distanţă; merge la pas, ţinînd şargul dc frîu şi examinînd urmele calului acestui mercenar care c un băiat atît de frumos. Vede clar semnul pe care ea i 1-a lacul în potcoavă în grajdurile de la hanul Romains.

O pistă uşor de urmărit în pămîntul muiat dc ploaie.

O jumătate de leghe între cl şi ea.

Şi hohotul de rîs al lui Pouillou Pattu, la moartea căruia dăduse şi el o mînă de ajutor, cu siguranţă.

El mă va duce la Smaragdin sau la Franţois, oricare i-ar fi numele.

- Lasă-mă jos, Pissarugues.

îşi recapătă cunoştinţa şi o dată cu ea toată luciditatea. Nu c nici prima lui rană şi nici nu c prima oară cînd, rănit fiind, c urmărit dc o haită însetată dc sînge.

- Dc cît timp mă porţi, Pissarugues?

- De un timp, răspunde Pissarugues care găseşte, în sfîrşit, 1111 loc mai potrivit pentru popas.

-Eşti foarte exact. Iacătă-mă informat.

Se lasă între rădăcinile noduroase ale unui copac foarte gros, pe coasta dreaptă rana e în stînga (şi, în treacăt fie spus, îl doare foarte tare).

Sîntcm urmăriţi?

-Acum nu.

- l-ai văzut?

Nu.

- Nu ştii nici măcar cîţi erau?

Nu.

Cel care a tras a văzut bine că m-a atins. Dacă era singur, s-a dus după întăriri. I)ragul de Radtke se va

arăta şi el curînd. Ajută mă, trebuie să scot chestia asta din mine.

-Cum?

- Vîrful pare să aibă țepi, îi simt cînd mă mişc. Aşa că e simplu: începi să apeşi pe talonul săgeții, cîtmai tare, pînă cînd iese vîrful pe partea cealaltă, prin spate.

Pissarugues împinge. Chiar cu toată forța.

Rănitul îşi pierde cunoştința; după un timp, redeschide

ochii.

- Ii vezi vîrful? Cu ce seamănă?

Cu degetul lui gros, Pissarugues desenează în aer un fel de triunghi.

- Şi talonul? Celălalt capăt era la fel?

La fel.

- Smulge tot şi trezeşte-mă.

îşi pierde cunoştința a treia oară. Cînd îşi revine, îl vede po Pissarugues spălînd săgeata de arbaletă cu o grijă de bucătar care îşi freacă oalele.

Ai degînd s-o vinzi?

Bea. Durerea e suportabilă, dar mai ales a dispărut senzația aceea de corp străin care, fără să-şi poată explica, îl Ifleea să sufere cel puțin cît rana în sine.

Mă simt încă destul de bine, Pissarugues, dar va fi foarte i (tu înainte de a fi mai bine. Ai mai văzut răni ca a mea? Nu? Eu, du ('el mai adesea, individul crapă la cîteva zile după aceea, pentru că-i putrezeşte carnea înăuntru. Gangrena sau cangrena. Vine din grecesculgaggra/na, care înseamnă putreziciune. Dacă Ine cangrenă, voi deveni palid, livid, voi avea febră mare şi, in.iiute de a tăcea şi a cădea într-o stare de prostrație, voi vorbi mult, voi spune orice, chiar mai mult ca de obicei, ceea ce nu va II prea trist.

încearcă să se ridice sprijinindu-se cu mîinile de rădăcinile ei (pacului, dar durerea îl fulgeră.

Mi-e silă că trebuie să ți-o cer, dar trebuie să mă ajuți.

Pissarugues îl prinde cu o mînă şi el se trezeşte în picioare.

- MS clatin.

I ace doi paşi şi e gata sfl se prăbuşească. Dar mîna mare a celuilalt îl prinde la timp dc guler.

Şi totuşi trebuie sfl mergem, Pissarugues. Nu putem rflmînc aici Părintele iezuit Bompar, tu nu l-ai cunoscut, care a Ibst elevul lui Ambroise Pari, recomanda curățenia pentru rănile deschise. Şi aici unde ne aflăm nu e prea curat. Ne trebuie o ea,sfl, un loc uscat, foc, lenjerie. Plecăm.

Spri jinit dc subsuori dc Pissarugues, pornesc la drum. Se crapă de ziuă sau nu mai văd cu bine?

Nu. S-a crăpat de ziuă şi acum e chiar ziuă. îmi pierd forțele, Pissarugues. Te aştept aici. Du-te să vezi dacă e chiar atît de pustie casa aceea pe cît pare de aici. S ai putea să ne aştepte acolo şaptezeci şi unu de mercenari.

închide ochii, se spri jină cu ceafa de un trunchi. Asta presupunînd că Radtke dispune de şaptezeci şi unu de oameni, ceea ce nu e cazul.

Vorbeşte în gol, de unul singur, îndîrjindu-se să nu-şi piardă cunoştința. Drumul făcut pînă aici 1-a epuizat. Da' nu voi crăpa acum... ("tun rflmînc cu marele meu vis? Rana nu te doare deloc, uit-o, nu există...

Se străduieşte să țină ochii deschişi. A văzut căsuța spre care se îndreaptă acum Pissarugues, plecat în recunoaştere. I ociil e bun de ascunzătoare pentru două, trei zile sau chiar mai mult (dacă vei mai fi viu după aceste două, trei zile). Un taluz înalt, aproape o faleză ascunde parțial micul adăpost, construit pe o parcelă de pămînt la marginea unui rîu mare, alimentat la rîndul lui de o cascadă.

... Nu se ştie niciodată cum ia naştere un vis, Pissarugues. Al dracului de insidios începe cu ceva lipsit de importanță, o atingere uşoară, mai uşoară ca un gînd

care, cel puțin, are o Ibrmfl. Apoi se îndepărtează. î|i zici că ai scăpat şi chiar eşti surprins de nccastfl vizită, ce căuta oare în capul meu? Uneori (de exemplu eu) încerci să înțelegi. De unde vine? O vorbă a cuiva, o imagine, o mireasmă? Bine, ai uitat. Numai că ea se întoarce. Şi se reîntoarce. începe să te obsedeze uşor, uşor, pînă pune stăpînire pe tine...

- Nu mă lua ca pe un sac, Pissarugues, am oroare de treaba asta. Pot să merg. De acord, mi s-a părut mai aproape căsuța aceea... Ai făcut foc? E bine, mi-e cam frig; în sfîrşit, de fapt, sînt înghețat pînă în măduva oaselor. Mercenarii vor vedea lîlră îndoială fumul şi vor veni, dar ne trebuie focul pentru... pentru ceea ce trebuie să faci tu. Nu, nu lama aceea, e prea fină. ('uțitul ăsta e mai potrivit. Ține-1 în foc pînă se înroşeşte. Şi numai atunci îl aplici pe rană. Pe cele două răni, pe cea din față şi pe cea din spate. Pentru gaura din interior, voi porunci muşchilor mei să se vindece singuri.

Pune el însuşi cuțitul în foc.

- O să leşin cu siguranță ca o domnişoară. Şi-atunci vei continua tu, Pissarugues. Să aplici bine lama peste tot. Şi de liecare dată pune-o la loc în foc pînă se înroşeşte. Nu, aşteaptă. Sa ți spun unde este aurul şi ce vreau să faci cu el în cazul în i ai e voi muri fară să mai pot vorbi. Mă rog, voi fi foarte uimit cînd nu voi mai putea vorbi. Mai mult ca sigur că, zece ani după moartea mea, voi continua să vorbesc întruna.

îi spune lui Pissarugues unde a ascuns pungile lui Pouillou l'alltu. Ce trebuie să facă Pissarugues cu ele, cui săi le dea dacă un Ic păstrează pentru el.

Pissarugues zice că nu le va păstra pentru el.

- Culmea e că te şi cred. N-aş fi crezut pe nimeni altcineva. Am o mare afecțiune pentru tine, Pissarugues, mai umilă prietenie decît pentru oricine pe lumea asta.

Fierul devine roşu. El e cu pieptul gol şi într-adevăr se vede într-o parte o gaură destul de mare (dar nu pot

să văd şi Htuira din spate, sînt străpuns dintr-o parte într-alta).

T Jite, IINIII c culoarea caro trebuie.

Pune minii pe minerul cu|iliilui.

MA numesc I riiuvois Villon şi sînt singurul nepot adevAriit al lui ITIIIIVOIS Villon, cel mm minunai poet clin regatul l'iim|ci, Navai ICI şi din alte locuri.

Sti inge cuplul şi-l uplicA pc raiiA. Se |inc bine, rezistă la inspAiminlAloiireii durere.

Mfl numesc l iancois Villon. N-am lăcul încă nimic care sA lic demn dc bunicul meu, dar voi...

A vîrît din nou cu(itul în foc.

I )e data asta e ritului tău, Pissarugues. Şi vei spăla rana cu apA limpede, mereu şi mereu...

îşi aplică pentru a doua oară lama înroşită pe carne.

- MA numesc...

I )ar nici asta nu mai e suficient pentru a-1 menține conştient.

S-a făcut ziuă, diligența a trecut pe drumul cel mare, ('uthcrinc-Marie a avut timp să se ascundă într-un tufiş, apoi să plece diu nou, înaintînd paralel cu drumul, pe care uneori îl pierde din vedere sau aproape, pe măsura ocolurilor pe care le face. Nu I vede pe mercenarul ci cel blond. Dar el, galopînd, e iiiult înaintea ei; din cînd în cînd, fata aruncă o privire şi, între urmele obişnuite ale căruțelor, recunoaşte semnul potcoavei posterioare stingi.

-îți cunosc calul.

Vocea vine din dreapta. Descoperă un tăietor de lemne, cu topor şi cosor, care curăță un trunchi de copac de curînd tăiat.

- Iii şi? i-o întoarce ca.

Pouillou Pattu. A plouat atît de tare şi atîtdemultcăa trebuit sfl doarmA la mine. Ăsta e calul lui.

I u sint ('athcrinc-Marie, împielițata. Pouillou Pattu a fost tatăl meu. Umblu după cei care l-au ucis.

Cercetează locul. Judecind după numărul copacilor doborîți şi decojiți, omul nostru se afla probabil acolo de cîteva A le. Şi de unde se află, se vede bine drumul fără ca el însuşi să fio văzut. Coboară din şa și constată că o dor foarte tare şalele dlipă şase sau şapte ore de stat cu picioarele depărtate.

- Trebuie să mă asigur că n-ai furat calul, zice lemnarul mînuind în continuare securea.

- Pouillou Pattu era tatăl meu.

- Eşti al naibii de înaltă pentru o fată. Dar şi el era înalt. ('e cîntec cînta după ce bea un pahar de vin?

- Turturica albastră.

Omul lasă lucrul în sfîrşit, se sprijină în coada toporului şi clatină din cap.

-N-am auzit pe nimeni cîntîndu-1 în afară de el.

- Bineînțeles, că doar el l-a scris, răspunde ea.

- E cam deocheat. Ce numea el „turturica albastră"?

- Eu am una, tu nu ai. Şi nici vreo şansă s-o vezi. Pot să mă odihnesc puțin aici?

La urma urmei, chiar un mercenar înalt de şase picioare Vi mai bine are nevoie să-şi odihnească bietul cal şi s-o fi oprit ■irl pe undeva. SaU a ajuns şi acum îi dă raportul lui Smaragdin. Nn i fie de bine.

Se aşază pe o buturugă şi îşi împleteşte părul lung şi negru i are îi ajunge pînă la talie. Făcînd aceasta şi, de fapt, orice ar l.icc, îşi simte sînii umflîndu-i cămaşa şi pieptarul de piele fară 11111 icci, tras peste un flanel gros de lînă tricotat de mîinile ei nu pica dibace (ştie să toarcă şi să cîrpească, dar să tricoteze, Iun .). Surprinde privirea tăietorului şi-1 întreabă:

- îți trece ceva prin cap?

- împielițata, ai?

- împielițata. Dacă te apropii la mai mult de un stînjen, ai •.A vorbeşti ca atunci cînd aveai patru ani.

-Eşti fata lui Pouillou Pattu, nu mai încape nici o îndoială.

Vino.

Ii conduce, pe ea şi calul ci, la o colibă din trunchiuri de brad cojite. Ii spune că locuieşte cu nevasta şi cei şapte copii într-o casă aflată la două leghe şi jumătate de acolo, la Sauxillanges. Da, a văzut o întreagă trupă dc mercenari, peste treizeci de bărbați, acum trei sau patru zile.

- Şi îi conduce un bărbat, continuă ea. Un om scund, subțire, blond, cu un chip de fată şi o expresie diabolică.

Da, zice tăietorul de lemne, cam aşa ceva. Omul care călărea în fruntea trupei era roşcovan, purta barbă şi era înalt şi lat cît un stejar răsădit pe vremea lui Ludovic cel Sfînt. Dar în afară de aceste detalii, bărbatul acela semăna cu cel descris de tine.

- O expresie drăcească, într-adevăr. Vrei puțină supă de bob?

împart supa de bob, Catherine-Marie îi oferă brînză şi pîine de la ea, beau apă şi ronțăie cîte un măr.

- Dar ar fi trebuit să-1 vezi pe omul acela cu chip de

fată.

-Nu.

- A trecut pe aici acum patru zile.

- Lucram cam la cîțiva coți distanță de drum, n-a trecut. Sau poate să fi trecut noaptea.

Imposibil, se gîndeşte ea. El a plecat călare din Ambert cu o oră şi jumătate mai tîrziu decît Pouillou Pattu, adică în zori. Dar omul dă din cap: la ora la care zice ea, el dobora cutare sau cutare copac, nimeni din cei care ar fi trecut pe acest drum nu avea cum să-i scape. A văzut chiar o trăsură de călătorie cu o doamnă înăuntru şi un vizitiu pe capră; au trecut în mare grabă.

- Aş vrea să dorm puțin, îi spune ea.

- Aici eşti mai în siguranță decît într-o mănăstire cu cincizeci de maici.

De adormit a adormit foarte repede, sunetul net al toporului reluîndu-şi ritmul. La trezire, bea puțină apă şi urcă in şa.

-Eu plec...

Se întrerupe şi încremeneşte. Nu ştie unde merge şi nici nu are cea mai mică idee pe unde ar fi putut să treacă acest cîine ile Smaragdin, care dispăruse ca o fantomă. E miezul unei zile însorite. Tăietorul nu se mai uită la ea, mînuieşte acum cosorul pentru a curăța un copac de coajă. Fata constată că se mai află pc-acolo şi un căruțaş pe care nu-1 auzise venind, că doi oameni înhamă trei cai în rînd pe care îi trag de căpăstru. în cutia joasă a căruței au încărcat deja cîțiva copaci imenşi. Şi iată că unul 411111re noii veniți întreabă:

- îi cauți pe mercenari? Sînt doi care au schimbat garda In două leghe de-aici, la răspîntia drumului care duce la Vie. Şi mai sînt şi alții la Champeix, spre Saint-Nectaire.

- Te-am întrebat eu ceva?

Ei, atunci de ce s-o fi amestecînd? în curînd, tot ținutul A uvergne o va însoți fluturînd din mîini.

- Mulțumesc că m-ai lăsat să dorm, i se adresează ea Iftictorului. Nu doborî prea mulți copaci, să mai şi rămînă.

îşi îndeamnă calul la galop fără să mai aştepte răspunsul. ( 'II puțin înainte de căderea serii, trece de Allier. Nu pe podul ('oudes-mercenarii stau aici la pîndă -, ci puțin mai pe la sud. ( i moaşte bine ținutul, Issoire nu e decît la două leghe de-aici, mai spre sud. Acum merge pe jos, trăgînd calul de căpăstru liindcă dădea semne de oboseală - l-am cam forțat, dar eu cintăresc oricum mult mai puțin decît Pouillou Pattu, nu?

Trece de Champeix, fară să se arate, cam pe la miezul nopții, îi acordă şargului şi sieşi două ore de

răgaz, dar nu • l< urme. Termină bucata de brînză şi îşi continuă drumul, tot pe jos, învelită în mantaua ei, cu gluga pe cap clin cauza frigului destul de pătrunzător şi a unei ploi cernute care a început să cadă. O dată cu primele lumini ale zorilor, sare în şa şi dă aproape imediat dc drumul spre Saint-Ncctaire. Nu trebuie să caute prea mult: ploaia măruntă, dar uşoară, păstrează urmele; mai ales pe cele ale calului înaltului mercenar blond.

înconjoară Saint-Nectaire ți nînd mereu sub ochi masivul Puy de Mazeyres, spre est, învăluit dc o ceață albastră. Şi pe-aici mai are încă repere pentru că venea prin aceste locuri pe cînd avea doar cincisprezece ani. Mama mamei sale mai trăia încă pe atunci, într-o mică fermă pe drumul spre Ussel, în apropiere de lacul Chambon; îşi aminteşte de o cărare pe care nu intrau căruțele şi pe care nu o foloseau decît negustorii ambulanți, plecînd drept spre vest sau venind de acolo şi preferind să taie direct decît să ocolească pe Patru Drumuri, pe la nord.

E încredințată că acum va pune capăt urmăririi. Cu siguranță că sînt toți la Saint-Nectaire. Dar, surpriză: urmele potcoavei însemnate depăşesc bifurcația.

Ăsta unde se duce?

Lacul c acoperit de ceața înserării. Se hotărăşte să facă o haltă adevărată. Mantaua ci a început să se îngreuieze de apă, îi e frig, îi e foame, aproape că nu se mai poate ține în şa. De cînd şi-a îngropat tatăl, în trei zile a străbătut şaptezeci sau optzeci de leghe. A ajuns în acele locuri care, pentru ea, reprezintă o adevărată frontieră. Pasul Guery la nord, masa (gigantică în ochii ei, cel mai înalt munte pe care 1-a văzut vreodată) a masivului Dancy la sud. Nu ştie nimic despre ce ar putea fi dincolo şi nici n-a vrut să ştie niciodată. Cînd ai norocul să fii din Auvergne, ce nevoie mai ai să-ți bați capul cu restul?

Găseşte un adăpost într-o mică grotă care, cînd venea aici cu trei-patru ani în urmă, reprezenta un fel de thebaidă a ei, locul cel mai retras pe care l-a cunoscut vreodată. Făcea foc, l'olosindu-se de vatra construită de păstori, şi-1 face şi acum. Afară plouă şi întunericul acoperă ieşirea; se cuibăreşte, mai degrabă se ghemuieşte. Dacă există vreun moment în care pune la îndoială urmărirea în care s-a angajat, acesta ar fi. Să străbați în goana calului ținutul tău natal era una. De-aci încolo începe însă aventura. Nu-i e frică. Şi totuşi. Nu, ar fi mai degrabă (dar ea nu face parte dintre acei sau acelea care se examinează întruna, caută întruna răspuns la de ce şi cum; ea acționează din instinct şi foarte prompt), nu, înainte de toate, dincolo de o vagă teamă, se află negrăita ei furie de a fi fost constrînsă să plece de-acasă.

Ai să mi-o plăteşti, Smaragdin.

începe să mănînce din pateul jupînului Romains (care tace cît cele şase livre ale ei, ce dărnicie!), dovadă că cedează, conştient sau nu, unei uşoare descurajări trecătoare.

Cîte va ore mai tîrziu, cînd se trezeşte din somn, afară c mcă noapte neagră. Dar ea şi-a revenit. E foarte simplu: va continua să alerge puțin, douăzeci, treizeci de leghe, patruzeci III nevoie, va da ea de urma jivinei, a armatei lui de mercenari, ii va înfige o săgeată în gîtlej şi îşi va mai pierde şi celelalte şase săgeți pentru a-i ucide spadasinii, ea... ea va recupera cele şase pungi cu aur care erau ale lui Pouillou Pattu (doar MII! banii ei! Sînt ai ei şi ai nimănui altcuiva. Averea lui Pouillou la cure au contribuit cîteva generații!).

... Şi seva întoarce.

Şi n-o va mai face nimeni să plece de-acolo.

Hotărîrea ei redevine de neclintit şi, ca să spunem aşa, v a «lentă. Decisă, îşi scoate cele două perechi de ciorapi, cele doua fuste, cele trei jupoane şi, goală ca un prunc, se repede în pli >n ic. Se spală de sus pînă jos;

nu i-a plăcut niciodată să pută, npi c deosebire de atîtea altele. Clănțăne din dinți. Ei şi?

Apoi pleacă spre frontiera ținutului ei.

Pe care o trece.

In trei, patru zile, cel mult o săptămînă, să spunem, va fi înapoi, în inima vulcanilor ci personali, va răscumpăra toate bunurile familiei Pouillou şi va rflmîne acolo pînă la sfîrşitul zilelor sale.

Sosesc, Smaragdin.

A doua zi după ce fusese rănit, a putut face cîțiva paşi. Durerea nu-1 slăbeşte însă şi arde de febră. N-a mai fost în stare să ajungă înapoi la colibă decît cu ajutorul lui Pissarugues, după care a căzut într-un somn profund. O nouă tentativă spre seara aceleiaşi zile-unsprezece paşi în loc de şase. A mîncat silit. Părintele iezuit Bompar, care ştia totul despre medicină, zicea că febra trebuie înfometată, dar el nu era de aceeaşi părere: cu cît mănînci mai puțin, cu atît ai mai puțină forță.

-N-am să mor, Pissarugues.

Pissarugues îl aprobă dînd din cap.

-Nu mai vorbi atît de mult, că-mi faci capu' calendar.

Douăzeci de paşi şi acum îşi spală singur rana cu multă apă luată direct din rîul devenit torent dc atîta ploaie. Bubuitul cascadei e asurzitor, cerul e jos, firul subțire de fum care ajunge să se ridice pînă la peretele de stînci care domină împrejurimile se pierde în valurile de ceață. Pissarugues s-a dus la vînătoare cu plasele şi, fără îndoială, e unul din lucrurile pe care le face cel mai bine: se întoarce cu şase iepuri.

- Ai văzut mercenari?

Nu.

-Nici o urmă? Nu.

Iii continuă totuşi să mă caute. Radtke nu va renunța niciodată să mă hăituiască. Nu e numai o afacere de taleri sau

cine ştie ce comori între noi, altfel ar fi abandonat cu siguranță. I Jar i-am rănit orgoliul luîndu-i nevasta.

înghite un iepure întreg. Fript cu ierburi, e delicios şi pofta de mîncare îi revine.

- în fine, cînd zic că i-am luat femeia e un fel de a spune. Ea mi-a căzut în brațe ca o erupție de pojar. Nu i-am cerut nimic acestei bune doamne; ea a aterizat în patul meu. I )ar e adevărat că n-am mai lăsat-o să plece patru zile. Era loarte atrăgătoare. Ți-am vorbit vreodată, Pissarugues, de femeile pe care le vom găsi acolo?

îşi mai spală o dată cele două răni - poate acum să se întoarcă şi să-şi schimbe singur compresele făcute dintr-o cămaşă de rezervă, ea însăşi spălată şi bătută mai bine decît iu li facut-o o adevărată spălătorească. Şi iar doarme, iar niănîncă.

- Ți-am vorbit despre femei, Pissarugues. Subiectul uNta aprinde nu ştiu ce lumină în ochii tăi. Să nu-mi spui că (•şti flăcău!?

O sută de paşi numărați cu atenție. Junghiuri dureroase cuie îl fac să se încovoaie, dar, oricum, merge. Vreau cu adevărat i supraviețuiesc, voi reuşi chiar să mă vindec de-a binelea în ii iu care vor veni. Şi adoarme din nou. E zgîlțîit şi în secunda i ii n lătoare pumnalul lui e cu vîrful în sus.

Sînt eu, Pissarugues, zice Pissarugues.

Dacă mă gîndesc bine, sînt aproape sigur că eşti llncflu. La vîrsta ta!

Mercenarii, zice Pissarugues.

Sînt aproape patru zile de cînd a plecat din Ambert, I >' >.ite chiar mai mult. Puy de Sancy este în urma ei şi Auvergne dc asemenea; îi vine a crede că va întîlni pe-aici monştri cu două capete care se hrănesc cu carne de om. De două ori a găsit urme de tabără, dc focuri, dc alimente mercenarii ăştia nu se lipsesc dc nimic, pradă tot.

Sînt trei oameni dc flecare dată. între care şi marele blond şi calul lui, dar i se pare că şi urmele de cizme sînt tot ale lui, le mai văzuse undeva.

Drumurile coboară, defilee după defilec se deschid, aproape toate orientate spre vest. Necazul e că trebuie să înainteze descoperită sati aproape. A încercat să rămînă nevăzută, dar nu prea mai are ce face; s-a trezit chiar în vîrful unei pante foarte abrupte, li cu atît mai supărător cu cît se simte foarte aproape dc cel pe care îl urmăreşte. Cenuşa din adăpostul stîncos era aproape caldă în dimineața aceea. Mai să-şi scoată arcul şi să-1 monteze.

Şi se întîmplă ceea ce trebuia să se întîmple. Tocmai coborîse, ținîndu-se dreaptă, cu picioarele în scări pentru a-şi menține echilibrul pe grohotişul pe care şargul se poticneşte mereu, gata să se rostogolească pe vadul lunecos de stîncă, şi nu pregetă să sc angajeze într-o trecătoare foarte îngustă.

... El e acolo, la adăpostul unei stînci, degajat, cu un picior agățat în scară, mestecînd ceva cu un aer foarte plictisit.

într-adevăr, e un băiat foarte frumos. Părul lui, de un blond foarte deschis, e tuns scurt, aşa cum îl poartă toți oamenii a căror meserie e războiul. Mîna lui Catherine-Marie lunecă spre tolbă. El surîde.

- Nu ştiu ce vrei să scoți de-acolo, dar sigur n-ai să reuşeşti.

Mîna lui se ridică, arătîndu-i pistolul dc oblînc.

-N-am să te omor, zice el. Nici măcar nu voi ațintí arma asupra ta. Dar îi voi zbura creierii calului tău şi tu te vei duce de-a berbeleacul.

Nici un accent, o voce melodioasă. Nu are mai mult de douăzeci şi patru, douăzeci şi cinci de ani, chiar dacă privirea este a unui om mai în vîrstă. îți va fi foarte greu să-l înşeli, Impielițato.

- Ne-ai tras pe sfoară la ieşirea din Ambert.

-Nu înțeleg.

El rîde.

- înțelegi tu foarte bine. Şi i-ai zdrobit capul unui om dc-al meu în odaia de la hanul Romains.

- Ce căuta în odaia mea?

-Aici ai dreptate.

-Nu-mi place să fiu luată cu forța. Deloc. Şi nu-mi place să sară cineva pe mine cînd dorm.

Cred că ştiu cum o să-i vin de hac. In fine, dacă am să-l pot păcăli.

- Eşti un mercenar?

- Ein Reiter, un cavaler. în limba mea nu este o insultă, dimpotrivă.

- Ştii bine franceza.

- M-am născut în țara ta. Familia mea se războieşte de multă vreme pe-aici. Coboară de pe cal fară să iei nimic.

Fata se supune şi în aceeaşi clipă un soare afurisit se arată pe cer.

- Scoate-ți gluga.

- Nu vreau, zice ea, punîndu-şi planul în aplicare, decît cele şase pungi cu aur. Sînt banii mei. Şi sînt obosită.

îşi alege o piatră, se aşază, îşi scoate saboții şi îşi masează picioarele. Prima oară în viața mea, îşi ^ice ea, cînd nu mi-e silă de țîțele mele mari (îi urmăreşte privirea şi vede că-1 interesează).

- N-ai nimic de mîncare?

- Ce pungi cu aur?

- N-am mînc'at nimic de trei zile. Pungile cu aur pe care i le au furat tatălui meu, Pouillou Pattu. Nu cumva e un jambon aecla agățat în spatele tău?

Se lasă puțin pe spate, se spri jină de piatră eu un suspin dc uşurare doar în parte prelifcut: odor şalele şi mai sînt şi alte locui i <lui ei oase, se ghemuieşte şi se laslaja sub soarele care o bate drept în ochi.

S ai zice cA Ic îngrozeşte prezența mea, zice marele mercenar blond.

Iii ziua în care îmi va li frică dc un bărbat tînăr, defel respingător, o să fie mult mai cald decît acum.

închid ochii sau nu? Nu. Să nu depăşesc măsura.

II urmăreşte cu privirea cum descalecă cu o evidentă suplețe şi chiar, crede ea, nu fără un uşor sentiment de triumf, cu o anumită ostentație. încearcă să mă dea gata părosul ăsta!

I )e la Ambert, spune el, 1111 mi-am îngăduit nici un răgaz. Misa părut tot timpul că e cineva în urma mea, dar drumul era întotdeauna pustiu. Tu ai luat-o numai pe cîmpuri şi prin păduri. Apoi, ieri, te-am văzut în sfîrşit. De departe, dar ai dispărut din nou printre copaci. Şi mă întrebam cum reuşeşti să te ții pe urmele melc. Pînă la urmă m-am gîndit la copitele calului şi am văzut semnul. Pesemne că l-ai făcut în grajdul de la han. Eşti foarte vicleană.

I )ar nu la viclenia mea te gîndeşti tu acum, tinere domn.

I )aeă vrei să mă siluieşti, să ştii că îți va fi foarte greu. Sînt foarte puternică.

Pentru o fată, cu siguranță că eşti. Dar crezi că va trebui să tesiluiesc?

Nu trebuie să răspundă. îl fixează tăcută şi îşi spune că ar trebui să gîfîic puțin pentru a-1 face să creadă că-dar uite al dracului că a întredeschis buzele şi respirația ei se accelerează fără ea ca să şi dea scama. Fără îndoială că are efect asupra ei.

I aproape de ca, sc descheie cu un surîs pe buze. întreabă:

M ai văzut în curtea din spatele hanului cînd o dădeai pe slujnica aia cu fundul în sus?

Da.

- Şi ți s-a părut că sînt frumos?

- Nu eşti deloc respingător.

- Dar m-ai lovit cu ciomagul cînd am intrat în odaia ta.

- Nu erai tu. Bărbatul pe care l-am lovit era mai scund. Nu-mi plac piticii.

- Şi nici să fii siluită, ştiu.

Se apleacă şi îi atinge buzele. Gura lui Catherine-Marie sc întredeschide fară nici o premeditare. Mă simt ciudat, ce se intimplă cu mine?

- Nici măcar nu-ți ştiu numele.

-Gunther.

E al naibii de dulce, nimic, nici o legătură cu cei doi neisprăviți cu care se încurcase, e dulce şi abil: îi desface deja şnurul pieptarului de piele şi...

- Mă gîndeam că te prefaci, zice el, vreau să spun că te picfaci că mă placi, dar nu te prefaci.

E sincer uluită: cum dracu' ar putea să ştie sau să ghicească asemenea lucruri?

Tînărul o sărută. îi e bine.

«

Nu te lăsa dusă, Catherine-Marie, eşti nebună, ce-ai

ixlfit?

I-a deschis pieptarul, i-a ridicat flanela...

Iată ce o să facem, Catherine-Marie Pouillou...

... îi ridică şi cămaşa. Iat-o cu țîțele în aer, şi sînt tari, ce i iudfițenie!

NU TE LĂSA DUSĂ.

Pentru că nu am de ce să te siluiesc, ceea ce nu mi-ar fi displăcut şi n-ar fi schimbat nimic, bagă de seamă.

O fustă alunecă, urmată de cealaltă. Şi jupoanele. Bun, ' ii despre jupoane, ea reuşeşte să le tragă spre ea şi le ține cu idouămîinile.

- Nu vreau să rămîn goală de tot, zice ea cu o sinceritate cure o uimeşte şi pe sine. Mi-ar fi ruşine.

HI rîde.

I r voi dezbrăca de lol a dona oara, meriți un al doilea şi chiat un al treilea set viciu, dacfl oi avea destulă vlagă. Şi sper sfl am.

Bărbatul se întinde peste ea li cald dar nici ea nu e doar călduță, ca sfl fie sinceră. Al naibii sfl lie dacă s-agîndit vreodată. I )ar în timp ce sc gîndeşte la ce s-ar li gîndit sau nu, se însuflețeşte, ciudat, foarte ciudat împărțită între dorința adevărată pe care o simte pentru acest tînăr şi ura pe care i-o poartă; mina ci lunecă între nenumăratele cute ale jupoanelor, pipăind mînerul cuțitului.

Acum te voi iubi, Pouillou Catherine-Marie, fiica uniefla lui Pouillou Pattu pe care noi l-am ucis cu mare voie bună.

Şi acționează foarte repede. Un pumn de fier țintuieşte mîna dreaptă a fetei.

Poți să păstrezi cuțitul dacă vrei, nu mă deranjează. Chiar mă distrează. Te voi iubi de două ori, de trei ori, apoi o să-mi povesteşti ce s-a întîmplat cu fratele meu şi cu camarazii lui I ii le-au urmărit dc la Ambert, aveau misiunea să te prindă, n-au putut şi au dispărut. Va trebui să-mi spui de ce.

Şi o sărută, o sărută mereu, ținînd-o foarte strîns, aşa încît nu-şi poate mişca mîna dreaptă (mă doare, Jiul ăsta de tîrfă arv forță, mi glumă!). O sărută şi ca îl sărută la rîndul ei. Se întîmplă chiar să o atingă cu limba şi ar trebui să i se facă greață şi nu i se face.

Acum.

Mai e ceva, zice ca între două sărutări, pe care am uitat sfl ți-l spun.

I onul eu care a rostit cuvintele, calmul ci, mai mult decît cuvintele, I au pus în gardă. îl simte alertat, gata să se ridice. Prea tir/iu

- Sînt stîngace, spune ea înfigînd lama scurtă, abia de cinci degete, dar oribil de ascuțită pe ambele părți. îl înfige cel mult de un deget, ceva mai jos de coaste, de la stînga la dreapta. Cu un mîner mai lung, acesta era cuțitul cu care Pouillou Pattu jupuia porcii după ce-i înjunghia.

Mercenarul cel blond înțepenește. Ea citește în ochii lui.

- Nu încerca, zice ea. împing și cuțitul se afundă. Va urma mîna. Nu încerca.

El încearcă și asta este cu adevărat foarte grețos. Pentru că mîna ei stîngă, degetele mîinii ei stîngi intră de-a binelea în abdomen, atît e de lată lama care deschide un găuroi. Și ca împinge cu toate puterile, răsucind cuțitul. Degetele mercenarului pe gîtul ei mai strîng puțin, dar își pierd forța. I'ața lui cade peste fața lui Catherine-Marie.

- Și ți-am omorît și fratele, dacă vrei să știi. Cine mă caută mă găsește. Nu trebuia să-1 ucideți pe Pouillou Pattu, tatăl meu.

Nimeni și nimic nu mai mișcă. Stă cu greutatea unui corp inert peste ea și nu îndrăznește să facă vreo mișcare. O trec Ilori de groază. Se decide în cele din urmă, dar îi e foarte greu sii și smulgă mîna dreaptă pe care se încleștase mîna mortului. I gata să scoată mîna stîngă și să i-o taie. Dar nu, îi degajează In ațul drept și îl împinge ajutîndu-se de picioare; cadavrul se agață de ea cu o obstinație smintită și enervantă. Urmează apoi momentul acela oribil în care cele aproape două sute de livre ale bărbatului se rostogolesc de pe stînca plată, gata s-o tragă după el, fiindcă mîna ei stîngă mai era încă afundată în măruntaiele lui.

Apoi zgomotul de sucțiune cînd mîna ei și cu lama aproape fără mîner reușesc să se smulgă. Revărsarea de sînge, de mizerie cleioasă prin rana imensă.

Ridică-te, du-te și spală-te, du-te.

Se îndreaptă spre rîtil care curge alături, dar se răzgîndește. Mercenarul blond era cu cei doi de dimineață și ei nu pot fi prea departe; poate că sînt gata să-i vină în ajutor.

O cuprinde frica și se aruncă pe cal, îndcpărtîndu-se în galop, și numai cînd ajunge foarte departe se oprește lîngă rîu. Acolo se spală, bea apă clătindu-și

gura neîncetat, frecîn- du-şi mîinile cu pămînt. Mai ales stînga.

Pauză.

Se ascunde într-un tufiş, cu stomacul cutremurat încă dc greață. Abia după-amiază îşi recapătă forțele şi se urcă din nou în şa.

Nu mai are nimic de urmărit acum.

Nu ştii încotro s-o iei. Dacă ai ştiut vreodată.

Soarele coboară spre apus, s-ar putea să fie cam ora cinci cînd zăreşte, ceva mai jos de ea, cel puțin şapte cavaleri cu cuirase negre. Dar ei nu o văd. Merg în şir indian.

Mai poți renunța încă şi să te întorci la tine acasă. Numai că tu nu mai ai casă.

Cavalerii se îndepărtează, luînd-o spre stînga ei. La o distanță de trei sute de stînjeni. Patru sute. Dispar. Torentul pe malul căniia înaintează e umflat, proiectînd în aer miriade de stropi foarte fini, alcătuind nişte nori ciudați, plini de curcubeie.

întoarce calul şi o ia spre stînga. Porneşte să coboare spre torent.

- Şi alți şapte, Pissarugues, i-am văzut şi eu.

François Villon a reuşit să meargă. Mult mai departe decît s-ar li crezut în stare, dar îngrozitor de aproape cînd ai douăzeci de oameni pe urmele tale. Şi el c la capăt, la capătul puterilor. Mai departe nu mai poate, sau doar tîrîndu-se, ceea ce ar fi grotesc. Se ține oarecum pe picioare, dar, clătinîndu-se şi, sprijinit cu spatele de o stîncă, se lasă să alunece. Cel mai uimitor este că mercenarii nu reuşiseră încă să-i descopere, pe Pissarugues şi pe el. E adevărat că, în ciuda soarelui care luminează defileul de sus, în adîncurile acestuia umbra e destul de deasă şi sporeşte o dată cu venirea nopții, încețoşată şi de spuma apei.

Erau două grupuri de mercenari, cîte una pe fiecare mal (sau pe ceea ce ține loc de mal, prin unele locuri trecerea nefiind mai lată de un picior). Un al

treilea detaşament apare mai sus. Şapte oameni călări. Dar Radtke nu e printre ei, lucru curios şi, ca să spunem aşa, ciudat să nu vrea el să asiste la hăituială.

- Nu cred că mai am timp să te învăț să citeşti, Pissarugues. Pot să te învăț doar patru litere pentru început. Pliveşte.

Desenează patru cercuri imaginare pe stîncă.

- Vezi aceste patru cercuri? Fiecăruia îi pui o coadă în coastă. La stîngă sau la dreapta, sus sau jos; o linie în sus, în stîngă este b, o linie în sus şi în dreapta este d, o linie coborîtoare in stîngă este un p şi în dreapta un q. Şi fară nici o coadă este un o. Repetă.

- b, d, p, q, o, repetă supus Pissarugues.

- Ştii acum cinci litere. îți mai rămîn douăzeci şi una şi eşti gata. Poți scrie şi citi acum bobo, popo, e un început. Dar acum trebuie s-o ştergi, escaladînd aceste stînci. Tu vei putea trece.

- Nu cred că e cea mai bună idee, zice Pissarugues cu cea mai desăvîrşită indiferență din lume.

Şi pentru Pissarugues era o frază al naibii de lungă, un adevărat discurs; nu-1 mai auzise niciodată vorbind atît de mult.

-Eu sînt pierdut, Pissarugues. Voi încerca să ucid unul, doi, trei, dar cam asta e tot. Tu ştii unde sînt pungile. Te duci după ele şi faci ce ți-am poruncit sau fa ce vrei. Şterge-o.

Pissarugues nici nu se gîndeşte sfl se mişte.

- Şi nu-i adevărat că ai ocini de culoarea lăturilor de peşte, Pissarugues. Ziceam doar în glumă. Ai nişte ochi frumoşi, albaştri, plini de vise. Şi eşti mult mai inteligent decît vrei să-mi arăți şi chiar mai inteligent decît vrei tu să crczi. Sări peste stîncile astea şi pleacă. Eu n-aş putea să trec decît peste o pietricică.

- Smaragdin!

O voce puternică, dovadă că acoperise vuietul torentului, îi lasă pe toți mercenarii cu gurile căscate, încremeniți.

- Mă auzi, Smaragdin?

Franțois Villon înalță capul - stătea lungit practic la orizontală - şi o descoperă. E o femeie sau o fată.

Diu Biban, cum zice Pissarugues în graiul lui, cine mai e şi creatura asta?

- Tu o cunoşti, Pissarugues?

- Nu, clatină din cap Pissarugues (care se află şi el la orizontală, fixînd cu privirea silueta uriaşă, la treizeci de picioare deasupra peretelui de stîncă).

Franşois Villon o priveşte atent. Nu-i aminteşte de nimeni şi dc nimic. Nu-şi aduce aminte să fi avut vreodată de-a face cu o asemenea demoazelă, mai dc aproape sau mai de departe. Şi ea îl strigă Smaragdin, o poreclă pe care el a folosit-o de vreo zece ori şi în locuri diferite, pas de-ți mai aminteşte. Şi are şi un aer arțăgos pe deasupra; este evident că nutreşte pentru el un profund resentiment - poate că n-a vrut vreodată să se culce cu ea, asta trebuie să fie (haide, nu te măi măguli singur!).

- Te voi ucide, Smaragdin!

Ei, chiar aşa!

E prăbuşit în acest colț stîncos care îi îngăduie lui şi lui Pissarugues să scape de privirile mercenarilor, fie că uccştia se află în stîngă sau în dreapta pe acelaşi mal, sau pe malul opus al torentului. Dar şi numiții mercenari au auzit vocea demoazelei şi le era de ajuns să-i urmărească privirea pentru a determina imediat unde se află omul pe care-1 vîncază şi pe care acum au pus mîna.

Mai rău e că damicela este foarte aproape, între ea şi Franşois Villon nu e decît lățimea torentului, plus înălțimea defileului. Se gîndeşte o clipă să strige şi el şi să ceară explicații. Dar, în afară de faptul că n-ar avea destulă forță ca să acopere vuietul cascadei, nici nu vede prea bine ce interes ar avea să negocieze pe loc. Cu o hoardă de mercenari in față, una în spate, plus cei şapte nou-veniți care se apropie galopînd pe la

jumătatea cornişei, situaţia lui e dificilă, dacă nu chiar disperată.

- Te voi ucide!

Şi iat-o strunind arcul pe care îl poartă pe umărul de care alîrnă şi o tolbă şi ceea ce pare a fi un sac de cavaler, burduşit.

- Şi tu ştii de ce!

A, da? Ştiu că mi-a zis-o!

Mercenarii măresc viteza, acum, că ştiu locul precis al vînatului. Au archebuze, arbalete, fără să mai punem la socoteală armele ascuţite de toate felurile - dar ei îl vor viu, nu pentru mult timp, fireşte, dar nici ucis pe loc.

Nu mai există nici o ieşire.

- Ştii ce-mi trece prin cap, Pissarugues?

Da.

1/ -Ţi-e frică?

Da.

- Şi mie.

f Mercenarii cei mai apropiaţi sînt doar la cîţiva stînjeni

dc ei. Franşois Villon mai ridică ochii încă o dată şi o vede pe fată gata să slobozească săgeata.

Pariez că această Diană este dc o neasemuită îndemînare.

Sar amîndoi în apă, Pissarugues şi el, aruneîndu-se în valurile foarte iuţi şi învolburate. ,

Catherine-Marie îi urmărise pe cei şapte mercenari călări care o aduseseră mai întîi într-un loc de unde se putea vedea o cascadă, un torent şi un bordei ascuns din trei părţi. De la distanţă i s-a părut că oamenii găsiseră un mesaj şi, de altfel, în secunda următoare îi vede dînd bice cailor care o pornesc în galop cu toată viteza, de unde pînă atunci merseseră destul de agale, înaintau pc malul torentului în sensul de coborîre a apelor. Nu chiar pc fundul defileului, mai întîi pe o

creastă, apoi pe o părep' de cărare, cam pe la jumătatea înălțimii. Rîdeau şi îşi faceai' semne.

Se duc să-şi întîlnească şeful, gîndi ea. Altfel $s_t$ : ne Smaragdin.

Ea nu vru să se angajeze pe cornişă. Pentru simplul motiv că, în clipa în care se hotărîse s-o facă, mai descoperi un grup de mercenari, de data asta venind pe jos şi înaintînd chiar pe fundul defileului. Era mai bine să păstreze o oarecare distanță; i-ar fi greu să-l săgeteze pe Smaragdin de la trei;stînjeni şi înconjurat de cei o sută şaizeci de mercenari ai lui.

Şi porni de-a lungul crestei spre est.

Curînd constată că drumul era impracticabil, cel puțin pentru cal. Ar putea trece doar pe jos şi facînd şi nițică acrobație. Bun. îşi ia traista, sacul şi punga de piele pe care le leagă de talie. Pc şarg nu-1 mai leagă. Dacă mă omoară, după ce îl omor eu pe Smaragdin, bunul cal al lui Pouillou Pattu ar muri şi el, legat de căpăstrul lui pînă la sfîrşitul zilelor sale. Lasă deci liber calul ei cu păr roşcat şi alb şi începe escaladarea; depăşeşte două, trei pasaje foarte dificile şi, avînd din nou defileul sub oclu, descoperă nu două detaşamente de mercenari, ci trei, unul înaintînd spre celelalte două. E încredințată că vor ține acolo un fel de sfat. Cu toate că locul nu pare prea propice, în fundul unei rîpe atît de închise din toate părțile, potopit de ape sălbatice.

Continuă drumul încă o jumătate de leghe...

'> - ... Şi brusc îl vede. E acolo, şi sigur e el, fără nici o îndoială: mic, blond, cu ochi albaştri, ei bine, la o adică, dacă vreți, pentru cele cărora le place frumusețea, dar nu bărbații adevărați, pentru cele cărora le plac păpuşile, pentru smintitele care aşteaptă de la un mascul să fie ceva minion şi să le mîngîie Cii'tot soiul de nerozii, cu toate aceste rezerve, deci, da, era 1 inimos.

Mai face vreo zece paşi pentru a ajunge în dreptul lui, ilospărțită de ținta ei numai de lățimea torentului; ea se află .nult mai sus, fireşte, dar asta nu înseamnă

că o să-mi scape, nif^OEf'risc -^aş putea chiar să-1 săgetez la alegere: în ochiul pt sau în cel stîng, şi totuşi nu, ceea ce vreau este să crape ş'» el suferind în chinuri ore şi zile dacă s-ar putea, jigodia de fiu de tîrfa care l-a omorît pe Pouillou Pattu, cu toate acestea avea iilfcredere în el. Dă-le încolo de pungi cu aur, trebuie să mă răzbun maiîntîi.

A strigat, a urlat, mai întîi pentru a acoperi vuietul blestematului de torent şi mai ales pentru că furia ei ucigaşă lăcuse explozie. Nici nu şi-a dat seama ce a urlat, nu avea importanță, doar să ştie nemernicul că pe el anume, Smaragdin, vrea ea să-1 ucidă. M-a recunoscut rahatul ăsta dcsfrînat, măcar o dată cele cinci picioare şi trei degete ale mele îmi folosesc la ceva, nu există decît o singură Catherine- Marie Pouillou, împielițata, fiica lui Pouillou Pattu, atît de înaltă şi atît de hotărîtă, că e cunoscută în tot ținutul Auvergne.

îşi struneşte arcul, îşi alege săgeata, cea mai ucigătoare dintre toate, cea care sfîşie carnea şi face răni foarte urîte şi incurabile şi îl ia la ochi cu o nespusă bucurie.

... Şi chiar în clipa accea gunoiul sare în apă, chiar în clipa în care oamenii accia erau pe punctul dc a a junge la el ca să i se supună.

Aşa că sare şi ca.

Altfel nu se poate.

Cum spunea asistentul lui Galileo (ialilei după ce s-a aruncat din turnul din Pisa numai pentru a-i îngădui maestrului său să-şi verifice exactitatea calculelor (şi înainte de a se zdrobi de dalele de jos), pînă aici e bine. Franşois Villon alunecă cu o viteză colosală. Cînd din întîmplare e cu capul afară, vede defilînd pereții strîmtorii - nici pe cal, în cel mai năprasnic galop, n-ar fi putut obține o asemenea viteză.

Pissarugues, ți-am spus că am cunoscut la Pisa, în Toscana, un om care era chiar inteligența întruchipată: ți-am vorbit de Galileo Galilei. Am discutat amîndoi

nopți întregi. In acest moment în care nu pot să-ți vorbesc (pentru că sîntem, şi tu şi eu, sub apă), el e pe cale de a construi o extraordinară lentilă cu care se vor putea vedea stelele, soarele şi planetele. Nu merg pînă acolo încît să spun că eu i-am dat ideea, dar oricum. La urma urmei, părintele iezuit Hubrecht m-a îndopat destul cu lecțiile lui şi m-a făcut să citesc atîtea şi atîtea cărți, că aproape că am ajuns şi eu un savant. îți spun pentru că nu mă auzi şi, în plus, țin gura cît de închisă pot. Bine, uite altă stîncă, cum de nu ne-am izbit de nici una pînă acum e un mister...

Bum! încă una. Şi chiar pe aproape de rană, nu-i grozav.

Nu mă strînge aşa tare, Pissarugues, nu-ți dai seama ce forță ai! Dacă mai continui, nu voi muri înecat, ci zdrobit şi făcut praf de dragostea ta.

Bum şi iar bum.

Hait, pe asta am ratat-o!

Dacă torentul ar fi fost vin, acum eram beat ca un porc după cît am înghițit.

După o serie de izbituri, senzația unor căderi, una după alta, iar apă, un curent violent, furibund, învolburat. Franşois înghite o căldare de apă, îşi pierde cunoştința, şi dacă ar fi fost singur, s-ar fi dus la vale. Abia dacă simte că la un moment dat brațul lui Pissarugues a slăbit strînsoarea, dar o mînă de uriaş l-a prins din nou, l-a agățat, simte din nou trupul mare al lui Pissarugues lipit de al lui şi făcînd pluta pentru a-l feri de şocuri. Pissarugues ştie să înoate, o s-o scoatem la capăt, de necrezut.

Totul a durat o veşnicie, minutele episcopului, ale unui episcop care îşi spune rugăciunile în ceasurile de canon, şi tot mai durează. Totuşi, curentul pare să-şi piardă din monstruoasa şi sălbatica rostogolire; nu se domoleşte, dar devine mai lin.

- Mă sugrumi, Pissarugues.

Pereții de stîncă de o parte şi de alta au dispărut, au rămas in urmă.

- înoată, zice Pissarugues. Ajută-mă, te rog.

- Nu ştiu să înot, dragul meu, cum se face?

îşi imită camaradul pe cît poate, agită brațele larg deschise, dar apele continuă să-i ducă pe sute de stînjeni înainte de a putea, puțin cîte puțin, să se tragă din mijlocul torentului. Apele se mai rostogolesc, dar nu cu atîta înverşunare, poți ține capul deasupra fără să te răstorni în fiecare clipă. Un mal se apropie în curmeziş.

- în picioare, strigă Pissarugues.

El însuşi se ridică, împlîntîndu-şi picioarele în fundul apei. Numai că lui îi vine apa pînă la umeri, iar mie pînă la nări.

Pissarugues îl trage şi adîncimea apei scade. Apoi mai face cîțiva paşi şi se prăbuşeşte cu toată greutatea pe prundul rîului, s-ar zice ca focile alea pe care le-am văzut eu pe stîncile dc la Santander.

Franşois Villon înaintează pînă la tufele de iarbă. Chiar n am murit - ce surpriză!

- N-am murit, Pissarugues.

Nici un răspuns.

Scuipă puțină apă, se tîrăţite şi se apropie de colosul care zace cu ochii închişi, cu fața tăiată în zecc locuri, cu hainele sfîşiatc şi sîngerînd peste tot.

-1 lei, Pissarugues?

N-au nici o rezistență oamenii ăştia mari şi voinici cît munții. Dar se îngrijorează de-a binclea. Pissarugues a primit toate şocurile, lără el ar li fost tăcut pulbere.

-Antoine...

li prima oară cînd i se adresează cu prenumele. Să nu-mi faci una ca asta, Antoine. Te rog. Dacă mori, eu sar din nou în blestemata asta de viitoare.

Nu cred că ar fi cea mai bună idee, se aude vocea înăbuşită a lui Pissarugues.

Şi Franțois Villon, cu puținele puteri care i-au mai rămas, începe să rîdă, cînd, brusc, răinîne cu gura

căscată, cu ochii holbați, dc altfel nici nu crede ce-i văd ochii, e cu siguranță prea uluitor, ci bine, pot spune că am văzut într-adevăr totul pe lumea asta.

Fiindcă, Diu Biban, ea c acolo, demoazela imensă în persoană. H acolo, îți spun, în mijlocul rîului, dusă de curentul căruia e evident că nu i se poate opune. Defilează cu viteza unui cal lansat in galop. în fața ci pare să împingă un burduf mare, cafeniu, de care stă agățată, întinsă pe burtă, numai capul e afară, cu pletele ei lungi, întunecate desfăşurîndu-se interminabil în urma oi.

Şi se poate vedea şi vîrful arcului pc care nu 1-a pierdut.

Şl o aude strigînd: 11$ voi ucide, Smaragdin! Te voi ucide!

I >< vie. e vie. Numai că apa o duce şi cele cîteva zeci de lii.iji . in o despart do Franțois Villon şi Pissarugues sporesc şi se Im sute I >ispaie în /are, după cotul pc care îl face în locul

flNliuliil I >oido|-nu,

*

Eşuează şi ea cu nasul într-o plajă de pietriş, umerii şi partea superioară a trunchiului primesc căldura soarelui, restul trupului e încă în apa acestui rîu împuțit. Scîndura de pin învelită în păturile ei, care i-a servit de colac de salvare şi de protecție, mai c agățată cu fîşiile smulse din jupoane de încheietura mîinii. Mîinile îi sînt adînc zgîriate, o doare rău umărul cu care s-a lovit de o stîncă, o coapsă e julităpe o lungime de zece degete, un picior sîngerează, cel din care i-a ieşit sabotul, dar sabotul e şi el acolo, cu şnurul atîrnat de traista ei.

Sînt şi bune, şi rele, Catherine-Marie.

Bine că eşti în viață. A mai coborît ea pe rîuri la vale, dar nici unul nu era aşa.

Turbat...

Rău e că l-ai scăpat. De-a binelea. Şi nici măcar nu e mort, l-ai zărit pe mal în timp ce pe tine curentul te trăgea fără să poți face nimic.

Şi el rîdea!

De turbare, e gata să muşte pietrele.

Ai să pui tu mîna pe el, mai devreme sau mai tîrziu. O sA-ți mai ia o săptămînă, zece zile, dar pui tu mîna pe el. Te vezi întoarsă în munții tăi din Auvergne fără să-1 fi găsit şi pe deasupra lilră pungi? Ai crăpa acolo. Şi toți vor rîde de tine pînă hăt, la ('liaise-Dieu.

In sfîrşit, reuşeşte să se ridice. Mai întîi capul. Apoi îşi 11 age picioarele şi se aşază. Desface legătura de la încheietura stîngă şi pentru că nu poate face acelaşi lucru la dreapta, atît de tare a încîlcit-o apa, o taie cu cuțitul ei cu lama lată; verifică arcul şi tolba. Merge, au rezistat. Se uită în jur - se află 11111 un fel de golf mărginit de copaci.

Elrîdea.

Mai cercetează din priviri împrejurimile. Nici un semn de viață cît vede cu ochii. Se dezbracă de tot şi îşi stoarce veşmintele, unul cîte unul, cele pe care Ic poartă, adică singurele care i-au mai rămas. El rUU'a.

l a elânțăne din dinți. De furie sau de frig. Sau de amindouă. I 'rage pe ca o cămaşă şi o jupă şi agață restul de arc. ( u picioarele goale în saboți, încearcă să o ia pe rîu în sus. Nu că ar spera să-1 găsească pe Smaragdin în acelaşi loc şi tot rîzînd...

El rîdea.

... Dar poate că-i va da dc urmă.

Şi a dat dc urma lui. După ce a mers mai mult timp decît ar li crezut. în locul acela, malul e aproape plat, are dinaintea ochilor un peisaj dc coline. Nu prea departe se vede un drum şi pe acest drum, într-adevăr, descoperă urmele picioarelor a doi bărbați, unul mai marc, care pare să cîntărească două chintale- probabil acela pc care îl văzuse prăbuşit pe burtă cînd trecea ca pe firul apei ca un ulcior.

Calculase că aveau cam două ore înaintea ei. Calcul confirmat cînd ajunge la prima fermă, destul de arătoasă de altfel () lemcie slabă şi mustăcioasă acceptă să recunoască: întt adevăr, ii văzuse pc cei doi oameni trecînd, unul mare şi unul mic. Mergeau spre Usscl, dar n-au spus nimic.

Mi-c foame, zice Catherine-Marie. Te priveşte, răspunde femeia.

( alin i ine Mai ic bagă mîna în pungă şi simte din nou că ingh i|a l'unga egoală talerii care sc aflau în ea sînt acum pe fundul ai elui nu blestemat. Simte între degete vreo zece dinari şi (ici soli; la un eputul iernii trecute, îşi aminteşte, ncgociaseun In HI F mite Inimos pentru U sută nouăzccidc livre (o livră valorînd don.i i -1 «I. soli şi doiii'i sute patruzeei dc dinari). Timpurile se

•chimia

- Pot să muncesc.

- Nu avem nevoie de tine.

O să-i dau una în cap, îşi zice. Dar soseşte şi un bărbat, nu mai atrăgător decît nevastă-sa.

- Dă-i şi ei puţină supă, spune el.

Aşa că se aşază la o masă făcută din trei scînduri foarte prost geluite, în tovărăşia a şapte sau opt plozi, toţi mucoşi, a unei femei bătrîne şi a cuplului respectiv. E nevoită să-şi aştepte rîndul - nu sînt destule străchini pentru toţi - şi în cele din urmă îşi primeşte porţia de terci. Plozii o privesc fix din pricina arcului şi a tolbei cu săgeţi din spinare şi din pricină că îi depăşeşte pe toţi cu un cap.

- Există pe aici un loc, un sat, un oraş sau orice altceva care se numeşte Rochelle?

Omul clatină din cap.

- Sau numele cuiva?

Nici atît.

- După Ussel, ce vine?

- Alte ţinuturi, îi răspunde bărbatul, care e scund, pătrat şi care nu pare să se fi spălat de la botez; şi

totuşi, are un fel de blîndețe tristă în privire, nu e un om rău. Nu, nu văzuse pe nimeni, nu ştie ce înseamnă cuvîntul mercenar - pe aici n-au trecut soldați de foarte mulți ani.

-Mulțumesc pentru supă, zice Catherine-Marie. Sînt din Auvergne, dacă într-o zi veniți pe la noi...

El încuviințează dînd din cap, dar se vede bine că asemenea peregrinări nu fac parte din lumea lui. Iese din încăperea joasă, singura, îngrețoşată. Şi, aşa cum spera, el iese după ea. Are ceva să-mi spună şi nu sînt chiar atît de surprinsă că n-a vrut s-o facă în fața nevesti-sii, care e atît de puțin binevoitoare.

- Raufaste, rosteşte el, cu aeml că nu se adresează nimănui III mod deosebit. E un negustor ambulant care vine de foarte departe, din ținutul care se cheamă Ariege. A trecut puțin înainte de a veni tu, mergea Ia Clermont. Nu ştiu pc unde vine Clermont. Vinde rugăciuni, îi dai ceva şi-ți cîntă o rugăciune. E frumos, dar Bcrthci nu-i place.

Ea aşteaptă. Nu-I poți face pe un asemenea om să vorbească mai repede decît e felul lui.

Mic îmi place Raufaste. Te face să visezi. I-am dat două mere, 11-a vrut mai mult. Mi-a recitat o bucată din ceva cc cl numea Cîntarea Cîntărilor. Cinc-i aia Sulamita?

-Nu ştiu. îmi parc rău.

Şi mi-a zis că din cci doi oameni, cei dc care ai întrebat, unul e din Ariege, ca şi el. Au stat de vorbă amîndoi, el şi consăteanul Iui, au ei un grai al lor. Ăsta e cel mai mare şi mai puternic dintre cei doi. El i-a zis lui Raufaste că erau în căutarea unor cai, iar Raufaste le-a răspuns că pot găsi lareleul de poştă, pc drumul spre Ussel. Şi omul acela, un uriaş, într-adevăr, cel care era din Ariege ca şi Raufaste, a zis că se duc spre Limoges, camaradul lui şi cu el. E tot ce pot să-ți spun.

Limoges.

- Pe unde vine Limoges?

- Acolo, prin vest, zice omul. Dar e departe, foarte departe, îţi trebuie cîteva zile ca să ajungi. Nu, el n-a fost niciodată pînă acolo, fireşte. A fost de două ori la Ussel în toată viaţa lui şi i-au ajuns călătoriile.

Limoges. E gata s-o podidească plînsul.

La Ussel, găsesc doi cai şi un catîr, mănîncă, îşi cumpără haine, Franţois Villon procură unguente pentru rănile lui Pissarugues şi pentru cl, o spadă, 1111 prea nouă, dare bună, parcă ar fi spaniolă e posibil. îşi fac provizii de pături şi alimente pentru patru zile.

Nu vrei un cuţit sau un pumnal, Pissarugues?

Pissarugues nu vrea arme. Cu armele omori oameni; e destul că poate ucide un om dintr-un pumn, chiar dacă nu vrea (fireşte, Pissarugues nu dă atîtea explicaţii, el dă doar din cap că nu - Frangois Villon umple golurile neexprimate).

Cît despre el însuşi, Frangois Villon are întotdeauna nevoie de cuţitele lui de aruncat la distanţă şi de pumnalul italian triunghiular. Şi de harta care, deşi s-a udat, e încă lizibilă. Numai că după toate aceste cheltuieli nu mai are în chimirul lui dublu dc piele de la brîu decît un taler de aur pe care e bătut soarele, din vremea lui Carol al VlII-lea, şi cîţiva soli. E aproape ruinat.

Pleacă din Ussel şi, ferindu-se să fie văzuţi sau remarcaţi, o iau pe drumul spre Meymac, deci spre Limoges. In clipa în care socotesc că au scăpat de privirile tuturor, întorc caii şi se îndreaptă spre vest.

Sînt sigur că Radtke nu mă va lăsa să-i scap atît de uşor. Dacă-1 fac să alerge pînă la Limoges, ei bine, va avea de lucru.

- Ei, frate Pissarugues, despre ce ai vorbit cu negustorul tău? N-am înţeles o vorbă din cincisprezece.

- Despre ţinutul nostru, zice Pissarugues.

- Şi i-ai spus că mergem Ia Limoges?

Da.

Merg spre est, de data asta evitînd orice aşezare. Bineînțeles, Frangois Villon se duce după cele şase pungi cu aur. In primul rînd că nu poți lăsa să se piardă o asemenea comoară şi apoi pentru că are mare nevoie de ea —pentru Visul său.

Vom avea nevoie de pungi.

Mă întreb cînd şi cum i-am rămas dator acelei darnicele uriaşe. Ori mă confundă cu un altul?

Fata ajunge la Ussel, trece pe la releul de poştă şi află că cei doi bărbați au cumpărat doi cai şi un catîr, plătind cu taleri de aur cu soarele bătut pe ei. în urmă cu vreo trei ore.

- Pot să închiriez un cal? îl înapoiez la Limoges.

Se uită la ea ca la o nebună. La o adică, însă, i se poate găsi un cal pe care să-1 vîndă apoi la I .imoges sau aiurea; au chiar unul care ar costa cam treizeci şi două dc livre...

l a intră în IJsscl, vede case toarte frumoase, pline de turnulc(c, una mai ales, o minune, cea mai frumoasă casă pe care a văzut-o în viața ci. Parcă ar fi palatul lui Vendatour, abia construit.

Nu am taleri de aur. Bineînțeles, el îi are de la Pouillou Pattu, dc Ui cârc i-a Jurat; el poate să-şi cumpere cai, catîri, pieptare, mantale, cizme, o spadă, jambon, găini, poate cheltui în cel mai scump han cu banii familiei Pouillou.

Sc aşază pe ghizdul unei fintîni şi bea apă.

Unde să găsesc treizeci şi două de livre? Sau chiar nuri ., douăzeci? Lungindu-mă pe spate şi depărtînd picioarele? [1] *

Sau poate aştepta căderea serii, în speranța să treacă unul din acei burghezi burtoşi, cu punga plină. îi dau una în cap, iau doar eît am nevoie, nici un bănuț în plus, şi-i las un bilet în care-i spun că-i voi înapoia banii de cum voi pune mîna pe cele şase pungi.

S-a aşezat, foarte dreaptă, cu fusta ei plină de noroi acoperind genunchii, cu părul încîlcit, cu pieptarul

de piele zgîriat şi crăpat, cu arcul gata montat. Lumea o priveşte şi şuşoteşte. Primul carc-ini zice o vorbă, îi tai gîtul. Şi-i fixează cu ochii ei negri cu reflexe galbene, ca de lupoaică furioasă.

■ Mă numesc Escalante.

întoarce capul şi descoperă un bărbat înalt, negru. Mă rog, nu negru la piele, ci îmbrăcat în negru din cap pînă în picioare. ('hiarşi pana de la pălărie e de culoarea nopții.

Şi cc-i cu asta? i-o întoarce ea.

Dar omul râmînc impasibil, întoarce încet, dar foarte încet capul, plimbîndu-şi privirea prin piațetă şi urmărind oamenii care trec pe-acolo. E un om care se mişcă puțin sau deloc, e în stare să rămînă ore întregi nemişcat; e înalt, s-ar putea spune arogant, după felul cum îşi ține capul; bărbuța scurtă, tunsă foarte îngrijit, are culoarea frunzelor moarte înnegrite de ploi.

- îmi place la Ussel, zice el cu o voce lentă şi blîndă. Acolo, sus, se află una dintre cele mai formidabile fortărețe ale regatului Franței. M-am urcat adesea pînă acolo, vederea e admirabilă. Mi-ar fi plăcut să fiu eu stăpînul.

Ea îl priveşte fix. E gata să se scoale şi să plece. Ascultă măcar ce vrea de la tine.

Şi tace.

- Acum o oră, reia el, eram la releul de poştă. Unde văd

0 femeie tînără, foarte înaltă, interesîndu-se de prețul unui cal rj>jî(care evident nu are cu ce să-l plătească. E o tînără foarte

1 lOtărîtă, cum nu credeam că mai există. Cu puțin timp înainte am intrat într-o prăvălie să-mi cumpăr mănuşi. Le încercam în cămăruța din spate, cînd aceeaşi femeie intră, se interesează de doi bărbați care au trecut pe-acolo înaintea ei, în aceeaşi zi, şi care au plecat spre Limoges, iar ea vrea să-i ajungă din urmă.

Şi rămîne tot nemişcat. într-adevăr, în afară de mănuşile pc care le poartă, mai ține în mînă două perechi de mănuşi lungi, negre, de toată frumusețea.

- Să vă las în pace?

- Nu, răspunde Catherine-Marie.

- Ieri mai aveam un valet. Derbedeul a murit, ca urmare a linei căzături. Am trei cai. Nu pot să-i duc singur. Plec mîine în /ori. Ştii să călăreşti?

-Da.

- Eu mă întorc acasă, în Spania, dar mai am o afacere la Angouleme, aşa că mi-ar conveni să trec prin Limoges. Ai mai îngrijit vreodată cai?

- Da. Vreți să fiu valetul dumneavoastră, nu?

îşi cercetează atent interlocutorul, în voie, pentru că el nu se uită la ea. Are patruzeci de ani, poate chiar mai mult, umeri şi coapse puternice. Sabia lui nu e de paradă, e o sabie lungă şi solidă, poți paria că va şti să se folosească de ea la nevoie; iar pumnalul pc care îl poartă pe şoldul celălalt e mai lung de douăzeci dc degete, la uite, Catherine-Marie, împielițato, pe unul care, chiar în clipa în carc eşti foarte descumpănită, căzută la pămînt, neştiind unde ți-c capul, îți apare sub nas şi vrea să meargă anume la Limoges, unde vrei să mergi şi tu, doar pentru că se alia la releul de poştă o dată cu tine, unde tu nu l-ai văzut (dar tu n-ai intrat în sală), apoi într-o prăvălie unde se vînd găteli, dar şi trențe, şi tot nu l-ai văzut.

- îmi place în Ussel şi în Perigord, adaugă omul, aşa că mă gîndesc să cumpăr aici cîteva terenuri şi o locuință, renunțînd la țara mea natală şi la tot ce a fost viața mea pînă acum. Şi poate chiar am s-o fac. Sînt la hanul Trubadurilor, unde mă cunoaşte toată lumea pentru că am fost văzut de multe ori trăgînd acolo. Plec mîine în zori.

Se mişcă în sfîrşit, face doi paşi agale. Două monede cad în poala lui Catherine-Marie. Doi pistoli spanioli, fiecare valorînd unsprezece livre.

- Plătesc întotdeauna înainte. Va trebui să te îmbraci ceva mai bine.

Ea nu se atinge de bani şi întreabă:

- Va trebui să dorm cu dumneavoastră?

-Nu dorm cu valeţii mei.

în aceeaşi seară, îşi cumpără o fustă, un jupon, ciorapi, o [1] cămaşă şi o capă. Toate aproape noi, deşi capa e cam cîrpită. I S-a tocmit îndelung Cu telului, pînă la ultimul dinar. Un codru de pîine şi o bucată de brînză îi ţin loc de cină. I-au rămas [(] şaisprezece livre şi patru soli; nu era o avere furată. Apoi, [c]aşa cum îi sugerase omul negru, se duce la hanul Trubadurilor să se informeze, separat, de la două slujnice, apoi de lajupîneasa locului; cu acea neîncredere care o face întotdeauna să gîndească cum că trei păreri valorează mai mult decît una singură. Bun, totul se potriveşte: omul negru e bine cunoscut sub numele de Jean sau Juan Escalante, vine a opta sau a noua oară la han, primul popas datînd de mulţi ani în urmă. Toţi cred că se ocupă cu negoţul de cai şi chiar i s-a întîmplat să cumpere cai. Ceea ce se ştie bine e că nu prea vorbeşte, e cam tăcut, da, a avut un valet pînă în ultimele zile, dar care pare să fi murit.

Se duce să vadă caii, aşteptîndu-se să fie frumoşi. Ii găseşte superbi. Unul e negru, mare, pintenog de trei picioare, o splendoare care putea costa pînă la şase sute de livre, un cal andaluz cu botul arcuit, un murg cu capul negru şi, în sfîrşit, un cal din Auvergne de o minunată robusteţe, care îl depăşeşte pe şargul lui Pouillou Pattu (trebuie să recunoască) pe care îl regretă atît de mult.

Doarme în grajd, se scoală cu noaptea-n cap, spală, ţesală, freacă, perie, ronţăind între timp restul de brînză şi de pîine, gătind totul pînă la cîntecele de utrenie pe care le ascultă în pacea răsăritului. In lumina zorilor, fără să-şi spună o vorbă, Escalante şi cu ea ies din Ussel.

La releul de poştă de la Meymac, cam la patru leghe de Ussel, îl aude întrebînd dacă nu există vreun mesaj pentru domnul Escalante. Şi există unul, un plic sigilat. Omul negru îl deschide şi-1 citeşte, apoi îl vîră în tunică. Nu dă nici o explicaţie şi nici , ca, fireşte, nu cere. De două ore călăreşte alături de el şi n-a

scos un cuvînt, pare să nu-i dea nici o atenţie, i i Nici un mesaj la Barsanges, după alte patru leghe. Dar se • opreşte la han ca un obişnuit al locurilor, cere anumite mîncăruri cu varză la care este evident că pofteşte. Şi care sînt, de altfel, foarte bune. Catherine-Marie mănîncă în picioare în bucătărie. N-a invitat-o la masa lui, dar a anunţat că va plăti ceea ce va mînca ea (aşa i-a precizat hangiului).

Şi chiar dacă ea îşi interzice să gîndească şi îşi face reproşuri că o face totuşi, această tăcere prelungită în care stăruie omul de lîngă ea începe să o agaseze. Tu nu eşti femeie, tu eşti, adu-ţi aminte, un valet.

Un valet cu ţîţe şi atît.

El zăboveşte la masă, îl vede golind o a doua sticlă, dacă nu chiar o a treia din vinul alb despre care a aflat la Usgel că-1 preferă vinului roşu. Poate sub efectul acestui vin sau al bucatelor săţioase, se arată brusc mai puţin rezervat.

- O să te tutuiesc, pentru că nu i te poţi adresa unui valet spunîndu-i dumneavoastră.

- Foarte bine.

- Cum te cheamă?

Ea îi spune numele şi cele două prenume.

- De unde eşti?

îi spune şi asta.

- Mi-e indiferent că alergi după un bărbat sau zece. Vreau doar atît: această hăituială să nu dăuneze afacerilor mele.

Ea se aşteaptă, se aştepta din ajun la un chestionar de soiul ăsta. S-a gîndit îndelung la felul cum îi va răspunde.

- Unul din cei doi bărbați m-a jefuit.

- Şi nu există judecător sau vreun seneşal în ținutul tău?

Răspuns prevăzut, de asemenea:

- între mine şi bărbatul pe care-1 urmăresc există un diferend foarte grav.

îl aude rîzînd:

- Bănuiam eu că nu e numai o chestiune de bani.

Şi ideea vine pe neaşteptate, ca un fulger. Sentimentul că Escalante nu vorbeşte numai ca să se afle în treabă şi să umple tăcerea de pînă atunci. în clipa următoare, neîncrederea lui Catherine-Marie se trezeşte.

- Pot să te ajut, se oferă el. Cunosc o mulțime de oameni.

Merge în fața ei, obligatoriu, fiindcă ea este valetul. Cătherine-Marie călăreşte calul din Auvergne şi îl ține de frîu pe cel andaluz. în spate are sacul cu lucrurile ei, care nu e cine ştie ce, dar îl are şi pe al lui Escalante, mult mai mare (şi în care, pipăindu-1 aşa, ca din întîmplare, se încredințează că se află înăuntru cel puțin o spadă, poate chiar săgeți de arbaletă şi veşminte). El merge în fața ei, aşa că are timp să-l cerceteze ore în şir. Se ține bine în şa, ca un om obişnuit cu acest exercițiu, foarte drept, nemişcat s-ar putea spune, şi această imobilitate, aproape anormală, sugerează ideea de pericol. Dacă ăsta e doar un neguțător de cai, eu sînt ducesă.

Să nu fi avut tu, Catherine-Marie împielițata, o mică bănuială? Să nu fi găsit tu o mai bună explicație decît cea pe care ți-a dat-o cînd te-a angajat ca valet?

Ba da.

- Şi eşti sigură că omul pe care-1 cauți e la Limoges?

- Nu sînt sigură de nimic.

- Dar alergi tocmai din Auvergne. Ciudat: numele de Pouillou nu-mi este necunoscut. îmi aduc acum

aminte unde şi cînd l-am auzit. Acum cîteva zile, cînd mă întorceam de la ('lermont, unde am făcut o afacere. Am cinat şi am înnoptat intr-un han unde am băut cîteva sticle cu alți călători. Ei mi-au vorbit de un om pe nume Pouillou, care ar fi fost asasinat şi jefuit.

Iată-l muşcînd momeala, ideea ta n-a fost chiar aşa de

rea.

- Era tatăl meu.

- Şi omul după care alergi ar fi asasinul?

Ea nu răspunde. îşi propusese să-i povestească cum că se avîntase să-1 caute pentru o chestiune dc bani, lăsîndu-1 să creadă că ar fi şi ceva rațiuni de inimă la mijloc. Dar de aici, evenimentele o depăşesc.

-Cine sînteți cu-adevărat?

- Vino lîngă mine.

Ea dă pinteni calului şi-1 aduce lîngă magnificul cal negru, pintenog de trei picioare.

- îl urăşti pentru că ți-a ucis tatăl, nu-i aşa?

Fata şovăie.

- Ai vreun temei să crezi că el e asasinul? La Clermont n-am putut alia detalii, ştiu foarte puțin despre toate astea. Da sau nu?

Ce rişti?

- Cred că el este, admite ea.

- După părerea mea, tu eşti chiar sigură.

- Sînt sigură.

- Arcul pe care îl aveai ieri-seară şi pe care îl demontai ca să-1 iei cu tine e pentru el?

-Da.

- Eşti îndemînatică la trasul cu arcul?

- Foarte.

Depăşesc un loc numit Perols, care numără trei case, ajung într-un alt sat, unde se află un pod peste un rîu. Peisajul este foarte frumos, chiar şi pentru Catherine-Marie care are altceva în cap. Aruncă o privire spre omul negru şi remarcă cum că acum poartă la

piept un fel de taler gros de argint, lat de o mînă dc om, în centrul căruia c gravat un animal (nu vede ce fel de animal) şi care atîrnă dc un lanț tot de argint.

Şi în acelaşi timp observă şi pistolul deoblînc, la două degete de mîna înmănuşată cu care ține neglijent frîul.

Cei trei cai trec podul de lemn; doi țărani care lucrează la cîmp îi petrec cu privirile. înaintează încă vreo cîteva minute în tăcere. Drumul şerpuieşte între două stînci şi ajunge la un fel de platou foarte împădurit.

Omul negru îşi opreşte calul. Aşa încît, surprinsă, Catherine-Marie mai parcurge cam un stînjen înainte de a trage dc hățuri.

- Dă-te jos de pe cal, fetițo.

Ai putea să te arunci acum într-un galop, dar calul tău din Auvergne nu va ajunge prea departe pînă să fie prins. Şi pe deasupra mai are şi pistolul.

Descalecă.

- întoarce-te.

Ea ascultă porunca. Animalul în relief de pe talerul de argint e un lup pictat cu negru şi cu ochi roşii.

-Nici un gest nesăbuit, fetițo. Dezbracă-te.

Ea nu se mişcă.

- De tot, adaugă el.

- Cred că sînteți un mercenar. Şeful mercenarilor.

- De tot. La distanța asta îți pot face praf genunchiul şi n-ai să scapi fară să ți se amputeze un picior, chiar dacă vei reuşi să te tîrăşti pînă la cei doi țărani pe care i-am văzut.

Catherine-Marie îşi lasă capa înfăşurată pe şa. Desface şnururile pieptarului, îl scoate, apoi flanelul de lînă...

- Aruncă-mi-le.

Omul le prinde din zbor, le pipăie minuțios şi le lasă să cadă pe jos.

- Cămaşa.

Cămăşile. Se dezbracă şi de una, şi de cealaltă şi i le a/.vîrle. El le scotoceşte şi i le aruncă.

- Jupa.

Jupele...

... Apoi juponul, în care găseşte, evident, cele două cuţite, dintre care unul e cel cu care îl spintecase pe mercenarul blond. Şisaboţii. '

Examen meticulos.

-Intoarce-te cu spatele şi retrage-te. Încet.

Fata tresare cînd o atinge, fară să-1 poată vedea. Dar el se mulţumeşte să-i desfacă părul pe care ea şi-1 leagă atît de îndemînatic. Părul lung se revarsă şi bărbatul îşi trece mîna prin el.

Ca şi cum ar fi putut ascunde un pumnal acolo!

Şi totuşi. Nu m-am gîndit niciodată, asta e! Nu-mi e frică. Dacă ar fi vrut să mă omoare, arfifăcut-o deja.

Înţepeneşte cînd, cu vîrful degetului arătător, el îi urmăreşte linia spatelui, printre umeri, pînă jos, pînă foarte jos... O să mă siluiască acum sau o să mă oblige să...

-Ai un trup foarte frumos, fetiţo. Şi nişte ţîţe admirabile.

- Sînt prea mari, ripostează ea fară să vrea.

- Te înşeli. îmbracă-te.

Dar ea nu mai rezistă, se întoarce şi îl priveşte. El a şi întors însă capul şi contemplă orizontul. Catherine-Marie se îmbracă, punîndu-şi veşmintele unul cîte unul, începînd ca întotdeauna cu ciorapii, nu ştie de ce.

- Şi eu îl caut pe acest om, pe cel după care alergi tu.

- Cine sînteţi?

- Nu te apropia de cal. Vrei să-1 ucizi pe omul acela?

-Da.

- Nimic nu mi-ar plăcea mai mult, dar eu îl vreau viu. Apoi ţi—1 pot dărui.

- N-am nevoie de dumneavoastră.

- Ai nevoie de mine ca să rămîi în viață. Şi eu am, sau cel puțin voi avea probabil nevoie de tine. Altfel ai fi fost moartă de mult. Dar tu ai înțeles asta fiindcă nu eşti proastă deloc.

- El mi-a ucis tatăl?

- Credeam că eşti sigură. Nu am un răspuns la întrebarea asta. Nu ştiu dacă el a facut-o sau nu.

- Dar îl cunoaşteți?

- De foarte mulți ani. Ai ceva de împărțit cu el, am şi eu ceva ce nu are nici o legătură cu tatăl tău, ceva mult mai vechi în timp şi mai departe în spațiu.

- E capabil să ucidă?

Omul negru rîde.

- Eu însumi sînt un mare ucigaş, zice el. Un expert în direcția asta. întotdeauna am fost plătit ca să ucid. El nu. El omoară din plăcere. Pentru a fura o cutie a milelor cu trei soli în ea.

Fata se ghemuieşte. De ce lucrurile nu sînt niciodată limpezi?

- Am impresia că mă mințiți. Şi cred mai mult ca oricînd că sînteți un mercenar.

- Chiar sînt un mercenar. Cel mai bun. Fac război de la paisprezece ani.

Vocea lui e lentă şi parcă nepăsătoare.

- O tradiție de familie. Strămoşul meu s-a luptat pentru papa Iulius al II-lea împotriva altor doi strămoşi ai mei care erau plătiți de regele Franței, Ludovic al XH-lea. Şapte membri ai familiei mele au căzut în bătălia de la Marignan, poate alți Radtke cărora regele Franței, Francisc I, le cumpărase serviciile.

- Vă numiți Radtke?

- Pretutindeni, în afară de Ussel, unde nu vreau să sperii pe nimeni. Dacă va fi să îmbătrînesc, aş vrea ca asta să se intîmple în Perigord, acest ținut care are un farmec poate mai mare chiar decît cel al Elveției mele.

- Vă credeam german.

- Sînt elvețian, fetițo. Din cantonul Uri. Am comandat armate de mercenari. Am crescut o mulțime de războinici şi dintre cei mai buni. Unul dintre cei care-mi semăna cel mai bine a fost Gunther. Erau pentru mine ca fiii mei, el şi fratele lui. Omul pe care-1 cauți ca să te răzbuni şi care pretinde că ar fi nepotul poetului Franşois Villon, l-a îndepărtat pe Gunther, pe fratele lui şi pe alți cîțiva de la datoria pe care o aveau față de mine. Ei sînt cei care, la porunca lui Franşois Villon l-au ucis pe tatăl tău. Nu te-ai întîlnit cu Gunther cumva?

-Nu.

Omul negru consimte în sfîrşit să încrucişeze privirea cu a ei.

Nu mă crede.

- Eşti femeie şi eşti singură. Ai dat de urma lui Franşois Villon şi se pare că ştii unde se duce. Ce mai ştii altceva?

- Nimic în plus. Nici măcar unde se află Limoges.

Fără să-şi ia ochii de la ea, scoate un sul dintr-unul din

sacii lui şi i-1 aruncă lui Catherine-Marie.

- Desfăşoară-1!

Ea se execută. E o hartă.

-Ştii să citeşti?

Fata pune imediat indexul într-un punct pe hartă.

- Limoges.

Ea caută apoi Issoire şi nu-1 găseşte şi-atunci - nu tremura, nu lăsa să se vadă nimic! - citeşte numele.

La Rochelle.

- Ce ți-a reținut atenția pe această hartă?

- Nu-mi găsesc satul. Nici măcar Issoire nu este.

- Nu sînt pe această hartă. Dar altceva ți-a trecut ție prin cap.

- Distanța, zice ea. E foarte departe.

- E rîndul meu să cred că minți.

Da, sigur, asta e, se gîndeşte ea, să-ţi vorbesc despre acest punct de pe hartă, de lîngă locul acela gol unde sînt desenaţi peşti, ca să ştii tot atît cît mine.

După care mă vei omorî pentru că nu-ţi voi mai fi de nici un folos.

îşi leagă saboţii, îşi strînge părul la spate şi urcă în şa.

- Mă vei duce la el, fie că vrei, fie că nu.

- îl vreţi viu ca să vă spună ce?

Fulgerătoare şi formidabilă lovitură de labă de felină uriaşă pe care o credeai adormită: Catherine-Marie îşi simte gîtlejul strivit ca într-un cleşte de oţel şi mîna omului negru

0 culcă pe coama calului, o apasă încă şi încă, aşa încît se şi vede aruncatăjos.

-Nu te juca cu mine, fetiţo! Dacă nu-1 găsesc cu ajutorul tău, vei muri.

Pornesc la drum, avansînd cot la cot, numai calul andaluz merge mai retras, cînd, brusc, apar. Şase de fiecare parte, mergînd în şir, pe două linii paralele, la douăzeci de Stînjeni distanţă. Nici nu se uită la şeful lor. Iar şeful lor nu le acordă nici o atenţie.

Ei trag în noaptea aceea la releul de poştă, imediat după răspîntia a trei drumuri, unul duce spre nord, altul la Brive şi al treilea la Limoges. Cei doisprezece mercenari de escortă im se arată. Călătorii din poştă nu văd decît un cavaler înalt, cu ochii de gheaţă, cu mişcări foarte lente şi o voce blîndă. Nu

1 ulică niciodată tonul. Şi, curios, acest cavaler e însoţit de un \ a Ici care e femeie.

Catherine-Marie încearcă să fugă în aceeaşi noapte, i II mult înainte de ivirea zorilor, dar nu ajunge prea departe; un tropot de cal o avertizează, distinge silueta unui mercenar cure c de pază, dar care nu e singur - mai descoperă încă Uliul.

De fapt, nu-i vine să-şi lase arcul şi săgeţile pe care Radtke le ţine drept gaj în camera lui. l-a luat şi punga cu banii care îi mai rămăseseră; era a lui, trebuie să recunoască.

Pleacă a doua zi în zori, pentru că au de străbătut cincisprezece leghe.

-Ce ştii despre Limoges, fetiţo?

- Nu ştiu unde e, nici măcar dacă e.

Ea vorbeşte de Franşois Villon. îi vine greu să-i spună aşa, e un nume prea frumos pentru o asemenea secătură. Smaragdin i se potriveşte mai bine. Şi-apoi, omul negru - mă rog, Radtke, elveţianul, - a zis că acela pretinde că e nepotul unui poet.

Care poet? La mănăstire nu i s-a spus despre nici un poet cu acest nume.

- Ce ştii despre oraşul Limoges?

Nimic.

- Acum cîteva zile nu ştiam nici măcar că există.

- Ai auzit totuşi de Paris?

Ei, nici chiar aşa! Despre Paris, fireşte.

- E un oraş în nord.

- Dar numele regelui îl ştii?

-Nu.

îmi aduc vag aminte că se numeşte Henric, dar numărul nu-l ştiu. Şi-apoi, mă doare-n cot de el.

- Unde ai învăţat să citeşti?

- într-o mănăstire, o mănăstire micuţă, la călugăriţe.

Poate că nu ştie cum se cheamă regele de la Paris sau,

mă rog, nu foarte bine, ştie în schimb evangheliile după Matei, Marcu, Luca şi loan. A citit chiar şi Apocalipsa pe ascuns. Mai ales Pedeapsa Babilonului - e o întreagă comicărie, şi chiar istoria cu Prostituata cea Faimoasă Aşezată la Marginea Marilor Ape, pe un Animal Stacojiu care poartă Şapte Capete şi Două

Coroane. Ca să nu mai vorbim cît de comod trebuie să fi fost să stai pe aşa ceva...

Pe la finele după-amiezei apare drept în fața lor un rîu mare şi lat, un pod, o terasă cu paznici şi, dincolo de ziduri, un oraş. E Limoges.

Şi pentru Catherine-Marie, proiectele ei secrete sînt de o simplitate biblică: încă nu ştie cum, dar va trebui s-o şteargă, însă nu înainte de a-şi recupera arcul, cuțitele şi bănuții. Se va duce direct spre La Rochelle, care se află şi el pe malul unui rîu cu ape mari. Nu mi-ar mai lipsi acum decît ca acest Smaragdin Frangois-Villon să se urce într-o barcă şi să dispară la zeci de leghe de acolo.

Mai întîi va pune ea mîna pe el.

Ei doi încarcă cele şase pungi cu aur pe catîr şi, fără să mai zăbovească, îşi reiau drumul spre vest.

- Te-ai urcat vreodată pe un vas, Pissarugues?

-Nu.

-Ți-e teamă?

- Nu. Mă rog, puțin.

N-au pierdut vremea pe drumul de la Ussel pînă la ascunzătoarea pungilor şi nu leneveau nici acum. Se tot duc înainte cît de repede pot merge animalele. Frangois nu crede defel într-o ambuscadă a mercenarilor, care cu siguranță şi-1 închipuie la vest de Ussel, foarte departe. Pe la Limoges, dacă e să fie, pentru că aşa indicau falsele semne pe care le-au lăsat pi clutindeni. în orice caz, ei se află în stînga lor şi cum nu merg intr-acolo...

- în ce zi sîntem astăzi, ştii, Pissarugues?

-Nu.

- Am pierdut ceva timp cu dusul şi întorsul ăsta, dar nu-i ulii de grav. După părerea mea, vom sosi pe 3, pe 4 sau pe 5 aprilie cel tîrziu. Asta înseamnă opt, nouă zile, pentru a fi la timp la întîlnire. De-ajuns.

Merg pe drumul spre nord, de-a lungul munților din Auvergne care rămîn în dreapta. Trebuie să

înainteze cît mai repede, evitînd locurile populate. Nu-i aşa de greu în această regiune cu foarte puţini locuitori.

- Mă apucă iar febra, Pissarugues. Nu zic că am ajuns la capăt, dar mă apropii. Dă-ţi şi tu seama, sînt doi ani de cînd simt în măruntaie focul acestui vis.

Drum spre nord, pe cărări ocolite, cînd aceste cărări există. Nu ne va fi prea uşor mai departe, îşi spune, îndeosebi cînd ne vom îndrepta spre vest, dar şi mai important este să nu fim văzuţi, cu atît mai mult cu cît mercenarii - nici măcar Radtke, care gîndeşte mult - nu-1 va căuta prin aceste meleaguri.

- Ocolim, Pissarugues. Da, chiar şi această colibă. Iţi spun că trebuie să fim invizibili, aşa că, începînd de acum şi pînă la sfirşit, vom grăbi pasul mai ales noaptea, chiar dacă ne vom odihni puţin ziua. Hei, Pissarugues, m-auzi?

Opreşte calul (care este foarte bun, oamenii aceia din Ussel nu i-au înşelat cînd le-au vîndut animalele) şi coboară din şa. Pissarugues e întins la pămînt şi doarme. Franşois se pregăteşte să-1 trezească cu un şut amical, dar se răzgîndeşte. E adevărat că el nu are aceleaşi motive ca şi mine ca să ardă de nerăbdare. Şi-apoi, n-au mai închis ochii de cînd au fugit de la coliba de pe malul torentului.

- De acord, Pissarugues. O oră, poate două. Dar nu mai

mult.

Se întinde şi el, se trezeşte aşa cum hotărîse, dacă ar fi să se ia după soarele de pe cer; îl scoală şi pe cel din Ariege din somnul lui cel greu. Şi o pornesc iar la drum.

-Vorbesc, vorbesc, vorbesc, Pissarugues. Ştiu că vorbesc prea mult. Dar fierb înlăuntrul meu, o mie de idei îmi trec prin cap în acelaşi timp. Mai întîi, visul pe care-1 urmăresc. Ei bine, mai am şi altele. Şi poate că, o dată atins acela, voi mai urmări şi altele. Un vis împlinit e trist, îţi vine să plîngi.

Coborînd de pe platoul Millevaches, zăresc în depărtare diligența care fuge spre sud ridicînd o trîmbă de praf.

-Aş fi preferat celălalt port, Pissarugues. Dar acolo ar fi trebuit să aşteptăm cu săptămînile. Şi am aşteptat destul.

Drumul merge tot spre nord. Ca să ajungă la Limoges ar fi trebuit s-o ia spre vest.

- Vom ocoli Aubusson pe la est. Nu se ştie niciodată. Radtke e capabil să-şi fi postat un om şi pe-aici. Vrei puțin jambon, Pissarugues?

Da.

Fără să încetinească galopul calului, apucă unul din jamboanele atîrnate de şaua lui şi taie două felii groase.

- Cum îți spuneam, mi-ar fi plăcut La Rochelle, dar va fi Saint-Malo. E mai departe, dar asta e. Cam sărat jambonul Asta.

Catherine-Marie rătăceşte de patru zile pe străzile oraşului Limoges. E urmărită şi ştie. Şi nu numai din spate, o mai pîndeşte cineva şi în fața ei. Nu numai mercenarii o supraveghează. Radtke a mai recrutat oameni. Uite, de exemplu, femeia asta care se preface că se uită în altă parte. I )e trei ori a dat peste ea, în stînga, în dreapta, în spatele sau în fața ei.

Poți să te distrezi, frumoaso. Oricum nu ştiu încotro merg. Şi mă întreb ce aş face dacă, la o răspîntie, aş da peste Smaragdin, jigodia, desfrînatul, fir-ar el blestemat să fie pînă la a ireizeci şi patra generație! Şi nu am nici o armă la mine.

Oraşul, cel puțin centrul, i-a devenit familiar. Este cel mai mare din cîte a văzut. A intrat în vorbă cu o mulțime de oameni, bărbați şi femei, încîntată să descopere că fiecare dintre aceste persoane era depistată de oamenii lui Radtke; el crede într-adevăr că există o înțelegere între mine şi Smaragdin, ceea ce mi se pare bizar, smintit şi de-a dreptul extravagant. Numai dacă

nu cumva e ceea ce încep să cred eu acum: că Smaragdin are o comoară sau un secret, ceva foarte important, pe care Radtke doreşte cu tot dinadinsul să-1 aibă sau să-1 ştie... şi despre care chiar Radtke ar avea motive să creadă că Smaragdin şi cu mine avem ceva în comun (e atît de complicat raţionamentul, că îmi pierd capul). Altfel spus, lui Radtke i se pare verosimil ca eu să ştiu un secret al lui Smaragdin, cu care aş avea mai mult sau mai puţin de-a face. Şi Smaragdin m-ar fi trădat şi eu îl urmăresc din cauza asta.

E o sminteală.

Continuă să meargă, hoinăreşte prin cartierele oraşului; într-unui locuieşte episcopul, în celălalt se înalţă donjonul domeniului care aparţine vicontelui de Limoges.

O idee îi dă tîrcoale, să zicem de ieri-dimineaţă. Tot trecînd prin faţa ei, observă poarta. Este singurul loc din oraş unde mercenarii nu vor putea intra după ea.

Merge prin mijlocul pieţei, se strecoară prin mulţime. Aşa, într-o doară, reface parcursul de cinci, şase ori, ştiindu-şi acum pe de rost viitorul itinerar.

- Cît fac napii?

E aproape sigură că şi-a descoperit toţi urmăritorii şi urmăritoarele. Cinci cu toţii, printre care şi o femeie -unadestul de voinică, roşie la faţă, foarte puţin atrăgătoare, într-adevăr.

O ultimă privire către solida proptea de lemn. Trebuie să reuşească cu orice preţ.

- Am zis ceva de napi? Scuzaţi-mă, am vrut să întreb de mazăre. Vreau şaptezeci şi una de mii şase sute douăzeci şi trei de livre.

Negustoreasa se uită la ea aiurită. Acum. Catherine-Marie loveşte cu piciorul cu atîta forţă, că era să-şi rupă sabotul. Propteaua se rupe, tejgheaua începe să se aplece, un prim butoi se clatină, celelalte urmează, o încărcătură de şase - toate pline cu ulei - se rostogoleşte destul de lent pînă ajung în capătul

scărilor, de unde începe marea duruială peste tarabe şi toată tevatura care urmează. Dar Catherine-Marie s-a lansat de mult în propria ei cursă. Trece peste coşurile de răchită, răstoarnă hotărîtă o piramidă de lămîi, năvălind în străduța îngustă ale cărei ieşiri le cercetase în ziua precedentă; şi, ca un arc, Iraversează cele trei odăi ale unei taverne, prăvălia pantofarului, magazinul de modă din față, salută două doamne care încearcă nişte jupoane, țîşneşte în strada Ane-Qui-Chante şi se avîntă înainte...

Ce repede aleargă cîinii aceia în urma ei! Şi chiar femeia aceea grasă cu nasul plin de păr...

Dar ea ajunge la- poarta mănăstirii cu treizeci de coți înaintea lor.

- Maica stareță? o întreabă ea pe sora de serviciu. ('hestiune de viață şi de moarte.

Nu aşteaptă răspunsul, forțează intrarea, traversează in goană plutonul de convertite, apoi o mică congregație de Icinei caritabile, urlă ca să sperie un detaşament de novice (şi reuşeşte foarte bine), traversează cu mii de scuze un alt grup de măicuțe, unele purtînd cometa, altele o bandă legată pe frunte sau un plastron, se ciocneşte după o coloană de maica econoamă care, brusc, lasă să-i cadă sticlele în învelitori de i Achită pe care trebuia să le ducă în vreo cămară...

Mă orientez bine, deşi n-am fost niciodată în mănăstirea

HNta.

... Dovadă că ajunge în curtea din spate, se cațără într-un copac căruia nu-i zărise decît crengile şi, de pe zidul de incintă, îşi dă drumul într-o străduță pustie, la fel de pustie cum fusese de fiecare dată cînd explorase locul.

încetineşte pasul, merge fără grabă. Nu te face remarcată alergînd ca o nebună, şi aşa eşti destul de mare - dar se apleacă, îndoaie genunchii sub manta.

Ajunge la han cînd trebuie, unde trebuie: e ora cinei, tot personalul e ocupat cu servitul. Intră pe poarta trăsurilor, se ascunde în al doilea grajd, escaladează un stîlp, înaintează pe o grindă, iese pe acoperiş, se tîrăşte, ajunge la fereastră şi se asigură că odaia e goală; intră, îşi trage sufletul, ezită între ciocanul de rotar, ciocanul de fier sau ciocanul cu două capete, toate şterpelite în goana ei de la fierar, optează pentru ciocanul cu două capete, care e de lemn şi, în principiu, nu ucide, dar apoi le ia şi pe celelalte două, nu se ştie niciodată.

în clipa următoare aude zgomot pe palier, se strecoară şi se întinde sub patul lui Radtke.

O vor căuta peste tot, numai aGolo nu.

Zece ore sau douăsprezece ore de aşteptare.

Va fi greu, n-am făcut pipi.

Radtke a intrat, a vorbit în limba lui pe care ea nu o înțelege. Noroc că interlocutorii lui erau bărbați - cu siguranță mercenari; asta ar mai fi lipsit, să fi venit cu vreo femeie pentru a face împreună pe animalul cu două spinări, şi ea acolo, dedesubt!

Cei doi vizitatori sau agenți au plecat, Radtke se lungeşte. Ea aşteaptă şi aşteaptă, chinuită de nevoia firească din ce în ce mai presantă. îi pîndeşte respirația, notează ritmul, constată că devine calmă şi tot mai aşteaptă. Se aude un sforăit uşor.

Şi dacă se preface? Dacă ştie că eşti acolo? Şi tu ieşi de-acolo, te ridici, vii în fața lui şi dai de privirea lui care te fixează, cu ochii mari deschişi...

Greutatea celui care doarme a făcut să se lase mult şipcile patului, aşa că îi vine foarte greu să se tîrască, centimetru cu centimetru, să se strecoare printre scîndurelele proptelelor, să scoată puțin nasul pînă la poalele baldachinului. în odaie e întuneric beznă, draperiile de la ferestre sînt trase. Pe bîjbîite, se asigură că perdelele baldachinului sînt bine închise şi se hazardează să desfacă foarte puțin draperiile de la ferestre. Ține în mînă ciocanul de lemn cu două capete

şi, pentru orice eventualitate (dar o apucă spaima), impresionantul ciocan de fler cu capătul lui dublu încîrligat.

Mi-e frică.

Deschide perdelele baldachinului cu o mişcare abia perceptibilă şi îl zăreşte în penumbră pe cel ce doarme. E întins pe spate, cu mîna stîngă pe piept.

Loveşte drept în frunte. De două ori. Cu ciocanul de lemn. Radtke nu mai mişcă. Aşa cum văzuse că face el, îi pune degetele pe gît. Bate, e viu. Nici măcar nu l-ai omorît.

Toată stăpînirea de sine îi revine într-o secundă. îşi aminteşte toate detaliile planului său. Aprinde un opaiț cu un amnar şi caută cuțitele într-un sac, sfîşie un cearşaf, îl face funie, 11 leagă mîinile şi picioarele la încheietura coapselor (nu cred că mă va ierta vreodată pentru ceea ce-ifac acum). Bărbatul începe să geamă.

A treia lovitură de ciocan.

Rupe o cămaşă în bucăți, i-o bagă în gură, fixînd căluşul cu 0 fîşie de cearşaf legată pe după gît.

îşi aminteşte deodată un detaliu pe care 1-a omis: se duce spre uşă să vadă dacă a tras zăvorul. Nu-1 trăsese, ce proastă e! îl trage şi se apucă să răscolească sacii şi hainele. Şi sacul ei e acolo, cu arcul şi săgețile la locul lor.

Punga alături. Nu conține decît cîțiva pistoli şi vreo şase soli. Cu siguranță că are mai mult. Scotoceşte mai departe - sună ceva! - o pungă grea de piele, plină cu taleri de aur. N-am văzut niciodată atît de mulți, trebuie să fie peste două sute.

Dar nu ia decît douăzeci, pe care îi numără de două ori ca să nu greşească. închide punga, nu înainte de a strecura un bilet pe care îl scrisese în noaptea precedentă: AMENDĂ PENTRU CĂ M-AȚI PUS SĂ MĂ DEZBRAC GOL: 20 DE TALERI.

Mă întreb dacă nu trebuie să pun un e la nu! (în fr., nue = goală).

Nu mai e timp.

N-ai uitat nimic? Ah, da, harta. O strecoară într-un buzunar interior al celei de-a doua fuste. Iese pe fereastră. Şi din nou - acoperişul, grinda, stîlpul. în curtea din spate, poarta mare a trăsurilor nu e închisă decît cu un zăvor şi doar o luminiță risipeşte puțin întunericul. Trage zăvorul în urma ei - ca să nu profite hoții de trecerea ei. înaintează cu paşi furişați, de teamă să nu dea de vreun paznic. Şi chiar este unul. Puii ăştia de cățele se gîndesc la toate! Pierde un timp prețios - ceasul bate ora unu noaptea şi straja de noapte anunță ora pentru cine are nevoie - pîndind momentul prielnic între dusul şi întorsul strajei. O ia apoi la goană, împiedicîndu-se de sac şi de saboții pe care şi i-a scos ca să alerge în ciorapi.

Porțile oraşului sînt închise la ora asta, dar ea a descoperit un loc în ziduri pe unde, dacă nu puteai intra, cel puțin puteai ieşi. Aterizează pe fund cam la trei stînjeni şi, şchiopătînd uşor, coboară spre rîu.

Suie malul pînă la debarcaderul zărit într-una din plimbările ei. Trei bărci sînt amarate. O alege pe cea mai mică şi deci mai puțin grea, desface funia, verifică dacă vîslele sînt la locul lor, intră în apă pînă la coapse pentru a împinge barca în curent, sare înăuntru şi porneşte. Curentul e bun. Vîsleşte cu nădejde, ferindu-se să facă prea mult zgomot cu clipocitul apei, dar trage cu putere.

Ceea ce face în cele cinci ore care urmează.

Potrivit hărții, apa pe care navighează se numeşte Vienne şi se îndreaptă mai întîi spre vest înainte de a o lua spre nord, afurisita!'

Ca şi cum n-ar fi putut să mă ducă direct la La Rochelle.

- Mă nelinişteşti, Pissarugues. Cred că ți-e somn, dar nici chiar aşa...

Colosul căzuse din nou de pe cal, a doua oară în patru zile. Patru zile în timpul cărora au galopat mai ceva decît curierii regelui.

- Antoine, nu e vorba numai de somn, tu mai ai ceva.

Frangois Villon se apleacă asupra camaradului său din

Ariege şi îl vede destul de palid.

- Antoine, ți-e rău?

Da.

- Unde te doare?

Pieptul.

Se ivesc zorile, poate soarele va binevoi să se arate şi să risipească ceața asta înghețată care te pătrunde pînă la os.

- Odihneşte-te puțin, Antoine. Şi eu sînt la fel de obosit ca şi tine. E adevărat că am galopat ca nişte diavoli. Ca să spun drept, nu m-aş împotrivi să facem aici un popas şi să-i tragem un pui de somn.

Minte. Totul îl îndeamnă contrariul - să urce în şa şi să şi continue drumul. Faptul că străbătuseră mai mult sau mai puțin (mai degrabă mai puțin decît mai mult, dar nu am o idee prea exactă asupra distanței care ne-a mai rămas) aproape jumătate din drum ar fi trebuit să-l calmeze. Aş! Va trebui să < lomolească într-o zi această continuă nerăbdare care îl arde în legătură cu orice, care îl împinge să facă în trei zile un lucru pentru care altora le trebuie o lună sau chiar o existență. Ai să vezi că în clipa morții mele (presupunînd că o voi vedea venind), ultimul meu sentiment va fi o grabă feroce de a-mi confirma mie însumi că după viață nu mai e într-adevăr nimic - aşa cum bănuiesc de mult timp şi contrar celor ce-mi jurau sfinții părinți.

Se ridică. Pissarugues, prăbuşit la picioarele lui, rămîne cu desăvîrşire inert. Sub ochii lui Frangois, la cîteva zeci de coți, un fluviu curge cu magnificența şi obişnuita nepăsare a naturii. Loara.

— M-auzi, Pissarugues?

Nici un răspuns. Doarme, ba e chiar inconştient. Doamne- Dumnezeule, asta mai lipsea! In ajun, între Chauvigny şi Poitiers, schimbaseră pentru a treia oară caii, vînzînd şi cumpărînd. Frangois sperase că ar putea trece peste Loara în zori şi uite că n-a fost să fie. Convins că au scăpat cu totul de hărțuiala mercenarilor, hotărîse să nu mai călărească decît pe drumurile regale, disprețuindu-le pe cele şerpuite, pentru a înainta mai repede şi mai uşor, pentru a găsi la timp cai de schimb, buni de călărie, evitînd să se piardă între dealurile fară sfîrşit, obligați să ocolească mereu, aşa cum făcuseră pînă atunci.

- Pissarugues, dragul meu, nu putem rămîne aici unde ne aflăm. Tu stai direct pe pămînt, bună ocazie de a te mai îmbolnăvi de încă ceva. Şi nici eu nu te pot duce în spate mai mult timp. Dacă vrei să dormi, ei bine, dormi.

Din bagajul de pe spinarea calului, trage o pătură, o întinde şi încearcă să tragă pe ea cele două sute treizeci şi ceva de livre ale lui Pissarugues, pentru a-1 izola de pămîntul umed.

E mai bine aşa. O saltea de paie ar fi fost mai indicată, dar n-am de unde s-o iau.

S-a crăpat de ziuă, acum se vede mai bine. Adică, e totuna cu a zice că nu prea se vede ceva de luat în seamă, în afară de cîmpuri, hățişuri, copaci şi nici un fel de casă locuită. După cum presupune Franşois Villon, în afară de faptul că se găsesc pe malul Loarei, trebuie să se afle între Saumur şi Angers.

- Te las să dormi patru ore şi...

Se întrerupe - o gheară de gheață sau ceva asemănător îl strînge de gît. Din gura lui Pissarugues curge sînge.

- Dar ce-mi faci, Antoine?

L-am văzut totuşi gol cînd i-am administrat unguente la Ussel, n-am văzut nici o rană profîmdă. Şi-acum, de unde sîngele ăsta?

Franşois Villon sare iute în şa.

- Mai ales nu te mişca, Pissarugues. Mă întorc.

Şi porneşte în galop. îi trebuie cîteva minute pentru a da de o colibă, destul de îngrijită de altfel, cu o grădiniță de flori în față, dar cumva prea aproape de rezerva de bălegar. Un cuplu îl măsoară atent; să tot aibă vreo treizeci de ani şi deja vreo patru copii.

-Prietenul meu e acolo, puțin mai departe, a căzut de pe cal. Vă dau un taler de aur dacă mă ajutați să-1 transport. Alți doi pentru a-1 primi să-1 culcați în casă. Ne-ar trebui o căruță.

N-au fost prea multe cele trei persoane pentru a-1 urca pe colos în căruță şi a-1 rostogoli apoi pe salteaua de paie.

- încă doi taleri. Dar, dacă nu-1 găsesc la întoarcere, voi li mai mult decît supărat. Unde aş putea găsi un medic?

Pleacă din nou în galop spre Saumur, intră în oraş exact la ora liturghiei, capătă o adresă; o ia de-a lungul zidurilor primăriei şi forțează intrarea unei frumoase case de tuf calcaros.

Doctorul îi spune că o să vadă... poate mîine sau poimîine.

-Nu ne-am înțeles şi vă scuz, îi zice Franşois surîzător. Veniți acum sau vă ucid.

Doctorul îl examinează pe Pissarugues şi spune că, după părerea lui, ar putea fi vorba de o coastă ruptă, înfundată pe 11 ndeva în măruntaie.

- Plămînii, zice Frangois Villon, care în prima lui tinerețe, alături de părintele iezuit Teilhard (Compania 1-a trimis acum într-o țară îndepărtată, prin Paraguay mi se pare), sfîrtecase cîteva cadavre pentru a vedea cum e făcut omul pe dinăuntru.

Iar diagnosticul lui primeşte încuviințarea doctorului. Care nu ştie mai mult decît el ce ar trebui să facă. Repaus. Frangois Villon îl plăteşte şi omul se tot duce.

-Pissarugues, îmi faci numai încurcături.

Mai aşteaptă o oră şi, ca să facă şi el ceva, mănîncă, iar țăranca îi oferă o supă de cartofi foarte gustoasă. Familia se numeşte Maze şi par a fi oameni de treabă. Oare de ce sînt atît de emoționat cînd găsesc oameni săritori la nevoie?

Da, familia Maze îl va găzdui pe Pissarugues şi îl va îngriji cît vor putea ei de bine. Nu, nu mai vor atîția taleri, ceea ce le-a dat este deja prea de-ajuns.

Două ore mai tîrziu, cum trece de ora prînzului, Frangois trece Loara pe podul Ce. Şi mai schimbă o dată calul. Alezanul pe care îl primeşte în schimb mănîncă jar.

Şi el.

îşi cunoaşte bine drumul: Cande, Châteaubriant şi Rennes, apoi drept înainte, direct spre nord pînă la Saint-Malo- de-L'Isle. Timpul care i-a mai rămas e foarte scurt. Dar e ceva ce se poate face şi o va face.

Va trebui însă să se întoarcă după Pissarugues. Bun, asta-i viața.

De cum începe să se crape de ziuă, şi chiar mai devreme, ajunge la mal şi împinge barca pe sub crengi. Are grijă să mai taie şi altele, pentru a o ascunde foarte bine. O dor toate: spatele, coapsele, picioarele, în afară de urechi. A vîslit patru ore fară întrerupere - dintr-o clopotniță sună ora cinci după-amiază. Mănîncă puțină slănină şi o bucată de pîine. în privința apei nu s-ar putea spune eă-i lipseşte, cu toate că apa asta are gust de urină, nu seamănă cu Allier (pe unde se plimba adesea şi, spre marea indignare a localnicilor, se scălda goală).

Aruncă o ultimă privire spre a se asigura că nu se află prin apropiere nici un mercenar la pîndă şi

adoarme. O trezesc nişte voci şi intră în panică. Prima săgeată e deja strunită, înainte chiar de a deschide ochii. Dar nu, sînt doar nişte barcagii. Printre care unul, cu adevărat fermecător, cu păr frumos, lung, care îi acoperă ceafa şi umerii, şi o gură atrăgătoare. Sînii fetei se întăresc - eşti cu adevărat o tîrfă, Catherine-Marie, orice pereche dc nădragi cu care dai ochii te scoate din minți. Nu eşti normală.

... Cu marele mercenar blond erai gata-gata să...

Pe acela uiîă-l!

Bărbații trec la vreo douăzeci de stînjeni de ea, sînt la bordul unui şlep supraîncărcat cu baloturi acoperite cu o pînză. Oamenii mînuiesc prăjini, o cange, o vîslă lungă, cu care orientează barca. Sînt nepăsători; dacă sînt mercenari, să avem pardon, sînt vicleni. Dar ei se îndepărtează şi ea nu crede că au zărit-o.

Cîteva raze de soare străbat prin frunziş. Şi dacă te-ai spăla puțin, ce-ar fi? Se dezbracă goală şi îşi dă drumul în apa nu prea călduță, ba, la drept vorbind, e chiar destul de rece. fără să facă zgomot, aruncînd priviri furişe şi ciulind urechile, sc lungeşte pe apă, clătindu-şi îndelung părul care pluteşte la suprafața acestui braț de apă mort.

Se întoarce la barcă. Ii e foame, dar amînă ora prînzului pentru a-şi economisi proviziile. Desface harta furată de la Radtke. La Rochelle se desluşeşte bine, nu e nici o îndoială, iar spre vest, partea asta de hartă pe care nu este scris nici un nume şi pe care sînt desenați doar peşti trebuie să fie marea. Spațiul pare al naibii de întins. Poate chiar o sută de leghe. Un adevărat fluviu imens, despre care mă întreb unde curge (dacă nu se varsă nicăieri, de ce nu se umflă de atîtea ploi, înecînd totul; aşa ar fî logic).

Un miez de pîine şi o feliuță de slănină. Adoarme după ce mai aruncă o privire de jur-împrejur. Se trezeşte la apusul soarelui, aşteaptă să se mai întunece puțin, apoi scoate barca dintre crengi, o mînă în

mijlocul curentului şi începe să vîslească. Dacă blestematul ăsta de fluviu o ia spre dreapta, nu uita să te opreşti din vîslit, altfel te vei îndrepta spre nord.

Se gîndeşte la barcagiul cu ochii lui alunecoşi de hoț de mere.

Ceea ce-i dă iar idei.

Cîteşti de desfrinată! Surorile aveau dreptate.

Murmură, mai întîi în surdină, Iubirea mea, apoi ceva mai vesel, ritmînd cadența vîslelor. Şi se întoarce la Turturica albastră, cîntecul lui Pouillou Pattu, care nu era un cîntec pentru fete. Ei îi plăcea la nebunie mai ales refrenul: O, tîrfe şi demoazele/iată-l pe Pouillou Pattu venind,/ ca un vultur în zbor neostoit,/să vă umple...

Dacă stai să te gîndeşti, nu există multe rime în u şi nu prea avea de unde alege.

Vîsleşte mai departe, satele se perindă pe dreapta, pe stînga. Trece de podul Saint-Junien (burgul e pe stînga lui), luminat şi străjuit de o mulțime de arcaşi de pază, care pîndesc nici ei nu prea ştiu ce. Curentul e puternic, ca urmare a vărsării unor rîuri din stînga şi din dreapta albiei principale. Nici nu mai are nevoie să vîslească, doar atît cît să mențină barca pentru a nu-şi schimba direcția.

Al doilea pod despre care ştie că există se arată cam cu două ore înainte de revărsatul zorilor. Se teme să nu ajungă la pod în plină zi, dar nu, merge bine. Lunecă în linişte pe dedesubt, cu vîslele ascunse şi ea însăşi întinsă pe burtă, din pricina oamenilor care sînt pc pod şi vorbesc. Luminițele tremurătoare pe care Ic zăreşte, întorcînd capul, trebuie să fie, şi sînt cu siguranță, de la Chabanais. Satul următor, tot după cum arată harta, este Exideuil unde vede un bac, tras de la un mal la altul pe o funie groasă. Acolo trebuie să debarce pentru a nu se îndrepta spre nord.

Cerul e acoperit şi e încă beznă, deşi zorile sînt pe aproape. Ca să nu mai vorbim că se porneşte şi o ploaie

măruntă şi foarte deasă. Aşa se face că ea nu distinge malurile rîului. De unde să ştie dacă merge în dreapta sau în stîngă, cînd blestematul ăsta de rîu face sau nu acel cot desenat pe hartă? Nu mai are răbdare şi se apucă să vîslească furioasă. O clipă are impresia că zăreşte un soi de odgon deasupra capului. Ai să debarci aici şi cu asta bastal Un şoc o avertizează că entrava bărcii s-a lovit de ceva. Bagă vertical o vîslă şi dă de fund cam la doi coți adîncime. Exact ceea ce-i trebuie. Sare din barcă şi se cufundă in apă. Pînă la talie. Şi începe să tragă barca. Furtuna bubuie, fulgerele brăzdează cerul şi la lumina unuia, la vreo treizeci de stînjeni, zăreşte gurile unui rîu ale cărui ape se rostogolesc învolburate. Se îndreaptă într-acolo, avînd grijă să rămînă cu picioarele înfipte destul de adînc în apă pentru a nu lăsa urme. f ulgerele continuă să brăzdeze cerul şi se orientează la lumina lor - un trăsnet loveşte chiar foarte aproape. Socoteşte că a părăsit rîul Vienne. Din cînd în cînd, pe bîjbîite - nu are alte repere decît înălțimea apelor pînă la coapse -, înaintează şi descoperă un copac ale cărui crengi se înalță deasupra capului ci. Agață arcul, tolba, sacul şi saboții, legați între ei. Şi mantaua i are cîntăreşte acum de trei ori mai mult fiind îmbibată cu apă.

Se întoarce spre Vienne, împingînd barca, intră în rîu şi trebuie să înoate, pentru că nu mai atinge fundul apei cu piciorul. I mpinge barca în curent şi îi dă un brînci cu toată forța.

Se întoarce şi pleacă înot... şi descoperă că s-a rătăcit, IUI mai fulgeră şi cerul e cufundat în beznă. Unde-i blestematul ăla de rîu?

Regăseşte cu piciorul fundul rîului, dar acesta e cleios, piciorul se afundă la fiecare pas de parcă easpirat, iar curentul o împinge din spate. Am înotat cu curentul în dreapta, prin urmare la întoarcere trebuie să fie pe stînga. Se opreşte, simțind că o cuprinde oboseala, apoi înoată, încercînd din cînd în cînd fundul apei cu

piciorul spre a se asigura că merge spre mal. Nu vede nimic la un cot înaintea nasului. O cuprinde o teamă pe care şi-o reprimă cu o furie sălbatică: Tu eşi Impielițata Pouillou, fir-ar să fie!

Era gata să urle: mîna întinsă înainte a prins ceva rotund şi mişcător-un şarpe! Nu e decît o rădăcină legănată de ape. Se agață de ea, furioasă şi o încalecă. Apoi găseşte rădăcini şi mai groase, se prinde de ele, cu picioarele atîrnînd în apă, al cărei vuiet însoțeşte plescăitul picăturilor de ploaie.

Nu te mişca de aici pînă cînd nu se va lumina puțin; n-o să laşi urme peste tot!

Se scurge un timp îngrozitor de lung. Ii clănțăne dinții şi tremură din tot corpul. Cîntă din nou Turturica albastră.

Şi zorii îi dezvăluie faptul că se află la două sute de stînjeni de copacul de care îşi agățase lucrurile. In amonte.

Bun. Continuă să plouă, dar mai mărunt. Coboară în rîu, încercînd să urce în susul lui. Ii trebuie aproape o oră, timp în care se simte tot atît de expusă vederii ca o muscă în lapte. Dar reuşeşte să se avînte în rîul, larg de şase, şapte picioare în acest loc, ajunge la copac, îşi ia lucrurile şi se întoarce tot pe margine, cu picioarele prin apă, pentru a nu lăsa urme pe mal. înaintează la adăpostul fagilor, cu măruntaiele sfîşiate de foamea pe care nu reuşeşte s-o domolească cu cîteva guri de apă noroioasă.

Un cîine latră în dreapta ei, de unde vine cursul principal al rîului. Pădurea de fagi se răreşte acum şi printre copaci şi frunzişul străbătut de razele soarelui se zăreşte ceva ce ar putea fi o casă.

O ia spre stîngă - brațul acela de rîu nu e decît un firicel de apă. Iese agățîndu-se de un copac şi nu-şi dă drumul pe sol decît la vreo douăzeci de paşi mai încolo, de unde începe să lase urme, dar nu are încotro.

Nu face popas decît după vreo două ore, în timp ce de sus toarnă întruna. Mănîncă cu zgîrcenia obişnuită, dîrdîind atît de tare de frig, că-şi juleşte un deget încercînd să taie felia de slănină cît mai subţire. Porneşte la drum după o foarte scurtă haltă, profitînd de teren: pe sub copaci riscă mai puţin să fie văzută. După-amiază ajunge în faţa unei ferme cu mult mai arătoase decît celelalte trei pe care le-a ocolit. Se ascunde şi pîndeşte, numără oamenii care lucrează - şase femei, cinci bărbaţi şi nouă copii. Şi trei cîini. Afurisite animale.

După un lung ocol, se apropie precaut şi, profitînd de clipa în care cîinii sînt chemaţi la masă (ce să spun, o fermă în care şi cîinii primesc cina! Ce bogaţi trebuie să fie!), se strecoară într-un grajd. Cel puţin se află într-un loc uscat. Adoarme în lucerna uscată cu miros îmbătător. îşi scoate toate hainele ude şi trage pe ea cămaşa şi juponul de schimb, mai puţin umede, deoarece fuseseră protejate de pînza groasă a sacului.

Cîinii urlă dezlănţuiţi a doua zi înainte de a se lumina, cînd ea o şterge de-acolo. Ajunge însă să se adăpostească înainte i¯a vreun locuitor de la fermă să o poată surprinde. O altă feliuţă subţire de slănină cu o bucăţică de pîine. Şi merge în ziua aceea, lilră oprire, spre vest, petrecînd cîteva ore din noaptea următoare mtr-un soi de adăpost de vînătoare pentru duci sau conţi; mai găseşte o rămăşiţă de vin într-una din cele douăzeci, treizeci de sticle aruncate pe jos, bea-cam acru -, lasă să treacă o echipă de muncitori la fel de murdari ca şi ea, ocoleşte alte patru ferme, trei colibe, împrejurimile unui castel (în ochii ei era un castel, deşi nu avea decît două etaje)...

...Şi dă nas în nas cu mercenarii.

Dar te aşteptai, nu?

N-are importanţă, situaţia e oricum gravă.

Smaragdin trebuie să fie acum în La Rochelle, chefuind.

El e la Saint-Malo-de-l'Isle. Nu fusese niciodată pe acolo. Există deci oraşe şi ținuturi prin Europa unde n-a pus niciodată piciorul: să nu fie cu supărare- nu poți merge chiar peste tot.

Vede Saint-Malo şi nu i se pare cine ştie ce. Trebuie să fii tare smintit pentru a construi un oraş pe o stîncă despre care la prima vedere el, Frangois Villon, nu crede că ar fi mai mare decît un parc din Paris. O stîncă ce abia se vede din mare; şi, mai rău încă, legată de pămînt doar printr-o limbă de nisip pe care mareea o acoperă după plac. Dar acum mareea e joasă şi el poate înainta, de la Saint-Servan, urmînd un drum precar, pe nişte podețe din seînduri lunecoase, şerpuind de-a lungul unei întinderi dc nisip şi mai ales al unui mîl puturos, străbătut de şiroaie dc apă care bolboroseşte.

După indicația primită, o ia de-a lungul malului, pe lîngă zidul de nord al unui castel cu patru turle şi pătrunde în oraşul propriu-zis întîlneşte vreo cinci, şase suflete - prin poarta Saint-Thomas. Trece prin fața şanțului cu apă dinjurul castelului, pe lîngă zidul masiv cu o singură poartă din grilaj de fier şi ocoleşte masa aproape tot atît de impozantă a catedralei de granit. întreabă pe unde vine Strada Mare-, i se dă indicația, dur, cum umblă cu nasul prea pe sus, se rătăceşte în această extravagantă înlănțuire de casc de lemn cu mansarde, foarte uscate, ale căror etaje, sprijinite pe piloni, se depăşesc unele pc altoie, ceea co accentuează îngustimea străzilor, pe care un Pissarugues le ai astupa chiar fără să-şi îndrepte umerii. Enevoit chiar să se agațe de un balcon ca să lase să treacă un butoi care miroase a vin de-ți mută nasul.

- Eu nu sînt La Lancette Jacques, zice omul cu o legătură neagră pe ochiul stîng. Eu sînt La Lancette Herve, fratele lui. Ați auzit, desigur, de fratele bunicului meu?

- Nu chiar de curînd, zice Franşois Villon.

- A murit în anul de grație 1557, cu prilejul unui abordaj, împreună cu optzeci şi şapte de oameni din echipajul lui. Dar dumneavoastră cine sînteți?

Franşois scoate scrisoarea. Desigur, e într-o stare cam proastă pentru că a navigat pe un curent auvergnat, dar numele semnatarului se mai poate descifra.

- E într-adevăr fratele dumneavoastră? în ce mă priveşte, numele meu e mai şters, dar sînt Franşois Villon. Ați auzit cu siguranță vorbindu-se de bunicul meu cu acelaşi nume.

- Aş, deloc! răspunde armatorul, care dă deoparte legătura ca să-şi frece pleoapa; ochiul lui stîng se dovedeşte a fi în perfectă stare. Acum spuneți-mi ce vînt vă aduce. Eu nu pot citi această scrisoare.

Locul unde se află cei doi este una dintre cele mai agreabile case de pe Strada Mare din Saint-Malo-de-lTsle. Se vede bine că acoperişul e făcut din paie, dar încăperea care serveşte de birou se deschide spre exterior prin două ferestre mari ca nişte vitralii şi atît de aproape de casa din față, că o singură slujnică le poate curăța şi pe unele, şi pe altele.

- Vrem să ne îmbarcăm, zice Franşois Villon. Această scrisoare spune că avem patru locuri rezervate cu destinația Noua Franță.

- Pe ce vas?

-LaBelle-Poule, care trebuie să plece peste două zile.

- Care trebuia să plece, se miră La Lancette Herve.

-Nu mai pleacă?

- Aş li foarte surprins. S-a scufundat acum două săptămîni.

... Nu, nu mai există nici o navă cu destinația prevăzută.

Nu se pleacă în liccare săptămînă, nici măcar în fiecare trimestru spre asemenea locuri depărtate.

Nu sînteți singurul armator din Saint-Malo.

- Alde P6pin armează o corabie, dar care nu va fi gata înainte de luna august, în cel mai bun caz.

-Şi nimic altceva?

Nimic. Bineînțeles. La Lancette Herve e gata să înapoieze suma vărsată fratelui său, la Paris, de Frangois Villon.

- Chiar acum dacă doriți.

-Chiar acum.

Frangois Villon primeşte cei o sută douăzeci de taleri de cîtc şase livre, adică suma vărsată lui La Lancette-fratele la Paris cel puțin această parte a scrisorii e lizibilă. Vestea pe care a primit-o are şi partea ei rea, dar şi una bună. Bună e că La lielle-Poute nu s-a dus la fund cu noi cu tot, ceea ce nu este un lucru neglijabil. Partea rea e că îşi făcuse griji în legătură cu starea lui Pissarugues şi cu posibilitatea de a-1 aduce la Saint- Malo-de-l' Isle înainte de plecare, pe care ar fi trebuit să o amîne; ci bine, treaba s-a rezolvat. îl salută pe armatorul La Lancette I lerve şi o porneşte pe străduțele oraşului şi pe treptele lor-o suită dc scări. Respiră profund mirosurile de mirodenii şi de gudron, adierile marine, efluviile de vin de Aquitania şi de Spania, toate acestea ca o subliniere a celor două puternice duhori, cea dc mîl şi cea de trupuri omeneşti - în acest univers închis, femeile şi bărbații din Saint-Malo nu prea miros a trandafiri. ('cea ce frangois constată lăcînd tuiul tuturor hanurilor şi al tuturor locurilor care pot găzdui călătorii în trecere.

Asociatul său şi fiica lui nu sînt nicăieri. Nu e de mirare, îi spusese doar că nu crede să ajungă aici înainte de 15 aprilie, ba chiar nici înainte de 20, motiv pentru care se înțeleseseră să nu plece împreună.

îşi găseşte în cele din urmă o cameră ale cărei ferestre dau spre turnul Solidor de la Saint-Servan şi obține şi un hîrdău cu apă nu prea sărată ca să se poată spăla. Mănîncă stridii de Cancale şi peşti de mare; adoarme şi, cînd se trezeşte, Marea Poartă este închisă.

în timpul nopții, cîinii de pază, dogi englezeşti, patrulează plaja pustie, luminată doar de lună. Mai goleşte două sticle de vin roşu de Gascogne şi pentru a le echilibra mai dă pe gît şi un ulcior cu vin de Spania, mănîncă nişte stridii şi două livre dintr-o bucată de carne de vită, apoi se culcă din nou şi, în zori, cînd se deschid porțile de la Saint- Malo, îşi reia drumul spre sud.

Exact în clipa aceea îl observă un mercenar.

Bun, dar şi el l-a văzut.

Intîi se ghemuieşte, apoi se lungeşte de-a dreptul în noroi. Mercenarul e la cinci stînjeni de ea, călare, țeapăn, puțin a lipsit să dea peste el. între ea şi el, un gard îngust de tufişuri. Omul auzise probabil un zgomot şi întorsese capul în direcția ei; cu o încetineală de şarpe la pîndă, fata lasă arcul să-i alunece de pe umăr şi scoate din tolbă una din cele şapte săgeți. Dar trebuie să se oprească: arcul e mult prea mare pentru a fi strunit drept sau la orizontală fară să facă să foşnească frunzişul în care se ascunde.

M-a văzut sau nu?

în zorii aceleiaşi zile, împingînd în fața ei o mică plută împletită din cîteva crengi, a traversat un rîu destul de lat despre care aflase de pe hartă că s-ar numi Charante. Apoi, ştia că va trebui să se descurce, să găsească...

Nu m-a văzut şi, dacă rămîne pe loc, nici n-o să mă vadă.

...Trebuie să găsească drumul cel mare, drumul care duce de la Angouleme la Poitiers. Ei bine, drumul acela e acolo, puțin în față, spre dreapta, la vreo treizeci de paşi. O diligență trece în timp ce Catherine-Marie e încă departe, apoi două trăsuri alergînd alături, şi oameni mergînd pe jos, şi printre ei o trupă de circari înaintînd în spatele unei căruțe cu coviltir, toată cîrpită, dar țipător colorată. Şoseaua de pămînt, care nu e pavată decît pe alocuri, e pustie acum, dacă nu pui la

socoteală tromba de praf care se mai vede în depărtare, spre nord.

Se uită din nou la mercenarul care continuă să privească fix tufişul în care se ascunde ea, cu arbaleta la ochi, cu săgeata pregătită să tragă.

Un şuierat se aude din stînga. Dinspre cotul rîului pe care Catherine-Marie îl traversase şi de-abia îl părăsise. Apare un al doilea mercenar, tot călare. îi spune ceva celuilalt, în limba lor gutturală, evident ceva ce ea nu înțelege. Se arată şi un al treilea călăreț, care se apropie fară grabă de ceilalți doi. Iar din gesturile lor se poate deduce perfect intenția. Se pun de acord: dispuşi în linie, vor scotoci tufişul în care se ascunde ea.

Ai vreo idee cam ce o să-ți facă Radtke după loviturile de ciocan pe care i le-ai aplicat în frunte, Catherine-Marie?

Nu te gîndi la asta.

Mai aruncă o privire spre drumul cel mare. Dacă ar trece o diligență, ar sări înăuntru sau ar încerca să se agate de ea. Inutil: puii ăştia de cățea sînt călări şi ar pune imediat mîna pe ea; şi nu vizitiul sau călătorii ar apăra-o de cei trei mercenari buni de pus în ştreang. Cei trei mai schimbă cîteva vorbe şi încep să se distanțeze în linie.

O iau din loc.

Se ridică, foarte la vedere, îşi curăță pieptarul şi fusta şi se îndreaptă agale, calmă, drept spre ei.

-Nu aveți noroc defel, le zice. Ați ajuns într-un moment din cele mai nepotrivite.

Calmul ei îi deconcertează. Mai ales că ea înaintează strîngîndu-şi părul.

- Dacă veneați numai cu o clipă mai iute, mă puteați prinde, dar acum...

Bărbații rămîn cu gura căscată. Pentru început, încremenesc. Ea trece cam la şapte, opt paşi de călărețul din centru, îi surîde şi îşi întredeschide

pieptarul şi cămaşa de dedesubt în aşa fel încît să i se vadă bine pieptul.

Unul dintre ei, cel din stînga, întoarce calul şi o ajunge din urmă.

- îl cunoaşteți pe Bertrand, vărul meu de-al doilea? Voiam să vi-1 prezint, zice ea.

Catherine-Marie ajunge la drum şi nu are decît puțin de aşteptat: ofițerul care avansează în fruntea plutonului de şaizeci sau şaptezeci de oameni nu e prea departe.

- Bertrand, vărul meu de-al doilea a întîrziat, e drept. îl aştept de azi-dimineață.

Ea desface brațele şi deschide gura în cel mai larg surîs (şi mai seducător, cel puțin aşa speră, dar felul cum trebuie sedus un bărbat nu făcuse parte din preocupările ei).

- Bertrand, ce mult ți-a trebuit!

Aş fi putut nimeri şi mai rău. Fără a fi frumos, nu e nici de lepădat. Nu-mi displac bărbații ăştia înalți şi uscățivi. Păcat că are mustață. Ei şi!

Ofițerul se opreşte lîngă ea şi, slavă Domnului, are un surîs amuzat în ochii lui negri. îi aruncă sacul ei.

- Ține tu asta, vrei?

El surîde, se apleacă să prindă sacul şi în acelaşi timp ii suflă:

-Necazuri?

- Vor să mă siluiască şi să mă ucidă. Dumneata eşti vărul meu Bertrand.

- Scumpa mea verişoară! exclamă el cu o voce care ar putea să se audă pînă la Issoire.

Bărbatul deschide brațele, fata se agață, el o ridică, o trage, ea încalecă bărbăteşte şi într-o clipă se află în spatele lui.

Dar ce tare miroase a usturoi!

Mercenarii au oprit caii, stupefiați. Bande de cîini, de data asta v-am tras pe sfoară. Nu fac nici o mişcare ca să-i urmărească: şaizeci sau şaptezeci de ostaşi de

întreținut e totuşi cam mult. Mai e printre ei şi unul pe care îl cunoaşte bine pentru că 1-a văzut de două ori: o dată pe cînd se afla în grupul celor şapte mercenari care o conduseseră pînă la Smaragdin (înainte ca acest rahat de pui de cățea să sară în apa în care sărise apoi şi ea), şi altă dată la Limoges, unde îl văzuse facînd de pază.

-Ai vrea să-i ucid, verişoară?

Ea şovăie. Ar fi o idee grozavă. N-ar mai avea cine să-l anunțe pe Radtke. Dar ofițerul izbucneşte în rîs:

- Glumeam. Nu poți să tragi pur şi simplu în nişte oameni foarte paşnici. Cei pe care îi voi îndurera mi-o vor reproşa. Cum te cheamă, verişoară?

Ii spune.

Că ea este o Pouillou îi face plăcere. E un nume de pe la ei. El e navarez, ceea ce înseamnă că e din Navarra.

- în Franța?

- Acum, de cînd regele nostru a devenit şi regele Franței. E în Franța de douăzeci de ani.

Sau mai degrabă, după părerea lui, Franța este cea care a devenit navareză. El este bearnez, născut aproape de Pau, ca şi Vert-Galant (Catherine-Marie nu ştie cine este Vert-Galant, pesemne vreun prieten de-al lui), e soldat din 1580, de aproape treizeci de ani. Şi-a urmat regele de la doisprezece ani, a luptat la Cahors, a contribuit la victoria de la Coutras, unde a dat şi el o mînă de ajutor la uciderea ducelui de Joyeuse, şeful acestor cîini de catolici...

- Eram hughenot pe-atunci.

-Nu ştiu ce înseamnă asta.

-Adevărata religie. Dar eu m-am făcut catolic în acelaşi timp cu regele meu. Eşti catolică?

- De unde vrei să ştiu? Surorile de la mănăstire nu mi-au vorbit niciodată despre două religii.

- Dacă ai fost la călugărițe, înseamnă că eşti catolică. Mergi la liturghie, nu? Eşti catolică.

Foarte bine, gîndeşte Catherine-Marie pe care această descoperire nu o zdruncină în mod deosebit. Şi-a petrecut brațele peste pieptul ofițerului şi profită ca să-1 pipăie puțin (pentru că poți spune ce vrei, dar un bărbat e o ființă interesantă, nu mi-am dat seama pînă de curînd; dar acum sînt chiar uluită dacă uluită se cheamă asta. Un bărbat nu e construit asemenea nouă: cînd e bine făcut, e dur, musculos, e puternic şi îi simți forța; cu cîteva mici excepții, e ca şi cum ai călări un cal de rasă). Ei bine, ofițerul ei nu arată rău deloc, are umeri lați, fără grăsime pe burtă, cel mai mic gest îi pune în mişcare toți muşchii spinării şi ai bustului, totul fără urmă de grăsime. E bine.

... Pe urmă, el a luat parte la asediul Parisului şi aici nu a înțeles încă de ce doi regi, cel din Navarra şi celălalt din Franța, fuseseră nevoiți să se războiască pentru a intra numai unul în capitala unuia din cele două regate. El se bătuse la Arques, încasase Q înfrîngere la Ivry - ce să-i faci, nu poți cîştiga tot timpul! -, a intrat în Paris, s-a făcut catolic, se duce la liturghie ca să dea exemplu cîinilor ăia de hughenoți care nu se duc. Sub zidurile de la Biron a zdrobit - noi eram nouă sute, ei erau două mii - armata ducelui de Mayenne şi a spaniolilor; după care a fost trimis să potolească pe răzvrătiții din Bretania; a recucerit Amiens de la spanioli şi iată că de doi ani Franța şi Navarra s-au unit...

- Iar eu mă întorc acum acasă, în Beam. Sînt căpitanul Darrieumerlou, regele mi-a dat o bucată de pămînt, am o rentă de trei sute de livre pe an, am şaisprezece răni, mă voi însura, voi face trei-patru băieți şi o fată, ca să-mi vegheze ultimele zile ale vieții. Toți oamenii pe care i-ai văzut mă însoțesc de foarte mulți ani. Sînt toți din Beam şi compania a fost acum dislocată sau va fi în momentul în care vom ajunge la Pau. Ai nişte țîțe foarte frumoase -mi-au luat ochii, în afară de faptul că ai o talie extraordinară şi nişte dinți minunați. Ce eşti - o tîrfa, o vagaboandă?

Şi mai ce? Se înăbuşă de indignare. E adevărat că prenumele ei se pretează la confuzii. Din Catherine s-a făcut, ca alint, cato sau catau şi de aici catin*.

- Iți cer scuze, zice căpitanul Darrieumerlou.

Vremea s-a înseninat, se simte primăvara în aer; din ploile

diluviene din zilele precedente n-a mai rămas decît noroiul şi ameţitoarea mireasmă a pămîntului care îi aminteşte de Auvergne. Iat-o plină de nostalgie. Oare ce caut eu pe acest drum, la o sută cincizeci de mii de draci de vulcanii mei, fugărită de o hotă de mercenari elveţieni, cu burta cam lipită de spatele ofiţerului din garda franceză care o să sară pe mine la prima ocazie.

E-adevărat că-i şi place să-şi strivească pieptul de spatele lui Darrieumerlou-tot imorală ai rămas, Catherine-Marie.

Darţi-ai făcut din el un aliat, nu aveai de ales.//7 sjîrşit, aşa îţi place să crezi.

* In lb. fr. =prostituată(n.t.).

întoarce capul. în prim-plan, pe mai multe şiruri, care pe cal, care pe jos, vin soldaţii din gărzile franceze care nu fac altceva decît să se zgîiască la fundul ei şi să rînjească.

Şi la o anumită distanţă faţă de ei, dar nu prea departe, vin şi mercenarii călări. Rămăseseră doi. Cu siguranţă că cel de-al treilea s-a dus să-1 anunţe pe Radtke.

Care, la rîndul lui, doar dacă nu minţise cînd spusese că erau inamici, îl va avertiza pe Smaragdin.

Exista un mijloc de a ieşi din încurcătură, dar...

Fie.

De cum zări spionul, o luă de la Saint-Servan spre est. Spre Mont-Saint-Michel. Un timp merse la trap liniştit, ca şi cum nu-i păsa de nimic şi, pe cît posibil, să dea impresia că se îndreaptă spre nord, nu spre est. Aşteaptă ca locul să fie propice, apoi se îndepărtează cu cîţiva paşi de drumul pieptiş, manevrează calul înapoi,

se ghemuieşte, se pregăteşte şi aşteaptă. Mercenarul apare foarte repede. E un bărbat în toată firea, de vreo treizeci şi cinci de ani, bine clădit. Cuțitul pe care îl aruncă se înfige în coapsa stîngă a acestuia. Omul cade de pe cal. Franşois Villon mai aşteaptă puțin, nu cumva să fi fost doi. Dar nu. Iese din ascunzătoare, mai aruncă totuşi o privire pe diurnul dinspre Saint- Malo-de-l'Isle şi nu vede pe nimeni.

- Erai singur?

Omul încearcă să-şi strunească arbaleta, dar o lovitură de picior îl convinge să renunțe. Bombăne ceva în limba lui. Franşois îi surîde:

- Uite ce vom face noi doi, zice el. Dacă nu-ți aminteşti că ştii o limbă cunoscută în afara cantonului tău Uri, te voi învăța eu o şmecherie dintre cele mai amuzante. în primul rînd...

Şi face ceea ce spune.

-... în primul rînd îți voi dezgoli burta. Dar presupun că ştii despre ce-i vorba? Eu cred că da. Radtke, şeful tău, a executat chestia asta el însuşi, probabil. Eu am învățat-o de la spanioli. Iau deci cuțitul...

Scoate fară multe menajamente lama înfundată cam de cinci degete şi omul sîngerează abundent; se aude chiar un fel de rîcîitpe os.

- ... Şi fac o incizie în cruce. Aşa. Nu ştii să vorbeşti altceva decît elvețiana ta nemțească?

- Vorbesc şi franceză, zice omul, care nu se teme, dar nici nu vrea să moară atît de prosteşte.

- Erai singur?

- Singur.

- Am să-ți mai deschid puțin burta ca să-ți văd mațele.

-Eram doi.

- Bun. Unde este celălalt.

- A plecat.

- Să-l prevină pe Radtke că eu sînt la Saint-Malo?

-Ja.

-Unde este Radtke?

Nu ştie.

-Nu mă face să rîd. Camaradul tău s-a dus să-l anunţe; ştiţi deci unde să-l găsiţi. Am să-ţi tai burta dintr-o parte într-alta, am trag afară un capăt de maţ pe care am să-l pun sub piatra asta...

- Poitiers, zice omul.

- O dată blocat acest capăt, am să te fac să mergi pentru ca maţele tale să se desfăşoare. Doar ţi-am anunţat o distracţie pe cinste.

- Poitiers, Poitiers, Poitiers.

- Doi oameni la Saint-Malo-de-l'Isle. Şi ceilalţi pîndari, ceilalţi Wächterl

Ştia şi el destul de bine germana, o învăţase cu părintele iezuit Kaltz, dar nu simţise niciodată nevoia să-1 înştiinţeze pe Radtke sau pe amicii lui.

Omul urlă că nu ştie, repetă întruna în graiul lui care nu e prea diferit de germană. Franşois e tentat să-1 creadă: e de presupus că Radtke nu indicase tuturor santinelelor detaliile dispozitivului său. Scotoceşte hainele mercenarului, sacii, toate cotloanele şeii, o ridică chiar pentru a pipăi pătura din păr de cal. Şi abia atunci se gîndeşte la cizme. Asta e. Un pergament din piele de oaie foarte fin, pe care e schiţat conturul frontierei maritime de vest a Franţei. Un cerc în jurul numelui Poitiers; două cruci pentru Saint-Malo-de l'Isle; două pentru Lorient şi altele pentru Nantes, La Rochelle şi Bordeaux. La urma urmei, noi am putea pleca, Pissarugues şi cu mine, de la Dieppe. Chiar din Anglia.

Voi vedea pe drum.

- Mă întreb dacă să te omor sau nu, dragul meu.

Nu, hotărît nu. Acest elveţian nu poate face nici un rău, mai ales fără cal. Şi fără talerii pe care am să-i iau.

— Auf Wiedersehen, mein Schatz.

Porneşte la drum drept către Mont-Saint-Michel, care se distinge foarte bine la mai puţin de două leghe

de el. Ia cu el şi celălalt cal şi şaua, dar le abandonează curînd - nu merită. Şi-apoi se îndreaptă direct spre sud: spre Loara.

Nu spre Anglia. Vasele lor trec prea pe la sud; şi-apoi, ■ trei-patru săptămîni la bord cu englezii, ei ne cunosc, pe Pissarugues şi pe mine, fară îndoială că nu se va termina cu bine.

Grăbeşte pasul. La fiecare releu de schimb cumpără doi cai pe care îi călăreşte sărind de pe unul pe altul, lăsînd adesea în urma lui două animale complet epuizate.

- Să nu mori, Antoine, vezi şi tu că zbor spre tine, aşteaptă-mă.

Catherine-Marie intră în odaie şi, fireşte, celălalt o urmează. Nu e decît o cocioabă. Oricum e mai bine decît într-un grajd sau într-o groapă plină de noroi; chiar cu un bilet de locație pentru un ofițer al regelui, nu vei obține niciodată ceva mai bun.

- Vreau apă, zice ea.

- Am vin.

- Vreau apă să mă spăl şi să te speli şi tu. Puți.

Ceea ce-1 face pe căpitanul Darrieumerlou să rîdă. Dar şi să se dovedească un om de decizie. Iese din cameră, se uită la zăvor, clatină din cap, socoteşte că n-ar rezista la o lovitură cu umărul sau cu piciorul dacă i-ar trece prin cap să se încuie pe dinăuntru, adică accidental, vrea să spună. Omul pleacă deci, ea îl aude dînd ordine ferme servitorimii de la hanul din Angouleme, cu vocea lui groasă şi virilă pe care accentul beamez o face şi mai răguşită. Catherine-Marie nu trage zăvorul. S-a gîndit o clipă, dar el are dreptate: ar intra oricum. Se duce la fereastră şi—1 vede, nu-1 vede decît pe el, pe blestematul mercenar, unul din cei trei care era gata să pună mîna pe ea'în plin cîmp, unul din cei doi care a urmat compania încă nedizolvată a căpitanului din Navarra. Puiul de cățea nu o pierde din ochi, celălalt

a plecat să dea alarma, curînd vor fi treizeci, cu Radtke în frunte - oricum nu are scăpare.

Doar dacă face din nou pe tîrfa.

Şi dacă reuşeşte să-l convingă pe bearnezul care împute aerul cu usturoiul şi mirosurile trupului său.

Şi într-un anumit fel, dacă e vorba să se prostitueze, va trebui să fie şi mirobolantă pe deasupra.

Căpitanul se întoarce. Vesel şi graţios, părosul! Nu e singur: un sergent, vreo doi valeți de grajd, trei slujnice trag după ei o covată în care s-ar fi putut scălda paisprezece oameni deodată. Căpitanul nostru e îndemînatic, fără îndoială. Unde o fi găsit monstruozitatea asta?

-Normal, explică Darrieumerlou, foloseşte la spălatul rufelor, nu există una mai mare în tot oraşul Angouleme. Am rechiziționat covata în numele regelui. Vor aduce apa. Vei putea să înoți dacă ai chef.

Ea se aşază pe pat - în sfîrşit, un pat, o saltea! îşi aminteşte de cele două dăți cînd acceptase un bărbat, mai degrabă nişte băieți. Primul trebuie să fi avut înjur de şaisprezece ani, era fiul lui Chambon; celălalt mergea pe douăzeci şi-1 chema... Parcă Pierre, din cîte îşi aminteşte.

Ăsta este însă un bărbat. Darrieumerlou îşi scoate vestonul gros şi pieptarul cu nasturi şi fireturi aurite, însemnele gradului său; nu mai are pe el decît cămaşa şi gulerul de ofițer, îşi descinge spada, o lasă jos şi se sprijină de zidul văruit. Aşteaptă şi el, urmărind foiala celor ce aduc apa.

- Va fi rece. Vreau să spun apa.

- Cu atît mai tare o să mă încălzească.

In covată, apa e cam de trei picioare. în sfîrşit, s-a terminat, uşa se închide, el trage zăvorul, paşii se îndepărtează pe scară. Cineva, undeva, cîntă o vilanelă, al cărei refren este reluat cu regularitate, de parcă ar fi unul din acele motete repetate la infinit de călugării de

la Saint-Jean. Darrieumerlou o priveşte şi, la rîndul ei, îl priveşte.

- Nu eşti o tîrfă, n-am crezut niciodată asta despre tine.

- Mulţumesc.

- Mercenarii ăia ţi-ar fi făcut vreun rău cu-adevărat?

- Cu siguranţă, m-ar fi omorît. Dacă nu ei, şeful lor. Fără nici o îndoială.

- Te-au urmărit pînă aici. Unul e afară.

-Ştiu.

- Pot să-l expediez. Un ofiţer din garda franceză împotriva unui mercenar are întotdeauna dreptate.

- Nu va folosi la nimic, vor veni alţii, zice ea, calmă. Mă scald eu întîi.

Nu-şi pot lua privirile unul de la altul. E mult mai cinstit decît am crezut, am avut noroc să dau peste el.

începe să se dezbrace.

- Pot să mă întorc dacă vrei. Cu faţa la perete.

Dacă nu m-ar fi întrebat, nu l-aş fi lăsat să mă privească, dar pentru că m-a întrebat...

- Poţi să te uiţi, zice ea.

Se dezbracă deci, lepădînd şi împăturind jupoanele în aşa fel încît cuţitele care se află acolo să nu alunece pe podea. E goală puşcă acum şi receptează cu mare luciditate toate semnalele pe care i le trimite trupul lui. Mai ales cel care e ca o mică arsură foarte plăcută; a simţit-o puţin sub marele mercenar blond, dar cînd ştii că trebuie să ucizi, asta strică totul.

Stă cu faţa spre el şi ridică braţele ca să-şi desfacă părul prins la spate. Vede bine că şi pe el îl trec toate sudorile, cu toate că stă nemişcat.

- Eşti al naibii de frumoasă, fir-ar să fie!

Catherine-Marie găseşte atitudini şi gesturi la care nu

s-ar fi gîndit niciodată, ea, care a păşit întotdeauna ca un bărbat, care încăleca scaunele ca să se aşeze,

căreia nu-i plăceau sînii ei prea mari (mai ales că o stinghereau cînd trebuia să tragă cu arcul) şi nici şoldurile prea rotunde. Ei bine, în clipa asta îi pare bine că este aşa cum este. Ea a ştiut de la început că Pouillou Pattu şi-a dorit un băiat şi nu pe ea; iar ea s-a urît pe sine pentru că era fată şi mai ales atît de înaltă. Acum situaţia se schimbă.

Priveşte cum îţi scoţi ciorapii şi ultimul jupon, încet. Neruşinato.

Mă doare în cot!

încalecă peste marginea coveţii şi intră în apă. Care nu e doar răcoroasă, e chiar rece ca gheaţa. Pe un taburet găseşte o bucată din pasta aceea care vine din Savonia, tocmai din Italia. Mai văzuse aşa ceva, îi aducea cîteodată tatăl ei. Şi-1 trece peste tot corpul, umezindu-şi mîna, şi chestia asta face spumă.

- Pot să intru şi eu?

Drept orice răspuns, ea îi întinde săpunul. Darrieumerlou se dezlipeşte de perete şi se apropie. Catherine-Marie îi propune să se dezbrace ca şi ea şi-1 vede întorcîndu-se brusc, arătîndu-i fundul gol, nu faţa. E frumos un fund de bărbat, remarcă ea, mai ales musculos ca ăsta, şi cu şolduri înguste.

Simt că iau foc.

Dar mai observă ceva şi care, pe scurt, o încîntă. Cu siguranţă că a avut sute de femei, siluite sau nu, în pîrjolul războaielor. Dar în faţa ei... îi place, îi place chiar mult căpitanul ei.

- De ce nu intri şi tu în apă?

înţelege că e foarte stînjenit de excrescenţele lui şi parcă puţin derutat, dar se cufundă repede în apă. într-o clipă e în covată, cu apa pînă la mameloane (cu multe cicatrice vechi, dar e soldat, nu?).

în ceea ce o priveşte, apreciază că ea însăşi a fost destul de mirobolantă pînă acum.

E drept că nici nu i-a fost prea greu. Pentru că îi vine

bine.

El începe să o săpunească, întîi umerii, apoi mai jos, pe spate. Se aventurează spre sîni.

- Şi mai jos, zice ea, iar vocea ei e parcă ceva mai răguşită.

Se lungeşte pe jumătate, cu ceafa pe marginea coveții.

Nu prea ştii să torci ca o pisică, dar îți vine să gemi uşor, de ce nu? De vreme ce îți face plăcere, iar pe el îl măguleşte...

- E bine? întreabă el.

-Da.

Nu ştie ce ar putea spune mai mult.

- Acum e rîndul meu. Nu te mişca.

îi ia săpunul şi nu se dă înapoi de la nimic, nu atinsese niciodată anumite părți, dar totul e viu, vibrează, e bine. El gîfîie - şi ea la fel.

- Mă înnebuneşti, zice el.

Ea se îndepărtează şi spune:

- Mi-e frig.

Nu e adevărat. Apele de la Couze sau Allier, în care s-a scăldat adesea, sînt mult mai reci decît apa din covată - şi ea nu ardea ca acum. Dar în loc să iasă din apă, se întinde cît e de lungă. El ar trebui să înțeleagă. Şi înțelege. Se ridică, o apucă de subsuori, o duce în pat, o sărută. Ea face ceea ce învățase din experiența cu marele mercenar blond. Mai întîi îi rezistă, în joacă, aşa încît îl obligă să o forțeze; ea se mai întinde puțin, el o curbează cu mai multă forță. E mai înalt decît ea, e slab, dar e foarte noduros. Şi cînd reuşeşte să-şi angajeze toți muşchii, o învinge. E un fel de crescendo al plăcerii pe care el o provoacă şi o conduce - fără s-o facă dinadins, cine ştie; dar ea înregistrează fiecare etapă. Nu-şi pierde luciditatea nici un moment. Da, îi e bine, asta tară nici o îndoială. E, cum să-i spunem? Minunat. Sau aproape.

- Ai mai avut multe femei?

El o ține acum în brațe şi trage o cuvertură peste ei.

- Nici una ca tine. Tu eşti prima.

Nimiedecît tîrfe pe care le găseşti pe toate drumurile, de jur-împrejur, sau cînd te aşezi cu garnizoana undeva. Cu zecile, da.

- Dar tu eşti fară pereche.

- Mi-e foame, zice ea, ca să i-o taie scurt.

Se îmbracă şi urlă pe culoar. Peste puțin timp li se aduce carne şi vînat de apă fript. Catherine-Marie se înfruptă ca o tigroaică.

- Dar ştiu că mănînci, comentează el. Ce carnivoră!

- N-ar trebui?

îi povesteşte că devenise căpitan, deşi nu era gentilom, numai vămi lui e cavaler, el provine dintr-o familie mai modestă. Devenise căpitan la patruzeci de ani bătuți pe muchie. Numit de Vert-Galant în persoană (ea înțelege că vorbeşte de regele Franței). Regele Navarrei şi al Franței l-a remarcat. Şi nu numai o dată. Norocul lui. într-o zi, la Ivry, l-a salvat cumva pe Maiestatea sa acoperindu-1 cu propriul lui trup - o lovitură de archebuză de la care m-am ales cu cicatricea asta, îi arată el; şi într-o altă zi, la Fontaine-Franşaise, cînd făcea parte din cei Nouă Sute de la Biron, unde se bătuse destul de bine. A trecut prin toate gradele, mai întîi soldat şi chiar toboşar la început, apoi caporal, sergent şi sergent-major (ceea ce însemna deja adjutant). Faptul că fusese făcut căpitan şi pus în fruntea unei companii era pentru el încă un vis.

Beau vin, nici ea nu duce la ureche.

- Vorbeşte-mi despre tine.

Şi aşa, pe înserat, ea îi povesteşte totul. Despre mama ei pe care n-a cunoscut-o niciodată şi despre tatăl ei, Pouillou Pattu, pe care l-au masacrat cu atîta sălbăticie. Totul despre căutările ei şi despre urmărirea lui Smaragdin.

Despre cei trei mercenari pe care îi omorîse.

Totul despre Radtke. Şi-atunci el se ridică, se duce pînă la fereastră şi vede silueta mercenarului, aşteptînd.

- Nu pot să fac asta, zice el în cele din urmă.

După ce se întoarce în mijlocul odăii, după ce goleşte sticla de Cahors, după ce se lungeşte o clipă lîngă ea, care stă tot culcată şi goală sub cuvertură, după ce străbate camera în lung şi-n lat, iar ca nu spune nimic, măcar un cuvînt, Catherine- Marie îşi dă seama ce idei îi trec prin cap şi înțelege că nu-i poate cere să facă aşa ceva - în sfîrşit, să facă ceea ce aştepta ca ca el să facă, ceea ce spera că va face el.

Şi totuşi spune:

- Să facem ce?

- Să-ți dau şaptezeci şi trei de guarzi francezi ca escortă pînă la La Rochelle.

•Ea închide ochii. Nu te fandosi, nu cocheta; nu face pe îndrăgostita, fără minciuni şi născoceli. Nu l-ai mințit cu nimic pînă în clipa asta şi aşa l-ai impresionat; e subtil, nu se va lăsa prins. Nu-i spune: vino lîngă mine să ne giugiulim.

îmi vine să plîng, dar o să-mi treacă. M-am descurcat singură venind din fundul dragului meu Auvergne, nu mi-am spus încă ultimul cuvînt.

-Sau atunci... zice el.

Ea aşteaptă.

- Eşti logodită?

-Nu.

- Ai pe cineva?

- Pe nimeni.

- Te conduc pînă la La Rochelle, te ajut să-l omori pe asasin, apoi vii cu mine în Bearn şi ne căsătorim.

Ar putea să-l mintă, ar putea, desigur.

- Nu, răspunde ea.

-Nu mă vrei?

- Nu pentru toată viața.

I a vrea să se întoarcă acasă. După aceea. Cînd Smaragdin va 11 mori Sc va întoarce acasă, în inima

vulcanilor ei, orice s-ar întîmpla, trecînd peste tot şi toate. Ar face moarte de om dacă cineva i-ar sta în cale! A alergat sute de leghe pînă la La Rochelle, despre a cărui existenţă nu ştia nimic acum două săptămîni! Se va întoarce în munţii ei din Auvergne, pe cuvîntul ei de Pouillou!

Eu sînt împieliţata, nu-mi schimb niciodată părerea.

- Nu cred că e o idee bună, zice Pissarugues. '

Şi ca dovadă că e hotărît să nu urce în căruţă ca un ofticos, îi trage un pumn şi face ţăndări vehiculul.

- Pot să merg foarte bine.

- Ai un os, o coastă mptă şi înfiptă în piept ca de o lovitură de pumnal şi care ţi-a intrat în plămîn. Un plămîn este important, cu el trebuie să respiri. Al tău e găurit şi pumnalul a rămas acolo. El se poate afunda mai mult şi atunci poţi muri.

Pissarugues spune că nu se poate ca un fleac de colţ de stîncă, într-un fleac de torent, să-i spargă lui pieptul. Nu-i poţi sfărîma pieptul lui Pissarugues cu una, cu două! Poate un munte ar reuşi, dar e ceva foarte rar ca munţii să se arunce asupra oamenilor; în orice caz, el, Pissarugues, e vindecat, cum s-ar zice, şi poate urca pe un cal ca să plece oriunde, şi atunci, mergem sau nu mergem? (Bineînţeles că Pissarugues nu a rostit un discurs atît de lung, ar fi fost ceva supranatural. Numai cînd franşois Villon a terminat de spus „şi atunci poţi muri", Pissarugues a zis: „Nu eu". Şi s-a urcat pe cal.)

Călăreau alături.

- Nu mă întrebi nici măcar unde mergem?

Nu.

-Nu mergem, nu mai mergem la Saint-Malo-de-l'Isle.

- Foarte bine. (Ultimele două răspunsuri au fost date prin mişcări de cap, şi acelea nu prea ample.)

- Dacă te indispun că vorbesc prea mult, spune-mi. Nu porturile ne lipsesc, vreau să spun între Olanda şi Spania; pe coasta franceză. Ne-am fi putut duce la Dieppe. Ai auzit de el?

Nu.

- La Dieppe, Honfleur sau Havre. Sînt porturi de cursă lungă, cu vase pînă la trei sute de tone. Sau la Saint-Valery-en- Caux. Despre care n-ai auzit nici atît, nu-i aşa?

Nu.

- Nici eu. Nu cunosc nici unul din porturile astea. Am fost o dată la Calais, cînd am plecat în Anglia. M-am bătut, am crestat doi oameni, în orice caz, au murit din pricină că au pus la îndoială cinstea mea la zaruri. Tu ştii să joci zaruri? Nu? Se aruncă zarurile, fiecare e bancher, pe rînd, şi dacă tu eşti bancherul, iar totalul celor două zaruri face şapte, tu iei toți banii. Eu cîştigam chiar dacă nu eram bancherul, eu cîştig aproape întotdeauna la zaruri. Sau la orice fel de joc, parcă ar fi un blestem. Mă crezi în stare să trişez, Pissarugues?

Nu.

- Mulțumesc pentru încredere. Şi pe deasupra să ştii că e şi adevărat. N-am trişat niciodată în viața mea. O singură dată, la jocul de dame, împotriva preotului iezuit Iglesias. Aveam şapte ani şi el strecura mereu înapoi în joc, crezînd că eu nu observ, toate piesele pe care i le luasem. Eram în legitimă apărare. Nu vom merge nici la Dieppe, nici la Honfleur, nici la Havre, nici la Saint-Valery-en-Caux. Nici la Fecamp, Rouen, Touques, Dives, Bayeux, Sainte-Honorine, Grandcamp, Barfleur, Cherbourg, Granville, nu vom trece prin ele şi nici prin altele la fel de minunate. îți spun toate astea ca să-ți dovedesc că am studiat totul foarte bine. Ai obosit?

Nu.

- Mergem întins de vreo cinci ore. Nu ți-e foame?

întrebare tîmpită! Ție ți-e întotdeauna foame. Ne-am înțeles, hanul de colo pare plăcut.

Au mîncat pe săturate şi au pornit din nou la drum.

- Greu e, Pissarugues, să găsim un vas pentru Noua-Franță care să plece înainte de Crăciun şi care să nu aibă pe chei sau agățat de ancoră vreun Radtke care să vrea să-mi scurteze zilele. Nu erau decît doi oameni la Saint-Malo-de-lTsle, cam puțin, dar fară îndoială că i-a postat prin toate porturile de care ți-am pomenit. Am dovada pentru ceea ce a făcut în cea mai mare parte dintre aceste porturi. Dar de la început a crezut într-unui anume. Pariez că a mizat totul pe el. Că acolo şi-a masat grosul trupei sale. Că poate el însuşi se află acolo. Teribil de nerăbdător să afle, în falsa lui purtare lenevoasă şi în prefăcuta lui nepăsare, care din noi doi e mai iute în mînuirea spadei. Care din noi doi îl va răpune pe celălalt. Dar, bineînțeles, noi putem alerga pînă Ia Dieppe, de exemplu, şi confruntarea nu va avea loc. Ce părere ai, Pissarugues?

- Ca şi a dumneavoastră, zice Pissarugues care, aşezat în şa, îşi termină prînzul sugînd o coastă de miel căreia (drace! ar spune Vert-Galant) îi ronțăise şi oasele.

- Dacă ne îmbarcăm la Dieppe sau la Honfleur sau oriunde altundeva, nu vom avea decît să trimitem pe lumea cealaltă unul sau doi oameni pentru a forța trecerea, după care ne îmbarcăm într-unui din aceste porturi pentru o lungă călătorie, probabil fară întoarcere, dar ar însemna să lăsăm nerezolvată o chestiune de onoare. Primăvara trecută, îmi amintesc de un Pissarugues care m-a pus să fac un ocol de o sută douăzeci de leghe doar pentru a-i trage o bătaie unuia vinovat de a te fi făcut vită încălțată. Antoine, eu nu mă las păcălit de tăcerea ta. Tu eşti încă şi mai puțin uituc decît mine, cu tot aerul tău liniştit. îl vom înfrunta pe Radtke.

Da.

- Vom pleca deci din La Rochelle. Acestea fiind zise, am eu o idee despre cum vom intra şi cum vom ieşi. Nu ne văd înfaţişîndu-ne acolo cu surle şi tobe.

Catherine-Marie merge călare, cu un fluierar şi un toboşar în faţă. Sunetul ascuţit al celui dintîi punctează ropotul ca de grindină al celuilalt. Ea vine în spatele căpitanului Auguste Darrieumerlou, iar cei şaizeci şi trei de guarzi francezi călăresc pe trei rînduri în urma lor; sub soarele fierbinte, intră în La Rochelle unde...

- Doi mercenari, anunţă căpitanul.

- I-am văzut. Alţi doi sînt mai încolo.

Decizia a fost luată în ultima clipă; ea crezuse într-adevăr că partida era pierdută. Dacă ar fi fost dintre cei ce se întorc asupra unui trecut mai apropiat sau mai îndepărtat, dacă şi-ar fi făcut griji pentru ceea ce i se putea întîmpla, dacă s-ar revedea în mizeria de cameră din hanul de la Angouleme - ei bine, ar fi fost cuprinsă de acea stare de disperare care pusese stăpînire pe ea cînd Darrieumerlou, la capătul unei nopţi petrecute împreună, i-a declarat că inima lui e sfişiată, că e îndrăgostit de ea, şi nu puţin, dar că nu poate face ceea ce-i ceruse. El trebuie să-şi conducă bearnezii în Bearn, cum i-a condus atîţia ani la război, iar a-i întoarce din drum ar însemna să încalce ordinul de marş, riscînd să-şi piardă brevetul de ofiţer şi renta pe care, pe toţi sfinţii, nu o furase. II aude strîngîndu-şi boarfele, închizînd uşa în urma lui şi coborînd scara; mai simte şi acum sumbra disperare care o cuprinsese atunci, mai ales cînd, apropiin- du-se de fereastră, descoperise nu un singur mercenar, ci doi, care o priveau rîzînd şi arătînd-o cu degetul, cu aerul că-i spun: acum eşti a noastră, nu mai ai cum să ne scapi; şi simte din nou furia aceea pe care a simţit-o în clipa în care a zbughit-o pe uşă afară, îndîrjită să fugă cît mai repede, zicîndu-şi că Radtke n-a avut timp să ajungă la Angouleme şi că, cu cît va alerga mai repede, cu atît mai mare (sau mai

puțin slabă) va fi şansa ei de a scăpa. Se revede eschivînd prima tentativă a mercenarului de a o prinde, lovindu-1 pe al doilea cu sabotul exact acolo unde-1 doare mai tare pe un bărbat, alergînd pe străzile din Angouleme, atît de povîrnite, şi trezindu-se în fața ei (de data asta te-au prins, şi fără scăpare) cu cel puțin opt mercenari aliniați, închizîndu-i toate ieşirile din piațetă. Şi îi vede şi acum, surprinsă retrospectiv, cum dau înapoi, lasăjos archebuzele, arbaletele şi săbiile, cu aerul că sînt în trecere, nu fac decît să se plimbe, nu, noi nu sîntem aici, nu țineți seama de noi...

Şi cum, întorcîndu-se, a dat cu ochii de toată compania căpitanului Darrieumerlou şi chiar de căpitanul Darrieumerlou in persoană, cu capul descoperit, zicînd: „Ne-am dat seama că în douăsprezece sau cincisprezece zile noi nu vom mai fi soldați, că nu mai sîntem chiar deloc, aşa că am votat ca elvețienii. Şi am hotărît să mergem cu toții într-o peregrinare pe malul mării - ocean. Şi aşa stînd lucrurile, n-am putea spune de ce am ales La Rochelle...".

Catherine-Marie vede La Rochelle în fața ei. Cît despre turnuri, are o mulțime. Pătrate, dreptunghiulare şi rotunde. Şi ziduri cît vezi cu ochii. O deschizătură între două străduțe i-a permis să vadă portul, în sfîrşit marea - Văd marea, îți dai seama?!

- Am locuit aici, zice Darrieumerlou. (îi spusese că fusese în garnizoană în La Rochelle, de două ori; mai întîi cînd, ca hughenot, trebuise să apere cetatea de blestemații de catolici, apoi mergînd la liturghie pentru a-i supraveghea pe afurisiții hughenoți.) Pe aici, pe rue de la Ferte, la poalele turnului Moureilles, între biserică şi cimitir, am locuit la nişte oameni care se numeau Pagez. Poate mai sînt încă pe-acolo. Urcînd această stradă, ajungi în rne de Merciers sau de la Poidaillerie şi la fîntînaNavarra, unde sînt mulți spanioli. Catherine-Marie...

- Nu, te rog.

Ştie foarte bine ce vrea să-i spună. Să-i mai spună încă şi încă o dată. Căpitanul Darrieumerlou este de obicei destul de aspru - trebuie să-1 auzi cum îşi urlă ordinele dar soldaţii îl iubesc mult, se simte că s-ar lăsa omorîţi pentru el, dovadă că fuseseră cu toţii de acord să meargă împreună pînă la La Rochelle, oricît de grăbiţi erau să se întoarcă acasă, în Bearn, mai ales că mulţi dintre ei nu mai sînt chiar în floarea vîrstei. Bun, el are de obicei o voce foarte puternică; dar nu acum, de cînd au plecat din Angouleme. De unde n-au venit prea repede. S-ar putea spune chiar că au cam zăbovit pe drum pentru un motiv cît se poate de serios, şi anume că mulţi cai sînt la fel de bătrîni ca şi călăreţii lor; cai care au cărat ceva călăreţi în spate la viaţa lor. Pe scurt, a fost nevoie de cinci zile pentru a ajunge în faţa turnurilor cetăţii La Rochelle. Căpitanul Darrieumerlou a vrut să-mi ofere un răgaz, să mă facă să-mi schimb părerea, să cedez şi să plec cu el la Pau - mă rog, într-un sat de lîngă Pau, parcă Juranşon îi zice. Şi acum e îngrozitor de umil, ce prost poţi fi cînd eşti prea tare îndrăgostit! Numai nu plînge. Asta ar mai lipsi.

Ies dintre străduţe şi priveliştea se lărgeşte dintr-o dată.

- Asta e marea?

-Da.

Omul cu fluierul nu mai suflă în instrumentul lui elveţian, toboşarul mai bate uşor în pielea tobei, dar curînd se opreşte şi el.

Catherine-Marie priveşte în zare. în prim-plan, apă şi bărci, mai văzuse dintr-astea; dar încearcă să vadă dincolo de ele. Printre două turnuri - Chaîne şi Saint-Nicolas, după părerea căpitanului -, cel din dreapta rotund, celălalt aproape pătrat şi mai înalt; şi prin această deschizătură, vidul.

-Cum se numeşte?

- Canalul Antioche, între insulele Re şi Oleron.

- O mare care se numeşte canal?

- Canalul este trecerea între două insule. După aceea vine oceanul. Atlanticul.

- Se poate înota ca într-un rîu?

- Se poate, dar apa e sărată.

- Sărată?

Ce idee să arunci atîta sare într-o atît de mare cantitate de apă. La ce-o fi folosind?

- Descalec, Auguste.

Coboară de pe cal, ajunge pe debarcaderul de scînduri de care sînt legate vase, unele mari cît niştea case şi chiar mai mari; se aşază pe margine, îşi scoate saboţii şi cele două perechi de ciorapi şi îşi moaie picioarele în apă; i se pare că pluteşte, sprijinită în propriile ei tălpi.

- Nu e prea rece. Dar e sărată.

Murdăriilor care plutesc la suprafaţa apei li se adaugă un puternic miros de gudron ce emană dinspre bărcile din apropiere. Şaizeci şi patru de beamezi, guarzi francezi ai regelui o privesc, ca şi marinarii, cei de la paza portului, trecătorii, negustorii de tarabe, comercianţii din prăvălii ieşiţi să cerceteze picioarele bronzate ale unei fete - ale unei fete atît de înalte, cu picioarele goale pînă la coapse. Privesc şi observatorii de coastă, un preot, vreo două duzini de copii, cîini...

Şi Radtke.

Radtke pe care ea îl fixează surîzînd - încearcă numai să mă ataci, dragul meu elveţian! II întreabă pe Darrieumerlou, care e pe cal, în spatele ei, dar fără să se întoarcă spre el:

-•întotdeauna e atît de murdară marea asta a voastră?

-Numai în porturi.

- Dar mai departe nu?

- Se spune „în larg". în larg, nu.

-Ai fost în larg, Auguste?

- O dată, dar nu pentru multă vreme.

Şapte, opt mercenari stau în dreapta lui Radtke cel Negru. El însuşi stă foarte drept, nemişcat, pe drumul de rond care ocoleşte fortificația plecînd de la turnul semi-pătrat. în dreapta lui Radtke şi pe acelaşi drum de rond, cu un aer perfect absent, de parcă nimic din ceea ce se întîmplă nu-1 priveşte, un munte de om, cel mai masiv individ pe care îl văzuse Catherine-Marie în viața ei. Şi tot în dreapta...

-Auguste?

-Da.

- Grupul de mercenari e pe contraescarpă.

- Contraescarpa se află de partea cealaltă, o corectează căpitanul care, oricum, e militar şi se pricepe la fortificații. Ăsta e un drum de rond şi atît.

-In stîngă grupului de mercenari se află şeful lor, Radtke. Şi mai în stîngă, un munte de om.

- îl văd.

- Şi mai la stîngă unul care surîde, vesel şi zglobiu, privind lumea ca şi cum şi-ar bate joc de ea şi ne-ar găsi pe toți de prisos. E Smaragdin.

Locul se numea Saint-Gilles-Croix-de-Vie-nu era cine ştie ce. Cîteva case joase, o părere de port şi drept flotă două şlepuri, o barcă cu fundul plat şi un şir de bărci de pescuit, nimic mai mare, nici măcar un vas mai ca lumea de pescuit. Cînd l-a prins la înghesuială pe unul din mercenarii postați prin preajma oraşului Saint-Malo-de-l'Isle, după ce-i crestase puțin burta, amenințîndu-1 că-i va desfăşura cele douăzeci şi cinci de picioare de intestine, cînd a ales în cele din urmă portul La Rochelle, Franşois Villon a trimis un mesaj amabilului La Lancette Herve, armatorul din Saint-Malo. Răspunsul n-a întîrziat (e de o cinste ireproşabilă acest breton: practic, neputînd să ne îmbarce pentru Noua-

Franță, a făcut pe dracu-n patru pentru a ne găsi un înlocuitor). Pomenitul răspuns a sosit la releul de schimb de la Pouzaugues şi conținea indicații în legătură cu locurile, zilele şi numele; zicea că este urgent, nava din La Rochelle fiind gata să ridice pînzele.

Frangois Villon şi Pissarugues au dat deci bice cailor pentru a traversa cît mai repede pădurile din Vendee. Şi au ajuns la Saint-Gilles. Barca îi aştepta, dar patronul n-a acceptat caii drept plată - ce să facă el cu nişte cai? -, aşa că l-au plătit cu bani peşin. A ridicat pînzele şi a pus capul spre sud, întrebîn- du-se de ce doi oameni atît de grăbiți să prindă un vas în La Rochelle, vas care poate plecase deja, aleg un drum maritim care, fireşte, nu este chiar atît de rapid.

Pentru că la La Rochelle, unde popularitatea noastră este foarte mare, i-a răspuns Frangois, ne temem să nu fim sufocați de mulțimea de admiratori. Gîndiți-vă că unii au venit tocmai din Elveția ca să ne îmbrățişeze.

Se vede Capul Balenelor din insula Re; în mod normal, ambarcațiunea din Saint-Gilles ar fi trebuit să arunce ancora aici ca un cabotier ce este, defilînd deci pe lingă La Pallice. Pentru încă doi taleri, patronul acceptă să ancoreze în sud şi să înconjoare insula pe la vest, angajîndu-se prin canalul Antioche pe unde, dacă a ieşit deja din portul La Rochelle, un vas de cursă lungă îşi începe cel mai adesea drumul.

Există un destin în toate astea, iată toată existența mea...

- Priveşte atent, Pissarugues. Acolo va trebui să te urci. Nu-i frumos?

Nu este una din acele nave burduhănoase din nord, asta vine din sud, din Portugalia sau din Spania, chiar dacă a fost construită fără îndoială în regatul Franței. Era un fel de caravelă, mai lungă şi mai largă, fireşte, decît cele pe care navigase Columb. Seamănă foarte bine cu vasul pe care se îmbarcase la Sanlucar de

Barrameda. E fină, agilă, nu prea rezistentă pe mare, e drept, dar faptul că este uşoară valorează uneori de o sută de ori mai mult decît puterea.

- Bagă de seamă, Pissarugues, că s-ar fi putut să ne aflăm pe aceste ape cu două ore mai tîrziu, poate chiar numai cu o oră. Şi în acest caz am fi ratat plecarea. Dar acesta este destinul meu. Nu ratez nici o întîlnire.

fCabotierul orientează pînza pentru a veni în întîmpinarea vasului de cursă lungă. Numai la cîteva zeci de metri mai departe, Franşois Villon şi Pissarugues schimbă bordul; căpitanul vasului Saint-Pierre-et-Paul se numeşte Bagot, are o voce piţigăiată, un nas gros, o burtă mare şi maniere linguşitoare. Dar refuză, refuză foarte hotărît, nu, odată, cînd a acostat în Noua-Franță - sau în Acadia sau ce nume o fi avînd țara aia pe care el o detestă-, am rămas priponit acolo şaptesprezece zile. Şi puteți fi siguri că nu era ca în La Rochelle. Şi-apoi să pleci pe maree înaltă ar fi, dacă stai să te gîndeşti...

- De acord, plătesc dublu, zice Franşois Villon. Şase taleri şi douăzeci de livre.

Dar căpitanul, pe numele lui Bagot Jean-Marie, o ține pe-a lui.

-Zece taleri.

Şi-apoi mai sînt şi alți pasageri, printre care doi negustori foarte bogați...

-Doisprezece...

E adevărat că domnul Villon are un chip de tinerel foarte plăcut la vedere (drace, gîndeşte-te, Franşois, în curînd o să te caute şi prin nădragi!).

- Cincisprezece şi nici un sol în plus. Ori, ori.

Urcă pe punte, Bagot dă ordine, explidfă preferința sa de a pleca o dată cu vintul de seară şi cu mareea. Saint-Pierre-et- Paul se îndreaptă spre portul La Rochelle. Coasta se apropie.

-Nu cred că e o idee bună, zice Pissarugues.

- Te-am făcut singurul meu moştenitor, Antoine. Vei împărți conținutul pungilor cu cine vrei şi cu cine ştii tu, dacă se va întîmpla să-l găseşti pe cel pe care îl ştii. Şi-apoi, în afară de faptul că s-ar putea să nu mă omoare, mă gîndesc că am un atu față de el - s-ar putea ca Radtke să nu fie la La Rochelle.

Saint-Pierre-et-Paul acostează, ca şi la plecare, coborînd pavilionul în fața unui vas al regelui care patrulează pe ape pentru cazul în care un pirat englez sau barbaresc şi-ar înfige ancora pe aici. Cele două turnuri se văd acum mai limpede şi la fel zidurile care protejează cetatea de pericolele dinspre mare.

- Nu e bine, o ține Pissarugues pe-a lui.

-Nu va fi aici, îți spun eu.

... Ei bine, este. Nu-1 văd decît pe el, îi recunosc silueta dintr-o mie. Care din noi îl va pune jos pe celălalt?

Cum se înțelesese cu Bagot, Saint-Pierre-et-Paul ancorează şi coboară o barcă. Pissarugues şi Frangois Villon se îmbarcă şi debarcă chiar pe contraescarpă.

- Dar ideea nu e bună chiar deloc, mormăie Pissarugues printre dinți.

- Coboară primul. Aminteşte-ți că nu ştie cum arăți. Şi nu uita: nu vreau să fiu îngropat în La Rochelle. Du-mă pe vas şi aruncă-mă în mare, cît mai în larg posibil, ca să-mi mai rămînă o mică şansă să plutesc pînă pe malul celălalt.

Frangois Villon zăboveşte puțin, lăsîndu-1 pe Pissarugues să se îndepărteze. Adevăratul motiv pentru care s-a întors, în timp ce ar fi trebuit să fie, împreună cu Antoine, în drum spre Noua-Franță, în afara oricărei primejdii, adevăratul motiv nu era nici grija de a înlătura din calea asociatului său, Pouillou Pattu, pe acest elvețian cu mercenarii lui (pentru că Radtke, dacă îl scapă, îşi va revărsa turbarea asupra auvergnatului de cum va pune acesta piciorul în La Rochelle); nu, mai era şi nebunia lui. întotdeauna a trebuit, cu orice preț, să-i

dea brînci destinului pentru a vedea pînă unde îl poate proteja steaua lui.

O să afli imediat.

Iese la rîndul lui, trecînd prin poarta cetăţii şi luînd-o pe drumul de rond din interiorul zidurilor. De acolo are cea mai bună vedere asupra portului La Rochelle. Multă lume pe chei şi debarcadere. Se vede chiar o companie de guarzi francezi care tocmai îşi face intrarea, condusă de un căpitan bătrîn, precedat de un fluieraş şi un toboşar. Şi toţi soldaţii aceia, împreună cu toţi locuitorii din La Rochelle aflaţi prin preajmă cască gura la o fată. Al naibii să fiu, frumoasă creatură, fata asta cu alură de ţigancă andaluză, cu părul ei lung şi negru, care poartă peste propriul pieptar o manta fără mîneci, cu însemnele Navarrei, puţin cam mare pentru ea. Fata şade la marginea debarcaderului, şi îşi arată picioarele pînă la coapse (e foarte plăcut), aşa că nu e de mirare că a atras atenţia tuturor.

Şi o vagă amintire îl fulgeră pe Franşois Villon. Cred că am mai văzut-o pe fiinţa asta undeva sau pe cineva care-i seamănă foarte mult, îşi zice el, dar îşi aminteşte că are ceva mai urgent de făcut şi, întorcîndu-se fără grabă spre dreapta, se trezeşte faţă în faţă cu Radtke.

- Bună ziua, Rainer.

- Bună ziua, Franşois. * ^

- Cred că ai băgat de seamă că m-am întors pe propriile mele urme pentru tine.

- Am remarcat.

Vorbesc nemţeşte şi unul şi celălalt.

- Mi s-a părut că nu pot pleca din Lumea Veche fară să te mai salut pentru ultima oară. în ceea ce te priveşte, şi tu ai alergat mult după mine. întotdeauna pentru a-mi ura noroc. Presupunînd că te voi ucide...

- Presupunînd.

- Oare într-un asemenea caz, oamenii din spatele tău vor ţine să mă ucidă din răzbunare?

- în principiu, nu. Le pot ordona să se retragă.

- Uită toată această afacere, te rog. In ceea ce mă priveşte pe mine sau pe alții. Dacă te omor eu, ei se vor întoarce în Elveția, de unde îi poate angaja oricine, încetînd să ne mai ciopîrțească pe mine, pe asociații şi prietenii mei.

Fără să se întoarcă, doar cu vocea lui lentă, dă ordinul chiar cu cuvintele lui Frangois. Cu ochii la acesta, îi spune:

- Nu ştiam că vorbeşti atît de bine germana.

- Eu cunosc toate limbile, dragul meu. Şi, te rog, să-mi scuzi graba, dar mă aşteaptă vasul acela.

îşi scoate sabia pe care, ca de obicei, nu o poartă la centură, ci atîrnată de umărul stîng, într-o teacă de piele de căprioară, ca şi pieptarul şi pantalonii. Teaca e lată şi împodobită cu franjuri şi tot felul de pasmanterii. Biciuie aerul de două sau trei ori şi, pentru că ea se află acolo, în fața lui (dar departe, despărțiți de toată lățimea şanțului, abia dacă şi-ar auzi vocile în cazul că ar vrea să-şi vorbească), pentru că are nişte picioare foarte frumoase, pentru că emană din ea o extraordinară vitalitate - parcă e viața însăşi - o salută, înclinîndu-se în fața tinerei femei (pe care o văzuse undeva, dar unde?"), dedicîndu-i lupta.

Şi poate chiar moartea lui.

- Cînd vrei, Rainer.

Aruncă teaca şi cureaua de piele lui Pissarugues, trage pumnalul înarmîndu-şi şi mîna stingă. E gata. Radtke, la zece, doisprezece paşi de el, în stînga, nu schițează nici cel mai mic gest, brațele îi atîmă de-a lungul corpului, cu mîinile înmănuşate în piele fină neagră - numai manşetele sînt mai groase, pentru protecție. Radtke se mişcă. Practic, nu-1 vezi mişcîndu-se, dar distanța dintre el şi Frangois se reduce. Nici unul nu a ridicat arma. Şase paşi, cinci paşi, apoi patru. Mişcarea este de o rapiditate miraculoasă, extraordinară şi înfricoşătoare (cu siguranță că ăsta este scopul: să

înfricoşeze, şi aproape că reuşeşte). Vîrful săbiei se îndreaptă spre Frangois cu viteza unui gînd, dar francezul se eschivează şi lamele se ciocnesc.

îl ştiam teribil, dar nu credeam că e chiar aşa. Nu mai ies eu viu de-aici.

Catherine-Marie e nebună. Numai văzîndu-1 apărînd pe contraescarpă - mă rog, pe drumul de rond -, şi sîngele începe să-i clocotească. Are un aer atît de senin, de echilibrat, ai putea zice chiar zglobiu, ca unul care nu are nici în clin, nici în mînecă cu nimeni pe lumea asta. Asasinul!

Şi încă şi mai rău, felul în care şi-a scos sabia şi a sfidat-o cu surîsul lui malițios, cu frumusețea lui de călugăr capucin - niciodată în viața ei nu a urît şi nu va urî pe nimeni cu o asemenea forță.

Şi o ia la fugă cu poalele ridicate, în picioarele goale. Fireşte, trebuie să ocolească portul La Rochelle, dar va ajunge, de data asta nu va mai avea timp să sară în apă, să-l ia curentul. Va pune ea mîna pe el...

îşi simte cele două cuțite sub fuste. Vreau să-i despic burta de la brîu pînă la omuşor.

A fost atins de două ori şi, deşi continuă să se bată, e mereu atins — brațul stîng, coapsa dreaptă, baza gîtului -, sîngerează de peste tot.

- Pot să termin cu tine cînd vreau, Franşois, unde este comoara?

-Nu aurul te-ar îndemna s-o faci.

Parează, nici nu prea ştie cum, o lovitură şuierătoare de lamă; vede bine pumnalul care îl pîndeşte, se rostogoleşte pe o parte, se năpusteşte tîrîş, se întoarce pe partea cealaltă - mercenarii sînt în spatele lui.

- Unde e comoara?

- Nu ai nevoie de ea.

- Am nevoie ca să cumpăr jumătate din Ussel, nu am alt vis. Şi-apoi trebuie să-i plătesc şi pe aceşti

oameni. Dar nu-i mai puțin adevărat că a te omorî şi a scăpa pămîntul de tine este primul meu țel.

Pumnalul lui Franşois zboară, parcă aspirat, şi se izbeşte zdrăngănind de zidul de piatră.

-Nu. Nu, mai ales asta nu, zice Franşois.

I-o spune lui Pissarugues care părea pe punctul de a recupera arma şi de a-1 lovi pe Radtke în spate.

- Mi se pare că omul ăsta este valetul tău, remarcă Radtke.

-Nu e valetul meu, este prietenul meu.

De data asta e gata să scape sabia din mînă. Nu pot face nimic împotriva acestui om - nici un maestru de arme din cîți cunosc n-ar fi rezistat atît de mult ca mine.

- Nu sîntem prea departe, Franşois. Pe tine te voi ucide oricum. Dar îl voi ierta pe camaradul tău dacă-mi spui unde e comoara şi aurul auvergnatului. La bordul vasului?

E atinsă şi cealaltă coapsă.

- La bordul acestui vas, evident. Aurul cel puțin. Doar nu era să-1 laşi în urma ta. Cum îl cheamă pe tovarăşul tău?

- Pissarugues.

- Voi urca la bord cu Pissarugues, care îmi va da pungile auvergnatului. Dar vreau şi comoara. Sînt sigur că numai tu ştii unde se află.

- Da, asta aşa e.

- Şi nu îmi vei spune niciodată.

- Absolut niciodată.

Vîrful săbiei se afundă exact deasupra locului rănit cîndva de săgeata arbaletei. Probabil că este partea din mine care inspiră cea mai mare antipatie, de-acu' înainte n-am să mai merg decît în profil.

Lama înfundată în abdomen iese şi atinge genunchiul într-o parte.

-Am să-ți tai tendoanele picioarelor, Frangois. Unul cîte

unul.

De acord.

-... Pentru început... spune Rainer Radtke.

Dar nu mai poate continua. Se clatină.

-Nu e prea loial, mai spune el. Mă aşteptam la mai mult din partea ta.

-Nu aveam de ales, dragul meu. Cînd ucizi, ucizi, nu e un joc.

Frangois Villon stă cu spatele rezemat de zid. Picioarele îl lasă, coboară încet cu tot efortul de a se ține să nu cadă, pierde prea mult sînge. Dar îl vede şi pe Rainer Radtke prăbuşindu-se, iar cu mîna cu care ținuse sabia, acum pe jos, încearcă să scoată lama cuțitului aruncat de Frangois care îi intrase în piept, nu departe de inimă, dacă nu chiar în inimă.

- Vreau să ajung pînă la barcă, Antoine. Pot să merg.

-Nu cred că ar fi o idee bună, zice Pissarugues, ridicîn-

du-1 ca pe un copil.

-A murit Rainer?

- Mi-e teamă că da.

- Nici mie nu mi-e prea bine. Rainer? Oricum n-ai fi putut să cumperi oraşul Ussel cu comoara mea.

îşi pierde cunoştința. Nici jumătate, nici un sfert, nici a zecea parte din Ussel. Nici o piatră din Ussel, Rainer, nici una!

N-ai înțeles nimic?

Ea apare ca o furie, scoțînd flăcări pe nări, şi nu vede nimic din ceea ce se întîmplă pe drumul de rond. Se opreşte, şapte sau opt mercenari stau în fața ei înarmați cu sulițe şi spade, arbalete şi archebuze. înaintează cu cuțitul în mînă.

- încercați numai să mă opriți! zice ea. Hai, încercați! Nu cu voi am eu treabă acum.

Şi ei, să nu-ți vină a crede, chiar se dau la o parte. în furia ei, aproape dementă, ceva atît de ciudat i se pare cît se poate de firesc. Urcă scările de piatră, trece

printre ei şi nimeni nu face nici un gest pentru a o opri. Ajunge pe drumul de rond, acum pustiu, în afara unui om prăbuşit pe care l-a ucis altcineva decît mine. înnebunesc...

Dar cel de jos e omul negru, Radtke. Stă întins pe partea dreaptă, cu umărul sprijinit de peretele de granit.

-Unde e?

- Ți-a scăpat, fetițo. Nu e uşor de prins. El m-a ucis prin înşelăciune, aşa cum a făcut şi cu tatăl tău. El l-a înşelat pe tatăl... înşelat...

Un alt val de sînge țîşneşte pe gura mercenarului negru, care moare acum. Ea se ridică, priveşte în jur şi abia acum descoperă poarta atît de îngustă prin care se poate pătrunde în turnul semi-pătrat. Trece pragul, traversează o sală, debarasîn- du-se cu un dos de mînă de un paznic care vrea s-o oprească, şi iese printr-o altă poartă, gata-gata să cadă în apă. în fața ei nu mai era decît marea-ocean şi o barcă în depărtare, la o sută de coți şi mai mult, şi un vas mare cu pînze, plin de păroşi care o privesc pe ea sau poate barca ce vine spre ei. Pui de cățea, cc mi-ar plăcea să-i ucid pe ei, pe toți oamenii din La Rochelle şi pe toți francezii.

E adevărat că la un moment dat îi vine ideea să sară în marea-ocean şi să înoate în urmărirea bărcii. Nu numai că nu-1 vei ajunge din urmă, dar patru trag la rame şi mai sînt şase înăuntru, fară să mai punem la socoteală muntele acela de om...

Şi în spatele lui se ascunde rahatul ăla neruşinat, se face mic de tot. Mie-mi spui? Pe un căpitan de mercenari îl putea ucide în voie, dar pe ea, Catherine-Marie Pouillou, nu, e mult prea laş.

Se aşază pe piatra de la picioarele ei,"scuipă în apă - foarte departe. In tot ținutul Issoire şi împrejurimi nu vei găsi pe cineva care să scuipe mai departe ca mine (doar că, spre marea mea surprindere, Pouillou Pattu mi-a reproşat şi mi-a spus că nu e un joc pentru fete).

Sînt o fată, o blestemată de fată. Ar trebui să mă mulțumesc cu atît?

2

J^i bine, eu insist, zice căpitanul Darrieumerlou.

Lr - N-am să merg niciodată cu tine în Bearn.

- O, nu de Bearn îți vorbeam eu, răspunde căpitanul, foarte necăjit.

îi spune că a renunțat, că şi-a pierdut orice speranță de a se însura cu ea şi de a o duce să admire împreună Pirineii. Nu, e vorba de toate încercările pe care le face, alergînd de la un armator la altul, ca să se îmbarce. După părerea lui, dacă se mai îndoia, acum e sigur că e nebună de legat.

- Tu nu vezi că nimeni nu vrea să ia o femeie, şi încă o femeie singură, tînără şi frumoasă pe deasupra?

Mai întîi pentru că toți ştiu că a lua o femeie la bord aduce ghinion, îndeosebi într-o călătorie care poate dura săptămîni sau poate luni.

- Voi încerca în alte porturi.

La urma urmei, nu e numai La Rochelle pe lumea asta.

- îți vor răspunde la fel. Nu ai de ales: ori mergi cu mine, ori te întorci în Auvergne.

- Nici una, nici alta.

- Şi-apoi, reia Darrieumerlou, mai e încă ceva: eu nu mai pot rămîne aici. Am şaizeci şi trei de oameni cu mine, am de făcut un drum ca să-i duc în Beam pentru că sînt epuizați. Chiar dacă plec astăzi, îmi va fi foarte greu să-i hrănesc mai mult de trei zile.

-Du-te!

- Şi să te las singură?

Ei şi? A văzut şi el că mercenarii nu se mai leagă de ea acum, că nu mai e în pericol. Iar de ceilalți, de toți ceilalți, ea se poate apăra.

II priveşte pe Auguste Darrieumerlou şi se înduioşează. Nu trebuie să-i porți pică lui Darrieumerlou pentru că l-ai scăpat pe Smaragdin, acestui om care a fost atît de blînd şi săritor cu tine (ca

să nu mai vorbim că n-a fost deloc neplăcut să faci amor cu el, dimpotrivă).

- îți mulțumesc pentru tot de o mie de ori, Auguste. Dar trebuie să pleci.

Căpitanul mai ezită o clipă, se lasă cînd pe un picior, cînd pe celălalt. S-ar fi arătat mai drăgăstos, şi chiar mai mult, dacă n-ar fi fost cei şaizeci şi trei de guarzi francezi din spatele lui, care îi priveau. Ea îl sărută pe amîndoi obrajii, pe el şi pe unul din oamenii lui pentru a le mulțumi prin el tuturor.

- întorceți-vă la voi acasă şi fie ca pămînturile voastre să rodească.

Iată-i urcînd pe cai şi plecînd - toată strada de la Poullaillerie se goleşte.

- Adio.

Catherine-Marie rămîne nemişcată pînă cînd crupa celui din urmă cal nu se mai vede. Locuitorii din La Rochelle o privesc (evident, sînt şase ore de cînd nu mă văd decît pe mine alergînd ca o smintită prin oraşul lor, în toate părțile), dar toți întorc capul sau lasă ochii în pămînt cînd ea îi fixează cu luminile privirilor ei sălbatice. Se întoarce în port, dă un ocol, ajunge din nou pe drumul de rond şi rămîne uitîndu-se fix la apa asta blestemată.

Dacă crezi, Smaragdin, că ai să-mi scapi aşa, te-nşeli! N-o cunoşti pe Impielițată!

Speră că există sau va exista un vas care va pleca pentru a traversa marea-ocean. Şi speră să găsească un loc, avînd destui bani pentru a-şi plăti traversarea. Plecarea peste o săptămînă sau după cum va bate vîntul. Nu, nu aveau nici o cameră pentru o singură persoană - de altfel, nici nu se spune cameră, ci cabină -, doar un loc de dormit alături de alți pasageri, da, aşa ceva există. Şi mîncarea intră în preț. Şi băutura, asta e!

... Şi cînd afacerea părea încheiată, iese la iveală adevărul. O, nu! Nu, şi nu, şi nu!

... Ei au crezut că ea cumpără un bilet de îmbarcare pentru tatăl ei, soțul, fratele, cumnatul, vărul, unchiul (cîinele, calul, taurul, berbecul, cocoşul), dar pentru o femeie?!

Bandă de cîini!

Vîntul s-a întețit şi iată că în acelaşi timp - trebuie să fie vreo legătură - se pornesc învolburări, marea-ocean se izbeşte din ce în ce mai furioasă de stîncile din fața zidurilor.

-Valuri, i s-a spus.

Se numesc valuri şi uneori sînt atît de înalte, de cincisprezece sau douăzeci de stînjeni (de ce nu două sute cincizeci?) cît se spune că are imensul turn cu clopot al primăriei din oraş.

Şi ce, îşi închipuie că mă sperie?

Trebuie să găsesc eu ceva.

Să-mi construiesc propria corabie?

Să fur una?

Să îmbrobodesc un căpitan, cum am făcut de fapt şi cu Darrieumerlou, în aşa fel încît el să mă bage în sacul lui şi să mă scoată doar pe malul celălalt?

Se înnoptează, cerul e acoperit; ea părăseşte cu părere de rău drumul de rond şi se întoarce în oraş. Se duce la oamenii aceia despre care îi vorbise căpitanul guarzilor francezi, familia Pagez, rue de la Ferte, şi îi e de folos şi ei măcar o dată faptul că e femeie. Bătrîna care locuieşte acolo îi oferă cu mare plăcere un adăpost, ceea ce n-ar fi făcut pentru un bărbat, creaturi blestemate!

- In privința asta sîntem de acord, o asigură Catherine- Marie.

Un sol în plus şi obține un bol de supă şi o coajă de pîine. Se poate aşeza pe scaun, fără altă lumină decît focul din vatră, privind pur şi simplu în flăcări, alături de bătrînă, şi ascultîn- du-i istoriile cu pirați şi fete din La Rochelle, printre care s-a aflat şi ea acum vreo trei secole.

Şi iată că tocmai în clipa asta îi vine ideea.

Ca o lovitură peste față.

In cea de-a treia zi (dar nu în cea de-a treia zi după plecarea corăbiei din La Rochelle, ci în cea de-a treia zi din cele şase care au urmat, în care aşa-zisa corabie - cel puțin aşa arată, ca o corabie, parcă cine ştie cum se mai numesc aceşti monştri - aştepta undeva în largul coastelor regatului Franței), scriitorul vine să-i bată la uşă.

- Eu sînt scriitorul, spune el de dincolo de uşă.

- Şi ce-i asta un scriitor? întreabă Catherine-Marie ironică.

- Eu țin socotelile despre tot ce se află la bord, oameni şi alimente, mărfuri en gros şi unicate, plus bagajele.

- Nici asta nu ştiu ce înseamnă.

- în cazul de față sînt ace şi ace de siguranță, nasturi şi alte mărfuri de la Limoges.

- Nu am nevoie de nimic, mulțumesc.

- Eu număr mateloții la îmbarcare, număr pînzele şi tot ceea ce se mai poate număra la bord, şi tot eu raportez orice se întîmplă.

- Vei vorbi deci şi despre mine.

- Eşti cu-adevărat femeie?

- Ha, ha, ha! Ba chiar am şi nişte țîțe enorme.

- Căpitanul Thouars nu trebuia să-şi facă griji din pricina ta.

Doar aşa, puțin, gîndeşte ea. Thouars, căpitanul de pe La Belle-Vendeenne, a manifestat o anumită surpriză cînd a descoperit că pasagerul lui, Pouillou, era, de fapt, o pasageră. Dar n-a făcut decît să plaseze un tun în fața uşii, amenințînd-o că trage şi face praf uşa şi pe ea, dacă nu iese de-acolo. A numărat pînă la zece, zicînd că la zece totul va sări în aer. Dar n-a tras pentru că şi-a dat seama că ea se află în cămara cu praful de puşcă (aşa cum i-a atras ea candid atenția) şi că un singur glonț (ah, tunul e din cel cu mitralii? ei bine, va fi şi mai

eficient), fireşte, va fac e La Belle-Vendeenne ţăndări, bucăţi, petice şi fîşii, pasageri şi echipaj inclusiv. Fără a mai pune la socoteală (cum ar spune scriitorul care în clipa asta se aflã la uşă) că, în afară de praful de puşcă de la bord, avea şi ea o pulbere adusă într-adins la bord într-un fals butoiaş de scrumbii - o pulbere cu mare putere explozivă.

- Ai avut mereu la tine butoiaşul cu pulbere?

- Stau acum cu fundul pe el.

- Şi fitilul e într-adevăr aprins?

- îl aprind, îl sting după cum îmi vine.

- E periculos.

-Mie-mi spui!

- Putem negocia.

- Am negociat totul. Căpitanul, tu şi vasul tău mă veţi duce de partea cealaltă a oceanului-mare, în ţinutul numit Noua- Franţă. Dacă nu, bum! E clar, nu? Şi dacă...

- Nu poţi sta închisă acolo pe toată durata călătoriei.

- Lasă-mă să termin, te rog. Mai ziceam deci: dacă îi trece cumva prin cap căpitanului tău să se întoarcă în Franţa în loc să o ia spre vest, totul va sări în aer; şi dacă încearcă să mă înfometeze sau să mă lase să mor de sete, se va întîmpla la fel. Şi tot aşa dacă va încerca să profite cînd dorm pentru a forţa uşa şi a pune mîna pe mine. Şi la fel dacă va încerca să ne arunce în mare, pe mine şi butoiaşul meu, cu fitil cu tot. Şi la fel dacă... şi mai ce? A, da: dacă va încerca să mă înăbuşe aici, în locul unde mă aflu. Am uitat ceva? Nu cred. Ce ziceai?

- Vorbeam de faptul că stai închisă acolo.

- Stau foarte bine unde stau. N-am crezut niciodată că poate fi atîta loc pentru o pasageră pe un vas.

Fireşte, îşi zice scriitorul cu destulă amărăciune. Fireşte: cînd şi-a schimbat refugiul şi a părăsit magazia cu pulbere pentru a se instala în acest colţ al

interpunții, a alungat toți pasagerii care se aflau pe-acolo şi a ocupat singură tot locul. In aşa fel încît ei sînt acum vreo optzeci care stau şi dorm pe unde apucă, pentru că nu-şi pot ocupa locurile pentru care au plătit la plecare.

- Ăsta este egoism, după părerea mea.

- Aici sînt de acord cu tine.

Se ajunge în sfîrşit la un punct interesant al negocierii. Căpitanul nu putea găsi mijloacele de a încheia un tîrg, mînia lui (ce categoric e omul ăsta!) e atît de mare încît urlă întruna, cu vocea sugrumată de turbare. Scriitoraşul ăsta pare mai de înțeles.

- Sînt de acord cu tine şi am să-ți fac o propunere.

Catherine-Marie petrecuse zile şi nopți întregi pentru a pune la cale strategia. Cu ajutorul bătrînei Pagez, ai cărei tată, bunici, fii şi nepoți au fost sau mai sînt (în orice caz o familie de hughenoți) corsari. în aşa fel încît bătrîna e foarte bine infomiată: ştie totul despre vasele de larg sau de coastă, ştie cum sînt făcute şi din ce, şi în ce fel poate fi îmblînzit soiul de oameni care trăiesc la bord, ce e de trebuință ca provizii şi merinde pentru a rezista săptămîni în şir fară să ți se umfle gingiile şi să ți se macine dinții, în sfîrşit, totul; i-a fost, într-adevăr, de mare folos - pentru că, la urma urmei, proiectul locatarei sale o amuza.

- Ce propunere?

Şi ea îi spune. Scriitorul rămîne o clipă fară grai, apoi declară că, după părerea lui, căpitanul Thouars nu va accepta niciodată, va prefera să arunce vasul în aer.

- Unde ne aflăm? întreabă Catherine-Marie. -în plin ocean.

- Departe de orice coastă?

- Foartea departe.

- Perfect, zice ea. Eu ştiu să înot. într-o zi am coborît pe Allier mai mult de douăzeci de leghe fără să ating malul.

E mult, foarte mult, infinit mai mult de douăzeci de leghe pînă la cea mai apropiată coastă, remarcă scriitorul.

- Du-te la căpitanul tău şi transmite-i ce ți-am spus.

Paşii s-au îndepărtat, dar ea rămîne bănuitoare, stă la

pîndă. Au încercat totul de cînd s-a urcat la bord sub forma (exterioară) a costumului şi identității lui Pouillou Pattu (n-au văzut că nu e păroasă pe picioare), s-a prefăcut bolnavă, a stat patru zile ciucită într-un colț, hrănindu-se cu pîinea şi brînza pe care le luase cu ea în acest scop, pentru această etapă, neducîndu-se decît noaptea să-şi facă nevoile într-un butoi anume. Că ea era atît de suferindă nu a surprins pe nimeni, erau oricum alți zece, doisprezece care sufereau de rău de mare, chiar dacă La Belle-Vendeenne era ancorată. A trebuit să se amestece medicul, balega aia nenorocită. Cum ea se prefăcea încă muribundă, el a vrut să o palpeze şi atunci s-a trezit cu cuțitul ei în burtă (se lăsase dusă de furie). Dar atunci, dîndu-şi seama că minciuna ei nu mai poate continua, s-a ridicat şi, cu o adevărată bucurie, deşi spinarea şi picioarele o dureau de cît zăcuse, s-a repezit şi, pentru că informațiile bătrînei Pagez se dovedeau foarte corecte, a ajuns la cămara cu pulbere fără să fie prinsă de matelotii, surprinşi, care nu ştiau că au de-a face cu o femeie. S-a închis în odăița aceea, a tras zăvorul, înțepenindu-1 cu ciocanul luat chiar în acest scop, a blocat uşa cu o bară şi, chiar de la începutul discuțiilor, le-a cerut să-i aducă tot bagajul, cele două cufere încercuite cu fier în care se aflau, printre altele, arcul şi tolba ei cu săgeți, schimburile şi faimosul butoiaş. Atunci a ajuns stăpînă pe situație. Şi dacă pînă acum crezuseră într-un acces de nebunie, o alienare mintală, cînd căpitanul a descoperit adevărul-adevărat l-au apucat toate furiile.

Paşi. Aude vocea scriitorului.

-Mai eşti acolo?

- N-am sărit încă în mare, dacă asta-i întrebarea ta. Bineînțeles că sînt aici.

- Căpitanul e de acord.

Ce izbîndă! Doar dacă nu e o capcană. Se uită prin gaura făcută în uşă: culoarul, cursiva e pustie, cu excepția omulețului care îşi zice scriitor.

- Şi drumul meu va fi liber?

-Ai cuvîntul căpitanului Thouars.

- Ia te uită pe ce ar trebui să mă bizui eu!

- Căpitanul Thouars nu şi-a încălcat niciodată cuvîntul.

- Nici eu. Arunc în aer butoiul meu cu pulbere asupra oricui îmi stă în cale sau încearcă să se atingă de mine. Aprind fitilul.

Şi, de fapt, scapără amnarul şi dă foc unui şiret.

- Şi-acum deschid, zice ea, continuînd să-1 supravegheze pe scriitor (de care nu se teme deloc, e scund pînă la genunchiul broaştei şi cîntăreşte şaisprezece livre).

Desface extraordinara ei baricadă, trage uşa. Cu butoiaşul de pulbere pe burtă, în ciuda greutății care nu e de colo, şi cu fitilul aprins ținut în căuşul palmei pentru a fi sigură că nu i-1 va putea smulge nimeni.

- Mergi înaintea mea.

Şi-a pus mantaua pe umeri, a legat-o la gît, şi-a tras gluga în aşa fel încît să protejeze fitilul în caz că i-ar da cuiva prin cap să arunce cu apă pe ea pentru a-1 stinge. Nu pentru că ar fi bănuitoare, dar ea nu are încredere în nimeni. Mergînd în urma scriitorului, urcă treptele a ceva ce nu se numeşte scară, traversează un culoar care, nici acesta, nu este un culoar...

- Au mai rămas trei degete din fitil, după care totul va sări în aer.

- Am ajuns.

Scriitorul deschide uşa şi se dă la o parte. Ea se apropie cu mii de precauții, aruncă o privire, apoi încă

una, nu vede într-adevăr pe nimeni, dar tot nu e convinsă, verifică dacă nu cumva vreun acrobat este agățat de tavan pentru a-i cădea în spate cînd va intra şi intră.

Două degete şi un sfert de fitil!

- Nu mai e nici o altă uşă în afară de asta? Nu (vede şi singură).

- Nici o trapă? Nici atît.

- închide uşa.

Omul se execută. Ea trage cu mîna ei zăvorul, după carc lasăjos blestematul de butoiaş. Aruncă jos fitilul şi-1 calcă cu călcîiul. Priveşte în jurul ei. De strimt, e strimt, asta e. Dar există un prici cu saltea de paie şi, ce lux!, două linţolii sau cearşafuri, şi o pernă cu faţa curată, un taburet cu trei picioare şi, sprijinită de un perete care reprezintă o despărţitură, o scîndură despre care constată că e rabatabilă şi, datorită unor şarniere, se poate transforma în masă. Toate acestea plus un cufăr gol.

Şi o oală de noapte.

Se aşază pe prici, apoi, gîndindu-se, se mută şi se lasă pe taburet cu satisfacţia unei recente proprietărese. Deschidc capacul butoiaşului şi scoate un măr pe care îl ronţăie cu poftă. Oamenii pot crede orice - sînt atît de nerozi! Să iei un butoiaş cu mere drept unul cu pulbere explozivă!

Se apucă să-şi facă puţină ordine, etalează seminţele de salată, de lăptucă, napi şi iarbă grasă, îşi ascunde castraveciorii muraţi, bucata mare de came de vită sărată, butoiaşul cu sardele, apoi îşi montează arcul, pune săgeţile şi cele două cuţite la îndemînă; aţipeşte puţin, cînd aude o bătaie în uşă.

Te-am auzit venind, oricine ai fi, am urechea fină, ce credeai?

- Vreau să vorbim.

Nu era scriitorul.

-Cine eşti?

- Căpitanul acestui vas.

A, da, acum îi recunoaşte vocea. Dar de fiecare dată cînd i se adresează, el ridică tonul şi atunci vocea lui se schimbă cu totul.

- Să vorbim despre ce?

- La urma urmei, stai în cabina mea.

- Mi-am zis că i-ai ceda cu plăcere cabina unei doamne. Mulțumesc că ai făcut-o.

- închisă cum stai, fară mîncare şi băutură, nu vei rezista prea mult timp.

- Noi, cei din Auvergne, ne ținem şi cu aerul.

înghite sardeaua şi îşi îngăduie o gură de apă din cele

cinci tigve - nu băuse din ajun (sau poate de alaltăieri seară? A pierdut numărătoarea zilelor).

Face o gaură şi în uşa asta. Ba chiar două: prima în dreptul feței, iar a doua aproape la nivelul podelei, pentru eventualitatea că s-ar afla mai mulți la uşa ei, dintre care unul sau doi pe burtă, ascunzîndu-se astfel. Mai mult chiar, a găurit şi peretele dintre cursivă şi cabina ei, în cele două colțuri, pentru a supraveghea numita cursivă pe o distanță de cinci sau şase stînjeni.

Ceea ce şi face, după ce scoate dopurile de lemn pe care le înfundase în găurile respective pentru a nu putea fi spionată, adică să nu se zgîiască nimeni ca s-o vadă goală.

Bun, cursiva e pustie, nu se vede decît un singur om. Neînarmat, bărbatul îmbrăcat cu un veston de ofițer.

- Ei bine, să stăm de vorbă.

- Nu vrei să deschizi? îți dau cuvîntul meu de onoare că nu voi încerca să fac nimic împotriva dumitale.

Tace. Gîndeşte-te. In fond, n-ai făcut mare lucru, nici o crimă: te-ai urcat pe puntea unei blestemate de corăbii, deghizată în Pouillou Pattu, zicînd că eşti chiar Pouillou Pattu (ceea ce nu era decît pe jumătate

adevărat, tu eşti Pouillou, dar nu Pattu); ai spart lacătul de la cămara cu pulberi, i-ai alungat pe toţi pasagerii în locul acela infect unde i-au înghesuit să doarmă, ai ocupat printr-un urît şantaj camera căpitanului şi i-ai ameninţat că-i arunci pe toţi în aer cu un butoiaş cu mere.

Nu te vor ucide pentru asta. In principiu. Doar dacă nu sînt peste măsură de trufaşi şi mînioşi. Şi, la urma urmei, acea Noua-Franţă spre care vă îndreptaţi o avea şi ea legile ei şi te pomeneşti că or să te spînzure fiindcă ai scuipat în aer sau ai făcut pipi pieziş.

- Cuvîntul de onoare?

- Pentru cei care mă cunosc, el are valoare.

- Am să deschid puţin de tot. Aşază-te jos.

- De ce naiba?

- Pentru că e mai greu să sari asupra cuiva cînd stai în fund, iată de ce. Ha, ha.

Desface cea de-a doua baricadă, deplasează puţin grinda grea de lemn (smulsă din plafon sau din ceea ce ţine loc de plafon) pe care o înţepenise între uşă şi prici. întredeschide uşa.

Oricum, doar după ce verifică poziţia celui care, într-adevăr, şade pe jos.

Lărgeşte deschizătura la două degete şi jumătate. Insuficient pentru a băga mîna - nu e nebună.

- Mă vezi?

- Nu chiar, zice el. In cabina mea e cam întuneric.

- Nu e decît o luminare şi fac economie. •

- Pot să-ţi mai aduc şi altele.

- Şi apă?

- Şi apă.

- Şi de mîncare?

- Promit.

- La urma urmei, şi eu am plătit drumul ca toţi ceilalţi.

- Nu ca să călătoreşti în cabina mea, nu ca să-mi faci atîta tevatură, nu pentru a-mi pune corabia în pericol să explodeze şi să se scufunde în mijlocul mării.

- Toți au refuzat să mă ia la bord pentru că sînt femeie.

- Şi chiar eşti femeie? Adu luminarea, vreau să te văd şi eu.

De acord. Mai controlează încă o dată punctele de apărare, grinda de lemn e solidă, n-o să desfunzi tu uşa nici cu un berbec. Ia luminarea, dezleagă şnurul cămăşii, îşi dezgoleşte umerii şi se arată în deschizătură.

- Pot să mă ridic?

I ~Da-

Bărbatul se ridică şi cercetează chipul tinerei femei şi privirea lui întîrzie în şanțul dintre sîni.

- Sînt sau nu o femeie, după părerea dumitale?

El e de acord. Şi chiar o femeie pe gustul lui după cum i se poate citi din privire. Ce-or fi avînd toți de mă găsesc atît de fermecătoare? Cu picioarele mele mari, cu mîinile şi țîțele mele la fel de mari, nu sînt, se vede bine, dintre cele care miaună şi se alintă.

- Vrei să mă vezi şi să vorbeşti. Te ascult.

- Eram furios împotriva dumitale, la început.

- Acum nu mai eşti?

- Mai puțin. Iți las cabina mea, o să-ți dau de mîncat şi de băut...

-Şi?

- Dă-mi mie butoiaşul cu pulbere.

Dacă mă voi lipsi de singurul meu mijloc de a-i ține la respect aici, la bord, le voi demonstra că au fost toți isteți ca nişte oale (n-o să mai poată de bucurie că le-a făcut-o o femeie!) şi pe deasupra voi rămîne şi fără mere.

- Cred că voi păstra butoiaşul, dar pot să vă fac o plăcere: vă dau cuvîntul meu de Catherine-Marie Pouillou că acest butoiaş nu va exploda niciodată, iar

dacă vasul se va scufunda, acest butoiaş nu va contribui cu nimic.

Dimpotrivă: merele plutesc.

- Nu mi-e de-ajuns.

- Va trebui să te mulţumeşti cu atît.

îl cercetează la lumina luminării pe care o ţine în mînă şi brusc îşi aminteşte cu cine seamănă. Acelaşi gen de om. Paracliserul burtos de la Issoire. Şi felul acela ipocrit de a-şi furişa privirea spre ţîţele mele - într-o zi i-am arătat una (o ţîţă vreau să zic, vorbeam de paracliserul din Saint- Austremoine d 'Issoire) şi a făcut un salt, ce să mai spun, mai să treacă de clopotniţă. Bine, se vede după chip că acest căpitan Thouars are autoritate, se vede că este obişnuit să dea ordine şi să fie ascultat, că e un om de cuvînt. Dar el şi paracliserul seamănă. Altfel spus, acum ştii cum să-l iei.

- Ţin foarte mult la vasul meu.

- Ne ascultă cineva?

Nu.

- Am să-ţi dau un butoiaş şi vei spune că e cel cu pulbere, îl vei arunca în mare şi onoarea dumitale de căpitan va fi salvată.

Paracliserul burtos ar fi acceptat.

- Accept, zice căpitanul. Dar va fi un secret între noi.

- Acestea fiind zise, eu rămîn în cabina dumitale, îmi vei aduce un lanţ gros şi două lacăte solide pentru ca numai eu să pot deschide şi închide uşa. Şi o cheie. Le vei explica cum că duc plante foarte rare pentru Noua-Franţă şi că anumiţi curenţi de aer riscă să le omoare.

Orice. Şi paracliserul ar fi cedat, numai mîndria lui să fie salvată.

- Plante. Am înţeles.

Continuă să-1 cerceteze cu felul ei neîncrezător, în ciuda comparaţiei cu paracliserul de la Saint-Austremoine. Cedează tare uşor.

- Cîte zile am făcut pe mare?

- Unsprezece. Fără să punem la socoteală pe cele în care am stat pe loc, fără vînt.

Unsprezece zile, să zicem zece: pentru că ea nu s-a închis in magazia cu pulberi decît după ce au ajuns departe în larg. Dacă te gîndeşti bine, Catherine-Marie, sînt zece zile de cînd acest căpitan îți îndură toate toanele. Cu siguranță că are pe navă pasageri de o sută de ori mai importanți şi care trebuie că l-au năucit cerîndu-i să facă ceva şi să scape de nebuna cu butoiaşul cu pulbere. Nici nu mai ştie unde-i e capul.

Şi orice soluție care l-ar scoate basma curată e acceptabilă pentru el.

-Nimeni nu va şti niciodată că butoiaşul aruncat în mare nu conținea pulbere explozivă. Pe cuvîntul meu de Pouillou.

Dar mai e ceva: vrea să urce pe punte, să respire puțin aer. Şi cum ar fi procedat într-o asemenea împrejurare şi cu paracliserul, care îi făcuse atîtea servicii, ea promite că se va purta în aşa fel pe punte încît îi va face cinste căpitanului.

- Voi spune pasagerilor dumitale că am avut febră cîteva zile şi că fără înțeleapta dumitale intervenție...

Paracliserul fusese încîntat; căpitanul e la fel. Mai mult, se simte uşurat.

Lărgeşte puțin deschizătura uşii şi îi dă butoiaşul. El se apleacă şi-1 miroase.

-Sînt sardele!

-N-am pretins niciodată contrariul.

Se stricau oricum blestematele astea de sardele. In două zile mi-ar fi împuțit toată cabina.

Urcă pe punte şi îşi ia un aer stînjenit, umil, dezolat, pocăit. E adevărat, repetă ea mereu, povestind de zeci de ori fiecăruia cum a facut-o febra să-şi piardă mințile şi cum, slavă Cerului, atotştiutorul căpitan a ştiut apoi s-o readucă la realitate şi cum butoiaşul cu pulbere pluteşte acum la sute de leghe în largul mării...

Spune şi face atîtea, că lumea o ocoleşte. Şi ea tocmai asta vrea. Nevoia ei de a se mişca, de a-şi cheltui energia o împinge să dea ocol vasului de nenumărate ori - un vas mai degrabă rotund, mai degrabă lent, greoi, care seamănă oarecum cu o jumătate de nucă, dar foarte solid -, ameţind întreg echipajul.

Iat-o apoi urcată pe catarg - totdeauna i-a plăcut să sc caţăre.

O să-i înnebunesc pe toţi şi cînd vor debarca vor respira uşuraţi.

Prinde gust să privească marea. Care nu e chiar atît dc minunată, o apă cenuşie trei sferturi din timp, doar uneori mai agreabilă, cînd vine în valuri mari, da, atunci îi place.

Nu e bolnavă. Deloc. Medicul vasului e aproape neliniştit văzînd-o atît de vioaie.

Douăzeci şi opt de pasageri sînt la bordul corăbiei La Belle-Vendeenne. Toţi cu destinaţia Noua-Franţă, cei mai mulţi constrînşi să aleagă între varianta asta şi spînzurătoarc (în afară de cîţiva negustori), plecînd fară speranţă dc întoarcere.

Eu nu. Eu mă duc şi mă întorc. Sar din barca asta pe pămînt, îl găsesc şi-1 omor pe Smaragdin, mă arunc din nou pc puntea asta (cu butoiaşul cu pulbere sau fără), mă întorc în Frânta şi, înainte de jumătatea lui august, sînt la mine acasă, în munţii din Auvergne.

Aşa a traversat ea oceanul Atlantic.

3

Se apleacă puţin peste balustradă, se sprijină uşor în coate, observă că locul în care se află e pustiu, nimeni prin preajmă, nu-şi face griji din pricina asta (nu am nimic de spus acestor oameni şi cu atît mai puţin mă interesează să-i ascult) şi nici nu se miră că de două, trei săptămîni nimeni nu vorbeşte cu ea la bordul lui La Belle-Vendeenne. Priveşte pămîntul în faţa ei. Fără nici

o emoție. Pămînt şi-atît. Oricum nu voi face decît să trec pe-acolo.

Se pare că se numeşte Tadoussac. Să-i fie de bine. Voi intra şi voi ieşi. Nu pare a fi un oraş, prin urmare va trebui să caut oraşul cel mai apropiat (cu siguranță că Smaragdin, crezîndu-se scăpat de mine, chefuieşte cu bețivanii lui), îi înfig o săgeată, îi tai gîtul ca să fiu sigură că a crăpat de-a binelea, urc pe vas şi mă întorc acasă.

Priveşte spre Tadoussac. Se văd vase amarate, agățate la • un fel de debarcader, şi altele la ancoră. în cea mai mare parte, vase de pescuit - dacă nu găsesc să mă îmbarc pe o altă corabie, mă voi întoarce în Franța deghizată în morun.

Pe 14 iulie, speră ea. Asta ar fi data. Am plecat din La Rochelle, cred, înjur de 3 sau 4 mai. începe să numere zilele de călătorie, dar renunță. Ce importanță mai are? Tadoussac este un fel de fort din bîrne, mai departe de alte construcții, nu se ştie dacă le poți spune case, ceva făcut din lemn şi piatră, parcă înfundate pe jumătate în pămînt. Se foiesc pe acolo o mulțime de oameni în costume puțin spus neobişnuite şi parcă s-ar zice cu fețele pictate (ca să nu mai vorbim de faptul că poartă o mulțime de pene).

- Un lucru e sigur, zice căpitanul Thouars. Dacă ar depinde numai de mine, n-ai mai pune piciorul pe vasul meu.

Nu-şi dă osteneala să-i răspundă. Ca şi paracliserul din Saint-Austremoine, face pe supăratul, înțelegînd, dar prea tîrziu, că îl trăsese pe sfoară.

- Pot să cobor?

- Fireşte. Cu cît mai repede, cu atît mai bine.

Aproape toți pasagerii au debarcat, comercianții primii, care veniseră pentru negoțul cu blănuri (aşa a înțeles ea). Urcă la rîndul ei în barcă, iar cei doi marinari care trag la vîsle se feresc să o,privească; era cît pe-aci să-1 arunce peste bord pe unul din confrații

lor care îşi închipuise că o poate pipăi şi el puţin şi pe care oricum l-a cam ciopîrţit.

Le e frică de mine, asta-i sigur.

- Cine dracu' eşti?

Abia pusese piciorul pe o piatră, ridică ochii şi descoperă un omuleţ pătrat, cu guler de dantelă peste o tunică albastră.

- Dar dumneata?

- Aici eu pun întrebări.

- Atunci răspunde tot dumneata.

îşi scoate sacul din barcă - şi-a lăsat la bord cuferele şi puţinul ce-i mai rămăsese, inutil să se mai încurce cu ele - şi calcă în cele din urmă pe pămînt. împinge tunica albastră la o parte şi o porneşte eăleînd apăsat. Ajunge pe un.promontoriu, el însuşi reprezentînd intrarea într-un imens defdeu, care pare foarte lung şi foarte adînc - pe alocuri ai zice că pereţii de o parte şi de alta au cam două, trei sute de stînjeni - şi în care pătrunde marea. Bun, nu pare un loc urît. Dar eu n-am venit aici ca să admir peisajul. Descoperă brusc cum că tunica albastră a urmărit-o şi acum merge alături de ea.

- Lasă-mă în pace, zice ea.

- Trebuie să vii cu mine.

- Ziua în care voi urma un bărbat numai pentru că îmi comandă el va fi mult mai caldă decît asta.

Dar iată că o încadrează doi oameni înarmaţi. Se opreşte.

Ce-i asta? Patrula?

- Urmează-ne!

O conduc în interiorul unei împrejmuiri din trunchiuri de copaci cojite cu vîrfurile ascuţite, tăiate acum un an, nu mai mult, şi o bagă într-o casă în care se află un bărbat ce pare important (în orice caz, se crede important, iar ceilalţi cred şi ei) şi care spune că se numeşte Pierre Grave. Ar fi un fel de locotenent al Noii-Franţe.

- Sînteți femeie, zice Grave.

- Am observat, răspunde ea.

- Nu puteți rămîne aici.

-Nu rămîn. Plec spre oraş.

Omul o priveşte năucit, ce oraş? Nu există nici un oraş la mi i de leghe împrejur. Ea nu poate rămîne în Noua-Franță, unde nu sînt decît bărbați. Ca să nu mai vorbim de faptul că aceşti bărbați sînt barcagii, pescari, şi cel mai adesea basci, din cei tari de cap, cu care cu greu poți ajunge la o înțelegere. Mai ales contrabandişti. Anul trecut, el, Pierre Grave, a trebuit să se bată cu ei şi nu i-a putut dovedi. Nu mai vrea şi alte incidente. Şi se vor isca fară îndoială dacă bascii află de prezența ei acolo.

- Va trebui să vă apăr şi nu am nici chef, nici timp şi nici mijloace. La Belle-Vendeenne pleacă peste patru zile şi veți pleca înapoi cu ea.

Catherine-Marie se uită fix la el şi brusc îşi aminteşte

ceva:

- Ce sînt acele obiecte din mare care seamănă cu nişte bărci răsturnate şi care scuipă apă?

- Balene.

- Se mănîncă?

-Nu schimbați vorba, zice el. Eu nu glumesc aici. Nici măcar nu vreau să aflu de ce ați venit şi ce vreți să faceți în Noua-Franță. După spusele căpitanului Thouars, v-ați urcat la bord deghizată în bărbat...

- Ce puteam face altceva? Ca femeie, nu aveam nici o

şansă.

-Ați călătorit fraudulos. Sînteți consemnată în această clădire, fară să ieşiți, fără să vă arătați. Peste patru zile vă vom reîmbarca. Veți fi condusă la...

- Pot să spun şi eu ceva?

Nu te înfuria, linişteşte-te, fă pe fata care, cu toate aerele ei bărbăteşti, nu e decît o floare fragilă - deşi pari tot atît de fragilă ca Puy de Sancy.

- Eu îmi caut fratele. Nu are acelaşi nume ca mine fiindcă nu sîntem din acelaşi tată.

... Nici din aceeaşi mamă, era cît pe-aci să adauge. Dar îl descrie pe Smaragdin şi pe muntele de om care s-a îmbarcat cu el în portul La Rochelle.

- Franşois Villon şi Pissarugues, zice Grave. îmi aduc aminte de ei. Au sosit aici la bordul vasului Saint-Pierre-et- Paul, acum şase, şapte săptămîni. Franşois Villon, îl cheamă ca pe poet. Se pare că e chiar nepotul lui. Ei nu mai sînt la Tadoussac, n-aş putea spune unde sînt. Au plecat de aici a doua zi după debarcare.

- Ştie cineva pe unde ar putea fi găsiţi?

- La sălbatici.

Cuvîntul o lasă cu gura căscată. Sălbatici? Cine sînt ăştia? Am întîlnit o mulţime în Auvergne şi prin alte locuri.

- Basci?

- Indieni.

E bine, ce tot spune ăsta acolo?

- Cred, zice Grave, că s-au dus de-a lungul fluviului, în aceeaşi direcţie cu domnul de Champlain. Poate că se vor întîlni. Nu sînt singurul de-aici care regretă că messire Frangois Villon ne-a părăsit atît de grabnic. L-am fi invitat la masă şi el ne-ar fi înveselit cu istorii foarte amuzante.

- Fratele meu, reuşi ea să îngaime descleştînd dinţii, este un vrăjitor. Şi tata v-ar fi putut-o confirma.

I-au spus că n-o vor închide, dar au închis-o chiar de-a binelea. In odaia unui anumit căpitan Le Testu. Fereastra spre curtea din spate e foarte bine închisă cu un oblon de lemn, bătut în cuie din exterior. Uşa e păzită. Turbează.

Am mai puţin de patru zile la dispoziţie.

Foarte bine.

Un anume Claude Godet des Maretz vine să-i facă o vizită. Zăboveşte, chiar dacâ nu îndrăzneşte să intre, rămînînd în prâg. Omul îi împuie urechile cu tot felul de afirmații cărora ca nu le dă nici o crezare (toți încearcă să mă convingă că trebuie să mă întorc în regatul Franței cu blestemata aia de corabie). Aşa că, de exemplu, el îi povesteşte că în toate aceste ținuturi imense, cel puțin la fel de întinse ca Europa (pas de mai înțelege ceva), nu se găsesc decît cel mult două sute de europeni, dacă nu-i punem la socoteală pe spaniolii din Florida; şi numărîndu-i doar pe francezii din Noua-Franță şi mîna aceea de englezi stabiliți în Virginia (habar n-am pe unde vine nici asta. Cît despre Florida, cred că individul ăsta i-a inventat numele). îi vorbeşte şi el de sălbatici (nu mă face să rîd), îi povesteşte că unii se numesc algonkini, alții montanezi şi mai sînt şi alții din cei care se numesc în propria lor limbă uendați, dar creştinii i-au botezat din pricina părului lor lung, din cauza cărării pe care şi-o fac, cam de două degete, pe mijlocul capului sau poate din pricină că au părul lung pînă la umeri, în sfîrşit, pentru toate aceste bizarerii care îi fac să semene cu nişte capete de mistreț tăiate, i-au supranumit huroni.*

\- Barbari. Gîndeşte-te că sînt şi dintre cei care taie capete.

Parcă la noi nu se taie capete, ce să-ți spun! Se vede că

n-ai umblat niciodată pe urmele soldaților care jefuiesc ținutul Auvergne.

îl întreabă aşa, cu aerul că nu face decît să întrețină conversația, dacă un vînător bun ar avea cu ce să se hrănească în pădurile Noii-Franțe?

O, da, zice el. O, da! Cu condiția să fii bun vînător, bineînțeles. în aceste păduri trăiesc căprioare şi antilope uriaşe, lungi de doi stînjeni şi grele de două mii de livre...

Dracul ăsta de om îmi poate spune orice baliverne!

... Şi că bascii din Tadoussac le zic acestor animale oregnac sau orignal, ceea ce în limba lor bască ar însemna cerb.

- Şi-apoi mai sînt şi castorii, ale căror blănuri valorează foarte mult.

- Castorii?

- Trăiesc aproape tot timpul sub apă şi au o coadă foarte mare cu care lovesc.

* In lb. fr. hure.

Se mai apropie unul care se bagă în vorbă. Se numeşte Etienne Brule. E interpret şi pretinde că ştie graiurile sălbaticilor; ca şi cum ar servi la ceva să înveţi limba oamenilor, n-au decît să vorbească precum toată lumea, n-o să mă apuc acum să vorbesc cine ştie ce păsărească. Dar acest Brule ştie o mulţime de lucruri, a făcut multe marşuri în interiorul ţinutului şi 1-a însoţit pe domnul de Champlain de-a lungul defdeului - atît de adînc şi invadat de marea-ocean - căruia i se spune Saguenay, pînă la o cîmpie dincolo de care se află un lac, şi mai departe, încă mai spre nord, pînă la o întinsă mare sărată pe unde poţi duce corăbiile pînă în China. Brule ştie multe lucruri despre cei cărora li se spune indieni, lui nu i se par chiar atît de sălbatici, cu toate că uneori au un aspect înfricoşător; el îi dă detalii pe care ea le înregistrează fără a avea un aer interesat.

Memorează toate aceste informaţii ca un om care se interesează de un drum pe care are de gînd să apuce, despre un ţinut pe care ar vrea să-l cutreiere. Dar atît. Nu reţine decît ceea ce i se pare folositor. Inteligenţa ei este rece, numai dragostea pentru Pouillou Pattu şi ura încrîncenată împotriva lui Smaragdin, numai aceste sentimente extreme şi înverşunate au facut-o să-şi iasă din fire şi să ajungă aici - la care se adaugă, totuşi, dorul după munţii ei din Auvergne.

Pînă şi Pierre Grave vine să-i facă o vizită. Abilă, îl face să vorbească despre această expediţie - a doua - condusă de domnul de Champlain, care a urcat rîul

Saint-Laurent pînă la locul numit de sălbatici Quebec (cuvîntul quebec înseamnă îngustare şi numele i s-a dat pentru că acolo rîul Saint-Laurent nu e mai lat decît distanța la care poate bate un tun); Grave îi relatează că, anul trecut, domnul de Champlain a iernat în ținutul numit Quebec, cu douăzeci şi şase de însoțitori, din care numai opt au supraviețuit bolilor, frigului şi miasmelor.

- Vedeți bine, domnişoară, că nu puteți rămîne într-un ținut atît de dificil chiar şi pentru bărbați.

- M-ați convins, zice ea, cu cel mai dulce şi mai frumos surîs de care e în stare. Mă voi îmbarca pe La Belle- Vendeenne, unde voi fi mai cuminte decît o călugăriță.

El o tachinează amabil în legătură cu pofta ei de mîncare: în trei zile, de cînd a debarcat în Noua-Franță, a devorat aproape un orignal întreg. N-am văzut niciodată o femeie care să mănînce atît, vă rog să mă iertați.

Pleacă apoi, ceea ce va face şi ea la vreo două ore, două ore şi ceva după căderea întunericului. Oblonul de lemn la care a muncit din răsputeri cu cuțitele ei a cedat pînă la urmă şi iat-o afară, apoi pe acoperiş, peste îngrăditură. O ia în direcția nord pînă în acel loc de unde, găsind un rîu şi cîteva bălți, tot la înălțimea aşezării Tadoussac, îşi dă seama că poate pleca spre sud fără să mai lase urme. înaintează foarte repede, cînd mergînd, cînd alergînd; sacul de pe umeri e destul de greu, cu toată carnea aia de orignal pe care a păstrat-o cu grijă. Umblă pînă în zori, se orientează, vede rîul Saint-Laurent la o jumătate de leghe în stîngă ei. Aici e. Aude chemări în depărtare, zăreşte chiar o barcă pe apă - evident, o caută. Ca să vezi cît de neliniştiți sînt din pricina mea, o femeie atît de slabă, pierdută în pădurile sălbatice, îmi vine să mă tăvălesc de rîs.

Continuă să meargă în ziua următoare şi cea de după, neîngăduindu-şi decît două, cel mult trei ore de

somn. în restul timpului, merge folosindu-şi toate puterile şi e foarte fericită. Stăpînită de un puternic sentiment de libertate, iat-o lepădînd ca pe nişte zdrențe puturoase duhorile şi mizeriile blestematelor cale de pe Belle- Vendeenne; Dumnezeule, atîtea săptămîni claustrată acolo, respirînd sudoarea oamenilor acelora care nu se spală niciodată! Şi chiar în locuința de la Tadoussac, închisă cum era, cu izul acela de carne stricată şi de fecale, nu e de mirare că se îmbolnăvesc dacă sînt atît de murdari.

Se spală, o dată, de două ori şi chiar de mai multe ori. Nu de apă duce lipsă.

Vede indieni, dar îi ocoleşte. Nu că i-ar fi teamă de ei, dar, dacă sînt în legătură cu cei de la Tadoussac, mă pot denunța.

Şi-apoi, nu vrea să vadă pe nimeni. Fir-ar să fie, ce plăcere să fie singură, să mai cheltuie măcar puțin din imensa energie pe care a acumulat-o în ultimele săptămîni - orice-ai zice, chiar dacă te învîrteşti toată ziua pe puntea unui vas, tot nu-ți dezmorțeşti picioarele.

A patra zi încearcă să vîneze. Din pricina căldurii, provizia ei de carne s-a stricat. Şi ce cald e, de-ți vine să crezi că în lumea asta au vară chiar vara, ca peste tot. îi făcuseră capul calendar vorbindu-i de frig şi de zăpadă.

Sat indian, îl ocoleşte pe departe. Cercetează, ascunsă, neputînd să înainteze, fiindcă o bandă întreagă îi taie calea. Sînt toți goi sau aproape, fesele bărbaților sînt aproape toate foarte frumoase (femeile nu o interesează) şi nişte coapse, nimic de zis! Nu au nădragi pe ei, doar un fel de perdeluță în față, aşa că poate vedea tot. E plăcut, zău.

Drumul redevine liber şi ea porneşte din nou. Pentru prima dată de cînd a fugit din camera aceea din Tadoussac, face foc; prăjeşte peştele pe care 1-a prins şi care se dovedeşte foarte gustos. A doua zi doboară un animăluț, un fel de căprior - de data asta nu-i va fi de-ajuns un focşor. Se îndepărtează deci de rîul de care nu

se despărțise pînă acum, ținînd numai stînga, şi mai urcă puțin. Se aşază pe o creastă de unde nu vede pe nimeni şi nimic, aprinde focul din lemne uscate care nu scot fum. însă mereu la pîndă - de vreo trei ori a sărit în tufişuri, cu arcul strunit, crezînd că aude pe cineva apropiindu-se.

Bun. Devorează cu dinții ei puternici carnea proaspătă, căreia îi lipseşte sarea, dar asta este.

Şi în ziua următoare, cam o săptămînă după socotelile ei - opt, nouă zile, poate - ajunge la o strîmtoare, o gîtuire a rîului. E încă departe, dar zăreşte nişte construcții pe malul unui rîu mai mic care se varsă în cel mare. Nici urmă de viață umană. Se apropie cu multe precauții, ajunge lîngă nişte vechi urme dc gropi, la umbra unei împrejmuiri, la ruinele unei foste locuințe, o grămadă de cărămizi marcînd amplasamentul unui şemineu acum prăbuşit. Totul în mijlocul unei mari cantități de lemne curățate cu securea, înnegrite de vreme şi mîncate de cari. Brule amintise de acest loc: o fi cel al numitului Jacques Cartier, care a iernat aici acum şaptezeci şi cinci de ani înainte de a se întoarce în Franța.

Petrece o noapte între aceste ruine, neîndrăznind să facă foc; mănîncă din căpriorul pe care îl vînase. E puțin îngrijorată. Fireşte, nu pentru că este singură şi la atîtea şi atîtea leghe depărtare de toate (dimpotrivă). Dar nu e sigură că se află pe urmele lui Smaragdin, despre care nu are încă nici un semn. Ar fi putut să o ia în orice direcție. Ținutul ăsta este atît de întins, fără drumuri, hanuri, relee de poştă sau oraşe - nu e chiar ceva obişnuit, pe cine să întrebe pe unde să o apuce? In schimb, e drept, ea cunoaşte mai bine pădurile şi viața în mijlocul naturii decît acest pui de cățea şi toți asemenea lui; şi Pierre Grave, şi Godet des Maretz, şi chiar Brule sînt oameni de oraş, nu sînt obişnuiți ca ea să trăiască în aer liber, să adulmece de departe un miros, să observe o ramură ruptă, o frunză răsucită sau

foarte mica muşcătură în lut a unui picior de om (încălțat sau nu) pe un povîrniş. Tot aşa cum nu ştiu să se folosească de urechile lor. Ea, da. Dovadă că a auzit infimul clipocit şi că, mult timp după ce l-a auzit (şi a avut timp să se ascundă), vede trecînd pe rîu nişte ciudate ambarcațiuni, înguste şi lungi, cu un fel de dublu bot îndreptat în sus, cărora Brule le spunea pirogi,piraguas, după moda spaniolă, precizase el. Pirogile trec în sensul curentului, încărcate cu vreo două duzini de indieni; nici un creştin printre ei. Să se ducă unde vor, nu-i treaba ei. Părăseşte locuința lui Cartier cu mult înainte de ivirea zorilor şi merge fără oprire. In dimineața zilei următoare ajunge pe un promontoriu şi îl ocoleşte pe la vest. Ei, uite lume, o locuință chiar două, de cel mult un an. La cel mult o jumătate de leghe, ochiul ei foarte ager distinge, într-o incintă şi ajungînd pînă la rîu printr-o plajă şi un debarcader, trei corpuri de locuințe cu două etaje, legate sus printr-o galerie continuă. Socoteşte trei hornuri, două tunuri urcate pe platforme, un porumbar şi, pe clădirea cea mai înaltă, un cadran solar deasupra unui drapel cu floarea de crin. Doi creştini fac de pază, străbătînd drumul care mărgineşte şanțul.

Dacă aş fi atît de proastă să mă prezint acestor oameni, şi ei m-ar închide. N-am nevoie de ei.

Şi totuşi rămîne mult timp la pîndă. Numără oamenii din locuință, nu-1 zăreşte printre ei nici pe Smaragdin, nici pe muntele de om. îi numără şi pe indieni, dintre care numai unii par să aibă acces în interiorul incintei, pe cînd ceilalți rămîn afară, cu femeile şi copiii lor goi, şi se foiesc cu nişte treburi printre nişte corturi făcute din pînze pictate, care ar putea fi la fel de bine piei de animale. După părerea lui Godet des Maretz, care ajunsese aici venind de la Tadoussac, şeful acestor locuri era domnul de Champlain. Dar el nu se află pe-acolo, s-ar putea să fie plecat cu o expediție mai în sus, mult mai departe.

Să fie oare vreo legătură între acest Champlain şi Smaragdin?

Singura ta şansă este să te încrezi în această posibilitate.

îşi petrece noaptea bine ascunsă - indienii au trecut de vreo două ori la cîțiva stînjeni de ea şi n-au descoperit-o.

Mai merg vreo zece zile de-a lungul acestui rîu, apoi vom vedea.

Trei zile mai tîrziu trăieşte marea întîlnire.

Catherine-Marie a descoperit urmele şi a luat imediat poziția de luptă, cu săgeata încordată. Dar nu e decît un singur om, iar amprentele nu sînt ale unor cizme bune, creştineşti, din piele. Sînt mai degrabă semnele acelor încălțări pe care le poartă indienii şi care, după cum spunea Brule, se numesc în acest ținut mikassin sau mocasini, în limba algonkină.

Aşadar e un indian, singur, are un fel mai ciudat de a călca cu stîngul, cu vîrful parcă întors, poate că şchioapătă, e greu şi se afundă cu fiecare pas, cu piciorul drept mai ales; nu e un om tînăr, a trecut pe-aici acum vreo oră - uite firul ăsta de iarbă cum s-a şi ridicat e destul de înalt judecînd după lungimea pasului, merge fără să şovăie, deci cunoaşte locul. E un om obişnuit să meargă îndelung.

Nu mai înaintează decît cu foarte mare prudență. Miros de fum, a aprins un foc de foarte puțin timp. Acum aproape că se tîrăşte, cu sacul în spate bine ancorat de umeri, cu arcul încordat de-a curmezişul ambelor brațe, sprijinindu-se în coate şi în genunchi. Cîştigă teren stînjen după stînjen, fără să facă mai mult zgomot decît o frunză în cădere. (Iți aminteşti cînd ai ajuns o dată în spatele lui Pouillou Pattu, care stătea la pîndă, şi i-a mîngîiat urechea ca să faci haz - ce salt a mai făcut, a crezut că era un lup. Ha, ha!)

... Ei bine, reuşeşte să ajungă la fel în spatele omului aşezat cu picioarele încrucişate sub el. Ai fi

putut crede că e un indian văzîndu-i hainele de piele, arcul şi securea de războinic. Numai

că are barbă lungă, spre deosebire de indieni care au obrajii catifelați ca nişte fecioare. Omul cîntă un cîntec de dor şi ea recunoaşte muzica şi vorbele, învățase la surori să-l cînte, eLai du Rossignol, al unei femei numite Mărie de France. De centura lui, tot din piele, atîrnă un pistol de oblînc.

Se opreşte brusc din cîntat şi rămîne nemişcat. Din pricină că ea i-a pus cuțitul la beregată şi i-a spus:

- încearcă să te mişti şi ai să vezi ce pățeşti.

El nu mişcă.

Continuă să țină deasupra focului cele două bețe pe care se prăjesc doi iepuri jupuiți.

Apoi spune ceva într-o limbă pe care ea nu o cunoaşte, dar imediat şi în franceză:

- Dacă iepurii mei îi vrei, poți să-i iei.

- Eşti creştin?

- Ştiu să spun Tatăl Nostru. Dacă nu întorc iepurii, se vor

arde.

Cu mîna stingă îi ia pistolul, apoi cuțitul.

- întinde-te pe burtă. Fără să laşi iepurii să se atingă de pămînt, n-ar trebui să se murdărească.

El face ce i se porunceşte, ea se aşază pe el şi-i pune vîrful cuțitului în acel punct de la ceafa care se află exact sub osul capului.

- Apăs şi eşti mort, zice ea.

- Să nu-mi spui că eşti femeie. După voce, pari o femeie.

Se vede că e bătrîn şi decrepit, părul lui e de albeața

zăpezii, gîtul plin de riduri. Dar spatele pe care şade nu e chiar atît de uscat, ci destul de musculos.

- Eşti indian sau nu?

Indian pe jumătate, zice el. Tatăl lui era creştin şi purta acelaşi nume cu el.

- Ce nume?

-Mathurin.

Ea verifică pistolul - al doilea pe care îl atinge în viața ei. O singură dată a tras cu o asemenea armă, cînd Pouillou Pattu a făcut o încercare să vadă dacă, zicea el, avînd pulbere şi un glonț, ea este la fel de îndemînatică precum la trasul cu arcul eram mult mai puțin îndemînatică. Pistolul poate trage, pulberea e bine uscată. Se ridică dintr-un salt şi se îndepărtează.

- Aşază-te.

Se trezesc față în față, la doi stînjeni unul de altul. Se privesc.

- Măiculiță, eşti chiar femeie!

- Şi tu un bărbat destul de prăpădit. Ce vîrstă ai?

A trăit cel puțin cincizeci de ierni. Nu e prea sigur de numărătoare. Catherine-Marie i-ar da mai degrabă şaizeci. E înalt, cu pieptul puternic, cu mustața şi barba lungi de un picior.

- Precis că visez, zice el mîngîindu-şi barba. O femeie în pădure, o creştină vreau să spun, singură, mînuind cuțitul mai bine ca un bărbat. Ca să nu mai vorbesc că te-ai apropiat fără să te aud. Eşti în stare să tai gîtul unui bărbat?

-Da.

- Să nu-mi spui că ai făcut-o deja.

- Am facut-o. De patru ori.

- De unde ai răsărit?

-Nu vreau să-ți spun acum. Alerg după doi bărbați. In sfîrşit, mai ales după unul, scund, dar foarte viclean şi trădător, însoțit de un uriaş.

' -Eişi?

- I-ai văzut?

- Mi-e foame, zice el. Nu hoinăresc prin pădure ca să dau informații unor nebune. Şi încetează să aținteşti pistolul ăla asupra mea! S-ar putea să-ți explodeze în față, în cel mai bun caz, dacă tragi în mine.

Şi iată că, fară să se sinchisească de ea, de parcă ea s-ar fi aflat la Issoire, se ridică, scotoceşte în saci, întors cu spatele la Catherine-Marie, dar cu mîinile la vedere. Şi-1 vede scoţînd un săculeţ.

- Sare, zice el. Aici, cînd vor sare, mănîncă pămînt. Dar eu am sare în locuinţa mea din Quebec. Cîţiva saci plini.

Ea ridică piedica pistolului, ţinteşte o creangă de deasupra capului lui şi apasă pe trăgaci; Catherine-Marie vede un fel de fulger şi aude un zgomot şuierător absolut ridicol. Asta e tot.

- Te-am prevenit, zice Mathurin. II port cu mine ca să-mi aduc aminte că sînt pe jumătate creştin, ăsta e singurul motiv. Nu l-am folosit de cincisprezece, şaisprezece anotimpuri, încep să frig iepurii?

Ceea ce şi face. II înfricoşez, e evident.

- Dar pe tine cum te cheamă?

- Catherine-Marie împieliţata Pouillou.

- împieliţata?

- Vreau să spun că am capul foarte tare.

- Pe mine mă cheamă Bătrînul Lup Cenuşiu. înainte mi se spunea Tabakun sau Toboggan, în algonkină asta înseamnă lunecuş. Cînd eram foarte mic, mă duceam la vale pe burtă pe toate pantele.

Mathurin Toboggan, ce mai nume! Şi totuşi o cuprinde un sentiment care o uimeşte şi pe ea: bătrînul nu-i displace, nu-i e frică de el, nici lui nu-i e frică de ea şi, pe deasupra, vorbeşte o limbă creştină.

Nu se gîndeşte încă cum l-ar putea folosi, dar vicleană cum este n-ar fi tocmai extraordinar dacă i-ar veni o idee, n-ai de unde să ştii...

- în privinţa celui pe care-1 caut?

- Cînd mi-e foame, mănînc. Cel puţin cînd pot să mănînc.

Are mîini mari şi puternice, cu degete scurte (ceea ce nu-i place, preferă oamenii cu degete lungi), dar e

îndemînatic. Uite cum întoarce iepurii, prăjind bine fiecare parte. Pe fața lui ridată, coaptă şi răscoaptă de soare, se poate citi o atenție neabătută.

- Şi cînd mănînc, nu vorbesc.

Ea o ia de bună. I-a rămas un măr în sac şi se sfătuieşte cu sine însăşi dacă să-1 scoată sau nu. în fond, şi el împarte cu mine iepurii lui. în afară de faptul că începe să-i placă ideea de a-şi face din el un camarad, adică un prieten. După părerea ei, iepurii sînt destul de bine fripți, dar el tot îi mai ține pe foc şi...

- Un iepure care snai sîngerează încă pe dinăuntru nu poate fi mîncat.

...Mai adaugă frunze pe care le freacă între degete şi un praf de sare.

- Poftim.

Mănîncă fiecare cîte un iepure. Ea şade sprijinită de un copac. El a acoperit focul cu pămînt ca să nu mai scoată fum deloc. Pădurea din jurul lor miroase bine, o mireasmă de răşină şi încă o alta, pe care ea nu o cunoaşte, şi care i se pare că emană din scoarța acestor copaci care ei îi par a fi scoruşi, dar poate că nu sînt; pămîntul miroase şi el bine, carnea e dumnezeiesc de savuroasă.

- Pot să vorbesc?

- încă n-am terminat de mîncat.

El sparge oasele animalului şi suge măduva pentru a nu lăsa să se piardă nimic. Catherine-Marie se decide şi scoate şi ultimul ei măr, îl taie în două, alege jumătatea cea bună şi i-o aruncă. El nu face nici un gest pentru a-1 prinde, îl priveşte rostogolindu-se prin fața genunchilor lui şi se uită întrebător la Catherine-Marie.

- E un măr, zice ea. L-am adus din Franța. Am avut un butoiaş, e ultimul care mi-a rămas.

îşi mănîncă jumătatea ei de măr. Cît despre Mathurin Toboggan, el îl gustă cu vîrful limbii, rupe o bucățică cu unghia şi o mestecă cu un aer perplex.

-Nu e rău.

Şi de data asta chiar îl mănîncă. Bagă de seamă că nu e un om care mănîncă lacom; numai pentru a-şi mînca iepurele i-a trebuit de două ori mai mult timp decît ție.

- Nu e rău deloc.
- Putem vorbi?

-Da.

- Ai fost în Franța vreodată?

El surîde şi clatină din cap.

- Ai trăit numai aici?

Mathurin dă din cap în semn că da. îşi curăță dinții - mă . rog, dinții care i-au mai rămas, nu mai are prea mulți - cu o aşchie de os scoasă dintr-un franj al vestonului său de piele de căprioară. Toată îmbrăcămintea lui e dintr-o astfel de piele. Lungi şiruri de franjuri coboară de pe umeri, de-a lungul mînecilor, atîrnă de centură sau îi împodobesc pieptul; e încălțat cu mocasini prelungiți pînă sub genunchi de un soi de ghetre sau mai bine zis jambiere, ele însele susținute de fîşii late, legate de şnurul circular al mocasinului care se înfăşoară încrucişat pînă sub genunchi. în sfîrşit, pe cap poartă ceva ca un fel de beretă cu partea de jos din piele, partea de sus din blană şi de ea spînzură pe spate coada dungată a unui animal.

- L-ai văzut pe omul despre care-ți vorbesc?
- Pe cel mare sau pe cel mic?
- Cel mic mă interesează.
- I-am văzut pe amîndoi.

Cască şi se lasă pe spate, împingîndu-şi aşa-zisa beretă pe ochi. Continuă să-şi sugă scobitoarea, dar curînd o înfige într-unui din franjurii de la piept.

- Ce vrei de la aceşti oameni?

- De la cel mare, mai nimic. Nu-1 cunosc. Cît despre celălalt, vreau, între altele, să-i despic burta în cruce, să-i retez urechile şi nasul înainte de a-i tăia capul. Nimic altceva.

- Cum îi zicea la lucrul acela pe care mi l-ai dat să mănînc?

- Măr. Vreau neapărat să ştiu unde s-au dus aceşti oameni, dacă mai sînt împreună sau, dacă cel mic e singur, unde se află. Ştii?

- Acum vreau să dorm. Dacă vezi sau auzi indieni venind, trezeşte-mă.

Şi adoarme profund cît ai zice peşte. Mă enervează, mă irită, mă exasperează. Dacă-i puneam cuţitul la gît, l-aş ji putut ucide pe loc şi nici măcar n-ar fi ştiut (şi nici n-ar fi putut să afle, fiind mort, evident). Crezi că e beat? Nu, nu. Doarme. Şi se bizuie pe mine să-l veghez.

Ea aşteaptă. Amiaza a trecut de mult, înserarea se furişează pe sub tufişuri şi se instalează - e de mirare să vezi cum aici noaptea nu e chiar noapte; deşi e noapte, tot se mai vede cîte ceva.

- Ce mai santinelă.

Ea sare ca arsă. A aţipit şi ea, e în urmă cu cîteva ore de somn. Abia deschide ochii, că-1 vede pe Mathurin Toboggan lîngă ea. Oh, desigur, nu ameninţător. Nu face decît să-i examineze arcul, dînd din cap.

- Poţi tu să te foloseşti de el?

Lasă capul în jos şi se uită cu deplină nepăsare la cuţitul pe care ea i-1 împunge în burtă. Se vede bine că ameninţarea îl lasă rece.

I- Ştiu să mă folosesc de el. Ca şi de cuţit. Clatină din nou din cap. Priveşte în jurul lui, întinde braţul, apoi degetul arătător:

- Vezi copăcelul ăla de colo? Cel cu o pată în formă de

mînă?

- Perfect.

- Poţi să trimiţi o săgeată pînă acolo?

- E prea aproape (douăzeci de stînjeni - îşi bate joc de mine fiindcă sînt femeie). Mi-ai cere să fac acest lucru dacă aş fi băiat?

- L-aş întreba, dacă n-aş şti, şi pe tata. Dacă ar mai trăi. De acord. La rîndul ei, priveşte înjur, căutînd o ţintă mai

pe placul ei.

- Arborele acela mare de acolo, cel cu furca triplă. Distanţa: şaizeci, şaptezeci de stînjeni.

- E cam greu, zice Mathurin Toboggan.

- Creanga din dreapta, la două picioare de unde se desface furca. îşi pune săgeata, ţinteşte, dar nu prea îndelung. Săgeata se înfige exact în locul indicat. Să zicem cam la un deget şi jumătate (eu ştiu, dar-el nu). .

' - Mai poţi s-o faci o dată?

- Te duci pînă jos, ridici mîna şi-mi spui ce deget trebuie să-ţi retez.

- Foarte bine, zice el, am plecat.

îşi ia sacul şi porneşte la drum. Ea trebuie să alerge pentru a-şi recupera săgeata, trebuie să taie creanga pentru a-i degaja vîrful bine înfipt (ar fi putut străpunge un om), apoi - o ia la goană pentru a-1 ajunge din urmă pe hoinarul pădurilor. L-a ajuns iute, deşi el accelerase ritmul, n-ai fi zis că un bărbat atît de prăpădit poate merge atît de repede. Dumnezeule mare, ce repede se mişcă! Dă să protesteze, dar se opreşte. Ştii doar că te pune la încercare, tacă-ţi gura şi economiseşte-(i respiraţia.

Merg aşa prin noapte, nu alergînd, însă călcînd aşa de parcă picioarele nu ating pămîntul. El merge înainte- indică' drumul; un moment, un foarte lung moment, ea îl priveşte avansînd printr-un rîu în care se afundă pînă la glezne şi uneori chiar mai mult- e urmărit sau din anumite motive nu vrea să lase semnele trecerii noastre pe-aici. Urcă, coboară. Drumul durează cam două, trei ore (dacă speri să mă plîng eu, poţi să crapi aşteptînd).

In sfîrşit, iată-1 oprindu-se. Gîfîie, chiar dacă încearcă s-t) ascundă. E tot numai o sudoare. Şi ea. El se aşază. Şi Catherine- Marie, dar numai după ce a mai dat o raită pentru a-şi dovedi sieşi că, la nevoie, ar mai

putea acoperi o sută douăzeci de leghe (pe lîngă cele aproape o sută nouăzprezece, ce mai contau?).

- întotdeauna mi-a plăcut locul ăsta, zice el între două hîrîituri.

La lumina lunii se văd cele trei brațe ale unui rîu care, după ea, se varsă în rîul Saint-Laurent.

- Le Fouez, zice Mathurin Toboggan. în limba tatălui meu, care era din Bretania, înseamnă credință*. Pe una din insule se află o cruce. Tata şi cu prietenii lui au construit-o. Eşti obosită?

- Plecăm cînd vrei. Eşti urmărit?

- De montanezi care au nițică ciudă pe mine. Sînt destul de furioşi.

* Astăzi, Saint-Maurice. E locul în care, în zilele noastre, s-a ridicat oraşul Trois-Rivieres. Aici a ancorat Jacques Cartier în octombrie 1535, înălțînd o cruce pe insula Saint-Quentin. în 1634 s-a înființat aici un post comercial.

- Ai ucis pe vreunii dintre ei?

Pe ăştia nu. între montanezi şi Mathurin Toboggan e o poveste cu muieri.

- Cînd ai unsprezece femei de toate, şaptezeci şi opt de copii şi cam vreo două sute de nepoți, asta provoacă gelozie. Cinci sau şase dintre cumnații mei vor să mă taie... mă rog, nu capul... altceva. Ai într-adevăr nişte țîțe foarte frumoase - le văd dansînd cînd mergi şi le admir.

- Atinge-mă numai cu un deget şi îți tai eu ceea ce voiau să-ți taie cumnații tăi. Mama ta din ce trib era?

- Mama era irocheză.

A, bine. Nu ştiu ce înseamnă.

- Ai vrut să vezi dacă pot alerga cît tine?

- Poți.

- Şi trag bine cu arcul.

- E adevărat.

- Mă ajuți să-1 găsesc pe omul ăla mititel?

El scotoceşte într-un sac fără să-şi ia ochii de la Catherine-Marie.

- Dă-mi un sigur motiv temeinic ca s-o fac.

Are dreptate.

- Te plătesc.

în secunda următoare, îşi dă seama de absurditatea propunerii sale. Bani, ca să cumperi ce şi de la cine? De altfel, el a izbucnit în rîs în felul lui liniştit, cu ochii mijiți ca două fante.

- îți dau arcul meu.

El clatină din cap. Propunerea l-ar tenta puțîn. Foarte puțin. Clatină iar capul şi continuă să scotocească în sac, de unde scoate în cele din urmă nişte fîşii de carne, o duce pe una la gură şi o alta i-o aruncă tinerei femei. Ea gustă. E carne uscată cu miros foarte puternic de fum.

- Păstrează-ți arcul, n-am ucis niciodată un montanez aşa s-a întîmplat. Huroni, da. Noi, irochezii, îi ucidem pe huroni de cînd ne ştim, le tăiem capetele.

- Te credeam creştin.

- Dar sînt pe jumătate şi irochez. Cînd tata a venit în acest ținut, cu omul acela care se numea Jacques Cartier, era foarte tînăr. Să tot fi avut vreo cincisprezece ani. A căzut în apă şi l-a luat curentul. Pe vremea aceea, cîteva triburi de irochezi îşi ridicaseră corturile în Quebec, acolo unde rîul era mai îngusl decît în oricare loc - iată de ce omrul numit Jacques Cartier şi camarazii lui, printre care şi tatăl meu, s-au stabilit mai departe. Le era frică de irochezi. Şi aveau dreptate: irochezii sînt mari războinici, cei mai buni. Ei l-au găsit pe tata, l-au îngrijit, l-au păstrat la ei şi l-au luat cînd au plecat spre ținutul marilor lacuri, care este adevăratul lor teritoriu. Acolo m-am născut şi am crescut eu. Tata a murit după ce eu am avut prima nevastă.

Mathurin Toboggan vorbeşte mestecînd carnea uscată şi urmărind cu privirea apa curgătoare; ai senzația că tot aşa ar vorbi şi dacă ar fi singur; nu văd

unde vrea să ajungă, dacă vrea să ajungă undeva cu aceste confesiuni şi amintiri pe care mi le tot toarce. Dar lasă-l să spună tot, nu-l întrerupe, el este singura ta şansă de a-l găsi pe Smaragdin (el ştie ceva, s-a dovedit!) şi ai face bine să te supui felului lui de a Ji şi de a vorbi.

- Tatăl meu se ținea de irochez, dar avea în el alt sînge care-1 împingea să hoinărească, să cutreiere, să descopere mereu locuri noi. In fiecare an, uneori chiar de două ori pe an, pleca. Pleca prin nord pînă la marea aceea sărată, unde a văzut munți uriaşi de gheață. S-a dus spre partea aceea de unde răsare soarele şi de cealaltă parte. Şi pe-acolo, prin sud, dincolo de teritoriile mohicanilor şi andastilor, a descoperit în sfîrşit rîuri care nu curgeau spre lacuri, ci în partea ailaltă. Am mers cu el imediat ce am putut merge ca un bărbat. M-am dus apoi cînd^era mort. De multe ori am dat de vechile lui urme, de pe cînd eu nu eram încă născut.

Catherine-Marie se ridică şi bea apă direct din rîu. I-ar fi plăcut să se scalde, să-şi facă puțin toaleta, dar dacă nu e singură...

Se întoarce la sacul ei, îl deschide şi îl goleşte pînă la fund. Scoate de acolo, învelită într-o pînză tare, strîns înfăşurată, misterioasa hartă pe care o găsise la unul din mercenarii ucişi de ea; protejată cum era, suferise puțin de pe urma trecerii prin torent (şi asta parcă a fost într-o altă viață). Mathurin Toboggan abia dacă ia seama, sau deloc, la foiala ei. El povesteşte în continuare, aşa, de unul singur. Spune de ce de pe teritoriul irochezilor s-a întors în nord, de ce a urcat pe rîu în sus şi s-a hazardat pe locurile montanezilor care nu-1 prea au la inimă; noroc că s-a întîlnit cu onduați, mă rog, huroni (aşa le spun creştinii onduaților). El s-a dus în nord pentru că primise vestea că alți oameni cu vase mari urcaseră pe rîu; el a vrut să-i vadă. Nu să vorbească - să-i privească şi atît. Şi i-a privit. Ar fi vrut să se apropie de ei şi în acelaşi timp să fugă. Adică, nu chiar să fugă. Nu se teme de ei.

- Tatăl meu îmi spunea întotdeauna că vor mai veni şi alţii, şi alţii, pentru că era în sîngele lor să vină aici. Mi-a spus că într-o zi vor fi atît de mulţi că nimeni, nici măcar irochezii nu-i vor putea opri. Crezi aşa ceva?

-Nu ştiu.

Dar aminteşte-ţi de Pouillou Pattu, care avea totul în munţii lui din Auvergne, care se putea bucura de bogăţiile lui şi totuşi pleca, hoinărea, în toţi anii, parcă împins de o febră. Şi tu ştii bine că există Pouillou Pattu cu miile şi chiar mai mulţi - chiar dacă nici unul nu valorează o jumătate dintr-o treime din Poiullou Pattu, evident - dar toţi au în comun această dorinţă arzătoare de a vagabonda şi de a descoperi tărîmuri necunoscute.

- Şi vor mai veni şi alţii, zice Mathurin Toboggan. Anul trecut am vorbit cu Nicollet Bertrand.

- Cine-i ăsta?

- Un tip care vine la vînătoare de castori şi îşi vinde piei lc la Tadoussac. Mama lui e montaneză.

- Vrei să spui că mai sînt oameni veniţi din Franţa care cutreieră pădurile?

Rămîne aproape stană de piatră. Nu-şi putea imagina că s-ar mai afla cineva pe aceste pămînturi, în afară de indieni şi alţi oameni ca Grave şi Champlain sau ca bascii din Tadoussac.

- Eu cunosc trei, zice hoinarul pădurilor. Poate să mai fie trei, patru. într-o zi mi s-a vorbit de un om cu părul blond carc a traversat teritoriul Uataue.

Nu ştiu unde e.

- Spre apus şi un pic mai spre nord, zice Mathurin.

- Cînd a fost asta?

- Acum trei, patru ani.

- Omul după care alerg n-a venit decît acum şapte sau opt săptămîni. Nu poate fi el.

- Acum trebuie să plec. Montanezii ăştia sînt încăpăţînaţi şi mă vor urmări pînă cînd nu voi ieşi din raza lor.

Hoinarul pădurilor se ridică şi el, bea apă din rîu. îşi leagă sacii, îi aruncă pe umeri şi o ia din loc. Ea vine după el.

- Cît timp ai să mă mai urmăreşti?

- Pînă cînd ai să accepți să mă ajuți să-i găsesc pe cei pe care-i caut. Nu mi se pare că ai prea multe de făcut. Uite.

îi întinde harta înfăşurată şi, cum el nu face nici un gest pentru a o lua, ea o derulează fără să se oprească din mers. El aruncă o privire şi clatină din cap.

- Ei? îl întreabă ea.

-Ei ce?

- îți spune ceva desenul acesta?

- Evident.

- Ştii cine l-a făcut?

Nu. Şi iată-1 că se pune din nou în mişcare, în aşa fel încît ca nu poate decît să meargă în urma lui, fără şansa de a-1 ajunge din urmă. Au mers aşa pînă după-amiază, cînd se opresc într-un loc unde, de sub un rămuriş, admirabil ascunsă, el scoate o pirogă; o împinge în apă, se instalează, aşteaptă cu un aer absent să se urce şi ea în spatele lui, vrînd parcă să spună că lui nu-i pasă dacă o va avea sau nu la bord. Lansează barca, vîsleşte. Ea înțelege că vrea să traverseze rîul.

-Unde mergem?

- Eu, zice el, mă întorc la tribul meu.

- Nu vrei să mă ajuți?

Nici un răspuns, mă exasperează.

- La urma urmei, ți-am salvat viața, zice ea.

-Cînd? ' •

- Cînd nu ți-am tăiat gîtul. Nu ştii cine a desenat harta, dar o cunoşti. Sau poate măcar ținutul pe care îl înfățişează.

El luptă cu îndemînare şi forță împotriva curentului; în cele din urmă deschide gura:

- Acum cîteva zile şi nopți, zice el, francezii au luat-o pe acest rîu, nu pe cel mare, pe celălalt, din stîngă. Ei sînt în fața noastră.

- Şi vrei să-i întîlneşti?

-Nu. Harta pe care mi-ai arătat-o nu'reprezintă ținuturile mele. Triburile mele sînt cele pe care duşmanii le numesc irocheze. Este o insultă*. De la vest la est sînt ganeagonii sau agnierii, onneiuții sau onayotekaonii, onontaghezii sau onundagaonii, goyguinii sau gueuguchonii, tsnontuanii sau nundauanii. Adevăratul meu trib este cel al agnierilor. Noi sîntem cei care urcă cei mai adesea pe marele fluviu.

Ei, dar ce-o fi cu toată vorbăraia şi balivernele astea?

... Aşteaptă. Aşteaptă, poate că reuşeşti să înțelegi. Catherine-Marie. El vorbeşte pentru că nu ştie ce să-ți răspundă, pentru că nu s-a hotărît încă, pentru că el vrea să te ajute să-l găseşti pe Smaragdin, dar îl acelaşi timp îl plictiseşte gîndul că îşi pierde atîta timp cu tine.

Au traversat rîul Saint-Laurent şi, într-adevăr, pe stînga se iveşte un alt rîu mare. Piroga e din nou ascunsă cu mare grijă. Hoinarul pădurilor îşi descarcă bagajele - el o va lua din nou la drum.

- Spune-mi măcar ce ținut e desenat pe această hartă.

El arată spre vest.

-Pe-acolo.

- Cunoşti ținutul?

-Da.

Direcția pe care o indică este, mai mult sau mai puțin, cea a rîului Saint-Laurent.

- Şi dacă francezii lui Champlain n-au luat-o pe-acolo?

- Nu ştiu cine-i Champlain.

- Este cel care-i comandă pe francezi. Ei n-au luat-o pe rîu în sus?

-Nu.

* Din cuvîntul a\govkmirinzkoiw, care înseamnăfarpe. în engleză, numele celor cinci mari triburi sînt: Mohawk (Agnier), Oneida (Onneyut), Onondaga (Onontague), Cayuga (Goyoguin) şiSeneca (Tsonnontouan). Diferenţa se explică prin folosirea, într-un caz, a limbii algonkine şi a limbii irocheze, în celălalt (n.a.).

Gîndeşte-te. Dacă Smaragdin al tău ar fi vrut cu adevărat să-l întîlnească pe Champlain, ar fi luat o barcă la plecarea din Tadoussac.

începi să nu mai crezi deloc că Smaragdin şi Champlain urmează acelaşi drum.

Mathurin Toboggan a terminat de legat toţi sacii.

El zăboveşte, vezi bine, tot prefăcîndu-se că nu se interesează de tine. E gata să dea totul peste cap. Ce-aş putea...

- Ce-aş putea să fac să te conving să mă ajuţi?

Făcuse vreo doi paşi, dar se opreşte. Priveşte în jurul lui.

Se întoarce pe jumătate. Se lasă pe vine. Scormoneşte puţin pămîntul, folosindu-se de cornul arcului său.

- Asta e o întrebare binevenită.

-Ţi-am pus-o.

Tăcere. El clatină din cap.

-Ţi-am spus cîte femei am avut?

-Da.

-Am avut sute.

-Foarte bine.

- Indiene.

- In acest ţinut, n-ai încotro.

încep să văd unde vrea să ajungă...

- De fiecare dată cînd se semnalau vase franceze, mă duceam să mă uit.

- Dacă nu cumva e vreo femeie la bord.

- Nu erau niciodată.

- Ştiu cîte ceva despre asta. Şi pe mine m-au închis la Tadoussac şi au vrut să mă trimită înapoi. Răspunsul este nu, Mathurin Tobiggan.

- Toboggan. Răspuns la ce?

- Nu te face că nu înțelegi. Răspunsul la întrebarea dacă aş vrea ca tu şi cu mine să ne iubim mai de-aproape.

- Fără mine nu-1 vei găsi niciodată pe omul pe care-1

cauți.

- Fără tine am plecat din munții din Auvergne pînă la marea-ocean, urmărită de mercenari care sînt un soi de irochezi, dar mult mai sălbatici. Fără tine am reuşit să urc pe un vas unde nu voiau femei în ruptul capului. Fără tine am scăpat din Tadoussac şi am mers două zile prin pădurile tale fară să mă vadă nici un indian şi singurul om de care m-am apropiat ai fost tu şi aş fi putut să te ucid foarte uşor. Dacă aş fi fost un montanez, tu ai fi fost acum răposatul Mathurin Tubagan.

- Toboggan. Faci cum vrei, zise el (ce aer încăpățînat are dulăul ăsta!).

Nu vreau.

- Pentru că sînt bătrîn?

- Pentru că nu-mi desfac picioarele decît cînd.vreau eu, unde vreau şi cu cine vreau.

- Atunci, adio!

Şi porni din nou la drum.

Nu fi neroadă. Dacă el nu te ajută, ai să te învîrți întruna prin ținutul ăsta pînă ai să-mpleteşti cosiță albă, iar țîțele ți se vor tîrî pe pămînt.

- Of, Mathurin! Mathurin Tabagan!

Ştiu, el se numeşte Toboggan, dar greşesc într-adins.

El se opreşte din nou şi, văzut din spate, are aerul că cercetează un trunchi de copac de parcă i-ar fi fost prieten.

- Dar putem măcar să ne mai tîrguim, nu?

- Faci cum vrei.

- Renunți la ceva extraordinar, zice ea.

- Şi care ar fi cam ce?

- Eu însămi, zice ea.

- Parcă ziceai că nu vrei.

- Am zis că nu vreau să desfac picioarele şi-mi mențin afirmația, dar ai văzut tu vreodată o femeie din Franța goală?

El e de acord că n-a văzut. Asta e!

- Ai să te dezbraci goală de tot?

- O dată pe săptămînă. Atîta timp cît mă vei ajuta. Tu alegi ziua.

El cade pe gînduri.

-Duminica?

- Bine, duminica.

- Dar în ce zi sîntem azi?

- Luni, n-ai nici o şansă.

La drept vorbind, nu ştiu ce zi e. Nu ştiu nici măcar în ce dată sîntem. Am debarcat la Tadoussac pe 13. Sîntem tot în iulie. Poate.

- Dar lucrurile să fie clare, Mathurin Tubugan. Duminica şi numai duminica. Şi fără amor. Hotărăşte-te.

- Parcă îmi vine a renunța. Tu îți bați joc de mine.

- De asta sînt făcute femeile. Chiar şi indienele, sînt sigură.

- Cîte duminici sînt într-o săptămînă?

- Una singură.

- Şi care sînt zilele săptămînii?

Ea i le enumeră, el îi cere să le repete, ea le repetă.

- încă o dată, cere el.

Ea i le spune a treia oară. El zice:

- Acum voi ține minte. Nu voi uita. Iar omul pe care vrei să-l ucizi nu-1 vei găsi decît după cîteva luni bune.

Mathurin se pune în mişcare, dar în sens invers, pe propriile lui urme. Ajunge în dreptul ei, o depăşeşte şi se îndepărtează. Încît ea se întreabă unde dracu' se duce.

- Omul pe care vrei să-l omori n-a traversat rîul cel mare. E pe celălalt mal. Cu cîteva luni în avans față de noi. El a traversat teritoriul algonkin, le ştie limba. E foarte viclean şi greu de prins. Eşti sigură că astăzi e luni?

- Absolut sigură, răspunde ea.

- In orice caz, numele meu este Toboggan, în indiană. Iar în franceză, Mathurin.

- Mă gîndeam la prietenul meu Mathurin, Pissarugues. Mathurin Regnier pe numele lui întreg. îl ştii. Nu se poate să i nu-1 ştii.

Nu.

- Are şapte ani mai mult ca mine. Privirile noastre s-au încrucişat pe deasupra gîtului unei sticle, după şase sticle eram deja prieteni din copilărie. Tatăl său ținea în Piața halelor un jeu de paume, numit tripoul Regnier. Tu ştii ce-i aia jeu de paume? Nici asta nu ştii. Acest Mathurin e un om după inima mea, Pissarugues. L-am cunoscut la Roma, servea sub ordinele unui cardinal, de Joyeuse. El slujea mai ales descoperind cele mai fermecătoare creaturi, nu atît pentru cardinal, cît pentru el însuşi şi prietenii lui din copilărie, dintre care şi eu eram unul. Am uitat să-ți spun: e poet... Şi-a compus propriul său epitaf... Lasă capul jos.

Franşois Villon pleacă el însuşi capul şi se afundă ceva mai tare în pămîntul moale. Săgeți trec şuierîndu-le pe lîngă urechi din toate părțile.

- Ce-ți spuneam? A, da, îți vorbeam de epitaful prietenului şi fratelui meu de pahar şi de femei, Mathurin Regnier. Citez din memorie: „Am trăit fără nici un gînd/ M-am lăsat în voia sorții/Şi a îngăduitoarei naturi". E frumos.

Franşois Villon mai sapă încă în fața şi în jurul-lui, imitîndu-1 pe Pissarugues, care reuşise să-şi îngroape aproape tot imensul lui trup (tot săpînd, putem ajunge pe partea cealaltă, în China). Şi brusc pămîntul se prăbuşeşte. Uf, nu e un stînjen, dar aproape un picior tot e, sigur! O fi vizuina unui animal. Iată-ne la nivelul cîrtițelor. Dar cel puțin cei doi oameni sînt la adăpost. Două sau trei săgeți s-au mai înfipt prin jur, apoi nu se mai aude nimic.

- Sînt dezolat, se aude în cele din urmă vocea lui Tsal.

Şi Tsal însuşi se arată. O frumoasă cicatrice îi traversează pieptul.

- Dezolat, de ce? îmi place să cad în capcane.

Frangois Villon iese din groapă. Doi algonkini doar, dacă nu cumva erau nepissingi sau uataue, erau lungiți alături, evident morți.

- Cine a tras în noi? Irochezii?

Tsal clatină din cap. Crede mai degrabă că sînt cei din tribul sioux. Numai ei atacă aşa brusc şi fară nici un motiv.

Sioux. Numele lor îl înfurie pe Frangois Villon de i se urcă sîngele la cap. Cînd, cu treizeci şi două de luni în urmă, el se aventurase prin aceste ținuturi, nu reuşise să treacă de malul vestic al celui de-al patrulea lac - există şi un al cincilea lac, mai mare, în nord, cel puțin la fel de mare ca şi cel de-al patrulea, căruia indienii îi spun Michigama, mare întindere de apă. I se vorbise despre tribul sioux cu un respect plin de teamă!

Frangois Villon numără supraviețuitorii încăierării. Eram optsprezece, am rămas şaisprezece, dintre care doi foarte tare răniți, iar doi incapabili să meargă. Trebuie să ne oprim. Ceea ce-mi displace profund; mi-a fost şi aşa destul de greu să-i conving să vină cu mine pînă aici, în ținuturi care nu sînt ale lor.

în detaşamentul care îl însoțea erau oameni de toate felurile. îl alcătuise din mers, alături de Pissarugues. Dar prima lui şedere în Noua-Franță şi cele aproape şapte luni petrecute aici îi permiseseră să lege prietenii şi să dobîndească o mulțime de cunoştințe. Limba algonkină, de exemplu, şi variantele ei.

De asemenea, dialectul şerpilor, irochezii, ale căror cuvinte sînt de multe ori aceleaşi ca în algonkină. începuse să-şi facă o idee din ce în ce mai precisă despre mulțimea triburilor şi poziția lor geografică; fară a ajunge însă să deosebească un passamaquoddy de un abenaki sau de un maliseet. Cît despre tribul lenni-lenape (sau delaware), care e din sud, treaba e mai uşoară. Şi totuşi.

Recunoaşte însă un mohawk dacă-1 vede. Ceea ce-i îngăduie s-o şteargă cît mai repede.

Tsal, de exemplu, este un indian mic-mac. Vine din nordul Noii-Franțe, din Acadia, şi ştie ceva franceză. Nu se numeşte Tsal, numele lui e mult mai complicat, însă Frangois 1-a poreclit aşa (a fost singura silabă pe care o prinsese din zbor acum trei ani, la Port-Royal, în Acadia).

Şi ce alți oameni mai are?

Trei huroni, doi nissipingi, un ojibwa, un otawqatomi (acesta recent înrolat), un petiun, un erie... ceilalți sînt algonkini. E simplu dacă te apuci să-i numeri şi totuşi destul de greu să te descurci cu ei; mai ales dacă te gîndeşti că fiecare trib are adesea două, trei nume diferite, cel pe care şi-1 atribuie singur şi cele (fireşte, mai puțin măgulitoare!) pe care le dau vecinii din stînga sau din dreapta lor.

Din sud sau din nord.

Dar, pe scurt, nu e cu mult mai complicat decît în Europa, unde pe alocuri, la numai o aruncătură de băț, se vorbeşte o altă limbă, fară să mai punem la socoteală numeroasele regate (în treacăt fie spus, ce păcat că europenii nu sînt toți obligați să vorbească latina;

uită^te la Erasmus: el putea să vorbească foarte bine şi la Londra, şi la Paris, şi la Madrid, şi la Roma, să facă schimb de idei, simţindu-se ca acasă pretutindeni, ca în Rotterdam, oraşul său natal).

- De acord, facem o haltă, Tsal.

Tabăra se aşază pe malul unui rîu pe care indianul ojibwa îl cunoaşte sub numele de Checagua, nume pe care nu trebuie să-1 explice: malurile sînt acoperite cu un fel de ceapă sălbatică, care degajă un miros foarte puternic. Lacul Michigama sau Michigan, cum îi spun unii, nu e decît la o leghe de aici. Cei doi plecaţi pe urmele atacatorilor de adineauri vin cu buzele umflate, n-au văzut nimic, nici un pericol imediat prin împrejurimi.

- Nu prea departe totuşi.

Vorbise Pissarugues, lucru rar. Muşca cu sîrg dintr-un hartan de elan care ar fi putut sătura trei oameni obişnuiţi.

- Vorbeşti de tine, Antoine?

Nu (mişcare din cap).

El vorbea despre indieni (altă mişcare din cap).

Ştiu, Pissarugues, ştiu. Oamenii ăştia ne-au însoţit deja mult mai departe decît speram. Mai devreme sau mai tîrziu, se vor întoarce la casele lor şi orice aş putea face sau zice nu-i va opri.

Franşois Villon urcă pînă în vîrful unei coline. Orizontul nu dă înapoi deloc sau doar foarte puţin. El ştie că drept în faţa lui, la cîteva zile de mers, se află ceea ce indienii numesc Maesi Sipu, Marele Fluviu, care curge spre sud pînă la mare". Ştiu şi pentru că pe-acolo m-am întors în Franţa în anul de graţie 1606.

N-am trecut dincolo de Mississippi atunci. Dar nimic nu mă va împiedica s-o fac acum.

Voi merge pînă la capăt.

Pentru prima sa călătorie transatlantică se îmbarcase la Honfleur, pe la jumătatea lui august, în 1606. Sub numele de Pierre Servant şi în calitate de

medic. Un regulament regal impunea ca vasele de pescuit din Noua-Franță al căror echipaj număra mai mult de optsprezece oameni să aibă un medic la bord. Bun, el nu era un medic adevărat - deşi, de fapt, ştie ceva mai mult decît un medic adevărat, în sensul că ştie să coasă o rană, să pună la loc un membru fracturat, să cauterizeze, să administreze în cunoştință de cauză theriacul, diascoriumul sau unguentul de Stirax, fară să mai pună la socoteală alte multe leacuri pe care le învățase de la evrei sau de la spanioli.

Exista un Pierre Servant, medic oficial. Acest Servant plecase din Rouen şi se ducea cu trăsura la Honfleur tocmai pentru a se îmbarca pe Simbole-de-la-Paix, avînd contractul în buzunar; a avut nefericita idee de a accepta ca însoțitor de drum un zurbagiu petrecăreț, cu o figură foarte plăcută şi atît dc manierat că, fireşte, nu şi-a putut imagina că el (veselul chefliu) era căutat cu înfrigurare pentru că ucisese un om la o partidă dc zaruri. Adevăratul Servant se trezise legat,-cu căluşul în gură, închis într-un grajd şi jefuit de tot instrumentarul.

Falsul Servant se îmbarcă deci pe Simbole-de-la-Paix. Poate că i se păruse oportun să mărească distanța dintre el şi medicul din Rouen, dar mai mult pentru că visa de vreo doi, trei ani să traverseze marea-ocean şi niciodată nu i se ivise o ocazie atît de bună.

Simbole-de-la-Paix nu era chiar un barcaz. De vreo două sute douăzeci de tone pe puțin, cu o chilă de şaizeci şi două de picioare, lată de paisprezece, adîncă de nouă, cu douăzeci şi două de traverse. Era un vas cu flancurile rotunjite, cu varangele plate, cu trei catarge - catargul mare, mizena şi artimona, cu două rînduri de pînze pe primele două catarge şi o pînză trapezoidală pe varga celui de-al treilea cu două punți superioare - una în față, cu ciocul ei de caracă, cealaltă în spate. Nu semăna deloc cu vasul pe care navigase Franşois prima oară, cînd plecase din Spania, de la Sanlucar de

Barameda, care era mai degrabă o caravelă prea lungă, prea îngustă şi cu spatele pătrat.

Cu şaptesprezece ambarcaţiuni de pescuit, Simbole-de- la-Paix pescuia şi usca morun, o treabă pentru care sînt necesari mai mulţi oameni, dar se cîştigă mai bine.

De la Honfleur au luat-o spre sud, spre Setubal. Era vorba să încarce acolo sare pentru săratul morunilor (nu pentru că ar fi lipsit sarea în Franţa, dar, în afară de faptul că mulţi căpitani de vase de pescuit socotesc sarea franceză prea măruntă, prea slabă şi de o nuanţă gălbuie care dă o culoare neplăcută peştelui şi-1 face aţos, spuneam, deci, că în afară de asta exista şi gabela, un impozit care aducea regatului o treime din resursele sale).

Vasul era prevăzut cu arme. Se cunoşteau multe cazuri de vase de pescuit atacate de piraţi. In afară de patru ocheane, se aflau la bord două cardinale şi două tunuri cu ghiulele, douăsprezece barse, nenumărate suliţe şi semi-suliţe, archebuze şi arbalete.

Pămîntul-Nou. Am ajuns la sfîrşitul lui octombrie. Era foarte tîrziu, dar căpitanul are ideile lui despre locurile pe unde mai venise deja de cincisprezece, douăzeci de ori. Are reperele lui acolo. Şi, de altfel, nu rămîne la Saint-Pierre, îndreaptă vasul spre vest. El crede în existenţa unei treceri spre China, fie ocolind Pămîntul-Nou pe la nord, fie prin acel imens braţ de mare descoperit de Cartier cu şaptezeci de ani în urmă. Scopul lui nu este de a găsi Marea Trecere, numai morunul îl preocupă, dar poţi să fii căpitan pe un vas de pescuit moruni şi să visezi în acelaşi timp.

Două săptămîni mai tîrziu, Tadoussac. Era timpul, pentru că venise zăpada, frigul - gheaţă pe mare. Dar gheaţa nu are nici un efect asupra unui vas atît de încărcat, mai degrabă îl ridică decît să-l sfarîme. Şi-apoi, marea era aproape liberă, se putea pescui. Căpitanul lansă la apă cele şaptesprezece ambarcaţiuni, trecînd

peste toate protestele. E un căpitan care-i place lui Frangois Villon. Se numeşte Lebert, e un omuleț uscat, abia de are o sută de livre, dar vorba lui e scurtă, glacială, Iară replică; îi lipsesc două degete de la mîna stîngă. Fuseseră zdrobite într-una din călătoriile lui şi şi le retezase el însuşi cu dinții şi le aruncase în mare. Şi rămăsese la postul lui ca şi cum nimic nu s-ar fi întîmplat.

Şi totuşi e un om care visează. Cunoaşte bancurile cu moruni, Marele Banc, Bancul de Vert, Bancul Saint-Pierre, Banquereau şi Bancul Orfanilor, în largul golfului Gaspe. Şi alte bancuri, al căror secret îl deține numai el. Chiar de la început, Dumnezeu ştie de ce, a avut îndoieli cu privire la medicul lui. Alții şi-ar fi exprimat aceste îndoieli. El a tăcut. Privirea lui cenuşie, mărginită de lungi gene negre, cerceta amănunțit chipul lui Frangois Villon; nu se putea vorbi încă de o apropiere, abia dacă-şi vorbeau, dar o anumită complicitate tot se stabilise între ei. Care s-a confirmat într-o seară la Tadoussac.

-Vino cu mine!

Au plecat amîndoi prin ninsoarea deasă, încotoşmănați ca nişte urşi. Pe stîncile de la Tadoussac, bascii construiseră o cabană.

- Vreau să-ți vorbesc.

S-au instalat în cabană, au făcut focul.

- Eşti cu-adevărat Pierre Servant?

- De ce?

- Pentru că armatorii mei îmi vorbesc despre Servant ca despre un om foarte gras.

- Am slăbit mult.

- Corpolent şi ursuz ca un Dies irae.

- M-am înveselit pierzînd în greutate.

- Eşti un medic bun, am băgat de seamă. Dar ştii spaniola şi engleza.

- Şi asta îmi interzice să fiu Servant?

- Ştii spaniola şi engleza, mînuieşti spada ca un maestru de arme, ştii să jonglezi, cîştigi mereu la zaruri...

- Nu trişez niciodată.

- Dacă m-aş fi îndoit vreo clipă, ți-aş fi tăiat o mînă, nu mai erai întreg acum.

-Mulțumesc.

- Cunoşti insulele Caraibe.

- Am fost pe-acolo, e-adevărat.

- Ai fost pirat?

Nu. Curios, foarte curios (mă întreb de altfel şi eu de ce n-am fost oare).

- Servant e din Rouen. Vorbeşte-mi despre Rouen.

- Eu nu sînt Pierre Servant.

Căpitanul Lebert a clătinat din cap şi au băut amîndoi din sticla de rachiu de mere.

- De cînd am pus piciorul pe pămînt, nu ai stare o clipă. Ai lipsit chiar trei zile.

- învăț limba indienilor.

- Reuşeşti?

- Da. E mai uşoară decît germana.

-Te-am unnărit ieri cu ocheanul. Vorbeai cu doi sălbatici. Pui la cale ceva cu ei. Priveşte!

Mîna stîngă a căpitanului Lebert, pînă atunci înfundată în buzunarul blănii, se arătă ținînd la vedere un pistol.

- Dacă continui să mă minți, te omor.

- Pot să mai beau puțin?

Au băut cot la cot. Prin ferestruica îngustă care se deschidea spre golful principal din Tadoussac, unde era ancorat Simbole-de-la-Paix, păzit de doi, trei pescari basci, nu se vedea absolut nimic, atît de deasă era ninsoarea.

- Numele tău adevărat?

Franşois i l-a spus.

- Intențiile?

Idem.

Apoi a urmat tăcerea. Şi încă puţin rachiu, cu înghiţituri mici, nici unul dintre ei neavînd predispoziţie pentru băutură, mai ales într-o seară ca aceea, în care îşi spuneau lucruri capitale. Şi căpitanul Lebert i-a spus că şi el, într-o vreme, acum şaptesprezece, optsprezece ani, pe cînd nu era încă stăpînul unei nave, ci un simplu matelot, necăsătorit, fară copii şi fară alte legături, şi venea deja după moruni (pentru că pe Pămîntul Nou oamenii veneau deja de vreo sută de ani), simţise această copleşitoare dorinţă de a debarca, pe scurt, de a dezerta şi de a merge departe, foarte departe pe acel pămînt atît de proaspăt şi necunoscut şi de a se pierde pe-acolo.

-N-am spus niciodată aceste lucruri, nimănui, înainte de a-ţi vorbi în această noapte, Frangois Villon.

- Cred că ţi-am citit gîndurile. Tot aşa cum ai citit în mine arzătoarea mea dorinţă de a pleca.

- Ai fost într-adevăr în Caraibe?

Da, pe o caravelă spaniolă. în garda unui conte spaniol. După un popas la San Augustin, în Florida, el a călătorit pînă în Hispaniola, a văzut multe insule, dar nu s-a dus mai departe. Pentru că spanioli erau peste tot. El voia un pămînt virgin.

- Tu vrei aur?

Spaniolii îi istoriseau întruna poveşti de adormit copiii despre cele Şapte Cetăţi ale Cibolei şi despre imensele bogăţii din vest şi din nord-vest. Poveşti.

- Eu nu cred în ele. Nu mă interesează.

Ceea ce voia el, Frangois Villon, ceea ce visa - dar aceste lucruri se explică greu - ţinea de ceea ce are omul mai adînc în el, ca o boală (sau poate ca o mare iubire, dar pe care el n-o cunoscuse) - era o lume fară aceste teribile păcate, vicii, turpitudini, legi, regulamente, interdicţii şi constrângeri, obiceiuri, tradiţii strămoşeşti.

- Şi cîte alte lucruri ar mai fi de spus.

-Ai spus destul.

- Pentru prima oară. Nici eu nu-mi deschid sufletul în fața oricui. Nici măcar mie însumi. E pentru prima oară.

El voia să spună: prima oară cînd încerca să-şi explice lui însuşi, nu atît căpitanului Lebert, o parte din ceea ce duce în el.

Au mai băut. Şi curînd, şi unul şi celălalt erau uşor amețiți.

- Voi pleca peste trei zile.

- Eu n-am auzit nimic. Pentru mine, vei fi absent, nu voi şti ce s-a întîmplat cu tine, voi comunica dispariția ta, voi născoci că, probabil, depărtîndu-te prea tare de vas pentru a căuta ierburi de leac şi alte buruieni, te-ai rătăcit prin zăpadă.

Exista la Tadoussac un indian care ştia franceza. El nu era de pe-acolo, era un indian mic-mac, originar din Acadia. II cunoscuse cîndva pe Chauvin, îl însoțise pe Franşois Grave care, cu şapte, opt ani în urmă, urcase pe Saint-Laurent pînă la quebecul rîului şi mai departe. Expediția lui sieur Du Gua de Monts din 1604 îl folosise şi ea. Omul avea un fiu de şaisprezece, şaptesprezece ani pe care Franşois îl îndrăgise foarte mult (acesta era Tsal).

Au plecat deci în trei, francezul şi cei doi indieni. Zăpada acoperea tot ținutul, dar cei doi indieni mic-mac apreciau că se merge mai bine aşa, de preferință chiar prin noroaiele toamnelor şi ale primăverilor, numai să fii echipat cu acele tălpici pe care francezii le numesc raquettes. Cel mai în vîrstă dintre cei doi indieni mic-mac a fost ucis patru săptămîni mai tîrziu, pe cînd ajunseseră pe malul unui lac atît de mare, că nu i se vedea marginea cealaltă. Aici au fost atacați de un trib de irochezi. Tînărul Tsal a fost rănit de două săgeți şi nu a mai putut merge. Fusese nevoit să caute ajutoare, iar

Tsal îi spusese că ceva mai la nord se află algonkinii care ar fi de acord să-i ajute. Trei zile 1-a cărat Frangois Villon în spate petînărul indian Tsal pînă în satul în care, într-adevăr, au fost bine primiți. Tsal era zguduil de febră, dar vraciul tribului algonkin s-a declarat convins că seva vindeca în două-trei săptămîni.

Timp în care pot face o mică incursiune, s-a gîndit Frangois Villon. A plecat singur şi a luat-o de-a lungul malului nordic al lacului; a fost bine primit şi de indienii petiuni şi ataue, a aflat de la ei (el ştia bine acum algonkina şi putea vorbi în dialect, nu mai avea nici o problemă) că mai există şi alte lacuri, la fel dc mari, în vest...

A aflat mai ales că un om cu barbă care e indian fară să fie, înalt şi lat în umeri, şi care se numeşte Wah Nah Maket, un bărbat cu părul deschis, trăieşte sau trăia pe malul lacului Michigama.

Cu alte cuvinte, cineva era pe cale să-i fure teritoriul.

De atunci nu a făcut altceva decît să încerce să-l întîlnească pe acest Wah Nah Maket cu „părul deschis".

Şi-a continuat drumul. Nu era un prea bun vînător, abia dacă ştia să pescuiască. Văzuse destui pescari de morun la lucru şi de pe Simbole-de-la-Paix luase vreo douăzeci de cîrlige de fier, nu prea groase, pentru că erau din Normandia, nu din Sables-d'Olonne, foarte înguste la vîrf, făcute din sîrmă lucrată la rece. Undițe avea vreo şase, din fir bun de cînepă, nu prea răsucit pentru a nu prinde moluşte.

A încercat să vîneze cu săgeata cîteva animale, aşa cum îi văzuse facînd pe atît de îndemînaticii indieni mic-mac, dar rezultatele au fost de-a dreptuL groteşti. La drept vorbind, n-ar fi nimerit nici o vacă prinsă între stănoage. Numai de două ori a nimerit o marmotă şi ceva cu o blană în mai multe culori, ceva căruia indienii îi spuneau chipmunk, cu o carne nu prea bună la gust,

şi pe care 1-a doborît doar folosindu-şi unul din cuțitele de aruncat.

Poate să fi fost în ianuarie - dar acum el nu mai ştie datele - cînd a ajuns la un alt lac, după ce a mai lăsat altele două în urma lui, unul pe dreapta, altul pe stîngă. Acesta trebuia să fie Michigama.

Era epuizat. In ultimele zile, pentru că nu prinsese nici măcar un peşte - ori cîrligele lui erau prea mari, ori peştii prea mici - s-a hrănit cu rădăcini smulse de sub zăpadă şi cu mici rozătoare ale căror vizuini le-a surpat cu pumnalul. Timpul era foarte rece, dar nu ningea. I-au trebuit două zile ca să se apropie de fumurile pe care le zărise, două ore pentru a mai face ultimele trei sute de stînjeni, tîrîndu-se, agățîndu-se cu unghiile, orbit de noroi. Indienii ottawa l-au luat, l-au îngrijit, l-au furat, dar după aceea i-au dat totul înapoi, rîzînd.

Wah Nah Maket?

De îndată ce a fost în stare să meargă, l-au dus în acel loc care trebuia să fie punctul sudic al lacului Michigama. Şi acolo, spre surprinderea lui şi mai ales spre marea lui mînie (fusese precedat de un european - nu se îndoia că omul cu părul deschis e european), dă de o cabană destul de îndemînatic făcută din lemn cioplit din topor. Construcția e mică, trei stînjeni pe patru, dar cu un şemineu de piatră şi un loc de dormit. Şi pe deasupra, proba definitivă, cel ce locuia acolo, probabil de luni şi luni, nu era un indian, Franşois citi pe uşă literele W A, deasupra unui desen ciudat, ai fi zis trei popice - două jos şi unul sus, ca o pălărie pentru cele două, legate între ele prin linii.

- Wah Nah Maket a făcut asta?

Da.

- Unde e?

Plecat (gestul ondulat din mînă însemna călătorie şi distanță mare). Plecat spre locul unde apune soarele.

- înainte de a da frigul?

Da. Cu mult înainte. în primăvară.

Era cu adevărat foarte frig şi Frangois Villon nu sc restabilise încă după extraordinara lui oboseală. S-a instalat în cabană. Numai în ziua a şasea sau a şaptea, ridicînd din întîmplare o scîndură a priciului pe care dormea, a descoperit o ascunzătoare şi în această ascunzătoare, adînc înfundată între două scînduri - ai fi zis că cineva o uitase acolo o piele dc căprioară foarte bine argăsită şi înfăşurată. A desfacut-o şi a găsit o hartă. Pe ea erau consemnate rîurile Franței şi marea-ocean, Norimbegue, adică acea coastă între Florida, unde se aflã spaniolii, şi Acadia. Şi marile lacuri pe care Frangois Villon le străbătuse sau pe lîngă care trecuse. Şi cursul fluviului Saint- Laurent. Dincolo de punctul sudic al lacului Michigama (al cărui contur nordic rămăsese necompletat fiindcă probabil nu-i cunoştea forma reală), dincolo deci de acest punct, nu mai era marcat nimic, în afară de ceea ce ar fi putut reprezenta nişte copaci sau nişte tufe de iarbă - dar el înclina să creadă că era vorba de iarbă.

... în sfîrşit, pe extrema stînga a hărții, multiplicate parcă cu frenezie, o mulțime de conuri - munții.

Aceasta este harta pe care Frangois Villon a reprodus-o într-un singur exemplar.

Indienii ottawa se străduiseră să-l convingă să nu plece din nou la drum. Numai un vînător bun putea supraviețui, după părerea lor, pe aceste întinderi nesfirşite dinspre vest. Şi vînătoarea nu era punctul lui forte. Indienii se prăpădeau de rîs cînd îl vedeau mînuind arcul.

Un detaliu îl frapase la cabană: dimensiunea tuturor lucrurilor. Lungimea priciului, frontonul şemineului, atît de înalt că aproape nu se putea ajunge la el, un cuier simplu, probabil pentru agățat blana, era fixat la aproape doi stînjeni de la podea.

- Wah Nah Maket este foarte înalt?

Oh, şi încă cum! Indianul ottawa ridică brațele deasupra capului şi sare în sus pentru a reprezenta înălțimea vechiului ocupant al cabanei.

Cam pe la jumătatea lunii martie, indienii ottawa îşi ridicau tabăra de iarnă. Pentru ei venise momentul să se întoarcă pe pămînturile lor aflate mai la nord, la cincisprezece, douăzeci de zile de mers. N-au mai zăbovit nici o clipă. Indienii illinois vin din sud pentru a se instala pe aceste locuri şi chiar periculoşilor indieni sioux le poate trece prin cap să facă o incursiune pînă aici.

-Sioux?

Numele tribului îi era total necunoscut lui Franşois Villon. A ascultat explicațiile cum că tribul sioux este unul foarte mare, că indienii sioux trăiesc pe cîmpiile din vest şi e foarte greu să te înțelegi cu ei.

- După teritoriile lor vin munții?

Nici un indian ottawa nu-şi dăduse osteneala să ajungă pînă acolo. După vechi legende, aşa ar fi.

Indienii au plecat. Franşois Villon a rămas singur. Avea provizii pentru o săptămînă, a pescuit, şi-a pus prada la uscat şi a aşteptat să se zvînte, ceea ce l-a făcut să mai zăbovească puțin. Dar pînă la urmă a pornit din nou la drum. I-a dat prin cap la un moment dat să se întoarcă pentru a-1 recupera pe Tsal, al cărui talent de vînător i-ar fi fost util, dar a renunțat. Era prea departe.

La trei zile după plecarea sa de la cabană, a făcut un ocol complet al lacului Michigan sau Michigama. Indienii ottawa îi indicaseră un rîu aflat la o distanță de trei zile şi jumătate de mers. Ei şi indienii illinois (adicăoameni) îi spun Kishoki sau aşa ceva. Putea naviga pe el folosind învățăturile cu privire la construcția unei pirogi, din scoarță de copac. Trebuia să coboare pe acest rîu şi să ajungă la Marele Fluviu - Mississippi.

Foarte bine.

Nu vedeam de ce nu mi-aş fî putut construi o pirogă Preferam una solidă, pentru că nu ştiu să înot.

Călca destul de voiniceşte, cu pas vioi. Nu era chiar primăvară, dar semnele se arătau - cedrii albi (a căror scoarță este bună pentru a combate scorbutul), alunii şi nucii, stejarii şi castanii, mestecenii (şi scoarța lor e foarte bună pentru construcția colibelor şi pirogilor), fagi şi brazi şi atîtea alte specii alcătuiau acum o armată cu rîndurile foarte strînse, lăsînd să se întrezărească primul frunziş de un verde crud.

Mergi cu bine, Frangois, viața ta e frumoasă.

Păcat că eşti urmărit.

Fiindcă eşti urmărit. Ştia de vreo cîteva ore. Văzuse mai întîi unul, apoi doi şi încă doi. Fireşte, se ascundeau, dar nu prea abil, de parcă ar fi vrut să fie văzuți. Erau indienii illinois sau sioux.

După părerea prietenilor săi, indienii ottawa, ultimii, ar fi mai sîngeroşi decît cei dintîi, care au şi ei obiceiuri foarte sîngeroase.

Dar cei care-1 urmăreau n-au încercat nimic, n-au făcut nimic, nu s-au apropiat. Doi în stînga, doi în dreapta, unul în spate. Era încadrat.

încetinea el, încetineau şi ei. Alerga el, alergau şi ei. Dacă se îndrepta spre ei, dădeau înapoi. Se joacă de-a ce?

în orice caz, el a ajuns la Kish-nu-mai-ştiu-cum. La muncă. Toată după-amiaza şi în cele două zile următoare a descojit mesteceni, a tăiat scoarța în fîşii, aşa cum fusese învățat, şi la un moment dat, cînd a ridicat capul, a descoperit la vreo doisprezece stînjeni de el (deci ținta uşoară a oricărei săgeți, putea fi omorît de sute de ori) pe unul din urmăritori.

Rîdea de el.

— Aş vrea să te văd pe tine, i-a zis Frangois Villon. Aş vrea să te văd jucînd un jeu de paume sau zaruri sau luptînd cu spada împotriva mea.

A terminat după patru zile de muncă intensă. Poate că nu ieşise chiar o pirogă, dar era ceva cu cap şi coadă (n-a îndrăznit să spună provă şi pupă) şi care plutea.

Nu prea dreaptă, e adevărat. Trebuia să tragă la vîslă ca un ocnaş pe partea stîngă pentru a se menține pe firul curentului. S-a îmbarcat şi, cu Dumnezeu înainte, a reuşit să se prindă de unul din maluri de fiecare dată cînd nul avea prea multe torente; trăgea piroga pe mal cînd era nevoie, şi trecea. Apoi rîul Kish şi dracu' mai ştie cum devenea mai calm şi curgea ca un rîu rezonabil.

Mai mult instinctul decît vreun zgomot oarecare l-a făcut să se întoarcă.

Două pirogi, şi încă din cele bune, veneau după el la cîteva zeci de brațe, urmărindu-1. Cu şase oameni la bord. Ei aveau pirogile pregătite şi un om care le păzea.

Şi tot nu ştia dacă sînt din tribul sioux sau illinois.

- Sînteți indieni sioux sau illinois?

Nici un răspuns. Indienii rămîneau impasibili.

El a debarcat pentru noapte, au făcut şi ei la fel. A aprins focul şi a înghițit ultima bucată de elan rămasă de la indienii ottawa, a făcut chiar un foc mare - de ce s-ar mai fi ascuns dacă tot ştiau unde se afla el?

A petrecut o noapte paşnică şi, exact înainte de a adormi, a cîntat cît l-a ținut gura cîntecul lui Mathurin Regnier despre fiicele Calvarului.

- Vă învăț şi pe voi dacă vreți, le-a strigat el.

La fel şi în zilele următoare, în timp ce cobora pe rîu la vale. Ei bine, însă toate au un capăt pînă la urmă. Dimineața era pe sfîrşite; palmele lui erau pline de băşici crăpate şi sîngerînde, abia dacă mai putea îndura durerile din brațe, coapse, şale. Cu o oră înainte făcuse

o haltă, îşi muiase fundul în apă (şi ăsta-1 frigea), mîncase un peşte uscat şi se avîntasc din nou în curent.

Şi a văzut Marele Fluviu Maesi Sipu.

Şi dincolo de el, dacă ar fi să creadă tot ce i se spusese, se întindeau cîmpii nesfîrşite, mărginite (dar cît de departe. Dumnezeu ştie cîte zile de mers or fi pînă acolo) de munți foarte înalți.

Dar asta era tot ce vedea, din nefericire.

O linie neîntreruptă de pirogi i-a barat drumul. Să tot fi fost vreo şaizeci de oameni, imobili şi impasibili.

Mult mai surprinzător era însă faptul că pe un fel de stindarde din piele prinse între sulițe se afla acelaşi desen cu trei popice pe care îl văzuse pe uşa cabanei, în apropiere dc Michigama.

Popicele erau verzi, liniile care le legau erau negre şi se înnodau jos într-un triunghi cu vîrful în sus.

Iar cele două litere - WA - erau reproduse peste tot.

Retras pe malul celălalt al rîului Maesi Sipu, urcat pe un tumulus, Frangois Villon a descoperit un om gigant, de cel puțin şase picioare şi şapte degete, depăşind cu un cap pe cei opt sau zece războinici care îl înconjurau; omul se uita la el. De la distanță, părul lui lung pînă mai jos de umeri pare alb.

Frangois continuă să vîslească, drept spre barajul de pirogi. De altfel, îl împingea curentul şi prezența în spatele lui a celor ce-1 urmăreau de mai bine de o săptămînă.

Barajul s-a deschis în ultimul moment, dar pirogile care îl alcătuiau au executat o mişcare concertată, aliniindu-se pe două rînduri. Printre care a trecut el. Nu fară greutate: apa rîului Mississippi are vîrtejuri pe alocuri şi ridică valuri înalte. în aşa fel că se ajută de mîini ca să mențină piroga pe direcție; el nu voia să meargă pe-aeolo, dar oricum nu avea de ales. Franşois îl desluşea din ce în ce mai bine pe uriaşul postat în fața lui, de care se apropia. Părul lui nu era alb ca al unui om bătrîn, ci de un blond foarte deschis. Aşa a traversat

tot fluviul. Douăzeci de stînjeni, apoi zece, apoi doi şi vîrful pirogii a atins cuminte pămîntul mîlos, afundîndu-se.

Uriaşul se afla la mai puțin de zece picioare de el, iar la diferența de înălțime dintre ei se adăuga faptul că unul sta pe o înălțime, iar celălalt pe fundul unei pirogi.

- Wah Nah Maket? a întrebat Franşois Villon.

Gest de încuviințare.

- Ştii franceza?

Nici un răspuns.

- Să nu-mi spui că eşti indian. Numai dacă nu cumva indienii de dincoace de Mississippi seamănă cu olandezii.

Cele spuse în franceză n-au suscitat nici acum vreo reacție.

- Şi-acum ce facem?

în algonkină.

- Mi-ai luat cabana de pe Michigama, spuse uriaşul.

- Dacă erai înăuntru, să ştii că nu te-am văzut.

(Omul părea să aibă în jur de treizeci şi doi de ani.

Purta un pumnal, o toporişcă de metal, nu de piatră, şi un arc foarte frumos, de genul celor folosite de englezi.)

- Wouldyou by chance speak english?

-Ido, răspunse apăsat uriaşul.

- Ştii deci englezeşte?

-Nu.

- Aş putea să-ți cunosc intențiile sau este o indiscreție?

Vorbeau în engleză acum.

- Cred că am să te ucid, mai zise Wah Nah Maket.

- De ce, pentru că ți-am ocupat cabana? Ai într-adevăr un simț al proprietății nemăsurat.

- Trebuie să te întorci de unde ai venit.

Engleza lui nu era dintre cele mai bune. O vorbea ca pe o limbă de care se dezobişnuise, îşi găsea greu cuvintele.

- Nu mă întorc pe urmele paşilor mei, zise Frangois Villon. Am ajuns foarte greu pînă aici.

- Te afli la frontiera regatului meu şi nu vei intra. Ori pleci, ori eşti mort.

- Şi pînă unde se întinde regatul tău?

Gest cu mîna spre stînga (nord), cu o mişcare vagă, semnificînd foarte departe. Acelaşi gest spre dreapta (sud) şi altul spre spate (vest).

- Mi se pare cam întins.

Gest afirmativ: da.

- Nu e loc pentru doi?

-Nu.

- Eşti sigur că nu eşti englez?

-Da.

- Dar ai fost?

-Nu.

- Dar nu te-ai născut în această țară. Unde te-ai născut?

- în Irlanda.

- Şi cum îți zicea în Irlanda?

- Wanamaker. Pleacă înainte de a te ucide.

- Indienii care sînt cu tine fac parte din tribul sioux?

- Illinois, cei din pirogi. Cree - ceilalți care se aflau alătun de Wanamaker pe acest mal al fluviului Maesi Sipu.

- Şi toți aceşti indieni, inclusiv tribul sioux sînt de acord să te accepte ca rege?

(Ah, ah, şovăia!)

- Aceste pămînturi sînt numai ale mele, zise uriaşul.

Frangois Villon privi atent pectoralul de aramă, cît o

farfurie, al interlocutorului său. Cele trei popice figurează în mijlocul pieptului, în relief. Era pe punctul să întrebe ce semnificație au, întrebarea era pe buze, cînd în jurul lui s-au produs diverse mişcări. Cîteva minute mai tîrziu, dar cu siguranță totul s-a petrecut foarte repede, a fost prins de trei sau patru perechi de mîini, scos din barcă, depus pe mal, dar fără să i se dea drumul. Dimpotrivă, i-au luat blana de lup, vesta din piele de căprioară cusută cu perle şi cozi de nevăstuică, cămaşa din pînză de Armentieres. In aşa fel încît a rămas cu torsul gol; i-au lăsat jambierele din piele de cerb, cureaua de lînă, jartierele din piele de sconcs, centura din piele de cerb de care avea agățate destule lucruri: o lingură de lemn pentru seva de arțar, micile lui schiuri de zăpadă, cîrligele pentru peşte, strachina de lemn. Nu l-au percheziționat, aşa încît au rămas asupra lui cele trei cuțite de aruncat, toporişca de lemn cu cap rotund placat cu aramă țintuită, pumnalul italian; în timp ce în pirogă îi rămăseseră arcul lui din cedru şi tolba plină de săgeți cu cap de os, spada în teaca ei de piele, sacii din scoarță de copac, încă destul de plini de orez, peştele uscat şi, prinsă sub banchetă, harta.

- N-am să plec, a zis el.

Cînd a plecat ochii spre piesa de metal cilindrică, cu diametrul de un deget, a constatat că fusese încinsă în foc şi că acum o apropiau de torsul lui gol. Surise şi îşi înfipse privirea în ochii lui Wah Nah Maket.

- Poți să mă jupoi de viu, asta nu schimbă nimic.

Şi-a încordat tot trupul şi a respirat adînc, continuînd să surîdă cînd metalul încins i-a fost aplicat pe piept, deasupra mamelonului stîng. Nu s-a mişcat deloc, şi-a stăpînit durerea. Au repetat operațiunea o dată şi încă o dată; el a continuat să surîdă. Dar cînd metalul înroşit a fost îndepărtat, şi-a permis să-şi plece privirea şi să se uite. De acord, iată-mă cu trei popice pe piept. Ei şi?

- Ai să pleci şi n-ai să te mai întorci niciodată. Şi le vei spune tuturor că nimeni nu poate intra pe pămînturile lui Wah Nah Maket.

- Mă voi întoarce, drăgălaşule. I shall come back.

- Supuşii mei vor vedea acest semn pe pieptul tău şi tc vor jupui de viu şi îți va trebui o zi întreagă ca să mori.

- Nu cred în regi, în şefi, în ordine, în limite de frontiere, nici în constrîngeri. Cred că singura limită a libertății mele e să nu fac rău nimănui.

L-au legat fedeleş din cap pînă-n picioare, aşa că nu putea mişca nici măcar un deget.

- Am visat mereu şi visez acum mai mult ca niciodată la această țară despre care tu pretinzi că este a ta. Visez la ea şi nu pentru a fi stăpînul ei, cum fals te crezi tu, ci pentru a trăi în sfîrşit după capul meu, fără să fac nici un rău nimănui şi să pot umbla liber pînă la moartea mea.

L-au dus şi l-au urcat în piroga lui, pe care au remorcat-o de o alta, la bordul căreia vîsleau opt indieni.

- Voi reveni, Wanamaker.

Cei opt indieni din piroga cea mare şi-au înfipt vîslele în apă.

- Ce înseamnă aceste trei popice?

- Trefla Irlandei, i-a răspuns Wanamaker.

în zilele următoare au coborît pe Mississippi. Indienii illinois care remorcau piroga lui din scoarță de copac făceau halte. L-au hrănit şi i-au dat apă să bea. N-au vorbit cu el. într-un tîrziu l-au cuprins nişte crampe foarte dureroase, aşa că le-a cerut să-i mai slăbească puțin legăturile. Degeaba, n-a primit nici un răspuns. Zilele au trecut şi suferințele au sporit. Din cînd în cînd, pentru lungi momente, şi-a pierdut cunoştința.

Mă voi întoarce./shall come back.

Zicea aşa întruna numai pentru a-şi susține moralul. Nu vedea nimic din peisaj. Deliberat sau nu,

fusese culcat cu fața în jos. Căldura devenea din ce în ce mai apăsătoare. într-o zi şi-a dat seama că cei care-1 cărau fără încetare se schimbaseră. Alți Indieni preluaseră ştafeta. Poate că era a treia sau a patra echipă, de unde era să ştie?

I shali come back.

Piroga lui cedează. Un colț de piatră sau o creangă ar fi putut să-i spargă coca atît de fragilă. L-au urcat la bordul unei alte pirogi. Vorbea cu oamenii care erau acolo, poate numai credea că vorbeşte, în capul lui era tot ceață. îngheţase de frig şi credea că va muri de căldură. Ei au continuat să-1 hrănească şi să-1 constrîngă să bea lichide; probabil că amestecaseră buruieni fiindcă erau al dracului de amare.

Şi iată că într-o zi a recunoscut cuvintele care se rostesc în jurul lui. Erau spaniole, deşi i-a trebuit mult timp pînă să-şi dea seama. A mai trecut alt timp şi într-o zi s-a trezit de-a binelea. Sînt viu, şi-a zis, asta-i sigur, şi sînt pe un vas, nu într-o pirogă. Curînd mă voi putea tîrî pe punte. A recunoscut că era o caravelă spaniolă. Un om care e din Jaen - da, ştiu, l-a întrebat despre locurile pe unde a fost, despre ce a văzut şi despre cele Şapte Cetăți ale Cibolei şi despre aur...

... Şi ce l-a făcut ca, în momentele de delir, să repete întruna aceleaşi cuvinte în franceză, dar mai ales în altă limbă care ar putea fi engleza.

Franşois spunea că nu ştie, nu ştie nimic, el a uitat totul, n-a văzut aur, nici n-a căutat, şi din capul lui s-a şters totul.

- Todo, ho olvidado todo. Adonde vamos, unde mergem?

în Spania. Şi el a debarcat în Spania, la Santander, a cîştigat la zaruri banii cu care să se îmbarce, a întîlnit fete frumoase şi deloc sălbatice, a ajuns la Madrid, a zăbovit un timp, a mai cîştigat la zaruri (e un blestem, ți-am spus) şi a redevenit el însuşi. Dovadă, s-a strecurat într-o mănăstire cu o mîndrețe de călugărițe, a

alinat vreo jumătate de duzină dintre ele, dacă nu mai multe (întotdeauna m-am gîndit la ele, mai trebuie îmbărbătate din cînd în cînd aceste tinerele acoperite cu văluri ca femeile maure). S-a convins fară prea mare dificultate că această mănăstire e prea bogată pentru o castă care a făcut jurămînt de sărăcie şi s-a gîndit să le înlesnească drumul spre paradis (în care el nu crede în ruptul capului, cînd eşti mort, eşti mort şi gata), luînd cu el mare parte din tezaurul lor. A mai dezbrăcat un episcop (nu-i iubesc deloc pe episcopi, mai ales pe cei graşi, dar nici după cei slabi sau potriviți nu mă dau în vînt), a galopat spre Franța pe un cal, trăgînd două catîrce aproape papale. La hotarele Spaniei, fiind urmărit, şi pe cînd rîde deja în sinea lui cum îi va povesti el prietenului său Pouillou Pattu toate peripețiile prin care trecuse, nişte țărănoi îl apucă de sutană şi vor cu tot dinadinsul ca el să oficieze o slujbă. Aşa s-a trezit în fața unui emigrant francez din Ariege venit pe pămînturile spaniole pentru seceriş. A fost uimit de felul cum un condamnat la moarte facea pe prostul, cum mima nerozia, cum simula idioțenia. L-ar fi ajutat oricum să fugă, dintr-un pur spirit de contradicție, dar şi dintr-o simpatie izvorîtă spontan. Şi 1-a ajutat cu atît mai mult cu cît, după cunoştințele sale, este singura ființă umană pe care o crede în stare să facă pereche (şi încă cum) cu dimensiunile şi forța lui Wah Nah Maket.

Mă voi întoarce, Ishall come back.

Şi m-am întors, Wah Nah Maket. Sper că mai eşti încă în viață. Poate nu aşteptîndu-mă înfipt ca o statuie pe malul rîului Mississippi unde, cînd am ajuns să pun piciorul, n-am facut-o decît pentru a fi marcat cu fierul roşu, legat şi aruncat într-o pirogă. Poți fi oriunde.

Dar viu. Da, da, insist. Să te ştiu tăiat în felii de cei pe care îi numeai supuşii tăi, mi-ar părea cu adevărat foarte rău.

-Tsal?

-Sînt aici.

- îi vom lăsa în urma noastră pe toți cei care nu mai vor să ne însoțească. Oricum, de îndată ce vom trece dincolo de Mississippi, nu ne va folosi la nimic dacă sîntem cincisprezece sau şaisprezece. Pentru că atunci ne-ar trebui o sută de oameni sau chiar mai mulți. Un grup mai mic are mai multe şanse să treacă neobservat. Pe cine mai luăm cu noi?

- Pe indianul ojibwa şi pe algonkini.

- Şapte.

- Şase. Unul din algonkini a fost ucis.

- Cu tine, cu Pissarugues şi cu mine, vom fi nouă.

Cifra îi place, i-au fost întotdeauna pe plac cifrele impare,

socotindu-le nefaste pe cele pare.

Pornesc. Se despart, cuțitele de Thiers promise sînt primite cu entuziasm. Nu sînt ceea ce s-ar numi un salariu, ci un fel de primă pentru cei care se întorc acasă. Urmează drumul spre vest, doi algonkini trimişi în cercetare, o căldură foarte uscată, încă mai greu de îndurat din pricina unui vînt fierbinte.

Ambuscada a avut loc în zori - abia porniseră la drum.

- Nu erau din tribul sioux, spune Tsal după ce se sfătuieşte cu indianul ojibwa, care a petrecut mai mult de o oră scrutînd urmele lăsate de autorii ambuscadei - sau mai degrabă ai atacului (o ambuscadă presupune o pregătire, o aşteptare, o stare de beligeranță mai veche sau mai nouă; ceea ce, după părerea indianului mic-mac, nu era cazul. Crede mai degrabă, şi indianul ojibwa Kauwatappe e de aceeaşi părere, că e vorba de o încăierare întîmplătoare). Unul din agresori a fost ucis sau grav rănit şi s-a găsit un sac de tutun nu departe de urmele de sînge. Pe sac e desenată o broască.

- O broască?

Frangois rămîne cu gura căscată (a trebuit ca Tsal să deseneze pe pămînt lighioana pentru ca el să înțeleagă - nu cunoştea cuvîntul). Dar bine, broasca, un

mormoloc de fapt, este animalul fetiş al triburilor picioare-negre.

- Sîntem pe teritoriile lor?

Nu. Terenurile lor de vînătoare obişnuite sînt mai spre vest. (Cum să mai înțelegi ceva, nu numai despre triburile astea care sînt cu sutele, purtînd toate nume diferite, chiar dacă de multe ori sînt din aceeaşi... să zicem, federație, dar care, în acelaşi timp, hoinăresc dintr-un loc într-altul?)

- Şi picioare-negre nu sînt indieni sioux?

Nu. Sau da. Puțin. Nu prea mult. Nu sînt adevărați indieni sioux. Nişte cîini împuțiți, asta da, mai degrabă.

- E clar, zice Frangois Villon.

Pornesc spre nord-vest, intenționînd să regăsească Kish- şi-nu-mai-ştiu-cum, pe care navigase în primăvara lui 1607. Ține o socoteală relativ precisă a zilelor şi lunilor.

Hotărăşte deci că ziua de 30 iulie 1609 va fi data sosirii celor nouă oameni pe Maesi Sipu.

Pe care îl trec în după-amiaza aceleiaşi zile.

Nu se vede nimeni.

- E duminică, zice Mathurin Toboggan.

- Sîmbătă.

- Am socotit pe degete. Sîntem chiar într-o zi de duminică.

Şi arată spre indexul mîinii stîngi. Zice că a început cu

degetul mic de la mîna dreaptă, care e luni. Şi deci acest deget de la mîna stîngă e duminică.

O înțelegere e o înțelegere, Catherine-Marie; dacă un Pouillou nu se ține de cuvînt, se răstoarnă pămîntul. Dar e adevărat că tot nu ştiu în ce zi sîntem şi nici dacă s-a scurs chiar o săptămînă de cînd am făcut înțelegerea asta cu Mathurin Toboggan. Să mă gîndesc.

- Şi cum socoteşti tu pe degete?

Metisul cărunt, jumătate breton, jumătate mohawk, îi face o demonstrație; degetul mic de la mîna

dreaptă pentru luni, inelarul pentru marți, mijlociul pentru miercuri şi aşa mai departe; degetul mare de la mîna dreaptă era vineri, degetul mare de la mîna stîngă era sîmbătă: puiul ăsta de cățea are dreptate.

Să mă gîndesc totuşi.

Nu ştiu dacă s-a scurs o săptămînă întreagă de cînd Toboggan şi cu mine am căzut de acord, pentru că s-au petrecut o mulțime de lucruri în ultimele zile. Au mers, metisul şi ea. Spre sud, urcînd rîul care, după cît se pare, se numeşte Saint-Laurent. Au avut loc şi nişte întîlniri. Două dintre ele s-au terminat prin fugă şi încă una, a naibii de lungă - indienii cu care se întîlniseră fund nişte huroni cu care Mathurin Toboggan era în mare supărare. Şi o alta foarte plăcută. Nu mă întreba cum, dar Toboggan i-a identificat de la prima privire şi de departe pe cei din al treilea grup ca fiind frații lui, indienii mohawk. Dumnezeu ştie cum, pentru că toți erau asemănători, pictați în toate felurile şi cu fundurile goale, dar asta e. Mathurin s-a pus la vorbă cu ei, nu se mai termina. Iar ea nu înțelegea o boabă. „- Ia zi, Mathurin, nu cumva eşti gata să vinzi ceva fraților tăi? - Şi ce le-aş putea vinde, frumoasa mea? - Pe mine. - Să te vînd? Dar cine să te cumpere? - Vezi, nu mă jigni. - Nu vreau să vînd nimic. Dimpotrivă. - Cum adică, dimpotrivă? - Le voi cere să ne însoțească. Cred că vor accepta."

Să mă mai gîndesc.

Din pricina goanei nebune pentru a scăpa de huroni, se îndepărtaseră de Saint-Laurent. Se întorc escortați de o duzină de războinici mohawk. „- Aici e quebecul", a zis Mathurin Toboggan, indicînd locul unde, după părerea lui, fluviul Saint- Laurent este cel mai îngust de pe tot parcursul lui. Catherine- Marie a văzut construcții, din piatră şi lemn, la marginea apei, ceva aproape pătrat, începînd cu un debarcader care înainta pînă la apă, prelungindu-se printr-un gard foarte solid, apoi, în interiorul acestui gard, clădiri

spațioase - şaizeci, şaptezeci de oameni puteau să-şi stabilească aici o garnizoană -, cu etaj şi parter, bine concepute, într-adevăr; ba îi mai adăugaseră şi un columbar cu cuiburi pătrate şi foarte curate. Poate că acest din urmă detaliu, acest columbar care îi amintea de cele cîteva pe care le văzuse în Auvergne, i-a dat de gîndit lui Catherine-Marie: „— Cine a locuit aici, Mathurin? - Domnul de Champlain. Dar acum nu-i pe-aici. A fost văzut pleeînd. Aici n-au rămas decît cîțiva oameni de-ai lui. - Ai intrat acolo? - O dată. Mi-au dat grîu pentru că sînt pe jumătate francez şi au vrut să mă folosească drept interpret în relațiile lor cu sălbaticii, cum le spun ei. - Nu există deci nicăieri oraşe? - Oraşe? Cred că eşti bolnavă la cap. - Nu e nimic, absolut nimic, nici măcar o casă, chiar dacă merg zile şi zile în şir? - Chiar dacă ai merge doi, trei ani." Dar ce-i veni cu casele astea? Ținutul e locuit, se găsesc oameni pe aici, numai că francezii le zic sălbatici. „— Eu însumi sînt pe jumătate sălbatic, Catherine-Marie. Ți-e frică de mine? - Nu. - Ți-e teamă de frații mei mohawk? - Nici atît. Sînt oameni ca toți ceilalți." Şi totuşi. Şi totuşi, spunînd asta, avea o oarecare îndoială. Era absolut adevărat că nu-i era frică de cei doisprezece mohawk care o înconjurau (nici chiar de huronii cu care, în fond, ea nu avea nimic de împărțit). Călătorind două, trei zile cu ei, o făcuseră să se simtă mai degrabă în siguranță, dacă mai era nevoie. Dacă se gîndea bine, s-ar fi simțit mult mai puțin sigură în compania a zece, doisprezece hoinari de drumul mare, chiar în Auvergne (ai zice că în scurt timp ei vor face plăcinta, iar eu aluatul pentru tartă). Nu, mica ei îndoială, mica nelinişte care a cuprins-o nu aveau nimic de-a face cu indienii (cu fundul gol sau nu, nu contează, şi nici faptul că nu sînt creştini nu contează - mai mult chiar - nu are nici o importanță). Pur şi simplu a devenit brusc conştientă, stînd îndelung pe vine, cercetînd casa domnului Champlain, la nici două sute de stînjeni, că acesta era ultimul post, adică,

pe scurt, frontiera, să zicem. Dincolo nu mai era nimic. Mă rog, nimic cunoscut. Nimic decît pămîntul ăsta afurisit care se întinde întruna (nu mă face să rîd, totul are un capăt). Nu, dar îți dai seama de drumul pe care l-ai făcut alergînd după Smaragdin fără să-i vezi vreodată coada (despicată!), tu care îți spuneai că fie şi a ajunge pînă la Clermont ar fi deja o performanță?

Aproape am terminat de gîndit.

Ea a plecat, de fapt ei au plecat de la quebec, doisprezece mohawk şi jumătate - Mathurin Toboggan nu contează decît ca o jumătate de mohawk. Au mers din nou de-a lungul rîului, mă rog, al fluviului, şi au ajuns la un lac care părea o mare. Şi trecînd zilele, şi blestematul jumătate-jumătate făcîndu-şi socoteala lui pe degete, ba chiar fără să se înşele, asta era cel mai dezolant lucru; într-un fel, se simte pusă la zid.

E duminică şi cuvîntul e cuvînt.

- Mathurin?

-Da.

- Sîntem într-o barcă.

- Cu atît mai bine - în mijlocul unui lac.

- Sîntem într-o barcă, însoțiți de doisprezece mohawk.

- Dar e duminică.

- Noi am căzut de acord. Tu şi cu mine. Dar nu-mi amintesc ca ceilalți doisprezece să fi intrat la socoteală.

El rîde. Rîde liniştit, ca indienii. Ochii lui, şi aşa destul de oblici, se îngustează, se micşorează şi mai mult.

- Ei bine, ce crezi tu? Ei sînt aici, merg cu noi, au vînat pentru tine, ți-au construit piroga şi acum vîslesc. în schimbul a ce, după părerea ta?

E goală puşcă. Şi-a scos chiar şi cele două perechi dc ciorapi de lînă pe care nici o cîrpeală nu-i mai putea salva acum, nu vor mai rezista mult timp; şi fusta de dedesubt care abia se mai ține; şi nici cămăşile nu sînt

mai bune, ca şi flaneaua ei tricotată. Pe scurt, numai pieptarul nu era zdrențuit...

Un curent rece străbate lacul, o briză cam muşcătoare, venind evident dinspre nord, de pe acele pămînturi imense înghețate pe care i le-a descris Mathurin Toboggan (cu toate că nu e sigur că el a ajuns chiar pînă acolo; auzindu-1, el ar fi parcurs mii de leghe în toate direcțiile). Pe mal, la vreo cinci sute dc stînjeni, în stînga, frunzişul arborilor a început să se înroşească uşor, în toate nuanțele; e foarte frumos. Goală, stă la prora pirogii, puțin aplecată. Se sprijină cu amîndouă mîinile de cîrma dc scoarță a pirogii. Cu spatele spre oamenii care vîslesc. Care poate că o privesc. Poate. Nu e prea sigură. Indienii mohawk au surprins-o deja că nu s-au arătat deloc emoționați s-o vadă goală din cap pînă-n picioare. „Sînt interesați şi nu prea, i-a explicat Mathurin Toboggan. Tu eşti prima femeie care nu e indiancă pe care o văd ei, sînt puțin curioşi, e-adevărat, e firesc. Dar pentru că şi tu eşti făcută la fel ca toate celelalte... - Pînă la urmă, numai tu eşti foarte interesat. - Pentru că sînt european, poate de-aia. - Şi îți place mereu la fel de mult? - Nu mă mai satur. - Şi să nu fie nici unul care să încerce pînă la urmă să mă siluiască? - Să te siluiască? Dar asta nu se face. Doar dacă sînt femeile duşmanilor. Şi nici atunci. - De ce? Se întîmplă în țara tatălui meu. - Este ceva foarte rău văzut. Cel puțin de către femei."

Ea aruncă o privire spre cer. Soarele a ajuns deasupra capului lor.

- Mă îmbrac, Mathurin.

- Păcat.

- Eu îmi țin cuvîntul.

- E adevărat. Şi ştii să te foloseşti foarte bine de un

arc.

îşi trage fustele, jupa, îşi încheie centura. în privința cămăşilor ezită; sînt foarte murdare, dar dacă le

mai spală rămîne cu ele între degete. Şi stă aşa încă o clipă, cu bustul gol (indienii nu se uită la ea. Pentru ei e ceva normal. O femeie cu sinii goi. femeile lor umblă toate aşa şi ei nu fac explozie numai pentru atît; şi chiar în Auvergne, primăvara şi vara mai ales, cîte spălătorese nu se văd la rîu cu sînii goi?).

îşi pune în cele din urmă pieptarul şi-i leagă şireturile în faţă. Tolba îşi reia locul între omoplaţi.

Priveşte apropiindu-se pămîntul spre care piroga avansează rapid.

- E ultimul lac, Mathurin?

- Al treilea, da, Michigama.

Ea se întoarce şi cercetează echipajul. Sînt douăzeci, dintre care doi sau trei băieţi foarte frumoşi. Ei nu sînt mohawk. Mohawk erau cei cu care acum cinci sau şase săptămîni au traversat primul lac. De atunci, Mathurin s-a descurcat singur cu schimburile, cu marşurile, cu satele unde au dormit şi au mîncat, cu rîurile, iazurile şi lacurile pe care le-au traversat. Acum erau în duminca a şasea.

Sînt deja şaizeci sau şaptezeci de zile de cînd am plecat din - oare cum îi zice? - Tadoussac.

Pămîntul, la o sută de stînjeni.

- Şi după aceea, Mathurin?

- Mergem.

- Cai nu se pot găsi nicăieri?

-Ce?

-Cai.

- Nu ştiu ce sînt ăştia, n-am văzut în viaţa mea, zice Mathurin Toboggan.

Ea se uită lung la el. îşi bate joc de mine.

- Cu ce seamănă un cai? o întreabă el.

- Un cal, caii. Nu-mi spune că n-ai văzut în viaţa ta unul. îi pui un frîu, o şa, salţi sus şi hop.

- Hop ce?

Nu, că-mi vine să cred că visez. N-o să mă apuc acum să-i descriu un cal!

Şi-i descrie un cal.

- Pe scurt, zice ea, e ca un bizon.

- Şi un bizon ce-i?

- Tata zicea că sînt un fel de boi cu gîturile mai groase.

- Şi tatăl tău nu ți-a vorbit niciodată de cai?

Dovadă.

- Eşti sigur că nu-ți baţi joc de mine?

- E ca un cîine, un cîine mai mare?

- E de zece, douăsprezece ori mai mare decît un cîine. Ai încercat vreodată să călăreşti un cîine? Mai ales pe unul din cei care se găsesc pe-aici, prin ţara asta?

- Cel pe care ni l-au oferit indienii anawahagani acum trei duminici era un cîine mare?

- Ei aş! Dacă avea douăzeci şi cinci de livre e mare lucru! Şi mai era şi fiert. Nu-mi prea place să mănînc carne de cîine, dar şi fiert!

- Cînd indienii îți oferă un cîine fiert e semn de mare onoare.

-A, bun. Nici însoţitorii tăi nu ştiu ce-i un cal?

Discuţia se angajează între indienii care vîslesc şi Mathurin Toboggan. Care face semn că nu.

Nici ei.

—In aceste ţinuturi nu sînt cai?

Malul de vest al lacului Michigama nu mai e decît la o aruncătură de băţ.

- Nu, după cîte ştiu eu. Dacă ar fi fost, aş fi ştiut. Am bătut toate drumurile, spune Mathurin Toboggan.

Un rîu se varsă în lac, din dreapta. Pămîntul care se zăreşte nu pare a fi cine ştie ce, nu e suflare de om. Cerul e jos şi coboară din ce în ce mai tare. Frigul e pătrunzător, aerul nemişcat, tăcerea desăvîrşită, dacă nu ţii seama de clipocitul vîslelor care se afundă uşor în apă. Raţele sălbatice pleacă spre sud; curînd va ploua, dacă nu cumva va ninge chiar. Sînt cam necăjită şi puţin chiar tristă că mă aflu departe de munţii mei din Auvergne (şi totuşi mă voi întoarce, Dumnezeu să mă

pedepsească altfel, dar nimic nu mă va împiedica, pe cuvîntul Impielițatei).

Vine iarna, se vede.

Şi ce dovadă am că sînt pe urmele acelui rahat de zurbagiu? Cine-mi dovedeşte? Lui Mathurin Toboggan îi trece ceva prin cap, dar nimic mai mult. Mă poate minți, de atîtea săptămîni. Sau se înşală şi el. E bătrîn. Puțin nebun. Probabil că aşa se întîmplă cînd eşti în acelaşi timp indian - sau sălbatic - şi european. Ar putea fi un amestec funest.

- Ce e dincolo?

- Pămînt, răspunde Mathurin Toboggan. Rîuri. Apoi cîmpii. Cîmpii pe care să le străbați tot restul vieții tale şi tot nu le dai de capăt.

- Pentru că şi tu ai fost pe-acolo?

- Ți-am spus că da.

- Mi-ai spus o mulțime de baliverne.

- N-am limba despicată.

Etrava pirogii se culcă cuminte pe malul mîlos. Ea coboară pe pămînt, îşi ia din barcă saboții, arcul, pelerina, sacul.

Toboggan, şi el, îşi descarcă sacii de piele cu franjuri şi împodobiți cu păr, mă rog, nişte meşe lungi (va trebui să-l întreb într-o zi de unde le are şi cum a ajuns la acest mod ciudat dc a-şi împodobi bagajele). Coboară şi el, le spune cîteva cuvintc indienilor. Unul din ei dă din cap în semn de aprobare, ceilalți rămîn nepăsători. Vîslele se pun în mişcare, piroga dă înapoi, curînd se depărtează pe malul celălalt, care nu se vede, al lacului Michigama.

Nu-şi dă seama de ce, dar are impresia că de-abia acum începe călătoria ei. Călătoria cea adevărată.

îşi pune saboții din lemn şi o mică parte din piele. Cu fierul înroşit, a desenat cu mîna ei o bufniță. Se zice că atrage nenorociri. De aceea, în țara ei, în Auvergne, sînt bătute în cuie pe uşile grajdurilor. Dar ei îi plac. Şi Pouillou Pattu le iubea.

Priveşte departe, spre vest. Ce să spun, ce mai ținuturi! Fără cai, fară oraşe, fară pluguri, fară vaci, fără oi, fară biserici (asta nu e chiar atît de grav). Fără case.

- La drum! îndeamnă ea.

£ țeapănă de frig. Ploaia care a turnat trei zile şi noaptea care le-a urmat, ploaia înghețată şi rea care a umflat chiar şi pîrîiaşele şi a transformat tot ce nu e stîncă în noroi, această ploaie a adus cu ea un frig pătrunzător, un frig care i se strecoară pe sub pieptar, îi amorțeşte brațele goale şi pieptul, genunchii acoperiți de fuste, pînă la picioarele goale în saboții care încep să o roadă. Dar ea aşteaptă. Cerbul acela blestemat nu catadicseşte să se apropie. O atingere uşoară pe umărul drept - chiar brațul care ține arcul. E Mathurin Toboggan care, obligat să tacă, alege ca un prost exact acest moment ca să stea de vorbă. Dă-mi pace, Mathurin, nu e momentul. Mi-e foame.

Dacă va ucide cerbul - şi-1 voi ucide chiar dacă ar fi să mă prindă noaptea aici - acesta va fi al şaselea. La începuturi, cu săptămîni în urmă, înainte chiar de a încheia înțelegerea cu Mathurin, se certaseră de multe ori, bărbatul şi ea, cine va vîna pentru amîndoi. Şi a cîştigat ea. E adevărat că trage mai bine decît el. Mai repede, mai departe, mai precis. Apoi săgețile ei sînt cu vîrful de fier, se înfig mai bine decît săgețile lui cu vîrf de os sau de piatră.

A doua atingere pe umărul drept.

Dâ-mipace, Mathurin.

Cerbul e cam la douăzeci de stînjeni. Cel mult. Nu se poate să nu-l nimeresc. Şi plînge de frig.

A treia bătaie pe umăr a lui Toboggan, de astă dată dc două ori. Dar, exact în clipa asta, blestematul de cerb se hotărăşte să se mişte, să iasă din tufişuri, să se arate, şi săgeatațîşneşte.

Acum două zile şi pentru prima oară, în sfîrşit, a văzut cu ochii ei urma de netăgăduit a lui Smaragdin care trecuse pe acest drum înaintea ei. Se afla deci pe

pista cea bună. Mathurin Toboggan a fost primul care a remarcat locul. Un loc unde nişte oameni făcuseră popas. Şi foc. Cam vreo cincisprezece, după părerea lui. După a ei, poate chiar douăzeci. Din care doi încălțați, mă rog, încălțați cu cizme de piele cu tocuri. Şi unul dintre ei cu piciorul mic, uşor, celălalt mult mai greu, mult mai mare, uriaş, s-ar putea spune - muntele de om din La Rochelle, pentru că nu mai există pe lume un al doilea la fel. Mai departe, dar nu foarte departe de locul de popas, semnele evidente ale unei lupte - săgeți înfipte în pămînt, în trunchiuri de copaci şi, mai convingător, două eşafodaje funerare, înalte de un stînjen, pe care sînt ridicate cadavrele în mare parte devorate. Mathurin identifică morții: un nipissing şi un algonkin. Mai spune că aproape jumătate din detaşamentul care făcuse halta, căzînd apoi în ambuscadă, era compus din algonkini. Cealaltăjumătate, greu de spus. Poate huroni, judecînd după bastonaşul pe jumătate îngropat. Iar şnurul foarte complicat înnodat putea proveni foarte bine de la un indian ojibwa. O alcătuire foarte surprinzătoare pentru o expediție. Cu adevărat surprinzătoare.

Mathurin Toboggan e în continuă mişcare. Dar nici ea n-are stare, ea, care pretinde, şi nu fără temei, necedînd nici un pas în fața metisului, că ea e cea mai bună în ceea ce priveşte cititul urmelor (nu e chiar pe de-a-ntregul adevărat, el e mai bun decît mine - pentru o vreme încă, dar nu prea îndelungată), împreună reuşesc într-un tîrziu să reconstituie scena care s-a petrecut, după gradul de putrefacție al cadavrelor, acum trei sau patru săptămîni. Cel mult o lună, în orice caz; să zice*" douăzeci şi cinci, douăzeci şi şase de zile. Reconstituie popasul, atacul din zori...

- Sînt indieni lakota.

-De unde ştii?

- Săgețile. Uite.

-Ăştia trăiescpe-aici, indienii lakota?

Da. Mathurin îi explică cum că indienii lakota fac parte dintr-un trib cu foarte multe tiyospayes...

-Cu ce?

- Tipi. Un tipi este un cort făcut din piele. Un cerc de tipi este o familie, un tiyospaye. hidienii sioux au foarte multe corturi de felul ăsta. în tot ținutul care se întinde în fața noastră.

... Şi-i mai explică cum că numele de sioux nu era un dar pentru ei. în dialectul chippewa, acest trib este denumit nadoweisi-wig.

- Si-wig şi sioux e acelaşi lucru. Numele întreg înseamnă viperă tîrîtoare. Nu e prea plăcut să porți un asemenea nume.

- Aşadar, e mai bine să nu le spunem sioux dacă ne întîlnim

cu ei.

- Depinde dacă ei înțeleg dialectul chippewa sau nu. în general, nu învață limba celorlalți indieni.Lakota, în limba lor, înseamnă om. Ei cred că singurii oameni adevărați de pe pămînt sînt ei. Toți ceilalți sînt cîini.

- Sînt atît de trufaşi?

- Trufaş înseamnă că disprețuieşti pe toată lumea, că te crezi superior tuturor celorlalți?

- Mai mult sau mai puțin.

-Atunci indienii sioux sînt trufaşi. Foarte trufaşi. Nu există alții mai trufaşi ca ei. Și au un caracter urît. De generații întregi se bat cu noi, cu irochezii. Sîntem mai numeroşi ca ei, dar n-am putut să-i învingem niciodată.

Şi indieni sioux nu sînt numai lakota. Mai sînt şi dakota şi nakota. Și mai la vest, după Maesi Sipu, trăiesc indienii oglala, hunkpap, sihasapa, miniconju, oohenonpa, în franceză picioare- negre. Oglala e un verb în sioux, care s-ar putea traduce prin a arunca mici lucruri în ceva care îți aparține...

-Bați cîmpii, Mathurin.

Deloc. Acest ceva poate fi pulbere sau boabe. Miniconju înseamnă, literal, Cei care locuiesc pe marginea rîului. Hunkpapa sînt Cei care stau la intrare. Sichangu sînt Coapse aurii sau pur şi simplu Cei arşi. Itazipcho, Fără-Arcuri, chiar dacă se folosesc şi ei de arcuri, ca toată lumea, dar odată, dc mult, nu aveau arcuri.

- De unde ştii tu toate astea?

- Pentru că sînt sioux.

- Nu mă face să rîd: tu eşti irochez şi breton.

Da. Numai că Mathurin Toboggan a fost prins şi ținut cîteva luni de indieni lakota, de mult, cînd era foarte tînăr. Şi a trăit zece ani cu ei. Şi a devenit sioux.

Timp de zece sau doisprezece ani.

- Şi te-ai întors la irochezi?

Da şi nu. Lui Mathurin Toboggan îi place mult să hoinărească. Dovadă că e acum cu ea, întorcîndu-se pe urmele tinereții sale. Dovadă că a umblat peste tot, în nord, în sud, de-a lungul fluviului Mississippi. De partea cealaltă a Marelui Fluviu pînă în vest. Şi de la est la vest.

- Pînă la munți?

Stau aplecați amîndoi deasupra hărții. Nu, Mathurin n-a ajuns niciodată pînă la munții înalți desenați acolo. N-a fost mai departe de acei munți, mai apropiați şi mai puțin înalți şi cărora indienii le spun Munții (mă rog, Colinele) Negre.

- Aşadar, pînă la urmă n-ai fost chiar peste tot.

Cercetînd toate urmele, au reconstituit popasul,

încăierarea, sciziunea grupului: şapte indieni şi doi oameni încălțați au plecat spre vest, ceilalți în sens opus. S-au întors deci pe propriile lor urme. N-au vrut să meargă mai departe, l-au părăsit pe Smaragdin. Fir-ar.el blestemat, puiul ăsta de cățea, pînă unde mă va trage după el?

Şi nici măcar nu e chiar atît de sigur că ar fi el. Nu e singurul cu picioare mici.

- Mathurin, ar trebui să ne întîlnim cu indienii care i-au văzut. Vreau să zic, pe cei doi francezi.

Asta se întîmplase cu două zile în urmă.

Săgeata a plecat, şi-a atins ținta, animalul s-a prăbuşit aproape pe loc.

- E rîndul tău să te ocupi, Mathurin. Măcar du-te şi adu-1 aici. Nu pot să mă ocup eu de toate.

Trece mîna stingă peste pieptar şi îşi freacă sînii, să se mai încălzească.

-Mathurin?

- l-ai vrea pe indieni ca să le pui întrebări?

Ea înțelege imediat, nu se întoarce să vadă şi, cît se poate de firesc, scoate o a doua săgeată din tolbă, numai după vocea lui Mathurin simte că se întîmplă ceva şi nu prea bine...

- Lasă săgeata la locul ei, fată.

- Prieteni de-ai tăi?

-Nu tocmai, răspunde Mathurin. Nu tocmai.

în sfîrşit, ea se întoarce. Sînt şase. îmbrăcați în piei, purtînd pene de vultur sau cine ştie ce păr; trei dintre ei arată cu adevărat înfricoşător, unul e aşa şi aşa, celălalt e chiarun băiat frumos. Al şaselea pare să fie şeful. Poartă o bandă de piele în jurul frunții, un colier de scoici lat de cîteva degete - dentalium, dar Catherine-Marie habar n-are de aşa ceva - în jurul gîtului; cămaşa lui din piele de căprioară este ornată cu şuvițe din păr, o altă şuviță e agățată la jambiera stîngă; el stă în...

- Sioux, Mathurin?

-Nu. Indieni cree.

- Cîte triburi or mai fi pe meleagurile astea?

- Poate cîte burdufuri de apă sînt în Michigama, zicc Mathurin Toboggan.

... Şeful grupului care stă în frunte, să se vadă bine, e evident că nu se crede om de rînd, are o morgă nemărginită. L-aş ocoli de la prima vedere şi pe cît de

departe aş vedea cu ochii; nu e prea înalt, dar e masiv. Şi în ochii lui se poate citi o mare ferocitate.

- Nu i-am auzit venind, Mathurin.

-Nici eu.

- Puteau să ne omoare, nu crezi?

-Da.

-Vorbeşte cu ei.

- Aştept să înceapă ei.

Toată discuția lor, în franceză, s-a desfăşurat fară să se privească, păstrînd un aer nepăsător.

- Tu îi interesezi, fată!

Timpul trece, e ridicol, ce aşteptăm toți, privindu-ne fără să ne spunem un cuvînt. Catherine-Marie se decide prima. Se ridică, îşî trece arcul pe umăr şi porneşte. întoarce spatele indienilor şi se îndreaptă spre cerbul doborît. Ajunsă lîngă animal, scoate cuțitul şi îngenunchează. E gata să înceapă spintecarea cînd simte - simte cu adevărat, ce mai miros! - o prezență alături de ea - oamenii ăştia nu ating pămîntul, nu-i auzi călcînd. E băiatul cel frumos, cel care are vreo douăzeci de ani. Ea apasă şi taie, apoi bagă mîna în măruntaiele calde care mai palpită; ajunge la rinichi, îi taie, îi desprinde şi face gestul de a-i scoate, cînd simte o lovitură. Nu atît de violentă încît s-o rănească, dar destul pentru a o arunca cu fața în jos şi a o înfunda cu capul în trupul despicat al cerbului. Pui de cățea! Se sprijină pe mîini şi, plină de sînge, încearcă să se întoarcă amenințîndu-1 cu vîrful cuțitului îndreptat spre el. Vine a doua lovitură, mai puternică decît prima, care o năuceşte destul de tare. Aude un zgomot de voci, recunoaşte printre ele pe cea a lui Mathurin, nebunul ăsta bătrîn şi vorbăreț, căruia îi turuie gura, clămpănind şi scuipînd vorbe, în timp ce pe mine mă ciomăgeşte (şi chiar băiatul celfrumos!).

Ea se rostogoleşte pe o parte şi se saltă în fund. Dar nu scapă. Băiatul cel frumos e în spatele ei, nu merge, zboară. O mai loveşte o dată, servindu-se de

toporişca lui de lemn şi piatră, căreia algonkinii îi spun tomahawk, dar nu loveşte prea tare, mă rog, nu vrea să mă omoare.

Se distrează! înțelegi, Catherine-Marie? Se distrează!

Turbarea îi provoacă convulsii. De data asta se rostogoleşte pe o parte, apoi în patru labe. Şocul o proiectează la doi stînjeni.

II omor.

O mai loveşte de trei ori cu tomahawk-ul, cu aceeaşi infernală precizie şi relativă blîndețe, chiar dacă umărul drept şi şoldul o dor. Reuşeşte şi ea să-l atingă cu sabotul şi cu cornul arcului. Alte două lovituri. II mai loveşte şi ea o dată şi descoperă cu mare plăcere că băiatul are nasul zdrobit. Se ridică în picioare şi se aruncă înainte cu cuțitul în mînă.

Toporişca lansată o loveşte drept în frunte. Se prăbuşeşte şi îşi pierde cunoştința.

- Cum te simți, fată?

- Să te ia moartea, Mathurin Toboggan.

- M-ar fi ucis.

- Nu era cine ştie ce pierdere.

- Ei nu vor să te omoare. Eu nu prezint interes pentru că, din fericire, sînt bătrîn. Un scalp ca al meu nu aduce nici o onoare unui războinic. Şi, în plus, le-am spus că sînt tatăl tău.

Ea dă să sară în sus numai la un asemenea gînd (că ar putea pretinde că valorează cît o jumătate dintr-un sfert de treime din Pouillou Pattu). Dar rămîne numai cu gîndul: mîinile îi sînt legate, ca şi gleznele.

- Ar trebui să te calmezi, îi zice Mathurin cu un aer perfect placid. E mai bine că sînt viu. Mai întîi că e o plăcere personală şi apoi, atîta timp cît sînt alături de tine, te pot ajuta.

- Lua-te-ar moartea!

Se repetă. Băiatul cel frumos e acolo, la doi paşi de ea, nu mai e chiar atît de frumos cu nasul ăla ca un nap copt.

- Se numeşte, traduc, Cel Care Calcă Prin Afine Legănîndu-şi Coapsele. Poți să-i spui simplu Afin.

Nu te enerva, Catherine-Marie. Tu cu furiile tale! Eşti cu-adevărat prea impulsivă.

- Ți-au spus ce vor?

-Ne căutau. Ştiau că am traversat Michigama acum patru zile. Şeful lor e cel care poartă scalpurile agățate la piept. Numele lui e Țestoasa Pe Spate.

- Spune-i că numele lui e ridicol.

- Cînd era mic, a întors o țestoasă pe spate.

- Spune-i că are nişte ochi, încît ar putea face o scroafă să vomite.

O clipă...

- Ai zis că ne căutau?

Mathurin admite că a spus. Şi chiar repetă.

- în timp ce pîndeai cerbul, ei ne urmăreau. De mult. Ar fi putut să ne omoare.

- îmi spui ce vor de la noi, Mathurin?

- Pe tine. Sînt mai multe astfel de grupuri lansate pe urmele tale.

îmi vine să urlu.

-Ce vor?

- Vor să te ducă şefului lor Wah Nah Maket. Nu ştiu cine e.

- Nu cred că e o idee bună, zice Pissarugues.

Cerul e foarte jos, ciudat, un front enorm de nori vineții se întind pînă hăt, departe, pe o linie paralelă cu orizontul; dar între acest front şi linia ondulată a pămîntului (cu siguranță că dincolo încep marile cîmpii), se vede o dungă minunată de cer curat, strălucitor. Frangois Villon surîde - acolo trebuie să ajungi şi vei ajunge, e visul tău. Mă aflu într-un fel deasupra mea, cel puțin în afara mea; nu e nebunie adevărată, să-i spunem o exaltare feroce şi rece. Termină să-şi scoată

veşmintele din partea de sus a corpului, se uită la Antoine Pissarugues (fară să-l vadă cu adevărat), apoi la fiecare din membrii satului indian de la marginea rîului şi în cele din urmă la cel care se numeşte Doi Paşi. Şi rămîne cu privirea aţintită la el.

- Cred că acum ştiu suficient de bine limba ta, Doi Paşi.

-O ştii bine.

- Mai fac greşeli, mai sînt o mulţime de cuvinte pe care nu le ştiu.

Şi mai ales atîtea lucruri. Obiceiuri, drepturi, interdicţii, ceremonii.

- înveţi repede.

- Chiar dacă mai confund/?*? 'paşipapa, de exemplu.

(Primul are sens de carne uscată, al doilea înseamnă a lătra. Cea mai grea, cînd înveţi o limbă nouă, şi eu ştiu deja cîteva, este pronunţia, deprinderea de a intona corect.)

Doi Paşi e deja gol, în afară de bucăţica de piele din faţă. Nu-i e frig, în ciuda vîntului îngheţat care bate de la nord. E mai înalt decît Franşois şi mai lat în spate. Şi totuşi subţire şi foarte iute. Cu o săptămînă în urmă făcuse o demonstraţie a extremei sale iuţeli: a lansat douăsprezece săgeţi una după alta şi a douăsprezecea ţîşnea din arc în timp ce prima zbura încă. Şi toate săgeţile, în afară de una, au atins pielea mare de bivol fixată la o depărtare de cincisprezece stînjeni. Infigînd-se cu atîta putere, că ar fi găurit pieptul unui om dacă ar fi fost în locul ţintei.

- Poţi începe cînd vrei, Doi Paşi. Sînt gata.

Un semn afirmativ din cap. Tusu - prăjinile - ceremoniei sînt înălţate. De două ori cîte trei, în fascicul, solid înfipte în pămînt şi constituind suportul unei grinzi transversale de care sînt legate fîşii de piele, fiecare lată de un deget. Ace groase de arici - lungi de două degete - sînt abil fixate la capete. Şamanul se

apropie, agitînd tot felul de amulete. Le pune jos, inclusiv oala de pămînt în care ard ierburi, degajînd un miros care parcă aduce cu cactusul mescal uscat. Şamanul scoate un cuțit de ob- sidian pe care îl ținuse ascuns pînă atunci sub o manta din piele de bizon, roşie aproape în întregime şi ornată cu desene geometrice negre şi albe. Psalmodiază formule, al căror sens Franşois Villon îl pricepe greu. Numai după un lung moment de aşteptare practică prima incizie. Pe spinarea lui Doi Paşi, care rămîne impasibil.

- Cum se numeşte ceea ce eşti pe cale să faci şi pe care o voi face şi eu după aceea?

Hanble 'yapi, răspunde Doi Paşi cu o voce perfect calmă, în traducerea lui Franşois, Căutarea Viziunii, ceea ce, de bine de rău, se potriveşte. Şamanul face o a doua incizie. Lărgeşte o rană după alta, taie carnea în linii delicate cu lama lui de piatră.

- Pot să vorbesc cu tine, Doi Paşi?

- Fireşte. Dar nu prea mult. Ai putea să-mi stînjeneşti viziunea, dacă voi avea bucuria să am vreuna.

Frangois Villon ştie: aceste dureri căutate de bunăvoie vizează să provoace o stare de transă. Care în anumite cazuri, cel puțin asta este credința, face să ia naştere visuri care vorbesc despre viitor - în afară de faptul că aceste torturi, demonstrînd marele curaj al celui care li se supune, îi pot atribui o putere (nu o putere personală, cum ar fi să zboare ca o pasăre sau să nu fie niciodată ucis într-o bătălie), ci o superioritate asupra celorlalți membri ai tribului. Superioritate care îi va fi recunoscută şi admisă de toți şi care îl va face să fie ascultat.

Exact ceea ce caut şi eu.

Degetele şamanului au intrat în rană, lunecă pe muşchii spatelui - trăsăturile lui Doi Paşi nu trădează nici cea mai mică emoție.

- Nu e o idee bună, zice Pissarugues.

- Nu te-ai preta la un asemenea joc, Pissarugues?

Şi mai ce? Asta i-ar mai lipsi. Să se lase torturat de plăcere, de bunăvoie, pentru nu ştiu ce motiv, să caute cu tot dinadinsul suferința i se părea lui Pissarugues ceva de-a dreptul smintit. Făcea orice ca să evite acest gen de exerciții. Bun, el ştie unde vrea să ajungă Frangois Villon, dar crede că există şi alte mijloace.

Şi bineînțeles, ca de obicei, Antoine Pissarugues nu rosteşte nici o vorbă dintr-un discurs atît de lung. Clatină din cap, ridică din umeri. Dar cînd îți cunoşti omul, nu e nevoie de vorbe.

Mi-e puțin cam frică. Exercițiul ăsta pare să provoace o durere foarte mare' Asta ar mai lipsi, să leşin!

Doi Paşi urcă fără ajutor pe un butuc. Sîngele curge şiroaie pe fesele lui goale, de-a lungul picioarelor. Acele de arici trăgînd după ele curelele de piele sînt introduse unul după altul. Şi scoas la patru degete depărtare. Şamanul le face să alunece în interioru I corpului. Sîngele curge şi mai tare; privirea lui Doi Paşi e nefiresi de fixă.

Nu-i mai adresează nici un cuvînt.

- Chiar ai de gînd să faci aşa ceva?

întrebarea lui Pissarugues.

- O voi face. Şi cred că voi putea face chiar ceva mai

mult.

Capetele celor două curele prevăzute cu ace sînt înfăşurate, apoi legate în jurul barei transversale.

-Acum, zice Doi Paşi după cîteva clipe.

I se retrage butucul de sub picioare şi el rămîne spînzurat, curelele de piele netrecînd, evident, doar pe sub piele, ci şi pe sub anumiți muşchi ai spatelui. Şi chiar balansează picioarele, împingînd din bazin. E livid, dar chipul lui rămîne imobil.

- îți urez să ai o viziune frumoasă, îi şopteşte Frangois, atît de încetişor, încît nu crede că celălalt 1-a auzit.

Şamanul se întoarce spre el.

- Poți începe, îi zice Frangois. Dar aş vrea (cum naiba se zice mai întîi în dialectul sioux lakota?), aş vrea o ceremonie în plus.

Apucă cele două săgeți pe care le pregătise şi le înfige una după alta exact sub cele două oase lungi cărora părintele Bompar le spunea clavicule. încet. Foarte aproape de baza osului, pentru a nu perfora plămînul, despre care crede că s-ar afla pe undeva, pe dedesubt.

- Antoine, dacă-mi pierd cunoştința, să nu laşi pe nimeni să se apropie de mine. Tu să mă aduci în simțiri. Tsal, mă auzi?

Indianul mic-mac stă ghemuit, aplecat puțin spre stîngă, în fața celor cinci algonkini şi a indianului ojibwa.

Un semn afirmativ.

Săgeata se afundă mereu mai adînc. Prima a intrat fără prea mare dificultate în umărul drept şi a ieşit - curios, de-abia acum începe să simtă durerea, după ce a ieşit în spatele umărului.

Durerea e foarte mare.

A doua săgeată refuză un timp să se mişte fie şi cu un deget. Se loveşte de os. El începe să fredoneze unul din cîntecelele lui preferate. Şamanul se uită la el fără nici o emoție.

- Ai înțeles ce vreau?

-Hao.

- Mă legi de săgeți.

-Da.

Toată energia lumii e necesară pentru a reprima spasmul de durere care face să-i tremure maxilarul. Bine, dar poate surîde, nu şi-a întrerupt cîntecul - numai că a cîntat dc cinci ori refrenul. Sau de şase. A

doua săgeată consimte, în sfîrşit, să străbată umărul şi să găurească pielea.

Şi dacă aş încerca să ridic braţele deasupra capului?

NU.

Care era cîntecul ăla...

Şamanul leagă săgeţile de curelele de piele.

- Ai terminat, părinte reverend?

întrebarea este pusă în franceză, dar vraciul pare să fi înţeles sensul. Aprobă din cap şi se depărtează. Franşois nu mai urcă pe butuc, sare şi, cu o lovitură de picior, îl rostogoleşte. Lovitura a fost prea puternică, săgeata din stîngă se rupe imediat şi se trezeşte suspendat de o singură claviculă.

Cum îi spunea cîntecului preferat al lui Pouillou Pattu? Nu-mi aduc aminte. Nu te doare prea tare. De acord, te doare. Puţin, un pic, mai mult (furibund, nebuneşte, deloc), dar poţi controla durerea, de-aia eşti aici, pentru a vedea pînă unde poţi merge, pentru a-i dovedi lui Doi Paşi - pare că i se zice aşa pentru că a început să meargă mai repede decît orice alt copil din tribul său şi din cele învecinate -, pentru a-i dovedi lui Doi Paşi, tribului său şi chiar triburilor învecinate că va fi posibil, într-o zi, în trei luni, în şase luni sau poate într-un an (înainte dc primăvara viitoare, în orice caz, altfel cum ai să te prezinţi în faţa prietenului tău, căruia i-ai promis atîtea?), că va fi posibil nu să te socotească şeful lor (niciodată, tu nu eşti genul de nebun de legat ca Wanamaker, indienii nu pot fi comandaţi decît de un indian), dar poate un consilier pe care îl asculţi într-o împrejurare oarecare sau îi urmezi un sfat...

Rău, rău, rău.

Cîntă!

E gata să urle, ceea ce ar putea fi foarte bine un magnificat, amintire a acelor vremi cînd îi slujea pe bunii (mă rog, bunii părinţi iezuiţi), cînd şi a doua săgeată se rupe. Se prăbuşeşte sfişiat de o durere

fulgerătoare, dar se ridică imediat în genunchi, apoi drept în picioare.

- Rămîi unde eşti, Antoine!

îşi scoate singur cele două bucăți de săgeți rămase în came, surîde şamanului.

- Şi acum fa-mi ce i-ai făcut lui Doi Paşi.

Nu va înceta să cînte pe toată durata, lungă, foarte lungă, interminabilă a momentelor ce aveau să vină, pînă cînd se va trezi şi el legănat. Doi Paşi, alături de el, e acum imobil şi atîmă cu capul plecat, dar nu leşinat, ci chiar foarte conştient („Tu erai pentru noi Cel Care Dansează Mergînd, va trebui să te poreclim mai degrabă Cel Care Cîntă Suferind', spune el). El se va balansa pînă în clipa în care suferința, după ce a cuprins tot trupul, dă înapoi sau devine mai puțin acută sau atît de generală că, practic, nu va mai conta. îl cuprinde o torpoare împotriva căreia luptă, şi în acelaşi timp se îndîrjeşte, cu o determinare sălbatică, să nu lase să transpară nimic pe chipul lui.

Cînta mereu - asta e, îmi amintesc, La Tourterelle hleue, cîntecul lui Pouillou Pattu. Mare zurbagiu, nu? Şi dacă aş adăuga unul sau două cuplete? E preocupat să găsească nişte rime în u, cînd simte că cineva îl atinge şi-1 ridică.

- Ți-am spus să nu te amesteci, Pissarugues.

Da, da, e chiar Pissarugues, nu văd prea clar.

Acum i se scot curelele trecute prin piele, cu gesturi ferme, clar nu smulse; avantajul este că, durîndu-te totul, nu simți de fapt nici o durere. Se ridică în picioare, nici vorbă să mă prăbuşesc, refuză chiar mîna ce i se întinde sau sprijinul atît de ispititor al unui stîlp. Vederea i se limpezeşte. Pissarugues nu s-a mişcat, e tot acolo unde se afla mai înainte, probabil că tot şamanul m-a coborît din spînzurătoare.

-Merge, Antoine?

Eu, da, spune Pissarugues.

Redescoperă frigul atît de pătrunzător, vîntul înghețat suflîndu-i peste răni. Păşeşte, ridică brațele, constată că Doi Paşi e încă la pămînt, dar încearcă să se ridice.

- Şi la ce a servit asta? întreabă Pissarugues.

Doi Paşi se ridică şi el.

- O extraordinară hanble'ce'yapi Yuka'kanpi, zice indianul şi, incredibil, pe buzele lui apare un început de surîs.

Ei, cu atît mai bine. Dacă e mulțumit...

- Şi-acum ce facem, Doi Paşi?

- Vom fi îngrijiți. Lungeşte-te alături de mine.

Stau întinşi pe două piei.

- Nu te mişca, Cel Care Cîntă. Osul umărului e deplasat. Dar Vînt Negru se va ocupa de tine. El a visat de două ori un urs, ştie să îngrijească oasele.

- Pentru că a visat un urs?

Da. A visa un urs în anumite condiții îți dă puterea să pui Ia loc oasele rupte. Şi dacă ierburi trec prin viziunile lor, atunci vor şti să găsească şi să aleagă ierburile de leac pentru a îngri j i dizenteria, durerile de stomac sau dereglările ciclului la femei. Doi Paşi e lungit la o distanță de un picior de Frangois, cu obrazul stîng pe sol. Devenise brusc vorbăreț. E în ochii lui o căldură pînă atunci absentă şi, numai dacă nu mă înşel, parcă o lumină de prietenie.

- Ai venit la noi de foarte departe, mai zice el.

- Nu diri întîmplare.

- Nu credeam, dar acum încep să cred.

-Nu m-a trimis nici un zeu, nici o putere superioară, nu sînt decît un om ca şi tine, nu am putere.

- Tu nu minți. Nici n-ai încercat să minți. Şi ai o putere.

- Pentru că m-am lăsat spînzurat ca şi tine?

- Pentru că porți în tine un vis.

- Ai simțit visul meu?

Da. Doi Paşi spune că visul Celui Care Cîntă Suferind i-a apărut. Nu foarte clar, dar destul pentru a putea fi recunoscut.

- Tu ai avut o viziune, Doi Paşi?

- Ai venit la noi şi ne-ai spus că trebuie să ne adunăm şi să părăsim țara în care trăim, pădurea şi malul apelor, fluviul Maesi Sipi. Ne-ai spus că sîntem un mare popor şi că Marele Spirit ne consideră ca pe cei mai buni fii ai săi.

- Nu-mi amintesc să fi vorbit de Marele Spirit. Vorbesc foarte puțin despre Dumnezeu sau despre zei, în general. Cred că destinul şi-1 face omul singur. Am vorbit de Marele Spirit?

- Poate că nu mai ştii, dar ai vorbit.

-Foarte bine.

Franşois Villon întinde brațele pe lîngă corp. îşi îndoise iniinile sub bărbie, dar durerea este, hotărît lucru, prea mare şi pentru moment a făcut destul. Şamanul îi aplică pe răni unguente eu un puternic miros de mentă şi alte plante, durerea se retrage şi îl cuprinde o toropeală foarte plăcută. Oamenii ăştia cunosc, în materie de medicină, lucruri pe care părintele Bompar nu le ştia, el, care ştia atît de multe, pentru că le învățase de la însuşi Ambroise Pare şi, mai mult încă, de la medicii evrei şi maurii din Spania. Parcă nici frigul nu mai e atît de muşcător.

- Mai sînt şi alte triburi ale națiunii mele în jurul nostru, să ştii, tu, Cel Care Cîntă şi Dansează. Eu nu sînt decît şeful unuia din ele, nici măcar cel mai numeros. Alți şefi de trib, în afară de mine, nu te-ar fi ascultat sau, dacă ar fi facut-o, n-ar fi dat nici o importanță vorbelor tale.

- Poate că am spus vorbele pe care tu ai vrut să le auzi. Poate că visul meu este puțin şi al tău.

- Mi-ai spus că trebuie să părăsim aceste ținuturi unde trăim de atîtea primăveri.

- Şi unde sînteţi în război cu indienii cree şi cu irochezii.

- Sîntem lakota. Războinicii noştri sînt mai viteji decît

ai lor.

- Sînteţi indieni sioux.

- Tu ne-ai spus că indienii sioux ar trebui să plece spre ţara soarelui-apune.

- Spre marea cîmpie. Şi spre munţi. Am spus şi o repet.

- în ţara de unde vii sînt mulţi oameni ca tine?

- Cîţi oameni ca mine ai văzut înaintea mea?

- Nici unul.

- Mai este Wah Nah Maket.

-Nu-1 cunosc. Ştiu că e foarte mare şi puternic. Mulţi indieni cree îl recunosc de şef.

- Eu nu voi fi niciodată şeful unui trib sioux, Doi Paşi Este imposibil şi nici nu vreau să fiu. N-ai răspuns la întrebarea pe care ţi-am pus-o mai adineauri.

- N-am răspuns. Mai întîi trebuie să le vorbesc înţelepţilor despre viziunea mea.

(Aşadar, chiar a avut ceea ce numeşte el o viziune.)

- Sper ca nici unul din oamenii din ţara mea sau din ţările învecinate să nu ajungă niciodată pe aici, Doi Paşi.

Pentru prima oară de cînd se lungise, Frangois Villon îşi ia ochii de la indian şi se uită la Pissarugues.

- Doi Paşi, eu am un frate cu mine. Nu un frate de sînge, dar e ca şi fratele meu. La anul, alţi doi membri ai familiei mele vor veni să mă caute. Sper să le faci aceeaşi primire ca şi fratelui meu şi mie.

- O voi face.

- Şi după ei, sper ca drumul să se şteargă, să piară din amintirea oricui, ca drumul să fie tăiat pentru totdeauna.

... Şi mă gîndesc la fiecare cuvînt pe care-1 spun: fie ca Marele Spirit al lui Doi Paşi şi al tribului său să

facă în aşa fel ca nici un francez, nici un englez şi nici un european să nu se aventureze vreodată pînă aici, în această lume. Unde vreau să trăiesc, dar fară să schimb absolut nimic (în afară, poate, de a duce două-trei sute de indieni sioux în direcția munților, spre vest, trecînd peste cîmpiile care se întind între aceşti munți şi mine. Dar nimic mai mult.)

Il cuprinde un fel de somnolență. Acum cinci săptămîni, Pissarugues şi el au intrat pentru prima oară în contact cu acest trib lakota, al cărui şef este Doi Paşi. Destul de mult timp pentru a-şi face cît de cît o idee despre întregul popor sioux - cu atît mai mult cu cît Doi Paşi însuşi are o imagine destul de exactă şi completă a poziției şi importanței etniei lui: aceasta este sedentară, împărțită în sate mici (precum cel în care se află ei acum, de vreo şaizeci de oameni), aşezate pe malul apelor, trăind clin vînătoare, pescuit şi, de asemenea, din cultura acelui grîu din Spania care în insula Hispaniola se numeşte porumb. Ca număr total, sînt cîteva mii, probabil, în măsura în care numerele sînt accesibile unui indian sioux. Numai tribul lakota are cîteva sute de sate, dacă nu mai multe. Şi mai sînt şi dakota şi nakota. Plus triburile din vest, stabilite evident pe malurile mai multor fluvii, dintre care unul se numeşte Missouri, iar un altul, pur şi simplu Rîul Roşu, din pricina culorii apelor sale. Cît despre Doi Paşi, el nu mersese niciodată foarte departe spre vest, cel mult cîteva zile de mers, exact pînă la acest rîu cu apele roşii. Dar ştia numele triburilor sioux ale căror teritorii se aflau în această direcție; el vorbeşte de un ansamblu de triburi care s-ar numi Şapte Focuri, pentru că e compus din şapte mari triburi. Şi cele Şapte Focuri ar fi în război, în vest, cu alți indieni, din primăvară în primăvară, de cînd se ştiu pe pămînt: ponca, omaha, iowa în sud, arikara (cu toate că aceştia din urmă ar fi şi ei puțin indieni sioux), indienii cree, assiniboinii, burțile-mari, picioarele- negre în nord şi nord-vest,

corbii (crows), shoshonii, pawnie şi cheyenii în vest şi sud-vest. O enumerare care l-a lăsat pe Franşois Villon cu gura căscată. Şi el care credea că pămîntul acesta e aproape pustiu!

... Descoperă că adormise şi că avusese un somn lung şi profund, de care îşi dă seama prin simplul fapt că s-a trezit. Nu sc mai află afară, pe o piele, ci într-un tipi. Durerea l-a readus în simțiri - iradiază din spate, din umeri şi din ceafă. O femeie stă ghemuită lîngă el.

- Mă simt foarte bine, zice el.

Minutele următoare îi dovedesc contrariul. Nu poate sta aşezat, nici să se ridice nu poate - femeia l-a lăsat să încerce fără să-1 oprească.

- Cît timp am dormit?

Două nopți şi ziua dintre ele.

încearcă să ridice brațele şi provoacă un şuvoi de sînge din rana din stînga, dar merge.

- Mi-e foame. Mi-e sete.

De parcă n-ar fi aşteptat decît atît, femeia ia o strachină de lemn din spatele ei în care sînt doi ştiuleți de porumb fierți şi came. Şi apă parfumată, cu un gust amar, fără îndoială destinată să-i scadă febra care-1 arde.

- Mă simt foarte bine, Pissarugues.

El nu-1 vede pe uriaş, nu distinge decît umbra, parcă şi mai uriaşă decît în aer liber.

Foarte bine, încuviințează Pissarugues.

Tocmai termină de mîncat cînd cineva bate cu degetele în pielea cortului. Doi Paşi.

- Pot să intru, Cel Care Cîntă?

- E o onoare pentru tipi-ul meu.

Şeful intră şi se aşază. A adus o pipă de piatră, aprinsă, în care arde un soi de tabac şi scoarță de salcie albă. Fumează tăcuți, trecîndu-şi pipa unul altuia. Prima oară a tuşit, dar acum a început să-i placă. Obiceiul era ca gazda să nu înceapă ea discuția. Frangois Villon tace şi aşteaptă.

- Am vorbit cu înțelepții noştri, spune Doi Paşi în cele din urmă.

- Despre viziunea ta?

Semn afirmativ. Şi o îndelungată tăcere. Frangois urmăreşte din ochi femeia care se retrage din tipi, ducînd cu ea strachina goală. Dacă nu mă înşel, e Oyu'pota (Cea Care Sfîşie în Bucăți); drăguță, dar o prefer pe Aripă Neagră, sora ei mai mică - dacă ar fi să aleg.

- Cei înțelepți au acceptat viziunea mea.

- Ți-au dat putere mai mare?

Da.

- Vrei să urmezi această viziune şi să faci aşa ca tribul tău să te urmeze?

Da.

în primăvara viitoare.

Cu multe explicații, aproximații şi reflecții împreună cu Pissarugues (care cunoaşte lucrurile, muncile, ritmurile cerului şi ale pămîntului mai bine decît el), Franşois a reuşit să stabilească cum că un an indian începe în aprilie, la vremea lătării - nu există o zi precisă, indienii n-au astfel de nevoi - şi ține pînă la sfîrşitul iernii. O lună nu există, un an se măsoară în treisprezece cicluri lunare; şi pentru a ține socoteala ciclurilor lunare, un bătrîn înțelept ține lîngă el un baston pe care face primul semn în seara în care luna se arată pentru prima oară pe cerul nopții; unnează un semn timp de douăzeci şi cinci sau douăzeci şi şase de zile; apoi sînt trei zile cînd nu marchează nimic, luna fiind absentă de pe cer. Şi de la capăt.

Fiecare ciclu poartă un nume: aprilie este luna în care crapă oasele (sînt abia ieşiți din iarnă, nemîncați, slăbiți); mai este luna frunzelor verzi; iunie, cea în care semințele de napi germinează; iulie, luna în care cireşele sălbatice se fac negre; august, luna culesului; septembrie, luna în carefrunzele pălesc; octombrie - luna în care vîntul scutură frunzele; cînd cerbul este în

rut e noiembrie, iar cînd cerbul îşi pierde coarnele e decembrie; Xuxvdgrea este ianuarie; în februarie, frigul face să trosnească arborii, iar în martie te dor ochii.

Tăcerea se prelungeşte. Pipa pe care o împart cei doi bărbaţi e făcută din două părţi: o ţeavă de lemn înnegrită şi întărită în foc, băgată într-un mic burlan de piatră cenuşiu- alburie, iar pe partea din faţă are sculptat un cap de lup arătîn- du şi colţii, cu buza de sus ameninţător răsfrîntă.

(Cînd vei vrea, Doi Paşi. Nu voi pune întrebări, fireşte, deşi nu dorinţa îmi lipseşte. Ce spun eu, dorinţă? Am intrat în agonie. Nu-ţi dai seama cît am aşteptat şi cît m-am temut de răspunsul tău? Aşadar, vei conduce sau nu spre vest şi peste marile cîmpii, în primăvara viitoare, tribul tău şi sper măcar că încă două, trei?)

- Tu ştii să taci, Cel Care Cîntă.

Un om vorbeşte întotdeauna prea mult. Şi lucrurile carc nu se înţeleg în tăcere între doi prieteni nu merită să fie rostite.

- Am văzut bizoni în viziunea mea.

(Ştiu puţine lucruri despre marile cîmpii, e de înţeles, dar că acolo trăiesc milioane de bizoni, dacă nu zeci de milioane de bizoni - îi mai vedem uneori şi pe- aici, dar sînt rari - mi se pare lucru dovedit.)

- Bizoni defdînd prin faţa mea, adaugă Doi Paşi. Defilînd zile şi nopţi atît de departe cît poate privirea să străbată, şi valul lor nu se întrerupea niciodată.

Aş dansa, dragul meu.

Şnurul de piele cu care-i sînt legate gleznele de trei zile, blestematul de şnur cedează pînă la urmă - de cîte nopţi îl tot roade cu dinţii! Aşteaptă momentul propice, îşi face vînt şi - bum, vîrful sabotului îl atinge pe Afin drept în locul în care se întîlnesc coastele în piept. Băiatul cel frumos se duce de-a rostogolul mai bine de un stînjen.

Ha, ha!

- Frumoasa mea, îi zice Mathurin Toboggan, irochezul breton, nu va rămîne mare lucru din bietul băiat.

Şi e adevărat că Afin arată rău. O fractură deschisă - se vede osul - marchează locul în care Catherine-Marie 1-a lovit de trei ori, buza de jos e crăpată, unul din pomeți e înfundat, urechea stingă e despicată, iar acele lucruri care se leagănă sub pielicica din față (purtată acum peste pantalonul din piele - e cu-adevărat foarte frig), aceste pomenite lucruri au devenit de cinci ori mai mari, atinse de un potop de lovituri. Fără să mai punem la socoteală vînătăile şi rănile de pe tot corpul. Destul dc curios...

- Şi dacă-1 omor, ceilalți mă vor omorî pe mine?

-Nu ştiu, fetițo. Depinde de ordinele pe care le-au primit dc la Wah Nah Maket.

-Poftim!

... Destul de curios, de aproape o săptămînă de cînd merg şi de cînd Catherine-Marie îl martirizează pe Cel Care Cîntă Prin Afine Legănîndu-şi Şoldurile, nimeni n-a intervenit. Nimeni, în afară de Mathurin, care nu încetează să-i predice să fie prudentă, lua-l-ar dracu'! Dar indienii - nimic. Țestoasă Pe Spate nu vorbeşte nici el mai mult ca ceilalți, ba chiar mai puțin încă. Unii rîd, alții fac haz sau vorbesc pe nas în dialectul lor; nici unul nu-i ține partea lui Afin, nici unul nu-1 plînge, nu-1 îngrijeşte, nu-1 ajută. Toți îl lasă să-şi înfrunte singur prizoniera. Ea a încercat dc cincisprezece, douăzeci de ori să scape. Şi m-a prins de fiecare dată, puiul ăsta de cățea, şi m-a lovit cu toma- hawk-ul, doar atît cît să mă năucească, niciodată ca să mă rănească. Şi cît e de iute!

- Mathurin, tu crezi că l-au pus să mă păzească pentru că preferă bărbații în locul femeilor?

- S-ar putea şi asta.

- Poate că acest Wah Nah Maket a vrut un paznic care să nu mă poată silui?

- într-adevăr, nu rişti nimic cu Afin.

- Ştiu că există, dar n-am văzut niciodată. Bărbaţi care iubesc bărbaţii, vreau să spun. Mi s-a povestit că există unul sau doi la Issoire, dar nu i-am remarcat niciodată. Dar la Afin, asta se vede. ,

- Fiindcă veni vorba, vezi că azi e duminică, zice Mathurin Toboggan.

Precizează că spune acest lucru aşa, în treacăt, se înţelege. Aşa, ca să-i demonstreze că el ţine calendarul la zi.

- Doar nu te aştepţi să mă dezbrac goală în mijlocul unei armate de indieni cree?

Nu.

- Mai ales, Mathurin, dacă acest Wah Nah Maket mă vrea atît, nu cred că ar fi prea mulţumit să ştie că tu mă priveai goală în fiecare duminică.

Mathurin Toboggan îi spune că s-a gîndit şi el la asta şi e convins că aşa e.

- Trebuie să înveţi limba acestor oameni, fetiţo.

- N-au decît să vorbească precum toată lumea.

...Toată această discuţie între cei doi s-a desfăşurat pe

fondul unei lupte îndîrjite cu Afin, care încearcă s-o lege din nou.

Pînă la urmă reuşeşte, după ce i-a dat o lovitură de tomahawk în cap, pe la spate. Nu i-a mai legat gleznele prea aproape una de alta - n-ar mai fi putut să meargă (ia te uită, mi-a venit o idee!), nu, brida pe care reuşeşte să i-o lege e ceva mai scurtă decît un pas, în aşa fel că ea poate avansa la capătul corzii care îi înconjoară gîtul. Merge cu paşi mici, precum călugăriţele.

- Ţi-au spus cumva unde ne duc, Mathurin? Şi dacă mai e mult?

Nimic. Ţestoasă Pe Spate nu e vorbăreţ, însoţitorii lui şi mai puţin, cît despre noii veniţi, dacă la început i-au mai aruncat cîte o privire curioasă prizonierei, curînd au uitat cu totul de ea. Ai zice că într-adins nu o privesc.

Pentru că sînt şi noi veniţi. Alţi indieni cree, trei detaşamente, din care unul e alcătuit din vreo douăzeci de războinici. Acum mărşăluiesc vreo patruzeci de oameni şi mai bine, cu cercetaşi înainte şi pe flancuri.

Afin a obligat-o pe Catherine-Marie să îmbrace un soi de manta de piele (foarte moale, e adevărat). Ea a vrut s-o arunce, din spirit de contradicţie, dar n-a reuşit şi în cele din urmă a fost mulţumită că o are. Nu e cald deloc, cu ploile care nu se mai opresc şi frigul din ce în ce mai pătrunzător; în aşa măsură că îşi simte picioarele îngheţate în saboţi şi se uită cu invidie la pîslarii lor, inclusiv ai lui Mathurin.

- Cum ai zis?

-Pîslari. încălţări.

- Sînt mocasini. Trebuie să le înveţi limba.

- De ce să nu înveţe ei franceza?

Nici tu nu eşti atît de convinsă de acest argument, recunoaşte. Oricum, cuvîntul îi place, pîslari, e frumos şi cel puţin e francez. Hai, dă-i drumul. în clipa următoare îşi pune în practică ideea care-i venise acum două minute. Se opreşte brusc, înţepeneşte ceafa pentru a amortiza tracţiunea brutală a corzii, se lasă jos şi se aşază.

- Ce faci acolo?

întrebarea lui Nathurin.

- Sînt foarte preţioasă, nimeni nu vrea să mă molesteze, mă vor intactă. Ha, ha!

La celălalt capăt al corzii, Afin s-a oprit şi el, stupefiat, încearcă să-şi .treacă fîşia de piele peste umăr şi s-o tragă, dar lără prea mult zel. Ea lunecă pe fund, cu spatele spre paznicul ei, dar încercarea lui de a o trage o culcă pe spate şi ea nu face decît să scoată limba şi să horcăie.

Afin n-o mai trage. Ea rămîne lungită, cu mîinile pe burtă cum fac femeile bătrîne.

- Nu va putea să te ducă mult timp, fetiţo. Nu pare un om înzestrat cu prea multă forţă.

-Treaba lui.

Ea aruncă priviri în dreapta şi în stîngă, ei îşi feresc ochii, imobili, aşteptînd. în ajun, ca să se convingă, ea şi-a ridicai fustele, să spunem destul de sus; ar fi trebuit să vezi scena: jumătate din ei fixau pămîntul cu privirea, restul contemplau în extaz vîrfurile copacilor. Chiar şi Mathurin, deşi mare amator de asemenea scene, a stat tot timpul cu spatele la ea. Pe scurt, păcat că nu le ştiu limba pentru că aş putea să-i înjur.

- Mathurin, cum se spune în indiană pui de cățea, rahat detîrfă?

- Depinde de indieni. Întîi că nici eu nu ştiu ce este o

tîrfă.

- Orice. O tîrfă este o femeie care desface picioarele pentru bani.

- Bani?

E adevărat că nici banii nu ştie ce sînt.

- Cînd îi faci un dar, precizează ea.

Nu e chiar aşa. La Issoire sînt vreo trei-patru - sau mai multe, nu ştiu - care fac amor pentru un cadou, dar se spune că n-ar fi totuşi nişte tîrfe.

- Nu pot să traduc cuvîntul, zice Mathurin Toboggan.

- O femeie indiană nu desface picioarele pentru un cadou?

- Ea le desface numai dacă vrea. Nici una nu o va face pentru un cadou.

- Pui de cățea e o insultă, nu?

- Nu. Nu tocmai. Pui de coiot, da, la nevoie. Şi totuşi. Nu e ruşine să te naşti dintr-un animal, acest lucru îți poate da puteri neobişnuite. De exemplu, dacă o femeie concepe un copil privind o vidră, copilul ei va şti să înoate foarte bine.

- Şi dacă e un vultur, şi el şi ea vor putea să zboare, zice ea, sarcastică.

- Nu, dar vor putea citi pe cer şi în stele, iar vederea lor va fi foarte bună.

-Baliverne.

Afin se ehinuie, în timp ce patruzeci şi şase de indieni, în frunte cu Țestoasă Pe Spate, aşteaptă imobili ca nişte statui. Ce face acolo? Aş putea să mă întorc să văd, dar nu vreau să-i fac plăcerea asta.

- Aşadar, dacă vreau să insult un indian nu am nici o posibilitate?

- Pentru că eşti femeie, nu.

- De acord. Să presupunem că tu vrei să insulți pe cineva.

-I-aş spune că nu are curaj, nici el, nici tribul lui.

- Cred că minți, Mathurin Toboggan. Minți ca eu să nu-i pot înjura pe aceşti oameni şi cîți vor mai fi, ca să n-ai şi mai multă bătaie de cap. Hoț - este o insultă?

Nu.

- Dar neputincios?

- Asta ce-i?

- Cînd un bărbat nu este bărbat şi nu-i poate face nimic unei femei.

- E un lucru care nu-1 poate jigni pe Afin. Toată lumea ştie. Şi în primul rînd el însuşi. Iar pentru el nu este o insultă. Un bărbat care nu iubeşte femeile e ceva normal. Nu se întîmplă des, dar e normal. Aşa cum ai avea o burtă mare sau picioare scurte.

- Mathurin, în Franța, dacă îi zici unui bărbat că are chestia aia ca o balegă, se înfurie foarte tare.

A, bine, e altceva...

Dar nu aici.

Găsesc eu pînă la urmă ceva, mie-mi spui, ce ținut e şi ăsta în care nici măcar nu poți înjura!

Caută cu înfrigurare şi în acest timp cineva, probabil Afin, taie nişte copaci cu toporişca de piatră. Ce face? Ne construieşte o casă?

... In Auvergne i-aş zice cîrnat, dar aici cîrnat... Aw găsit.

- Mathurin? Cum se spune născut dintr-un cocean dc porumb?

Mathurin Toboggan zice că nu înțelege. Ea explică: înseamnă că, în loc să se fi născut dintr-o împreunare, femeia s-a folosit de un cocean...

-E dezgustător, zice Mathurin.

Ha, ha, da.

- E o răutate?

Da şi nu.

- Pe tine te-ar înfuria?

- Mai ales că e imposibil. Fără mustul unui bărbat, nici o femeie nu poate avea copii. îmi amintesc că tata îmi vorbea despre o femeie din Europa care se numea Fecioara Maria. Se spunea că era o fecioară care născuse un copil. E imposibil.

- Te vor excomunica foarte repede, Mathurin. Ei, cum se zice?

El pronunță cîteva cuvinte cu sonorități ciudate.

Ea le repetă de cîteva ori în minte şi le pronunță uitîn- du-se fix la Afin. Omul cască ochii, aiurit, îl caută cu privirea pe metis, are un aer năuc, parcă nu-i vine a crede.

în sfîrşit, spune şi el ceva.

- Tradu, Mathurin.

- Zice că e foarte trist.

- Să-i fie de bine.

Dar brusc o încearcă un sentiment neaşteptat - ai zice o remuşcare. Dar trece. Oricum, între momentul în care Mathurin i-a spus cum se zice născut dintr-un cocean de porumb şi cel în care a pronunțat ea cuvintele, mă rog, sunetele, a trecut ceva timp. Şi iată că simte o lovitură în ceafă care o năuceşte.

Şi se trezeşte culcată pe un fel de maşinărie făcută din două I>răjini lungi, legate foarte strîns sus şi mai larg la bază, sprijinite pc pămînt. E legată solid de ele; un căpăstru de nici trei picioare merge de la gîtul ei la glezne.

Şi Afin trage ca un cal. Şi gîfîie.

- Cel Care Merge Prin Afini Legănîndu-şi Şoldurile s-a născut dintr-un cocean de porumb, repetă ea.

Refiizînd pentru a doua oară această mică remuşcare, dar foarte încîntată că pronunțase o frază întreagă în indiană.

A doua zi ajung la un rîu foarte mare, Maesi Sipu. Indienii eree nu se ostenesc nici măcar să-şi construiască nişte bărci, lansează pe apă plute din crengi. Una pe care nu se află decît doi oameni lasă în urma ei o funie lungă de piele împletită şi se împotmoleşte undeva în aval. La rîndul lor, celelalte plute trec şi ele, tot echipajul trăgînd de funie. Catherine-Marie speră să se poată arunca în apă - Mathurin o informase că nici unul nu ştie să înoate, nici chiar el însuşi dar nu poate face nimic, A lin e prea neîncrezător.

- Cum se spune a mînca, Mathurin?

Răspuns.

- Dar a beai

Răspuns. Chiar dacă, de bine de rău, e mai confortabil instalată pe targa de lemn, e înghețată toată - am fost proasta proastelor că am refuzat să merg, măcar mă încălzeam.

- Şifemeie, bărbat, cîine, urs, iepure? A alerga, a spăla, a merge, a dormi.

. Dar frig, foame?

Dar a murii

Merg fară popasuri şi mereu spre nord-vest, în măsura în care se arată soarele şi se pot orienta. De două zile plouă fară î ncetare, o adevărată revărsare de gheață topită.

-Ai mai fostpe-aici?

Nu. Mathurin Toboggan spune că a fost şi el prizonierul indienilor cree timp de doi ani.

- Ia spune, ți-ai petrecut toată viața numai în captivitate?

...Timp de doi ani, acum douăzeci şi cinci de ani. Şi indienii nu-şi ucid întotdeauna duşmanii, uneori e destul numai un semn, adică e destul dacă îi atinge pieptul pentru a-şi demonstra superioritatea. Cel mai rău e, în orice caz, scalpul.

- Tu ai scalpat oameni?

Uneori da. Mathurin sfirşeşte prin a-i arăta cum se scalpează: se decupează o bucată de piele cu păr cu tot, nu se ia pielea de pe tot craniul. Se unge interiorul pielii înainte de a fi vopsită în roşu, folosind un amestec de plante şi anumite pietre.

- Dar tu n-ai fost scalpat pînă acum?

Fireşte că a fost. De două ori. Şi metisul îi arată cicatricele, acum aproape invizibile.

Şase zile după trecerea fluviului Mississippi, Catherine-Marie vede primul taler. Cel puțin aşa crede ea, că e vorba de un taler. Sau forma îi aminteşte de un taler. E înfipt deasupra unui tumulus de pămînt, cu siguranță construit de mînă de om, înalt de şase stînjeni, pătrat, cu un dublu rînd dc pietre şi lemne drept postament.

- Ai mai văzut aşa ceva?

Nu. Mathurin nu ştie nici el mai mult despre ce ar putea reprezenta desenul negru şi verde, cu cele trei popice pe un fel de triunghi.

- Parc-ar fi o treflă, zice ea.

A progresat în studiul limbi lor străine; ştie acum cincizeci şi două de cuvinte. Şi e peste măsură de surprinsă să constate că se face înțeleasă cînd vorbeşte şi că înțelege cînd i se răspunde vorbesc cu Afin, i-am promis că-l strîng de gît, dar se pare Că e singurul din toată banda care pare să ştie că exist.

învață cincisprezece cuvinte noi în fiecare zi. Nu are decît asta de făcut şi de îndurat nişte crampe foarte dureroase. Şi lotuşi nu-i pot cere să mă ridice de pe targă, ce fason aş avea?

După trei zile de mers, al doilea tumulus, iar în dimineața zilei următoare dau cu ochii de alte două acumulări de pămînt. Mai înalte decît primele, cam de vreo zece stînjeni, dar mai ales sînt legate între ele de o bîrnă nu prea bine cioplită pe care se văd desenate nişte litere. Chiar dacă ştii să citeşti, tot nu înțelegi nimic: WAH NAH MAKET KINGDOM.

- înțelegi ceva, Mathurin?

El nu ştie să citească. Şi nici indienii, fireşte.

- Kingdom? Ce înseamnă în indiană?

Nimic, absolut nimic, zice metisul. Nu cunoaşte acest cuvînt. întreaga trupă trece pe sub această poartă sub privirile a doi oameni cățărați pe tumuluşi, nepăsători sub ploaia deasă cu gust de zăpadă care nu încetează să cadă. Nici un munte la orizont, cînd acesta se dezvăluie cîte o clipă, din întîmplare. ('ît vezi cu ochii este o vălurire de păduri care nu se deschid decît în jurul lacurilor, al rîurilor şi rîulețelor. Nu-mi plac ținuturile plate. Pe la prînz, Țestoasă Pe Spate, care conduce coloana, ridică o mînă, ordonînd oprirea. Sînt pe malul unui alt lac.

- Ce aşteptăm?

- Nu ştiu.

- Nu i-ai întrebat?

- Sîntem prizonieri, Catherine-Marie. îi urmăm şi-atît. t 'liiar dacă aş întreba, nu mi-ar spune niciodată.

Țestoasă Pe Spate a dat un ordin şi imediat se înalță ; u laposturi din crengi - am înțeles ce a spus, a spus să construim i ipi-uri şi să vînăm. Şi chiar vede vreo jumătate de duzină de oameni care se îndepărtează. Se întorc spre seară cu rămăşițele a doi cerbi. Ca şi în ultimele două săptămîni, Afin este cel care o hrăneşte pe Catherine-Marie.

- Ştii unde mergem, Afin?

Mă adresez lui pentru prima oară. Şi-apoi, de patru- cinci zile nu l-am mai lovit.

- Tu vorbeşti în limba mea.

îi vîră în gură bucăți de carne crudă. Nu are sare.

- Vreau să vorbesc cu tine. Acum, îi zice ea cu gura plină. Mathurin, spune-i că vreau să merg puțin, mă dor foarte tare picioarele.

Ea ascultă traducerea şi constată că şi ea ar fi putut să spună aceste cuvinte. Pe crucea mea, am început să vorbesc chiar bine indiana!

- înțelegi, Afin? Vreau să merg. N-am să fug. Cum se zice jur, Mathurin?

Ea repetă. Fără prea mare rezultat pentru moment. Afin continuă s-o hrănească cu multă îndemînare. Rana de la nas e aproape vindecată, chiar şi cea de la buză. E, într-adevăr, un băiat frumos. Păcat că...

-N-am să fug, jur.

Nici o reacție şi pe ea o străbate un tremur de furie, care îi trece foarte repede - el a fost foarte blînd cu tine; chiar loviturile de tomahawk în cap nu erau foarte grele, el nu voia decît să stai liniştită. In rest, nu ai nimic să-i reproşezi. I-ai fost încredințată şi el se supune. Ar fi putut Ji mult mai rău.

îi dă să bea.

- Vreau să merg, Afin. Mathurin, i-am dat cuvîntul meu, ce mai vrea?

- N-are încredere.

- Nu mă crezi?

Da. Mathurin rîde liniştit. Vine noaptea, tipi-urile sînt construite fară prea multă grijă, risipite aiurea. Afin o tîrăşte pe ('atherine-Marie pînă la unul ceva mai retras, chiar pe marginea iipei, şi o bagă înăuntru. Ii clănțăne dinții, oricît de obişnuită ar l i cu frigul - nici în Auvergne nu e prea cald iarna.

- Sînt udă toată.

E puțin spus. Nu există un deget pe tot trupul ei care să nu fi fost bătut de ploaia înghețată.

- Tu auzi? Sînt udă pînă la piele şi mi-e frig.

Se plînge pentru prima oară. Şi tot pentru prima oară o copleşeşte melancolia şi poate chiar mai mult

decît atît. E efectul acestui peisaj ascuns în beznă, al acestei lumi plate, în care nu există nimic decît arbori şi apă. Dar îşi dă bine seama că în acest sentiment intră şi singurătatea ei şi inimaginabila distanță care o separă de pămîntul ei. Dai înapoi, Impielițato, eşti gata să plîngi.

Afin îi vorbeşte cu vocea lui blîndă. Ea înțelege a merge şi afară.

- Pot să umblu pe-afară, da?

El dă din cap: nu. îi indică doar cu două degete adunate - nu cu indexul, cum ar face un european - locul strimt între pereții dc piele ai tipi-ului.

- Prin tipi pot merge?

Semn afirmativ din cap. Cred că am înțeles: nu vrea ca ceilalți să vadă că m-a dezlegat.

-Nu ies afară, jur.

îi întinde gleznele, el ezită, dar desface legătura care o ținea adunată şi o făcea să sufere atît de mult. întinde picioarele cu prețul unei dureri fulgerătoare care-i urcă pînă în pîntece. I )ar care se calmează încetul cu încetul.

- Pot să mă ridic?

Gest afirmativ din cap. De altfel, el o ajută să se scoale Nu înainte de a-şi pune tomahawk-ul la îndemînă, gata să lovească. Ea face un pas, mai degrabă şovăitor, şi încă unul. Curînd trebuie să se întoarcă, pentru că în interiorul tipi-ului spațiul este exact de şase paşi şi jumătate. Mai bine decît nimic.

- Mulțumesc, Afin.

El o urmăreşte cu privirea, alarmat mai întîi, dar parc să se liniştească încetul cu încetul. Rămîne însă vizibil atent, la pîndă.

- Foc.

Un miros de fum i-a ajuns la nas, mai puternic decît mirosul de mîl de la lac.

- Foc. Te aştept, jur.

Privirile lor se încrucişează - ea continuă să se învîrtă, picioarele o dor din ce în ce mai puțin, în timp ce melancolia sporeşte şi ea trebuie să lupte ca să-şi stăpînească lacrimile. Ei bine, el iese, ea îl aşteaptă continuînd să meargă şi Afin se întoarce cu cîțiva cărbuni într-un vas de pămînt grosolan fasonat. Puțin timp după aceea, un indian lasă la intrarea tipi- ului un braț de lemne mai uscate.

- N-am fost afară, am jurat.

Nici un răspuns. El închide cortul cu ajutorul cîtorva bețe-prevăzute cu cîrlig, avînd grijă să nu stea niciodată cu spatele la prizoniera lui. După care taie cu toporişca un lemn şi pune bucățile pe cărbuni. Plouă în interiorul tipi-ului, într-adevăr, dar numai în mijloc, prin deschizătura lăsată anume acolo unde se întîlnesc prăjinile.

- Acum te culci, zice el mimînd mişcarea pentru a fi înțeles.

Ea ascultă supusă şi se lungeşte pe burtă. Afin îi desface şiretul de la mîini, îi eliberează brațul drept, îi scoate tunica de piele, apoi pieptarul, cămaşa, după care leagă încheietura mîinii drepte şi o eliberează pe stînga. O dezbracă de tot, întîi torsul, apoi restul. Se lasă în voia lui. El începe să o maseze, încet, cu < > forță neaşteptată, de la ceafă la picioare, trecînd cu o apăsare constantă, foarte plăcută, pe tot trupul lui Catherine-Marie, fără excepție.

- Intoarce-te.

Se întoarce pe spate, încet, pentru a nu-1 nelinişti, şi el reia masajul - fața, gîtul, umerii, sînii, abdomenul pînă la încheieturi, o atinge peste tot cu degetele lui suple, pe interiorul coapselor, de-a lungul piciorului; este evident că are cunoştință despre fiecare muşchi al corpului, de-ți vine a crede că-i desenează. E bine şi te încălzeşte de minune.

- Te pricepi, zice ea, nu ştiu cuvîntul a masa.

E o duioşie în ochii lui Afin şi, sau mă înşel, dar nu-mi vine să cred, parcă un fel de amărăciune. Ea nu se poate stăpîni şi aruncă o privire sub burta lui, unde nu se înfimplă nimic. E limpede, ea nu exercită nici un fel de atracție asupra lui, ca femeie. Ce curioase sînt aceste lucruri.

Se îndepărtează, scotoceşte într-un sac şi scoate nişte haine bărbăteşti aproape uscate. O ajută să le îmbrace şi mai pune un lemn pe foc.

- Mă simt bine, Afin. Mulțumesc.

- îți mai este foame?

Ea înțelege cuvintele ți-e foame şi-1 ghiceşte pe mai.

- Da.

După care îşi reia mersul. El stă în picioare nu departe de mi jlocul cortului şi se întoarce în aşa fel încît s-o aibă tot timpul sub ochi. Afară ploaia se întețeşte, dar focul, oricît de pricăjit, mai alungă umezeala şi frigul. între timp se sting ultimele voci şi chiar murmurele din tabără. Ea se aşază, îşi adună picioarele sub ea, surprinsă să se vadă cu încălțări bărbăteşti, ce-i drept, din piele şi cu franjuri (degajă un miros puțin acru şi înțepător, mirosul de tanin din scoarța de salcie cu care se argăseşte pielea); e şi mai surprinsă să se vadă încinsă cu un pantalon, ea care n-a purtat, fireşte, niciodată, îmbrăcăminte asemenea tuturor femeilor. îl fixează pe Afin care stă în picioare în fața ei şi îi cercetează pupilele de culoarea lemnului ud de ploaie; caută să vadă dacă a mai rămas ceva din amărăciunea pe care a crezut că o zăreşte mai adineauri în ochii lui (şi e mare amărăciunea de a nu avea nici un sentiment pentru mine, fizic, vreau să spun; pentru că ştiu că mă iubeşte; vezi că nu e greşeala lui că e aşa cum e, un fals bărbat; şi ceilalți indieni fac bine că nu-şi bat joc de el, în timp ce în Auveigne, ca pretutindeni dincolo de marea-ocean, bătaia de joc ar friza tortura).

Şi totuşi...

- La urma urmei, mă simt bine tocmai pentru că nu te înfierbînt. Dacă ai fi bărbat cu-adevărat, nu mi-ar fi plăcut. Am nevoie de puțină duioşie. Mi-e dor de pieptul lui Poui llou Pattu pe care îmi odihneam obrazul. Şi de brațele lui puternice îmbrățişîndu-mă.

A vorbit deliberat franțuzeşte.

- Aşază-te, îi zice în indiană de data asta.

El se mişcă şi scoate două-trei felii din acel amestec de iarbă şi carne uscată căruia Mathurin îi spune pemmican (pimekan), după cum îi zic indienii pe care el îi numeşte algonkini. I le aruncă şi ea le prinde din zbor în mîinile pe care i le-a legat totuşi din nou; numai gleznele i le-a lăsat libere. Ei îi place mai mult pemmicanul, îl preferă cărnii crude.

- Hai vino, aşază-te, prostule. Nu vezi că tînjesc, nu vezi? Cum aş putea să te mai lovesc?

Se întinde pe pielea de pe jos care o izolează de pămîntul noroios.

- Noapte bună, Afin. Aş fi vrut să vorbesc cu tine, Nil |i spun mai multe, aş fi vrut mai ales să-mi vorbeşti tu, să-mi spui vorbe duioase şi triste, dar îmi lipsesc cuvintele.

Se întoarce pe o parte, cu capul pe sacul ei şi cu fața spre peretele tipi-ului. Timpul trece. Plîng sau nu? Nu pofta îmi lipseşte, e-adevărat.

- Nu ştiu cum se spune noapte bună în indiană, iartă-mă.

îşi caută refugiul în somn, dar nu poate dormi. Ochii o ard, în gît are un nod. Luptă din răsputeri, dar nu se poate stăpîni şi, în cele din urmă, plîng e.Plîngi în tăcere cel puțin, să im te audă nimeni şi să afle cît eşti de slabă. Şi iată că simte

0 uşoară atingere pe umăr, apoi pe şold. Nici vorbă nu poate fi să se întoarcă, penumbra din tipi nu-i de-ajuns să-i ascundă lacrimile.

- Hai, zice Afin.

Se aşază în spatele ei, se lipeşte de ea, o mîngîie pe

1 >braz, pe păr. Ei bine, să-ți fie ruşine, Impielițato, că prezența lui te linişteşte şi îți face plăcere. O întoarce cu fața la el, îi pune piciorul peste şold, cîntînd în şoaptă. Parcă visez că el cîntă pentru mine.

- Ştiu unde mergem.

Şopteşte.

- Wah Nah Maket, mai spune el. Tu eşti femeia lui, el le vrea.

- Eu ştiu numele acestui ținut, zice Mathurin Toboggan. 11 spune Minne Sota; minne înseamnă apă, după cum ştii, iar sota înseamnă a curge din cer.

- Foarte bine. Uite ce mă interesa pe mine acum.

în a treia zi de şedere în tabăra de pe marginea lacului, apar bărcile pe care, evident, le aşteptau şi în care se suie. Sînt nişte bărci foarte ciudate. înainte de toate fiindcă au un catarg şi o pînză ca vasele din Europa.

- Nu ştiu la ce le foloseşte, zice Mathurin Toboggan cu adevărat stupefiat.

- Tu nu ştii de fapt nimic. Le foloseşte, bărcile înaintează mai repede cu pînze.

Şi se lansează într-o explicație despre felul cum, după părerea ei, care nu este expertă în acest domeniu, darjudecînd prin comparație, în pînze bate vîntul. Gleznele ei sînt din nou legate, stă cuminte în barcă; doisprezece oameni vîslesc în față, cîte şase de fiecare parte, şi alți doisprezece în spate. In aşa fel încît numai ea, Mathurin şi Afin sînt scutiți de corvoadă. Mica flotă traversează un lac care se vădeşte mai tîrziu a fi prelungit cu alte două, sau este unul şi acelaşi şi are o formă de y. Fapt este că se angajează în cel din stîngă - direcția spre vest sau aproape. Cerul e jos, nu mai plouă din ajun, dar frontul de nori uniform cenuşiu anunță zăpadă.

- Nu văd nimic, zice Mathurin Toboggan.

Catherine-Marie vede. Privirea ei e mai ageră. Numără

paisprezece siluete la trei sute şi ceva de leghe. Vegetaţia, această linie continuă de copaci şi tufişuri, ar putea să ascundă o fiinţă umană. Şi totuşi oamenii aceia se văd de parcă, printr-un miracol, s-ar menţine în echilibru deasupra vîrfiirilor copacilor. Parcă păşesc prin aer.

Bărcile defilează fară să se apropie de malul pe care se văd siluetele. Catherine-Marie se întoarce să privească feţele vîslaşilor şi e surprinsă că nici unul nu se uită spre stîngă. Unii privesc înainte, în faţa lor, unde nu e nimic, ori la dreapta, sau fixează fundul bărcii, la picioarele lor.

Sînt înfricoşaţi.

Oamenii aceia care se ţin în aer sînt aliniaţi. La intervale egale.

- Tu îi vezi, Mathurin?

Da. Vag. Nu prea e lumină. Şi exact atunci norii se sparg, Ifisînd să ţîşnească o lumină albastră care bate repede în vineţiu.

O, nu!

In lumina asta stranie, Catherine-Marie vede paisprezece oameni crucificaţi pe nişte prăjini foarte lungi. Şi grozăvia i Ic -abia acum vine. Bărcile sînt împinse de vînt spre stînga din pricina îngustării lacului. Indienii încearcă în zadar să se aţină cît mai aproape de malul drept- distanţa se reduce oricum. La nici o sută de stînjeni.

- Ei şi ce, zice Mathurin Toboggan nepăsător, sînt nişte oameni morţi.

- Nu toţi.

Doi sau trei mai trăiesc. Ca şi ceilalţi, sînt fixaţi de prăjini cu piroivne de obsidiană înfipte în încheieturile mîinilor şi în genunchi; şi lor li s-au tăiat nasurile şi, fară îndoială, limba; le-au crăpat şi ochii - ce sălbăticie! Şi tot mai trăiau. Ea, ('atherine-Marie, îi aude. Să fiu a

naibii dacă nu cîntă! Respiră, piepturile lor se ridică, scuipă sînge. Unul dintre ei e gata să-şi smulgă încheietura mîinii stîngi.

- Wah Nah Maket o fi făcut asta, Mathurin?

De unde să ştie el?

Crucificații rămîn în urmă, bărcile îşi urmează drumul.

Un sat, zice Mathurin Toboggan. Un sat neobişnuit.

Ea se uită drept în față, spre marginile lacului, şi nu-i vine să-şi creadă ochilor. Şi ei care ziceau că nu sînt oraşe în acest linut! De acord, nu e chiar un oraş, e prea mic. Dar sînt case, poate vreo cincisprezece, şaisprezece. Nu tipi-uri din piele, ci case adevărate. Făcute din prăjini înălțate, foarte bine legate între ele, formînd dreptunghiuri. Spațiile goale dintre ele sînt astupate pentru a alcătui pereții, nu cu piatră, care probabil e rară prin partea locului, ci cu un fel de cărămizi de pămînt bătînd în roşu. Fiecare casă are cel puțin o fereastră adevărată - un cadru de lemn, închipuie-ți, şi astupate nu cu sticlă, ci cu o piele fină, transparentă, strălucind pretutindeni în lumina violetă, care cade oblic. Au şi uşi, făcute din patru prăjini pe care este întinsă o piele, şi chiar şi ştergătoare în fața uşilor, da, da, sînt chiar ştergătoare, ce-ar putea fi altceva; şi şemineuri (îți vine să crezi că ai halucinații). Acoperişul e din paie, ca în Auvergne şi prin locurile pe unde a umblat, de la Issoire la La Rochelle. Se aşteaptă să vadă apărînd printre aceste case oameni îmbrăcați de-adevăratelea, cu pălării şi cizme şi, de ce nu, cu halebarde şi săbii cu două tăişuri. Dar nu, nu vede decît indieni, bărbați, femei, copii. Numeroşi, poate patru sute, cînd spun eu că c aproape un oraş!

Bărcile înaintează, malul e aproape acum. O casă le domină pe toate celelalte, are trei ferestre şi o uşă, aproape un castel, ce mai, cu atît mai mult cu cît pe latura ei stîngă se înalță un tuni de cinci sau şase

stînjeni, tot din cărămidă şi cu creneluri sus de tot. O flamură flutură pe turn, o flamură care, în această țară plată, se poate vedea de la o depărtare de cîteva leghe. Acelaşi desen cu trei popice şi triunghiul dedesubt. Şi o uşă, una adevărată, de lemn, în care s-a practicat o deschizătură ale cărei margini exterioare sînt ornate cu aceleaşi popice cu triunghiul lor.

Pe o seîndură agățată de această uşă, sus, cu litere înscrise cu fierul înroşit, sînt scrise trei cuvinte, la fel de stîngaci ca şi acel Wah Nah Maket Kingdom. Aici scrie OME SWIT OME.

- E în indiană?

- Nu, după cîte ştiu, răspunde Mathurin.

Bărcile se opresc. Vreo două sute de femei se grăbesc spre rîu pentru a asista la debarcare.

¥

- La mine se uită, Mathurin. Bărbații stau cu spatele şi se I irefac că nu-i interesează.

- Dar îi interesează.

- Nu vor s-o arate. Ai idee dacă Wah Nah Maket e l*i intre ei?

Nu. Deci Mathurin Toboggan nu crede că Wah Nah Maket s nr afla printre aceşti oameni. Pentru că auzise adesea l»ovestindu-se despre el, el ştie că Wah Nah Maket este foarte înalt, foarte voinic, cît un urs cenuşiu. Şi dacă majoritatea t>amenilor de pe mal sînt înalți, nu e nici unul ieşit din comun.

- Nu-ți fie frică.

Afin e cel care crede că trebuie să o liniştească.

- Cum se spune: mai va pînă atunci, Mathurin?

Nu se spune în indiană. Afin a reuşit s-o ia în spinare şi ea lluieră în timp ce el o transportă, traversînd mulțimea de femei impasibile.

- Merge, fetelor? le întreabă ea.

Trece triumfal, după părerea ei. E foarte veselă. Nu e numai emoția, îi e şi puțin cam frică. Mai mult chiar.

Afin, care e mai robust decît s-ar fi crezut, pare să se îndrepte spre castel, mă rog, spre casa cea mare. Care pare atît dc înaltă pentru că a fost ridicată pe o colină făcuta de mînă de om. Catherine-Marie descoperă o grădiniță în care cresc numai I lori, nici urmă de legume. Şi asta să nu te surprindă? Urcată pe linierii blîndului ei paznic, trece pe lîngă grădiniță şi observă că c foarte bine îngrijită, se vede că pămîntul a fost săpat de cîteva ori.

- Ai mai văzut case aşa înflorite, Mathurin?

N-a văzut niciodată atîtea case. înflorite sau nu.

Afin îngenunchează şi o lasă să lunece pe pămînt, drept III fața celor două trepte de lemn care permiteau accesul la uşa prevăzută cu o ferestruică. Apoi pune piciorul pe ea, pentru a o (ine la pămînt.

- Iartă-mă, şopteşte el, fac asta pentru că toată lumea ne priveşte. Trebuie să fiu foarte dur cu tine.

- El zice că face asta pentru că toată lumea vă priveşte şi

că...

- Am înțeles, Mathurin.

Afin bate la uşa cu ferestruică şi imediat îngenunchează şi se repede cu mîinile la gîtul lui Catherine-Marie. Şi spune două vorbe pe care ea nu le înțelege.

- El se preface numai, traduce Mathurin.

Bătăile în uşă nu par să fi stîrnit cine ştie ce zarvă în interiorul casei. De fapt, nu se aude decît tăcerea.

- Wah Nah Maket locuieşte aici, Afin?

- Da.

- După părerea mea, el nu este acasă, cred că s-a dus să joace popice. Tradu, Mathurin.

- Să joace ce?

Uşa se deschide cu un scîrțîit prelung. Apare o femeie, indiancă, fireşte, cu părul alb, care poate avea patruzeci, cincizeci de ani, destul de înaltă- adică

creştetul ei depăşeşte linia umerilor lui Catherine-Marie. Are prestanţă.

Femeia îl întreabă pe Afin:

- Cine eşti şi de unde vii şi... (nu înţelege)?

- II întreabă cine este şi de ce bate la uşă.

- De ce, ea nu ştie?

- Bineînţeles că da. Dar aşa e obiceiul.

Na! Afin şi Păr Alb stau de vorbă, îşi pun întrebări în pragul uşii, parc-ar fi nişte negustori ambulanţi. Catherine- Marie e tot la pămînt. Din nefericire, nu stă prea comod: cînd a lăsat-o jos cu o lipsă de precauţie care, şi asta, făcea parte din obligaţiile lui, ea s-a trezit cu nasul pe pragul de lemn şi cu fundul în sus. Şi aşa a rămas.

- îmi povesteşti şi mie ce se intîmplă, Mathurin?

- Afin şi-a încheiat treaba. Începînd din clipa asta, te încredinţează lui Neagă Tot, care se ocupă de tipi-ul lui Wah Nah Maket.

- Neagă Tot?

- Cea Care Neagă Tot.

- Afin, ia piciorul de pe ceafa mea, zice ea.

Piciorul apasă doar puţin mai tare, conversaţia continuă.

Am început să mă satur. Irysfirşit, Afin se apleacă peste ea şi-i scoate funia de la gît.

- Eu nu-ţi vorbesc, o, soţie a lui Wah Nah Market, nu |i am vorbit niciodată. Te-am adus şi gata.

Piciorul se retrage. Catherine-Marie se întoarce pe o parte, apoi pe spate. Afin murmură:

- Eu nu-ţi vorbesc, eu nu ţi-am vorbit niciodată, dar dacă ţi-aş vorbi, ţi-aş spune că eşti prietena mea.

N-am înţeles nimic, zice Mathurin Toboggan.

- El spune... începe ea.

Nu are timp să-şi termine vorba, că cineva o apucă de şnurul de piele care îi ţine legate încheieturile mîinilor şi l rage. Aşa intră ea în marea casă cu trei ferestre şi cu inscripţia ()ME SWIT OME care

împodobeşte uşa. Tîrîtă cu ceafa pe podea - e chiar podea, îţi vine să crezi? - , ea aruncă o privire în urmă. Neagă Tot o trage - şi cu ce forţă încă! Se opreşte în mijlocul unei odăi, pe un covor de pănuşe de porumb împletite. Dacă Afin a dispărut, Mathurin Toboggan a iiltrat după ea. De altfel, se şi lasă imediat într-un fotoliu, după ce închide uşa şi îşi scoate pipa şi...

într-un FOTOLIU!

- Te-ai aşezat într-un fotoliu, Mathurin.
- Nu ştiu ce-i aia.
- Sub fundul tău este un fotoliu. Iar chestiile alea de lemn care se află alături sînt pentru a-ţi sprijini coatele.
- Baliverne, zice Mathurin Toboggan. Rîzi de mine.

Păr Alb alias Neagă Tot se apleacă spre Catherine-Marie.

- Duiu spic ingliş? întreabă ea.
- Tradu, Mathurin, îi cere Catherine-Marie.
- Ar trebui mai întîi să înţeleg.
- Nu e indiana pe care o ştii?
- Nu.
- Ea e poate din alt trib.
- Cu siguranţă asta e. Vorbeşti dialectul cree, Neagă Tot.
- Bineînţeles, zice femeia.
- Progresăm, spune Catherine-Marie.
- Spune-i că vreau s-o eliberez, zice Neagă Tot, adresîndu-i-se lui Mathurin Toboggan.
- Ea te va elibera, fetiţo.
- Am înţeles.
- Spune-i că trebuie să fie cuminte dacă o dezleg.
- Am înţeles, zice Catherine-Marie.
- A înţeles, îi zice Mathurin Toboggan lui Neagă Tot.

- Spune-i, zice Neagă Tot aceluiaşi Mathurin Toboggan, că tu vei fi pus pe lemnele în cruce dacă ea nu e cuminte.

- Spune-i să se ducă dracului, Mathurin. Spune-i că-i voi tăia gîtul cu prima ocazie.

Ei nu, da' ce o fi cu nebunii ăştia? Vor să-l crucifice pe Mathurin al meu?

- Unde e Wah Nah Maket? urlă Catherine-Marie în indiană.

- Ea întreabă politicos unde este Wah Nah Maket, zice Mathurin în aceeaşi limbă, adresîndu-i-se lui Neagă Tot.

- Spune-i că Wah Nah Maket e plecat şi va veni la ea imediat ce se întoarce.

- Am înțeles, zice Catherine-Marie.

- Ea a înțeles, repetă Mathurin în indiană.

- Va fi cuminte?

- Vei fi cuminte, fetițo?

tr i[1] - Fireşte că voi fi foarte cuminte.

- A înțeles ce se va întîmpla dacă nu e cuminte?

- Ar fi bine să înțelegi, fetițo. N-am nici un chef să fiu urcat pe prăjini, cu găuri la mîini şi la picioare, să mor încet

să mă întîlnesc cu Fecioara Maria. I tt - Ştiam că nu crezi în Fecioara Maria.

- Jumătatea mea irocheză nu crede, dar cealaltă parte

da.

- Intreab-o dacă e nevasta lui Wah Nah Maket.

- Spune-i că nu sînt nevasta lui Wah Nah Maket, zice Neagă Tot.

- Intreab-o cine este ea.

- Eu sînt mama soției moarte a lui Wah Nah Maket.

- Ea e...

- Am înțeles, Mathurin. Intreab-o dacă fiica ei a fost i lipită ca mine şi bătută cu tomahawk-ul în cap.

- Spune-i, zice Neagă Tot, că nu are capul chiar atît dc spart.

- Ea zice...

- Am înțeles. Dar am primit lovituri în cap. Afin e foarte violent.

- Spune-i că are limba ascuțită, zice Neagă Tot. Sau în (ara de unde vine ea nu există bărbați adevărați. Pentru că...

- Mathurin, vreau să-i spui că în țara mea bărbații sînt liftrbați adevărați. Tatăl meu, Pouillou Pattu, a fost bărbatul cel mai bărbat de la începuturile lumii...

- ... pentru că altfel ar vedea deosebirea dintre Afin şi un războinic adevărat. Afin este un bun războinic, dar n-ar fi în stare să omoare nici măcar un pui de castor născut de două zile.

- Ea zice...

- Nu mai vorbi tot timpul, Mathurin. Şi-apoi, ce tot faci pe-aici? Lasă-ne între femei.

- Lucrul ăsta cămia tu îi spui fotoliu e foarte moale pentru fundul meu, zice Mathurin. Stau foarte bine şi-mi fumez pipa.

- Poți s-o fumezi şi-afară.

- Şi cine va traduce ceea ce vă spuneți, ei?

Există într-adevăr un şemineu - cu o manta de piatră care cu siguranță nu provine din împrejurimi şi care seamănă cu agata aceea verde cu pete roşii din care adusese şi Pouillou Pattu într-o zi o bucată numai pentru că i se păruse frumoasă.

Şi focul arde în şemineu.

Există şi covoare, multe, foarte bine țesute, cu motive colorate în roşu, negru, galben şi verde.

Mai este încă un fotoliu cu speteaza foarte înaltă din lemn încrustat cu gheare de urs şi colți de lup - pe care sînt etalate blănuri de lup.

Apoi mai este şi o masă, un taburet, un cufăr de lemn țintuit care pare foarte vechi, cu lacăt (e închis, dar cheia nu e).

- Pot?

Catherine-Marie arată uşa celei de-a doua odăi.

- Da, zice Neagă Tot.

Este un pat în cameră, un pat adevărat, de proporții imense, cu furci de lemn sculptate care susțin un baldachin din piele cu perdele de pai. Măsoară în lung şi-n lat peste doi stînjeni, iar salteaua, din piele foarte fină, parcă umplută cu muşchi uscat, e marcată de o adîncitură foarte mare. Se vede că aici doarme cineva, mereu pe acelaşi loc, pînă cînd greutatea corpului a strivit totul; se vede că cel care doarme aici e într-adevăr foarte Itiult şi voinic. Căpcăunul din basmele pe care mi le spunea l'oiiillou Pattu cînd eram mică şi cu care-i plăcea să mă sperie.

Catherine-Marie se aşază pe marginea patului, punînd lățimea lui între ea şi uşă. Se întoarce: Neagă Tot stă în prag ca ,.i cum n-ar îndrăzni să intre.

- Tu dormi aici cu Wah Nah Maket, în acest... (cum s-o li spunînd pat în indiană?).

Nu dorm aici cu Wah Nah Maket. Nici pe covorul uNta, nici pe un altul.

Piei de urşi şi lupi pe pat în loc de cuverturi, e frumos, se poate dormi foarte bine aici.

- Nu intri?

Cum se spune oare cameră? Dar poate că nici nu au i uvîntul. Neagă Tot înaintează. O anume sfidare transpare din atitudinea ei, din gesturile şi din felul cum se aşază pe marginea »ipusă a patului. Nu prea e obişnuită să vină pînă în dormitorul celui care, dacă am înțeles bine, i-a fost ginere; şi mai puțin să ui vreo inițiativă.

Im i place femeia asta.

Se privesc în ochi una pe cealaltă, cred că şi ea mă place.

- Cînd se întoarce Wah Nah Maket?

- Nu ştiu.

- Unde s-a dus?

Mişcare din cap: nu ştie.

- E bătrîn?

- Nu.

Tăcere. întreruptă de vocea lui Mathurin Toboggan care sc iveşte imediat după ce se aude zgomotul zăvorului de la uşa de afară.

- Au venit după mine, fetițo. Nu uita că viața mea depinde dc tine.

- N-am să uit, Mathurin.

Se aude din nou zăvorul, apoi din nou tăcere.

- Te bate? Nu.

- O bătea pe fiica ta? Nu.

- Au avut copii, Wah Nah Maket şi fiica lui Neagă Tot?

- Da. Trei. Au murit. Da, toți trei. Catherine-Marie se ridică şi se apropie de fereastră.

Cadrul e de lemn, iar în mijloc, în loc de sticlă, au întins o băşică aproape transparentă.

- Cine a făcut casa? Wah Nah Maket? Da.

- Şi celelalte case?

(Nu ştia cum se spune casă, dar a folosit expresia tipi tare şi ea a înțeles.) Da.

- Mai sînt şi alte case în ținut?

Nu. Catherine-Marie dă la o parte un oblon şi priveşte afară. Lacul e drept în față, în lung, şi cei trei sau patru stînjeni la care se înaltă casa sînt de-ajuns ca să lărgească şi să adîncească orizontul. Crucificații se văd în dreapta, prea departe pentru a fi altceva decît nişte minuscule siluete. Lumina violetă şi piezişă de adineauri a dispărut, ziua scădea, curînd avea să ningă.

Scoate capul prin deschizătură (nu mai mare de un picior). Satul de case e în dreapta şi, la mică distanță, zăreşte ceea ce ar putea fi o tablă indicatoare.

- Pot să ies, Neagă Tot?

- Da.
- Vino cu mine.

Ies amîndouă. Mathurin Toboggan nu se vede pe nicăieri, li igul c pătrunzător, aerul nemişcat, nici o suflare de vînt, nimic, mirosul de fum se simte peste tot. Nici una din case nu are Uțfrt: multe dintre ele sînt închise doar cu o perdea de piele, ca In lipi. In interior se face întuneric o dată cu dispariția soarelui. I (Kitc sînt identice, aliniate pe două rînduri față în față. Pe scurt, nilfl o stradă.

Pe prima tablă, cu scrisul într-adevăr chinuit al celui ce scrie cu dificultate şi care nu cunoaşte prea bine alfabetul: MCKADILLI.

Pe a doua, la fel, trasate cu fierul înroşit, YDE PARK.

- Tu ştii ce înseamnă aceste cuvinte, Neagă Tot?

Nu. Femeia indiană cu părul alb nu ştie, evident, să citească. Ea nu înțelege nici sunetele pe care le scoate ('atherine-Marie (care citeşte ideparc).

- în sat cunoaşte cineva aceste semne?

Nu.

- Numai Wah Nah Maket?

Da.

Merg amîndouă cot la cot. Un mare ansamblu de tipi obişnuite se arată în spatele caselor, vreo sută de locuințe şi focurile sînt numeroase. Aproape toți cei şi cele care asistaseră la sosirea ei locuiau probabil acolo.

Ninge.

Zilele şi săptămînile trec. Uneori, Neagă Tot vine să se aşeze pe marginea patului cu baldachin. Dar refuză să se culce ill pat. în pofida invitațiilor lui Catherine-Marie. E ridicol: eu sînt atît de comod instalată sub blănuri, la căldură, ascultînd şuierul vîntului sau privind ninsoarea, poate veni să stea cu mine, e destul loc pentru amîndouă (mie mi-a lipsit tocmai o femeie mai bătrînă cu care să pot sta de vorbă). N-am cunoscut-o niciodată pe mama, nu din vina mea, şi pe

toate pămînturile lui Pouillou Pattu nu era nici una care să nu fie proastă ca o cizmă. Mă întreb pînă la urmă dacă n-am fost cam singură de la naşterea mea, deşi am avut o doică, a cărei înțelegere abia dacă o depăşea pe aceea a unei vaci. dacă le compar pe una cu cealaltă - doica mea şi vaca - atîta doar că vaca nu se poate urca în copaci să culeagă mere. Şi în afară de doica mea, cine a mai fost? Călugărițele? Ai încercat vreodată să stai de vorbă, dar să vorbeşti cu adevărat, cu o călugăriță care vrea cu orice preț să te învețe aventurile lui Nabucodonosor? încearcă şi ai să vezi. Pentru că eram de două ori mai înaltă decît ele, credeau că eu nu aveam nevoie să fiu mîngîiată niciodată. Bine că nu erau noaptea pe acolo, să mă audă plîngînd - pe vremea cînd plîngeam din te miri ce.

- Vino să te culci lîngă mine, sub blănuri.

Nu, semn din cap. Petrec mult timp stînd de vorbă. Dacă Neagă Tot trece peste consecințele întîmplării şi peste măsura în care a fost afectată purtarea lui Wah Nah Maket, povesteşte, în schimb, despre moartea Iepurelui Alb şi a celor trei copii ai ei, acum şapte primăveri. îi dă amănunte despre prima întîlnire a lui Wah Nah Maket cu tribul ei, acum doisprezece ani. Şi cum Wah Nah Maket s-a bătut mai întîi cu indienii cree înainte de a deveni unul din războinicii lor, apoi cel mai bun şi, pînă la urmă, un fel de şef, deşi la indieni nu există şefi, după cît se pare. Există un bărbat care conduce expedițiile de război sau de vînătoare, şi nu neapărat acelaşi hotărăşte dacă tribul trebuie să-şi schimbe teritoriul, cînd şi încotro. Dar Wah Nah Maket a construit casa cea mare - înainte de moartea Iepurelui Alb -, a dirijat el însuşi construcția celorlalte case, le-a arătat cum să fabrice cărămizi şi tot el i-a învățat cum să se folosească de o pînză pentru ca barca să fie împinsă de vînt...

Şi tot el a crucificat oameni, zice Catherine-Marie.

Nu. Cei paisprezece oameni de la marginea lacului nu au fiiHt crucificați din ordinul lui Wah Nah Maket. De fapt, totul . .1 fntîmplat după plecarea lui. Erau indieni crow.

■ Ei şi? E un motiv să-i torturezi?

- Sîntem în război cu ei.

Ceva în tonul lui Neagă Tot...

Şi de ce vă războiți?

Indienii crow, corbii, au ucis-o pe Iepure Alb şi pe cei liri copii ai ei.

Cam după vreo douăsprezece zile petrecute în satul cu i a.'ie, Catherine-Marie a reînceput să vîneze. „Ştii ce mi se va fntîmpla dacă fugi, fetițo? - Ştiu. N-am să fug." N-a fugit, a ucis un cerb chiar din prima zi de vînătoare; arcul ei i-a impresionat pc cei patru oameni care - nu pentru că ar fi bănuitori, dar nu au încredere în mine - au însoțit-o; după cum i-au impresionat şi săgețile ei cu vîrful din obsidian sau os. De la a doua vînătoare s-a întors cu mîinile goale, a treia oară a vînat un I II ignal - de la patruzeci de stînjeni, într-o lumină atît de scăzută, i fi n-ai fi putut citi un rînd dintr-o carte.

- Bărbații spun că ştii să tragi foarte bine cu arcul, mai bine chiar decît ei. Femeile trag cu arcul în țara ta?

- Nu. Am învățat să trag pentru că tatăl meu n-a avut parte de un băiat. Şi apoi, pentru că-mi place.

I-a vorbit mult de Pouillou Pattu, aproape că n-a vorbit decît despre el. încurajată, de fapt, de indianca cu părul alb pe care subiectele de filiație şi ascendență o interesau mai mult dceît orice altă istorisire. A manifestat foarte puțin interes față • le descrierea lumii din Auvergne, a munților de acolo, a Franței şi, în general, față de tot ce se afla de partea cealaltă a mării-ocean. Nici descrierea caselor, a castelelor, a fortărețelor, a țesăturilor, a cailor, a uneltelor, a armelor şi a altor maşinării nu i-a trezit curiozitatea.

- Neagă Tot, oare Wah Nah Maket ştie că eu sînt aici?

- Nu cred.
- Şi totuşi a trimis oameni pe urmele mele. Ştia că mă aflu în aceste ținuturi. De unde?
- Nu ştiu.
- Oamenii care m-au căutat sînt din acest sat?

Da. Intr-o zi, acum cel puțin trei luni, un cercetaş care era de mult timp plecat cu Wah Nah Maket s-a întors în sat pentru a aduce porunca sau dorința lui.
- Şi lui Afin i-a fost încredințată această treabă?
- Da. Numai Afin avea voie să se apropie de prizonieră, dacă avea să fie vreo prizonieră.
- Dacă nu, pe cruce.

Nu, Wah Nah Maket nu crucifică decît indieni crow. Mai mult, dacă mai sînt vii după o noapte şi o zi, îi lasă să plece. Dar un indian crow fără genunchi nu mai e un crow.

Catherine-Marie vînează din ce în ce mai des şi se aventurează mereu mai departe. A învățat de la Mathurin Toboggan să se servească de schiuri pentru a merge pe zăpadă. E foarte pricepută să vîneze iarna, ştie cum să facă; dar e departe de a fi la fel de bună ca indienii cînd e vorba să vîneze prin lăstărişuri.

în dimineața aceea se află la pîndă la nord-est de sat. Mersese deja cam trei ore, şi încă repede. Paznicii ei sînt cinci, doi pe dreapta, trei pe stînga. Ea nu-i vede, nici ei nu o văd, dar o aud. Acum cîteva clipe i s-a părut că vede mişcîndu-se ceva de partea cealaltă a unui mic lac înghețat. înconjoară lacul - nu t poate fi trecut pe gheață, e încă subțire. Doi indieni cree, cei din stînga, se interpelează printr-un şuierat şi îşi răspund la fel.

I ii irece un rîuleț care curge între maluri pietroase. Şi rămîne trANuită.

Urme. Nu de animal, ci de om. Şi s-ar putea să nu fie minele unui indian, asta este surprinzător. Necunoscutul calcă >i| i.țsat pe călcîie - nu e pasul acela alunecat al indienilor.

Să fie chiar Wah Nah Maket? De ce nu, şi el e înalt, volnic, greu şi cu picioare mari.

Şi iată că se convinge că ceea ce a văzut mişeîndu-se I u in lăstărişul plin de zăpadă nu era un animal, ci un om care in cuse pe-acolo. Şi care merge spre vest, înconjurînd lacul pe l.i nord. Ceva mai departe, primele impresii se confirmă: omul i Im'(' saci mari în spate, uite cum s-a strecurat pe sub frunziş. I III fel de cărare naturală se conturează printre copaci, unde III mele sînt vizibile şi drepte.

Catherine-Marie înaintează şi, cînd nu mai sînt decît douăzeci sau treizeci de paşi pînă la capătul pistei descrise dc urme, simte o mînă apueînd-o de gît şi lama unui cuțit pe piele.

- Dacă țipi, eşti mort.

Voce de bărbat vorbind şoptit în indiană, fără să fie indian (îi miroase gura). Face primul lucru care îi trece prin cap: murmură cu buzele strînse „Dragostea şi-a făcut în mine cuib/în el creşte un trandafir...". E chiar un cîntec foarte frumos, ei ii place la fel de mult ca Turturica albastră, dar din alte motive.

Omul tresare surprins şi mişcă mîna. Din nou, în şoaptă:

- Eşti francez?

Ce tîmpit. Şi ar trebui să-mi fie frică de el - mă umflă risull Ea dă din cap în semn că da, mormăie mmm, dar nu deschide gura. Şi pentru că ideea îi place, lasă arcul în zăpadă, eliberîndu-şi mîna stîngă, şi cu indexul îşi arată pe rînd sînii.

El pipăie, pipăie şi nu-i vine să creadă.

- Eşti femeie.

- Ce să spun, eşti tare perspicace, nu? zice ea, în măsura în care laba de pe gură îi îngăduie să vorbească.

Un chip nemaipomenit de bărbos, cu sprîncene stufoase şi păr lung sub o căciulă de blană croită aiurea, cu dinți solizi, dar foarte galbeni şi rău-

mirositori - i se înfățişează înaintea ochilor, privind-o cercetător.

- Țipi dacă-ți dau drumul?

Ea face semn că nu. Omul ia mîna de pe gura ei, dar lama rămîne pe gît. Ochi în ochi:

- Nu eşti indiancă?
- Sînt din Auvergne, prostule.
- Cei cinci indieni cree te urmăresc?

Aşa deci, i-a văzut...

- Sînt cu ei.

Cum să-i explice că e prizonieră fără să fie de fapt, pentru că se poate plimba şi poate vîna cînd şi cum i se năzare, dar bine păzită totuşi, fiindcă, dacă i-ar da prin cap s-o şteargă, bietul ei Mathurin...

- Sînt cu ei şi rămîn cu ei.
- Soțul tău e şi el cu ei?
- Nu am soț.
- Nu-mi spune că eşti singură.
- Sînt singură cu şase sute douăzeci şi trei de indieni cree. Ți-e frică de ei?

Omul spune că mult timp nu i-a fost frică, el traversa cel puțin o dată pe an teritoriul lor, dar de vreo trei, patru anotimpuri, indienii cree s-au schimbat. Sînt mai nervoşi şi uneori chiar răi.

- Ştii de ce? Şi, de fapt, cum te cheamă?
- Sînt Laframboise Herve, vînez de pe cînd aveam doisprezece ani, înainte vînam alături de tata, acum e mort, mama e mohicană, am patruzeci de ani şi vînez castori şi nutrii. N-am ini'i nici o capcană pe teritoriile indienilor cree, nu sînt nebun tic legat. Wah Nah Maket mi-a pennis să trec, eu trec şi gata, dni Indienii cree au devenit mai răi de cînd îi conduce Wah Nah Mu Ici Vii cu mine?

Nu merg nicăieri cu tine.

Vrei să rămîi cu indienii cree care se apropie?

Iîa se întoarce şi îi vede pe cei cinci indieni care privesc Inoruntați.

Ia-ți cuțitul de la gîtul meu.

lartă-mă.

Nu-l prea înțeleg pe acest Laframboise Herve şi totuşi vorbeşte franțuzeşte, dar cu accentul din ținuturile acelea pv care le-am traversat înainte de a mă îndrepta spre La lux hclle şi de a mă sui pe vas. Accentul lui e însă şi mai /mieriile, înghite cuvintele.

Cei cinci indieni apar în semicerc, privirea lor nu pre- \ esteşte nimic bun, iar felul în care îşi leagănă tomahawk-urile ente foarte grăitor în legătură cu pofta lor de a se folosi de ele.

Te cunosc, Laframboise Herve?

Cel din mijloc mă cunoaşte şi eu îl cunosc. Este fiul Vulpiței care mi-a fost prieten odinioară, înainte de înțelegerea dintre Dinaintea Tipi-ului şi Wah Nah Maket.

Ai să te bați cu ei?

Sper că nu. în principiu, nu. (Laframboise lasă franceza r,ii vorbeşte în indiană.) Te salut, Ureche Spintecată.

Catherine-Marie se înțelege destul de bine cu Ureche Spintecată, care e mai degrabă un om cumsecade. Deşi nu în u est moment.

Fără luptă, Ureche Spintecată.

Nu are voie să vîneze pe teritoriile noastre.

- Nu vînează, doar le traversează. (în franceză:) Ai piei In line, Laframboise?

- Nu, nu le am la mine. Sînt într-o ascunzătoare, la trei leghe de-aici. Vorbeşti bine dialectul cree.

- El n-a vînat, nu are blănuri la el şi nici nu va vîna, le spune Catherine-Marie indienilor. Dar eu vreau doar să vorbesc cu el.

- Să plece sauîlomorîm.

- Va pleca după ce voi sta de vorbă cu el şi tu nu-1 vei omorî.

Se înfruntă din priviri. E prima oară cînd, în afară de Afin, mă împotrivesc vreunuia dintre ei. Trebuia să vină şi clipa asta, dar nu am voie să pierd acest duel.

- Să plece imediat, zice Ureche Spintecată.

Ea face cîțiva pași clătinînd din cap şi rîzînd; dar o dată ajunsă la distanța potrivită, se întoarce, nu mai rîde, cu privirea cît se poate de cruntă, struneşte săgeata, întinde arcul şi ținteşte chiar inima lui Ureche Spintecată.

- Vrei să fii primul războinic care moare de mîna unei femei? Crezi că nu-ți pot nimeri inima de la distanța asta?

- Vreau să plec, zice Laframboise.

- Vei pleca imediat ce voi termina de vorbit cu tine.

- Ai nişte sîni formidabili, dar nici cu gura nu stai prost. Nu vreau să-i îndîrjeşti pe aceşti oameni sau chiar să-i înfurii din pricina mea. Ai dreptul să te îndepărtezi?

- Cînd vreau şi unde vreau. Şi ei nu mă pot lovi pentru că, altfel, Wah Nah Maket îi suie pe cruce.

- Eu plec, iar tu mă însoțeşti o bucată de drum. Aşa, toată lumea va fi mulțumită.

- Eşti popă?

- N-am văzut decît unul în viața mea. în Acadia, la Fort- Sainte-Croix. Dacă vrei să rămîi viu şi cu părul pe cap, trebuie să te înțelegi cu aceşti oameni, nu să-i înfrunți. Crezi că sălbaticii mă suportă pentru că se tem de mine? Ei sînt de o mie ori mai mulți, iar eu sînt unul singur.

Va pleca, îi spune Catherine-Marie lui Ureche

■ l'inlccată. Va pleca, tu ai dreptate. îl voi însoți o bucată de

■ LI IIIII pentru a vedea dacă totul e în ordine şi dacă poruncile iiih a111'ost respectate.

Aşa e cel mai bine, frumoasa mea, zice Laframboise în liiințuaeşte.

Işi ia arcul şi sacul - nici măcar nu avea capcane la el - ,/i porneşte la drum, întoreîndu-se spre est pe propriile-i urme.

Vorbeşte-mi de Wah Nah Maket. Ce-i cu nebunul ăsta de legat?

Nu l-am văzut niciodată, recunoaşte ea. Le-ai spus totuşi indienilor că el te protejează. Indienii cree m-au prins acum mai bine de două luni. îl

- iinoşti pe Mathurin Toboggan?

Bătrînul Mathurin? O, da. Drumurile noastre s-au im iueişat de vreo patru, cinci ori.

A fost prins o dată cu mine. Dacă nu mă întorc cuminte In Mit, acest indian pe nume Dinaintea Tipi-ului îl va sui pe cruce. ',-i aln- tratamente la fel de plăcute.

El e bătrîn, va muri iama asta sau într-alta. Dacă vrei să a upi de aceşti cinci indieni, te pot ajuta.

Nu. Caut un om scund, blond, cu ochi de culoare

■ I' M liisă, foarte rapid, are mereu aerul că dansează cînd merge;

- însoțit de un munte de om.

Charpentier, pe care l-am văzut acum patru săptămîni, IIII a spus că cei doi francezi locuiesc la indienii lakota. Prieteni cu indienii cree? - Deloc. Departe de-aici?

Trei săptămîni bune de mers. Dacă indienii sioux se in.ii află pe locurile acelea, fiindcă lakota sînt indieni sioux. Ini licni supărați pe toată lumea. Şi pe tine?

- Eu nu vreau să le iau pămînturile. Şi-apoi sînt destui castori pentru sute de oameni ca mine. Mi-ai spus că nu l-ai văzut încă pe Wah Nah Maket.

- M-au prins, împreună cu Mathurin, şi m-au adus aici. De atunci, aştept. Şi tu mi-ai dat încă un motiv să am răbdare: dacă indienii cree şi sioux lakota sînt duşmani şi dacă omul pe care-1 caut este la indienii sioux, poate că aş putea să-i determin să se bată între ei.

- Omul scund este soțul tău?

- L-a ucis pe Pouillou Pattu, tatăl meu. Mi-ai spus ceea ce voiam să aflu. Altceva: vorbeşte-mi despre Wah Nah Maket.

- E un uriaş, blond-roşcat, are înjur de treizeci de ani şi forță cît cinci oameni.

- E prost?

- Nici vorbă. Nebun, da. Dar foarte viclean. Vrea să devină regele acestor ținuturi, al tuturor triburilor.

- Şi asta este o nebunie?

- în țara asta e bine aşa cum e!

- Ştii cumva pe unde umblă Wah Nah Maket?

- Ştiu pe unde era acum vreo zece zile.

Laframboise se asigură cu o privire că indienii cree nu

sînt prin apropiere şi se apleacă. Face şi ea la fel: acolo e pusă o capcană.

- Mincinos afurisit! zice ea.

- Sînt destui castori şi nutrii şi vulpi pentru toată lumea. Wah Nah Maket hoinăreşte prin nord, vînînd corbi.

- Corbi?

- Tribul, nu păsările.

- De ce-i vînează?

- Dacă nu ți-au spus, au avut probabil motive. Ți-o va spune el însuşi.

Nu e francez?

Vorbeşte engleza ca pescarii de morun escumini, acum i lin nprczece ani. Cred că e englez.

Sc opreşte din nou şi scoate din ascunzătoare un balot di U.tnuri încăînsîngerate.

Nu vînez, n-am vînat şi nu voi vîna, îl maimuțăreşte • nlliorinc-Marie.

Ureche Spintecată nu m-a crezut. De aceea voia să iun omoare. Frumoaso, nu vrei să te culci sub mine?

Nu.

Sigur?

Absolut. O ultimă întrebare înainte de a ne despărţi: ■ util e Crăciunul?

De unde să ştiu? Ar trebui să fim în decembrie după -iipildfl şi gheaţă şi după grosimea lor. Dar marele frig n-a '«imit încă.

- Cîţi francezi sînt care vînează prin păduri ca tine?

I .aframboise se gîndeşte, numără pe degete. Pe vremea lin \iaurde Monts, în urmă cu cinci-şase ani, erau vreo patru, inclusiv Mathurin Toboggan, care vînau prin aceste ţinuturi. De <Hunei mai întîlnise şi alţii: fraţii Leveque, dar ei au rămas la montanezi, în munţii care mărginesc fluviul Saint-Laurent. Şi UI.II auzise de un al treilea care s-ar numi Gagnon şi a cărui 11 nună ar fi o indiancă mic-mac, care ar pune capcane prin nord, mii un loc numit Agawa.

Pe unde vine?

Există cinci lacuri, explică Laframboise. Toate spre est IM|I"I de poziţia lor. Cel mai apropiat este Michigama, după care urmează alte trei, succesiv, mergînd tot spre est. Al cincilea se nlin mai sus, spre nord, şi comunică cu celelalte printr-o serie i Ic cascade, după cum mi s-a spus. Acolo e Agawa. în total ar 11 şapte vînători cu capcane. Şi nouă cu cei doi care trăiesc la indienii sioux. Dar ei nu prea sînt vînători din eîte am auzit. Şi cu tine - zece.

- Plus Wah Nah Maket.

- El este englez. Frumoaso... Nu mi-ai spus cum te cheamă?

Şi ea îi spune. Bărbatul rîde cu gura pînă la urechi:

- împieliţata, zici? Da, ţi se potriveşte. Voi urca şi eu acum spre nord, pe urmele lui Gagnon. Este cel mai bun loc pentru blănuri. Dacă ai să vrei să mă găseşti...

- Nu cred.

- Nu se ştie niciodată. Dacă te răzgîndeşti, mă găseşti pe malul de nord al celui de-al cincilea lac.

- O să ţin minte. Răspunsul este nu.

- Te-am întrebat ceva?

- O să mă întrebi acum dacă nu vreau să facem amîndoi pe animalul cu două spinări, tu şi cu mine.

El rîde, Ureche Spintecată şi ceilalţi patru se apropie din nou, chiar dacă nu li se văd decît siluetele printre copaci.

- împieliţată, într-adevăr. Crăciun fericit.

Da. Şi îngîndurată: ultimele tiei Crăciunuri le-am petrecut singură. Pouillou Pattu nu era omul pe care să-l intereseze ziua, săptămînă sau anul. Mai singură decît în acest Crăciun, e greu de crezut că aş mai putea fi.

Catherine-Marie doarme cuibărită în blănurile de urs, de vulpe şi de lup. Visează că mîini uriaşe o ridică, o mută, îi pipăie fundul şi o acoperă cu aceleaşi blănuri.

Fundul? Se trezeşte şi constată că e strămutată de la locul ei; cu cîteva clipe în urmă dormea chiar în mijlocul patului, iar acum se află la marginea culcuşului, la o jumătate de stînjen mai departe de uşă. Şi mai ales simte că aia»;, în odaie, se află cineva, unul, un pui de căţea care se pregăteşte să se vîre în pat, unul ' hm mi roase foarte tare a bărbat (mult prea tare), care pute (un L"II I MI miroase, dar nu întotdeauna dezagreabil, depinde de 11111 o, şi al cui este), aici e vorba de un miros de bărbat care ar ii pulul li plăcut dacă n-ar fi duhoarea de sudoare şi de fund n> ipAlut.

Se întoarce brusc, se aşază.

Duiu spik ingliş? rosteşte o voce gravă.

Jos din patul meu, porunceşte ea în indiană, altfel...

Şi-i arată cuţitul din mîna stingă.

Şi de ce aş face-o?

0 bănuială o fulgeră pe Catherine-Marie numai la auzul in « -.tei voci care vorbeşte indiana, fară să fie indiană, cu un luvcnt ciudat; şi bănuiala este întărită de greutatea formidabilă H iu estui trup care se lungeşte cu un suspin de uşurare, ca un nin ,.imit al locului.

Tu eşti Wah Nah Maket?

Ai em, zice el (sau cam aşa ceva).

- Asta înseamnă da?

'' Ies. Da.

Nu-mi place obiceiul tău să-i urci pe oameni pe cruce. I' iernai voiam să-ți spun. Şi încă ceva: am cîte un cuțit în fiecare nitrtft.

Sînt obosit, vreau să mă culc, Impielițato. Şi „meri i n-n nas".

t - Ce tot vorbeşti acolo?

Cum se numeşte sărbătoarea de la sfîrştul anului, pentru naşterea lui Hristos, în franceză? E^j. - Crăciun.

- Atunci un Crăciun fericit, zice Wah Nah Maket.

Şi la foarte scurt timp după aceea sforăie.

- Iu dont spik ingliş atol?

Nu înțeleg. Şi urechile.

- Aud foarte bine.

- Nu te speli în urechi ca să auzi, ci ca să fie curate. Mai spală-ți o dată partea de jos.

- Urechile?

- Pîntecele.

El e gol, iar pe foc, în şemineu, Neagă Tot nu pridideşte să încălzească apă în mari vase de pămînt. Catherine-Marie şade pe unul dintre fotolii - pe cel care-i place atît de mult lui Mathurin Toboggan. Wah Nah Maket e gol puşcă şi, pe crucea mea, e un spectacol frumos. E, într-adevăr, un animal splendid. Bine legat şi înzestrat cu de toate mai ales dinainte. Puteam să dau peste ceva mult mai rău.

Catherine-Marie a deschis ochii la primele licăriri ale zorilor, o clipă a plutit, întrebîndu-se dacă nu cumva visase. Cu atît mai mult cu cît el nu mai sforăia. Dar de puțit tot puțea. L-a privit dormind: părul lung, aproape roşu; o barbă de cinci-şase zile, de aceeaşi culoare, şi, vizibili, printre buzele întredeschise, dinți puternici. Un gît vînjos şi brațe de fierar- chiar mai groase. Şi un piept...

Dar cine e nătărăul ăsta care debarcă în toiul nopții, mă pipăie pe fund, îmi vorbeşte într-un jargon mai ridicol decît al indienilor şi care, mai ales, şi asta e ceva cu adevărat jignitor, se culcă lîngă mine fără să aprindă o lumină ca să mă vadă la față, nici cum sînt făcută, care nu se atinge de mine după ce mă pipăie, şi adoarme sforăind imediat după aceea. O să-ți arăt eu ție Crăciun fericit!

Precaută, cere informații lui Neagă Tot care, ca de obicei, doarme într-un colț din camera învecinată şi care, tot ca de obicei, se scoală înainte de revărsatul zorilor. „E chiar Wah Nah Maket ăla din pat? - El e. - Ca şi lui Afin, nici lui nu-i plac femeile? — Asta ar fi, într-adevăr, ceva nou. - îi plac sau tiu [1] Oh, sigur. - Ajută-mă", i-a cerut Catherine-Marie. Şi-au unii lorțclc şi au reuşit să tragă jos cele două sute douăzeci sau Ufi/rd de livre, să-ltîrască pe jos, dar el a continuat să doarmă. I nu dezbrăcat şi el tot nu s-a trezit. S-a dezmeticit doar cînd • .ulu imc-Marie i-a aruncat în față o oală cu apă aproape iii|)lic{iilfl.

.. Apoi încă o oală peste acel ceva ce au numai bărbații iii n sa fac. cu el, stau şi mă întreb).

Meri crismas, Wah Nah Maket. Meri crismas, dar am uitat cum te cheamă. Astă-noapte ştiai. Sînt împielițata Pouillou. Şi tu IH i| i Nn lie clar: nu vreau în patul meu nici un bărbat nespălat. ' i linii e şi asta?

Ea descoperă o primă rană, recentă, pe partea dreaptă ii bliNlului. „O nimica toată. - Nu e o săgeată. Un cuțit? - O lancc Nimic important. - Te-ai ales cu ea pe cînd vînai indieni

i 11 i\v? Cine ți-a vorbit despre mine şi despre indienii crow?"

ii >i lipii a înghețat. Pentru că trăsăturile omului care se prefăcuse

I >iM.t atunci adormit, ale acelui om care s-a lăsat tîrît jos din pat I.II.I sA opună nici o rezistență, fără să ocărască, numai la auzul 111 v nitului crow s-au

înăsprit, iar ochii, pînă atunci privind printre r< iu- ca o pisică somnoroasă, se deschid brusc, lăsînd să se v MI In un albastru foarte limpede, o privire cruntă şi rece ca

II n i.iitea. „Eu nu ştiu nimic despre crow, Wah Nah Maket. Abia ■ un aliat că există. Dar mai ai o rană în partea din spate a i oitpBci".

('ele două femei l-au spălat aproape peste tot, sînt gata i termine; indianca cu părul alb îi unge rănile, pune i iiinplasme cu ierburi şi pămînt. Mi-e foame, zice el. Sc îmbracă cu haine curate, Doamne, cît e de mare, n-ai v ii.'til in viața ta o asemenea namilă de om.

- Poți să mănînci cu mine, i se adresează el lui Catherine- Marie.

Mulțumesc de învoire, drăguțule, poate credeai că o să stau în spatele tău ca un scutier. Şi ce-ai mai vrea?

- De acord, zice ea cu voce tare.

Mănîncă la masă, el în fotoliu, ea pe taburet. Va trebui să găsească o cale pentru a o domestici pe femeia asta, pentru că împielițata nu e una care să se supună uşor unui bărbat. Mănîncă cu spor came friptă, insuficient fezandată, dar moale şi gustoasă. El o cercetează în timp ce devorează bucățile cu dinții lui albi

- Vreau să-ți văd țîțele, zice el.

- Nu ştiu.

- Cum aşa, nu ştii?

- Nu ştiu dacă am chef sau nu.

- îți dau una în cap şi pot să te privesc în voie pe toate părțile şi să te şi am.

- Şi mîine, sau peste o săptămînă, sau peste un an ori cinci, îți tai gîtul şi cele ce fac din tine un bărbat. încă n-am spus nu pentru țîțe, bagă de seamă.

Arată-te şi tu mai docilă, totuşi.

- N-ai destule femei de trimiți indienii cree după mine să mă captureze?

- Am toate femeile pe care le vreau şi chiar mai multe. Toate femeile îl doresc pe Wah Nah Maket pe pîntecele lor.

- Ha, ha!
- Ha, ha!
- Ha, ha! Visezi.
- Cred că am să-ți dau totuşi una în cap.
- Dă-i drumul.

Slavă Domnului, nu se mişcă. E stupefiat, ca să zic aşa.

- Am trimis după tine pentru că eşti singura femeie din rasa mea în această lume.

Nu vei observa cine ştie ce diferență între mine şi o

indituicA.

înghite atîta came cît să hrăneşti trei oameni, bea apă dinii nu burduf aproape fără să respire. Apoi rîgîie de două ori.

I'entru moment n-am văzut nimic, zice el. Deşi eşti M(jii'itbil& chiar şi aşa, îmbrăcată. Şi mai ales eşti înaltă pentru o l. nu n i nai înaltă decît majoritatea bărbaților. Sînt foarte bucuros

• it supuşii mei...

Supuşii tăi?

în indiană, el foloseşte cuvîntul sclav, însoțit de itilh't tivul liber. E bolnav la cap.

Sînt regele lor, zice el cu toată candoarea. Sînt foarte untl|umit că te-au găsit, te-au prins şi te-au adus în capitala nu n

Capitala ta! Ha, ha! Şi în Issoire e mai multă lume

• I• • II III capitala ta.

Iii surîde şi trebuie să recunoşti că, nebun sau nu, e Inimos cînd surîde; pe lîngă faptul că nu m-a siluit încă, cu sau i IM lovitură în cap.

Nu ştiu pe unde vine acest Issoire al tău. Eşti din Franța?

Din Auvergne.

Nu cunosc țara asta.

Ii un ținut în Franța.

Aşadar eşti franțuzoaică.

Dacă vrei.

Şi crezi că sînt nebun. /i-ai făcut prea repede o părere, Catherine-Marie. I i/'i te la privirea lui. E şi multă bufonerie în felul în care spune ,,supuşii mei" sau ,,eu sînt regele lor". Ia aminte şi nu I subestima.

■ Cred că visezi. Nu că eşti nebun. I I se ridică, neaşteptat de suplu şi, surprinsă de această vivacitate neaşteptată din partea unui flăcău atît de voluminos, Catherine-Marie se încordează şi lunecă imediat mîna spre cuțit Dar nu-i trebuie. Bărbatul trece pe lîngă ea, se duce pînă la uşă, o deschide, dar nu iese, rămîne în prag.

- Am ajuns în această lume nouă acum paisprezece ani. Eram al doilea tîmplar pe City-of-Bristol. Bristol e un oraş, nu glumă. Pe vremea aceea eram foarte mic, deşi tatăl meu era voinic. Mă băteau mult. Eram totuşi un tîmplar foarte bun, mai bun decît meşterul, şi de aceea mă bătea. Şi le era ciudă pc mine, meşterului şi încă unuia, pentru părul meu frumos şi pentni că eram subțirel.

îmi vine greu să cred că ai fost vreodată subțirel, dar dacă spui tu. Contemplă ceafa lui Wah Nah Maket şi linia ei îi place.

- Am ajuns într-o lume nouă numită Virginia. Meşterul a adormit după ce a băut. I-am înfipt dalta cu două tăişuri după cap şi am înotat pînă pe coastă. Pînă la ziuă eram departe.

- Meşterul tîmplar fusese rău cu tine?

- Da. Am mers zile în şir, am mîncat pîinea şi slănina pe care le luasem cu mine, după aceea n-am mai avut ce să mănînc, aşa că mă hrăneam cu păstăi şi ierburi; am mers cît am putut de departe de englezi şi de mare şi am căzut. M-au găsit nişte indieni, m-au îngrijit, mi-au dat să mănînc. Au vrut să mă ducă înapoi la englezi, am spus nu. Pentru prima oară de cînd mă născusem nu mă bătea nimeni. Le-am învățat limba, prima din toate cele pe care le-am învățat.

- Cîte ştii?

- Mai multe decît degetele de la amîndouă mîinile.
- Nu ştii franceză, deci nu ştii nimic.

El rîde fără să se întoarcă, priveşte probabil gheaţa scînteietoare a lacului, pe care soarele aprinde lumini orbitoare.

- Francezii şi englezii sînt duşmani, zice el.

Aşadar, eu sînt duşmanca ta.

Nu. Eu nu sînt englez, sînt din Irlanda, şi limba tatălui MICII ,1 .1 mamei mele pe care o vorbeam în copilărie nu este IMUli'/ii, Am rămas multe luni la indieni şi am început să cresc, un inul terminam de crescut.

Sper că acum te-ai oprit.

I I rîde din nou - îl crezi nebun, Catherine-Marie? Cred i >i i' di iar puţin. Ceva mai mult decît alţi oameni, şi nici asta IUI I I hiar atît de sigur, dar mult mai puţin decît alţii. Vrea să fit' rt'ge, de ce nu?

Am avut prima femeie, au urmat altele. Englezii se Npiopiau, eu mă îndepărtam, am părăsit acest prim trib pentru un uliul şi iarăşi am luat-o la drum şi am mers. Am crescut, i-am d. pa-.il pe toţi bărbaţii din lumea nouă. Am ajuns la Maesi Sipu v* pentru că nu suport căldura, am luat-o spre nord. îmi plac pliuiiii, apa şi frigul. Eu sînt Wanamaker- Cel Care Visează M IM (, NU sînt încă rege, dar voi deveni. Nu mă crezi?

N-am de ce să nu te cred.

Am debarcat pe acest pămînt, eram mic şi slab, nu HM ani nici un prieten, nici familie, nu ştiam limba, nici una din

i ele ce sc vorbesc în această lume nouă. Şi acum sînt foarte

II Mie, aproape cît un urs cenuşiu şi cam tot atît de puternic ca ■ I i omor urşii cenuşii numai cu cuţitul, am o armată de aproape IM I uite dc oameni, curînd voi avea încă o sută şi chiar mai iinil|i Intr-o zi voi avea o mie de oameni. Sînt nebun, luipielijato?

Da, dacă îl măsori cu măsura ta, pentru că tu, dacă ai ucis oameni, nu ai făcut-o decît ca să te aperi şi să hi buni moartea tatălui tău, Pouillou Pattu; pentru că fit) niciodată nu-ți va trece prin cap să porneşti război ini/mtriva cuiva şi cu atît mai puțin să ridici o armată pentru tine însăți, o armată care să ți se supună; şi, în fine, pentru că gîndul că ai putea deveni rege, sau regină, în cazul tău, te lasă rece...

... Şi nu, pentru că tu ştii bine că e în firea bărbaților să dorească să domine - mă rog, nu toți, dar în marea lor majoritate; şi pentru că cel de față are mai multe temeiuri decît alții să vrea să domine; cu această urmare că tu, fiind nevasta lui, îl vei convinge într-o bună zi să pornească împotriva lui Smaragdin şi a indienilor lui sioux.

- Nu, nu eşti nebun, n-am crezut niciodată aşa ceva, zice

ea.

- Vreau să te iau de soție.
- Pot să zic nu?
- Poți. Dar nu schimbă nimic.
- Am într-adevăr de ales...
- Cu Iepure Alb eram căsătorit, dar ea a murit. Vreau să mă însor cu tine.
- Cîte femei ai să-ți mai iei?
- Numai pe tine şi pe nimeni altcineva.
- Pe cuvîntul tău de bărbat?

Nici nu înțeleg de ce mai discut: dacă vrea să mă ia sub braț, apoi sub burta lui, nu văd cum aş reuşi să-l împiedic.

...Presupunînd că aş vrea să-l împiedic.

Doreşti aşa ceva?

Nu.

Atunci încetează să mai parlamentezi.

- Pe cuvîntul meu de bărbat din Irlanda, zice el.
- Mulțumesc că nu m-ai siluit, spune ea.
- Şi totuşi de azi-noapte mă gîndesc la asta.

- Mulțumesc.

El se întoarce, o priveşte în față, ea crede că a sosit momentul - nu-i nimic de făcut, trebuie să trec şi prin asta țțl hisil cuțitul jos, cretino, sînt afară sute de indieni cree IMM \<) te taie bucăți) - , dar nu, el traversează odaia şi se iln< r Nprc marele eufăr închis, chiar foarte bine închis, pentru • i\ ni n încercat să-l deschidă şi n-a putut.

Priveşte, zice el.

Scoate un fel de cheie legată de gît şi ascunsă într-un ni' i IiiIion deobsidian, deschide lacătul şi saltă capacul.

Priveşte.

('atherine-Marie se apleacă şi rămîne decepționată:

Iii şi? Nişte pietre.

Stră-stră-străbunicul tatălui indianului Dinaintea l ipi ului le-a găsit cînd tribul său a săpat pămîntul pentru a i ii In n o piramidă, la şapte-opt leghe de-aici, spre nord-est.

Nu văd decît nişte pietre plate.

Priveşte mai bine.

Slriuri gravate în piatră - pietre. Linii verticale şi mi /oulalc, două cîte două, fiecare pereche închizînd cîte un i'inn, uneori săgeți într-un sens sauîntr-altul, alteori liniuțe, tot ■ In pic Desenul unui ciocan încheie ciudatele coloane*.

Indienii le-au făcut?

Nu. A auzit vorbindu-se vreodată despre Nordmeni, iiiiuirni din nord?

Oamenii din nord sînt cei care trăiesc în nord.

Sînt vikingi.

- Ei şi?

Au venit aici acum foarte multă vreme.

- Ei şi?

Priveşte piatra asta.

* Este vorba despre rune ale vikingilor. în general, datează din Iul ni XlV-lea(n.a.).

El o ridică, nu fară oarecare greutate; ocupa tot fundul cufărului şi era învelită cu două rînduri de piei. O desface. Şi apare un desen foarte mare, reprezentînd un om cu păr lung, mustăți şi barbă, ținînd un scut rotund şi o sabie cu două tăişuri

- Ai mai văzut indieni cu barbă, împielițato?
- Nu i-am văzut pe toți indienii.
- N-au nici un pic de păr pe față. Eu semăn cu acest om gravat pe piatră.

Are într-adevăr dreptate. Fă-ipeplac:

- Crezi că ar fi un străbun de-al tău?

El pune piatra la loc pe fundul cufărului, după ce o înfaşurase în piei, pune deasupra celelalte pietre şi închide cufărul.

- Vreau să cred că acest om era din familia mea, spune el cu vocea lui lentă şi calmă. Vreau să cred că străbunii mei au venit în acest ținut acum sute de ani.
- Şi asta ți-ar da, deci, drepturi asupra acestor pămînturi.
- Da.

Fără ca nimic să o fi avertizat şi cu o agilitate surprinzătoare, el întinde brațul, pune degetele pe ceafa lui Catherine-Marie şi în jurul gîtului. Apasă puțin.

- Dacă mai strîng puțin, eşti moartă.
- Cu siguranță.
- Ştiu că ai două cuțite.
- Nu vreau să mă folosesc de ele.
- Pentru că ți-e frică să nu te omoare indienii cree dacă m-ai omorî pe mine?
- Şi de asta, dar şi fiindcă nu am nici un motiv să mă apăr de tine.
- îmi place al doilea motiv.

O trage spre el.

- Cîți bărbați ai avut?
- Trei.

Nici măcar nu încerci să minți. Ce vrei acum?

Să mă iei în brațe şi să mă duci pe pat.

I I sc supune; aproape că ar fi putut s-o țină între două tl> M' ie de la ambele mîini, atît sînt de mari şi forța, dar şi Mi in L< |C;I lui. O pune pe pat, dar nu se atinge de ea. Catherine- Mm le •.(• aşază, apoi îngenunchează şi îşi scoate cămaşa din fii li' groasă, apoi pe cea din piele mai fină, de elan. El o iiiniilicşle.

Mi-a spus Afin.

- Ce ți-a spus?

- Că ai țîțe foarte frumoase.
- Sînt prea mari.

Nu mi se pare.

I rai sigur că Afin nu se va atinge de mine?

I )a. Mai mult, e şi un om foarte drept. Mi-a spus că tu YI I II I I ați devenit prieteni.

Mie-mi spui! Numai el şi Mathurin Toboggan au voie <i ML IC în casă.

Ai mai vrea pe cineva?

Atenție! Tonul se schimbase brusc. Oh, fireşte, e foarte • ulm. dar sub acest calm...

Nu vreau pe nimeni anume. Tatăl meu Pouillou Pattu im i povestit adesea basmul în care un copil se rătăceşte prin pili lui c şi intră într-o casă; în casa aceea era o femeie cu nouă 11 ipi i, dar lără bărbat, şi copilul pierdut în pădure înțelege că se uliii III casa căpcăunului...

IIicearcă să găsească cuvîntul căpcăun în indiană, dar Wah Nuli Maket a înțeles, ştie cuvîntul şi, deşi el îi spuneoguer, e H( (Inşi lucru*, monstrul care mănîncă oameni şi mai ales copii, UIMII,II că în indianănu există.

- în Ib. fr. , ogre.
- Şi eu sînt pentru tine un căpcăun?
- Ai fost pînă te-ai întors acasă, da.
- Acum nu.

îşi freacă sînii să se încălzească, dar nu numai de aceea, îl trage spre ea.

Acum nu.

E bine, dar nu cine ştie ce, eşti puţin decepţionată, recunoaşte: de la un asemenea colos te aşteptai la mai mult. Te-a iubit de trei ori, e bine, ţine minte (la urma urmei, căpitanul guarzilor francezi a putut doar de două ori şi după aceea...). îl cercetează pe Wah Nah Maket. Doarme. Pe burtă. Pouillou Pattu dormea şi el adesea pe burtă, fie că bea mai mult vin, fie că nu bea deloc; se întreabă dacă nu cumva bărbaţii dorm pe burtă de teamă să nu le taie cineva fala lor în somn.

El doarme fiindcă a dormit puţin, ea nu ştie cînd a venit, dar în casa şi în patul ei a apărut puţin înaintea zorilor. Şi apoi, poate că pentru bărbaţi e foarte obositor să facă chestia asta (pentru femei, nu, în orice caz nu pentru mine, pot s-o iau de la capăt cînd vreau — cînd vrea el. Fii atentă la ce te gîndeşti. Neagă Tot ţi-a explicat că indienii ţin mult la fidelitatea soţiilor lor — închipuie-ţi că adesea, cînd pleacă la vînătoare sau la război, le pun centuri de castitate, din piele, da, da. Credeam că numai în ţara noastră...).

Se dă jos din pat şi se duce în camera alăturată ca să se spele. Neagă Tot e acolo, ca dc obicei; asemeni tuturor femeilor, munceşte şi munceşte bine în tot ce face: brodează cu un ac de arici sau coase mocasini, argăseşte pielea pentru o rochie, sau argăseşte şi coase pereţii unui tipi. Neagă Tot ţine o socoteală foarte precisă a tuturor lucrurilor pe care le-a făcut, începînd cu primul ei ciclu. Ţine această socoteală prin crestături rotunde practicate pe minerul celor şase răzuitoare din corn de wapiti şlefuit. Crestăturile sînt roşii sus şi negre jos. O crestătură neagră reprezintă argăsirea unei piei pentru o rochie sau cusutul unei perechi de mocasini; o crestătură roşie înseamnă zece piei argăsite sau un tipi complet. După ce ajunge la o sută de piei sau zece tipi-uri, Neagă Tot desenează un cerc negru la baza

minerului. Cele şase răzuitoare ale ei au douăzeci şi opt de cercuri şi un al douăzeci şi nouălea avea să fie înscris curînd.

- E foarte blînd.

Privirea lui Neagă Tot se înalță de pe lucrul ei, se indreaptă spre cameră, se întoarce la tunica de bărbat pe care o ornamentează cu franjuri şi ace de arici. Catherine-Marie ştie că, după obicei, e foarte nepotrivit să-i priveşti în ochi pe cei care ți se adresează.

- Cu adevărat foarte blînd, accentuează ea. Neagă Tot, era la fel de blînd şi cu fiica ta, Iepure Alb?

- Da.

- Şi față de copiii lui?

- Da. Era un tată foarte bun.

O oarecare acreală în tonul lui Neagă Tot, de obicei n Iii de paşnic. Să fiu a naibii, asta e din pricină că vorbesc i Ic spre fiica ei şi mă pun pe acelaşi picior cu Iepure Alb. De acord, am să insist, fie ce-o fi, dar, pe crucea mea, într-o zi tot \>a trebui să se hotărască cineva să-mi vorbească despre II ah Nah Maket şi indienii crow!

Cred că e mai blînd decît a fost vreodată cu orice ulm femeie înaintea mea. Inclusiv cu Iepure Alb, deşi nu vreau ■ui le jignesc.

(Mie-mi spui!)

Neagă Tot nu se clinteşte. Dar ai remarcat tremurul uşor iii inimii. E iritată.

- Cred că e un om foarte blînd prin firea lui. Cu femeile îndeosebi, dar mai ales cu mine. Chiar dacă e mare şi voinic cît un bizon, e foarte binevoitor. Eu sînt din rasa lui, mă pricep la bărbați ca el şi sînt sigură că n-ar face rău nimănui.

Neagă Tot, pe a cărei tîmplă zvîcneşte violent o venă, pufneşte sarcastic - e de-a dreptul furioasă. Mai insistă, eşti pe-aproape.

- Fiica ta nu era din rasa lui, fireşte, aşa că nu-1 putea cunoaşte cum îl cunosc eu. Ea nu putea să-i înțeleagă toată duioşia şi bunăvoința...

- în afară de indienii crow.

Fă-te că nu ai auzit, nu e încă gata să vorbească.

- Cred că Wah Nah Maket mă iubeşte foarte mult. Mai mult decît pe propria lui viață, mai mult decît orice pe lume.

Asta e: acul de arici alunecă şi scapă din cusătură.

- Mai mult decît pe fiica ta, Iepure Alb, fireşte, pentru că eu sînt din rasa lui.

în sfîrşit, Neagă Tot ridică privirea şi o fixează pe Catherine-Marie cu ochii arzînd de furie.

- Wah Nah Maket o iubea pe fiica mea mai mult decît orice pe lume. Indienii crow au ucis-o, i-au ucis copiii pe care i-a avut cu ea; de atunci, de primăveri şi primăveri, el vînează indieni crow şi-i va ucide pînă la moartea lui.

- îi suie pe cruce, ştiu. Am văzut paisprezece indieni crow pe cruce.

- N-ai văzut nimic. Oamenii aceia au fost urcați pe cnice de indianul Dinaintea Tipi-ului, care crede despre el că e mare şef de război şi încearcă s-o dovedească omorînd cît mai mulți bărbați şi femei, chiar şi fară motiv. Cît despre Wah Nah Maket, el înfruntă indienii crow numai cu cuțitul, le taie mîinile şi tendoanele de la picioare şi le spintecă burțile, le scoate ficatul şi-1 mănîncă.

- Crud?

Ce întrebare prostească ți-a scăpat, Impielițato. Te aşteptai tu la ceva nu tocmai banal, dar...

- Crud, subliniază Neagă Tot.

... Chiar aşa!

Catherine-Marie se întoarce pînă în pragul odăii, contemplă chipul frumos al lui Wah Nah Maket dormind, ale cărui trăsături par atît de blînde, ai zice chiar copilăroase.

- Neagă Tot, cred că ai să mă ierți pentru tot ceea ce am spus despre fiica ta. Nu cred şi n-am crezut niciodată că Wah Nah Maket a iubit-o mai puțin decît pe mine, nu cred şi n-am crezut niciodată în două rase, trei sau douăzeci şi trei. Nu există decît o singură rasă din care facem parte cu toții.

- Ai vrut să mă înfurii ca să mă faci să vorbesc.

- Mi se pare că am reuşit. Mă ierți?

Neagă Tot şi-a reluat lucrul şi împunsăturile ei sînt acum foarte sigure şi precise; e de o îndemînare aproape uluitoare.

- O să mă gîndesc, zice ea.

Catherine-Marie îi surîde, dar nimic nu mişcă, în semn de i aspuns, pe chipul indiencei cu părul alb, aplecată din nou, cu modestie. Catherine-Marie întoarce din nou privirea la cel care doarme şi întreabă:

- Cîți ficați de indieni crow o fi mîncat?

Şaizeci şi opt. La o sută se va opri. Poate. într-o zi, 11 ind, Wah Nah Maket a zis că, pînă la urmă, a descoperit (după cel de-al douăzeci şi treilea) că ficatul scos dintr-un crow viu c chiar suculent şi chiar gustos.

Oh, Dumnezeule!

Şaizeci şi opt. Suculent şi gustos. îmi vine să vomit. Şi < ii care credeam ca proasta că e omul cel mai blînd de pe l'iiiiunt!

- Mîine, zice Neagă Tot, o să vă cununați, Wah Nah Maket cu tine. Totul a fost prevăzut. Va trebui să muşti şarpele şi să respecți toate ritualurile.

- Am de ales?

- Nu.

Cu o lună mai devreme, aproape în acelaşi timp în care pe pămînturile din ce în ce mai îndepărtate pe măsură ce trec zilele s-a sărbătorit Crăciunul, Pissarugues şi cu el s-au însurat. Nu unul cu celălalt: au luat de neveste două surori. Cea Care Sfîşie în Bucăți (Oyu'pota) pentru uriaşul din Ariege, Aripă Neagră pentru Franşois. Aripă Neagră are cincisprezece ani. Doi

ani mai puţin decît sora ei. E zveltă şi suplă, are nişte ochi frumoşi, după părerea lui Franşois Villon puţin prea alungiţi. Gura ei e plină, cu buza de jos puternică, sînii mici, dar fermi, coapsele fine şi rotunde, iar mîinile de o graţie minunată, cu degetele lungi şi subţiri. Doi Paşi i-a atras atenţia: Aripă Neagră nu e expertă în brodat şi cusut piei, răzuitoarea ei de corn are puţine crestături şi aproape toate negre, foarte puţine roşii. „Dar ştie să gătească, se pricepe să facă cîrnaţi foarte buni. - Pe ea o vreau. Dacă pot s-o am. - Asta depinde de Patru Izvoare, tatăl lor. Dacă acceptă cadourile. Şi pe cele ale fratelui tău, Muntele cel Blînd".

Ca întotdeauna, ceremonia căsătoriei a fost foarte simplă. Dar au obţinut greu încuviinţarea lui Patru Izvoare. Franşois şi Pissarugues îngrămădeau daruri lîngă tipi-ul acestuia, sub privirea amuzată a celorlalţi membri ai tribului. O superbă blană de urs provenită de la un animal ucis de cel din Ariege, expert în asemenea vînat; şi alte blănuri şi piei, două răzuitoare dăruite de Doi Paşi în semn de prietenie. Patru Izvoare nu s-a atins de daruri.

- Asta înseamnă că Patru Izvoare le refuză, Doi Paşi?

Exact, la urma urmei, Patru Izvoare este unul dintre cei

mai bravi, mai înţelepţi şi mai respectaţi războinici ai acestui clan. A-l avea de socru face din ginerii lui nişte persoane foarte importante în ierarhia lor.

- I-am putea da centurile noastre, propune Pissarugues.

Şi să ne legăm nădragii cu şiret? Bine, de acord.

Darnici centurile lor n-au adus vreo schimbare. Oricum,

nu pot să mă întorc în Franţa ca să cumpăr veselă, pălării, mănuşi sau oale de aramă.

- Cizmele noastre, Antoine.

Şi cizmele se alătură vrafului de cadouri.

- Hai, că sînteți pe-aproape, le zice Doi Paşi plin de umor, pufnind în spatele lor, chiar dacă pe fața lui nu se citeşte nimic.

- Cuțitele?

- Nu cuțitele, decide Frangois Villon. în nici un caz. I 'refer să rămîn celibatar pînă la sfîrşitul zilelor mele. De ce nu şi sabia atunci?

(Tocmai acum cînd îmi trece prin cap o idee în legătură cu armele noastre.)

Au trecut în revistă ceea ce le mai rămăsese din viața lor anterioară, dintr-o altă lume, dintr-un alt timp. Cămăşi zdrențuite, nădragi asemenea şi lui Frangois o pungă care mai t on|ine cîteva monede...

- I-ar plăcea lui Patru Izvoare?

- La ce folosesc?

- Sînt bani, monede, se pot cumpăra lucruri cu ele: de iiiincat, de băut, de îmbrăcat. Sau obiecte.

Bine, dar nici măcar Doi Paşi, care, oricum, nu e un , nu prea vede ce s-ar putea face cu acele obiecte rotunde

iun Un colier la o adică. Şi atunci trebuie găurite-al naibii să fiu dacă ştiu cum se face, nu-s fierar, şi Pissarugues nici atît— şi, înainte de toate, el nu vrea să schimbe nimic din această lume nouă; e foarte hotărît să nu aducă nici una din invențiile lumii vechi (care pînă în ziua aceea n-a dovedit prin nimic că ar fi superioară, dimpotrivă).

... In bagajele celor doi oameni veniți din Europa se mai află două amnare (dar o piatră e foarte uzată, iar cealaltă nu valorează nici ea mare lucru), un vechi săculeț de piele, foarte scorojit, în care se află cele două cărți pe care Franşois Villon le cară cu el-Eseurile lui Michel de Montaigne şi Don Quijote de Miguel de Cervantes de Saavedra, ambele în ediții originale...

Nici atît, a declarat Doi Paşi, întrebat fiind asupra efectului unui asemenea dar asupra lui Patru Izvoare.

Nici unul. Cel puțin sînt lucruri care ard? Măcar aşa n-ar fi absolut inutile.

Nimic altceva în catrafusele lor, în afară de arme.

- Ce ai la gît, Pissarugues?
- Un şirag de mătănii din Țara Sfîntă.
- Cum sînt eu Henric de Navara. Dă-1 încoace.

Franşois însuşi se desparte de un inel cu şevalieră, pe

care se jurase totuşi să nu-1 scoată niciodată de pe deget. O principessa din Florența i-1 dăruise după ce o înnebunise la pat, adică în iarbă, ma come fai de ai atîta farmec, aşa micuț cum eşti? Nu sînt mic chiar peste tot, scumpă doamnă.

- Doi Paşi, vom da tatălui logodnicelor noastre ceea ce avem mai de preț. Peste asta nu mai avem decît ochii să-i adăugăm la grămada şi aşa enormă.

A doua zi de dimineață darurile dispăruseră. Doi Paşi a rostit un discurs foarte scurt, identic pentru amîndoi, în care le recomanda lui Franşrfis Villon şi lui Antoine Pissarugues să nu-şi ucidă femeile, să evite pe cît posibil să le bată, să vîneze pentru ele şi copiii pe care îi vor avea, şi ajunge. Doi Paşi a pus mîinile celor două surori în mîinile celor doi bărbați. Fiecare cuplu s-a dus spre tipi-ul său, iar duzina de gură-cască s-a împrăştiat.

- Poți să divorțezi cînd vrei, Cel Care Dansează.
- Mulțumesc. Acum nu, poate altă dată.

Aripă Neagră se arată cu fiecare zi mai dulce, dar fermă în purtare. Ii e ruşine că nu se pricepe la croitorie şi clatină din cap cînd Frangois îi spune că pentru el nu are nici o importanță, oricum îi e ruşine şi asta o mîhneşte foarte tare. Din fericire, ştie să gătească: pateurile şi cîrnații ei sînt nişte minunății. In plus, este foarte curată, tot trupul ei miroase bine - ce bucurie s-o adulmece peste tot, pînă la gura ei care are prospețimea copilăriei. Dumnezeule! Şi se pretează atît de bine jocurilor amoroase, mîngîierilor celor mai desfătătoare

pe care le primeşte şi le dăruieşte la rîndul ei - deşi buna-cuviinţă cere să nu arăţi în public nimic, dar absolut nimic, din atracţia pe care o simt unul pentru celălalt; nici măcar nu se punea problema de a se alinta; două priviri care se întîlnesc este deja o depravare.

Mă îndrăgostesc de ea.

Incredibil.

Merge pînă acolo încît o ia cu el sub pretextul vînătorii. I In mijloc de a scăpa de omniprezenţa tribului (cu toate că el ÎŞI reproşează că îndură greu această constantă promiscuitate ulii dc comunitară). Pleacă amîndoi cu micul lor tipi de călătorie, eu blănurile lor - printre care cinci blănuri de lup dăruite de I >oi l'aşi - şi cu cele necesare pentru bucătărie. E încă vremea III care cl se trambalează cu spada şi cuţitele lui de aruncat, două tomahawk-uri de piatră, o lance, un arc cu săgeţi. Nu e I 'im trăgător cu arcul, nu fusese şi nici nu va fi vreodată, oricîte • \erciţii ar face. E destul de îndemînatic la aruncarea lancei, dar atît; surprinzător însă, de o virtuozitate care o depăşeşte chiar şi pe aceea a lui Doi Paşi sau a altor războinici de seamă la aruncarea tomahawk-ului. Asta i se trage de la antrenamentul său în aruncarea cuţitelor. De la douăzeci de paşi, putea lovi o piatră aşezată în furca unui copac - şi fară să atingă trunchiul.

Simplu exerciţiu, chiar dacă îl repetase de mii de ori în cursul ultimelor luni. N-a ucis însă pe nimeni în această lume nouă.

Călătoresc vreme de şase sau opt luni, Aripă Neagră şi cu el. Cu tot echipamentul înghesuit pe o targă de piele întinsă între două prăjini lungi, la care se înhamă, adică îşi trece o bandă de piele pe frunte. Merg departe, pînă la zece, douăsprezece leghe pe zi; şi tot atîtea în zilele următoare. Mereu spre vest. Pe scurt, gîndeşte el, caut drumul pe care îl vom face în primăvară dacă Doi Paşi va reuşi să-şi atragă propriul trib, poate chiar şi altele. El visează munţi adevăraţi, dar

pentru moment cercetează fiecare ridicătură de pămînt. Urcă pe ele şi, în lumina cenuşie de iarnă, încearcă să vadă cît mai departe spre acel loc în care apune soarele. Ce obsesie e şi asta pentru el!

îşi va aminti de această iarnă. îşi va aminti mai ales de ziua aceea în care, scotocind într-un mal pietros (bolovanii sînt plini de muşchi cenuşiu, nu verde, şi sub această vegetație de stepă, piatra se arată multicoloră, de la roşul cel mai aprins la albastrul cel mai ciudat), scotocind deci în căutarea unui adăpost, cei doi trezesc un urs. Fiara se dovedeşte deosebit de mînioasă. Franşois o ucide. Fără plăcere, dar i-a sfîşiat umărul. El n-a fost niciodată vînător cu tot sufletul şi aici seamănă cu indienii sioux care nu ucid decît de nevoie. Pînă la urmă, mica grotă descoperită se dovedeşte urît mirositoare —■ nici gînd să dormi acolo.

Altă dată se întîmplă să întîlnească o haită de lupi, iar cuplul petrece opt sau nouă ceasuri într-un copac. Găsind chiar mijlocul de a se iubi la cinci stînjeni deasupra solului...

Şi cealaltă zi, cînd i-au zărit indienii arikara.

Atunci a curs sînge.

în ajun, Tsal, indianul mic-mac, şi algonkinii au părăsit tabăra, luînd-o spre est. Se întorc acasă, potrivit înțelegerii, pentru a-şi îndeplini misiunea care le-a fost încredințată încă de anul trecut. Mergînd pe urmele pe care au venit, vor ajunge la Tadoussac şi Saint-Laurent - şi numai Tsal în Acadia, la o adică. Sînt cam ultimele zile ale lunii februarie, socotesc ei, şi vor fi înapoi, toți sau o parte, pe la începutul verii. „- Te voi găsi oriunde te vei afla, a spus Tsal, oricît de departe ai merge spre țara soarelui apune. - Voi merge poate chiar mai departe. - Te voi găsi. Şi-i voi aduce la tine."

Aripă Neagră şi Frangois Villon pleacă la drum mult înainte de ivirea zorilor, cu targa destul de încărcată. E un frig de crapă pietrele, dar timpul e frumos, aerul are o limpezime de cristal, totul e

îngheţat- lacurile, ca şi cele mai mici pîrîiaşe. înaintează rapid, locurile le sînt cunoscute, acesta e drumul pe care merg de obicei şi toate împrejurimile le sînt familiare. Parcurg patru leghe în primele două ore, aşa încît la apariţia /orilor ajung la un tumulus aproape piramidal, acela care, după credinţabătrînilortribului, fusese ridicat de strămoşii lorînurmă cu două, trei sute de ani (mă rog, atît cît măsurarea timpului I «nate 11 exactă şi cită semnificaţie are aceasta pentru indienii MOUX). îl depăşesc fară a se opri, spre deosebire de expediţiile precedente. Peisajul plat se întinde dinaintea ochilor lor, nemărginit. Bălţi, iazuri, lacuri, în lanţ, legate printr-o reţea nu ileită de rîuleţe şi pîraie. O lume Acvatică prin excelenţă dacă Digul n-ar fi împietrit totul. Stratul de zăpadă e subţire, dar tare. I >111 pi icina frigului, nici o apă curgătoare. Copacii grupaţi în I u li ui i sau aliniaţi sînt sălcii, mesteceni, tise, pini, mai rar stejari >i biu/i Orizontul nu este degajat în nici o parte. Miros de mîl uneori, dar cel mai adesea mirosul înţepător al iernii.

In ziua a doua, el ucide un orignal. Aproape dintr-o pură stîngăcie: a ţintit inima cu primele săgeţi, evident n-a nimerit, dar s-a întîmplat ca una din ele să secţioneze vreun tendon al animalului, care n-a mai putut decît să se tîrască. L-a omorît pînă la urmă cu tomahawk-ul. Sînt de-a dreptul grotesc, dacă m-ar vedea Doi Paşi, i-ar da lacrimile de rîs.

- Obosită?
- Nu.

A trebuit să se înhame amîndoi pentru a trage targa, mai grea acum din pricina cărnurilor proaspete (în curînd vor fi pe urmele noastre toţi lupii din lumea nouă).

A treia zi, urcîndu-se în vîrful unui copac, Franşois vede în zare ceva ce pare a fi un fluviu şi, de asemenea, bun, nu chiar nişte munţi, dar ceva ce seamănă cu nişte coline, în fine, poate movile. Marele său vis în legătură

cu munții din vest (n-a întîlnit niciodată pe nimeni care să-i fi spus că i-a văzut cu ochii lui, ci doar trei sau patru oameni, pe vremea primei lui călătorii, care ar fi auzit despre existența lor şi pînă la urmă e ca istoria omului care l-a văzut pe omul care a văzut omul care văzuse lupul), acest mare vis arde ca un rug ale cărui flăcări sporesc de parcă ar fi fost alimentat cu lemne uscate.

- Poate că nici nu există.

- Nu înțeleg despre ce vorbeşti.

- Vorbesc despre munții mei, Aripă Neagră. Eşti foarte frumoasă, văzută din cer. îi invidiez pe vulturii care pot plana uşor pentru a te admira.

Ea pufneşte şi în ochii ei negri e o uşoară ironie - iată ceva ce a învățat de la el şi din convietuirea lor: să rîdă şi să facă haz de el cu multă drăgălăşenie. O, Dumnezeule, cît e de dulce! Dacă n-aş fi străbătut atîtea mii de leghe decît pentru ea, pentru surîsul şi tandrețea ei, pentru corpul ei lipit de al meu, şi tot nu m-aş fi obosit degeaba, ci pentru tot ceea ce contează pe lumea asta.

Abia în ziua a patra, mergînd spre vest, mai departe dccît fuseseră vreodată, ajung la^un fluviu. De o culoare brun- roşeată, apele lui curg necuprinse de gheţuri - trebuie să fie f luviul Roşu pe care Doi Paşi l-a văzut o singură dată.

- Traversăm.

El intră în apa care nu e dintre cele mai calde. Aripă Neagră îl urmează.

- Nu ştii să înoți.

Invață-mă.

Nu chiar astăzi, nici în zilele următoare, e iamă, ce naiba. 11 iiuşois confecționează o plută, taie o cange şi ies la mal, două- 11 i i sute de stînjeni în aval; sînt uzi şi nu se vede nici un adăpost I 'l in preajmă. Chiar dacă mai sînt vreo trei ore de lumină, aici e i iipătul lumii.

Merg drept înaintea lor, mereu spre vest, cu toate că se i li plasează întruna spre stîngă, obligați să ocolească mlaştinile unde drumul e dificil din pricina tufelor de scoruşi, de arțari pil ici, zmeuriş, viță sălbatică sau sumac; apoi mai e şi primejdia dr n sc scufunda în vreun ochi de apă invizibil. N-au ajuns tiii lodată atît de departe spre soare apune şi, pe bună dreptate, H Nlmtc că se lasă dus de nebunia lui.

Urme de oameni, dar nu foarte recente, spre sud, în Iun n cincea. Patru oameni au făcut acolo un popas, la ndflpostul crengilor, cu vreo douăsprezece zile înainte.

Indieni ojibwa, se pare. Se găsesc la limita de sud a . IIUI lini iilor lor.

Şi indienii ojibwa sînt în război cu indienii sioux din llmpui i imemoriale. Aşa cum indienii sioux sînt în război de IIH mile cu irochezii, arikara, cree, mandanii, hidatsa, anisibinii, I II indienii burtă-mare, depărtații indieni picioare-negre... cu indienii crow, shoshoni, uți, pawnee, ponca, omaha, iowa, illinois...

- Poporul tău are într-adevăr darul de a se certa cu toată lumea, Aripă Neagră.

- Cheyenii ne sînt prieteni.

Ajung la acele coline pe care le zărise Frangois de foarte departe. Două ridicături de pămînt, făcute de mînă de om şi, evident, de foarte multă vreme. Forma lor este încă aceea a unei piramide, cu toate că timpul a şters destul de mult conturul. In cîteva decenii sau mai mult nu va mai rămîne nimic

- dar atunci şi eu voi fi mort. Fac popas printre nişte sălcii şi plopi; pare să fie singurul adăpost posibil la depărtare de cîteva leghe bune. E periculos să rămînă descoperiți, e totuşi un drum de trecere. Abia au terminat de ridicat tipi-ul şi de făcut un tur de recunoaştere a împrejurimilor, că el dă peste un fel de surpătură. Deşi marginile sînt foarte drepte, ai zice că e o groapă

- adîncă de peste patru picioare - săpată de mînă de om, chiar dacă pe alocuri e prăvălită şi invadată de spini. O ia prin surpătură şi constată că, din pricina unui vechi şanț, coboară din ce în ce mai mult sub nivelul solului. Şi direcția e spre tumulus, drept spre o perdea deasă de vegetație. O intrare secretă. în secunda următoare, imaginația lui o ia razna. Se strecoară prin tufişurile dese, printre trunchiuri de mesteceni şi ulmi şi, bmsc, degetele sale simt blatul unei uşi de bîme putrede.

- Aripă Neagră?

Colțuri de lemn fixează solid uşa. Unindu-şi eforturile, reuşesc să o scoată fară s-o farîme. Un culoar de vreo două picioare în diametru se deschide în fața lor.

- Ai mai văzut aşa ceva?

Aripă Neagră clatină din cap, intrigată şi ea, chiar dacă mai puțin. La lumina torței pe care o aprind descoperă la capătul culoarului de aproape doi stînjeni o adevărată încăpere uibleranā, joasă, desigur, nu poți sta în picioare (pentru asta ar unii trebui o jumătate de picior), dar suficient de lungă pentru a 11 posibil...

Vrei să ne instalăm acolo? s

Cum vrei tu, zice ea.

O simte puțin neliniştită, ea, care n-a avut niciodată iii asupra capului decît pielea unui tipi. Plimbă torța şi descoperă 11 Ic două cadavre. Un bărbat şi un copil care trebuie să fi avut u ou zecc-doisprezece ani în clipa morții, acum două secole, tu i mai degrabă. Pieile cu care sînt acoperiți se fac pulbere la Mlmpla atingere, părul şi fîşii din veşminte e tot ce-a mai rămas l" scheletele lor.

Nu vreau să profanăm un mormînt.

Cum vrei.

N u-mi răspunde tot timpul cum vrei tu. Ai dreptul şi tu Iii o părere. Ai vreuna?

Nu vrea să fie îngropată sub pămînt.

Cel puțin acum e limpede.

. Mă rog, nu chiar atît de limpede: torța improvizată MIIIII mai răspîndeşte puțină lumină. Suficient ca el să descopere tlll de oale cu gurile astupate şi, lipit de peretele de pămînt, li nu Ic bine proptit cu grinzi de lemn relativ bine conservate, un IM ruciudat.

Ieşi, Aripă Neagră, vin şi eu.

Atinge acel lucru pe care îl distinge din ce în ce mai |iu|iu I neted şi plăcut la pipăit, ai zice că e fildeş. Degetele Iul I iimvois, bîjbîind, dau de un vîrf care se dovedeşte ascuțit.

t )n colț? De o asemenea mărime?

Hrusc, lucrul acela se desprinde şi cade; el îl ia şi, N|liu nul in trecere o oală de pămînt, se întoarce şi iese, uşurat •A te vadă afară, în aer liber. Obiectul este într-adevăr un colț i" ii ic încovoiat şi foarte mare, un stînjen şi jumătate dacă nu ții seama de curbură, dacă aceasta ar putea fi trasă şi aplatizată. N-am văzut niciodată animalele acelea numite elefanți care sc găsesc în Africa şi de care avea jupîn Hannibal, dar din cîte mi-a spus părintele reverend Guerrini, nici colții lor nu sînt aşa de mari...

... Şi-apoi, or exista sau or fi existat elefanți în această

lume?

- Niciodată, răspunde Aripă Neagră la întrebarea dacă a mai văzut asemenea monştri sau a auzit vorbindu-se despre ei.

Partea cea mai groasă a colțului, baza deci, e montată într-o piatră foarte frumoasă, şlefuită cu mare grijă, ornată cu pietre prețioase.

Printre care, dacă nu se înşală, diamante, rubine, safire. Fără a mai vorbi de cele două coronițe de jad.

Să cumperi cu ele două străzi din Paris, cel puțin.

Pietrele nu pot fi din aceste ținuturi, cel puțin nu din cel în care se află ei sau din cele pe care le cunoaşte el.

Cît despre fildeş, acesta este foarte îngălbenit. Franşois văzuse la Sevilla şi la Cordoba colți (mult mai mici, evident), provenind de la elefanți sau rinoceri. Unii aveau peste şase sute de ani şi păreau mult mai recenți decît acesta.

- O să ningă, anunță Aripă Neagră.

S-au întors la tipi, au aprins focul. Cerul e din ce în ce mai mohorît, dar e mai puțin frig şi aerul rămîne încremenit. De fapt, lui Franşois îi convine că cerul e atît de jos: fumul şi aşa subțire al focului lor va fi mai puțin vizibil.

Se hotărăşte să deschidă oala, al cărei capac e tot din pămînt, pecetluit de jur-împrejur cu un fel de clei care ar putea fi ceară de albine. Trebuie să folosească vîrful cuțitului. Cu părere de rău: e tot o profanare, iar el şi-ajurat să nu schimbe nimic

din starea lucrurilor de aici. Capacul ridicat cu mare delicatete descoperă conținutul vasului, uşor de recunoscut, chiar dacă li mi Ic uscat: o inimă de om.

începe să ningă. Mai întîi o ninsoare fină, apoi cu fulgi ilin ce în ce mai mari. Zăpada va şterge urmele pe care le-au liv.nl şi, pe de altă parte, va justifica în ochii tribului absența lor ulii de îndelungată. Fac dragoste, mănîncă şi se culcă. Dintre huile amintirile pe care le va păstra din acel timp, aceasta va fi i ni mai frumoasă şi mai sfîşietoare.

încă nu s-au ivit zorile celei de-a patra zile a popasului. I'nrtutindeni domneşte acea linişte profundă care învăluie pnmîntul în orele de după căderea zăpezii. Şi mirosul ei care 111 v; idcază cortul de piele. Cu o clipă mai devreme, Aripă Neagră 'i a strecurat afară, ieşind din refugiul cald al blănurilor de lup. I i inşois o aude totuşi şi chiar mîngîie în trecere un şold rotund. Nu doarme, picoteşte doar. Brusc, o uşoară teamă îi

strînge mima. Mai rău, pentru că a zărit un petic de cer prin crăpătura I u alelei de la intrare şi altul prin deschizătura de sus a cortului, pc unde iese fumul. Fără să fie albastru, cerul e destul de limpede. Plafonul de nori s-a ridicat. Fără să iasă din căldura Mflnurilor, răstoarnă pe focul din mijloc pămîntul adunat în acest Ncop. Fumul, şi aşa de-abia perceptibil, dispare de tot. Ce face Aripă Neagră?

Franşois se încalță cu două perechi de mocasini, una peste uita, trage pe el un pantalon de piele în plus, apoi mantaua foarte i'i' a. îşi pune tălpicile, cînd aude țipătul. Țipătul e încă în aer, ilarei e deja afară.

O ia pe urmele tinerei femei, deşi nu mai aude nimic. Se n l undă în zăpada moale, înaltă de două picioare, turbează, se Icine. în mîna stîngă ține spada, în dreapta centura şi chimirul i le care sînt legate cuțitele de aruncat şi sabia scurtă cu un singur miş.

Urme de bărbat se văd alături de cele ale lui Aripă Neagră. Un singur om.

Şi dacă stau să mă gindesc bine, în țipătul acela nu era teamă, ci mai degrabă un apel, o alarmă.

Iese în goană de la adăpostul copacilor. Aripă Neagră e acolo, la marginea lacului, unde spărseseră gheața pentru a lua apă, luptîndu-se cu un drac de om împodobit cu pene (două pene de vultur înfipte în păr sînt semnul că stăpînul lor marcase două lovituri, fie că ucisese doi duşmani, fie că doar îi rănise). Căzută pe spate, Aripă Neagră continuă să se zbată sălbatic, lovind cu amîndouă picioarele. Bărbatul rîde, este evident că se gîndeşte la altceva, nu s-o omoare. Dar tot nu scapi, scumpul meu. Frangois aleargă pe gheața acoperită de zăpadă şi nu mai are decît vreo două sute de paşi de făcut cînd celălalt îl vede. Şi totul vine de la faptul că tomahawk-ul indianului era legat cu un şnur de încheietura mîinii, fiindcă nu se gîndise că îi va fi de trebuință. Omul încearcă să-l dezlege, dar această întîrziere e suficientă: spada îi intră în burtă, exact sub

coaste, şi se afundă, Frangois o scoate şi o ridică spre cer, evitînd în acelaşi timp tomahawk-ul. Loveşte apoi cu sabia scurtă, de data asta la gît. Omul se prăbuşeşte în valul de sînge care ţîşneşte din gîtul deschis. E un indian arikara, judecind după veşminte şi după simbolurile războinice pictate pe chipul lui.

- E-n regulă?

întrebare adresată lui Aripă Neagră, acum aşezată pe pămînt, cu urme de lovituri pe obraz şi buzele uşor tumefiate.

- Arikara, zice ea.

- Ştiu.

- Mai sînt şi alţii.

Şi-i arată un grup de şapte sau opt oameni care aleargă, dar care mai au de străbătut toată lungimea lacului.

- Poţi să fugi?

Ea zice da, apucă mîna întinsă şi se ridică.

- Să faci aşa cum am vorbit, Aripă Neagră.

Ea se avîntă. După obiceiul lui în asemenea împrejurări, C foarte calm. E una dintre trăsăturile caracterului său, pentru care nu are nici un merit, să rămînă nepăsător în faţa pericolului. Priveşte mica trupă care înaintează.

Ai ucis primul om în această lume, trebuia să se întîmple şi asta.

Priveşte în dreapta şi în stînga. Aripă Neagră a dispărut. Nu se îndoieşte o clipă că ea face acum gesturile şi mişcările

I >e care, pentru mai multă siguranţă, a pus-o să le repete spre a

II ii impina un astfel de pericol. De altfel, o aude gîfîind, încărcînd larga cu toate pieile din tipi.

El murmură Turturica albastră. Ridică spada şi-i salută pc cei care năvălesc spre el şi care nu sînt decît la şaizeci- şaptezeci de stînjeni depărtare. E uimitor că

mie, care cu siguranță nu sînt un gigant, nici o forță colosală, îmi place alit de mult să mă bat.

Şi să ucid.

Am reuşit totuşi să nu mai spintec pe nimeni de multă vreme.

Porneşte la drum. Nu fară să urle: „INDIENII ARIKARA SÎNT NIŞTE ȚESTOASE MIORLĂITE".

Ha, ha!

Intră sub copaci prin locul ales încă de la sosirea lor aici drept spațiu de refugiu. O ultimă privire în urmă: treizeci dc stînjeni. Ar mai fi putut aştepta, dar ce-i făcut e bun făcut. (ontinuă să cînte. Noile cuplete adăugate celor ale lui Pouillou Pattu îi plac foarte mult - n-oi fi eu Mathurin Kcgnier, dar mă descurc.

Se strecoară. Întîi cotind mereu, uneori tîrîndu-se pe burtă şi dc două ori nevoit să se cațăre într-un copac, la înălțimea unui stat de om, să sară în celălalt copac şi de acolo jos.

„Turturica albastră/Intre coapsele iubitei mele..."

Cîntă cît îl ține gura pentru a se face auzit. Apoi sc întrerupe şi reia:

- INDIENII ARIKARA SÎNT NIŞTE ȚESTOASE BOLNAVE!

Dar el însuşi o ia acum la goană, dacă nu chiar la galop, • ieşind din zona de protecție. Aripă Neagră. Răsare chiar lîngă nevasta lui.

- Lasă-mă pe mine.

Se înhamă şi reuşeşte chiar să alerge. In spatele lui, Aripă Neagră întinde capcanele cu săgeți otrăvite, pregătite în acest scop. El urmează cărarea îngustă cu cele două cotituri - acolo capcanele sînt pregătite şi se declanşează la cea mai mică greşeală de parcurs.

în spatele lor, țipete şi zgomot de corpuri care se prăbuşesc.

Ajung amîndoi pe celălalt lac, cel mare; tălpicile cu care a echipat cele două extremități ale tărgii fac ca aceasta să lunece mai uşor pe suprafața netedă, mai

îngheţată decît prin alte locuri Au parcurs vreo cincizeci de stînjeni...

- Ai grijă cum calci, vino exact pe urmele mele.

... Cînd supravieţuitorii ies la rîndul lor de sub arbori, mai sînt doar patru, dar unul se cam clatină, iată-1 că se împiedică, încearcă să se ridice, apoi se prăbuşeşte de-a binelea.

Mai rămîn trei.

Franşois se străduieşte să ţină diurnul, păstrînd cu grijă distanţa de doi stînjeni - nici mai mult, nici mai puţin - faţă de alinierea rămurelelor pe care le înfipsese în gheaţă înainte de căderea zăpezii din ultimele zile şi pe care, din obişnuita lui prudenţă (tu nu eşti prudent, eşti nebun de circumspect şi I»i cvăzător!), le lăsase destul de lungi pentru ca acum să se vadă, ■ 11 II ir cIacă numai de un deget, de sub zăpadă; iar alinierea acestor ifimurele nu este, de fapt, rectilinie, ci şerpuitoare.

Ajung la ramura de brad şi trec dincolo de ea.

Ne oprim aici.

Lasă hamul. Urmăritorii sînt cam la patruzeci de stînjeni, I II iitle chiar mai mult. Scoate sabia din teaca de piele şi, foarte |iuvis, în unghi drept cu ultimele trei rămurele-reper, o înfige L • MI Ic drept. De obicei, două lovituri sînt de'ajuns pentru a sparge i'hra|a, dar el repetă de cinci ori...

îndepărtează-te puţin, Aripă Neagră, eşti prea aproape.

... operaţiunea. Se retrage foarte.repede - nu se ştie nu odată. Şi-apoi, precauţia se dovedeşte foarte utilă: un toma- Imvvk (rece şuierînd prin aer, însă el se fereşte printr-o mişcare di lotirc a trunchiului.

Mai departe, Aripă Neagră.

Te vor ucide.

Aş fi foarte surprins.

Urmăritorii sînt la douăzeci de stînjeni de ramura de brad.

Prima plesnitură.

Pe care numai eu am auzit-o, cu siguranță. Pentru că ii.un şi speram că se va produce.

Şi gheața cedează brusc pe o distanță de mai bine de o nil a de picioare. Mai mult, sub greutatea celor trei bărbați, ••<• i upc, se fărîmițează. Indienii arikara se clatină - în față, ni ,|>atc. Mă întreb dacă ştiu să înoate...

Nu.

Oricum, muiat astfel pe un asemenea frig...

i i priveşte cum se zbat şi-i vine aşa, un gînd, să le sară în ujiilor. Măcar pe cel care se află mai aproape şi care nu poate iivra mai mult de şaptesprezece, optsprezece ani. Dar, în afară t .1 nu ştie cum s-o facă şi riscă să li se alăture în apă, nu vede nici un temei în a salva nişte oameni care vor să-i omoare, pe Aripă Neagră şi pe el.

Cîteva valuri, o mînă care se agită şi nemişcarea.

- Eşti un războinic foarte viclean, Cel Care Cîntă şi Dansează.

Poate. Da, cred că ştiu vreo şase duzini de feluri de a ucide, într-adevăr.

- Sînt foarte învățat, Aripă Neagră. Ştiu nişte lucruri de necrezut. Pot recita fabulele lui Esop sau versuri de Joachim du Bellay, de Pierre de Ronsard sau de Remy Belleau. Vrei să auzi Shakespeare în engleză? Ți-aş putea recita din memorie o bună jumătate din Visul unei nopți de vară. Iți pot enumera galioanele Spaniei, frumoasele caravele, ți-aş putea vorbi de Caraibe şi de tavernele din Saxa. Sau despre porțile Luvrului, de la Paris, unde m-am născut. Pot să evoc piramidele din Egipt pe lîngă care trec cămilele. Sau poate întîlnirea mea cu Miguel de Cervantes Saavedra, cu care am vorbit despre Erasmus. Şi uite, pentru că tot veni vorba, am fost informat că el pregăteşte o continuare la Don Quijote, păcat că nu prea voi avea cum s-o citesc. Te interesează cum sînt făcuți oamenii,

femeile şi bărbaţii? Pot să-ţi desenez toate oasele corpului, dinlăuntrul tău şi al meu, am spintecat mulţi morţi alături de un părinte reverend, un iezuit, prieten de-al meu. Şi mai ce? Oh, o mie de alte lucruri! Pot dansa pe o sfoară întinsă deasupra unei străzi pavate, ştiu să scuip foc şi să cîştig întotdeauna la zaruri, ăsta este blestemul meu. Am ucis vreo patruzeci şi trei de oameni, fără să-i mai pun la socoteală pe cei care au murit mai adineauri datorită nemaipomenitei mele îndemînări. îmi place vinul pe care nu-1 voi mai bea niciodată, Aripă Neagră, am iubit femeile, dar toate la un loc nu fac în ochii mei nici cît una din mîinile tale. îmi plac versurile şi cîntecele, îmi place să hoinăresc, întotdeauna m-a 111111111 s ceva la o cercetare al cărei scop nu-1 cunoşteam. Şi te iiilu'se de stau să mor.

I ace şi ajunge chiar să surîdă - chiar dacă sînt morocănos pt Ulleori chiar trist. Pînă la urmă, tot am schimbat ceva în această lume ilouă, tîrfă ce sînt!

Nu înţeleg ce vrei să spui, zice blînd Aripă Neagră în p ilele lui. Vorbeşti o limbă pe care n-o cunosc.

Ştiu, zice Frangois Villon. Nu era important.

îşi desface centura de Cordoba, a cărei cataramă e de HUI curat, oferită de o doamnă din Germania, îşi scoate cuţitele vi chiar cuţitul deToledo. Şi pumnalul.

Apoi spada.

Aruncă totul în gaura în care s-au înecat cei trei arikara.

I Jrmează sabia.

I .eapădă chiar şi şnurul de piele împletit cu care, într-o iu >tpte, pe o stradă din Barcelona, a strîns de gît, fară pic de iot, doi oameni care îl urmăreau cu gîndul de a-1 ucide.

' I ot trecutul lui s-a dus. Ar fi timpul să pornească la drum.

Nu-şi păstrează decît arcul şi săgeţile, cuţitul şi toporişca '1' piatră.

în aceeaşi zi se îndreaptă din nou spre est, se întorc acasă. < i rul e mohorît, dar nu ninge. Sînt poate ultimele zile de Ichiuarie. De vreo două ori cei doi observă vînători sau i d/boinici în căutare de pradă - dar furtul, dacă reuşeşte, este luli Itdoauna considerat faptă de vitejie şi nu are nimic infamant.

Iii a pus la loc cornul cu toate pietrele preţioase, luiu înţeles, fară să ia nici una. A astupat din nou intrarea în TUOI mînt, tăind o uşă nouă, foarte solidă şi a ascuns-o şi mai bine, prăvălind peste ea, din înaltul tumulusului, mari cantităţi 11' | i.lmînt. Cît despre tumulus, nu e nici o îndoială că timpul îi \ a '.iei ge forma, iar mormîntul care se află negreşit sub solul din pi eu Imă va dispărea. Ca şi surpătură pe care a astupat-o.

Ar putea să o regăsească într-o zi, dar se îndoieşte că sc va hotărî vreodată.

Traversează Fluviul Roşu.

- Cred că port în pîntece copilul tău, zice Aripă Neagră.

- Vrei să faci ce?

Catherine-Marie urlă cu toată forţa plămînilor ei. Indignarea, ruşinea, furia o îneacă, îl ucid.

- Voi fi plecat foarte mult timp.

- Poţi să pleci pentru totdeauna, să te întorci în Ilanda ta.

- Irlanda.

- Mă doare-n cot. N-o să-mi pui niciodată chestia aia. Niciodată!

Nu, dar îţi dai seama? IŢI DAI SEAMA ? Vrea ca eu să port, să-mi pună el, acest rahat puturos de tîrfă, o centură de castitate. N-am să-l omor imediat, mai întîi am să-i tai tendoanele de la mîini şi de la picioare, să se tîrascăprecum un şarpe bălos (ştiu, şerpii nu sînt hăloşi, dar nu-mi pasă) şi pe urmă îi taifăloşenia lui şi nasul - asta înainte de a-l face bucăţi ca pe un porc.

Nu, nu se poate.

- Una mică de tot. Dacă nu ți-o pun, nu voi pleca liniştit.

- Nu mai pot eu de liniştea ta. Poți să te aşezi pe ea, poți să ți-o tai bucățele şi să ți-o bagi în fund, poți şă... poți să...

Se înăbuşă.

Şi mai surprinzător este faptul că această masă de carne şi oase se mută de pe un picior pe altul, se vede că nu e în apele lui. Poate că mănîncă el ficat de indian crow (oare ce gust poate avea, cînd mă gîndesc...), dar în fața mea el facein nădragii lui de piele.

He,he!

Wah Nah Maket coboară vocea (l-am dresat bine pe omul meu!).

Mai există o soluție.

- Ha, ha!

Nu mai trebuie decît să fac oh, oh, şi am terminat turul.

Să le spui celorlalte femei că porți una.

Nu, zice ea foarte hotărîtă.

- Eu le voi spune însă şi tu nu mă vei contrazice.

- Nici aşa.

Asta e, el îşi pierde răbdarea.

- Pot să-ți dau una în cap şi să-ți pun centura cu forța.

Va trebui să mă omori. Altfel, de cum mă trezesc, tai

• ■ ului a. Şi nu numai pe ea. Voi aştepta să adormi.

Tăcere. Mă crede. Şi a naibii să fiu dacă n-are dreptate \<I III A creadă.

Wah Nah Maket se aşază, zdrobit. Da, uitați-vă la acest ticălos eît un munte! Şi (scena nu are loc prima oară) furia lui < iitlicrine-Marie se mai domoleşte, îi vine chiar să surîdă şi 1 'ni • Ac gata, ei bine, da, să se înduioşeze.

- Unde te duci de data asta?

- Săcautorses.

Nu cunosc un asemenea trib.

Sînt animale. Mai mari, mult mai mari decît cîinii. Poți Nă Ic urci pe ei.

I vi mimează şi ea înțelege - nu există cuvînt în dialectul mi ni* pentru a-i desemna...

- Cai?

Orses, în limba mea se spune orses.

Te priveşte.

- Dacă poporul meu va avea cai, va deveni cel mai mare Vi mai puternicşi-i va masacra pe toți cei care nu vor vrea să mi 'ic supună. Voi aduce şi arme.

Şi se lansează într-o lungă şi dificilă descriere a acestui iiiiiiament cu care vrea să-şi echipeze viitoarele armate. Dificil, pentru că, dacă el le ştie denumirile în limba sa, nu le cunoaşte.

deloc în franceză (în sfîrşît, într-o limbă normală) şi, bineînțeles, nu le poate găsi echivalentul în sioux. Aşa că se apucă să deseneze pe podea. Ea înțelege, deşi nu prea se pricepe la chestiile astea. Desenele lui - desenează foarte bine, cu multă îndemînare - reprezintă, evident, un pistol de oblînc, o archebuză, o muschetă şi chiar o culevrină, mai mult, un tun. Şi, preocupat cum era să tragă linii pe podea cu vîrful cuțitului, ajunge să deseneze siluete de oameni cu mîneci şi apărătoare din zale, pieptare, coifuri şi căşti.

- Şi din astea.

Apar, pe rînd, arme care seamănă cu arbaleta sau cu nişte arcuri mici ale căror săgeți au în vîrf nişte ovale striate.

- Pentru a lansa grenate, explică el.

(El pronunță grinata, dar trebuie să fie grenadă.)

Şi, brusc, pe Catherine-Marie o apucă frica. Mai mult încă, nu se simte deloc în apele ei.

- îi vei ucide sau vei pune să fie ucişi toți aceşti oameni, Wah Nah Maket?

- Pe cei care nu vor vrea să mi se supună, cu siguranță.

- Nu sînt de acord. Deloc.

- Nu ți-am cerut părerea. Nu vrei să fii regina acestei țări?

- Nu vreau să fiu regină nicăieri. Ești bolnav la cap.

Bine, proiectul nu este nou în capul ei. Datează de mai

multe luni. De cînd a fost capturată. Dar el dobîndește deodată o consistență precisă. Pot să prind doi iepuri dintr-o dată.

- Cînd pleci?

- Mîine.

- Singur?

Nu. Enumeră cincizeci de războinici dintre cei mai buni. Socotește să se întoarcă, dacă are noroc, cu vreo sută sau două v sute de cai.

- Pe care îi vei prinde unde?

I ,a niște oameni pe care el îi numeștespaniari. Și din nou i Mr necesară o lungă explicație pentru ca să înțeleagă cuvîntul.

I I vi ca să vorbească despre acei oameni numiți spanioli, cum *t< /icc în limba lumii întregi, cei pe care Pouillou Pattu i-a \ i/ilnt atît de des.

Sînt departe de aici, spanierii tăi? Dacă cobori pe Maesi Sipu, nu e chiar atît de departe. Vi •( li înapoi la începutul verii. în canoe la dus, pe cai la întors. \ II merge repede. în ciuda uagonelor. Ce animal o mai fi și ăsta? Iii desenează. Care trase de boi sau de cai.

Pentru a transporta armele. Cum rămîne cu centura? I Ca îl privește fix, cu capul răsturnat pe spate, atît e de

II M i r N u zice nimic. Apoi imediat:

Dacă sînt sau voi deveni regină, nu sînt o femeie obișnuită. Regulile nu sînt pentru mine. Ocupă-te de treaba asta!

I 'I mai şovăie, dar argumentul are efect. E adevărat că o n rină nu se supune regulilor obişnuite. Indienii creen-auavut IUI todată o regină, ea va fi prima, fireşte că nu s-au gîndit să i ii .1 icguli pentru un caz atît de excepțional. Şi el cedează.

Cedează şi pleacă, într-adevăr, în zorii zilei următoare. I i eu el aproape şaizeci de bărbați. încă puțin şi, în ceea ce el niiiiicşle capitala lui, n-armai fi rămas decît femeile, bătrînii şi t npiii.

Ea fuge. Nu în noaptea următoare, ci în cea de după. IWhuie să aibă suficient avans față de mine. Sau m-am înşelat de tot în privința lui. Dar m-aş mira foarte tare, sînt aproape sigură că, renunțînd provizoriu să meargă după "i i s, ursul meu se va repezi pe urmele mele.

Ştiu că sînt destul de bătrîn ca să mor, dar aş putea să in.II aştept puțin.

- Nu vei muri.

- Wah Nah Maket o să-mi mănînce ficatul. Se poate trăi lără ficat?

- Nu-ți va mînca ficatul, tu nu eşti crow. Mergi mai repede, Mathurin.

Merg întins amîndoi; ar fi imposibil să meargă mai repede. Au părăsit ceea ce Wah Nah Maket numeşte palatul lui imedial ce toți cei lăsați acasă de pretinsul rege s-au retras în stupidele lor case de pămînt sau în tipi-uri. Catherine-Marie îşi fixase de mult itinerarul fugii sale. Acum, supraveghease anume drumurile lui Afin, a cărui vigilență o cunoaşte prea bine. L-a văzut retrăgîndu-se în cortul lui, a cărui intrare se află chiar în fața palatului. Ei au ieşit prin fereastra din spate, Toboggan şi ea.

Toboggan nu s-a opus în nici un fel s-o urmeze sau s-o escorteze. A căzut de acord cu ea de multe săptămîni, poate chiar luni. Cu condiția ca ea să pregătească bine fuga. I-a zis că are încrdere în ea: cine-

i în stare să-l domine pe Wah Nah Maket, aşa cum a făcut-o ea, poate traversa noua lume în toate direcţiile.

- Cred cu adevărat că tu îl vei împiedica să mă ucidă sau chiar să-mi mănînce ficatul, fetiţo.

- Şi încă cum.

- Singura mea nelinişte...

- Vorbeşti prea mult, Mathurin, şi îţi pierzi suflul.

- Odată am fost urmărit de nişte huroni care şi-ar fi dorit foarte mult să mă omoare. Nouăsprezece zile.

- Minţi.

- De acord: patru zile, merge?

- Aşa mai merge, zice Catherine-Marie.

înaintează cu pasul acela alunecat al lupilor. După patru

ore de mers şi în toiul nopţii, prin beznă, ea descoperă bărcile ascunse. Erau nouă, dintre care şase puteau transporta doisprezece, cincisprezece războinici; indienii cree le folosesc pentru expediţiile lor de război.

Pornim, Mathurin.

Sparg pereţii fragili de scoarţă ai celor şapte ambarcaţiuni, MII Insă întregi decît două, pe cele mai mici; într-una se îmbarcă •I, dc cealaltă nu se ating.

Eşti sigură că Afin ne va urma? k>. - Da.

Ea vîsleşte, deşi nu prea se pricepe. Conturul copacilor ii ii cpe să se zărească vag pe malul lacului pe care îl părăsesc şi I II atît mai bine dacă toată întunecimea se adună în direcţia i cliiilalt mal.

- Cum îţi spuneam, mica mea nelinişte, zice Mathurin t oboggan, este ce vom face la indienii sioux. Nu sînt deloc i'iiclcnoşi.

- Te-ai certat cu ei vreodată?

El şovăie.

Trebuie să mă gîndesc, zice. Cunosc cincizeci de triburi. M am certat cu jumătate dintre ele.

Da sau nu?

- Nu cred. Dar dacă oamenii pe care-i urmăreşti sînt pi ictenii indienilor sioux, cum ei sînt duşmanii tăi, prietenii i Inumanilor tăi vor fi şi duşmanii noştri.

- Vîsleşte.

După zece minute, ea înfige vîsla. Nu mai poate, pur şi Minplu. E în stare să o şteargă ca un iepure, de mers merge, dar i ind trebuie să tragă la vîsle...

- Lasă-mă pe mine, zice Mathurin Toboggan. (>dilineşte-te puţin.

Catherine-Marie scoate vîsla şi o cufundă în apă.

- Ceea ce poate face un bărbat pot să fac şi eu.

- Nu poţi să faci pipi la un copac.

- Doar dacă stau cu capul în jos.

- Şi pentru că veni vorba, îmi datorezi vreo patruzeci şi nouă de duminici.

Mai tîrziu, cînd răsar zorile, descoperă în urma lor, la distanţă de o jumătate de leghe, o canoe condusă de un singur om.

Acest om singur fiind Afin.

Ea stă pe bancheta din mijlocul canoei, cei doi bărbaţi vîslesc.

- Afin, cred că ai trimis pe cineva să-l anunţe pe Wah Nah Maket?

Da. Plecaseră şase oameni. Foarte buni la alergare şi Ia fel de capabili să coboare cu canoea pe Maesi Sipu dacă Wah Nah Maket şi războinicii lui s-au îmbarcat pe marele fluviu.

- Şi, după părerea ta, Wah Nah Maket se va repezi pe urmele mele?

- Nu ştiu, zice Afin.

- O va face.

- Nu ştiu.

L-a legat pe Afin după ce i-a luat arcul, cuţitul şi toporişca de piatră, ameninţîndu-1 cu arcul ei (în clipa în care cele două canoe se apropiaseră), l-a legat de banca din barca ei. Cu toate că nu crede deloc că el va încerca să-i facă ceva. Crede în prietenia care i-a legat.

- Afin, eu doresc ca Wah Nah Maket să vină după mine. Doresc să mă însoțească în locurile unde mă duc.

- înțeleg.

- Ce înțelegi?

- Toată lumea ştie că tu vrei să pui mîna pe un om scund din tribul tău care trăieşte la indienii sioux. Toată lumea ştie că vrei să-l ucizi pentru ceea ce ți-a făcut în țara ta, amîndurora.

- El a trădat, a furat şi mi-a ucis tatăl.

- Şi tu eşti împielițata. Ştiu. Tu tragi cu arcul mai bine decît majoritatea războinicilor şi săgețile tale bat mult mai departe, toată lumea ştie şi asta. Dar toată lumea mai ştie că untul acesta trăieşte în mijlocul indienilor sioux, că este prieten I II indienii lakota, că aceşti lakota îl vor apăra dacă este atacat fl lakota sînt războinici de temut. Şi că şansa ta de răzbunare v a 11 mai mare dacă Wah Nah Maket îți va veni în ajutor.

Şi tu vii cu mine pentru a mă proteja.

- Vin cu tine pentru că nu te pot împiedica să-ți continui drumul.

- Tu eşti un indian cree. Lakota te vor ucide.

- Va fi o zi bună de murit.

Catherine-Marie priveşte atentă brațele, umerii (care nu • iui nici puternici, nici musculoşi, dimpotrivă) lui Afin, îngenuncheat în fața ei. El poartă în păr o floare uscată din vara tiecutS, în jurul gîtului un colier de ace de arici, alternativ cu pir!rc colorate, în urechi cercei de piatră. De ce Afin, care nu e, 111 cşte, un trăsnet de războinic, deşi ştie să se bată şi nu e deloc .iingaci în mînuirea tomahawk-ului (ştie ea, a primit destule lovituri în cap de la el), de ce a alergat aşa, de ce a venit singur în loc să apară însoțit şi de alți bărbați pe care ea nu i-ar fi putut ține la distanță numai prin amenințarea arcului şi, mai ales, i Ir ce vîsleşte cu atîta bunăvoință?

- Tu eşti prietenul meu, Afin?

. - Da.

- M-ai dorit cu adevărat vreodată?

El întîrzie răspunsul, dar răspunsul vine: nu. Niciodată.

Există o explicație la toate astea, Impielițato.

Şi acum aruncă o întrebare şi se simte jenată că o pune:

- Dar pe Wah Nah Maket?

Mişcarea vîslei lui Afin se opreşte o clipă, îi trebuie un 1111 ip vîslei să se pună în mişcare şi să-şi regăsească ritmul regulat.

Nu insista, ți-a răspuns deja. Şi totuşi întreabă:

- îl iubeşti pe Wah Nah Maket, Afin?

- Ce întrebări îi mai pui şi tu, zice Mathurin Toboggan din spatele ei, în franceză. Nu ți-e ruşine?

- Da, zice Afin dintr-o răsuflare.

- Pe scurt, continuă Catherine-Marie, ducîndu-şi gîndul pînă la capăt, pe scurt, îți pare bine că eu îl părăsesc pe Wah Nah Maket.

Nici un răspuns. Dar ceafa lui Afin se apleacă puțin.

- Aşa încît, zice ea, tu mă ajuți să plec, să mă duc la indienii sioux sau oriunde în altă parte, numai să nu fie acolo Wah Nah Maket. între tine şi Wah Nah Maket...

- Opreşte-te, fetițo!

- Nu, răspunde Afin, protestînd energic. Nu.

- Lasă-mă în pace, Mathurin, îi spune ea în franceză. Un lucru care există nu devine ruşinos numai pentru că zici tu că este. Afin e ca o femeie. El îl iubeşte pe Wah Nah Maket. De ce nu? Şi acum înțeleg de ce vîsleşte şi de ce a venit singur. Şi de ce mă va ajuta. Este important să ştiu. înainte de toate, îmi plac lucrurile clare. Şi-apoi vreau să ştiu cine e cu mine şi de ce, şi cine mă poate trăda. Nu sînt proastă numai pentru că sînt femeie.

- Cu siguranță că nu eşti, fetițo.

- încerc să fiu cît mai puțin şi asta înseamnă mult. îl vreau pe acel Smaragdin, îl voi urmări pînă în infern. După care mă voi întoarce în Auvergne şi îmi voi

găsi un bărbat care să-mi facă prunci. Şi ca să mă ajute aşa cum îl voi ajuta şi eu, vom împărţi totul pe din două şi va fi interesat să-mi lase partea mea dacă vrea să şi-o păstreze pe a lui.

- Dumnezeu să se milostivească de eroul acela, zice Mathurin Toboggan.

Patru zile mai tîrziu, după părerea concertată a metisului şi a indianului, ei intră pe teritoriul indienilor sioux. Catherine- Marie nu ştie însă în ce direcţie să o apuce. Ei ştiu, în orice caz aşa spun şi, oricît de neîncrezătoare ar fi ea, trebuie să-i creadă.

I Visajul nu are nimic deosebit, sînt şi pîraie, şi iazuri, şi lacuri, şi lîuri; e plat, sau aproape, şi sînt copaci.

... Ocolesc pe departe satul de tipi pe care îl zăresc în a t mcea zi a călătoriei. Aşa cum vor ocoli şi altele, în zilele ui mătoare. Şi nici un semn că Wah Nah Maket, un Wah Nah Maket turbat de furie s-ar afla pe urmele lor. E adevărat însă că .111 iui mare avans faţă de el (presupunînd că vine pe unnele lor). I a a fugit la aproape două zile după plecarea lui, însoţit de m inata sa personală. Cît timp le-o trebui celor şase războinici 111111 i ş i de Afin să-l aj ungă din urmă? Două zile, trei, poate patru. I ni ii va trebui să se întoarcă, să parcurgă în sens invers drumul pc care îl făcuse pe Maesi Sipu. Apoi să descopere urma pe i ine o lăsase Afin pentru el. (In zadar speră Afin să dispar din i h iţa lui Wah Nah Maket, el a rămas şi va rămîne mai departe i n c/incios ordinelor primite de la el; şi, bineînţeles, şi-a marcat ti < cerea cu semne cînd s-a repezit pe urmele mele. Să spunem cil am o săptămînă avans? Cel puţin.)

- Atenţie, fetiţo!

Bătrînul metis ridică mîna cu palma deschisă, el însuşi iiscuns pe fundul bărcii, sub o blană. Ea face la fel. Şuşoteşte:

- Un alt sat?

Nu. Mimică: taci. Catherine-Marie aşteaptă. E ziuă, dar o ceață deasă se ridică din întinderea de apă imobilă, acum lichidă; gheața iemii a început să se topească.

- Ce se întîmplă, Math...

îi pune pe gură degetul lui gros, nu prea curat. Şi numai atunci aude zgomotul. Un zgomot uşor, abia perceptibil. Mai 1111 ii un foşnet de frunze, apoi o şuierătură. Şi încă un sunet înăbuşit sc alătură celui dinții - trebuie să ciuleşti urechea pentru a le distinge. Zgomotul se defineşte treptat şi se aud paşi, însoțiți de şuierul din ce în ce mai clar. Şi Catherine-Marie se gîndeşte că este exact zgomotul pe care îl scotea, în prima ei copilărie, cind învîrtea sfîrleaza legată de un şiret de piele cernită.

Şi iată-i că apar, fantomatici din ceața vătuită. Merg cu paşi lunecați, nepăsători, cu gesturi hieratic ritmate, în acord cu gesturile celorlalți. Fețele lor sînt vopsite în roşu şi negru, pe frunte au legate benzi de piele, părul este împletit într-o singură coadă lungă, mulți poartă pene de vultur în păr, alții au pieptănături complicate, împletite cu pene de vultur, care le ajung aproape pînă în talie. Scuturi de piele roşie şi neagră, lănci ornate cu franjuri de piele neagră şi roşie, cîte un arc petrecut pe după umeri - arcurile sînt foarte lungi, aproape la fel de lungi ca cel al lui Catherine-Marie. O tolbă admirabil decorată şi multicoloră, a cărei împestrițeală e accentuată de ornamentele din pene agățate la centurile lor roşii ca sîngele. Sînt vreo treizeci şi înaintează ca şi cum lumea întreagă le-ar aparține. Chipurile lor îți dau fiori de groază.

în spatele lor apare o coloană de femei, copii şi bătrîni, toți încărcați cu saci pestriț colorați. Vin apoi tărgile pe care se îngrămădesc munți de blănuri şi piei. Şi cîini, cu zecile...

Ai crede că defilarea acestor umbre atît de tăcute s-a terminat, cînd se iveşte o altă coloană de războinici, la

fel cu primii, cu aceleaşi fețe imobile, cu aceiaşi ochi de fiară.

Trec şi ei, orice zgomot se stinge, frunzişul răscolit revine la loc, parcă ar fi trecut un vis sau un coşmar ciudat, mai degrabă.

- S-a terminat, fetițo.

- Ce-a fost asta?

- Indieni sioux.

O iau la drum toți trei prin ceața neliniştitoare în care pe alocuri dispar cu totul, alteori, cînd aceasta li se lasă pe umeri, nu-şi văd decît capetele, aşa încît au aerul că sînt trei capete tăiate care se îndreaptă spre un ceremonial de magie neagră.

- Mai vrei să mergi la indienii sioux, fetițo?

- Da. Erau indieni lakota?

- Da.

E adevărat că te cuprinde spaima. Ei şi?

*

Urmează zece zile în care se instalează primăvara: timidă, 1111 uşe delicate, ca un om care n-ar îndrăzni să intre într-o casă i .ire nu este a lui. Dar florile încep să se deschidă şi mugurii se umflă. Aerul e jilav, chiar dacă se mai simt curenți de aer rece. Soarele apune, revine, se instalează pe cer. Miresmele sporesc vi viața reîncepe.

- Ia ziceți, prieteni, ştim încotro mergem?

Fireşte că ştiu, răspund într-un glas, glumeți, dar şi neliniştiți, Mathurin Toboggan şi Afin - neliniştiți pentru că în ullimcle douăzeci de ore au fost nevoiți să se tîrască aproape pc sub pămînt, apoi să intre în apă pînă la nări pentru a nu fi /fliîți de vînătorii sioux care bat pădurile.

- Ne apropiem de satul în care trăieşte omul tău cel Nciind. De acest sat şi de nici un altul. Şi mă întreb, adaugă Mathurin, cum vom intra fără să ne pierdem şi altceva decît pielea de pe cap?

- Mă voi ocupa eu de asta.

Ştii cum vei face?

Nu. Dar deloc. Asta e.

- Sosesc, Smaragdin.

Ei bine, ajung a doua zi. Un miros de fum Umple aerul, I ui nul urcă drept spre cerul însorit- este începutul după-amiezei. A lin se opreşte, îşi plimbă privirea pe vîrfurile copacilor, pe Inul unui rîuleț care curge pe sub muşchi, pe carcasa canoelor ubundonate, pe pietrele teşite unde femeile spală pieile; de fapt, i l priveşte orice, numai către Catherine-Marie nu, cu un fel de aer întrebător care, dacă vezi ce vrea să zică, semnifică desluşit: ei bine, am ajuns la destinație, ceea ce se va mai întîmpla de ui um încolo nu mă mai interesează.

Mathurin la fel. Ea înțelege:

- Acesta este satul?

Semn de încuviințare. Cei doi bărbați se iasă pe vine, bine înfipți pe picioare, sprijinindu-se în arcuri.

- Sînteți siguri?

Mmmmm

De acord. S-ar spune că, în sfîrşit, a venit momentul, lmpielițato.

înaintează doi paşi, apoi alți cîțiva, traversează o perdea de copaci, păşind pe o cărare îngustă. Trage una din cele şapte săgeți din tolbă, o fixează, ținînd arcul puțin în jos. Se iveşte un tipi, apoi un altul; fumul vine însă din altă parte, de undeva din stîngă, ascuns de un boschet.

Ea ocoleşte boschetul.

Cică ăsta e sat, nu e nici măcar un cătun!

Şi un om foarte, foarte bătrîn, aşezat dinaintea unui foc mic-mic, în fața unui tipi, al treilea şi ultimul al acestei capitale, acest om bătrîn, care pare în pragul morții şi chiar este, tară îndoială, o priveşte înaintînd. Imperturbabil, mestecă puțin pem- mican cu gura lui fără dinți.

Ea urlă:

- Mathurin Toboggan!

Vin amîndoi în goană, Mathurin şi Afin. Clatină din cap şi sînt gata să pufnească în rîs, idioţii.

... Pentru că omul acela foarte, foarte bătrîn zice (mestecînd mai departe blestematul de pemmican), zice că da, fusese pe-acolo un sat pînă nu de mult. Chiar pe locul acela, da, şi fusese acolo de luni şi luni, îţi trebuia o viaţă de om să le numeri. Dar satul...

Da, da, şi omul scund e cu ei, şi Muntele cel Blînd...

... Satul plecase. Spre vest. Foarte departe.

Spre munţii înalţi, spre cîmpiile unde sînt mii şi mii de bizoni, fluvii de bizoni care curg zile întregi.

... Nu, satul nu se va mai întoarce. Cît despre el, omul acesta foarte, foarte bătrîn nu plecase cu ei pentru că e prea aproape de moarte şi, pentru că tot vorbim, n-ar putea indianul acela cree s-o grăbească?

5

A

Îşi aşază tabăra într-o vîlcea, pun oameni de pază; cinci din cei şapte cercetaşi au fost trimişi să exploreze împrejurimile şi s-au întors, raportînd că în toate direcţiile, în afară de cea spre vest-sud-vest, ţinutul e pustiu. Ploaia măruntă din ajun s-a oprit, cerul s-a limpezit, pîlcurile de nori care mai stăruie se îndreaptă agale spre est, de unde au venit aceşti oameni.

In noaptea clară şi în liniştea necuprinsă, subliniată doar dc plînsul pruncilor, se pregătesc pentru o expediţie războinică.

I turbaţii tac, se feresc să se privească - a ucide şi a muri sînt aclc de viaţă pe care nu le poţi împărtăşi cu nimeni.

Au ridicat şi cele două schele funerare; patru ramuri groase inlipte în pămînt, de două ori cît un stat de om, sprijină o platformă împletită din crengi mai mici. Deasupra au fost depuse corpurile celor doi

cercetaşi trimişi în ambasadă paşnică pe lîngă indienii santee-dakota pentru a negocia trecerea (au fost

II lasacrați fară să li se dea răgazul să discute, cu toate că duceau cu ci ramuri de pace); peste ei au aşezat o împletitură de trestii pentru a-i proteja de vulturii hoitari. Erau amîndoi waspi (scalpați).

Ultimii doi cercetaşi s-au întors. După părerea lor, satul indienilor dakota e pe cale să adoarmă. Ei au reuşit să se tîrască la mai puțin de o aruncătură de tomahawk şi au auzit duşmanii rîzînd şi lăudîndu-se că uciseseră doi nebuni de lakota care se credeau pe teritoriile lor şi care sperau să scape cu viață sub pretext că țineau în mîini aşa-zise ramuri de pace, cînd toată lumea ştie că indienii dakota sînt nişte vipere fricoase care nu ştiu să se bată.

Doi Paşi, care era blotahunka (cel ales pentru a se afla în frunte) expediției, rămîne impasibil la această din urmă şi foarte insultătoare afirmație, dar murmure se aud chiar din rîndul femeilor. La lumina slabă a unui foc, el a desenat pe pămînt planul atacului, bazîndu-se pe observațiile pe care el însuşi şi Franşois Villon le făcuseră cu cîteva ore mai devreme şi pe spusele celor doi cercetaşi de la urmă (cărora el le-a dat cîte o pană drept recompensă pentru misiunea lor atît de bine îndeplinită).

Doi Paşi explică planul bătăliei celor douăzeci şi patru de războinici pe care i-a ales. „Ne-am fi putut lansa după căderea nopții", remarcase Franşois cînd discutaseră strategia doar între ei. Răspuns fără replică: „Şi să nu ne vadă la față indienii lakota?".

Se echipează cam cu o jumătate de oră înaintea zorilor. Jambiere triple de piele, pieptare tot din piele, dar întărite cu plăci de os, uneori de piatră (mai rar) sau de lemn. Cozile împletite sînt înfăşurate în piei de vidră. Din tecile de piele crudă se scot coifurile de război, trei sau patru foarte lungi - cel al lui Doi Paşi, mai ales, are un dublu rînd de pene. Dar majoritatea, printre care şi cel al lui Franşois Villon, sînt simple căşti, tot de piele, pentru a se apăra mai bine de loviturile toporiştilor de piatră. Se ung apoi cu toții pe față şi pe piept cu grăsime de wapiti şi în final se pictează.

Nu cred că e o idee bună, zice Pissarugues. Tu nu ai tft|UM icnța lor de război.

Știu foarte bine să ucid, Pissarugues.

Cere-i lui Doi Pași să mă lase să vin cu tine.

El este șeful, știe că vrei să vii, este alegerea lui.

Tu ești Frangois Villon, tu poți înfrunta șase indieni cu n ii II iile goale și să-i omori pe toți.

.. • ■ Eu sînt un războinic care nu și-a arătat puterile. Nu am nit i măcar o pană. Antoine, lumea veche nu mai există. Acesta OHtc ucum pămîntul nostru.

La centură, trupa de asalt își atîrnă pungi cu pemmican și un burduf cu apă. Nu se știe niciodată cît va dura războiul.

Se înarmează. Arcuri și săgeți, scut sau lance sau ambele dar ne încărcăm prea tare și vom pierde din mobilitate - o lopi u ișcă de piatră și un cuțit, cine ține cu tot dinadinsul.

Fără să mai schimbe o vorbă, Doi Pași pornește la drum. < • i lungă roșie se zărește la orizont, dincolo de linia frunzișurilor; i n i urînd se vor ivi zorile și ziua va fi frumoasă, o zi frumoasă

• Ic murit. Frangois caută privirea Aripii Negre, dar, ocupată să 111 nire hamurile de la o targă, ea refuză deliberat să ridice capul

nu se spun în public vorbe de iubire, adu-ți aminte. După

• li H ia sute de stînjeni, cele două detașamente își ocupă pozițiile ' (uiform planului de bătălie; Doi Pași se află în fruntea unui i Irlașament, un alt șef, Stîncă Roșie, îl conduce pe al doilea, cel in care se află și Frangois Villon: „De ce, Doi Pași? - Pentru i A nu ești bun arcaș, Cel Care Cîntă și Dansează, nu mă face de înșine, te rog!".

Soarele a răsărit cînd grupul de șase oameni din care face pilite urcă panta. Dar fară să depășească

creasta- pentru moment stau ascunşi. Frangois ştie sau poate ghici ce se vaîntîmpla: Iu/ar, Doi Paşi, care 1-a pus cumva în ariergardă, cu tineri fără experiență, i-a explicat în detaliu cum crede de cuviință sil conducă atacul - pe scurt, mi-a cerut părerea fără să aibă aerul că o face (sînt singurul pe care l-a consultat); şi dacă nu-mi încredințează mai multe răspunderi este pentru că refuză să arate că mă favorizează. Foarte bine.

O să fie vesel să te bați fără arme... Cei cinci tineri care îl însoțesc pe Franşois scot puțină iarbă de leac din buzunărelul de piele al amuletei. îşi freacă picioarele ca să fie mai rapizi, ochii şi părul şi, după cum li s-a prescris, pun puțin şi pe limbă... Franşois îi imită- iarba are un uşor gust de pelinită.

Stîncă Roşie, care se află la vreo patruzeci de stînjeni dc el, cu cei şase oameni ai lui, scoate un şuierat prelung dintr-un fluier din os de vultur. Abia acum se pun în mişcare, năvălind peste vîrful crestei, tîrîndu-se pe panta următoare, ascunzîn- du-se în scobitura unei văi; ajung la prima poziție, într-un pîlc de plopi. De acolo se vede satul indienilor dakota; Franşois numără treizeci şi două de tipi-uri, şaisprezece războinici la vedere, vreo douăzeci de femei, copii şi cîini cu zecile. Distanța: şaptezeci de stînjeni.

Satul este aşezat la confluența a două mici rîuri, din care unul are o plajă plină de pietre, în punctul sudic al unei văioage puțin cam sinuoase. Cursul de apă format de cei doi confluenți se îndreaptă spre nord, curgîndpe fundul acestei văioage înguste şi lungi. Plaja de pietre e pe malul vestic; la mai puțin de un zbor de săgeată de sat, rîul se îngustează, iar dincolo de această gîtuitură se zăresc trei-patru dealuri succesive.

Cei doi indieni lakota apar. Franşois îi recunoaşte - sînt Micul Şarpe şi Cel Care Sare Mai Sus Decît Arborii. Au aerul că se plimbă, dar, brusc, pe fețele lor apare groaza cînd văd satul drept în fața lor. Cuprinşi de

spaimă, se întorc şi o iau la fugă. Prea tîrziu: au fost văzuți. Strigăte se aud printre tipi-uri,

un crup de douăzeci de războinici se adună şi ţîşnesc. Micul Surpe şchioapătă, e un om de vreo cincizeci de ani, burtos, nu ponte alerga prea repede; distanţa dintre el şi cei porniţi în III mărirea lui scade rapid, abia dacă poate, printr-un miracol, 'ifl se menţină la zece-doisprezece paşi de ei, şi ajunge la nord tir gituitură. In care urmăritorii se angajează...

Şi se prăbuşesc: zborul săgeţilor ţîşnite din faţă, trase de cei opt arcaşi ai lui Doi Paşi, culcă şase sau şapte luptători, însuşi Doi Paşi, alături de alţi patru, extermină şi restul iipiavieţuitorilor.

Frangois Villon mută privirea spre stînga. Restul rfl/boi nici lor dakota sînt pe cale de a se regrupa, unul dintre ei aulă spre înălţimea care domină gîtuitura, de unde plecaseră •lăgeţile. Toată trupa, douăzeci şi trei de oameni, se pune în mişcare; nu aleargă, merg întins, alegînd singura cale pe unde MC poate ocoli numita înălţime pentru a-i surprinde pe duşmani 11 ml r-o parte.

... Cei douăzeci şi trei de oameni se avîntă pe panta în vîrful căreia se aţine Stîncă Roşie; yrcă greu, ajung la jumătatea l mutei (şi Stîncă Roşie încă nu şi-a dezvăluit prezenţa), cînd I >oi Paşi şi detaşamentul lui o iau la vale, atacînd. Panică între i ă/boinicii care urcă, şi acesta este momentul ales de Stîncă Koşie pentru a declanşa tirul lui şi al celor şase războinici; săgeţile zboară cu o rapiditate de execuţie care le este caracteristică. Cîţiva indieni dakota dau înapoi şi acum au de-a I.H e cu Doi Paşi. Un al treilea grup încearcă să evite aceste două contacte şi se îndreaptă - asta este manevra logică - spic Frangois şi cei cinci însoţitori ai săi. Tomahawk-ul lui li. mgois pleacă la o jumătate de minut după aceea, cele şase livre de piatră zdrobesc faţa cuiva (nici nu mă gîndesc să mă lolosesc de arc! Ar fi trebuit să iau o lance), cuţitul de obsidian intră adînc în

altul şi se retrage pentru a tăia gîtul celui cu fața făcută terci.

Atît a fost, doi sau trei combatanți se mai urmăresc un moment şi gata. Urmează acel calm supranatural care încheie toate bătăliile. Douăzeci şi trei de morți la indienii santee- dakota, un mort şi un rănit la lakota.

- Ai repurtat o victorie strălucită, Doi Paşi. Eşti un mare şef de război. întotdeauna voi fi mîndru să mă bat sub ordinele tale.

- îți rămîne ceva de făcut, Cel Care Cîntă şi Dansează.

- Nu țin neapărat.

- Trebuie s-o faci. Vrei să-ți arăt cum?

- Cred că mă descurc singur.

Franşois trasează în creştetul capului celui pe care îl omorîse un cerc de două ori şi jumătate mai larg decît tonsura unui om al Bisericii. Apucă apoi smocul lung de păr şi trage cu toată forța. Se trezeşte cu un scalp în mînă.

Aceeaşi operație pentru a doua victimă.

- Ce să fac cu ele?

întrebare inutilă şi care - îşi dă seama - trădează tulburarea, oarecum îngrețoşată (foarte ciudat, împletită cu o mîndrie feroce): nu are decît să-i imite pe cei care, asemenea lui, au dreptul la un astfel de trofeu. Agață apoi cele două scalpuri pe un par plin de franjuri şi ace de arici şi, luîndu-şi puțină vopsea de pe față, înseamnă scalpurile pentru a le recunoaşte ca fiind ale sale, mai tîrziu, cînd va veni momentul.

Intră cu toții în sat, unde n-au mai rămas decît bătrînii, femeile şi copiii, patruzeci în total.

- Ce-ai să faci cu ei?

- Începînd de astăzi, zice Doi Paşi, ei fac parte din tribul nostru. Poți să-ți alegi o femeie dintre ele.

- îmi ajunge Aripă Neagră.

*

Sînt chemați toți cei care au luat parte la luptă.

- Vom numi această bătălie, spune înțeleptul, Bătălia în i .n e Cel Care Cîntă şi Dansează A Marcat Primele Lui Lovituri.

- Sînt foarte onorat, zice Franşois Villon. Dar nu sînt i Iccît un războinic ca oricare altul.

Cortul sfatului, un tipi de două ori mai mare decît celelalte, e decorat cu foarte frumoase desene în roşu şi negru, icprezentînd numeroasele bătălii în care acest trib lakota s-a evidențiat; după ce au ridicat cortul, au desenat un cerc în ln|a lui. Luptătorii au îmbrăcat cele mai fine cămăşi din piele, şi au înnegrit fețele. Stîncă Roşie povesteşte de două ori toate peripețiile acestui război pe care l-au cîştigat, iar la sfirşitul fiecărui discurs, solicită asentimentul celor de față, asentiment care îi este acordat; totuşi, el a muşcat înainte dintr-un cuțit, . 11 igajîndu-se să nu povestească decît adevărul adevărat (precum A i ipă Neagră, înainte de a deveni soția lui Franşois, a muşcat i/intr-un şarpe - care nu este unul adevărat, ci un bastonaş care îl întruchipează- pentru a-i jura credință soțului său; dar nu i se cere şi soțului acelaşi jurămînt).

Surorile şi verişoarele războinicilor ridică atunci parii pe care sînt înşirate scalpurile şi încep dansul victoriei. Li se alătură şi tații celor doi cercetaşi ucişi de indienii dakota, în semn că moartea lor fusese răzbunată şi doliul încheiat.

Mocasini frumos decorați cu ace de arici sînt oferiți în dar celor douăzeci şi şase de supraviețuitori ai expediției. Iar după un mare festin, la care se mănîncă limbi de wapiti, pemmi- can şi căței fierți cu diverse ierburi bine mirositoare, începe dansul scalpului. Un dans de waspi durează în mod normal patru nopți, dar sînt în călătorie şi de mîine îşi vor relua drumul.

- Şi tu ai dreptul la două pene de vultur, zice Doi Paşi. Ai reuşit să loveşti de două ori.

- Sînt un războinic lakota, unul adevărat?

Şeful îşi îngăduie unul din rarele lui surîsuri - în calitate de şef de război, pentru că altfel este foarte agreabil şi rîde cu poftă.

- Eşti un adevărat războinic lakota. Voi fi întotdeauna mîndru şi fericit să lupt alături de tine.

Notează nuanța: tu ai spus că vei fi mîndru să lupți sub ordinele lui, el ți-a spus că va fi mîndru să lupte alături de tine. Dar e sigur că şi-a cîntărit cuvintele, ca întotdeauna. Tare-1 mai iubesc pe omul ăsta.

Plecarea în zori, a doua zi de dimineață, cu toate că mulți s-au întors destul de tîrziu în noapte la tipi-urile lor. Coloana se pune în mişcare, Frangois face socoteala: două sute nouăzeci şi şapte de ființe, din care şaptezeci de războinici, nouăzeci de femei la vîrsta procreației şi poate o sută zece copii.

Drept spre vest.

- Cîte triburi va trebui să mai înfruntăm, Doi Paşi?

Multe. Toate pămînturile aparțin cuiva, nu le poți cuceri

decît prin forță.

Lumea asta este imensă, trebuie să existe ținuturi care nu aparțin nimănui.

Ei merg în frunte, Doi Paşi şi Frangois, cu Pissarugues alături de el, în stînga. Cercetaşii au fost trimişi să vegheze flancurile pentru a preveni orice atac surpriză, iar un mic detaşament comandat de Stîncă Roşie formează ariergarda.

... Iată-mă pe mine, nepotul lui Frangois Villon, cel mai mare poet al tuturor timpurilor, în orice caz în regatul francez, iată-mă purtînd armele unei alte epoci, îmbrăcat în piei, singur la mii de leghe împrejur de cei care ştiu să scrie şi să citească, eu, cel mai aproape ca nivel de cunoştințe (şi aş fi devenit egal dacă aş fi avut

timp) cu marele Pico della Mirandola, cu care Mi ii (Mia să mă întîlnesc dacă nu murea înainte de a ajunge eu IH lina oară la Florența. Iată-mă mergînd pe jos, în căutarea unui

I despre care nu ştiu cu ce ar putea semăna şi de care nu

yi iu i Iacă există şi nici dacă nu voi fi decepționat în caz că îl voi ||ftNi din întîmplare - pe jos, eu care am parcurs Europa din

I londra pînă la djebelul Al-Tarik, căruia cîinii de necredincioşi ii .pun Gibraltar, pe jos, eu care nu am umblat niciodată decît i ftlitrc.

... Iată-mă în inimă cu o femeie-copil pentru care aş muri 'I' două sute de ori şi în cele mai grele torturi, care...

- Oyo'pota aşteaptă un copil, spune Pissarugues.

- Şi Aripă Neagră.

- Ştiu. Dar eu vreau opt-zece copii.

- Asta e. Şi de-aici într-o sută de ani toate ținuturile UNlca vor fi populate de Pissarugues.

- Mi-ar plăcea.

Rîd amîndoi. Frangois îi traduce lui Doi Paşi cele ce \ i ninseră. Acum rîd toți trei, uniți printr-o caldă prietenie.

... O femeie-copil care aşteaptă un copil de la mine, dar i ii care aş avea mari dificultăți să vorbesc despre o cratiță, i li-;pre Gutenberg, jupoane, Dumnezeu, pîine, cai, roți sau despre i li lamnele de pe vremea bunicului meu.

... Iată-mă, în sfîrşit, ducînd spre un neverosimil paradis promis (pentru că, în ciuda aparențelor, eu i-am pus pe drum şi

II duc unde vreau) un popor care, fară mine, ar fi rămas unde se .illa, să cultive porumb, să vîneze şi să pescuiască încă un secol de acum încolo.

Spuneți-mi Moise.

Catherine-Marie se întoarce să mai privească o dată în urma ei şi să scruteze orizontul. Orizontul cel mai îndepărtat pe care l-a putut contempla ea vreodată. Nici urmă de Wah Nah Maket. Ce-o fi punînd la cale acest cîine de doi stînjeni?

Plimbă privirea spre vest.

- Ce animal e ăsta?

- Un bizon, zice Mathurin Toboggan. E foarte mare.

- Ca o vacă sau un taur.

- Nu ştiu ce sînt astea.

- Are patru picioare, dă lapte, se mănîncă. Bizonul e bun de mîncat?

Ce mai vorbă, sigur că e bun de mîncat.

- Şi ăla al cui e?

Al celui care îl omoară.

- Pot să ucid unul, Afin?

Ea poate. Dacă poate.

- Pot, zice ea. Ar trebui să fiu foarte neîndemînatică să nu nimeresc un animal atît de mare. în țara mea se spune despre un vînător stîngaci că nu nimereşte o vacănici într-un... Mathurin, cum se zice coridor în limba străină?

El nu cunoaşte cuvîntul francez.

Ea contemplă bizonii. Sînt cinci.

- Aveți vreo preferință, prieteni?

O femelă.

- De ce o femelă? Pentru că sînteți voi bărbați?

Pentru că e mai bună carnea unei femele şi pielea e de

mai bună calitate.

Ha, ha, nu mă mir. Noi, femelele...

- Recunoşti o femelă după...

- Afin, cînd o să am nevoie de tine, o să-ți spun.

- Şi atenție la vînt, zice Toboggan.

- Gura, Mathurin!

Simte o formidabilă exaltare, mi-a plăcut întotdeauna să vînez, îți aminteşti ziua în care l-ai bătut măr pe tatăl tău,

I \ iiiillou Pattu, trei mistreți la zero ? (E adevărat că el se umfla in pene de mîndrie, ca tată, trebuie că a amețit trei mii de I" i soane cu povestea lui cu cei trei mistreți.)

îşi scoate tolba ca să nu o stînjenească atunci cînd va ochi. Alege trei săgeți. Schimbă o privire cu Afin, înțelege.

- O singură săgeată.

înaintează pînă la o tufa de gențiană proaspăt răsărită şi i li aci încolo se tîrăşte pe coate şi pe genunchi, cu arcul petrecut pc ilupă gît şi proptit în îndoitura brațelor; pariez că, în urma mea] se zgîiesc la fundul meu care se leagănă.

: ...Nu şi Afin, am uitat.

îmi place ce sînt pe cale să fac. Sînt singura fată din munții i lin Auvergne care ucide fiare.

Ia direcția vîntului şi coteşte la stîngă, iat-o aproape de un arțar - observă că cineva i-a crestat ca să scoată seva. Atenție, există locuitori prin împrejurimi.

Nu mai are vîntul în față. Reduce distanța. Cincizeci, patruzeci, treizeci de stînjeni. Iarba de primăvară, destul de înaltă deja, îi acoperă puțin vederea, dar nu atît încît să nu vadă cele patru femele şi un mascul, două dintre ele stau să fete liidecînd după burțile şi ugerele lor. îndreaptă săgeata spre una din celelalte două.

Unde-or fi avînd inima fiarele astea?

Ăsta trebuie să fie taurul, bănuiesc.

în mişcarea pe care o face, sprijinindu-se pe cotul drept ea să-şi fixeze săgeata, îi vede.

Patru indieni. Trei femei şi un băiat de vreo doisprezece ani. Sînt la un zbor de săgeată de ea şi o privesc fără să se mişte. Par singuri. Sau mai sînt o sută cincizeci şi trei ascunşi prin afurisita asta de iarbă, aşteptînd să mă prindă?

Asta e.

Pune săgeata, dispune arcul paralel cu solul. O clipă după aceea, uită de toate. Şi de oamenii care o privesc, şi de Toboggan, şi de Afin, care nu se văd. Ea este arc şi săgeată în acelaşi timp şi ar putea trimite săgeata cu ochii închişi, atît de bine e înscrisă traiectoria în creierul ei. Simte în tot trupul minunata vibrație a armei care se destinde după ce a atins tensiunea maximă...

Nu-şi crede ochilor. Ținta ei nu se clatină.

Nu l-ai nimerit, nu l-ai nimerit, proasto!

Şi zicînd asta, se face una cu pămîntul, cu nasul şi gura în iarbă, lepădînd arcul şi ridicînd brațele pentru a-şi apăra capul; brutele astea de bizoni vin spre ea sau aproape, se şterg de ea, le simte duhoarea de țap şi de lînă udă. Aici voi rămîne pînă la Judecata de Apoi ca să-mi clocesc furia şi ticăloşia care s-au abătut asupra mea.

- Dakota.

Vocea lui Afin.

- Uită-mă, Afin.

- Ți-am spus, sînt dakota.

- Ei şi? E tribul în care se află omul meu cel scund?

- Nu, ăia sînt lakota, iar ăştia sînt dakota.

- Vrei săgeata înapoi sau nu?

De data asta strigă Toboggan, de la douăzeci de stînjeni, de unde... de unde căzuse doamna bizon pe care o săgetase.

- E moartă, Mathurin?

- S-ar putea să se prefacă, dar atunci o face foarte bine, zice el. Vrei săgeata?

- Fireşte.

Am nimerit-o deci. Asta e.

Scoate cuțitul din teacă, se duce pînă la animalul mort, care e mare, dar am văzut boi şi vaci chiar mult mai mari, şi tranşează carnea.

- Eu prefer limba, zice Mathurin Toboggan.

Scoate săgeata care străpunsese inima şi se afundase mai Inut- de un picior- evident, de la douăzeci de stînjeni, ar fi o iu norocire.

- Dakota, zice Toboggan.

- Ştiu. Bine că nu sînteți paisprezece care să veniți pe i lud să-mi dați vestea. Ăştia sînt indienii dakota pe care-i caut,

bakota, nici kokota, pakota şi nici măcar uakota. Mulțumesc

Inii )umnezeu că săgeata a rămas întreagă.

Mathurin Toboggan îi spintecă burta, cu destulă itidemînare de altfel, aşa încît mațele să nu se reverse pe o leghe împrejur. Afin se apropie, moaie degetul în măruntaie yi I suge.

- Acum trei zile, zice el, indienii lakota au ajuns aici pe i lud cei patru se duseseră într-un tiyospe (sat), la o zi de mers ••pi c nord. Lakota i-au masacrat şi scalpat pe toți războinicii dakota prin trădare. Cei patru i-au văzut pe indienii lakota '.ăi bătorind victoria, după masacru.

- Omul scund era cu ei?

Da. Şi Muntele-Om.

- Cîți lakota sînt?

De două ori zece ori cele zece degete sau chiar mai mulți.

- Sînt mulți, nu ai atîtea săgeți, mult prea mulți, remarcă Mathurin.

- N-am de gînd să extermin tot tribul, Mathurin, încetează cu balivernele.

(Sînt mulți, într-adevăr, două sute şi chiar peste.)

Ei lasă bizonul şi urcă pe un deluşor. La poale se vede Mtul indienilor dakota masacrați. Catherine-Marie descoperă confluența celor două rîuri, urmele unei tabere mai vechi, vestigiile unei construcții de pămînt şi

crengi, o formă dreptunghiulară a cărei uşă e de lemn sau a fost de lemn - a

fost incendiată, împreună cu alte cîteva tipi-uri pe care n-au vrui sau n-au putut să le mai ia. Cercurile de pe pămînt dovedesc însă că alte corturi au fost demontate. Şi se văd ici şi colo urmele unei bătălii: rămăşiţe de arme, pete de sînge, urme de pămînt semnalînd lupte violente şi mai ales cele două schele funerare pentru doi războinici lakota.

- Şi morţii celuilalt trib?

Ei au fost îngrămădiţi în interiorul unui tumul înălţat din pămîntul pe care l-au cărat şi care acum e acoperit de iarbă. E acolo o încăpere în parte săpată sub pămînt, un fel de cămară pentru provizii - acestea au fost luate. în penumbră, Catherine-Marie numără douăzeci şi trei de cadavre scalpate.

- Nu erau decît războinici în satul ăsta?

- Lakota au luat femeile şi copiii. Ca întotdeauna.

Pentru a-i alătura propriului trib. Vasăzică, aceşti aşa-

zişi sălbatici sînt mai puţin sălbatici decît cei din ţara ei care, sub pretextul că unii vor liturghia şi alţii nu, nu lasă pe nimeni în viaţă, nici măcar nou-născuţii.

- Mai puţin de o zi şi jumătate, repetă Toboggan.

- Şi ce înseamnă asta, mai puţin de o zi şi jumătate?

- Omul tău scund şi cei peste două sute de sioux nu au nici măcar o zi şi jumătate avans faţă de tine. Şi ei merg spre vest, chiar nu pricep de ce. Nu este o expediţie de război sau vînătoare. E inexplicabil. Nu pleci la război luînd cu tine femeile, copiii şi bătrînii. Omul acela foarte, foarte bătrîn cu care am vorbit nu înţelegea nici el unde s-au dus. Nici eu nu înţeleg. îşi schimbă teritoriul, într-adevăr e foarte ciudat.

Ea iese din încăperea semi-subterană în care sînt înghesuite cadavrele. Mai puţin de treizeci şi şase de ore? Şi o coloană îngreuiată de femei, bătrîni şi copii, de o mulţime de bagaje!

- îi vom ajunge din urmă în după-amiaza asta, Mathurin. Vi >111 merge foarte repede. Spune-le ăstora că pot mînca din bizonul nostru după ce vom termina noi.

Noaptea e destul de limpede pentru a vedea la o distanță ile /ece stînjeni. E plină de miresme această noapte, de toate Ncvcle primăverii; marşul întins, veritabila cursă pe care ea, < iilhcrine-Marie, şi cei doi bărbați au făcut-o timp de două zile 'i a desfăşurat într-un peisaj, da, plat sau abia ondulat, dar 11 ansformat în chip fantastic de miriadele de flori. Era ca şi cum II li călcat pe un imens covor.

- Lasă-1 pe Afin, zice Toboggan. E mai bun decît noi nmfndoi laolaltă în asemenea treburi.

Mă enervează, dar are dreptate.

- De acord.

Indianul cree se strecoară printre flori, printre tufişurile ' Ic zmeură şi de iasomie, pe sub pini, tise şi tuia, dispărînd fără '..1 facă mai mult zgomot decît o frunză care cade.

Aşteptare. Sînt cam obosită, aş mai fi putut alerga cîteva leghe, dar aş fi căzut lată, cu limba scoasă de un cot - şi nici Mathurin nu pare să stea mai bine. In timp ce Afin e foarte vioi. ('atherine-Marie se întinde pe spate şi contemplă stelele care par a fi tot acelea care străluceau în nopțile clare, în munții ei din Auvergne. îşi aminteşte de o seară de vară - aveam vreo e ani-, Pouillou Pattu, care e şi el o dată acasă, cu ea, şi nu i. 11 ăreşte la dracu-n praznic, stă lungit afară; ea vine şi se întinde ulflturi, foarte aproape de el, lipită de el, care îi trece brațul lui puternic pe umeri şi sub ceafă, o strînge lîngă el (am săplîng imediat dacă mai dai la iveală asemenea amintiri care-țifrîng inima). Privesc amîndoi stelele, ea îl întreabă unde se opresc •.ielele, pentru că, oricum, totul are un sfîrşit. Şi el spune nu,

stelele, cerul sînt fară sfîrşit, nu au margini. Şi ea plînge, iar el rîde auzind-o că plînge. îi povesteşte că şi lui, cînd era copil, 1 se întîmpla să-i vină să urle sau să se înăbuşe de amărăciune cînd nu înțelegea cum ar putea exista ceva fără sfîrşit, pentru că e împotriva firii, parcă înnebuneşti cînd te gîndeşti la ceva care depăşeşte înțelegerea ta, tu...

- Ei sînt.

Şoapta lui Afin, care a apărut la două picioare distanță de ea, fără să-l fi auzit venind.

- Tribul lakota?

Semn din cap că da.

- Şi omul cel scund?

E cu ei. Dar sînt paznici peste tot, aceşti indieni lakota sînt foarte neîncrezători şi precauți. E moarte curată să încerci să te apropii de ei noaptea.

- L-ai văzut pe omul cel scund, Afin, l-ai văzut într-adevăr?

Afin a văzut doi oameni care nu sînt indieni, doar îmbrăcați

ca indienii, cu topoare de piatră şi cuțite la fel, dar nu sînt indieni, dovadă că unul dintre ei are părul blond şi ochii de culoare deschisă.

- Ni oi un fel de... cum se spune, Mathurin, spadă?

Nu există.

- Omul cel scund nu are, agățat la centură, un cuțit foarte lung şi gros cît un braț de om şi poate chiar mai gros?

Nu.

Să vezi că m-am înşelat asupra omului, cine ştie peste ce pui de cățea voi da care nu este Smaragdin, care poate fi oricine, dar nu Smaragdin; am alergat jumătate din suprafața pămîntului, care pare să fie rotund (după cum spunea Pouillou Pattu) pentru a

descoperi un rahat de secătură care arfi cu totul altcineva decît cel pe care îl caut eu.

- Dormi, zice Toboggan.
- Nu mi-e somn.

Dar se întinde din nou pe spate, se acoperă cu cuvertura din piele pe care o scoate din sac şi adoarme profund. Visează, dur nu-şi aminteşte nimic din acest vis, cînd Toboggan îi atinge Miiul drept (pe care ea îl are mai umflat decît celălalt, pentru că c slîngac t),puiul ăsta de cățea a găsit momentul să mă pipăie i'fnddorm, am să-i tai un deget sau două...).

- Se face ziuă, zice Toboggan.
- Ia-ți laba murdară de pe mine!
- Şi cînd te gîndeşti că-mi datorezi atîtea duminici...

E gata să izbucnească în rîs, dar realitatea se prăvale

peste ea ca o cascadă nestăvilită. Eşti la o sută, o sută cincizeci r h • stînjeni de Smaragdin, goana ta s-a încheiat! Dintr-un salt e gata să se ridice. Prea repede, de fapt, mîna lui Toboggan se i ct rage de pe sînul ei, dar stăruie pe umăr, apăsînd-o în jos.

- E ziuă, fetițo, s-ar putea să te vadă.
- Vreau să mă vadă! Nici nu vreau altceva!
- Şi să iei două-trei săgeți în piept, asta vrei? Te vor ucide, pîndarii sioux nu glumesc. Nu, am vorbit cu Afin. El este un indian cree şi ei îl vor omorî înainte de a deschide gura. Cît despre mine, la urma urmei, eu sînt francez.
- Ia te uită! Şi, între timp, eu ce să fac? Să brodez, să Iricotez, să torc? Mă întreb dacă n-ar trebui să clocesc în grabă şi un plod, ca să am o ocupație. Eu am să mă duc, Mathurin.
- Pot încă să te mai lovesc în cap.
- Oh, da?

Şi ea apasă puțin lama cuțitului care străpunge hainele şi ar ajunge să-i zgîrie piele de pe burtă şi din alte părți.

- Să te însoțesc măcar. Cu toate duminicile pe care mi le datorezi, nu pot să te pierd.

- Rămîi în spate.

Se ridică, mai înaltă decît cei doi bărbați - mai ales decît Afin, care se aşezase şi părea să nu se mai intereseze de nimic.

- Rămîi în urmă, Mathurin. Cel puțin la zece paşi.

Ea distinge vag silueta unui pîndar sioux, dar de cum se urcă pe taluzul după care se ascunde, Catherine-Marie se află la vedere. îşi scoate pieptarul, apoi cămaşa de piele şi rămîne cu pieptul gol.

- Te previn că nu intră în socoteală ca o duminică. Ca să conteze, trebuie să fiu singurul care să mă zgîiesc la tine.

- închide gura.

înaintează zece, doisprezece paşi şi se opreşte pentru prima oară. îşi ține arcul de un colț, un cuțit în teaca de piele de la piept, sub brațul stîng, al doilea cuțit sub fustă, legat la şold. Un al treilea la spate. Pîndaml imită un animal pentru a da alarma, în rest nu face însă nimic altceva decît s-o privească.

- Dacă vorbesc în limba străină, crezi că mă vor înțelege, Mathurin?

- Nu sînt mari diferențe între sioux şi cree, dar există. Vrei să traduc?

- Rămîi zece paşi în urmă, omule.

- Dacă ai să-ți ridici şi fustele, ai să-i dezarmezi de-a binelea. Pe pîndari, vreau să zic.

Ea se gîndeşte.

Nu. Din pricina cuțitelor. Şi cel puțin dintr-un alt motiv...

- Vreau să-l omor pe omul acela, Mathurin. Am parcurs mii de leghe pentru asta.

Şi ceva urcă din adîncurile ei. Dintr-o lavă auvergnată foarte fierbinte. Ce ură! O credeai aproape stinsă, împielițato? Nu. E aproape intactă.

I'îndarul din stînga îşi ține săgeata la vedere, dar arcul e

• ••va mai jos. Ea se apropie de el la douăzeci depăşi. Arcul se

• ii Iu l şi-i ținteşte pieptul.

Sînt o femeie de dincolo de mări, zice ea. Am venit «A I văd pe Smaragdin.

Indianul sioux rămîne neclintit- cum să ştii dacă a înțeles

HUI IUI?

i - Noi venim cu pace, zice Toboggan de la opt paşi ilhUnță. Mă rog, eu cel puțin. Dar şi eu sînt de dincolo de mări Ț| I II I am decît gînduri paşnice. Mai paşnic ca mine nici nu există.

- Am înțeles aproape tot ce ai spus, Mathurin. Cu mccpția a două-trei cuvinte.

' - Atunci ştii sioux. Catherine-Marie urcă mica înălțime pînă în vîrf, unde stă n icoțat pîndarul, şi descoperă la picioarele ei, în afara cîmpiilor licslîrşite, o coloană deasă de indieni şi indience, cu copii şi cu Ifli r,i supraîncărcate. Coloana se întinde pe trei-patru sute de uliujeni, poate chiar mai mult.

- Cred că pot înainta, Mathurin.

- Şi imediat vei fi moartă.

Vreo patru războinici se despart de coloană şi vin în sens Invers, adică spre ea. E printre ei unul foarte frumos, înalt, cu nişte coapse de vis (nici fundul nu poate fi mai prejos) şi purtînd pc cap o bandă de piele cu pene care îi curg pe spate pînă în l.ilie, într-o dublă aliniere de împletituri.

Ea îi vine în întîmpinare, se opreşte. Indianul se desparte ■ Ic grup şi mai face cîțiva paşi. E într-adevăr frumos.

- Tu ştii limba noastră?

- Am fost capturată de indienii cree. Ştiu graiul lor. Şi eu Mlit din aceeaşi ţară cu omul scund care trăieşte în tribul tău.

- Noi îi spunem Cel Care Cîntă şi Dansează.

- Eu îl cunosc ca Smaragdin. Şi nu sînt prietena lui. Am venit să-l omor.

Şeful sioux o cercetează cu o curiozitate pe care nu şi-o ascunde, aproape că surîde.

- Umbli întotdeauna.aşa, pe jumătate goală?

- Vreau să ştii că vin cu pace.

- Cu un arc, şapte săgeţi şi cel puţin două cuţite. Şi mai ai şi un al treilea la centură?

- Da.

- Imbracă-te.

Ea lasă jos arcul, trage cămaşa pe ea şi pieptarul - c adevărat că începuse să-i fie frig. Şeful sioux continuă s-o cerceteze; orice licăr de amuzament dispare din ochii lui cînil se uită la Toboggan, apoi din nou la Catherine-Marie.

- Mă numesc Doi Paşi, zice el.

- împieliţata.

- Mai e cineva cu tine în afară de acest om?

Nu minţi.

- Un indian, zice ea. Un indian cree care este prietenul meu şi care m-a ajutat să-l găsesc pe omul cel scund. El ştie că indienii lakota îl vor ucide, dar a venit. Pentru că îmi este credincios.

Din nou timp de gîndire la şeful sioux numit Doi Paşi. Se vede bine că nu este omul care să ia deciziile la întîmplare.

- Un singur cree?

- Unul singur.

- De ce vrei să-l ucizi pe Cel Care Cîntă şi Dansează?

- El mi-a omorît tatăl, care era prietenul lui. L-a ucis prin trădare, apoi l-a jefuit.

- Toate femeile din țara ta poartă arc şi trei cuțite ca tine?
- Nu.

• - Presupun că ştii să foloseşti arcul?

- Foarte bine. La fel de bine ca orice bărbat şi poate lnnr mai bine. Am doborît un bizon cu o singură săgeată.

Doi Paşi se întoarce, aruncă o privire asupra coloanei nuc ie îndepărtează. Clatină din cap.

- Am să te conduc la Cel Care Cîntă şi Dansează, zice ■ I Cel Care Cîntă şi Dansează e prietenul meu, unul dintre cei mai buni războinici pe care-i cunosc. E poate chiar mai bun i li rit mine. Nu cred că e un om care să-şi omoare prietenul prin 11 fi dare. Dar nici tu nu eşti o femeie obişnuită. Ai fugit de la indienii cree?

- Da, Wah Nah Maket m-a luat de nevastă.

- Şi totuşi ai fugit.

- Nimic nu are preț în ochii mei decît omul acela scund.

I - Cunosc numele acestui Wah Nah Maket. Ştiu că e un

IlAi'bat din rasa ta şi un mare războinic, înalt şi foarte puternic. Mai ştiu că vînează indieni crow care i-au ucis nevasta şi copiii, vi cA le mănîncă ficatul de vii. E foarte sălbatic. L-ai omorît înainte de a fugi?

E ~ Nu-

- Atunci el e pe urmele tale?

- El nu ştie că am fugit. Conduce o mare expediție spre NIUI şi nu se va întoarce înainte de două răsărituri de lună. Ori li ci sau patru.

Catherine-Marie nu minte. Cred sincer că nebunul de Utili Nah Maket nu s-a întîlnit cu cei trimişi de Afin; cu siguranță că navighează pe Maesi Sipu şi se află la sute de h yjie de-aici.

- Vino, urmează-mă, zice Doi Paşi. Şi bătrînul de asemenea.

- Şi indianul cree?

- Cinci indieni sioux nu vor alerga să prindă un singur cree. Dacă e singur.

- E singur. Pe cuvîntul împielițatei.

- Vino. Te cred pe cuvînt. Chiar dacă eşti femeie.

Şi tot grupul - Catherine-Marie, Mathurin Toboggan, Doi Paşi, cei trei războinici ai lui şi pîndarul - se pune în mişcare pentru a se apropia de coloană.

- Te-ai descurcat bine, fetițo. Dar acest şef nu este chiar oricine.

- Nici eu.

A răspuns fară să se gîndească prea mult; toată mintea şi viața ei sînt concentrate asupra acestei întîlniri atît de apropiate acum. Caută din privire o anumită siluetă în lungul şir al celor aproape trei sute de oameni care merg aproape unul după altul.

Omul-Munte! E adevărat că numai el se vede fiindcă e cu un cap deasupra celor din preajmă.

Şi El, unde e El?

Tremură şi abia dacă ia seama la mlaştina din dreapta drumului, care se întindepe multe leghe, traversată parcă de o rețea de rîuri, cu lagune cu marginile înierbate şi cîteva sălcii. Ieşi din starea asta! Nu vezi că parcă eşti năucă?

- Am mers pe urmele voastre, povesteşte ea şefului sioux. Am văzut ce le-ați făcut indienilor dakota.

- Am vrut doar să traversăm prin teritoriul lor. Am trimis soli de pace şi ei i-au omorît.

Bălți şi de cealaltă parte a drumului. Paznicii de pe flancurile coloanei încearcă pe cît pot să meargă paralel cu tribul, dar uneori se scufundă, înaintînd cu apa pînă la piept şi chiar înotînd.

- Se poate fugi pe acolo, fetițo, zice Toboggan în franceză, din spatele ei. După ce îi vei tăia gîtul omului ăluia.

Ea nu-i răspunde; chiar dacă 1-a auzit, privirea ei a rămas ațintită pe o siluetă - cum nu l-ai văzut mai repede, el este, nu poate fi decît el. Ai văzut vreodată un sioux, un indian cu l>iirul blond, chiar dacă are două pene înfipte în păr? ' .1 naragdin este acolo, cu vreo zece

rînduri în fața Omului Munte, I ulşeşte în mijlocul acelor oameni ca şi cum ar fi unul de-ai lor t/ireşte: se ascunde de mine şi crede că-mi poate scăpa i li 1'hizat în indian; şi-a pus chiar şi pene pe cap, doar-doar...).

- Cred că-1 zăresc pe omul tău, fetițo.

- Ştiu.

- Ce-ai să faci? Ai să-i tai gîtul, aşa, sub ochii tuturor?

- Nu ştiu.

- Prietenul lui cu pene din stînga ta nu te va lăsa. I )eocamdată nu-1 faci decît să rîdă; îl distrează, nu glumă, să vadă o femeie încercînd să-i omoare un războinic. Dar nu va merge prea departe cu bunăvoința lui.

- Lasă-mă în pace, Mathurin.

Au ajuns coloana şi înaintează pe un flanc spre capătul ei. Priviri intrigate o însoțesc pe Catherine-Marie, mai ales din |iartea femeilor, bărbații se prefac că nu se uită - dar mor de curiozitate! Cîinii!

- Unul dintre războinicii tăi, zici?

- Omul tău poartă două pene în păr, este un adevărat i ăzboinic. Indienii sioux n-ar îngădui nimănui să le poarte dacă 11-ar avea dreptul. Şi cred că i le-a dat chiar cumătrul care merge alături de tine. De altfel, ți-a şi spus: sînt prieteni. Ne vor omorî pe amîndoi, fetițo.

- CEL CARE CÎNTĂ ŞI DANSEAZĂ!

Chemarea lui Doi Paşi e înaltă şi clară. E auzit. Omul

scund şi blond întoarce doar capul... Tonul lui Doi Paşi nu indica o amenințare. Frangois descoperă atunci, alături de şeful războinicilor, si lueta înaltă a unei femei, dar şi a unui om căni nt, cu o căciulă de castor şi vizon.

Parcă am mai văzut capul ăsta undeva. Dar unde?

Brusc, se opreşte, face un pas în lături şi o dată cu el şi Aripă Neagră, care mergea în urma lui. Se trezesc amîndoi în afara şuvoiului uman.

- O cunoşti pe această femeie, Cel Care Cîntă şi Dansează? întreabă Doi Paşi, care se apropie, întrebare la care el nu răspunde imediat, preocupat să-şi scormonească amintirile - parc-ar fi o ţigancă din Cordoba, dar aceea parcă nu era aşa de înaltă. Şi uite, îşi aminteşte...

- Nu e fata care... începe să spună Pissarugues care ajunsese lîngă el şi se uită şi el la Catherine-Marie.

- Ştiu, zice Franşois Villon. E nebuna de pe cheiul cetăţii La Rochelle. Ce...

O mişcare îi atrage atenţia în stîngă: un om plasat pe flanc dispare brusc, parcă aspirat de apa - un crocodil aici?! - în care merge scufundat pînă la brîu. In acelaşi timp, nebuna accelerează pasul şi se repede la el.

- Te-am prins, Smaragdin! urlă ea.

Şi scoate un cuţit pe care îl ţine cu stîngă.

- E o capcană! strigă în clipa următoare Doi Paşi. Alarmă!

... Din bălţi, în dreapta coloanei, răsar vreo şaizeci de oameni.

Şaizeci de indieni conduşi de un uriaş blond-roşcat pe care Franşois îl identifică dintr-o privire: jupîn Wah Nah Maket. Bătălia se porneşte brusc şi e amarnică.

L-am prins, l-am prins, l-am prins, cuvintele îi ritmează mişcările braţelor. înoată sub apa în care a sărit, în care mai degrabă a împins-o Mathurin Toboggan. înoată sub apă, cu arcul între dinţi. Odată, în Allier (care era aproape tot atît de îngheţat f| »i Asia), a străbătut aproape trei sute de stînjeni fară să iasă |M MI| II a faţă - ajutată de curentul puternic, e drept. Dar aici nu H nli i un curent. In orice caz, îndepărtează-te cît poţi. Pentru (jffi I iii recunoscut pe Wah Nah Maket. 11 credeai plutind pe /Uirw Sipu, ei bine, nu, el chiar alergase pe urmele tale. La Hi 111,1 urmei, e măgulitor!

I )ar şi foarte neplăcut. Ca să nu zic un dezastru. Pentru DL III i-ai dat cuvîntul de onoare şefului sioux că

nu mai »M l\i,i alți indieni cree în afară de Afin - să zicem la vreo i sute de leghe.

Şeful sioux ar putea crede că i-ai spus o minciună Hh>\olană.

Şi te va ține minte, fii sigură.

Fără să mai vorbesc de Smaragdin, pe care l-ai scăpat U ilnna oară. Puiul ăsta de cățea are un noroc nemaiîntîlnit!

Surîdea, ca să vezi!

Mă sufoc.

... Şi pentru că veni vorba de sufocare, ar fi poate timpul »A ies la suprafață, nu? Cu vreo zece mişcări de brațe mai ilc vi ome a simțit acea dură senzație de asfixie pe care experiența a iiivâțat-o că o poți depăşi. O dată, nu de două ori.

Scoate precaut capul din apă, la adăpostul trestiilor. Cu ți mai multă prudență, se înalță cîteva degete. Distanța: vreo i nu izeci de mişcări de brațe. Cei rămaşi a*>lo se omoară Inlrcei.

Şterge-o. Nu te vor lăsa niciodată să le explici. Te vor hi ipăi înainte de a avea timpul să rosteşti: Iertați-mă, prieteni dragi...

Cineva se mişcă nu departe de ea. Nu-i vine să-şi creadă ■" 11 i lor. E Mathurin Toboggan. Nu şi-ar fi imaginat niciodată I A bătrînul ei amic ar putea goni cu o asemenea viteză şi uulemînare, ai zice ca o capră pe Piscul Sancy.

Se afundă din nou fără zgomot în apă şi mai înoatA, îndreptîndu-se spre salcia unde i se păruse că se află metisul, Iese din apă la cîțiva stînjeni de ținta ei.

- Mathurin, sînt aici!

Irochezul breton îşi întrerupe cursa, aruncă o priviri neîncrezătoare în urmă, unde se află indienii sioux şi cree, sf întoarce puțin înapoi şi se piteşte lîngă trunchiul sălciei.

- Am crezut că te-ai înecat.

- Eu înot ca un peşte, bătrîne. Şi sînt moartă de frig.

Se ridică pe mal, clănțănind din dinți. Bătălia pare să se

fi încheiat, indieni sioux sînt ocupați cu waspi, despică scalpurile indienilor cree căzuți. Convoiul şi-a strîns rîndurile, Wah Nalt Maket nu se vede nicăieri, dar nici Smaragdin. Sper că nu ml l-au ucis! Ce fason aş avea?

- S-o întindem, repetă Mathurin Toboggan.

Intre ei şi coloana indienilor se află trunchiul gros al sălciei care, chiar despuiată de frunze, nu e mai puțin masiv cu enorma lui masă de crengi roşiatice, de altfel pline de muguri. Se retrag într-un alt pîlc de copaci, apoi într-al treilea; se îndepărtează; nici un semn de urmărire în spatele lor.

- Ştii ce s-o fi întîmplat cu Wah Nah Maket?

- S-a bătut ca un diavol, n-am avut timp să văd mai mult. Eşti - sîntem pierduți, fetițo. Pe de o parte Wah Nah Maket...

- Dacă mai este viu.

- Eu nu am ochii tăi, dar, mare cum e, l-aş fi zărit dacă ar fi fost printre prizonieri sau căzut la pămînt. Cred că e viu, după cum cred că el şi indienii lui cree te vor urmări, n-au venit tocmai de pe Maesi Sipu numai pentru a se lua puțin la trîntă cu indienii lakota. Wah Nah Maket vrea să pună mîna pe tine - şi-ar pierde onoarea dacă n-ar face-o. Cît despre sioux...

- Ştiu.

Sint zdrobită, ar fi prima oară cînd mi se întîmplă. Cînd fltfH iiu.'it că Pouillou Pattu al meu afost ucis, şi în ce condiții, ton îngrozitor de tristă şi de-a dreptul turbată. Acum, însă, fiul i ///r să mă întind la pămînt şi să nu mai mişc.

I ii trece. Trece.

If Ştiu, Mathurin. Indienii sioux cred că i-am trădat şi că tyfcli Nuli Maket şi cu mine sîntem înțeleşi.

* Şi te vor urmări şi ei, fireşte. Eşti vînatul cel mai căutat ILL III castă lume nouă.

r • Să mergem, zice ea.

I )ar încotro - n-am nici cea mai mică idee. Sau... p
■ Salut, Afin, zice Mathurin.

Indianul cree, cu părul plin de flori, apare ca o fantomă. I| N a bălăcit prin mlaştini: e plin de noroi şi buruieni de apă.

I • E viu, zice el, răspunzînd întrebării care i se pune în lt ji.itinră eu Wah Nah Maket.

Şi mai are treizeci, patruzeci de războinici cu el. Indienii ii., uit mari războinici, au trecut printre indienii sioux şi au lui ui mare prăpăd.

... Sau atunci, continuă să gîndească/V?petto Catherine- Mni ic, există o soluție.

- Am ales să rămîn alături de voi, mai zice Afin, i a piin/ind tot la o întrebare a lui Toboggan.

i ... Este, de altfel, singurul loc unde toți aceşti indieni Mnycroşi nu mă vor căuta.

I )ar în decizia pe care o ia în această clipă, printre altele, • m .1.1 poate ceva mai mult decît o manevră strategică: nu ştie Im n. n-a analizat acest ciudat sentiment care stăruie de cîteva 11li . I >a mai mult, de cîteva săptămîni.

O luăm pe-aici, Mathurin.

Pe unde?

Toboggan e foarte derutat. Mergînd prin apă, călciml noroiul şi mîlul, strecurindu-se printre trestii şi sumedenie do ierburi vîscoase, au atins toți trei pămîntul în apropierea unei păduri de arțari şi plopi.

- E țara unde se culcă soarele, acolo, zice Mathurin.

- Exact. Vor crede cu toții că mă întorc în țara mea. Dar tatăl meu Pouillou Pattu m-a învățat că pămîntul e rotund. Ani parcurs deja mii de leghe, aşa încît dacă merg tot înainte, pînă la urmă voi ajunge acasă.

- Nu cred că Wah Nah Maket te va urmări atît de departe. Dar asta este şi direcţia în care au luat-o indienii sioux şi omul tău cel scund. Rişti să dai peste ei.

- Crezi?

El stă în genunchi - nu plînge, e zdrobit, îi ţine umerii şi capul în braţe. Nu e atitudinea unui războinic sioux, dar nu mai are importanţă. Aripă Neagră e moartă. Lovitura puternică a lui Wah Nah Maket, dată în trecere, a atins-o la tîmplă şi a ucis-o pe loc.

Iar eu sînt neatins.

Şi nu e departe de a fi singurul. Doi Paşi are şi el o rană adîncă la şold; sîngerează rău, dar nu ia în seamă; trece pe lîngă indienii sioux, bărbaţi şi femei (şi un copil) care au fost răniţi şi dintre care unii vor muri. Pe cei morţi, şeful lakota i-a numărat: paisprezece războinici, trei femei, un bătrîn şi doi copii. Şi unsprezece indieni cree - în fuga lor, pe cei răniţi i-au luat cu ei.

- Cel Care Cîntă şi Dansează?

- O să-mi revin.

- Inima mea e întristată.

- Ştiu. Nu e nevoie să mai vorbim.

îşi adună picioarele sub el, ia cadavrul în braţe şi se ridică. I' il/boinicii care se repeziseră pe urmele indienilor cree încep NA nc întoarcă, se ridică schele funerare; Oyu'pota şi Pissarugues I • HI itruiesc şi ei una, pentru sora şi cumnata lor.

- Frangois...

- Taci, Antoine.

împreună, cei doi bărbaţi ridică trupul cald încă şi-1 depun pc platforma de lemn, după ce l-au învelit într-o piele. I'i .sarugues, pentru că e atît de înalt, aşază peste ea o împletitură ili papură ca s-o apere de păsări.

Şi ce vei face acum? Te vei ruga ca preoţii iezuiţi? N-ai Crezut niciodată în astfel de lucruri şi dacă există vreun zeu care NA nu primească în paradis o

perfecțiune ca Aripă Neagră, ce blestemat de zeu ar fi acela?

Se depărtează de schelă, întîlneşte privirea lui Doi Paşi NI întreabă:

- îi vom urmări pe indienii cree?
- înțelepții vor hotărî.
- Tu nu vrei să-i urmăreşti?
- Indienii cree sînt indieni cree, şi sînt şi ei foarte departe de teritoriile lor, ca şi noi. Ne-au atacat pentru că Wah Nah Maket le-a cerut s-o facă.
- Şi Wah Nah Maket aleargă după această femeie care aleargă după mine să mă omoare.
- O femeie pe care nu o cunoşti.
- Am văzut-o o singură dată, de departe. în țara-mea. Striga nu ştiu ce. Nu am idee ce vrea de la mine.

Privirea lui Doi Paşi trece peste cele două schele, se întorc la Frangois Villon - hotărăşte să mă creadă.

- îl voi găsi pe acest Wah Nah Maket, Doi Paşi, oricît dc mult va dura.
- încearcă numai să mă împiedici să merg cu tine, zicc Antoine Pissarugues.

Privirea şefului sioux îl fixează pe Franşois. Care înțelege: va veni şi el. Pentru că are douăzeci de morți de răzbunat, dar mai ales pentru că vrea să fie sigur că nu l-am mințit niciodată.

- Tu eşti şeful războinicilor lakota.
- Era cît pe-aci să fiu ucis adineauri. Stîncă Roşie îmi va lua locul. Este un războinic brav şi înțelept. Acest Wah Nah Maket e din rasa ta. Ştii cumva încotro a apucat-o?

Nu.

- Dar ştiu ce caută.
- Pe această femeie cu arc şi trei cuțite.
- Mai devreme sau mai tîrziu, el va ajunge la ea, ajutat sau nu de indienii lui cree. Şi noi vom fi acolo, aşteptînd. O femeie e mai uşor de urmărit.

r

6

Catherine-Marie şade în fața unei mări. O mare care curge de două zile de la sud la nord, şi care este de uclrecut: cine şi-ar fi putut imagina, fie şi o clipă, că există atîția bizoni pe lume?

De la primele ore, cu încăpățînarea ei obişnuită să învingă loate obstacolele şi nețintnd seama de sfaturile lui Toboggan şi Alin, a coborît panta de vest a colinei în vîrful căreia se aşezaseră, în cele din urmă, toți trei. Se apropie de valul monstruos. Gata să-l atingă, măcar cu un capăt al arcului. Sperînd nu ştiu ce. Ca, de exemplu, cum povestea părintele din Ambert, evocînd nu-şi mai aminteşte ce, că această mare ar putea să se despice în două şi s-o lase să treacă. Ce să spun! Deocamdată, a primit în nări, în afara unui praf afurisit, o grețoasă duhoare de mosc - e gata să vomite - atît de densă că îți vine a crede că ai putea s-9 pipăi. S-a gîndit chiar o clipă să tragă o săgeată sau două pentru a ucide tot atîtea animale; dar ar fi pierdut săgețile.

A încercat să meargă spre sud, timp de treizeci de ore, marea asta trebuie să se termine undeva. Nici vorbă. Şade jos şi aşteaptă. E timp frumos, o primăvară superbă, şi cîmpul dinaintea ochilor ei e splendid - în față, în spate, în dreapta, în stînga, pretutindeni; dacă ai începe să lucrezi acest pămînt. ai muri de bătrînețe înainte de a reuşi să-i poți face altceva decît o zgîrietură neînsemnată. Preria. Ce mi-ar plăcea să văd nişte munți! Cît de mici.

Cum face şi ea, cum fac toți trei de cînd au părăsit mlaştinile, acum o săptămînă, se uită înapoi. Nimic la orizont Nici urmă de Wah Nah Maket.

Nici de Smaragdin. M-am înşelat crezînd că mă vor urmări amîndoi? (Şi să se extermine unul pe altul, ceea ce ar fi fost bine pentru toată lumea.) M-aş mira. La urma urmei, nu m-am înşelat chiar atît de tare

aşteptîndu-mă ca Wah Nah Maket să părăsească Maesi Sipu şi să se repeadă pe urmele mele; şi a sosit cum nu se poate mai prost lunganul ăsta (nu te poți aştepta la nimic bun de la bărbați).

- Vezi ceva?

întrebarea lui Toboggan, ştiind că ea are privirea mai ageră decît a lui. Nici Afin nu vede atît de bine. Acum trei zile, dc exemplu, departe, tocmai la orizont, dar chiar foarte departe, a crezut că distinge trei siluete. Trei. Le-a zărit cît o clipire.

- Vezi ceva, fetițo?

Nu. Preria e pustie la est, în afara bizonilor care defilează prosteşte chiar în clipa de față, în afară de cîinii de prerie, care nu sînt deloc cîini, ci un fel de veverițe de care geme pămîntul şi care îşi fac vizuini peste tot, săpînd galerii comunicante; calci pe ele cum ai călca pe acoperişul unei case arhipline de oameni, vibrează şi chițăie. Şi în afară de lupi, coioți, ciudatele antilope - după spusele lui Toboggan, ele au sus, în partea din spate, un smoc care, dacă animalul se simte în primejdie^începe să strălucească, nu, nici vorbă, poți vedea orice! -, iepuri care o mu l,i goană ca fulgerul, de două ori mai repede decît un cal (eu 1iice că sînt mai degrabă nişte ogari). r - Nu-i vezi pe cei trei?

- N-am spus că erau oameni.

- Nu era Wah Nah Maket, în nici un caz. Ar fi fost deja uli i pînă acum.

1" - Vom putea pleca.

Catherine-Marie îşi plimbă privirea spre vest. Valul de Hi/oni se subțiază şi, peste praful pe care îl stîrnesc, ea vede ■ micind în soare apa unui lac sauaunui rîu. Şi iată că o încearcă 11111 nou sentimentul surprinzător pe care l-a mai trăit acum cîteva /(Ic, mai mult, chiar în ultimele săptămîni - atracția luvunoscutului, aunui pămînt virgin, imens. Virgin pentru că, di- la cîmpurile de porumb pe care le-a văzut atît la indienii 11 ce, cît şi la cei sioux sau la alte triburi încă de la debarcarea el în

această lume nouă, ea n-a remarcat nimic; după zeci şi sute 11' leghe, după întîmplarea din mlaştini, n-a văzut nimic care să '•cinene cu o cultură, nici un semn că mîna omului ar fi încercat NA lucreze pămîntul. Regiunea este totuşi locuită. în mai multe l înduri, unul din cei trei a semnalat existența unor tipi-uri (pe i are le-au ocolit), urmele unor oameni în trecere, cadavre de I 'i/.oni ucişi şi devorați pînă cînd nu mai rămîne din ei decît o mînă de oase, urme de tabără, focuri stinse cu zile în urmă. I >i ipă părerea lui Afin şi Toboggan, aceştia ar fi indienii yankton dakota, ponca, crow, ogalla, cei numiți fără-arcuri, mandani, i Iwyeni.

La nouă zile după ce au traversat ceea ce Afin numea fiul Roşu, au ajuns pe malurile unui fluviu adevărat.

- Cum se numeşte?

- Pare să fie Missouri.

- Ai mai fost pînă aici?

Nu. în cele mai îndepărtate incursiuni ale sale, Toboggan ajunsese numai pînă la Rîul Roşu. Chiar atunci a fost capturai de hidatsa care...

- Sat, anunță Afin.

El a observat primul fumul mai multor focuri, la nord, şi fară îndoială la marginea apei. Mai întîi se ascund. Afin pleacă în cercetare, revine şi povesteşte: un tiyospe de yankton dakota, alcătuit cam din cincizeci de oameni.

O iau din nou la drum, cotind spre sud-sud-vest. Fluviul, unul adevărat, se întinde hăt, departe, înaintea ochilor, rostogolind valuri învolburate - cel puțin pe la mijlocul lui. Apoi se lărgeşte, semănînd cu un lac, mai în aval, între maluri

destul de abrupte pe alocuri. Bun, poate fi ca Allier, ceva mai »

lat, ei şi?

- Pot să înot pînă în partea cealaltă.

- Eu nu, zice Mathurin.

Afin clatină din cap: nici el nu ține să se hazardeze.

- Puteți să construiți o canoe, oameni buni. Fireşte, numai că pentru asta îți trebuie timp. Şi lor le

cam lipseşte: în cursul recunoaşterii acelui tiyospe dakota, Afin se urcase pe o părere de culme pentru a avea o mai bună vedere de ansamblu. Şi i-a văzut. Pe cei trei oameni.

Aceeaşi pe care împielițata îi remarcase acum şapte sau opt zile. Indianul cree i-a văzut mai bine. Ea nu zărise decît trei siluete. El a identificat trei bărbați înarmați. Unul scund, unul destul de înalt şi un uriaş.

- Ne urmăresc, împielițata. Dacă ne oprim noi, se opresc şi ei. Nu vor să ne întîlnim.

- Nu pentru moment.

Ea cugetă: Acum văd. L-am urmărit pe Shiaragdin pe Iiimătate din suprafața pămîntidui şi acum iată-lpe urmele DI I'le.

- Nu cred că ar fi o idee bună, zice Toboggan.

- Despre ce vorbeşti acolo?

- Despre proiectul tău de a năvăli peste cei trei oameni ți de a-i săgeta cu arcul. Începînd cu omul cel scund.

- Nu voi începe cu el. Mai întîi ceilalți, el ultimul. Vreau vi şi vadă moartea cu ochii. O săgeată pentru fiecare din cei i loi, cinci pentru ultimul. Vreau să-l țintuiesc de pămînt sau de un copac, vreau să fie încă viu cînd îl voi tăia bucată cu bucată, cu cuțitul.

- Nu e o idee bună.

- Am mai ucis oameni, Mathurin.

- Dar ăştia sînt greu de doborît. Te vor vedea venind - nu-i poți lua prin surprindere.

Are dreptate. In afară de faptul că nu văd de ce l-aş străpunge pe acel munte de om despre care nu ştiu nimic şi i are nu mi-a făcut nimic; şi un indian sioux care, fără năvala lunganului cu cei şaizeci şi ceva de războinici cree, m-ar fi primit foarte bine.

Şi-apoi, mărturiseşte că nu ți-ar displăcea să-i vezi pe Wah Nah Market şi pe omul cel scund înfruntîndu-se, omorîndu-se unul pe celălalt — cu condiția ca lunganul să nu-l ucidă de tot pe Smaragdin şi să-mi lase mie posibilitatea dc a-i tăia gîtul acestui pui de cățea.

Aş scăpa de amîndoi deodată.

- Vom traversa acest rîu, Afin.

- Aş putea fura o canoe de la indienii dakota. La căderea nopții.

Şi noaptea vine - o afurisită de lună luminează cîmpia roată împrejur. De ce s-o fi amestecînd, stau şi mă întreb?

Catherine-Marie face baie goală. Nu pentru că apa ar fi foarte caldă, dar cunoscuse ea şi altele mai înghețate. Se aventurează pînă în inima vadului - ia spune, eşti nebună? - , puțin a lipsit să nu o ia curentul foarte puternic, eşti nebună, te vezi în costumul Evei (fără arc, fără săgeți şi cuțite) la sute de leghe de aici?

- Asta face cît o duminică. Era şi timpul.

Toboggan îşi clăteşte ochii la lumina lunii care permite să

se distingă foarte bine malul opus.

... Şi el nu e singurul; pentru că pe acelaşi mal, mare cît un copac şi deloc mai slăbănog, în picioare, privind-o, stă Wah Nah Maket.

- La vîsle, fraților, repede!

Canoea furată de Afin e bună. Loc pentru şase, ar mai putea invita pe cineva.

E grațioasă şi foarte vioaie. Şi pe bună dreptate, situația nu e una banală. Pentru a rezuma, Catherine-Marie e în mijlocul fluviului Missouri, atît de zgîlțîită că, uneori, se trezeşte pe burtă, ținîndu-se dc banchetă, cu cei doi bărbați care vîslesc (se ostenesc, nu glumă, înfricoşați cum sînt să nu cadă în apă), în timp ce în dre apta ei Wah Nah Maket aleargă ca un descreierat ca să se mențină în dreptul lor, pe mal; iar pe celălalt mal -

nu se văd, dar poţi să-i ghiceşti, trebuie să ştii că sînt acolo ca să crezi în prezența lor- galopează Smaragdin, muntele de om şi indianul sioux care e probabil şeful războinicilor, Doi Paşi.

Nu cred că voi ancora foarte repede pe un mal sau pe celălalt. Nimic nu mă grăbeşte, vom vedea după două, trei zile, cînd vor fi toți cu limbile de un cot...

- Fetițo...

- Te aud, Mathurin.

I - Vezi ce e în fața noastră?

Ridică bărbia pentru a privi peste umărul lui Toboggan, diepl în lungul fluviului. E foarte frumos, într-adevăr: o pulbere (Ic npă se ridică în aer, la vreo trei stînjeni deasupra fluviului, şi Iu iirească învolburare de stropi se răsfrînge soarele, facînd să In naştere admirabile irizări.

[1] - E o cădere de apă, Mathurin. Ei şi? Am mai trecut noi vi |ieste altele.

k - O, da, dar de data asta mi-e mai frică decît de celelalte.

Se vede că n-ai traversat niciodată marea-ocean. I'olurile...

Viteza canoei se accelerează brusc şi vin acele incredibile i li pe în care aceasta pluteşte în aer, apa de sub ea dispărînd In usc, după care se întoarce cu botul în jos şi cade în gol.

El urmăreşte cu privirea canoea în cădere, de care indianul i rec şi metisul al cărui nume nu-1 cunoaşte, se agață cu disperare. Apoi se uită spre fată. Cît despre ea, ea coboară dreaptă, foarte dreaptă, cu un calm tulburător; cu arcul trecut peste piept, îl I ine cu o mînă, şi în cealaltă are tolba - nebuna asta are nervi dc oțel.

- Fata ştie să înoate, o să scape, zice Doi Paşi.

- Dacă nu se izbeşte de vreo stîncă, adaugă Pissarugues.

Frangois nu zice nimic. îşi mută din nou privirea şi de

t lata asta îl fixează pe uriaşul blond-roşcat, Wanamaker, aflat în lața lui, dar pe celălalt mal..

Mare mişcare la baza căderii de apă: canoea şi cei doi vîslaşi se duc la fund, dar reapar imediat, cu oamenii agăţaţi de ea. Nici urmă de fată. Ea s-a scufundat exact între două stînci şi n-a mai apărut. Nici la suprafața apei clocotitoare care se rostogoleşte între doi pereți stîncoşi, şi nici şaizeci de stînjeni mai departe, în acel loc în care Missouri se lărgeşte, arătîn du-se mai puțin furios. în timp ce canoea este încă vizibilă, dusă de ape la vale.

Privirea lui Franşois se întoarce din nou spre Wana- maker. Uriaşul este evident preocupat de dispariția nebunei, de altfel, iată-1 că se pune din nou în mişcare, urmînd cursul fluviului, scrutîndu-1 neîncetat- prea absorbit de cercetarea sa pentru a-şi descoperi adversarii. Nu ne-a văzut nici o clipă în aceste ultime zile, pariez că nu ştie nimic despre prezența noastră aici.

- Vreau să trec fluviul, Doi Paşi.

- Tu nu ştii să înoți şi nici eu nu sînt prea bun în apă.

Asta a fost problema tot timpul cît au coborît pe malul

stîng al fluviului, ascunzîndu-se şi de cei din canoe, şi dc Wanamaker (eu sînt singurul care îi spune aşa, ceilalți îl numesc Wah Nah Maket, numai că eu ştiu englezeşte): să găsească o soluție pentru a schimba această situație deloc mulțumitoare. Să traversăm, uşor de zis. Să traversăm, să-l prindem pe Wanamaker, să-l ucidem - pînă la urmă, nebuna nu-1 interesează pe Franşois; încep să mă îndoiesc că ar fi înțeleşi, ea şi irlandezul, mai degrabă pare că ea aleargă după mine (pentru un motiv pe care nu-1 cunosc şi pe care nu mi-1 pot imagina), iar irlandezul încearcă s-o prindă sau s-o

prindă din nou - ea vorbeşte dialectul cree pe care, cu siguranță, nu l-a învățat la La Rochelle.

- Pot încerca să te duc pe umeri, propune Pissarugues. Sau am putea să ne ținem de o plută.

Nu e prima oară cînd cel din Ariege îi face această ofertă. Pînă în clipa asta, însă, Franşois nu i-a dat urmare. Pentru un motiv din cele mai simple: alergatul pe malul foarte accidentat doar pentru a se menține alături de canoe a fost epuizant. A-şi lii.i l impui necesar pentru a înjgheba un mijloc spre a traversa fluviul ar însemna o întîrziere poate iremediabilă.

Plouă din nou. înseninarea din ultimele două zile n-a durat, li nună, nu plouă, potop, în timp ce lumina scade, iar cerul • nboarătotmaijos.

Doi Paşi a pornit deja la drum, urmărind de la distanță MII mea gata să iasă din strîmtoarea prin care Missouri se aruncă peste măsură de furios. Ambarcațiunea e răsturnată şi totuşi două I" i echi de mîini, mai mult chiar, şi un braț rămîn vizibile.

- Şi fata?

întrebarea lui Pissarugues care, alături de Frangois, 1-a ii|iins din urmă pe şeful războinicilor şi acum se apleacă peste I liiviul care se lărgeşte şi a cărui violență a scăzut considerabil; pc alocuri apa pare că stă pe loc. Ploaia se întețeşte, vizibilitatea NC reduce.

- Traversăm, Antoine. Cei doi oameni din canoe or s-o i ante pe nebună, Wah Nah Maket însuşi va trebui să se oprească. Ai ume momentul.

Două trunchiuri de pin sînt doborîte şi legate cu fîşii de piele. Obțin astfel o plută pe care încarcă armele şi sacii. Cînd .1 fost să-i dea drumul pe apă...

- N-ai decît să dai din picioare, Frangois.

...Cînd a fost să-i dea drumul pe apă, cu toate că era în toiul zilei, nu se vedea la douăzeci de stînjeni.

Catherine-Marie îşi vine încet în simțiri şi crede că e noapte. Nu. Noaptea nu se văd norii, ar putea fi mai degrabă... I ncearcă să se ridice, dar îi vîjîie capul şi

cade te loc, gata să-şi zdrobească faţa de o stîncă aflată sub ea, sub o parte din ea, pentru că restul trupului este încă în apă. Va trece, aşteaptă. în orice caz, n-ai murit. O nouă încercare de a se ridica în mîini, un nou eşec, lumea nouă se învîrteşte cu ea. Pentru că ţi-am spus să aştepţi!

Plouă, al naibii de tare, apa-i curge şiroaie pe faţa, amestecată cu ceva cald. încet, încet, foarte încet, îşi eliberează mîna stîngă, prinsă sub sîni, şi o ridică pînă la frunte. Sîngerez. Ia spune, unde te afli, Impieliţato? Ce faci aici, pe piatra asta, cu fundul legănat de ceea ce trebuie să fie un curent de apă? Acum numără pînă la zece, apoi sus!

Prima amintire revine: cobor drept într-un gol imens.

Rîul, canoea, Mathurin, Afin. Da, îmi amintesc. Eşti pe Missouri,fato, ai eşuat undeva. A treia tentativă este cea buna. Se tîrăşte şi îşi scoate picioarele din apă. Nu e noapte, dar cerul e atît de întunecat că ai putea crede că este. Mai facc cîţiva paşi şi îşi dă seama că ceva greu o trage înapoi, o înfrînează. Trage de cordonul de piele legat în talie şi sacul ei, umflat de apă, iese la suprafaţă; îl trage pe mal. Verifică: arcul este acolo, tolba de asemenea, săgeţile legate cu un şnur dublu, alături de cuţite.

Merge bine, Catherine-Marie.

Şi dacă te-ai mişca?

Are încă ameţeli cînd încearcă să se aşeze în fund, dar mult mai slabe. Varsă apa din sac şi găseşte ceea ce caută: fîşii din ultima ei cămaşă. îşi face un pansament în jurul capului pc locul rănii - şi al cucuiului de la rădăcina părului.Nu-mi lipseşte decît o pană, am să mă gîndesc la treaba asta.

La drum. Capul i se mai învîrte puţin cînd se ridică în picioare, dar se ţine. Missouri curge în stînga şi în dreapta ei, credea că se află pe un promontoriu (pe ce mal, nu ştie). Ei bine, nu e adevărat: se află pe o

blestemată de insulă stîncoasă - s-ar putea să fie chiar acelea care s-au abătut pe capul ei, cu toate că îi vine a crede că mai degrabă s-a lovit în cădere. Urcă I ic stîncă şi priveşte împrejur. Nu e mare lucru de văzut, în afară dc pomenitul Missouri. Chiar cascada, cataracta pe care a irccut-o în cădere liberă nu se mai vede - se aude doar. Şi malurile?

Malurile sînt departe, cel puțin trei sute de mişcări de brațe pînă la cel mai apropiat.

Şi totuşi nu distanța este argumentul hotărîtor. Mai este şi I aptul că nu vede nicăieri canoea şi nici pe cei doi ocupanți- nu pot să cred că s-au înecat, e imposibil, cît timp nu le voi vedea cadavrele, refuz să cred că sînt morți.

Şi încă un motiv: ajunge, s-au jucat destul lenevind pe apele fluviului. Sperase ca Wah Nah Maket şi Smaragdin să se înfrunte- nu s-a întîmplat aşa. E timpul. îşi reface sacul şi de data asta nu mai repetă greşeala: leagă strîns şireturile ca să intre mai puțină apă în el; mai mult, îl pune pe umeri, peste tolbă şi sub arc.

Intră în apă şi începe să înoate. Drept spre malul stîng.

Aminteşte-ți: îi înfigi cîte o săgeată în fiecare picior, apoi în umeri şi, mai ales, nu-l omorî pe loc. Fă-l să sufere măcar cît a suferit Pouillou Pattu al tău.

înoată cu supletețea obişnuită, folosind curentul puternic (dar care slăbeşte pe măsură ce se apropie de mal), traversîn- du-1 oblic. La un moment dat i se pare că aude voci în dreapta ei. Ezită, apoi cheamă murmurînd:

- Mathurin?

Nici un răspuns. De altfel, între zgomotul cataractei şi plcscăitul ploii pe apă, poate fi doar o iluzie.

Nu se vede nimic înjur. Abia dacă distinge stîncile de pc mal.

Se aburcă, găseşte iute o pantă înierbată. îşi simte hainele ude, grele de parcă ar cîntări un chintal. Dacă ar trebui să

alerge... Găseşte o scobitură într-o stîncă, aici se poate adăposli măcar de blestemata asta de ploaie. Se dezbracă de tot, ceea ce îi aminteşte de Mathurin într-un fel atît de tulburător, încît c nevoită să-şi stăpînească neliniştea şi se apucă să stoarcă din toate puterile mantaua de ploaie, mocasinii, jambierele, cămaşa subțire, pieptarul de wapiti, chiar şi căciula din blană de vulpe. Clănțăne din dinți. In sac mai are pemmican pentru trei zile, chiar dacă e ud.

Ce frig îmi e!

Ce n-ar da, să spunem, una din săgeți pentru puțin jambon, o bucățică de brînză şi o gură de vin. Abia cînd se trezeşte îşi dă seama că adormise. Răsar zorile unei zile mai puțin sinistre decît cea de ieri. Tot mai plouă, dar e mai mult o ploaie cernută, plafonul de nori pare că se hotărăşte să se ridice, afurisitul. Pune la loc cele trei cuțite, verifică întinderea arcului, mănîncă şi iese din adăpost. Missouri e tot acolo, ploile din ajun nu l-au făcut mai îmbietor, rostogoleşte încă valuri furioase. Canoea nu se vede nicăieri; în zadar scrutează metodic cele două maluri, nu zăreşte nici un trup, nici o epavă. Unde s-au dus Toboggan şi Afin? încă o dată, refuză să creadă că ar fi putut fi înghițiți de ape; aşa e ea - crede că e de ajuns să doreşti ceva din toate puterile şi acel ceva se realizează: ei nu sînt morți pentru că nu vrea ea, asta-i tot.

Urcă dealul care domină fluviul, înaintînd în linişte, dar cu toate simțurile la pîndă. Deşi nu are de ce: locul e pustiu cît vezi cu ochii. Numai bizoni care pasc, să tot fie vreo şapte-opt animale, acolo, la o leghe de ea. Şi o turmă de antilope care pasc şi ele iarba moale a unei primăveri destul de avansate. Ce frumos este ținutul şi cît de bogat, dac-ar avea şi nişte munți, ar fi ca în paradis. Recunoaşte că te-ai îndrăgostit de el. Recunoaşte.

In sfîrşit, descoperă urmele. Pentru asta a trebuit să meargă in ninonte, trecind chiar dincolo de cataractă. Trei oameni au lin ut pe-acolo, dintre care doi au lăsat urme caracteristice: picioarele mari şi greutatea Omului Munte, şi cele mici şi mai MI« . foarte uşoare ale lui Smaragdin. Merge pe aceste urme, ilc ii lungul fluviului, dar în aval de data asta. De cîte ori au I n 11111, cei trei s-au ținut aproape de apa bubuitoare; se îndepărtau numai în clipa în care riscau să fie văzuți din canoe.

Cerul se luminează, pete de albastru apar şi se lărgesc, M Miele străbate ultimele cețuri, urcînd din pămîntul muiat, se 11s|pesc şi vizibilitatea devine maximă. Pînă într-atît încît, iiruncînd o privire spre vest, înmărmureşte: vede munți. E adevărat, sînt foarte departe, douăzeci, douăzeci şi cinci de leghe poate. Dar aerul e atît de limpede că nici o eroare nu este posibilă. Munții! Primii pe care îi poate admira de cînd şi-a I t.u ăsit munții ei din Auvergne.

Te vei duce pînă acolo, şi tu o ştii. Dacă într-o zi te vei întoarce acasă, cel puțin vei fi văzut tot ceea ce se poate vedea în această lume nouă.

O clipă mai tîrziu rămîne ca trăsnită. Pentru că îşi dă seama cc a gîndit şi în ce termeni: dacă într-o zi te vei întoarce acasă. < 'c se petrece în capul meu? Cum adică: dacă?

Dar mai are un motiv să rămînă paralizată de stupoare: în l ița ei se înalță trunchiurile, adică ceea ce a mai rămas din ele, II doi pini mari, foarte recent tăiați. Trunchiurile, curățate de crengi, nu mai există şi brazdele din pămîntul afinat vorbesc despre ceea ce s-a întîmplat: au fost tîrîte spre fluviu, nu mai sînt pe mal.

... înțelegi ce înseamnă asta?

Brusc începe să cerceteze cu privirea ei ageră malul opus. I ireşte, n-au putut traversa în linie dreaptă; va trebui să caute mai în amonte. Mai merge vreo cinci, şase stînjeni şi dă de ca.

Pluta făcută din trunchiurile celor doi pini e acolo, abandonat;!

Iți aminteşti vocile acelea pe care le-ai auzit pe cînd înotai?

Ei bine, ei erau, cretino! Ai trecut pe lîngă cei trei care se

îndreptau spre malul drept în timp ce tu te apropiai de cel

0

stîng.

Sînt blestemată.

- Nu, zice Franşois Villon.

Doi Paşi nu s-a amestecat nici o clipă în discuția dintre cei doi, purtată într-o limbă pe care el nu o înțelege.

- Te rog, Antoine, mai ales nu-mi spune că tu nu crezi că ar fio idee bună.

- Ba da, aşa cred.

- Să-ți fie de bine.

Privirea lui Franşois se îndreaptă în direcția crestelor dc deasupra lor: e acolo, sus, pe undeva. Apoi spune, în dialectul lakota de data asta:

- Doi Paşi...

- Nu vă înțeleg limba, dar am înțeles ce vrei. Să te duci

singur.

- De la bărbat la bărbat.

- E mare şi puternic.

- Iar eu sînt periculos, Doi Paşi, cînd e vorba să omor pe cineva.

- Ştiu, n-aş vrea să ajung să mă bat cu tine vreodată. Şi dacă e însoțit de războinicii cree?

- Nu sînt cu el. Le-am fi văzut urmele. Şi mai ales cred că e destul de orgolios ca să se bată singur.

- Ca tine.

- Tu nu te-ai fi dus singur dacă soția ta ar fi fost ucisă?

- Nu ştiu. Are înălţimea şi forţa unui urs, dar e mult mai inteligent. Şi are arme de care noi nu avem.

Frangois îşi cîntăreşte toporişca de piatră, după ce examinase cuţitul de obsidian. Nu va folosi arcul - stîngaci cum sînt în mînuirea lui, aş putea să-mi înfig o săgeată în picior I şi-apoi, ideea de a ucide de la distanţă îi repugnă; tot aşa cum III lumea veche îl dezgustau arbaletele, ca să nu mai vorbim de iirchebuze şi alte pistoale).

- II voi ucide de aproape. Să nu interveniţi în nici un moment. Dacă mă învinge, să-l lăsaţi să plece.

- Şi mai ce? zice Pissarugues.

- Ţi-o cer eu, Antoine. Şi ţie, Doi Paşi.

Cască. Iminenţa unui mare pericol i-a provocat întotdeauna aceeaşi reacţie. La urma urmei, se simte bine. Uşor înţepenit. Ca şi cum şi-ar fi economisit toate forţele vitale pentm ucest mare moment.

- Oricare ar fi rezultatul luptei, vă veţi întoarce. Sau mă

înşel?

- Poporul nostru este pe drum, zice Doi Paşi. Strămoşii noştri au acceptat viziunea mea. Poporul o urmează. El are nevoie de mine şi de Muntele Cel Blînd.

- Dacă scap viu, voi continua să merg spre ţara soarelui apune. Voi merge pînă la munţi. Sînt sigur că există. Ii voi găsi.

- Te vei întoarce la noi?

De unde să ştiu?

- Nu ştiu. Dar vă cer încă o dată: nu vă amestecaţi orice s-arîntîmpla.

îşi adună armele pe care le-a ales şi se angajează în culoarul strimt dintre stînci pe care îl cercetase mai devreme. Curînd, cei doi nu se mai văd.

Ce tăcere.

*

-WANAMAKER?

E al treilea apel pe care-1 lansează, dar răspunsul tot nu vine. Franşois Villon înaintează pe linia crestei, de la nord spre sud. Missouri e în stîngă, el e mai sus cu vreo şaizeci de picioare. Acum cîteva clipe s-a întors şi a zărit cataracta la o jumătate de leghe de el şi, în fața ei, insulița de stînci pe care n-a zărit-o în ajun, pe cînd traversau fluviul - şi totuşi cred că am trecut foarte aproape.

După a treia pauză, porneşte din nou la drum. E aproape o oră de cînd s-a despărțit de Doi Paşi şi Pissarugues, pe care, fireşte, nu-i mai vede. Se strecoară printre doi pereți şi, ieşit din strîmtoarea lor, descoperă semnul - două scîndurele încrucişate - lăsat pe parcursul recunoaşterii. Mai parcurge vreo sută de paşi fară să se oprească.

Şi rămîne încremenit: adăpostul de pe micul platou înierbat e în fața lui.

- Wanamaker?

Un clinchet foarte uşor, cornul unui arc lovit de o stîncă, alarmă. In secunda următoare, se rostogoleşte şi se strecoară sub ieşitura unei stînci. Tocmai la timp: săgeata se înfige în pămînt chiar acolo unde cu o clipă mai devreme se afla abdomenul lui.

- Cine eşti?

întrebare în dialect cree.

- You remember, îți aminteşti de un om pe care l-ai împiedicat să treacă fluviul Mississippi şi pe care l-ai legat de o canoe?

- Vorbeşti limba mea.

- Eu ştiu toate limbile, dragul meu. A ta nu e chiar atît de grea. De altfel, o vorbeşti şi tu, dovadă că nu e prea dificilă.

- îmi aduc aminte de un om pe care aş fi putut să-l zdrobesc doar cu un pumn.

- Nu sînt uşor de doborît, Wanamaker. îți vei da seama. I )impotrivă, eu ucid foarte bine.

Se mai tîrăşte, cît poate de repede, îşi schimbă poziția, NC ascunde între buruieni: e puțin mai sus decît mine, aş zice la cincisprezece stînjeni şi, dacă pun sudul la meridian, ar fi ora /cce. în stînga mea, deci.

Al treilea semn e ceva mai la dreapta. Distanța: patruzeci dc picioare, dacă memoria mea e bună - este.

- Vrei să mă omori, prietene?

- Right, zice Frangois Villon.

Se mai tîrăşte o bucată. Ajunge la al treilea semn şi se strecoară printre doi copaci, în spatele cărora dă de o stîncă, ■ Iar plată. Cască - trebuie să mă trezesc, sînt aproape adormit.

- Care îți este prenumele, Wanamaker? Pe mine mă cheamă Frangois.

- La ce-ți trebuie să ştii?

- Te voi îngropa, cum se face în lumea veche. Trebuie să şliu ce să scriu pe cruce. Sper că eşti catolic?

O nouă deplasare, furişată. A fost văzut: săgeata îi trece pe lîngă picior, chiar îl zgîrie uşor. Dar ajunge şi la cel de-al patrulea semn.

- Te voi ucide din două motive, Wanamaker. Dar nu mi-ai spus încă prenumele.

- Mă cheamă Shawn Wanamaker.

- Două motive ziceam. Primul: mi-ai ucis soția. Te-aş fi urmărit pînă în China pentru asta. Dar n-a trebuit să merg chiar atît de departe.

E la vreo douăzeci, douăzeci şi cinci de stînjeni, mişcările inele îl descumpănesc. Dar vine după mine şi ăsta este esențialul. Atenție, nu e idiot.

- Şi tu mi-ai luat-o pe a mea.

- Dacă vorbeşti de nebuna aceea înaltă care mă urmăreşte din portul francez La Rochelle, nu o cunosc. Şi nici nu mă interesează.

Nu exagera: are nişte sîni superbi, iar crupa ei se arcuieşte de minune. E înaltă, e adevărat, dar e o bucăţică bună, merită să faci două călătorii...

- Mi-ai ucis soţia, pe Aripă Neagră, Shawn Wanamaker. Eu glumesc, dar aşa e felul meu. înlăuntrul meu ard de ură şi de dorinţa de răzbunare. Cît despre cea care îţi este soţie, după spusele tale, nu mi se pare că ar împărtăşi punctul tău de vedere. Cred că mai degrabă fuge de tine. Tu eşti cel care mănîncă ficaţii oamenilor vii. Eşti nebun de-a binelea, dragul meu.

Franşois ţîşneşte şi aleargă încă douăzeci de paşi. Nu există alt mijloc de a ajunge la al cincilea semn.

- Ceea ce mă poartă pe aceste drumuri, Shawn Wanamaker, şi ăsta e al doilea motiv pentru care te voi ucide şi te voi face să dispari de pe faţa pămîntului acestei lumi noi. îl pîngăreşti. Vrei să fii rege, mi s-a spus.

- Voi fi.

Se apropie din dreapta.

- Această lume nouă are tot atîta nevoie de un rege, de cai, arme, fier şi tunuri, cît de ciuma neagră. Bănuiesc că te-ai gîndit deja la cai şi la arme.

- Mă duc după ele.

- Dar nu după moartea ta, dragule.

între al cincilea şi al şaselea semn, peste treizeci de stînjeni. Este partea cea mai periculoasă a parcursului. A căutat în zadar altă soluţie.

Reperează-1 mai întîi.

- Unde crezi că vei găsi cai şi arme?

- La spanieri, în Florida*.

- Nu e chiar alături.

E tot la dreapta, la cincisprezece stînjeni. Clinchetul care |C aude este al spadei sau al unui

pumnal. Şi, pentru o clipă, îl i uprind regretele pe Frangois Villon după armele sale atît de Ininiliare pe care le aruncase în lac. Nu te mai gîndi, cu ce te ii|iită? Trebuie să-ți faci treaba cu ce ai la îndemînă.

i - Iubite Shawn Întîiul, rege al indienilor, mor de rîs. De iK iim încolo tu vei fi omul care a vrut să fie rege şi a murit din gl icina asta.

Gata. Pornesc.

Se avîntă, alergînd cît poate de repede, cu capul între iiineri. Săgeata îl atinge totuşi şi i se înfige în brațul sting. Zece I nişi mai încolo - tîrîtura asta trage mai repede decît un indian MOUX! -, o a doua săgeată îi atinge piciorul stîng.

Ajunge totuşi şi la al şaselea semn. E un fel de culoar intre doi pereți stîncoşi. Se aruncă, aici e pericolul cel mai mare.

I himnezeule mare, de cîte ori ai jucat, Frangois, acest fel dejoc lunest? Iți aminteşti de noaptea aceea în care trei spadasini te III măreau prin Paris, pe strada Tiquetonne, sub pretext că le-ai li ucis un frate (în luptă dreaptă, de altfel)? A trebuit să-i

II îanevrezi cu mare abilitate pentru a-i dispersa şi a-i omorî unul i itcunul.

- Wanamaker?

Nici un răspuns. E plictisitor, dacă nu neliniştitor. Culoarul pe care îl traversează face un cot la dreapta, mă tem că e de rău...

* Ceea ce spaniolii numeau Florida acoperea în realitate un teritoriu Infinit mai vast decît statul omonim actual şi se întindea pînă la statul A labama din zilele noastre (n. a.).

... Şi pe drept cuvînt: uriaşul se află în fața lui. In cincisprezece picioare, cu spada în mîna stîngă şi atît de muid şi de masiv că acoperă toată ieşirea.

—Ei, micuțule?

—Dacă aş fi avut şi eu o spadă...

—Dar nu ai.

—Bine, n-am nevoie, iubitule.

Wanamaker se pune lent în mişcare.

—Cred că de astă dată voi mînca ficatul unui om alb, aşa, ca să mai schimb gustul.

Măcar zăpăceşte-1 dacă nu-1 poţi ucide. Toporişca do piatră e deja în aer, zboară. Numai reflexul îl ajută pe colos sfl nu se trezească cu faţa terci - un braţ se poate rupe, nu e grav. Franşois Villon aleargă, se întoarce, ajunge la falie, se strecoară, se afundă, lărgimea ei nu-1 încape decît pe el. Dar pierde timp, vîrful unei spade sau al unui pumnal se înfige în pulpă — acuşi voi sîngera ca un porc. Falia se lărgeşte în continuare. Se aburcă pe o grămadă de pietre, situaţia începe să devină îngrijorătoare...

—Eşti foarte lent, Shawn Wanamaker. Ce-ar fi...

A ajuns în vîrf. Dar nu foloseşte la nimic: o stîncă se ridică în stîngă. S-o escaladeze, presupunînd că ar fi posibil, nu l-ar duce nicăieri. Missouri este drept în faţa lui şi la şaizeci de picioare mai jos (dar ştie, de cînd a fost în recunoaştere, că nu poate sări în rîu: în afară de faptul că nu ştie să înoate, nu va cădea oricum în apă, ci pe pietre). Rămîne drumul din dreapta.

Rupe săgeata din braţ exact de la ampenaj şi o scoate. La fel şi cu săgeata din coapsă, care nu făcuse decît să-i sfişie puţin camea. Rana din pulpă e mai dureroasă. Dar poate merge, ceea ce este esenţial. E timpul ca totul să se sfîrşească într-un fel sau altul.

Se apleacă deasupra golului de douăsprezece picioare. *JON o bucată de pămînt mai avansată, un colţ de pădure care i .1 întins rădăcinile pînă în mijlocul unui spaţiu circular şi IHctros. Singura ieşire este spre vest, dar e foarte îngustă.

- Este o diferenţă între noi, Shawn Wanamaker. Tu vrei HA tulburi această lume nouă, eu nu vreau decît să fac parte din IM Să mă topesc în ea. Ai visat vreodată...

Coboară cu spatele în gol, chinuindu-se să se folosească ' h ■ braţul stîng şi îndurînd durerile care urcă de la pulpa dreaptă • li -a lungul piciorului - dacă mă prinde înainte de a ajunge jos, Miitmort.

- ... Ai visat vreodată munţii, Wanamaker? De ani de zile nu am decît asta în cap. Oamenii din lumea nouă nu sînt violenţi. Pot ucide, e adevărat, dar nu pentru o grotescă problemă în legătură cu liturghia şi crucea. Şi-apoi, spaţiile sînt atît de...

Aude un zgomot de cursă precipitată şi sare, cu toate că ar mai fi cinci picioare de coborît. Se rostogoleşte pentru a evita la timp tăişul spadei, şi iar se rostogoleşte şi evită lovitura de pumnal, reuşind să pună între el şi uriaş trunchiul unui copac spune-mi David, chiar dacă nu am praştie, ci doar cuţitul meu dc piatră. M-am întors la epoca oamenilor cavernelor despre care îmi vorbea bunul părinte Bompar.

încearcă o cursă şchiopătată spre singura ieşire din vest, dar calea îi este tăiată.

- Mi-am îngăduit o vreme de zăbavă, mititelule.

- Eu am tot timpul, iubitule.

în lipsa oricărei alte posibilităţi de manevră, începe să dea înapoi cu spatele. Ezită să folosească ultima carte pe care se bizuie: să arunce cuţitul. Oricum, cuţitele astea de piatră nu fac cît un cuţit bun de Toledo.

- E bun ficatul de om?

- E ca ficatul unui bizon. Dar mai fin.

- Mai eşti şi rafinat!

Simte peretele de stîncă în spatele lui chiar înainte dc a ajunge la el. Mîna stîngă se ridică şi-1 pipăie. Al şaptelea semn e acolo, în sfîrşit, sub degetele lui. Nu e rău, ai ajuns cu o diferenţa de cîteva degete. Sare cîţiva paşi mai încolo pe piciorul valid. Şi aici e!

- Cum ai să mă ucizi, Shawn?

- Cu cuţitul. Vreau să-ţi mănînc ficatul cît mai eşti viu.

- Şi-apoi o vei ucide pe femeia aceea?
- Da.
- Nu te vrea, nu-i aşa?

O jumătate de stînjen între ei. Prea departe.

- Şi iată un al treilea motiv să te omor, Wanamaker. Ca să salvez fata care, de fapt, mi-e indiferentă. Am fost însă întotdeauna galant cu femeile. Şi ele m-au răsplătit cu generozitate.

Acum o simte sub picior, la un deget aproape. Lancea. Lancea pe care a îngropat-o punînd sub ea, cam la o treime din lungime începînd de la mîner, o piatră care va servi drept pîrghie. E de-ajuns să apese foarte tare pe călcîi, lancea basculează, acelaşi călcîi lunecă în lăcaşul săpat în acest scop, folosind drept proptea, şi lancea se înfige în pieptul lui Wanamaker uriaşul; de fapt, el este cel care se înfige în ea, cu propria greutate, cu forța şi elanul cu care se lansează pentru a înfige lama cuțitului cu care-i spintecă pe indienii crow.

Lama lui îl atinge pe Franşois în coastă, chiar dacă se fereşte - oricum nu puteam să scap fără nici o rană.

Lancea lui a intrat însă, de jos în sus, exact de sub buric pînă în plămîni - sîngele începe să-i curgă din gură, se Iflspîndeşte pe barbă - şi vîrful armei iese în spate, după lU'iilă. Uriaşul aruncă cuțitul şi apucă lancea cu amîndouă mîinile, dar eforturile lui sînt zadarnice şi se prăbuşeşte pe o i njstă.

- Nu sînt mîndru că te-am omorît, Shawn Wanamaker. Vreau să spun pentru faptul că te-am învins. Nu regret că am Rlcut-o, dar nu socotesc asta un titlu de glorie. Vrei adevărul? Slut chiar puțin trist. Sîntem aici doi oameni din aceeaşi lume, ni n călcat unul şi altul mii de leghe - cîtă rezistență ne-a trebuit iOn să supraviețuim, cît curaj şi, mai ales pentru tine, cîtă inteligență! Ai visat să fii rege, era un vis frumos.

- împielițata, bolboroseşte colosul într-un val de sînge.

- Nu înțeleg.

- Femeia. împielițata. Ilovedher.

O iubeai. Te cred, dragul meu. Cred că dacă ai alergat

i lupă ea, renunțînd la marele tău vis, nu e decît din pricină că ori 11 urai foarte tare ori o iubeai ca un nebun.

- Donegal. Eu sînt din Donegal. I-am ajutat pe Hugh Roe şi O'Donnel să dea foc castelului. Din cauza englezilor.

Nu ştiu unde vine Donegal, dacă am înțeles bine numele şi cu atît mai puțin cine este sau era acest O'Donnel.

- Cînd te-ai născut, Shawn?

- Şaptezeci şi şapte.

- Nu cred că o voi revedea pe femeia aceea, împielițata, dar dacă se va întîmpla, îi voi spune că ai iubit-o.

- Mulțumesc.

Un ultim val de sînge şi vine şi moartea. Frangois Villon

II coboară pleoapele.

Apoi sapă mormîntul, ajutîndu-se de spadă şi pumnal. O piatră plată aflată nu departe de el ține loc de piatră funerară pe care scrie:

Shawn Wanamaker

1577-1610 Din Donegal, Irlanda A vrut să fie rege şi din asta i s-a tras moartea.

Mai găseşte forța de a escalada stîncile pînă deasuprn fluviului în care aruncă armele irlandezului. Apoi se aşază. Nn l-am mințit cînd i-am spus acestui om că sînt trist. Era loc pentru amîndoi în această lume nouă. Şi e atît de supărător cînd Io gîndeşti: lumea veche e plină de oameni care se bat între ci pentru o fişie de pămînt, iar aici e pămînt cît vrei. Dar cîți au curaj să treacă marea-ocean? Cîteva sute şi aceştia se stabilesc pe coastă, cît mai aproape. Sînt spanioli în Florida, în sud? Şi într-o țară care se numeşte

California. Dar în afară de ei? Cei care au trecut Mississippi şi Missouri sînt abia o mînă de oameni Sigur, sper să fie întotdeauna aşa, dar nu cred. într-o zi se va produce o năvală. Dar pînă atunci eu voi fi mort, mulțumesc lui Dumnezeu.

Vederea spre vest e clară. Nu vede munții, deşi i se parc că zăreşte ceva.

îmi vine să cred că se trag tot mai înapoi pe măsură ce mă apropii de ei. Nimic mai rău decît un vis împlinit.

îl trezeşte o atingere pe picior. Doi Paşi îi aplică pe răni comprese cu ierburi de leac. El n-a coborît singur de pe stînci. Pissarugues l-a dus în spate. Aprind un foc. E noapte.

- Mă simt foarte bine.

- Da, da, zice Pissarugues, sceptic.

- Voi rezista pînă la moarte, Antoine. Poate că nu şi după aceea, deşi...

- Nici măcar nu poți merge.

f - Ei, cum să nu!

Dovada - se scoală fără să se sprijine de nimic. 11 mai (liMU c puțin piciorul, dar e suportabil. Sigur, nu e chiar bun de «Irigat, de acord.

L - Voi pleca mîine.

- Vin cu tine.

Nu. Nu şi nu. Antoine Pissarugues are o soție şi curînd un i u|)il. Dar nu e singurul motiv.

[;, - Doresc să rămîn singur. Nu mi se va întîmpla nimic. F - Nu te vei mai întoarce.

- Un motiv în plus pentru a nu mă însoți. Dar mă voi luloarce. Sînt dator şi tu ştii. Nu lipsesc niciodată de la o întîlnire. Vi >i li acolo, îmi voi regăsi prietenii mei lakota, oriunde vor fi BC-atunci, cel mai tîrziu în primăvara viitoare. Nu mă crezi în .(ațe?

- Ba da, te cred în stare de orice.

Surîs, deşi Pissarugues rămîne îmbufnat. Mănîncă.

- Doi Paşi, cu ce triburi mă voi întîlni?

- Poate shoshoni sau crow oglala.
- Duşmanii indienilor lakota?
- Da.
- Şi după ei?

Doi Paşi nu mai ştie. Tot aşa cum nu ştie dacă sînt munți 111 țara soarelui apune.

Da, crede că există munți, dar trebuie să fie pustii. Cine N-ar duce să trăiască în munți?

-îți vei aduce tribul pe malurile fluviului Missouri?
I[1] - Dacă înțelepții vor fi de acord.

- Dincolo de Missouri?

Poate.

Franşois Villon doarme bine în noaptea aceea, în ciuda Iunghiurilor dureroase. Piciorul e cam țeapăn, dimineața, dar mai ales simte amețeli de la o lovitură la cap de care nu şi aminteşte. îşi adună cei doi saci, arcul, un cuțit şi o toporişca de piatră. Şi provizii pentru cinci zile. îşi pune toată voința în joc pentru a merge drept, îndepărtîndu-se sub privirile celor doi. De cum se simte în afara razei lor vizuale, e constrîns sfl facă o pauză. Amețelile sînt din ce în ce mai puternice, facîndu I să se clatine şi încețoşîndu-i vederea.

Oricum, înaintează. Soarele îi încălzeşte spatele, apoi, pe măsură ce ziua creşte, şi coapsa stingă, înainte de a-i bato chiar în față. Merge drept spre vest, fară îndoială, şi ținutul pare pustiu. E superb.

Catherine-Marie traversează încă o dată fluviul Missouri. Ajunsă pe malul drept, o ia în susul apei o dată cu răsăritul soarelui. în zadar, nici urmă de canoe, pe un mal sau pe celălalt, dar nici cadavre. Unde s-au dus? Curentul e foarte puternic, c adevărat, i-ar fi putut tîrî multe leghe la vale.

Face un popas şi, chiar înainte de a dormi sub cerul înstelat, se hotărăşte să pună capăt căutărilor ei. în zori, proiectul apare puțin schimbat: de acord, va urca pe malul fluviului înapoi pînă la cataractă.

Toboggan şi Afin nu pot fi dincolo de ea, dar nu se ştie dacă n-au ieşit la mal imediat după cădere.

O altă zi de mers şi ceva care o şochează: nici urmă dc viață omenească. Chiar în locuri unde sînt treceri naturale, nici o urmă, mai veche sau mai recentă. Şi cînd escaladează primul deluşor întîlnit în cale, iar nici un semn, cît vede cu ochii, nimic; nici un fum, nici o construcție, nici un tipi. Ținutul e pustiu, dar ceva nu se potriveşte totuşi: Smaragdin şi cei doi au trecut cu siguranță apa. Şi nu numai pentru a se cățăra pe malul din față şi a o lua la goană înapoi. Aşadar, ei ar trebui să fie pe-aici. Şi urmele lor?

Ajunge la cataractă, nu vede nimic şi se întoarce. Stîncile, de sînt de vină - nu rămîn urme pe stînci, oricît ar ploua. Raționamentul ei se dovedeşte corect: descoperă urma unui mocasin, mare cît o piesă de doi soli. Mai departe, sînge, cîleva picături. Struneşte săgeata şi urcă spre piscul care se înalță deasupra fluviului, după care se angajează într-un .idevărat labirint de stînci. Urme de sînge într-o despicătură in care nu încape din pricina şoldurilor, aşa că trebuie să o ocolească.

... Ajunge astfel la un mormînt pe care se află o piatră. ('iteşte ce scrie pe ea. Wah Nah Maket e mort. Mie-mi spui: s-au pus trei să-l dea gata, puii de cățea!

Coboară descriind cercuri. Cenuşa unui foc sub o streaşină de piatră. Stîncile plate, pe care le-a traversat perpendicular mai adineauri, coboară într-o pantă domoală spre pădure.

Şi acolo, într-adevăr, descoperă urme. Pe care le identifică imediat - urmele picioarelor mici sînt cel mai uşor de recunoscut. E singur şi merge spre vest, va fi aflat, într-un fel sau altul, că sînt pe urmele lui şi fuge, se teme de mine.

Mai înaintează o leghe, dacă nu mai mult, urmele sînt tot acolo, mereu spre vest şi mereu singure; Omul Munte şi şeful războinicilor sioux l-au părăsit, l-au lăsat

cu laşitatea lui - îşi au şi ei demnitatea lor, nu o iau la goană în fața unei femei.

Deşi femei atît de periculoase ca mine nu se găsesc pe toate drumurile - cu atît mai mult cu cît pe aici nu sînt drumuri.

Merge după umie. Are două zile avans față de ea. Şi, ciudat, uneori se clatină. Nu e beat, fireşte, unde să găseşti de băut în acest ținut, aiurea!

înaintează cu pasul ei suplu, mereu atentă la o posibilă capcană, la nevoie ocolind boschetele şi gîtuiturile.

Apoi, încetul cu încetul, un gîndîşi face loc în mintea ci, ea, care nu s-a lăsat niciodată orbită de propriile-i sentimente sau, oricum, ştie să le recunoască: vînătoarea în care te-ai angajat de atîta timp s-a transformat cu vremea în ceva mult mai îmbătător, Impielițato: o imensă fascinație față de acest necunoscut spre care te îndrepți. Peisajul se schimbă, ai observat? Iată din ce în ce mai multe stînci şi, pe scurt, treptat, urci. Spre munți te îndrepți, iubita mea.

Şi, de altfel, uite-i, acum e sigur, sînt în fața ta.

Să fie clar, îi zice ea ursului. în primul rînd, nu mi-e frică de tine şi, orice ai spune, aici nu poți schimba nimic. în al doilea rînd, dacă mai stărui să îmi ații calea, voi fi nevoită să te ucid.

Ursul o priveşte şi se leagănă.

- Ia uită-te mai bine, bătrîne, ştii cu cine ai de-a face? Cu însăşi împielițata. Cel mai bun arcaş din lumea nouă. La nevoie, pot să-ți înfig cîte o săgeată în fiecare ochi. Acestea fiind zise...

Ursul este cenuşiu, mormăie, laba lui stîngă (şi el e stîngaci), o labă foarte groasă, bate aerul.

- ... acestea fiind zise, nu țin să te omor. Eu vînez ca să mănînc. Şi am ucis ieri o antilopă, am came pentru o săptămînă. Mai mult, recunosc că e teritoriul tău. Nu fac decît să trec.

Bum. Laba ursului zgîlțîie totul. Ea se asigură că craca de sub ea rezistă la greutatea ei şi mai urcă.

- Nu fi ridicol. Nu vei putea să dobori niciodată acest copac. Şi ce vrei? N-ai decît să urci, te priveşte!

Scoate totuşi cuțitul din teacă, aşa, ca să fie, şi-1 împlîntă în lemn, la îndemînă. Ridică sacul legat de centură cu o curea de piele şi se instalează, cu picioarele bălăbănind deasupra capului acestui blestemat de urs, aflat la vreo şase-şapte picioai o sub ea. Agață arcul şi tolba şi cu un cuțitaş taie o bucata de came din antilopa friptă pe jar în ajun.

- N-ai putea să-mi cauți nişte mere, ursule?

E foarte mulțumită de sine însăşi. Rîul pe al cărui mal a mers, urmărindu-1 pe Smaragdin, curge la cîțiva paşi de ea. Riul vine dinspre vest. La început, probabil acolo unde se varsă in Missouri, era foarte lat, cu maluri bine tăiate. Acum nu e decît un rîu normal, un rîu ca toate rîurile. Smaragdin urcă şi el pe malul lui, evident, şi nu încearcă să-şi ascundă urmele, se crede în siguranță, convins că nu aleargă nimeni după el într-un ținut atît de pustiu.

în orice caz, ei îi e bine şi merge mînată de o adevărată bucurie. Ce senzație grozavă să te avînți pe un pămînt virgin, fară țipenie de om. Cu munții în fața ta (spre ei se îndreaptă Smaragdin, cine ştie de ce, se gîndeşte că poate găsi o comoară, puiul de cățea!).

- Tu ai ajuns pînă la munții de acolo, ursule?

Catherine-Marie sfîşie o bucată de came de la umăr, foaite

gustoasă.

- Eu mă duc într-acolo. Nu-ți cer să mă însoțeşti. Poate de la distanță, dacă vrei. De ce-mi doresc atît de tare aceşti munți? Nu ştiu. Nu-mi place la cîmpie, e adevărat. Dar motivul trebuie să fie altul. Am nevoie să-mi dovedesc ceva? în țara mea mă cățăram peste tot, mă atrăgea. Şi în această lume nouă, cumetre urs, o să-mi spui că ceea ce simți e de o sută de ori mai puternic. Ai

respirat oare un aer mai curat, ai văzut orizonturi mai limpezi? E ca şi cum te-ai apleca deasupra unui mare gol, dar nu periculos, chiar dacă ți-e dat să cazi în el. Şi chiar ai poftă să-ți dai drumul.

Bombardează ursul cu oasele pe care le-a curățat, ursul mormăie şi încearcă să dezrădăcineze pomul - poți să-l scuturi cît vrei. Bea puțină apă din burduf. E bine, e cald, ba chiar ((I 111 I I ra a sporit parcă brusc pe acest orizont stîncos, unde numai |ir malurile apelor cresc copaci; cu siguranță că undeva, spre mire apune, se găsesc mari păduri, le simte, ar putea jura că le fii mic, chiar dacă în clipa de față nu vede nimic din cauza stîncilor i nic urcă în trepte şi-i astupă vederea spre vest.

A cam înțepenit pe cracă, acolo sus. Cască şi face pipi pc urs. Imediat după aceea, ursul mai dă o ultimă labă copacului ți 'ic tot duce - l-am descurajat.

Cele două fapte se vor petrece a doua zi. Întîi, urmele pe ■Cest strat subțire de pămînt care acoperă fundul culoarului '.I nicos în care ea se angajează- mai degrabă un defileu. Urme I IIiB arată că Smaragdin şi-a strivit fața, a murdărit cu sînge un colț de piatră gălbuie; s-a tîrît, s-a ridicat, totul este foarte recrut, numai cîteva ceasuri, nu mai multora toatăpietrăraia lista l-aş vedea (numai să nu se prefacă, să nu-mi întindă 1/ I'o capcană pe undeva, dar MU cred).

în al dilea rînd, munții. Sînt acolo, departe, la o zi de mers. Se înalță în mijlocul unei mări de verdeață cum nu şi-ar 11 imaginat niciodată că ar putea exista.

Negri, munții sînt negri*. Crestele lor întunecate se ridică pc o distanță imensă, gigantic zid de piatră la poalele căruia, cxceptînd rîul şi cîteva pîraie, nu există decît coame de piatră în forme neregulate şi un furnicar de cîini de prerie. Pretutindeni,

I >e cea mai mică ridicătură, mişcătoare turme de capre-antilope, iar în locurile mai înierbate, bizoni - la mai puțin de treizeci de stînjeni de Catherine-Mari.e, o

femelă bizon, cu o piele uimitor de deschisă la culoare, aproape albă, abia a fătat. E un animal

II >arte mare, de mai multe mii de livre, iar puiul ei abia născut e de un roşu vineţiu, foarte strălucitor.

* E vorba de Black Hills - Colinele Negre. Aici, în viitorul oraş I leadwood, au trăit Calamity Jane şi Wild Bill Hicock. Colinele Negre se întind pe o distanţă de 193 de kilometri, de la nord la sud. Vîrful cel mai înalt: 2207 metri (n. a.).

Zidul de piatră se întredeschide, lăsînd să se vadă im defileu. Mai mult ca oriunde, malurile rîului pe care urcă do atîtea zile sînt pline de verdeaţă. Şi de copaci. Din care umil căzut de curînd e folosit la sprijinirea unuia dintre multiplele diguri construite de castori.

- Bună ziua, castore, zice ea, aşa cum a salutat toate animalele întîlnite în cale (cînd nu le-am ucis, dar n-am ucis decît de nevoie). Vă iubesc pe toate, oricît de multe aţi fi. Promil să nu vînez decît ca să mănînc şi ca să mă îmbrac, dacă îmi va fi de trebuinţă.

Mai departe, mult mai departe, urmele lui Smaragdin părăsesc malul rîului şi, dintr-un motiv pe care nu şi-1 explică, se arată între stîncile cu pereţi înalţi de cincizeci, şaizeci dc picioare.

... Pentru că, preocupată de urmele paşilor unui om care pare să se tîrască, n-a ridicat nasul din pămînt. Acum îl ridică şi încremeneşte de surpriză. In faţa ei şi pe laturi descoperă frize. Frize reprezentînd mîini de om, dar uriaşe, aliniate pe zece sau douăsprezece rînduri, cu degete de două ori mai lungi decîl palma şi cu degetul mare paralel cu celelalte, şi el foarte lung şi subţire. Ai zice că acolo a fost trasat un drum; dar e foarte vechi, pe alocuri desenele sînt foarte şterse, altele abia dacă se mai ghicesc; evident, nu sînt de ieri, nici de acum cincizeci de ani.

Ea urmăreşte dubla pistă, a mîinilor pictate şi a lui Smaragdin, şi iese într-o lumină foarte puternică. E acolo un spaţiu circular imens, cu o vegetaţie luxuriantă

şi numeroşi arbori, chiar dacă din mulți n-au mai rămas decît butuci roşi pînă la rădăcină de castori. Rîuri care se întretaie, barate de vechi diguri construite de aceiaşi castori despre care nu se ştie de ce au părăsit acest loc (începînd să construiască în altă parte, fireşte). Trec căprioare cu cozi negre, cerbi cu coadă albă, oposumi, curcani, iepuri, veverițe. Şi doi elani, undeva mai departe. Păsări de npă pescuiesc, într-un aer nemişcat. Mergînd de-a lungul unui lac sau al unei mlaştini, Catherine-Marie recunoaşte peştii- pisică şi un fel de ştiuci. Mai departe, într-o apă mai repede, liilgcrele argintii ale păstrăvilor- pe care ştia să-i prindă cu nunii. Nu văzuse niciodată un loc mai plin de vînat. Şi tot soiul de fructe pe care le puteai culege cu mîna, chiar şi nuci; ia te iiiifi, asta-i un soi de ambrozie, iar asta lobodă, sfeclă şi ceva ' .un ca spanacul, dovleci şi floarea-soarelui; ce cîmp am face iiiei cu boabele de ponimb pe care le am la mine...

S-ar fi putut crede într-un paradis care, în afară de intrarea ii îmtă prin care pătrunsese, era închis din toate părțile de enormi pereți de piatră, înalți de cinci sute - dacă nu mai mult - de picioare.

Dar nu, pista continuă pe un alt culoar, aproape în prelungirea celui dintîi. Din nou mîini pe pereți. Puține de data asta. Una cam la douăzeci de paşi, regulat - cînd nu stat şterse de trecerea timpului.

Drumul urcă, un torent şi-a croit drum, cu timpul, în piatra întunecată. Ajunge pe o înălțime, constrînsă la o adevărată cscaladă, folosindu-se de mîini şi de picioare, cu sacul, tolba şi arcul lovindu-i şalele. în mai multe locuri - urmele bărbatului din fața ei; sînge, dar amestecat cu ceva gălbui, pare o rană infectată. E nebun, încotro merge?

... Şi deodată, ca şi cum s-ar fi deschis o poartă: la ieşirea din aceste măruntaie de piatră atît de abrupte, ajunge pe un platou înalt şi lung de cîteva leghe, plin de copaci. Dar în fața ei se ridică acum un munte adevărat,

masiv, gata să zdrobească peisajul pe care îl domină cu codrii lui adînci, cu rîuri şi cu rare spaţii mai libere, unde nu creşte decît salvie. Catherine-Marie înaintează fascinată de ceea ce crede ea că distinge. Atît de mare e fascinaţia că e gata să calce într-o porţiune acoperită de o argilă sfărîmicioasă; dar urmele lui Smaragdin o fac să ocolească locul şi, aruncînd o piatră, o vede cufundîndu-se .şl dislocînd un lichid gălbui şi greu mirositor; de altfel, la douăzeci de paşi mai departe se vede un bizon care căzuse în această capcană - nu i se mai zăresc decît coamele şi creştetul.

înaintează printr-o pădurice deasă de pini şi, cîiul priveliştea se deschide din nou, are confirmarea că ceea ce văzuse nu e un vis: un desen uriaş de peste douăzeci de stînjeni şi aproape tot atît de lat a fost gravat în peretele de stîncă*, la o asemenea înălţime, încît ai putea crede că cei care au înfăptuit această operă colosală s-au legat de vîrf cu frînghii. Desenul reprezintă un soi de om-pasăre, cu un fel de petic triunghiular dinainte, legat cu o centură lată cu motive în pătrăţele care trebuie să fi fost colorate cîndva; bărbatul are la gît un colier de bile, peste un alt colier care reia motivele de pe centură. Braţele desfăcute sînt pline de desene şi sub fiecare atîrnă frumoase pene de vultur. Omul poartă o mască de şoim, pe cap coame, poate de bizon. Desenul degajă o impresie de măreţie sălbatică, pe lîngă proporţiile lui colosale.

Se ghemuieşte, caută maşinal în sacul agăţat de centură două lamele de pemmican şi începe să mestece una - trebuie să-mi reînnoiesc proviziile de carne uscată; problema e că nu-mi amintesc niciodată ce ierburi se adaugă; se gîndeşte, cum i se întîmplă adesea, la merele din cuptorul ei de acasă, mustind de miere, pe care le mînca la poalele munţilor ei din Auvergne (ca să nu mai vorbim de caltaboş). Şi atunci îi simte prezenţa. întoarce capul şi-1 descoperă pe Smaragdin.

Stă pe burtă, cu brațele întinse sus şi cu degetele agă- țîndu-se de solul stîncos, de parcă ar fi vrut să se tîrască în

* Peretele este cel care va fi numit Muntele Rushmore. Aici vor fi sculptate chipurile preşedinților Washington, Jefferson, Lincoln şi Roosevelt. Un memorial de două sute de metri în amintirea şefului sioux Crazy Horse este în curs de realizare.

i ln ccția omului-pasăre de piatră. Nu i se vede fața, capul e întors |ie o parte.

în secunda următoare, ea struneşte arcul şi pune săgeata.

L-a strigat de mai multe ori, fără să primească nici un i ăspuns. înaintează prudent, țintindu-1 cu săgeata. îl atinge cu vîrful sabotului.

- Ai murit, rahat de tîrfă împuțită?

Nici o reacție. Ea lasă arcul, scoate cuțitul din teacă şi-1 pune cu vîrful în părul lui blond, la ceafa.

- Te prefaci.

Cu mîna dreaptă îi caută încheietura - pulsul bate, mult prea tare, de două ori mai tare decît e normal.

- Aş putea să te ucid pentru că eşti viu.

Repede, servindu-se de mîna dreaptă, cu stîngă ține cuțitul, gata să-l înfigă, îl întoarce cu fața în sus. A observat rana urîtă de la pulpă şi mica vînătaie de la tîmplă - mai are o rană la braț, dar aceea e pe cale să se cicatrizeze.

- Chiar eşti inconştient?

Bărbatul e livid, ține ochii închişi, barba lui e rară şi fină, blond-aurie ca şi părul. E tras la față - recunoaşte că nu e urit, şi ce-i cu asta?

Scoate din sac şnurul de piele împletit, pregătit pentru cazul în care ar avea nevoie de o sfoară, dar în cele din urmă alege ceva mai scurt, un şiret din vînă de bizon. îi leagă încheieturile.

- Dacă-ți imaginezi că mă poți lua prin surprindere...

în locul în care l-a găsit nu e decît stîncă. îl tîrăşte puțin

mai jos, spre ceea ce pare a fi o grotă şi care se dovedeşte chiar o grotă, şi încă una foarte largă: o cavernă vastă şi atît de adîncă, încît pare să se afunde în munte pe sute de stînjeni, şi chiar mai mult, cu tot felul de galerii mergînd într-o sută de direcții. Se aude un fel de şuier, aproape ca o muzică şi, dacă ar fi din cei care se sperie uşor, ar trece-o fiorii; dar nu e decît vîntul caro cîntă prin această tubulatură de piatră. II lasă pe Smaragdin la intrare, sub un copac.

- încearcă numai să te dezlegi. Nu ştiu dacă îți dai seama...

Se apleacă brusc asupra rănii de la tîmplă şi nu ştie ce să facă — s-ar putea să aibă un os rupt în cap, îmi amintesc de Albertin Pic, care a căzut de pe acoperişul unui grajd, n-avea cine ştie ce rană, toată lumea rîdea de el, dar pînă la urmă a murit.

Rana din pulpă e cea mai urîtă. Se întreabă cum a putui merge şi cum s-a cățărat atîta vreme. Rana e roşie şi galbenă, curge puțin sînge, dar mai mult un lichid duhnitor...

îmi dau seama.

Se duce după lemne uscate, aprinde un foc bun, alimentîndu-1 tot timpul dintr-o parte pentru a obține un pat dc jar. Pe care aşază lama cuțitului.

- îți dai seama cît am alergat pînă să dau de tine? Şi să pun mîna pe tine?

Cu celălalt cuțit sfîşie pantalonul de piele în dreptul rănii.

- Am îndoieli, remarcă. Nu mi se pare posibil să fi venit pînă aici, la capătul lumii, numai ca să fugi de mine. Mă fac şi eu că aş crede, dar de fapt ştiu că nu e adevărat.

Mai pune jar peste şi sub lamă pe măsură ce arde lemnul.

- Şi mai cred că eşti într-adevăr inconştient. Leşinat. Şi că nu mă auzi. Iată de ce îţi spun toate astea. Şi uite încă ceva: de fapt, sînt foarte mulţumită că am bătut atîta drum. Această lume nouă îmi place nespus de mult. Ce să fi făcut acum în munţii din Auvergne? Să îmbătrînesc - presupunînd că tatăl meu, Pouillou Pattu, n-ar fi vîndut toată averea familiei Pouillou? Să mă mărit? Să iau primul ticălos ieşit în cale, tîmpit şi bogat, adică, vreau să zic, unul care are patru vaci, zece oi şi o casă a lui; să desfac picioarele gîndindu-măîn altă parte; şi, în treacăt tic /is, i-aş tăia probabil gîtul şi restul dacă i-ar da prin cap să iun bată. Aici, în lumea nouă, sînt egală cu toţi, sînt liberă.

Lama cuţitului s-a înroşit. O apasă pe rană. Miroase a • uijie arsă. Apoi vine un prim urlet răguşit al celui rănit, dar de Vi nit în fire tot nu-şi vine.

Pune din nou lama pe foc.

- O să repetăm de două, trei ori. Ori se face bine, ori nu.

A ales acest loc pentru a-1 aduce pe rănit pentru că, în

II I ară de faptul că adăpostul este excelent, mai are şi avantajul ilc a oferi o vedere splendidă asupra peisajului, aproape în loialitate. Pădurea începe la vreo douăzeci de paşi, în dreapta. In stîngă e muntele sculptat, chiar în faţă se înalţă un vîrf Care atinge, poate chiar depăşeşte, înălţimea vîrfului Sancy. I Jn rîu destul de" mare susură în apropiere şi pe malurile lui creşte mult creson şi ceapă sălbatică.

Un urlet să-ţi sfişie -gîtul. A aplicat cuţitul pentru a doua oară.

- Ce sensibil eşti! Mă vezi pe mine că plîng? Ai fi murit in cîteva zile în starea în care eşti. Şi pentru că veni vorba, mi-am găsit un motiv foarte întemeiat ca să te îngrijesc: vreau să aflu de ce l-ai trădat, l-ai jefuit şi l-ai ucis pe Pouillou Pattu. I )upă aia poţi să mori. Dar vreau să te aud pe tine povestind.

A treia cauterizare - mai tîrziu. Abia dacă se mai aude un geamăt din străfundurile conştiinţei lui.

- Poftim, e tot ceea ce pot să fac. Cel puţin ştiu că nu te prefaci leşinat. Acum nu mai mişti. Mă duc să caut de mîncare. Aici nu mai am ce face.

Umblă ore în şir, dar nu dă de nici o căprioară şi, de altfel, peste nici un fel de vînat cît de cît valoros.

- Hei, voi, animale, vreţi să-mi faceţi rău?

La întoarcere, situaţia e aceeaşi şi totuşi oarecum schimbată. Aceeaşi pentru că, evident, Smaragdin nu s-a mişcat (e tot leşinat şi pe deasupra mai e şi legat, dar, oricum, c viu respiră; e ca şi Pourrat, cel din Issoire, care se lovise cu o oişt între ochi, optsprezece, douăzeci de zile a făcut pe mortul, alun respirînd, pînă în dimineaţa în care a deschis ochii şi a cerul oala cu cîmaţi (vezi bine, Smaragdin, nu reuşeşti să /;/d impresionezi atît timp cît dormi).

... Şi foarte schimbată, totuşi, pentru că la treizeci de paşi de intrarea în grotă, cu un aer perplex, vezi ceva, un fel de pisicii mare cît un măgar care ar trebui să fie un leu sau un tigru (ciu ştie?). Stă cocoţat, tîmpitul, ghemuit pe vîrful unei stînci de vrea trei stînjeni. Blana lui e roşcată, bătînd în roşu, mai ales pe spate, în timp ce burta e aproape albă din pricina acelei nuanţe de roşu foarte deschis. Dar are şi pete albe, de un alb foarte curat, pe la gît, în jurul ochilor şi al botului.

- Bună ziua, motane, ziua bună îţi doresc. Poţi rămîne unde eşti, nu mă stinghereşti, dar te previn: dacă-ţi dă prin cap să-mi mănînci prizonierul, mai bine renunţă de pe-acum. Ne supărăm rău de tot.

Păstrează arcul la îndemînă, scoate din sac oala de pămînt ars făcută de mîna ei cu riscul de a o face pe Neagă Tot să plesnească de rîs, pe ea şi pe alte doamne cree. Face o supă din dovlecii pe care-i găsise cam la o oră de mers, adaugă cresonul, ceapa sălbatică şi carnea uscată- fară sare, nu mai are. Pune totul la focul pe care îl aprinde din nou. Vine seara. Nu crede că leul din

munți îi va ataca. N-am nici un chef să-i omor, iar pe de altă parte e preafrumos şi prea liber şi, oricum, e acasă la el, mulțumesc că ne-ai găzduit. Reuşeşte să-l facă pe rănit să mănînce folosindu-se de o lingură de lemn cioplită tot de ea şi care e aproape dreaptă. Mănîncă şi ea, apoi, în întunericul care sporeşte, se aşază, învelită în cuvertura ei de piele de căprioară, cu spatele sprijinit de peretele din stînga intrării, foarte conştientă de hăul din spatele ei, de galeriile care ■rftbat muntele (mai este probabil şi o altă ieşire, aerul circulă), pc unde poate apărea te miri ce sau cine...

Stai. încetează să te înspăimînți singură.

Ultimele lumini ale zilei dispar, vîrfurile din jur, cufundate In întuneric, nu se mai văd, dar ea tot le mai contemplă, nemişcată.

Ei, ia spune, ştii unde te afli?

Lasă-mă în pace.

Smaragdin dîrdîie în inconştiența lui. Ea întețeşte focul la urmă, îl acoperă cu cuvertura ei.

Sper că mîine te vei trezi, omule.

Nu s-a trezit. Are încă febră mare şi ea nu încetează să-i Hca să bea. Ii schimbă comprese ude şi reci, masînd uşor rana şl fruntea înfierbîntată.

- Să te descurci singur. Mai mult n-am ce-ți face.

Se pregăteşte să plece la vînătoare şi abia atunci descoperă cft leul munților a dispărut, a şters-o în timpul nopții. îşi caută IM îndoială ceva de mîncare, sîntem toți la fel. Se îndepărtează, dar se întoarce; desface şiretul cu care e legat rănitul; ideea că, | inîndu-1 legat, însemna de fapt a-l lăsa pradă fiarelor nu-i place. Să se trezească şi să fugă, treaba lui. în ziua aceea a vînat un cerb mare, pe care îl tranşează pe loc, după ce îi scoate cu atenție pielea şi tendoanele. Face patru porții şi le cară pe rînd la grotă.

... Unde, după cea de-a treia ei călătorie, îl găseşte pe Smaragdin tot adormit şi pe leu cocoțat pe stîncă, întocmai ca în ajun, de data asta foarte moleşit. Ai zice

că vrea să stîrnească rîsul. Stă pe burtă (bine mîncat, a fost norocos în vînătoarea lui nocturnă), cu cele patru labe şi coada legănîndu-se în gol, cu botul întins, depăşind colţul stîncii, cu un aer ai zice maliţios, precum pisicile în orele lor de beatitudine în faţa bipedului pe care şi l-au ales drept supus.

- Cred că înţeleg, motane. Eu am intrat aici, tu ai făcut un tur pentru a-ţi găsi alt han. După ce plec, mă înlocuieşti. Drăguţ din partea ta.

Sau aşteaptă să-l devoreze pe Smaragdinul meu şl aşteaptă clipa în care se va hotărî, dar nu cred.

Ii dă de mîncare rănitului ei, carne proaspătă, bine pătrunsă pe jar şi foarte mustoasă. îi descleştează dinţii cu vîrful cuţitului, îi ţine gura deschisă proptind-o cu un ţăruş şi îi înfundă carnea pe gît. Deşi se trezeşte, somnul îl toropeşte din nou. I-a îl dezbracă de tot şi îl spală...

- Nu mai zic nimic, dar ai început să puţi. Şi uite, stau şi mă gîndesc, cine ar fi crezut că un omuleţ ca tine ar putea fi atît de bine înzestrat? Uite că nu trebuie să-ţi faci iluzii în privinţa înălţimii unui bărbat.

Chiar în după-amiaza aceea e gata să creadă că el îşi vine în simţiri. Pleoapele se mişcă, buzele se întredeschid (îi dă să bea, asta pare să fi cerut). Dar cade la loc, inert.

I-a spălat hainele pe care le-a scos de pe el şi, gol, 1-a contemplat îndelung. Numărînd cicatricele - destule, să mai dai şi la alţii; în afară de un anumit loc, tot restul e presărat cu cicatrice, şi încă de cele mari. Mic, dar al dracului, ai? Mă întreb dacă, pînă la urmă, nu l-ai ucis singur pe Wah Nah Maket. Priveşte linia buzelor şi a bărbiei; sînt ale unui bărbat. Ciudat, are multă drăgălăşenie, de parcă ar fi o fată, dar, atenţie, ai văzut la el şi o cruntă ferocitate. Muşchii nu stau să plesnească, nu e un luptător ca cei de la bîlciul de la Saint-Jean, dar sînt tari ca piatra. Trebuie să fie iute ca focul.

Şi noaptea se lasă din nou. îl acoperă din nou cu cuvertura ei. îi e frig şi în cele din urmă se întinde lîngă el, să se ferească de curenții de aer destul de înghețați. O atingere o face să sară din somn. O mînă.Am visat! E atît de înmărmurită că în prima clipă nu mişcă. Mîna care-i atinsese coapsa urcă pînă la sîni şi degetele strîng. Ea sare în sus. Puiul de cățea m-a tras pe ■.loară!

Un cuțit e deja în mîna dreaptă şi un altul în stînga. Dar forma de sub cuvertura de piele e tot inertă. Aprinde una din l< irțele pe care le pregătise şi-i luminează fața. E cea a unui om Cure doarme profund. Smaragdin e culcat pe partea stîngă, iar mîna lui dreaptă se deplasează cu mişcări încete pe aşternutul din piele de bizon.

B - Deschide ochii sau îți tai un deget.

El nu reacționează. Catherine-Marie repetă amenințarea, lot fară nici un efect (chiar dacă acum i-a spus că nu degetul va li cel tăiat).

Nimic.

Am îndoieli.

Se depărtează şi se aşază sprijinită de trunchiul pinului. Se ridică după o clipă şi, ținînd torța pe care o lepădase, aruncă o privire spre comicul leu de munte. Nu e acolo.

Fireşte, pentru că sînt eu aici.

Trebuie să fie o femelă. în fond, nu i-am văzut păsărică.

Glumeşte, dar cam fară chef. Sentimentul că ar fi păcălită a tulburat-o şi a dezorientat-o puțin. Bineînțeles, nu crede că ar fi putut fi păcălită. Numai imaginîndu-şi aşa ceva ar fi destul •pentru a deschide o rană în sufletul ei. Mai e şi această singurătate, care îi place şi crede că îi va plăcea cît va trăi, dar în noaptea asta o apasă. Şi mai simte ceva, ceva vag, ca o absurditate: a îngrijit, a ocrotit, a spălat, a răsfățat ca pe un prunc un bărbat pe care 1-a urmărit, pe care 1-a

hăituit dacă nu pe jumătate din suprafaţa pămîntului, cu siguranţă că pe o distanţă infernală. Nu mai ştii unde ţi-e capul.

Nu e chiar gata să plîngă. Nu. Cu toate că...

Se ghemuieşte, ridică genunchii şi îşi sprijină bărbia în piept. Foarte conştientă, mai conştientă ca niciodată, de puterea explozivă care zace în ea; e unul din acele momente (mai rare de cînd a împlinit cincisprezece ani) în care o detestă. Şi sc detestă.

- Aş fi vrut să te văd pe tine, Smaragdin. Să fii femeie şi să fii mai înaltă decît toţi bărbaţii aproape cu un picior. Mai ales într-un ţinut ca al meu din munţii din Auvergne, unde bărbaţii sînt scunzi. Eram fată, tatăl meu, Pouillou Pattu, ar fi vrut un băiat. Şi n-a mai avut niciodată vreun alt copil, chiar dacă sînt sigură că mi-a făcut coşuri întregi de fraţi şi surori vitregi pe toate drumurile care duc în Italia şi în Spania şi se întorc (deşi m-aş mira să aud că există drumuri care duc acolo, în acele ţări depărtate, şi altele care se întorc). Ce de timp a petrecut Pouillou Pattu pe aceste drumuri, în orice caz departe de mine! De obicei pleca înainte de Paşti şi nu se întorcea pînă la Crăciun. între timp, pe mine mă luau în zeflemea. Nu-ţi poţi imagina cîte porecle îmi scorneau. Rîdeau de înălţimea mea, de picioarele sau dc ţîţele mele; chiar dacă eram în stare să bat băieţi de vîrsta mea - şi uneori chiar îi băteam, e adevărat.

Se ridică brusc, imboldul e mai puternic decît ea, şi-1 leagă din nou pe Smaragdin, reproşîndu-şi că o face şi urîn- du-se pentru asta.

- Nici nu-ţi poţi închipui cît am fost de singură. Ce-aş face dacă aş fi acum în Auvergne? M-aş înăbuşi cum mă înăbuş de cînd am învăţat să citesc pe chipurile oamenilor minciunile din spatele vorbelor şi surîsurilor. N-am fost niciodată fericită. Nu am cunoscut decît clipe de fericire - cînd se întorcea, chiar dacă ştiam că va pleca iarăşi. Visam să călătoresc cu el. O dată l-am

rugat chiar. A izbucnit în rîs - era cea mai mare trăsnaie pe care o puteam face, în opinia lui.

Apoi îşi reia locul, sprijină ceafa de pin şi adoarme după o bună bucată de vreme. Dimineaţa se trezeşte, aprinde focul şi se duce să se spele la rîu. Caraghiosul leu de munte nu s-a mai întors. Mănîncă cu picioarele cufundate în apa curgătoare (da, Inii ziceau Berthe*şi chiar Berthasse). Cerul e cenuşiu, în aer *tftruie un miros de ploaie.

- Cine dracu' eşti? întreabă în franceză o voce din npatele ei.

- împielițata?

- Catherine-Marie Pouillou, zisă împielițata.

- Am cunoscut un Pouillou.

- Mă gîndeam eu, zice ea.

- Era prietenul meu. Unul din cei mai dragi.

- Era?

- E şi acum. Dar a rămas în lumea veche sau, mai exact, el făcea parte din lumea veche.

- Pouillou Pattu din Issoire şi Ambert?

- Chiar acela.

- A murit. Asasinat.

Surîde:

- Foarte greu de crezut, domnişoară împielițată. Nimeni n-ar fi putut să-l asasineze pe Pouillou Pattu.

- Au sărit pe el şase pînă la opt oameni, în pădurile întunecate de pe drumul către La Chaise-Dieu.

El o fixează, adică o cercetează:

- Eşti sora lui?

- Fiica.

El clatină din cap şi rîde:

- Nu cred o iotă. Pouillou Pattu are treizeci de ani cel mult şi, chiar dacă are o fiică, trebuie să fie foarte mică.

- Pouillou Pattu, tatăl meu, avea treizeci şi cinci de ani şi patru luni, era născut de Sfînta Ecaterina, pe 25

noiembrie 1574. Şi eu voi avea nouăsprezece ani în septembrie, anul acesta.

* In fr. = garniță de lapte.

El continuă să o fixeze, dar în cele din urmă privirea lui se dezlipeşte de chipul ei, îndreptîndu-se spre munții de la nord; capul i se învîrteşte, însă contemplă omul-pasăre sculptat în piatră.

- Ce minune a lumii noi, zice el blînd. De acord, spuno tu istoria ta, aşa cum o ştii tu.

- E istoria adevărată.

- Eu sînt legat de mîini şi de un picior, cel care nu c rănit. Poți să mă ucizi cînd vrei. Spune adevărul tău.

- II cunoşti, pui de cățea!

- N-are importanță. Dă-i drumu'.

Ea respiră adînc.

- Tatăl meu, Pouillou Pattu, s-a întîlnit cu tine sau cu cineva care i-a spus nişte baliverne. Tatăl meu l-a crezut pe acest om.

- E adevărat, era cam naiv.

Tonul e sarcastic.

- Era bun şi generos.

- Pouillou, cel pe care l-am cunoscut eu, era auvergnat, zice Smaragdin. Nu se încredea nici în propria lui imagine din oglindă. Chiar dacă era foarte frumoasă. Iartă-mă că te-am întrerupt. Nu voi mai interveni.

- Sau omul acesta a reuşit să se impună înaintea tatălui

meu.

Aşteaptă un comentariu care nu vine.De ce întipăreau toate astea atît de simple în Franța, cînd explicam moartea tatălui meu, şi acum sînt mult mai puțin clare?

- Acest om l-a influențat pe tatăl meu sau într-un anumit fel l-a determinat să vîndă toată averea familiei Pouillou de cînd e lumea lume. Tatăl meu a făcut actele

pentru a vinde totul, fără nici o excepție, la un notar din La Chaise-Dieu.

Ea tace, aşteaptă în zadar, apoi continuă:

- în schimbul celor vîndute, a primit şase mii două sute nouă taleri de aur, împărțiți în şase pungi. Tatăl meu...

Smaragdin a închis ochii, piciorul rănit cu plaga înnegrită ți oribilă se mişcă - îl doare.

- ...Tata a plecat la drum cu cele şase pungi ca să vină la IUI ne. Avea cu el calul şi catîrca, era foarte puternic, nu-i era Irică de nimeni pe lume, nici trei, nici patru oameni nu l-ar fi putut pune jos. Ştiu că erau şapte sau opt, pe cai, ştiu după numărul urmelor de cai, ştiu că mai întîi nu s-au apropiat de el, laşii, au tras cu arbaletele. I-au tras şapte săgeți în picioare şi rîte două în mîini; ştiu pentru că le-am numărat pc trupul lui. Şi apoi i-au tăiat tendoanele de la călcîie şi pe cele de la mîini, I -au ciopîrțit pe toate părțile, am numărat şaizeci şi şapte de lini. L-au torturat jupuindu-1, arzîndu-1, crăpîndu-i ochii. Ştiu că a reuşit să ucidă doi, sper să mai fi rănit vreo alți doi.

Nu vrea să se uite la Smaragdin, fixează fără s-o vadă uriaşa sculptură a omului-pasăre, cu brațele desfăcute. Ura care aprinsă coace în ea de cincisprezece luni e acum fier înroşit în foc.

- Ştiu că nu mai avea pungile cu bani cînd a fost găsit torturat şi măcelărit. Ştiu cine le-a avut în ora de după moartea lui. Ştiu că e acel om care îşi zice Smaragdin şi care călătoreşte cu un alt om căruia eu îi spun Muntele de Om pentru că nu-i cunosc numele. Ştiu că aceştia doi au luat pungile cu bani şi au fugit. Ştiu şi n-am contenit să-i urmăresc şi îi voi urmări pînă în infern. Aceşti oameni mi-au scăpat în mai multe împrejurări, i-am scăpat şi în cetatea La Rochelle. Dar am traversat marea- ocean după ei. Şi l-am găsit pe cel pe care-1 căutam.

Tăcere. Se hotărăşte, în cele din urmă, să-l privească pe Smaragdin. Ai cărui ochi sînt tot închişi.

- Aveam doi saci, i-am cărat cu mine peste tot. Unde m-ai găsit?

- Nu cred că ai putut băga şase mii două sute nouă taleri de aur în două pungi. N-ai fi putut să-i duci.

- Unde m-ai găsit?

- Pe stînci, ceva mai sus.

- Nu aveam şi sacii cu mine?

- Nu, zice ea furioasă.

El se întoarce pentru a vedea mai bine peretele sculptat şi clatină din cap.

- Eram prea slab şi-mi pierdeam mereu cunoştinţa din pricina acestei răni de la cap pe care nu-mi amintesc cum am primit-o. Vedeam bine că drumul pentru a urca pînă la omul- pasăre era fară ieşire. Cred că am lăsat sacii pe acolo, pe undeva. Probabil că i-am ascuns. într-o scobitură în stîncă, sub pietre şi frunze, sau agăţaţi de o creangă. Trebuie să cauţi sacii.

- Puţin îmi pasă de sacii tăi.

- Mai degrabă îngropaţi sub frunze, chiar lîngă drum. N-aş fi avut puterea să caut o scobitură într-o stîncă sau să-i ridic.

Dă-l dracului.

Dar se ridică, îşi ia arcul şi tolba şi pleacă glonţ. Drumul lui Smaragdin n-a fost mai lung de trei-patru zile de mers şi e dublat de urmele ei. Nu e atît de greu să-l refaci. Găseşte sacii sub un trunchi de copac, acoperiţi cu frunze. îi scotoceşte rapid, să vadă dacă nu sînt arme.

Se întoarce.

- Ei?

- O pungă lunguiaţă legată foarte strîns cu un şiret. Şi această pungă este băgată într-o altă pungă, nu mai puţin strîns legată. Nu voiam ca apa să şteargă ceea ce scria.

Ea pune mîna pe punga dublă, desface cu greu nodurile, şi al uneia, şi al celeilalte.

- Hîrtii.

- Ştii să citeşti?

- Bineînțeles.

S-a grăbit: descifrează foarte greu scrisul de mînă; litera inițială o face să zăbovească foarte mult, iar legăturile dintre litere o lasă cu gura căscată; numai la a treia încercare, mişcînd uşor buzele, desluşeşte sensul în întregime. Ridică ochii.

- Citeşte cu voce tare.

- De ce?

- Pentru că vreau să fiu sigur că ai înțeles bine. Dacă citesc eu, ai putea crede ca vreau să te înşel.

Ea citeşte cu voce tare, e mult mai uşor acum, la a patra ! lectură.

- ,,In numele Prea Sfintei Confrerii a lui Iisus, subsemnatul părinte reverend Raimon Berlinguer, recunosc că am primit în mînă proprie suma în taleri de aur, de şase mii două sute nouă taleri (6209) de la messirul Frangois Villon, pe 23 aprilie, anul de grație 1610. Această sumă trebuie, prin grija Sfintei Confrerii a lui Iisus, să fie înmînată cu titlu strict personal lui Jean-Pierre Gaspard Pouillou din Issoire, la cererea lui. Dacă messirul Jean-Pierre Gaspard Pouillou din Issoire nu se poate prezenta el însuşi pentru că şi-a dat sufletul în mîinile Dumnezeului Atotputernic, suma trebuie vărsată domnişoarei Marie-Catherine-Etiennette Pouillou din Issoire, unica sa fiică. Sfînta Confrerie, în acest ultim caz, garantează că acest vărsămînt se va face la casa acesteia, cu prețul cercetărilor care vor începe pe 30 aprilie, anul de grație 1611. Consemnat în La Rochelle, în fața martorilor..."

- Ai înțeles ce vrea să spună, şi spune, acest document?

- Nu sînt idioată.

- Banii tăi sînt în La Rochelle. Şi cum ne aflăm în anul consemnat, iar după 30 aprilie, emisarii Confreriei s-au şi dus la Issoire să te caute.

- E o minciună sfruntată. O înşelătorie.

... Dar nu crede nici ea ce spune.

- Pot să-ți spun împielițata?

- Altfel cum să-mi spui, Sardanapal?

- Parcă ştii tu cine era Sardanapal!

- Un rege cu barbă.

- împielițata îmi place mai mult. Ştii ce-i Confreria lui

Iisus?

- Nu.

- Minți, fără îndoială. Dar un iezuit?

- E un popă.

- Dacă aş fi vrut să fur banii ăştia, de ce dracu' m-aş mai fi ostenit să fac treaba asta? I-aş fi luat cu mine pe mare, i-aş li adus aici, în lumea nouă, unde mi-ar fi fost tot atît de folositori ca ciuma neagră. Vrei să-ți spun întîmplarea aşa cum cred eu că a fost?

- Nu.

- Cred că vrei să spui da.

El stă tot cu ochii închişi. Aşa îl cheamă deci, Franşois, Franşois Villon?

Vorbeşte cu o voce lentă, articulînd apăsat, chiar prea apăsat, ca şi cum ar ține să vorbească cu dinții încleştați. Spune că l-a cunoscut pe Pouillou Pattu acum patru ani, într-un oraş din Spania numit Barcelona. El, Franşois Villon, a avut o ceartă cu nişte spadasini şi era rănit. Pouillou Pattu i-a venit în ajutor, l-a îngrijit, a vegheat asupra lui; cei doi bărbați s-au împrietenit, au făcut drumul împreună spre sud, petrecînd aproape şase săptămîni împreună. Cînd s-au despărțit, şi-au promis să se mai întîlnească. Pouillou Pattu a vrut să meargă în Italia, pe care nu o cunoştea şi a cărei limbă n-o vorbea. S-au întîlnit în toamna următoare la data dinainte fixată, la locul numit

Castellane. Au pornit amîndoi, au trecut de la Torino la Milano, s-au dus la Mantua şi la Veneția, la Bologna, Florența şi Sienna, au traversat munții Perugiei şi au ajuns la Roma...

- în ce an?

[1] - Acum patru ani, în 1607.

- Aveam cincisprezece ani cînd s-a dus la Roma, mi-a opus el.

- Datele concordă.

- El făcea negoț, deşi averea mare din Auvergne i-ar fi îngăduit să trăiască fară să plece niciodată de-acasă. Şi tu ce lilceai?

- Jucam.

- Joci zaruri?

- Joc orice implică un pariu. Şi cîştig aproape întotdeauna.

- Pentru că trişezi.

- N-am trişat niciodată în viața mea.

- Ți-am văzut trupul plin de cicatrice.

- Pentru că toți oamenii cu care jucam credeau că trişez. Sau pentru că aveam faima unui foarte îndemînatic spadasin.

- Nu mai ai nici armele. Sau le-ai ascuns undeva, ca pe

saci?

- Nu mai am arme. Pentru totdeauna.

Vocea lui devine şuierătoare, ea îl aude gîfîind.

- Şi?

Apoi, el şi Pouillou Pattu s-au despărțit. Pouillou Pattu i-a propus să se asocieze, dar el a refuzat, nu-i ardea lui de negoț. In afară de asta, el avea un vis al lui. Acela de a se întoarce în lumea nouă, unde mai fusese cu caravelele spaniole; dar nu vrea să meargă acolo unde sînt spaniolii; el visează la acele pămînturi nesfîrşite din nord despre care ştie puține lucruri, în afară de faptul că sînt locuite de indieni, iar aceştia sînt foarte puțin, mult mai puțini numeroşi decît oamenii din

Franța, care este de zece, douăzeci sau de treizeci de ori mai mică. Şi de ce oare un vis pătrunde într-o bună zi în sufletul tău şi creşte acolo, te macină? Ştii oare de ce te apucă deodată dezgustul de oamenii pe care îi cunoşti, cu care te întîlneşti, pe care-i înfrunți, îi iubeşti sau îi deteşti, de ce te cuprinde o greață de peisajul familiar, fie în Franța, în Spania, Flandra, Italia sau Anglia? De ce ajungi sA 10 urăşti pe tine însuți pentru că nu-ți poți schimba întreaga existență?

Da, a spus aceste lucruri, i-a povestit acest vis lui Pouillou Pattu. Care l-a înțeles. Care îi punea întrebări, extrem de cu rios, la fiecare nouă întîlnire. Aceşti doi oameni nu se mai văd decît o dată, în anul 1608. Pentru că el, Franşois Villon, a revenit în această lume nouă, a mers mii de leghe, a atins Maesi Sipti

- Wah Nah Maket te-a alungat?

- Ți-a arătat vreodată tatăl tău o brățară din oase de peşte foarte fine şi foarte strînse?

- Mi-a dat o asemenea brățară cînd am împlinit şaisprezece ani, era cu mine de ziua mea de naştere.

- Eu i-am dat-o - o adusesem de aici, din lumea nouă.

- Era prea mică pentru încheietura mea.

- Practic, tatăl tău nu mi-a vorbit niciodată despre tine. O singură dată a pomenit de fiica lui. Şi de moartea soției sale la naştere. Mă gîndeam că ai trei-patru ani. Tatăl tău vorbea cu uşurință, dar niciodată despre familia lui. Nu ştiam nici că avea pămînturi, nici că era un om bogat. Credeam că trăieşte numai din negoț. Nu m-a lăsat niciodată să cred altceva.

- Dar într-o zi a făcut-o.

Da. în februarie 1610. Cei doi bărbați s-au întîlnit la Grenoble. Plecau împreună în Germania. In seara aceea, Pouillou Pattu l-a anunțat că a hotărît să meargă şi el în lumea nouă. Dacă el, Franşois Villon, vrea să-l ia şi pe el.

- Am spus da. Tatăl tău îmi era un prieten foarte drag, un om cu mari resurse, l-am spus că mă voi îmbarca ia Saint-Malo...

Pouillou Pattu a răspuns că nu poate pleca atît de repede. A pomenit despre nişte afaceri pe care trebuie să le pună la punct înainte de a pleca pentru ani de zile, dacă nu pentru totdeauna.

- Eu, zice ea. Eu eram afacerea pe care trebuia s-o pună la punct.

Pouillou Pattu nu a făcut nici o precizare, cu discreția lui obişnuită. în zilele următoare, pe cînd făceau drumul împreună apre Germania, a vorbit a doua oară în opt sau zece întîlniri despre fiica lui pe care o va lua cu el. în primele zile ale lui martie, cei doi oameni aflîndu-se la Mainz, el a mai făcut o precizare: trebuie să vîndă „micile lui bunuri" pentru a putea pleca. Cu toate că înțelesese că în această lume nouă banii nu au nici o valoare şi că avea destui pentru a-şi plăti călătoria. ('ei doi s-au întors în Franța pe 15 februarie. O nouă despărțire. Dar au căzut de acord să se întîlnească peste două săptămîni într-un oraş numit Riom, la un anumit han. Din Germania, el, Frangois Villon, s-a dus la Paris, să pună la punct nişte afaceri înainte de a se îmbarca la Saint-Malo. Dispunea de puțin timp şi, de altfel, a întîrziat la întîlnire cu o jumătate de zi. Şi a dat peste o situație neaşteptată: Pouillou Pattu, certăreț din fire, se luase la harță cu un om pe nume Radtke.

- îl ştii?

- Poate, zice ea, neîncrezătoare (cu toate că nu se mai îndoieşte că spune adevărul).

Pouillou Pattu, care ar fi putut să-i fărîme oasele, a pus punct discuției dîndu-i un pumn în cap şi băgîndu-1 cu fundul gol într-un cazan. Nu era prima oară cînd îl vedeam facînd asemenea trăsnăi, el era...

- Ştiu, zice ea, Pouillou al meu avea fantezie să mai dea şi la alții.

... Numai că Radtke nu era omul care să se lase astfel umilit. Radtke s-a întors la luptă cu sabia. Cu atît mai avantajat de faptul că Pouillou Pattu nu era un spadasin şi abia ştia să se folosească de un cuțit.

- Şi de un arc, adaugă ea. Mai puțin bine decît mine, dar oricum...

Pouillou Pattu nu avea arcul la el. Aşa că i-a revenit lui Franşois Villon să-l înfrunte pe Radtke.

- Pentru că tu eşti foarte bun la spadă.

- în orice caz, mai bun decît Radtke. Şi i-am dovedit.

Şi numitul Radtke dat la o parte din drum, Pouillou Pattu

i-a cerut lui Franşois Villon un serviciu. Zice că a găsit un cumpărător în La Chaise-Dieu pentru cea mai mare parte a bunurilor sale...

- Cea mai mare parte? A vîndut tot.

- Repet ce mi-a spus în seara aceea. Cea mai mare parte. Şi a pomenit de o altă vînzare pe care o făcuse la Clermont...

- La Clermont?

Ce putea vinde Pouillou Pattu al meu la Clermont? Actul notarial din La Chaise-Dieu enumera toate bunurile lui Pouillou, fără excepție.

- E ceva ce nu ştii...

Vocea lui Smaragdin, mă rog, a lui Franşois Villon, dacă aşa-1 cheamă, slăbeşte într-un fel curios; e totuşi din ce în ce mai încordată, cuvintele sînt accentuate.

- Ce ar putea fi şi să nu ştiu eu?

- Tatăl tău nu s-a recăsătorit niciodată?

- Bineînțeles că nu.

- De ce „bineînțeles"? Era în plină forță. A pierdut-o pe mama ta cînd era foarte tînăr.

- Nu cumva vrei să spui că s-ar fi însurat cu cineva din Clennont?

Nici un răspuns. Ea insistă:

- Şi că ar fi vîndut alte bunuri pe care le-ar fi avut la Clermont sau în împrejurimi pentru a oferi acelei femei banii obținuți din vînzare?

Tăcere. Ziua începe să scadă treptat. Uite, acum cîteva minute ea venea de dincolo de piscul la poalele căruia se deschide grota şi lumina era atît de strălucitoare că, prin conIlast, rănitul părea cufundat în întuneric. Dar acum silueta lui e linie conturată, adică nu mai e doar o siluetă. Şi ochiul lui ( atherine-Marie observă umflătura vînătă de la încheieturi pi icinuită de şnurul care le leagă pînă la coate şi îngrozitoarea paloare a mîinilor. Nu zăboveşte nici măcar să le desfacă - Mie scurt şnurul împletit.

Catherine-Marie îi ridică şi coboară brațele, aşa cum văzuse nişte marinari făcînd unui înecat. Masează încheieturile şi mîinile, le stropeşte cu apă rece. Şi totuşi a fost nevoie de i îteva minute bune pentru ca aceste mîini să-şi recapete culoarea normală.

Fata se depărtează, continuînd să-l supravegheze. El clatină din cap, tot fără să deschidă ochii.

- De ce n-ai spus nimic? întreabă ea.
- Mă gîndeam că o faci dinadins.
- Eu nu torturez oamenii.

O nouă clătinare din cap. Mişcă greu un braț, apoi pe celălalt. Pare să-l doară umerii.

- Ştii ce sînt mercenarii? L - Da.
- Radtke a avut o întreagă companie cu el. L-am pus în gardă pe tatăl tău. El m-a rugat să-l aştept cu un cal şi cu prietenul meu Pissarugues. Mi-a spus că vrea să-mi încredințeze nişte bani pe care trebuia să-i pun la loc sigur. Nu ştiam dacă se aflau iezuiți la Saint-Malo, dar în La Rochelle erau cu siguranță. Şi ne puteam îmbarca la fel de bine şi de la Saint-Malo. Tatăl tău a ieşit de la notar, mi-a dat cele şase pungi, mi-a spus că poate o să mai rămînă pe-acolo pînă în primăvara următoare, cînd se va îmbarca împreună cu fiica lui. Ne-am înțeles asupra scrisorii.

- Ştiu că ai scris-o împreună cu el.
- Ştiai?
- Am înțeles citind această scrisoare. Singura persoana pe lumea asta care credea că pe mine mă cheamă Marie- Catherine-Etiennette era tatăl meu, Pouillou Pattu; Etiennette era prenumele mamei sale. Eu mă numesc Catherine-Marie şi punct.
- Zisă împielițata.
- Zisă împielițata. Aşadar, tu nu ştiai în clipa în carc te-ai îmbarcat din La Rochelle că tatăl meu era mort?
- Nu.
- Dacă ai fi ştiut, ce ai fi făcut?
- Te-aş fi căutat să-ți dau banii. Mă crezi?

Catherine-Marie şovăie.
- Te cred. Cine ți-a făcut rana de la picior?
- Wanamaker.
- L-ați ucis, tu şi cei doi prieteni ai tăi?
- Eram singur în momentul morții sale. A căzut într-o

lance.
- N-ai fi putut să-l omori altfel.
- Fireşte că nu. Pot să-mi recapăt hainele?

Ea apucă pantalonul şi cele trei cămăşi - două subțiri, una groasă şi plină de franjuri - pe care le pusese la uscat după ce le spălase. I le aruncă pe toate în brațe.
- Vrei să te ajut?
- De ce?

Franşois începe cu pantalonul. Ea remarcă:
- Ar trebui să-ți ții rana la aer.
- Doar n-o să stau toată ziua cu fundu' gol!
- Nu chiar cu fundu' gol.

Dar răsfrînge un crac pînă la genunchi.
- Ți-e foame sau sete?
- Şi una, şi alta.

Fata scoate apă proaspătă şi cu un cuțit taie bucăți din friptura de antilopă agățată de o creangă.

- Am şi supă de dovleci.
- Vreau şi supă, mulțumesc, zice el.

Se aşază şi ea, nu departe de el, pe muşchiul de pe malul rîului. Mănîncă. Mai sînt o mulțime de întrebări de pus, dar are tot timpul. Ca şi cum amina acel bilanț pe care trebuia să-l facă [f în fond, a alergat după un bărbat, şi încă pe ce distanțe, pentru a descoperi că nu avea nici un motiv să-l hăituiască.

Da, mai ai clipe de suspiciune, dar recunoaşte că acestea nu durează.

El a fost cu adevărat prietenul lui Pouillou Pattu al tău.

Asta schimbă totul.

Ea se duce la vînătoare, el se culcă să doarmă. Nu s-a dus la vînătoare neapărat pentru că le-ar lipsi carnea - cu un cerb şi o antilopă, era chiar prea mult, ai vînat mai mult decît îți trebuie, nu mai repeta greşeala! Se întoarce spre seară, fară I vînat, desigur, şi cum neîncrederea persistă - nu crede că se va I putea vindeca vreodată — , se apropie prudentă de tabără, t îndoindu-se, fireşte, că i-ar putea întinde vreo capcană, dar e I peste puterile ei să facă altfel. Vede urmele:

- Te-ai plimbat.
- Aşa, puțin.

Părul lui e ud, se vede că se spălase. întoarce privirea în direcția muntelui sculptat.

- Ce-i de cealaltă parte?

îşi tăiase şi barba.

- Te-am văzut pe creastă, mai spune el. Ce se vede spre

vest?

- Un lac şi un munte ceva mai la nord.
- Şi spre vest?
- Coline cu mulți copaci.

Aruncă o privire spre piciorul lui rănit şi zău că nu c nemulțumită - eu, femeia tămăduitoare, am făcut treabă bună, nici măcar nu s-a umflat. Şi pune întrebarea pe care ii pregătit-o încă de pe cînd hoinărea la aşa-zisa vînătoare:

- Şi dacă tata ar mai fi fost încă în viață şi eu eram fetița lui cea mică, cum ne-am fi întîlnit?

- E la Tadoussac un indian mic-mac...

- Mic-mac?

- Este numele tribului său. El se numeşte Tsal. Trebuia să supravegheze toate vasele care veneau din Franța. Un indian care vorbeşte franceza. S-ar fi prezentat în fața voastră şi v-ar ii condus pînă la mine, însoțiți de o escortă.

- Şi te-ar fi găsit?

- Fără nici o îndoială. El m-a însoțit, împreună cu indieni i algonkini pînă dincolo de Maesi Sipu. Ştia deci de unde să-mi ia urma. Şi Doi Paşi...

- Cine-i ăsta?

- Şeful de război al tribului sioux din care fac parte. Şi Doi Paşi a pus oameni la o distanță de cinci zile pentru a-1 orienta pe Tsal.

- Tu nu eşti un sioux.

- Sînt, dar nu pe de-a-ntregul. Mă străduiesc.

- Vrei să trăieşti toată viața cu aceşti oameni?

- Dacă mă acceptă, da.

- Unde-ți sînt armele? Aveai o spadă şi cel puțin un pumnal.

- Mai mult decît atît. Am aruncat totul.

- Pentru a fi un adevărat sioux.

- Ceea ce e bun pentru ei e bun şi pentru mine. Nu vreau să schimb nimic din viața lor. Absolut nimic.

Ea face cîțiva paşi, tulburată. Ce om ciudat! Scund, aproape prea scund, subțire, i-ai da împărtăşania fără să se mai mărturisească, şi totuşi e foarte înclinată să creadă că a reuşit să-l omoare pe

Wah Nah Maket într-o luptă de unul singur, pe Wah Nah Maket care era un uriaş şi cîntărea de două ori cît el.

Mult mai tîrziu, în toiul nopţii, un zgomot uşor o trezeşte din somn. Primul reflex este să pună mîna pe cuţit şi să se asigure că arcul e la îndemînă. Dar zgomotul vine de la paşii siluetei i are se plimbă încoace şi încolo, la lumina roşietică a focului. Smarag... Frangois Villon merge, tîrînd picioml rănit. Exerciţiile de mers durează vreo jumătate de oră. încearcă şi cîteva îndoiri de genunchi, strîmbîndu-se îngrozitor de durere. Ea nu zice nimic, nu se mişcă, nu se trădează prin nimic că e trează, acolo, la zece paşi de el. îl urmăreşte doar cu privirea, întinsă pe o parte, cu obrazul pe sac, cînd el revine pe aşternutul din piele de bizon. Se lungeşte în linişte, fără măcar un suspin de uşurare la care te-ai fi aşteptat.

- Cred, zice el după un timp, că în două zile voi putea să merg normal. Sper că îţi explici ţie însăţi cum se face că, hăituindu-mă atît pentru a mă ucide, ai ajuns să mă îngrijeşti cînd m-ai găsit.

Ea nu răspunde.

- Mi-ai salvat viaţa, adaugă el. Noapte bună.

Pleacă amîndoi trei zile mai tîrziu. Spre vest. Pleacă împreună şi fac asta fără măcar să se pună de acord, fară nici o explicaţie, m-a întrebat el pe mine ceva? Nu, nu că m-arfi constrîns să merg cu el, asta ar mai fi. lipsit! Dar arfi trebuit măcar să mă întrebe ce vreau să fac. Pe scurt, în mod normal, eu arfi trebuit să refac drumul înapoi, spre est, să merg (destul de mult), să ajung din nou în regiunea marilor lacuri şi de acolo, pe malurile fluviului Saint-Laurent, la Tadoussac, să-mi găsesc un loc pe un vas care pleacă în Franţa. Şi acolo, să mă duc în La Rochelle, să le fac o vizită preoţilor care mi-ar înapoia cele şase pungi cu taleri de aur. Să mă întorc în munţii mei din Auvergne, să-mi răscumpăr

pămînturilc, cît mai multe, şi să nu mai ies din satul meu pînă la moarte,

Crezi că m-a întrebat dacă nu cumva aş vrea să urme21 acest plan atît de simplu? Deloc. Pariez că nici nu i-a dat prin cap. Bărbații nu se gîndesc la nimic.

Ar fi fost un lucru atît de firesc. Eu aş fi întrebat.

...O să-mi spui: dar nici tu nu te-ai întrebat. Pentru a) nu cunosc răspunsul (adică: de ce nu sînt acum pe drumul spre vîrful Sancy).

Dar nu e un motiv. El ar fi trebuit să mă întrebe.

Eu sînt logică.

Franşois a dat semnalul de plecare. A rulat aşternutul din piele de bizon, a încălțat mocasinii, a legat sacii, şi-a pus la centură toporişca şi cuțitul de piatră, arcul pe umăr. Apoi a aşteptat, contemplînd peretele sculptat. Ei bine, şi-a făcut şi ea bagajul. Iar el a pornit la drum de cum a văzut că e gata şi, într-o muțenie desăvîrşită, s-au angajat în ascensiunea pe care ea o mai făcuse, pe la dreapta muntelui pe care se afla omul-pasărc, urcînd pe creastă. Au coborît pînă la un lac înconjurat dc splendide păduri şi apoi, pentru că au descoperit un fel de cărare naturală de-a lungul crestei, au luat-o spre nord-nord-est.

- Am uitat ceva, zice el.

Ei bine, nu trebuie să disperi; îți va pune pînă la urmă întrebarea, blestemata aceea de întrebare (şi simt că mă apucă un fel de panică pentru că nu ştiu ce să-i răspund. Că şi eu vreau să merg cît mai departe, spre locul acela unde apune soarele? Da. Da, chiar vreau. Cu toate că...).

- Grotele acelea, zice el. La intrarea cărora ne-am aşezat tabăra. Ar fi trebuit să le cercetez.

Du-te dracului, Franqois Villon!

Cu atît mai mult cu cît insistă, cîinele:

- îmi pare rău că n-am făcut-o. Erau foarte aproape de omul-vultur, poate că le-au servit drept adăpost celor care au

|lu;ut sculptura, poate că au lăsat pe-acolo urme ale vieții lor, iliii epoca aceea, cu sute şi sute de ani în urmă. Nu te interesează?

- Pasionant, zice ea cu un aer sarcastic.

Este prima conversație adevărată de cinci zile de cînd ,ni părăsit blestematele alea de grote. Au trecut pe lîngă înfricoşătoare prăpăstii, prin defdee sau văi mai largi, acestea tlin nou presărate cu bazine formate din barajele abandonate de castori. Au escaladat, apoi au coborît abrupte cărări pline de brazi cu trunchiuri subțiri. Pe alocuri, privirea putea străbate cîteva leghe, de fapt, putea străbate pînă la infinit.

Ea vîna pentru amîndoi. El nu este cel mai bun arcaş din lume (cred că nu-l interesează, e un om căruia îi place să lupte de aproape). Şi-apoi, arcul ei e mai bun decît al lui; aşa cl ținteşte şi doboară un cariac cu coada albă de la treizeci şi cinci de stînjeni.

- Ai tras vreodată într-un om?

Prima întrebare pe care i-o pune.

- Da.
- L-ai ucis?
- Da.
- Ai tras chiar în mai mulți oameni?
- Da.
- Toți morți.
- Toți.

în seara celei de-a cincea zile, aleg un loc de popas pentru noapte pe malul unui rîu destul de mare, care curge pe o albie de pietre şi nisip galben. Catherine-Marie pregăteşte carnea. Frangois aprinde focul. Ea contemplă înaintarea, pe crestele din nord, a unor turme extraordinar de agile, care seamănă cu nişte oi - regiunea s-a dovedit deja plină de vînat şi foarte populată. Există chiar şi lupi, pe care ea i-a zărit de vreo două ori.

- Priveşte.

La doisprezece, cincisprezece stînjeni de ea, el şi-a scos mocasinii şi intră în apă pînă la genunchi. Mai face cîțiva paşi şi se afundă pînă la brîu, rezistînd unui curent rapid, care bolboroseşte. Bagă mîna în apă şi scoate o piatră.

- Ei şi? zice ea.
- Vino să vezi.

Ea se apropie, îl vede ținînd în mînă o piatră galbenă, şlefuită pe o parte, plină de asperități pe cealaltă şi pătată cu puncte negre.

- O piatră.
- E aur, zice el. Aur aproape pur.

Catherine-Marie rămîne cu gura căscată.

- Şi nisipul pe care calci este plin de pulbere de aur. în două zile de muncă ai putea strînge mai multe livre de aur.
- Să văd.

Ea prinde piatra în palme - e mult mai grea decît ar fi crezut.

- E acelaşi aur din care se fac talerii?
- Acelaşi. Se pot obține două, trei sute de taleri numai din această pepită.

Se apleacă şi, chiar fără să se uite, bîjbîie cu mîna pc fund. Scoate o a doua pepită, doar ceva mai mică decît prima.

- E plin.

îi aruncă a doua pepită, care cade în nisipul de la picioarele ei. Brusc, intră şi ea în apă. E rece, aproape înghețată, dar n-are importanță: se apucă să răscolească albia şi curînd, alegînd numai după greutate pepitele de pietrele obişnuite, îngrămădeşte pe mal o piramidă de aur.

Franşois Villon o priveşte, aşezat liniştit, cu piciorul rănit întins.

- Măcar dă-mi o mînă de ajutor, zice ea.

- Niciodată.
- Ce-ai spus?
- Am spus: niciodată.
- II împărțim. . - Poți să-l păstrezi tot.

Catherine-Marie rămîne nemişcată - a strecurat sub cămaşă vreo douăsprezece pepite, între care unele mari cît merele.

- Nu vrei aur?
- Ce să fac cu el?

II priveşte fix, foarte ispitită să-i spargă capul cu o pepită.

- Şieusînttîmpită?
- N-am spus asta. Ai să îngheți în apa aia. Dacă el n-ar fi făcut această remarcă asupra apei înghețate,

poate că ea s-ar fi oprit. Dar aşa - nu. Poți să crăpi, pui de cățea! Se scufundă din nou şi continuă să pescuiască. Zece minute mai tîrziu îi clănțăne dinții, dar onoarea e salvată, aşa că se hotărăşte să iasă la mal.

- Mi-e foame, zice el.
- Mănîncă.

Ea aliniază pepitele. Cele mari dedesubt, deasupra lor celelalte, în ordine descrescătoare ca mărime. A construit o iramidă înaltă de două picioare - erau acolo pe puțin o sută ouăzeci, o sută cincizeci de livre de aur. Şi cu toate astea -am scos decît o cantitate neînsemnată şi nici n-am scotocit cum trebuie; dacă aş cerne nisipul, aş recolta livre şi livre de pulbere de aur (care trebuie să coste foarte mult, nu?).

Mănîncă şi ea, dar distrată, cu mintea aiurea. Frangois se arată absolut dezinteresat de ceea ce face ea. A scos dintr-un sac o carte învelită în piele. Citeşte. Are aerul că ştie să citească foarte bine după cît de repede dă foile.

...Evident, ar trebui să mă întrebe cum cred că am să pot transporta tot acest aur pînă la piscul Sancy.

Pot face mai multe călătorii — ah, da!

Aprinde un al doilea foc chiar lîngă piramida de aur. Se lasă uşor înserarea şi Franşois Villon este nevoit să lase cartea; o pune cu mare grijă la locul ei, într-un săculeț foarte strîns legat şi apoi într-al doilea, la fel de strîns legat, şi în cele din urmă în sac. Se întinde, apoi se ghemuieşte. Nu are aşternut de piele şi nici un fel de cuvertură - ea i le-a luat pe amîndouă; se culcă şi ea şi, sub cuvertură, îşi leapădă hainele ude. îşi contemplă aurul la lumina focului pe care l-a aprins tocmai în acest scop.

Timpul trece. Ea şopteşte:

- Dormi?
- Profund.
- Nu mă ajuți să duc aurul?
- Nu.
- Poate că pe tine nu te interesează, dar pe mine mă interesează.
- Pot să te înțeleg.
- La urma urmei, şi eu ți-am salvat viața. Tu ai zis.
- Am zis şi susțin.
- Şi acum nu vrei să mă ajuți.
- Nu.
- Eşti cu adevărat foarte egoist.
- Ai şase mii două sute nouă taleri în La Rochelle. Şi nimic nu te împiedică să-ți umpli sacul cu atîta aur cît poți duce. Te întorci acasă la tine şi vei fi cea mai bogată femeie din Auvergne.

Are dreptate puiul ăsta de cățea. Aş putea face şi aşa.

Nu reuşeşte să-şi ia ochii de la piramida de aur. întreabă:

- Vei merge tot spre vest?

- Atît de departe cît am să pot, dar în aşa fel încît să pot reveni la timp, înainte de sfîrşitul verii, la tribul meu sioux.

- Despre care nu ştii pe unde e.

- Dacă Doi Paşi reuşeşte să-i convingă pe înțelepți, ei se

!vor aşeza undeva în Munții Negri. îi voi găsi.

- Şi cu mine cum rămîne?

- Te cred în stare să ajungi la marile lacuri, de acolo pe Saint-Laurent. Apoi la Tadoussac. Şi de la Tadoussac, într-un vas pentru Franța. Eşti femeia cea mai uimitoare pe care am intîlnit-o vreodată. Puțini bărbați îți pot sta alături.

- Mă complimentezi ca să te lepezi de mine.

- Merg spre vest şi mă întorc. La întoarcere te voi ajuta cum voi putea. Mai mult nu pot să fac.

- Şi dacă Doi Paşi nu reuşeşte?

- Cred că va reuşi.

Urmează o tăcere. Ea aşteaptă, prefacîndu-se că doarme, [ să-l ia somnul pe el. Apoi se apucă, fără zgomot, să răstoarne piramida. Nu le aruncă'în apă, ci le dă drumul după ce le scufundă. Şi nu la întîmplare în albia rîului, ci în vîrtejul acela i pe care 1-a zărit cînd a plonjat, înainte de căderea serii.

Revine pe aşternutul şi la cuvertura ei, înghețată bocnă. [ Se lungeşte.

- Va veni o zi, spune blînd Frangois Villon, cînd prezența I acestui aur va fi descoperită de oamenii din Europa. Şi atunci

■ vor alerga aici, indienii nu le vor putea face față, vor fi exterminați

■ sau reduşi la sclavie, lumea lor va dispărea. Fac totul pentru a

■ amîna acest moment. Nu-1 pot împiedica să vină, pot doar să-l R amîn.

Ea nu răspunde nimic, ce să răspundă?

De fapt, prin capul ei trece o altă idee: M-a văzut goală.

■ La lumina lunii, cu siguranță că m-a văzut ca în plină zi.

M-a văzut goală, dar pariez că asta nu i-a provocat I nici o emoție. Visul lui e să meargă spre țara soarelui apune.

■ Nimic altceva.

Du-te dracului.

în zilele următoare, lasă în urmă Colinele Negre. Timpul e foarte frumos, căldura sporeşte cu fiecare zi. Poate chiar la ni să-şi dea seama, Franşois Villon grăbeşte pasul. Fiindcă i-o îngăduie piciorul care se înzdrăveneşte pe zi ce trece. Şi cu siguranță- şi poate cel mai mult- din pricină că timpul îi este socotit dacă vrea să ajungă cît mai departe în vest şi să se întoarcă pentru a-şi regăsi tribul.

Şi eu mă conformez. Nu mă deranjează să merg mai repede. Ceea ce mă supără şi mă exasperează este că merg după el ca un cățel. Am decis eu vreo clipă ce voi face? Deloc. Pentru prima oară în viața ta, Impielițato, eşti pierdută. In ceea ce priveşte ideile şi sentimentele tale.

Peisajul pe care îl străbat nu mai este cel al marilor prerii prin care trecuseră înainte de a ajunge la munții galbeni. Aici pămîntul e mai arid, mai haotic, ici-colo se ridică brusc vîrfuri imprevizibile, solitare, dar foarte înalte, de peste şase mii de picioare probabil.

- Ți-a spus cineva că există munți mai înalți la vest?

- Nu.

- Pe scurt, crezi că sînt.

- Aşa este.

Puțin spus laconic. Ai încercat şi tu să taci, şi ce s-a întîmplat? Nimic. Tăcere. Trei zile de mers cot la cot sau unul în urma celuilalt, fară să deschidă gura.

- Şi cum crezi că sînt aceşti munți?

- înalți.

- Ştii să-i descrii foarte bine. Abia rosteşti cuvintele şi imaginea îţi sare în ochi.

Urcă de-a lungul malurilor unor fluvii sau le traversează. Şi toate curg spre nord. Unde s-or duce, fluviile astea?

Se uită la Frangois Villon care merge înaintea ei. Simte că el nu mai suferă de pe urma rănilor. Ea oboseşte mai repede.

- N-am putea să ne oprim puţin?

- Nimic nu te împiedică.

- Şi ai pleca mai departe fară mine? Ai observat că pot merge pe urmele tale, am mai facut-o.

- întocmai.

- în afară de faptul că nu vei mai avea ce să mănînci. îţi reamintesc faptul că eu sînt cea care furnizează camea.

Ai crede că o face într-adins (aşa şi este, cu siguranţă), numai cu scopul de a-i demonstra că se descurcă foarte bine şi singur: printr-o mişcare de mare îndemînare, iată-1 lansînd toporişca de piatră şi un iepure care trece cade cu capul sfarîmat.

- De acord, zice ea, şi bizonii sau elanii îi vei ucide tot

aşa?

Adună iepurele şi porneşte din nou, ţinîndu-şi vînatul de urechi.

- Aş avea timp, zice ea după o lungă tăcere, să săgetez un bizon. Nu atît pentru came, cît pentru piele şi tendoane. Nu ai aşternut şi nimic care să ne apere de ploaie. Nu ştiu dacă ai observat, dar nu bizonii ne lipsesc. Am zărit în stînga paisprezece mii şapte sute paisprezece. Aproximativ. Plus cei din dreapta.

El continuă să grăbească pasul - cîinele! -, prefacîndu-se că nu a auzit. Sînt pe cale să urce pe cursul altui rîu care se îndreaptă spre nord-nord-est, ca şi celelalte. Şi urcînd în sens invers, la fiecare leghe cîştigă înălţime. Colinele Negre au rămas de mult în

urmă, la trei, patru zile. Catherine-Marie îşi plimbă privirea spre vest... şi e gata să se ciocnească de el, care s-a oprit pe nepusă masă.

- Aici?

El arată un grup de stînci mari, drept în față (dar ceea ce vede ea e mult mai departe,pariez că n-a zărit nimic).

- De ce nu?

Găsesc o adîncitură într-o grupare de stînci, nu prea adîncă, dar destul de lată ca să adăpostească trei, patru persoane. Trebuie să fie cam trei după-amiază. Timpul nu mai e atît de frumos, cerul s-a acoperit şi plafonul de nori e jos, chiar dacă o rază dc soare îl mai străbate încă.

- Mă duc să omor un bizon, dar după aceea mă ajuți şi

tu.

In următoarele două ore sînt foarte activi. Nu i-a luat mai mult de cîteva minute să doboare un bizon - în felul ăsta nici măcar nu mai este vînătoare, ci măcel. A fost suficient să se apropie de turmă, ținînd cont de direcția vîntului, să aleagă şi să slobozească săgeata. Greul l-a făcut Franşois. El a despicai animalul, l-a tranşat, punînd deoparte fîşiile de carne care urmează să fie afumate, a scos pielea. Pentru această activitate destul de însîngerată s-au dezbrăcat amîndoi, şi unul, şi celălalt, goi, la inițiativa ei, fără să se gîndească la altceva decît să nu-şi murdărească hainele. Se întorc la sălaşul lor abia la căderea nopții.

- Nu vrei să cureți pielea asta acum?

- Nu. Şi tu ar trebui să te odihneşti.

Nu protestează, agasată, dar şi emoționată de grija ce i-o poartă. Coboară la apă, se spală îndelung, în timp ce el se ducc şi vine, cărînd ce-a mai rămas din bizon - numai pielea cîntăreşte peste o sută de livre.

Franşois aprinde un foc mare. Ea profită de faptul că el intră, la rîndul său, în rîu, pentru a ieşi. Se

îmbracă. Fulgere brăzdează cerul, iute înghițite de întuneric. Bucățile de came se prăjesc. în spatele ei, Catherine-Marie îl aude pe Franşois strecurîndu-se sub adăpostul de stîncă unde nu se poate sta în picioare, dar în care încap patru persoane, cu condiția să se lungească una lîngă alta, paralel cu stîncă.

- Ți-e foame?
- Foarte. N-am ciopîrțit niciodată animale atît de mari.
- Eu am tăiat porci acasă la mine.
- în Auvergne, toate femeile fac asemenea lucruri?
- Nu toate.
- Cam cîte ar fi, aşa, după tine?

(In afară de mine, nimeni, din cîte ştiu eu.)

- Cîteva, zice ea.

Şi brusc o cuprinde un val de nostalgie, gata să-i dea lacrimile. Bine, nu amintirea acelei zile în care într-adevăr a tăiat un porc. E mai mult decît atît: atmosfera de sărbătoare care însoțeşte acest sacrificiu, cheful care urmează, calda prietenie a oamenilor în jurul ei, care era cu trei ani mai mică pe-atunci, miresmele bucătăriei, cîntecele de pahar... şi dureroasa amărăciune din cauza absenței lui Pouillou Pattu, care, o dată în plus, nu avea să fie acasă de Crăciun.

E şi o descătuşare, dar şi uimitoarea desfătare a momentului pe care îl trăieşte sub acest colț de stîncă, alături de un bărbat, atît de departe de toți şi de toate. Aşa că îi pune o întrebare pe care altfel nu i-ar fi pus-o:

- Ce sînt cărțile pe care le duci cu tine?
- Ai auzit de Michel de Montaigne?
- Nu.
- Una din cărți e scrisă de el. Vorbeşte despre viață.
- Despre viața lui sau a altora?
- Despre toate viețile.
- Şi cealaltă?
- Mi-e teamă că nu o ştii nici atît.

- Spune totuşi.
- Frangois Villon.
- Tu eşti Frangois Villon, dacă nu m-ai minţit.
- Eu sînt Frangois Villon pentru că el era Frangois Villon. Era bunicul meu. Şi era poet.
- Scria cîntece?
- într-un fel. Este cel mai mare poet pe care l-a cunoscul Franţa de la începuturile ei.
- Zici aşa pentru că e bunicul tău.
- Fie şi aşa. Dar am stat de vorbă cu oamenii care l-au cunoscut. Era un mare ticălos. Era cît pe-aci să fie spînzurat.

Ia te uită ce-mi spune!

- Şi tu eşti mîndru să fii nepotul unui om care era cîl pe-aci să fie spînzurat?
- Sînt nespus de mîndru pentru poemele lui. Uite.

Scoate o carte din sac. O cărţulie legată în piele. La lumina focului, o deschide. Nu e imprimată, adică nu e imprimaţii la maşinile alea, cu toate literele egale. E scrisă de mînă.

- Citeşte, zice el.
- Fraţii mei ce veţi trăi după noi... E un poem?
- Da. Şi scris de mîna bunicului meu. Sînt aici poeme pc care nimeni nu le-a citit în afară de cel care le-a scris şi de mine.

Ar trebui să fiu impresionată? Poate chiar sînt.

- Şi tatăl meu, Pouillou Pattu, a scris cîte ceva.
- Cîntecul Turturica albastră.
- Da. Nu e un poem?
- Ba da. Dacă-ţi face plăcere.

Ea îl fixează, încercînd să-şi dea seama dacă nu-şi bate joc de ea. îl fixează şi are un şoc. Ochii lui verzi. Ochii verzi ai lui Franşois Villon în lumina flăcărilor. Ce băiat frumos! Şi zice, numai pentru a îndepărta acest sentiment bizar care pune stăpînire pe ea:

- Am şi eu o carte.
- Ei bravo!

- Ce înseamnă „ei bravo"? Mă crezi prea proastă ca să am şi eu o carte pe care s-o citesc?

- Dacă e ceva ce nu am gîndit vreodată despre tine este că ai fi proastă. Mi-o arăți şi mie?

Catherine-Marie scoate cartea din sac şi o desface din multele învelitori. I-o întinde - degetele lor se ating (ce emoție, ( de necrezut, ce se întîmplă?).

IEI citeşte:

- Teatrul Agriculturii şi Lucrul Cîmpidui, de Olivier dc Seres, senior de Pradel, ediția din 1600. Ai citit-o?

I- N-am terminat-o.

- Cîte pagini ai citit?

- Unsprezece pagini şi şapte rînduri. Şapte rînduri şi I jumătate. îți vine să rîzi?

- Nu.

Privirile lor se agață una de alta. Va întinde mîna şi te va mîngîia, Catherine-Marie. Are chef să-ți sărute gura şi gîtul şi ce-ai să faci atunci? Da.

Nimic, îl vei lăsa s-o facă. Numai să nu începi să torci ca o pisică. Parcă te frige prin pîntece, ai observat. Ca niciodată.

Nu-şi dezlipeşte ochii de mîna care mai face o mişcare, apoi se retrage. Pui de cățea.

... Dar poate pentru că sînt atît de mare. Cînd eşti atît I de imensă, îl intimidezi pe celălalt.

Frangois Villon stă întins pe burtă, iar ea pe o parte, I amîndoi, deci, întinşi sub acoperămîntul de stîncă. în aer pluteşte I acel miros puțin acid care precede marile furtuni şi ploile repezi. Hai, ia-o tu înainte. Ce rişti?

- Să presupunem, zice ea, că ne întoarcem în Franța.

- Amîndoi?

- Tu şi cu mine, asta face doi, într-adevăr. Socoteşti bine.

- De acord. Să presupunem.

- Cu cele şase mii două sute nouă taleri, plus ce vom [ putea duce de-aici, am putea cumpăra un domeniu foarte mare.

- Iar noi îl vom stăpîni. Eu voi citi de trei sau patru ori această carte a messirelui Olivier de Seres, voi deveni atotştiutor în lucrul cîmpului, al finului şi al pădurilor. Şi aş deveni sieur de ceva.

- Există lucruri şi mai rele.

Tăcere. Franşois frunzăreşte cartea pe care i-a dat-o ea. Şi după un timp zice:

- N-am muncit în viața mea. Aş fi putut. Aş fi putut deveni chiar bogat.

- Şi din ce mîncai? Bunicul tău ți-a lăsat ceva avere?

- El mi-a lăsat aceste poeme. Am trăit din jocul de cărți şi zaruri. Şi din mînuirea spadei, din îndemînarea mea de a ucide oameni.

- Şi te-ai săturat atît de tare de această viață, că ai venit în lumea nouă, unde te-ai lepădat de arme pentru totdeauna.

- Nu eşti proastă deloc, împielițata.

Fireşte că nu. Sînt chiar atît de inteligentă să înțeleg că niciodată, orice aş spune sau orice aş face, el nu se va întoarce cu mine în Franța. Pentru a înțelege, de asemenea, că dacă, din întîmplare, m-aş îndrăgosti de el, va trebui să uit pînă şi existența munților mei din Auvergne.

E foc de furioasă.

- Te minți singur, Franşois Villon.

- Ştiu ce vei spune.

- Voi spune că pretinzi să trăieşti în această lume nouă fără să schimbi nimic, dar…

- Dar trag după mine un trib, schimbîndu-i teritoriul de vînătoare, tulburînd viața oamenilor? Asta e?

- Du-te naibii!

începe ploaia. Mai întîi cu picături mari, iar în clipa următoare, potop. O cataractă mică se formează chiar deasupra capului lor. Bezna e şi mai adîncă.

- Şi mai e ceva, zice ea. Ai mers fară oprire în după- amiaza asta nu pentru că ți-am cerut-o eu sau pentru că aveai nevoie de o cuvertură. Ai făcut-o pentru că te îndoieşti, pentru că nu mai eşti atît de sigur de existența munților tăi. Spune că nu-i aşa!

Nici un răspuns. îi e cam frig şi ştie că spre dimineață îi va fi şi mai frig din pricina ploii. Şi puiul ăsta de cățea va dîrdîi de frig. Şi? Ar fi trebuit să înțeleagă că, insistînd puțin, ea i-ar face loc pe aşternutul şi sub cuvertura ei.

Ceea ce înseamnă că tu chiar ai să-l laşi.

Opreşte-te. Ştii foarte bine ce înseamnă asta, nu-ți mai tot spune baliverne. Şi dacă vrei să fii cinstită cu tine însăți, recunoaşte că eşti furioasă tocmai pentru că n-a încercat să se lipească de tine pentru a se încălzi.

Ei da!

Mai plouă încă foarte tare cînd se trezeşte. Nu e o dimineață frumoasă. Perdeaua de apă ce curge de pe stîncă, la mai puțin de două picioare de ea, nu-i prea îngăduie să vadă ce-i pe-afară. întinde mîna şi prin deschizătura care se formează descoperă un început de zi sinistru, cu un cer cenuşiu. Nu se distinge nimic la douăzeci de stînjeni.

Şi constată că Frangois Villon nu e lîngă ea. Dacă-i place să se plimbe pe ploaie, n-are decît. Ea se apucă să răzuie pielea de bizon cu una din răzuitoarel^ de piele pe care i le dăduse indianca cree Neagă Tot. Ceva ce-i place să facă. îți trebuie forță şi precizie şi, fireşte, tenacitate. Răzuieşte energic aproape o oră, cînd perdeaua de apă se deschide. El se strecoară la adăpost, purtînd doar o bucata de piele de dinainte. Aduce lemne aproape uscate.

- Plouă, zice el.
- Nu observasem. Ți-ai văzut munții?

- Nu se vede nimic.
- Mai ales dacă nu e nici un munte de văzut.
- Probabil.

Se încălzeşte lîngă foc, apucă o răzuitoare şi începe dc la celălalt capăt. întreabă:

- Aşa?
- Mîna mai jos. Să n-o găureşti!

Muncesc în tăcere. Ei i-e foame. Dar pentru că el nu spune nimic, n-am să zic nici eu. Ploaia care se mai rărise puțin se întețeşte din nou.

- Putem mînca, da?

El a cedat primul. întrerup activitatea ca să mănînce nişte pemmican şi revin imediat. Orele trec, iar ploaia continuă fără încetare. Lumina scade, am început să obosesc, nu-mi mai simt degetele, mă dor şi încheieturile. Am făcut într-o zi ceea ce o indiancă face într-o săptămînă.

- Ai o zi anume pentru a te întîlni cu tribul lui Doi Paşi?

întrebarea este un pretext pentru a întrerupe lucrul - nul

doare spatele, nu mai pot.

- Dacă Doi Paşi a putut convinge tribul să meargă spre vest, se vor opri oricum în preajma munților în ziua în care păsările migratoare vor trece peste capetele lor.

Continuă să muncească şi e cu adevărat uimitor să-i vezi mişcînd sub piele muşchii subțiri şi care par totuşi foarte puternici - e aproape la fel de puternic ca mine.

... Dar tot mă enervează, şi nu puțin, prefăcîndu-se că nu oboseşte lucrînd la blestemata asta de piele, în timp ce eu chiar nu mai pot. Cred că o face dinadins, îşi dă aere. Pentru că dacă nu-i la capătul puterilor, este şi mai exasperant.

Această ultimă explicație o scoate din sărite. Şi aşa, numai ca să-l sîcîie, zice:

- Ai să renunţi să umbli după aceşti munţi care nu există?

- Anul ăsta, da.

- Te întorci mîine la Colinele Negre?

Da.

Hai, dă-i una în cap!

- Imbecilule, zice ea triumfătoare, munţii sînt la o zi de mers de aici. I-am văzut ieri chiar în clipa în care ne-am oprit. Bine că sînt aici.

- Şi de ce mergi spre nord?

- Pentru că nu merg spre sud.

- Credeam că explicaţia e mai complicată, ripostează ea sarcastic.

Dar el nu răspunde la provocare, tace, cum a făcut în toate aceste zile. A rămas aproape tăcut şi deodată, în nemaipomenita limpezime a dimineţii, orice nor dispărînd de pe cer, au contemplat munţii, munţii cei adevăraţi, de două ori mai mari decît piscul Sancy, poate, şi acoperiţi de zăpezi veşnice.

- Parcă ar fi trei ţîţe.

Nici un comentariu din partea messirelui Frangois Villon. A rămas totuşi o vreme parcă încremenit, fascinat - fară ca trăsăturile lui să exprime ceva. Se aşteptase ca el să pornească direct într-acolo, spre munţii aceia blestemaţi, ei bine, nu; o ia brusc spre nord. Cele trei ţîţe rămîn în stînga, din ce în ce mai departe de ei.

- Nu-ţi plac vîrfurile astea?

Tăcere.

- Ţi le schimb, dragul meu, e de-ajuns să mi-o ceri.

El merge din ce în ce mai repede.

- Mai devreme sau mai tîrziu, va trebui să te întorci. Ce-o să se întîmple dacă n-ai să fii la întîlnire?

Căldura nu scade. După cîteva zile, s-a instalat imediat după încetarea ploii.

- Doi Paşi nu te va aştepta, aşa că înțelepții lui îl vor obliga să se întoarcă înapoi. Presupunînd, bineînțeles, că el ai fi reuşit să-i aducă pînă la Colinele Negre. Fără prezența ta pentru a-1 ajuta să-i convingă, îi va fi greu să ducă spre vest şi spre munți nişte oameni care au trăit întotdeauna pe malurile lacurilor. Indienii sioux nu sînt vînători de bizoni. Şi aceste cîmpn nemărginite îi vor speria.

El înaintează cu încăpățînare, fară să-i răspundă nicicum. De două zile străbat un ținut de o frumusețe neasemuită. Munți i sînt mai puțin înalți decît în sud, fireşte, dar sînt parcă mai accesibili percepției umane. în plus, sînt galbeni ca şofranul, subliniind astfel masa verde şi densă a pădurilor de conifere şi admirabila gamă de ocru şi roşu a altor specii atinse de toamnă. E un loc de vis.

- De acord, omule, ți-ai găsit munții. Datorită mie. Ai găsit un loc frumos, e adevărat. Ei şi? Poate că mergînd mai departe, spre vest, spre nord, spre sud, vei găsi locuri şi mai frumoase. Şi mereu vei visa să găseşti ceva şi mai şi, niciodată nu te vei mulțumi cu ceea ce ai găsit, visurile tale te vor purta mereu către alte meleaguri.

îşi aşază tabăra de bază pe malul de nord al unui lac din care pleacă un rîu, curgînd spre nord, pe alocuri pricipitîndu-se în imense cascade, cele mai vertiginoase atingînd peste trei sute de picioare, prăbuşindu-se apoi într-un defileu enorm, foarte adînc şi întunecat. Doamne, tare îmi mai place peisajul!

- Eşti un bărbat incapabil să te mulțumeşti cu ceea ce ai dobîndit, nu vei putea iubi pe nimeni, niciodată, nici o femeie nu te va putea reține.

înaintează mai spre nord şi descoperă izvoare calde, al căror curs continuu, cu siguranță de zeci ori poate de sute de mii de ani, a acoperit stîncile cu un fel

de fildeş ale cărui reflexe îşi schimbă culoarea în funcție de lumină.

- Ține seama, ca femeie, nu mă interesezi nicicum. Nu voi încerca să te rețin şi cu atît mai puțin să te constrîng. Din partea mea, poți să te duci dracului.

... Apoi, după două zile, descriind o buclă pe la nord- vest, ajung la nişte izvoare foarte ciudate, care aruncă în aer ape înspumate. Unul dintre ele erupe cu o regularitate uimitoare - la fiecare oră, jetul de apă urcă de la douăzeci şi cinci pînă la şaizeci de stînjeni. Altul se află în mijlocul unui bazin de piatră cu un diametru de zece stînjeni. Şi un altul, compus din nenumărate şuvoaie care se umflă în toate direcțiile.

Se întorc regulat la marele lac înconjurat de un brîu de piatră galbenă. S-au instalat pe un fel de balcon care se înalță la trei-patru stînjeni deasupra apei. Au mîncat, iar ea se plimbă, perorînd mai mult ca niciodată - ştiu sau cel puțin sper din tot sufletid să-l exasperez pînă în străfundurile lui. Ceea ce nu cred; acest Frangois Villon este absolut insensibil, nimic nu-l atinge, nimic nu-1 emoționează, pot să vorbesc pînă mă doare gura; uite, ieri, de exemplu, cînd m-am dezbrăcat să-mi moi fundul în apa asta atît de plăcută, eram chiar în fața lui, nu? Şi crezi că a simțit ceva, că s-a tulburat cît de cît? Nu, nimic. Mă calcă pe nervi puiul ăsta de cățea!

Se aşază pe marginea balconului de piatră galbenă, care se înalță deasupra lacului la vreo douăzeci de picioare bune. Contemplă zbenguiala unui grup de elani, două femele şi trei pui. 11 simte apropiindu-se pe furiş. Primeşte o primă lovitură. Nici cît să omori un iepure, dar, onicum, o lovitură, şi dată de un bărbat unei femei - e de-a dreptul ruşinos şi nedemn. Se întoarce să-şi exprime indignarea şi-1 descoperă: e lîngă ea, cu chipul imobil. Ai zice chiar visător. Ridică din nou brațul şi o loveşte cu latul palmei...

Şi, buf, ajunge în apă fară să vrea...

Se lasă să coboare adînc sub apă,nu-mi vine să cred, îți dai seama ce ți-a făcut puiul ăsta de cățea? Iese pe mal, urcă stîncile pînă la balcon - drumul nu e chiar direct, trebuie să ocolească. Şi îl regăseşte exact pe locul unde fusese acum o clipă.

- M-ai împins în apă!

El dă din cap în semn că da.

- Mai fă-o şi-ți tai gîtul.

Buf. Cade din nou în apă.

Nu te înfuria. Poate chiar asta urmăreşte: să te înfurie.

Dar nu poți să n-o faci. Nici o judecată nu poate opri furia să nu pună stăpînire pe ea. Şi escaladează stîncile pentru a doua oară.

- Ai făcut-o dinadins, pui de cățea!
- Da.

Zice el, foarte calm şi, cu toate că e foarte atentă, încercînd să se ferească de atacul lui, zboară din nou în lac.

De data asta îi spintec burta!

Urcă ținînd cuțitul în dinți - la propriu. încearcă să-l lovească, dar el îi blochează încheietura...

...îi blochează şi încheietura mîinii stîngi, prevăzînd acest

atac în doi timpi.

Şi o trimite din nou în apă.

Catherine-Marie face pluta pe apă. E imposibil ca de fiecare dată să fie mai tare decît mine, care sînt mai mare, mai puternică şi pe deasupra înarmată. Are noroc, asta-i tot.

Şi iar urcă pe stîncă. Se ține la cinci paşi de el.

- Nu pot să te ucid, totuşi, zice ea.
- încearcă.

Nu e sarcastic, nu e ironic, nu are aerid că-şi bate joc de ea. Chipul lui nu exprimă nimic, în afara acelei expresii vag gînditoare, parcă visătoare din adîncul ochilor.

- Să te fac bucăți cu cuțitul?
- Nu vei reuşi.
- Dar putem sta de vorbă, nu?
- De acord, vorbim.
- Mă mai arunci în apă dacă mă apropii?
- Nu.
- Juri.
- Pe cuvîntul meu de bărbat, zice el.

Ea face trei paşi; Frangois se aruncă asupra ei cu o viteză fulgerătoare, o ia în brațe şi, peste umăr, o aruncă departe, aproape orizontal, în gol; ea pătrunde în apă mult mai departe decît în precedentele căderi.

... Râmîi în apă, nu ieşi, să creadă că ai murit înecată.

... Numai că blestemata asta de apă e atît de limpede că îl vede pe el stînd în picioare pe balcon — şi dacă eu îl văd, cu siguranță că şi el mă vede.

Şi-apoi mă înăbuş. M-am sufocat cînd am intrat în apă; de turbare, am uitat să trag aer în piept.

Iese la suprafață, lasă capul pe spate, cu părul alunecînd pe apă.

- Ți-ai dat cuvîntul, nu?
- Ei da, zice el, la fel de senin.

Catherine-Marie mai înoată cincizeci de brațe, revine la

mal, se ridică. îşi scoate hainele şi le stoarce cu toată forța, dar nu se îmbracă; constată că şi-a pierdut cuțitul cu două tăişuri şi un alt cuțit din celelalte două - ambele s-au dus la fundul lacului. Oricum, i-a mai rămas un cuțit, e de-ajuns. îl ascunde în mormanul de haine şi mai escaladează o dată stîncă pînă la balcon.

Sus, se ghemuieşte, foarte conştientă că nu prezintă nicidecum o privelişte neplăcută, cu părul ei ud şi lung pînă pe şale, cu sînii de pe care se scurge apa şi cu lîna neagră de sub pîntece lucind de apă.

- M-am săturat, Frangois Villon.

- Foarte bine.

- Sîntem doar noi doi, la mii de leghe depărtare de tot. Un bărbat şi o femeie. într-un peisaj care e poate cel mai frumos din lume.

- E adevărat.

- Nu mă mai arunca în apă, te rog. Treaba asta o să se sfîrşească rău.

- De acord.

- Crezi că mă pisicesc ca să-ți găuresc mai bine pielea?

- Mi-a trecut prin cap.

- Te înşeli.

- Cu atît mai bine.

- De cînd eram foarte mică am crezut că trebuie să mă bat. Probabil că aşa e firea mea, dar, observă, nu e singura explicație, chiar dacă e corectă. Tatăl meu, Pouillou Pattu, nu s-a ocupat niciodată de averea lui, trebuia să-i țină cineva locul. Şi nu e uşor, ca fată, să te faci respectată şi temută.

- Sînt sigur că tatăl tău te ştia foarte capabilă să-l înlocuieşti în toate împrejurările.

Nu încerca să mă îmblînzeşti lăudîndu-mă, ticălosule!

- Poate. Nu m-am gîndit. îmi face plăcere să te aud spunîndu-mi-o.

Ea se ridică, face cîțiva paşi pe balcon, în tot acel decor ireal în splendoarea lui. îşi duce pachetul de haine ude pe pîntece, ținîndu-1 cu amîndouă mîinile.

- îmi face într-adevăr plăcere.

Mai trece o dată pe lîngă el, îl depăşeşte şi crede că a venit momentul. Se întoarce şi, cu cuțitul în mîna stingă, cu vîrful îndreptat spre gîtul lui, năvăleşte spre el. îl atinge. Sau aproape, îi prinde încheietura cînd lama cuțitului nu era nici la un deget de pielea lui. Ea împinge cu toată forța, el rezistă şi chiar, nu-ți vine a crede, o face să dea înapoi. îi scapă un țipăt răguşit de furie şi adaugă la forța brațului toată forța trupului ei.

Iat-o constrînsă să cedeze, cade pe spate, se răsuceşte şi se trezeşte țintuită la pămînt. Mai multe minute în şir se zbate ca un şarpe cu falca imobilizată. Pînă în clipa în care el reuşeşte să o domine cu totul printr-o uimitoare încolăceală a trupurilor. Aproape o sugrumă cu un picior trecut peste ea şi cu o mînă îi răsuceşte brațul care mai ține mînerul cuțitului.

- Lasă arma.
- Să te ia moartea.
- Puțin dacă mai răsucesc, îți rup umărul, asta vrei?

Ea mai încearcă un ultim atac. Rezultat este nul. în

afară de o durere fulgerătoare în umăr.

- De acord, împielițato?
- De acord.

Ea resimte, cum să zic, iritare, turbare, ciudă, surpriză (cum a reuşit el, atît de firav, să mă învingă numai cu forța lui?) şi în acelaşi timp, şi mai straniu, o plăcere ciudată.

- Ei? întreabă ea.
- Te dai bătută?

Se gîndeşte.

- Da.
- Lasă cuțitul.

Ea desface mîna şi cuțitul scoate un clinchet cînd se loveşte de stîncă.

- Era să-mi rupi brațul şi umărul.
- Am trei lucruri să-ți spun. Nu mă îndoiesc că eşti o împielițată. Eşti extraordinar de curajoasă şi nu cred că îți va fi vreodată frică de ceva sau de cineva. Eşti hotărîtă şi gata să-ți dai viața pentru o cauză care ți se pare dreaptă. Şi totuşi eşti capabilă de duioşie. Vreau să nu mai crezi că poți învinge pe oricine şi că singurul mijloc de a te impune e să spinteci burta cuiva care nu face întocmai ceea ce vrei tu. De exemplu, vreau să încetezi să crezi că mă poți domina.

- Pe tine îndeosebi.

- Pe mine îndeosebi. Ți-am demonstrat că, neînarmat şi tu bine înarmată, pot să te înving şi o voi face ori de cîte ori va fi necesar. Vreau să fii convinsă de asta, tară să încetezi să mai fii împielițata.

- Te urăsc.

- Al doilea lucru: vreau ca, oricît de îndrăgostită ai fi de mine, să nu rămîi în această lume nouă numai pentru...

- Ce-ai spus?

- Că eşti foarte îndrăgostită de mine.

- Mă faci să rîd.

- Nimeni nu te împiedică. Dar că eşti îndrăgostită de mine, asta se vede. Pentru prima oară în viața ta iubeşti cu adevărat un bărbat.

- Ți s-a urcat la cap, ştii?

- Vreau ca, dacă hotărăşti să rămîi în această lume cu mine şi cu tribul sioux, să nu o faci decît pentru că o iubeşti la fel de mult ca mine. Vreau ca atunci cînd te vei decide să nu te mai întorci în Franța, hotărîrea să fie definitivă, iar alegerea să se facă între munții tăi din Auvergne şi lumea nouă, fie că exist eu, fie că nu.

Catherine-Marie caută să spună ceva foarte usturător şi nu găseşte nimic.

El o întreabă:

- Pot să-ți dau drumul acum?

- Te voi strînge de gît de cum voi putea.

- Nu cred.

- O să te împotriveşti, cred şi eu!

Frangois Villon surîde (şi e un surîs al naibii de frumos, cu o veselie adevărată în ochii lui verzi). Şi chiar izbucneşte înrîs.

- Eşti nemaipomenită, împielițato.

Ea îşi freacă umărul. Cuțitul e chiar la un picior distanță de mîna ei, dar nu prea am chef să-l iau de-acolo.

- Şi al treilea lucru?
- Vorbim altă dată.
- Acum.
- Altă dată.
- Acum şi nu te mai strîng de gît.

El clatină din cap, priveşte în depărtare şi iar clatină din cap.

- De acord, zice el. Al treilea lucru este că şi eu sînt la fel de îndrăgostit de tine pe cît eşti tu de mine.

Au pornit la drum în direcția Colinelor Negre, au lăsat în urma lor munții de piatră galbenă şi el, Franşois Villon, i-a spus că va reveni în primăvara viitoare, va trece dincolo de ei, mereu spre vest, mergînd pînă la capătul acestor munți, fie că sînt galbeni sau de altă culoare; le va vedea capătul de va fi să o ia de la început în fiecare an, şi pînă la urmă va da de capătul acestei lumi noi despre care crede că trebuie să fie (acest capăt) tot o mare-ocean.

Au trect prin locul unde lăsaseră la muiat pielea de bizon din care ea urma să facă o cuvertură. Franşois a luat pielea pe umăr. Au ajuns la Colinele Negre şi, mai uşor decît ar fi crezut, într-o zi au zărit pe creste siluetele războinicilor sioux făcîn- du-le semne voioase.

Au regăsit tribul căruia i se alăturaseră, dar şi pe Mathurin Toboggan şi pe indianul cree, naturalizat sioux, chiar dacă îşi păstrase numele de Cel Care Merge Printre Afini Legănîndu-şi Şoldurile. Pentru că are sînge de european şi simte irepresibila nevoie de a spune lucruri a căror necesitate nu este evidentă, Mathurin Tobbogan explică şi iar explică cum Afin şi cu el au fost duşi, trei sau patru zile, de apele învolburate al fluviului Missouri în creştere, ca apoi să fie nevoiți să se întoarcă în căutarea urmelor. Aşa s-a întîlnit cu Doi Paşi şi Blîndul Munte, pe vechiul lui nume Antoine Pissarugues, şi acordul s-a încheiat destul de repede şi...

Ea a spus că se va întoarce în munții ei din Auvergne. Cu cît mai repede, cu atît mai bine, din pricina iernii care se apropie.

Ei merg, Toboggan şi ea. Au plecat de vreo douăsprezece

ore.

- Vei avea două sute de livre de aur, Mathurin...

- De aur?

- Ştii doar ce-i aurul, nu?

- Este o piatră galbenă.

- Este un metal. Vei avea două sute de livre...

- Cît face asta, două sute de livre?

- Echivalentul greutății tale. Dacă vei avea atîta aur, ce vei face cu el?

Tăcere.

- Ah, zice el în cele din urmă.

- Ce-i?

- Şi trebuie să-l car?

- Las-o baltă.

Catherine-Marie tace şi merge. înaintează pe o creastă, de-a lungul unei prăpăstii, cu un rîu pe fundul defileului. Pe scurt, după cîte ştie, ar fi de-ajuns să fabrice şi să lase la apă o canoe, să navigheze pe acest rîu ca să ajungă la altul, apoi la alte două şi să coboare pe Missouri pînă în clipa în care îl va părăsi pentm a o lua spre vest - Maesi Sipu, marile lacuri, Saint-Laurent, Tadoussac. Cam trei-patru luni, cel mult.

- Mathurin?

- Ce-i, fetițo?

- îți datorez nu ştiu cîte duminici.

- Nu-mi mai datorezi nimic, eu vin după tine acum, nu te mai conduc. Şi-apoi, țin la pielea mea, oricît de bătrînă arfi.

- Nu înțeleg.

- Acest şef de război, Doi Paşi, este un om înalt, puternic şi un foarte experimentat războinic. Chiar acum cincizeci de ani, cînd eram mult mai tînăr, m-aş fi

uitat de zece ori înainte de a-1 înfrunta şi cu siguranţă că, pînă la urmă, l-aş fi ocolit. Or, chiar acest Doi Paşi mi-a zis că există un om care e şi mai bun războinic decît el, Cel Care Cîntă şi Dansează.

- Franşois Villon.
- Pe vechiul lui nume, da.
- Ce legătură am' eu cu omul ăsta?
- Nu mă face să rîd, zice Toboggan.

Creasta pe care mergeau se termină. Dincolo - golul. Golul, adică întinderile pustii de pămînt cît vezi cu ochii. Ea se ghemuieşte. Oricum, va veni noaptea. îl cercetează pe Mathurin Toboggan: merită osteneala să-l întrebe dacă îi lipsesc caldele case de piatră, cu acoperiş de paie sau şindrilă, şi sfeşnicele de aramă şi plăcintele, caii şi hamaşamentele, paturile cu baldachin, bisericile de piatră urcînd pînă la cer, prăvăliile în care se vînd mii de lucruri, vinul şi berea, pîinea şi sarea, saltelele de puf în care te poţi afunda în nopţile geroase, fructele, legumele, notarii şi funcţionarii publici, arcaşii de pază, farmaciile, zahărul bucăţi, jupoanele de dantelă, mersul mărunt al călugăriţelor cu bonete pe cap, clopotele, săpunul şi cîte şi mai cîte, o înşiruire interminabilă. Dacă l-ai întreba, n-ar şti ce să-ţi răspundă- el s-a născut în lumea nouă şi aici a trăit dintotdeauna.

- Facem popas aici, împieliţato?

Da. Ei nu-i e foame. Orice ai decide - şi a venit momentul să o faci, acum, cînd te afli aici, la frontieră — va trebui să uiţi pentru totdeauna una dintre lumi. Ca şi cum n-arfi existat niciodată sau, pur şi simplu, ar fi fost numai un vis.

- Mîine ne întoarcem, Mathurin, zice ea, înfăşurîndu-se în cuverturi, cu ceafa pe sac şi arcul alături de ea, în lipsa cuţitelor pe care nu le mai are.

De la înălţimea falezei, contemplă satul care de acum va fi şi al ei, e convinsă, pentru totdeauna. Numără şaizeci şi două de tipi-uri, armonios dispuse pe malul sudic al rîului. Intrarea în grote e pe-aproape.

Dincolo de sat se înalță muntele sculptat. Oamenii se foiesc, fumurile numeroaselor focuri se înalță spre cer în aerul nemişcat. O mare seninătate se degajă din tot ansamblul.

Coboară şi pietrele se rostogolesc sub paşii ei.

- Bună ziua, împielițato, îi spun femeile, ocupate cu spălatul pieilor.

La rîndul ei, le doreşte o zi bună. Trece printre tipi-uri, răspunzînd la toate saluturile paşnice care-i sînt adresate, exprimînd prietenie şi afecțiune, oricum nici o surpriză vă- zînd-o că se întoarce. Trece pe lîngă un grup de bărbați, apoi de un altul, în care se află şi Frangois Villon, care este deci Cel Care Cîntă şi Dansează, şi Muntele cel Blînd, care altădată se numea Antoine Pissarugues, şi şeful de război Doi Paşi. Nici o privire nu i se adresează şi ea trece fără să întoarcă, fie cît de puțin, capul. Intră în tipi-ul Celui Care Cîntă şi Dansează, unde nu intrase încă niciodată. îşi lasă sacul, desfăşoară aşternutul şi-1 aliniază lîngă cel care se află deja acolo, în aşa fel încît face un culcuş pentru doi.

Iese apoi, se duce la rîu şi, în zona rezervată femeilor, la adăpostul unui pîlc de salvii ale căror rădăcini le fumează bărbații în pipele lor de lemn sau de os, se spală.

Se întoarce la tipi, desfăşoară uriaşa piele de bizon la care începuse să lucreze cu cîteva săptămîni în urmă şi se apucă de treabă.

Trece un timp destul de lung pînă cînd vine şi el şi se aşază alături.

- Ți-ai pierdut sacul?

- Da.

Tăcere. El întinde mîna şi degetele lui îi mîngîie buzele, linia bărbiei, nasul, gîtul.

- Ştii, zice el într-un tîrziu, în franceză, cu o voce răguşită, dacă nu te-ai fi întors, cred că aş fi început să alerg eu după tine.

SF/RŞ/T